PROZĂ XX

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată
de Bogdan-Alexandru Stănescu.

Iris Murdoch, *The good apprentice*
Copyright © Iris Murdoch, 1985
All rights reserved

© 2011 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4 ; P.O. BOX 266, 700506
București, sector 4, B-dul Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, et. 1, cam. 4, O.P. 53, 040031, P.O. BOX 1-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

MURDOCH, IRIS
Ucenicul cel bun / Iris Murdoch ; trad. de Anca Dan.–
Iași : Polirom, 2011

ISBN 978-973-46-1466-0

I. Dan, Anca (trad.)

821.111-31=135.1

Printed in ROMANIA

Iris Murdoch

Ucenicul cel bun

Traducere din limba engleză
și note de Anca Dan

POLIROM
2011

Iris Murdoch (1919-1999) s-a născut la Dublin, dar și-a petrecut copilăria la Londra. Studiază limbile clasice, istoria antică și filosofia la Somerville College, Oxford. Între anii 1948 și 1963 ține prelegeri de filosofie la St. Anne College, Oxford, după care se dedică exclusiv scrisului. În 1956 se căsătorește cu scriitorul și criticul literar John Bayley, care îi va sta alături până la moartea ei, în 1999. Emoționanta biografie *Elegie pentru Iris*, în care Bayley își descrie viața alături de scriitoarea atinsă de cumplita maladie Alzheimer, a stat la baza filmului *Iris* (2001), regizat de Richard Eyre, cu Judi Dench, Jim Broadbent și Kate Winslet. Iris Murdoch a scris douăzeci și șase de romane, printre care se numără *Prins în mreje* (1954), *Castelul de nisip* (1957; Polirom, 2008), *Clopotul* (1958; Polirom, 2002), *Capul retezat* (1961; Polirom, 2007), *Oameni buni și oameni de bine* (1968; Polirom, 2006), *Visul lui Bruno* (1969), *Prințul negru* (1973, James Tait Black Memorial Prize), *Fiul cuvintelor* (1975; Polirom, 2003), *Marea, marea* (1978, considerat capodopera sa și distins cu prestigiosul Booker Prize; Polirom, 2003), *Discipolul* (1983; Polirom, 2007), *Dilema lui Jackson* (1995) etc. În 1987 i-a fost conferit titlul de Comandor al Ordinului Imperiului Britanic.

Protagonistul romanului *Ucenicul cel bun*, Edward Baltram, își droghează cel mai bun prieten în glumă și devine astfel, fără să vrea, cauza morții sale. Chinuit de vinovăție, Baltram își caută liniștea în reuniunea cu tatăl care l-a abandonat cu mult timp în urmă, un pictor care trăiește izolat de lume. Ajuns în castelul familiei, Edward se trezește antrenat în intrigile complicate dintre numeroasele sale rude, în tot felul de legături și atracții secrete, spectre și prevestiri rele, ridicând întrebări din ce în ce mai grave: Al cui este chipul pe care Edward îl zărește în apă? Oare mătușa lui este vinovată de moartea mamei sale? *Ucenicul cel bun* este un roman sofisticat, abordând cu umor crizele spirituale de tot felul ce bântuie lumea modernă.

Lui Brigid Brophy

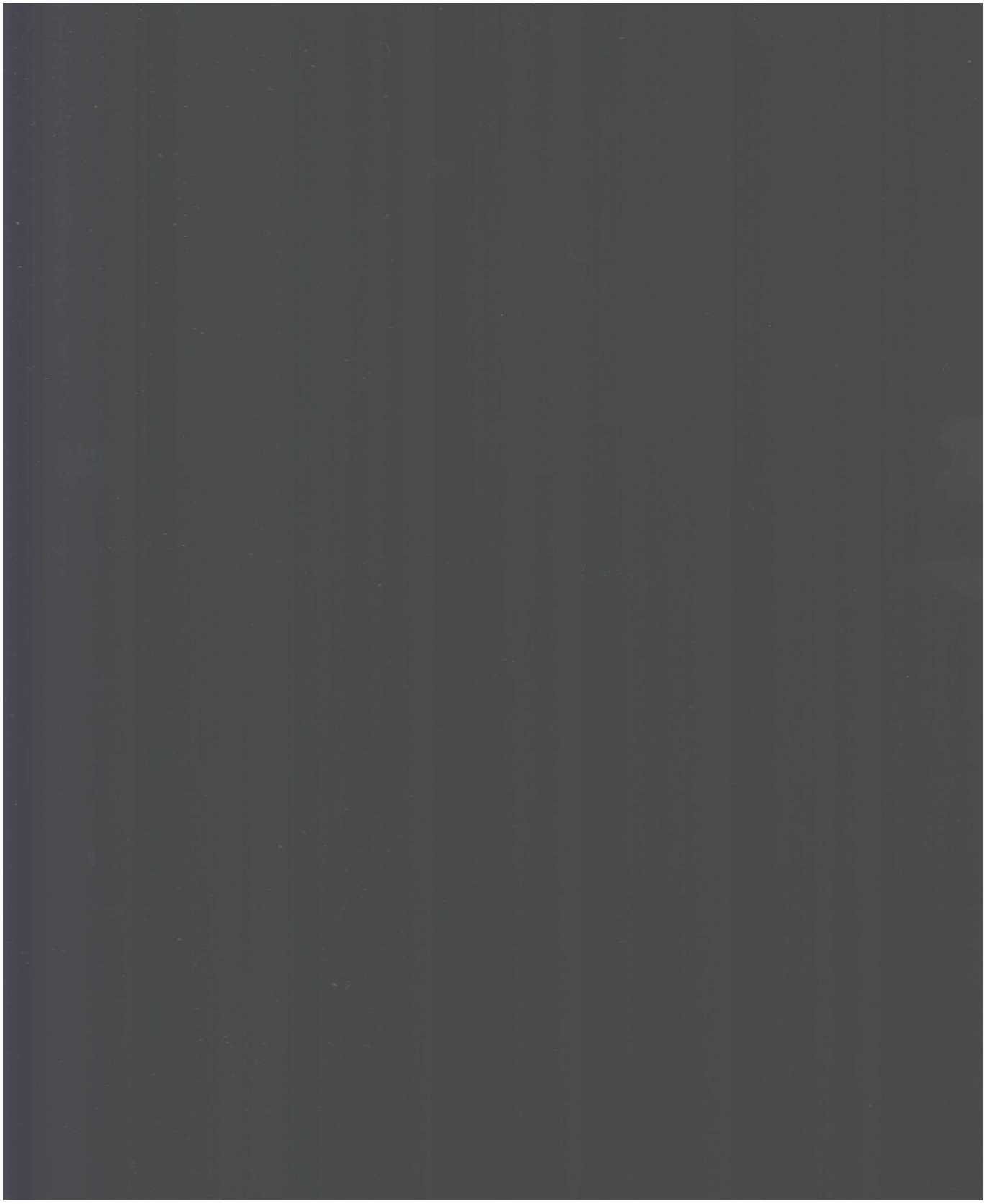

PARTEA ÎNTÂI
Fiul risipitor

Mă voi scula, mă voi duce la tatăl meu și-i voi spune : Tată, am păcătuit împotriva Cerului și în fața ta și nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău.

Poate că nu tocmai acestea erau cuvintele pe care Edward Baltram le rostea în sinea lui în acea crucială și misterioasă invocație, însă ecoul lor nu era nici atunci absent, iar mai târziu le-a repetat adesea.

Povestea începe, totuși, mai devreme, în seara de februarie în care Edward i-a jucat o festă urâtă prietenului și colegului său de studenție Mark Wilsden. Îi administrase pe ascuns drogul acela neîntrecut, care-și transportă inițiații fie în rai, fie în iad. Mark, care dezaproba cu atâta dispreț lucrurile astea și îl refuzase de-a dreptul cu arțag, zăcea acum, victimă neajutorată, chicotind și mormăind, pe divanul din garsoniera strâmtă a lui Edward, la etajul al doilea al unei case dărăpănate, cu terasă, din Camden Town. Edward, care în seara aceea nu luase nimic, stătea și se uita la el, învăluit în propria stare de luciditate ca într-o robă de magician. Strecurase drogul într-un sandvici și acum privea metamorfoza cu un triumf răutăcios. Singura lui grijă se risipise când devenise evident că Mark urma să aibă o călătorie fericită. Dacă și-ar fi expediat prietenul, chiar și vremelnic, în iad, s-ar fi simțit tare neplăcut. Dar chipul lui Mark, oricum frumos, era acum transfigurat de un extaz luminos. Ochii lui căprui erau larg deschiși, buzele pline și expresive erau roșii și umede, pielea îi strălucea de parcă era luminată din interior.

Picăturile de sudoare de pe frunte, firele din mustața și barba tunse elegant ieșeau în relief și sclipeau de parcă fața i se preschimbase într-o mască sacerdotală bătută în pietre prețioase. Cu capul lui alungit, semăna cu un rege egiptean. Arăta ca un zeu cu ochi uriași și sprâncene larg arcuite. Era un zeu, se divinizase, trăia Binele Absolut, viziunea viziunilor, *anihilarea egoului*. Edward auzise despre asta. Asemenea viziuni puteau să țină o viață întreagă. Mark avea să-i fie recunoscător mai târziu. Experiențele de până atunci ale lui Edward fuseseră palpitante și minunat colorate, dar nu mistice. Mark, pe care Edward îl admira și îl iubea, era o natură mistică. Contemplând chipul transfigurat al prietenului său, Edward simțea că leșină de bucurie.

Mark, care până acum râsese întruna, cu chicoteli joase, ritmice și unduitoare aducând pe alocuri cu sughițul, începea să se concentreze. Își țuguie buzele, cum obișnuia să facă atunci când se gândea.

— Edward.

— Da, Mark.

— Cum sunt lucrurile.

— Da.

— Cum sunt lucrurile. Sunt în sine, sunt, zic, *în sine*, ăsta-i... ăsta-i *secretul*.

— Da, chiar așa sunt.

— Nu. Nu sunt tocmai în sine... *Sunt*... ele însele. Toate sunt... ele însele. Sunt niște... ele însele. Dar, știi, e... e numai unul...

— Numai unul ce?

— Orice. Toate sunt... la un loc... ca un mare... *lățos*...

— Lățos?

— Edward...

— Da.

— Nu... Sunt solzi, milioane de solzi și... branhii... Îl văd... respirând... E un *pește*... Vreau să zic... toate sunt... sunt un... un singur pește mare...

Edward încerca să-și imagineze peștele acela mare, lățos și solzos, care era totul. Dar în jurul lui începură să plutească, sub influența celuilalt, propriile viziuni iscate de droguri. Camera se preschimbase, parcă, într-un lac mare, plin de alge unduitoare, de amibe tremurătoare, cu ochi mari și forme umflate, întunecate, înșirate ca niște panglici albe, învierea lui Lazăr, Facerea lumii.

— Ah, acum țiuie, zise Mark deodată.

Încercă să se ridice un pic, dar se prăbuși înapoi pe divan.

— *Țiuie*, se vede cerul... dincolo... Ah, ce lumină... Totul e făcut din capete de îngeri, ca niște bolduri, ca gămăliile, totul strălucește, toate la un loc, toate... desfășurate, ca un sul lung, lung de tot... Și ce lumină... lasere... sulițe, sulițe... Doare rău... Ah, ce fericit sunt... Mă înalț, zbor... Și vine... Dumnezeu...

— Îl vezi pe Dumnezeu? Cum arată?

— Vine... ca un... ca un *lift*.

Mark rămase câteva clipe tăcut, cu privirile pierdute în depărtările viziunii lui. Zâmbea, iar buzele întredeschise bolboroseau încetișor. Apoi ridică solemn capul, de parcă voia să-l binecuvânteze pe Edward, după care căzu brusc într-un somn adânc și liniștit.

Edward era dezamăgit. Se gândi întâi să-l trezească, dar se hotărî să-l lase în pace. În cazuri dintr-astea, somnul putea să dureze ceva vreme, iar dacă Mark se trezea, gata cu distracția.

Sună telefonul.

— Edward?

— Da.

— Sarah la telefon.

— Bună, Sarah.

— Poți să treci pe la mine? Sunt cam deprimată. Hai încoace să bem una mică.

— În regulă, dar numai cinci minute.

Edward se întoarse și se uită la Mark. Arăta ca un cavaler adormit dintr-un tablou. Sau ca un

Hristos mort, atât de frumos, fără răni și fără prihană. Trase o pătură peste prietenul adormit, apoi puse un ziar peste veioză ca să nu bată lumina și ieși, încuind ușa în urma lui.

Vizita lui Edward la Sarah Plowmain (care locuia foarte aproape) nu era întru totul întâmplătoare. O cunoscuse de curând la colegiu, într-o „trupă" care-l cuprindea și pe Mark, și după ce ea îi spusese într-o doară „Hai să ne mai întâlnim, o să te sun eu", așteptase câteva zile să-l caute. Sarah era o tipă de lume. Așteptase exact cât trebuia înainte să-l invite la (iarăși corect) „una mică". Edward nu putea rezista unei asemenea discreții elegante și se simțea flatat. Era timpul să vadă ce-i cu fata asta; după cât se părea, nu era o urgență. Totuși, pentru mișcarea cu pricina venise momentul potrivit, iar el credea în momente predestinate. În plus, Sarah îi spusese că mama ei o întâlnise sau o cunoscuse pe mama lui și orice semnal, oricât de slab, de pe întunecata și îndepărtata planetă a părinților săi îl atrăgea și îl tulbura foarte tare.

Tânărul Edward (avea douăzeci de ani) nu se așteptase însă ca tânăra Sarah (ea avea nouăsprezece), care era micuță și smeadă și agilă ca o acrobată rusoaică, să-l dezbrace (cum de se întâmplase?) imediat (hainele lor păreau că se topesc) și să-l bage iute în pat, în cămăruța ei ca o peșteră, luminată cu lumânări și unde, pe consola căminului, ardea un bețișor parfumat așezat într-un vas chinezesc.

Acum erau iarăși îmbrăcați (oare adormise?), stăteau de vorbă și beau whisky, singura băutură pe care se pare că o avea Sarah în casă. Fata fuma, ea fuma non-stop.

— Ziceai că mama ta o știa pe mama mea?

— Au fost colege la Politehnică. Mama ta era la Arte, a mea la Sociologie. Deci asta era, nu?

— Ce să fie?

— Ai venit numai ca să vorbim despre mama ta!

— Vreau să vorbim și despre tine.

— Iar taică-meu i-a fost profesor lui frate-tău. Suntem legați. E voia sorții.

— Îmi pare tare rău de tatăl tău.

Tatăl lui Sarah, matematicianul Dirk Plowmain, se sinucisese nu cu mult timp în urmă.

— Da. Dar nu eram prea apropiați. S-a purtat tare urât cu mama, se despărțiseră de mult. Și tatăl tău s-a purtat urât cu mama ta, nu-i așa?

Edward se simți rănit de aluzia care i se părea prea îndrăzneață pentru începutul acesta de relație. Avea un simț pronunțat al convenienței. Nu-i răspunse.

— Ești fiul lui Jesse Baltram, nu-i așa, nu al lui Harry Cuno? Unora nu le e prea clară chestia asta.

Lui Edward îi displăcu tonul ei, dar îi răspunse destul de amabil:

— Da, dar nu l-am cunoscut niciodată pe Jesse, l-am văzut o dată sau de două ori când eram mic. A părăsit-o pe mama înainte să mă nasc eu, oricum, era însurat cu altcineva...

— Da, sunt convinsă că mămica ta te-a ținut la adăpost de Jesse cel oribil! Doar că a avut grijă să-i porți numele!

— Apoi mama s-a măritat cu Harry Cuno și mai apoi a murit. Întotdeauna l-am considerat pe Harry tatăl meu.

— Dar Stuart e fratele tău? Nu e copilul lui Chloe, nu-i așa?

— Nu, nu e copilul mamei. E fiul primei soții a lui Harry, a murit înainte să apară Chloe, era din Noua Zeelandă.

Când venea vorba de Teresa Cuno, ceea ce se întâmpla foarte rar, mereu era astfel invocată.

— Deci Stuart și cu tine nu sunteți frați de fapt.

— Nu de sânge... Dar, în fine, *suntem* frați.

— Vrei să spui că *vă aveți* ca frații. Mi-ar plăcea să-l cunosc pe Stuart. Am auzit că a renunțat la sex înainte măcar să înceapă!

— Deci asta era, nu? De fapt voiai să-l cunoști pe Stuart.

Edward ținea la fratele lui mai mare, dar nu se înțelegeau prea bine.

— Nu, nu, eu *pe tine* vreau să te cunosc, *pe tine* te studiez, n-ai băgat de seamă? Și mai e mătușa ta, sora mai mică a lui Chloe, manechinul care s-a măritat cu psihiatrul ăla scoțian. El e mai bătrân ca ea, nu? Bănuiesc că ți-a fost ca o mamă.

— Midge McCaskerville? Nu, nici pomeneală.

În nici un caz Midge, tânăra și superba lui mătușă, pe care Edward își amintea că odată, pe când avea vreo șaptesprezece ani, la o petrecere, o sărutase pasional. Margaret McCaskerville, *née*[1] Warriston, sora mai mică a mamei lui, era și acum cunoscută drept „Midge[2]", nume pe care îl folosise în scurta ei carieră de manechin.

— Nu e genul matern, zise Sarah. Am auzit că s-a schimbat mult. S-a îngrășat. Cu Harry Cuno cum te împaci?

— Excelent. Poate vrei să-l cunoști și pe el, o să dau o petrecere.

— A, minunat! E un adevărat aventurier, ca exploratorii, i-am văzut poza, parcă-i un pirat, un corsar, teribil de talentat, un erou al vremurilor noastre.

— Da, dar cam lipsit de succes.

De ce-am zis chestia asta, se întrebă Edward în gând. Fătuca asta isteață o să creadă că nu țin la el. O să zică și ea la fel. Iar el *este* extraordinar.

— Îți spun eu pe cine-aș vrea cel mai tare să cunosc.

— Pe cine?

— Pe tatăl tău adevărat, Jesse Baltram, ăsta da om *mare*.

— Ziceai că e oribil.

— Vorbeam din punctul de vedere al mamei tale. Oricum, poate fi și așa, și așa. N-ar fi singurul.

— Mă tem că nu pot să-ți aranjez o întâlnire.

---

1. Născută (în fr. în orig.).
2. Nume ce desemnează o persoană firavă și scundă.

— Pictor, arhitect, sculptor, socialist *şi* Don Juan! Mama l-a cunoscut şi pe el acum o groază de vreme. O ştia pe nevastă-sa, May Barnes, dinainte să se mărite cu el. S-au ferecat în casa aia grotescă dintre mlaştini. Cunosc porţiunea aia de coastă, are şi mama o casă de vacanţă acolo.

— Mama ta nu-i şi ea faimoasă în vreun domeniu?

— E jurnalistă, se ocupă de mişcările de emancipare a femeilor. E bătăioasă rău.

Edward era tulburat şi enervat de curiozitatea ei lipsită de delicateţe pentru familia lui. Aproape tot ce spunea ea îl rănea. Se uita acum cu un ochi mult mai critic la figura isteaţă şi palidă, nefardată, a lui Sarah, la părul ei scurt, cu bretonul franjurat, la jerseul ei pufos şi la blugii strâmţi şi murdari, la mărgelele mari de sticlă şi la brăţările indiene zornăitoare, la unghiile roase şi la mânuţa puternică, mirosind a nicotină, cu care îi strângea din când în când genunchiul. Era mai puţin frumoasă decât ultima fată cu care făcuse el dragoste (o americancă înaltă care tocmai se întorsese la Boston), dar era mai atrăgătoare, ziceai că-i ţigancă, era mai isteaţă, mai afurisită, mai imprevizibilă, periculoasă, ce mai. Oare ăsta era *începutul* legăturii serioase pe care o aştepta viaţa lui sentimentală? Îl dezbrăcase cu o îndemânare extraordinară, ziceai că tricotează. Trupul ei moale şi desăvârşit avea atâta tact, era atât de priceput. Era clar că are multă experienţă. Asta era de bine sau de rău?

Una dintre lumânări arsese de tot.

— Nu putem aprinde un bec? întrebă Edward. Şi nu putem renunţa la beţişoare? Nu-mi place mirosul ăsta.

— Păi de ce n-ai zis până acum? sări Sarah, aprinzând o veioză şi stingând beţişorul cu degetele. Mie-mi place întunericul. Ai fost vreodată la o şedinţă de spiritism? E o experienţă interesantă. Vrei să mergem împreună?

Edward îşi aminti brusc de Mark Wilsden. Cum reuşise *să uite complet* de prietenul lui? Partida

neprevăzută de amor, conversația ciudat de concentrată despre familia lui îi mutase gândurile în cu totul altă parte. Se poate ca drogurile să afecteze memoria? Ăsta era un gând de om treaz. Se ridică.

— Crezi în viața de apoi? Eu una, nu, dar cred în fenomenele psihice. Bine, Edward, văd că vrei să pleci, mă duc să-ți caut haina.

— Trebuie s-o iau urgent din loc.

— N-ai fular? Pot să-ți împrumut eu o căciulă de lână. E groaznic de frig. Oare o să ningă?

Cu siguranță că Mark se simțea foarte bine, probabil că nici nu se trezise încă. Edward se uită la ceas și constată, mirat și ușurat, că vizita lui atât de plină de evenimente durase numai un pic mai mult de jumătate de ceas. Ieși în noaptea senină și cumplit de geroasă, trăgând cu lăcomie aerul înghețat în piept și urmărind încântat cum răsuflarea i se preschimba în aburi groși. Alergând pe distanța scurtă dintre locuința lui Sarah și a lui, se trezi de câteva ori plutind deasupra trotuarului lucitor. Pe vremuri voise să se facă balerin.

Edward urcă gâfâind treptele înguste. Când băgă cheia în ușă, își dădu seama că se îmbătase. Cheia derapa pe suprafața vopsită, în căutarea broaștei. O găsi și deschise ușa, intră și închise ușa. În camera întunecată, cu veioza acoperită, era ciudat de frig. Edward observă deodată că ziarul pe care-l pusese peste veioză se făcuse maro și se scorojise. Îl dădu repede la o parte și se întoarse spre divan. Divanul era gol. Aruncă iute o privire prin cameră, n-avea unde să se ascundă, n-avea unde să plece. Dar în cameră nu era nimeni. Mark plecase. Apoi văzu scaunul tras lângă fereastră și fereastra larg deschisă.

Așa se face că viața lui Edward Baltram se schimbă profund și definitiv. La secția de poliție și pe urmă, în timpul anchetei, povesti cum se suise

pe scaun, se aplecase peste geam și văzuse trupul lui Mark zăcând în zona de sub nivelul străzii, luminat de o fereastră de la subsol. Nimeni nu-l văzuse și nu-l auzise căzând. Povesti cum alergase jelindu-se pe scări în jos până în stradă, și pe urmă până la subsol. Acolo zăcea trupul lui Mark, uriaș în spațiul acela strâmt, lățit și frânt, ca un sac mânjit de sânge. Sângele îi murdărise lui Edward pantofii. Ciocăni la ușa apartamentului de jos. Oamenii din casă telefonară la poliție. Sosi o ambulanță inutilă. Cineva plecă să-i ducă vestea mamei lui Mark. Ce s-a întâmplat, îl întreba toată lumea pe Edward. La anchetă i se puseseră mai multe întrebări de detaliu. Da, el îi dăduse lui Mark drogul. La cererea lui Mark? Da. De ce-l lăsase singur? Ieșise să ia o gură de aer. Cât timp lipsise? Zece minute. În camera lui Edward se găsiră droguri, fiindcă nu avusese prezența de spirit să le ia de acolo. Se descoperi că, într-un singur rând, vânduse niște prafuri unui coleg. Mama lui Mark, văduvă, o femeie puternică și înfricoșătoare în durerea ei, declară că Mark ura drogurile și că n-ar fi luat niciodată de bună voie. Îl acuză pe Edward că i-a asasinat fiul. Dar autoritățile se arătară îngăduitoare cu el. La colegiu fu suspendat până la începutul următorului an academic. Fu consultat de un psihiatru de spital care-l intimidă. I se dădu drumul cu condiția să renunțe la droguri și să fie de acord să urmeze un tratament psihiatric regulat. De asta promise să se ocupe Thomas McCaskerville, unchiul său prin alianță, care fusese și martor în instanță. Presa își pierdu interesul pentru el. Astfel, Edward ieși din gura lumii și intră în iadul său personal.

Dragă Edward Baltram,

Gândeşte-te la ce-ai făcut. Vreau să te gândeşti în fiecare clipă, în fiecare secundă. Aş vrea să-ţi îndes fapta pe gât ca pe un ghemotoc negru şi să te înăbuş cu ea. Ai spus la anchetă minciuni dezgustătoare, de neiertat. *Ştiu* că Mark n-ar fi luat niciodată drogul ăla. I l-ai dat tu, l-ai făcut să-l înghită fără să ştie, i-ai dat să-şi înghită moartea, *l-ai otrăvit* la fel de sigur ca şi cum i-ai fi dat cianură. Eşti un asasin. L-ai ucis din invidie, ca să distrugi ceva frumos şi bun, ceva cu care sufletul tău josnic ştia că n-are să poată niciodată semăna. L-ai ucis pe copilul meu drag, întunecându-ne pe vecie viaţa, mie şi surorii lui. I-ai luat viaţa, iar eu va trebui să trăiesc în suferinţă an după an. Ai scăpat fără să plăteşti, dar eu n-am să te las să uiţi. Dumnezeu ştie câte alte tinere vieţi ai mai distrus cu otrava pe care le-ai vândut-o. Ar trebui să mori de ruşine, ar trebui să-ţi primeşti pedeapsa, ar trebui să zaci în închisoare, oamenii ca tine ar trebui exterminaţi. Să dea Dumnezeu să plăteşti pentru fapta ta cu propria-ţi fericire. Sper că n-o să fii niciodată iertat şi că oamenii îşi vor întoarce mereu îngroziţi ochii la vederea ta, sper şi mă rog să nu mai fii niciodată fericit. Singura mea consolare este că n-ai să te vindeci niciodată de urmările drogurilor de care eşti dependent, efectele lor sunt ireversibile, ţi-ai distrus mintea şi vei trăi o viaţă de idiot, chinuit de fantasme. Aş vrea ca ura mea să te poată ucide, te blestem, te condamn la o viaţă nenorocită şi bântuită. Ghearele pe care mi le-am înfipt în tine n-or să dea niciodată drumul prăzii.

Jennifer Wilsden

Scrisoarea de la mama lui Mark sosise la puţină vreme după încheierea anchetei. Se gândi să-i răspundă şi să-i spună că, la oricâtă nefericire l-ar

condamna blestemele ei, tot ar fi mai puțin decât simte el acum și decât va simți până la sfârșitul vieții. Totuși nu-i răspunse. În săptămâna următoare sosi altă scrisoare de la ea, apoi încă una. Era de-acum luna martie. Trecuse aproape o lună de la moartea lui Mark.

Edward era întru totul absorbit de nenorocirea lui, nu avea nici o altă ocupație. Înghițea tranchilizantele și somniferele prescrise de medicul de familie. Dormea cât de mult și de des putea, tânjea după somn, după inconștiență, după întuneric, după absența absolută a luminii. Să se scoale de dimineață i se părea greu și cu adevărat fără noimă; zăcea în pat până la prânz, strâns covrig și cu capul ascuns sub pled. Nu voia să vadă pe nimeni, nu voia să facă nimic altceva decât să doarmă și, când nu mai reușea să doarmă, să citească thrillere. Citea cu aviditate și în mare viteză zeci și zeci de romane, tot ce putea găsi mai violent și mai de proastă calitate. Măcar așa avea o ocupație, mergea până la bibliotecă sau până la anticariatele din Charing Cross. În starea în care era, nu s-ar fi dat în lături nici de la pornografie, dacă ar fi știut cum să facă rost. Hoinărea prin Soho și căsca gura la vitrinele sex-shopurilor și la pozele de la intrarea în localurile de striptease. Dar nu avea curaj și nici destulă voință pentru a intra în asemenea stabilimente. Lua câte o revistă din acelea oribile, rămânea cu ochii pe pozele de pe copertele deja murdărite de mâini nerăbdătoare, apoi o lua din loc cu un sentiment de vinovăție, de frică să nu fie văzut. Umbla mult prin Londra, cu speranța vagă că o să dea vreo mașină peste el. Stătea în stațiile de metrou și se uita la sosirile furtunoase ale mărinimoaselor trenuri. În restaurante sau baruri nu intra. N-avea deloc poftă de alcool, iar vechiul drog nu mai însemna acum nimic pentru el; nu-și dădea seama cum de putuse să-i placă. Toate astea țineau de o fază infantilă, ar fi putut renunța la ele bucuros și fără greutate, ar

fi fost doar un accident din trecutul lui, dar acum nu mai putea lăsa nimic în urmă, era țintuit pe vecie la locul crimei sale. Ceva apăsător și mânjit de sânge îl va însoți mereu de-a lungul întregii sale vieți. Cum poate trăi cineva după deplina mârșăvie, după deplina prăbușire, după deplina rușine? Trecuse tăvălugul peste el și-acum era rupt în bucăți. Durerea și remușcarea erau nume prea palide pentru starea lui. Își amintea de inocența pe care-o avusese și pe care n-avea s-o mai regăsească niciodată; și cât de fericit fusese nu cu multă vreme în urmă, neștiind cât e de binecuvântat, și cum își risipise cu nesăbuință toate șansele. Ah, de ce nu putea fi schimbat trecutul, din moment ce îl regreta atât de dureros și de sincer? O singură clipă de nebunie și trădare îi distrusese tot *timpul*. Acum nu mai avea timp, ci doar îndatorirea moartă de a-și petrece ceas după ceas, ăsta nu era un timp viu, nu era viitor, ura pe toată lumea. O ura mai ales pe Sarah Plowmain, ea era vinovată pentru tot, ea îl atrăsese cu seducția-i ucigașă în peștera ei înăbușitoare de Sibilă. Dorința sexuală îl părăsise, nici nu putea concepe să mai simtă așa ceva. Nevoia de pornografie era cu totul altceva și nici măcar ea nu era prea intensă. Toate fanteziile îi muriseră, ajunsese o mașină plină de obsesii, cu o frică mecanică de poliție și de oamenii îmbrăcați în alb. Toate nevoile lui erau acum meschine, întrucât el însuși nu mai avea nici urmă de identitate sau valoare. Doar din când în când, când se trezea din somn, își regăsea pentru câteva secunde eul pierdut, eul lui fericit care nu știa că viața îi este irevocabil zdrobită și terminată. Poate când se trezea dintr-un vis frumos exista pentru câteva secunde vechiul său eu, eul cel plin de viață, care avea voie să spere la o zi plină, fericită și importantă. Apoi îi revenea memoria cea întunecată, negura care acoperea totul, orbindu-i ochii și anulând spațiul și timpul. Astfel, ziua îi aducea înapoi noaptea.

Nu era întru totul adevărat că ura pe toată lumea. Îi mai rămânea un om, singurul de care

avea nevoie, singurul pe care-l iubea, Mark Wilsden, prietenul lui, dragostea lui. Vorbindu-şi singur cu voce tare, Edward repeta continuu, ca într-o jelanie ritmică, prin care cel ce agonizează şi suferă încearcă să-şi mai uşureze durerea de nesuportat: „Ah, dragul meu, scumpul meu, bietul meu prieten pierdut, bietul meu prieten mort, întoarce-te la mine, iartă-mă, îmi pare rău, dragostea mea, dragostea mea, ce rău îmi pare, ajută-mă, ajută-mă, ajută-mă.". Aşa se ruga el către Mark. Limbajul acesta, pe care nu l-ar fi folosit niciodată pe vremea când trăia Mark, părea acum singurul mod în care putea vorbi cu Mark cel mort, cu imaginea lui Mark sau cu fantoma lui, mereu prezentă acum, în fiecare gând, în încăperea minţii lui. Câteodată, când era singur, chiar îşi închipuia fantoma aceea ca pe o arătare nefericită, la capătul puterilor, care plângea la uşa lui, rugându-se să-i dea viaţa înapoi; iar durerea lui Edward se preschimba într-o milă ce părea că are să-l ucidă pe loc, astfel încât trebuia să iasă în fugă în stradă, suspinând, căci numai feţele ostile ale trecătorilor îl puteau obliga să se stăpânească şi să supravieţuiască. Iubirea deznădăjduită pentru Mark creştea în el ca un cancer şi o vomita în valuri, într-o retorică secretă şi întunecată, adeseori înecată în lacrimi. Doar că Edward nu putea să plângă cum trebuie, cum văzuse el că plâng fetele, în şuvoaie. Lui, lacrimile îi ieşeau chinuit ca nişte boabe mărunte de rouă bolnavă.

Uneori se gândea pur şi simplu că a păcătuit, că se simte vinovat şi că trebuie să se căiască; dar ideile acestea familiare îi păreau abstracte şi neconvingătoare, incapabile să-i influenţeze în vreun fel dezastrul din viaţă. O singură clipă de trădare absolută îl discreditase cu totul, vinovăţia lui era o suferinţă imensă care-i întunecase toate ideile, iar el trăia în suferinţa asta ca un peşte pe fundul unei ape negre. Ce n-ar fi dat să aibă cumva, undeva, o suferinţă curată, o suferinţă de viaţă, nu de moarte, o suferinţă de purgatoriu, pe care

în timp ar fi putut s-o îndepărteze cu totul, ca pe o pată care poate fi frecată cu răbdare, curățată și făcută să dispară. Dar nu era timp, distrusese timpul. Trăia în iad, unde timp nu există. Măcar de-ar fi fost acuzat de o fărădelege concretă și băgat la închisoare. Ideea de a sta la închisoare pentru o perioadă determinată, oricât de lungă, părea uneori îmbietoare într-o lume în care toate dorințele firești se sfârșiseră. Se gândea chiar să comită vreun delict de drept comun ca să *ajungă* la închisoare. Dar îi lipsea voința. Nu-și putea imagina nimic, nici măcar propria moarte.

Precum Cain, mi-am ucis pe fratele pe care-l iubeam. Poate că l-am ucis intenționat, din invidie, așa cum spunea cineva, de unde să știu eu? O, iertați-mă, nu se găsește nimeni să mă ierte? Dacă Mark ar trăi și ar fi imobilizat într-un cărucior, oare m-ar ierta? Sigur că m-ar ierta. Dar nu trăiește, l-am omorât eu.

Edward auzea toate gândurile acestea repetate la nesfârșit, răsunându-i în cap, răsunând de parcă le-ar fi putut auzi și alții, iar uneori, chiar când nu era singur, se trezea că începe să le recite cu glas tare, ca pe o litanie mecanică, zâmbind ciudat când agonia era mai chinuitoare. Orice suferință în afară de asta i s-ar fi părut blândă și ar fi șters *fapta*, poate că într-un milion de ani, dar, oricum, ar fi șters-o odată și-odată. L-am lăsat singur, faliment moral final și etern, cea mai cumplită abdicare de la datorie. Dacă n-ar fi sunat telefonul, dacă n-aș fi plecat, dacă aș fi lăsat ușa descuiată, dacă m-aș fi întors cu douăzeci de minute mai devreme, cu zece minute, cu un minut... Poate a bătut cu pumnii în ușă, iar și iar, strigându-mă pe nume... așa cum îl aud acum strigându-mă în noapte, strigând și plângând.

Mark Wilsden fusese incinerat, iar cenușa lui, împrăștiată. Era mai bine așa. Dacă trupul acela turtit și zdrobit ar mai fi existat, înmormântat pe undeva, Edward ar fi trebuit să meargă să se întindă peste el.

— Ascultă, îi spunea Harry Cuno răbdător, pentru a nu știu câta oară, fiului său vitreg Edward Baltram, ai o *depresie*, ești *bolnav*, asta e o *boală*, ca pneumonia sau scarlatina, o să primești *ajutor*, o să ți se dea un *tratament*, o să te simți *mai bine*; o să te *vindeci*. Bagă-ți chestia asta în cap, te rog. Te rog, ai *răbdare* și fă ce ți se *spune*.

Edward stătea față în față cu tatăl său vitreg, în salonul casei din Bloomsbury, în care, pe vremuri, se adăpostise Chloe Warriston, însărcinată cu pruncul lui Jesse Baltram. Se uită o clipă spre Harry, apoi își întoarse ochii.

Doamne, își zicea Harry în sinea lui, amândoi băieții mei și-au pierdut mințile în același timp, tocmai când le era mai bine, parcă vor să se autodistrugă, Edward cu depresia asta și Stuart cu mania lui religioasă. S-au îndrăgostit amândoi de moarte.

Harry Cuno îi iubea pe amândoi, dar toată lumea știa că îl preferă pe fiul său vitreg celui adevărat. Harry, pe care Edward îl catalogase din instinct drept „cam lipsit de succes", „suferise" din cauză că era singurul copil al unui tată celebru, Casimir Cuno, un popular autor de romane „intelectuale". Detesta cărțile tatălui său, dar îi prețuia mult succesul. Neobișnuitul nume de familie, de care Harry era, de asemenea, mândru, era de origine provensală. Reputația lui Casimir intrase acum într-un con de umbră, dar bătrânul îi lăsase moștenire lui Harry, pe lângă o grămadă de bani, un temperament complex, ambițios și neliniștit, precum și o seamă de talente, pe care Casimir învățase să le folosească, iar Harry, nu. Sarah Plowmain dăduse glas impresiei generale despre Harry când îl numise „aventurier" și „erou al vremurilor noastre". Lui Harry îi părea rău că nu avusese ocazia să lupte în război. După o perioadă furtunoasă petrecută la vechiul liceu al tatălui său, undeva în nordul

Angliei, după o carieră strălucită ca student și după moartea tatălui său într-un accident de iahting, Harry se jucase de-a jurnalismul și de-a literatura, de-a afacerile, de-a politica și de-a *l'enfant terrible*[1]. Era un copil răsfățat și blazat. Publicase un roman și ceva poezie, candidase fără succes pe listele laburiștilor, înființase o editură de avangardă care nu avusese viață lungă. Nu *părea* niciodată să aibă vreun eșec și, deși trecuseră mulți ani fără vreo realizare vizibilă, iar copiii lui erau mari acum, încă se aștepta mult de la el, ca și cum ar fi avut darul de a fi etern promițător. Întotdeauna era ceva, perpetuu amânat, dar încă prezent. Arăta încă bine și părea tânăr. Cariera lui de soț și tată fusese la fel de cețoasă și rămânea destul de interesantă. Își uimise prietenii când se însurase cu o fată sfioasă și tăcută, cu ochi căprui, frumoși și timizi, de loc din Noua Zeelandă („fata de pe meleaguri îndepărtate"), pe care o cunoscuse la colegiu. Când Teresa muri de leucemie, la scurtă vreme după ce dăduse naștere unui băiețel, Harry trecu peste suferință ducând o viață libertină. Unii spuneau despre el că e un playboy, dar asta din cauză că toate activitățile lui, serioase sau nu, păreau să ia această formă. Se căsători apoi cu o tânără mult mai cunoscută, Chloe Warriston, pictoriță, dar faimoasă mai mult pentru că era modelul favorit al lui Jesse Baltram. Criticii răuvoitori spuneau despre Harry că, însurându-se cu o persoană obișnuită, liniștită și decentă, pe care o iubea, fusese reținut în lumea reală de acest efort. Când se însurase însă cu o femeie la care visa toată lumea, se lăsase purtat de obsesiile lui, iar picioarele îi părăsiseră permanent și definitiv pământul. Fata de pe meleaguri îndepărtate fusese un accident fericit, Chloe era piaza rea. O cunoscuse la o petrecere a Arts Club-ului și „recunoscuse" imediat ochii aceia tragici ce se zăreau de sub claia de păr șaten, ciufulit. Îi

1. Copil teribil (în fr. în orig.).

plăcea reputația ei. Când se căsătoriseră, era deja însărcinată. Unii ziceau că tocmai această sarcină „a altuia" îl atrăsese cel mai tare pa Harry. Fusese o căsnicie agitată, deși Chloe îl iubea pe piratul ei răsărit la timpul potrivit și pe care, spunea ea, și-l închipuia întotdeauna cățărându-se la bordul unei corăbii, cu un cuțit în dinți. Totuși, nu fusese nevoie de nici o luptă corp la corp, căci Jesse o abandonase clar pe Chloe și nici mai târziu nu se arătase interesat de odrasla lui accidentală. Soția lui, May, care îi răbda multe, o rugase pe Chloe de vreo două-trei ori să-l aducă pe Edward, pe atunci în vârstă de vreo șase ani, să-și vadă tatăl, pe vremea când familia Baltram locuia la Londra. La vremea aceea, se mutaseră deja din Chelsea la țară. Chloe, care nu-și iertase niciodată iubitul necredincios, pe care poate încă-l mai iubea, îl lăsa pe Edward la ușă, ca să-i înfrunte singur pe bărbatul înalt și brunet, care se uita la el cu o curiozitate amuzată, pe mama vitregă, agitată, dar plină de efuziune, și pe cele două fetițe care se holbau la el cu nedisimulată ostilitate. Harry nu se amesteca în întâlnirile acestea pe care, însă, nu le aproba, iar după moartea timpurie a lui Chloe (Edward avea atunci șapte ani), le puse capăt. May Baltram îi mai trimise de două sau trei ori lui Edward felicitări de Crăciun, pe care Harry le interceptă și le distruse. Acesta fu sfârșitul unei situații din care băiatul păstrase extrem de puține amintiri în perioada în care crescuse fără mamă și în care fusese convins că Harry e tatăl lui, iar Stuart îi e frate. Pe maică-sa n-o ținea minte aproape deloc, își amintea mai mult de ochii ei mari și triști din vremea când era măcinată de devastatoarea boală, de propria lui tristețe covârșitoare și de un fel de vinovăție indusă de tensiunea pe care o simțea între ea și Harry, ca și cum, poate, reproșurile ei față de cei ce aveau să-i supraviețuiască i-ar fi atins. Mai târziu, când începuse să-și dea seama de ciudățenia relațiilor lui de rudenie, îi învălui imaginea într-un nor protector.

Edward mai avea parte de un pic de „familie“ în persoana surorii mai mici a lui Chloe, „Midge“, fost manechin, considerată într-o vreme cea mai elegantă femeie din Londra și care uimise pe toată lumea când se măritase cu un bărbat „mai în vârstă“, Thomas McCaskerville.

Salonul casei lui Harry Cuno, care fusese casa părinților și bunicilor lui, era o încăpere lungă, lambrisată, cu ferestre la ambele capete, aflată la etajul întâi. Era zugrăvită, fusese zugrăvită cu multă vreme în urmă și prinsese o patină frumoasă, într-un verde închis, întunecat și mai mult de după-amiaza cețoasă. O singură lampă era aprinsă. În cămin ardea focul. Harry era un bărbat solid, blond, cu fața lată și tenul proaspăt. Părul des și frumos, tuns cu grijă, care doar de curând își pierduse un pic din nuanța aurie, îi stătea ca o coroană în jurul frunții netede. Avea ochi albaștri, calzi, care priveau în jur cu o curiozitate prietenoasă. Ședea lângă foc, aplecat în față, ținându-și coatele sprijinite pe genunchi. Înalt, ceva mai înalt decât tatăl său vitreg, firav și smead, cu nas acvilin și păr negru, drept și moale, care-i cădea peste față, Edward stătea încovoiat în fotoliul lui pătrat, uzat. Vorbele lui Harry nu pătrunseseră până la el, nu puteau pătrunde, ele nu aveau legătură cu suferințele lui, nu-l interesau absolut deloc. El purta o conversație imaginară cu Mark. „Uite care-i treaba, Mark, am întârziat din cauză că s-a apucat ea să vorbească despre familia mea...“

Trebuie să fac ceva, se gândea Harry. L-am lăsat să se odihnească, să stea în pat, să umble pe unde are chef, să fie singur, părea că îi place mai mult așa, dar se pierde de tot, e ca un animal pe moarte. Măcar de-ar *vrea* ceva.

— Ce-ai zice să pleci undeva în vacanță? Mergi cu cine vrei tu, mergi cu o fată. Îți aranjez eu tot. Du-te la Veneția. Spuneai mai demult că vrei să mergi la Veneția.

Băiatul scutură încetișor din cap, cu privirea ațintită undeva, în colțul camerei. Ferestrele duble

amortizau zgomotul mașinilor de pe stradă, iar în capătul celălalt se zăreau copaci învăluiți în ceață.

— Ți-a spus Thomas ceva, ți-a mai fixat vreo întrevedere?

— Nu.

— Să-l ia naiba, *de ce* nu face nimic? Nu știu ce-i în capul lui. E așa de perfid. Nu-i deloc bine că te lasă de capul tău. Vii diseară la ei la cină?

Familia McCaskerville îi invitase pe Harry, pe Edward și pe Stuart la cină.

— Da.

— E pentru tine, ca să te mai scoată dintr-ale tale.

— Da.

— Or să fie și Willy cu Ursula acolo.

Willy Brightwalton era îndrumătorul de an al lui Edward. (Edward studia franceza.) Soția lui, Ursula, era medicul lor de familie.

— Iei pastilele pe care ți le-a dat Ursula?

— Da.

— Edward, te rog să mă asculți, concentrează-te, trage de tine, adună-te un pic. Încearcă să lași totul în urmă. Nimeni nu te învinovățește, nu ești vinovat de nimic, a fost *un accident*. Nu-ți mai da atâta importanță, nu se gândește toată lumea la tine, dacă asta te îngrijorează. Oamenii au alte griji, pe tine te-au uitat deja. Ai trecut prin toate și ai scăpat cu fața curată. Justiția britanică te-a iertat și te-a trimis acasă, să-ți vezi de viața ta, tu de ce nu poți să te ierți? Ai tot ce-ți trebuie, ești tânăr, arăți bine, ești deștept, ești sănătos, nu da cu piciorul la toate astea. Viața-i făcută ca să fii fericit, nu ca să împrăștii mohoreală și disperare în jurul tău. Nu mai fi așa de egoist. Regăsește-ți curajul, regăsește-ți narcisismul, regăsește-ți miturile, îndreaptă-ți spinarea și recapătă-ți încrederea în tine.

Băiatul abia dacă se uită o fracțiune de secundă spre taică-său, cu o ușoară grimasă de dezgust, se adânci mai tare în fotoliu și își fixă iarăși privirea spre colțul camerei.

Harry, care de curând descoperise schimbările de pe chipurile fiilor săi, de la blândețea vagă și delicată a copilăriei, la claritatea aspră și neliniștită a masculinității, vedea acum cu durere și disperare aerul nemulțumit, crispat, aproape feminin al lui Edward.

— Vrei să fii scriitor, nu? Uite, asta-i o experiență reală, scrie despre ea!

— N-aș putea. Asta nu-i... o experiență...

— Ține un jurnal. Notează ce simți, l-ai putea folosi mai târziu ca material.

Edward scutură iarăși din cap. Figura îi era insipidă, complet schimbată, slăbiciunea îl urâțea. Uitându-se la toate schimbările acestea, Harry își spuse că băiatul e tare bolnav.

— Îi dai prea mare importanță, privește-o în ansamblu, privește-o în perspectivă, ești bolnav de autocompătimire, vrei să te bălăcești în vinovăție într-un fel care nu-ți displace. Nu contează așa tare. Nu contează chiar așa de tare ce faci tu, oricum, responsabilitatea personală e o noțiune pretențioasă, e o ficțiune, cine te crezi? Nu-i nimic profund în toată povestea asta, Dumnezeu nu se uită la tine, treaba ta e să faci cumva să începi iar să funcționezi, urnește-te numai, întoarce-te la colegiu, întoarce-te la treabă și, pentru numele lui Dumnezeu, nu-l lăsa pe Thomas să-ți bage în cap că ești în nu știu ce stare psihică interesantă, care ar putea ține o veșnicie. Edward, mă asculți?

— Da.

— E un accident nesemnificativ în viața ta, aproape că n-are de-a face cu tine, o să vezi mai târziu, toată viața e un șir de accidente, ne ciocnim întruna unii de alții, există și oameni răi, dar tu nu ești unul dintre ei. Hai, nu te mai necăji, nu te mai gândi atâta la tine, *asta*-i nenorocirea, nu lăsa toată povestea asta să ți se cuibărească în suflet, nu înseamnă nimic, nu-i profundă, nu-i o mare dramă spirituală, scapă de ea, fă-i vânt, ca și cum ar fi un grăunte de pământ sau un grăunte de cenușă sau...

Din ce în ce mai enervat și mai supărat de tăcerea lui Edward, Harry se apleacă și culese un tăciune de pe grătarul căminului. Îi dădu numai-decât drumul. Era încins și îi arsese degetele.

— La naiba, făcu el scuturându-și mâna și suflând peste ea.

Băiatul se uită spre el cu un vag licăr de interes în ochi.

— „Nu poți tămădui o rătăcire-a minții – să-i smulgi din amintire un chin cu rădăcină?“[1]

— Nu.

Primul care vorbise era Harry Cuno, cel de-al doilea, Thomas McCaskerville.

Scena se desfășura în casa familiei McCaskerville din Fulham, înainte de cina la care fuseseră invitați câțiva apropiați, „pentru“ nefericitul de Edward. Midge McCaskerville era la bucătărie, Thomas, Harry și Edward, în salon. Edward, la care ceilalți doi trăgeau din când în când cu ochiul, luase o carte de pe un raft și se așezase într-un colț, făcându-se că citește. Nu voise să bea nimic. Camera, decorată după gustul lui Midge, căci Thomas nu vedea nimic în jurul lui, strălucea toată de flori, draperiile, tapetul, covorul oriental, până și ghirlandele de stuc de pe tavan aveau motive florale; florile erau prezente, mai senine și mai efemere, și în oale sau vaze. Totuși, fiecare floare își știa lungul nasului, așa că regimentele înalte și țepene de narcise cu inimi galbene, al căror parfum umplea încăperea, nu eclipsau cu nimic trandafirașii discreți de pe tapet. Ici și colo, pe pereți, ținând piept revărsării florale, se aflau tablouri cu peisaje delicate din Berkshire, pictate de răposatul tată al lui Midge (și al lui Chloe), Cleve Warriston, un pictor minor, epigon al lui Paul Nash[2]. Scena statică era luminată de mai multe lămpi. Willy Brightwalton, care o adora pe Midge, o ajuta la bucătărie. Ceilalți musafiri, Ursula și Stuart, nu ajunseseră încă.

Harry și Thomas stăteau în picioare lângă cămin, pe un covor *art deco*, brodat cu lalele. Consola

---

1. William Shakespeare, *Macbeth* (actul V, scena 3). Traducere de Ion Vinea, în William Shakespeare, *Teatru*, Editura pentru Literatură Universală, București, 1964.
2. Pictor britanic suprarealist, specializat în peisaje; a trăit între anii 1889-1946.

căminului era încărcată de primule aduse de la casa de la țară a soților McCaskerville. Afară vâjâia vântul de răsărit, zgâlțâind ferestrele. Draperiile erau închise cu grijă. Alături unul de celălalt, Harry și Thomas erau conștienți de un firicel familiar de emoție ambiguă iscată de apropiere. Se cunoșteau de multă vreme. Harry se trase cu un pas înapoi. Arăta ca un dandy, cu lavalieră și cu fața lui lată, cu tenul frumos („lapte și trandafiri", cum spunea Chloe), proaspăt ras, strălucind de sănătate. Thomas, care se trăgea din strămoși iacobiți și rabini, era uscățiv, cu maxilare înguste, ca de ogar, cu ochi albaștri, reci și cu părul aspru, cărunt, tăiat drept pe frunte. Purta ochelari dreptunghiulari, solizi, cu ramă groasă, fără de care nu-l prea vedeai.

— De ce nu? întrebă Harry.

— Pacientul trebuie să se tămăduiască singur.

— Bine, bine, consideră-te mediator, unealtă a zeilor, cum vrei tu, dar nu poți *să faci* ceva?

Harry era de-acum atât de obișnuit cu impresia că Edward nu-l aude când îi spune ceva, încât vorbea ca și cum băiatul n-ar fi fost de față.

Se auzi soneria de la ușă.

— Se duce Midge să deschidă, zise Thomas cu vocea lui lui neplăcută, ascuțită, cu accent de Edinburgh.

Se auzi un glas de femeie.

— E Ursula. Stuart vine?

— A zis că vine, deci o să vină.

— Ce mai e nou cu el?

— Vrea să fie consilier de probațiune.

Stuart Cuno, cu patru ani mai în vârstă decât Edward, își lăsase nu de mult familia și prietenii cu gura căscată, refuzând să-și continue studiile. Absolvise cu rezultate deosebite facultatea de matematică, i se oferise un post de asistent, râvnit de multă lume, la un colegiu din Londra, dar el declarase că părăsește lumea academică pentru a face „muncă socială".

— La urma urmei, de ce nu? răspunse Thomas. Dar *ce*-i cu el?

— Ei, tu ar trebui să știi mai bine, crescut fără mamă, cu o mamă vitregă nevrotică, cu un tată care l-a preferat întotdeauna pe frate-său...

— Nu la asta mă refer...

— Orice-ar fi făcut Stuart, Edward era întotdeauna vedeta, cel care-i fermeca pe toți, cel care ieșea întotdeauna în evidență...

— Vreau să zic, ce vrea să demonstreze?

— Cred că i-a spălat vreo sectă creierul sau ceva de felul ăsta.

— Adică de ce să nu-nceapă, așa, deodată, să-și ajute semenii?

— Nu-i vorba despre asta, e vorba de atitudinea lui. Azi-mâine îl vezi desculț și cu o rasă cafenie în spinare. Dacă ar fi o chestie politică, nu mi-aș face atâtea griji.

— N-are legătură cu politica?

— Foarte vag, ceva gen ajutorarea dezmoșteniților sorții.

— Unii matematicieni își pierd controlul chiar pe la vârsta asta.

— Păi oricum cu matematica terminase. Mai nou studia niște chestii de logică și filosofie pentru doctorat, ceva despre Boole[1] și Frege[2]. Credeam că-l pasionează.

Harry simți pe mână ceva rece. Se uită și văzu un bol cu măsline pe care i-l întindea Meredith McCaskerville. Meredith avea treisprezece ani și era fiul lui Thomas și Midge. Avea părul drept, castaniu deschis, ca maică-sa, și îl purta lung până la guler, cu un breton ca al tatălui său. În seara asta purta sacou și cravată. Era un puști laconic și demn, cu o ținută frumoasă. Nu se uita spre Harry, ci doar îi împingea marginea bolului în

1. George Boole (1815-1864), filosof și matematician britanic, inventatorul logicii booleene, care stă la baza informaticii.
2. Friedrich Ludwig Gottlob Frege (1848-1925), matematician, logician și filosof german, unul dintre fondatorii logicii moderne.

mână. Harry era obișnuit cu Meredith și îi era drag, îi plăcea stilul lui reticent, își imagina chiar, uneori, că aveau un fel de comunicare secretă.

— Nu, mulțumesc, Meredith. E distractiv să fii adolescent?

— Nu prea. Sunt și migdale sărate, dacă vrei.

— Nu, mulțumesc. Ești nerăbdător să pleci la internat?

— Nu.

— Mai ia o combinație, îl invită Thomas pe Harry.

Aveau în pahare un amestec de porto alb cu Carpano și Noilly Prat, cu suc de mere adăugat din belșug. Musafirii lui Thomas beau în mod curent asemenea aperitive lipicioase, combinate de el însuși, chiar dacă uneori protestau.

Meredith, căruia nu i se spunea *niciodată* „Merry", se distingea printr-un semn din naștere de culoarea vinului, pe care-l avea pe obraz. Tatăl lui îl numea „semnul lui Dyonisos". Toată lumea îi spunea întruna ce frumos e semnul. Ce credea Meredith însă, nu știa nimeni.

În salon intră Ursula Brightwalton. Purta o fustă de seară de satin, lungă, neagră și țeapănă, care foșnea ca un fierăstrău mic, și o jachetă chinezească, veche și vizibil uzată, brodată cu dragoni. Cum zicea ea însăși adesea, se îmbrăca mereu în grabă, în ceva ușor. Părul negru, încărunțit, era tuns bob, iar ochii ei gânditori și inteligenți priveau veseli către lume. Vorbea și glumea mult, cu un zâmbet zeflemitor, dar felul acesta al ei de a se purta nu păcălea multă lume. Era o femeie destul de frumoasă, care de obicei părea exact ceea ce era, un medic de medicină generală, cunoscut și competent. Thomas o știa de multă vreme din mediile medicale (profesional, nu erau întotdeauna de acord) și, mai recent, Willy îl atrăsese pe Edward la colegiul lui. Ursula și Willy aveau un fiu excepțional, Giles, ceva mai în vârstă decât Stuart, plecat să culeagă laurii unei universități americane. Willy urma să se ducă să-i facă o vizită.

— Bună, Thomas, bună, Harry. Groaznic miroase a flori aici. N-ar fi cazul să deschideți o fereastră? Oamenii cred că florile le fac bine, ca și lumina soarelui, de altfel, dar se înșală amarnic. Bună seara, Meredith, ai mai crescut. Nu arată ca un om mare? Ce costum frumos ai, îți mai lipsesc vesta și lanțul de ceas. Cu semnul tău ca o căpșună și cu numele de Meredith McCaskerville poți cuceri pământul. O să ajungi prim-ministru. Nu crezi?

Meredith ignoră remarca Ursulei.

— Ce copil milităros, continuă ea adresându-i-se lui Thomas, atât de vertical și de rezervat. Ce vrea să fie când o să se facă mare?

— Acum e de părere că i-ar plăcea să fie inginer aeronautic, răspunse Thomas. Vrea să reintroducă dirijabilele.

— O să facă o avere. Și tu ce mai faci, dragă Harry?

— Tu ce crezi că fac, cu toate problemele astea? În general mă odihnesc, ca un actor.

— Tu *ești* actor, dintotdeauna ai fost. Ce păcat că n-ai intrat în politică, ți-ai fi putut consuma toată ambiția asta fără astâmpăr. Midge și Willy se descurcă foarte bine la bucătărie, n-au nevoie de mine, nu-mi dai ceva de băut, am avut o zi oribilă, whisky, te rog, Thomas, nu combinația aia dulceagă a ta. Nu-i așa că Midge arată minunat în rochia aia nouă? Nu-i de mirare că a fost votată cea mai bine îmbrăcată femeie din Londra.

— N-a reușit niciodată să fie aleasă cea mai bine îmbrăcată, a fost numai pe locul doi, preciză Thomas îndreptându-se spre dulăpiorul cu băuturi.

— Mereu o umilește, îi șopti Ursula lui Harry.

În timpul acesta, Meredith luase și migdalele sărate și îi oferea lui Edward, cu brațele întinse, ambele boluri. Edward nu se mișcase din colțul lui; trecuse parcă printr-un proces biologic care-l transformase într-un animal micuț. Capul, și așa osos, i se făcuse și mai îngust și-i coborâse ca într-o gaură între umerii ascuțiți, iar picioarele

lungi și le băgase sub scaun. Strângea cu putere cartea la piept. Scutură din cap și gura îndurerată i se crispă într-un zâmbet spasmodic, ca într-un mic puseu de durere. Meredith puse bolurile jos pe covor și îl mângâie ușor pe mâneca sacoului; apoi le ridică, le așeză pe masă și ieși din cameră.

Ursula îl observase abia acum pe Edward. Roși și-și duse mâna la gulerul jachetei. Când o văzu îndreptându-se spre el, băiatul se chirci și mai tare.

— Edward, ce mai faci? Iei pastilele pe care ți le-am dat? *Mănânci*? Harry, mănâncă?

— Oarecum, făcu Harry.

— Edward, trebuie să mănânci. Trec mâine pe la tine să stăm de vorbă. Se poate?

— Da, mulțumesc, răspunse Edward cu voce pierită.

— Continuă să stea toată ziua în pat?

— Nu la fel de mult.

— Trebuie să mănânce, trebuie neapărat. Trebuie să-l înconjurăm cu... Trebuie să-l înconjurăm... O, Doamne...

În cameră intră Midge McCaskerville, urmată de Willy Brightwalton. Midge purta o rochie lungă de mătase, cu dungi albastre, roz și albe, și cu un guler înfoiat, unduitor, cu dungi mai înguste și mai apropiate, în aceleași culori; rochia avea și o mică trenă care aluneca șuierând ușor pe covorul cu desen simetric. Își roti trena cu o fluturare a mâinii, arătându-și picioarele frumoase, îmbrăcate în ciorapi roz, și râse. Thomas se uita la ea de parcă n-o mai văzuse în viața lui. Părul ei bogat, șaten spre blond, cu multe nuanțe, chiar și cu roșu pe ici, pe colo, îi împodobea capul ca o coamă grațioasă. Din când în când, și-l arunca pe spate cu o mișcare bruscă a capului. Era machiată discret, dar foarte îngrijit, iar elementul cel mai îndrăzneț din ținuta ei era roșul închis, lucios, de pe unghiile mâinilor mici. Nu avea aproape deloc bijuterii. Ochii, de un căprui dulce și blând, păreau întruna că te roagă și încearcă să te convingă s-o placi.

Fața îi exprima o bunăvoință aproape ostentativă. Era prietenă cu toată lumea și aerul ei de însuflețită mulțumire de sine îi făcea pe oameni, chiar dacă-i admirau frumusețea, să zâmbească un pic. Avea un nas perfect și în vremurile când era considerată cea mai elegantă femeie din Londra era adesea fotografiată din profil. De atunci, însă, recunoștea deschis că luase în greutate.

Willy, care-și asumase voluntar rolul de cavaler al lui Midge, era rotofei și chel. Își pieptăna întruna, chiar și în timpul mesei, o șuviță lungă din părul lui roșcat peste chelie, dar șuvița cădea imediat înapoi, atârnându-i aiurea peste ureche și dându-i un ușor aer de nebun. Willy era faimos pentru că în copilărie fusese de față când tatăl său fusese ucis de o cămilă, în timpul unei îndelung plănuite și îndelung așteptate excursii în Egipt. Cămila, luându-l poate pe domnul Brightwalton drept o călăuză care-o maltratase, îl trânti la pământ și se lăsă în genunchi peste el, strivindu-l. Willy asistase și la împușcarea cămilei, la scurtă vreme după aceea. Când Ursula spunea despre el că se gândește mereu la asta, nu exagera cine știe ce. „Simte și acum cămila aceea lăsându-i-se în genunchi peste inimă." Tragica întâmplare ajunsese, în vâltoarea insensibilă a societății, subiect de glumă. Oamenii își atrăgeau unii altora atenția ce important e să nu pomenești niciodată de cămile în prezența lui Willy și cât de misterios de dificil e să ocolești subiectul. Willy, inteligent, leneș, mereu neliniștit, cu un perpetuu sentiment de vinovăție față de studenți, era expert în Proust, dar nu reușise să-și termine niciodată marea carte. Nu-i plăceau conversațiile intelectuale, pe care le încheia întotdeauna scurt, murmurând pe un ton visător zicala lui favorită: „Ei... *tout passe, tout casse, tout lasse*[1]". Îi intrase recent în cap ideea, nesusținută, de fapt,

1. Toate trec, toate se sparg, toate te plictisesc (proverb francez).

de nimeni altcineva, că lumea aștepta de la el să-l ia pe Edward în America, „să-l facă să-și mai uite necazurile". În special pe Harry îl bănuia că și-a făcut un asemenea plan. Trase cu ochiul spre Edward, pe care-l salutase mai devreme, așa că acum nu mai trebuia să se întrețină cu el, și începu din senin să se justifice:

— Vă rog să mă iertați, dragii mei, i-am spus deja lui Midge, mă tem că nu pot rămâne la masă. Trebuie să mă duc acasă să-mi fac bagajele, plec mâine dimineață spre California.

— Așa de repede? se miră Thomas.

— Trebuie să plec mai devreme, din cauza lui Giles, insistă tare mult, e primul meu an sabatic, nici nu mai știu de câtă vreme, de când îl aștept...

— E adevărat, confirmă Ursula, e ca un copil care așteaptă vacanța, Willy iubește America, se simte liber acolo, ca atâția alți englezi, i-e tare dor de Giles, ce n-aș da să pot pleca și eu! Și *trebuie* să se ducă să-și facă bagajele, n-a făcut încă *nimic*.

Ursula privea cu indulgență pasiunea castă a lui Willy pentru Midge, părea chiar că-i face oarecum plăcere.

— Ești norocos, zise Harry, tu n-ai probleme cu Giles, o ține dintr-un triumf în altul. N-ai vrea să-l rogi să-i scrie lui Stuart și să-i spună să nu mai fie așa de fraier?

— Nu pleca încă, mai ia un pahar, îl invită Thomas.

— Mă tem că Willy a cam exagerat cu whisky-ul cât am stat în bucătărie, spuse Midge.

Willy aruncă o privire îngrozită către chipul lui Edward, pe care se citea aceeași teribilă suferință. Nu-i plăcea deloc când studenții lui aveau necazuri. El bea întotdeauna nesuferita „combinație", din politețe. Thomas, poate că dintr-un puritanism moștenit de la strămoșii săi rabini, făcuse din ea un rit pozitiv. Midge se uită în ochii lui Harry și zâmbi, apoi se întoarse spre Edward. Se duse spre el și, cu o mișcare grăbită ce făcu să-i șuiere ușor

rochia în dungi, se lăsă într-un genunchi, îi atinse sacoul cu un gest asemănător cu al fiului ei și apoi își puse ușor degetele cu unghii roșii pe dosul palmei lui. Edward tresări și-și trase mâna speriat, apoi se chinui să zâmbească. Midge oftă și se ridică.

— Edward, dragule, hai lângă noi, bea și tu ceva.

Dar cuvintele îi sunau neconvingător și fără speranța vreunui efect. Se întoarse și se apropie din nou de ceilalți.

— Stuart întârzie, remarcă Thomas.

— Probabil că e la vreo întrunire de rugăciune, spuse Harry.

— Dar Stuart nu crede în Dumnezeu, se miră Midge.

— Nu contează. Și ca să fiu corect cu el, nu cred că-i vorba de vreo sectă, face toate astea pe cont propriu, crede că are de îndeplinit o misiune pentru binele omenirii, așteaptă să înceapă, așteaptă primul miracol.

— O să pregătesc câteva carafe cu apă pentru el, în bucătărie.

— Cred că citește o mulțime de cărți orientale, toți fac așa, zise Willy.

— Nu, nu citește nimic, nu-i place nici o formă de artă, n-are prieteni, stă toată ziua și se luptă cu sine însuși, chiar mă întreb ce-o fi făcând acum tânărul idealist cu inimă pură!

— Asta-i o întrebare demodată, observă Midge.

— Și el e un copil demodat.

— Ziceai că la un moment dat voia să se facă soldat.

— Asta a fost cu secole în urmă, numai așa, simbolic, ideea de datorie și ascultare și viață de privațiuni monahale. Vrea să fie ca Iov, totdeauna în greșeală dinaintea lui Dumnezeu, numai că el trebuie să se descurce fără Dumnezeu.

— Adică își dorește martiriul? întrebă Ursula.

— Așa îmi face impresia. Cred c-o să moară tânăr, înecat sau sub un tren sau...

— Doar nu crezi c-o să se sinucidă?

— Nu, nu, doar c-o să moară prostește, încercând să salveze viața cuiva. E un școlar întârziat.

— Stuart *se gândește* înainte să râdă la o glumă, remarcă Midge, iar după aia, dacă râde, râde tare, ca un copil.

— Și fără glume *risquées*[1] când este el de față, vă rog!

— E adevărat că a făcut jurământ de celibat? întrebă Willy. Cum vine asta?

— La vârsta lui e imposibil, protestă Midge, pur și simplu n-are încredere în el. Lasă că-i găsesc eu o fată. Vrea să atragă atenția asupra lui. E ca un strigăt de ajutor.

— Nu, chiar ia totul în serios, spuse Harry.

— Ce înseamnă totul? întrebă Thomas.

— Să fie bun, să fie perfect!

— Păi, presupun că așa i-a fost scris...

— N-ar putea face ceva pentru Edward? întrebă Willy.

— Nu, e prea obsedat de propria persoană, abia dacă observă că Edward există, n-au comunicat ei niciodată cu adevărat...

— Eu una cred că Stuart a fost prost sfătuit încă de la început, spuse Ursula. Nu ești de acord cu mine, Willy? Trebuia să facă științe biologice. Dar nu-i nimic grav, trece printr-o criză religioasă infantilă mai întârziată, el a fost întotdeauna un tip mai lent.

— Cred că-i din cauza războiului nuclear, făcu Midge. Tinerii spun că plutește în aer.

— Drept să-ți spun, n-am prea remarcat, îi replică Ursula. E drept că sunt și foarte ocupată.

— Pe Stuart îl îngrijorează mai tare computerele, spuse Harry.

— Computerele? se miră Ursula. Dar sunt cele mai bune prietene ale omului. În medicină au un aport inestimabil.

— Harry, te-ai rănit la mână, observă Midge. Parc-ar fi o arsură.

---

1. Licențioase (în fr. în orig.).

— Asta și e. Ce-mi prescrii, Ursula?

— Nimic.

— Încercam să-i demonstrez ceva lui Edward și am luat în mână un cărbune aprins.

— Și a fost impresionat? întrebă Midge.

— Stuart s-a mutat la mine, a venit ieri cu toate catrafusele. Și-a terminat bursa și contractul de închiriere, zău că nu era cazul, ce să-i faci, egoismul tipic tinereții pe cheltuiala altuia. Și bineînțeles că și Edward s-a întors acasă de când cu povestea asta. Acum gătesc pentru doi tolomaci și, pe deasupra, unul e vegetarian!

— Dar ție îți place să gătești, spuse Midge. O, Doamne, o să se lase sufleul de brânză. Stuart o să trebuiască să renunțe la paharul de aperitiv.

— Dar el *nu bea*, îi răspunse Harry. E ca o cămilă când vine vorba de un întăritor lichid serios.

— Eu trebuie să plec, spuse Willy.

Se auzi soneria. Midge se duse să deschidă.

Willy se întoarse spre Thomas. Era roșu la față, de parcă ar fi fost gata-gata să plângă. Ursula veni lângă el și-l luă de braț.

— Midge arată absolut minunat în seara asta, îi zise Willy lui Thomas.

— Da, îi răspunse Thomas, e atât de caldă, te trezește la viață.

Tonul lui Thomas părea nesincer, aproape ironic, dar cu Thomas nu se știa niciodată.

Ursula îl conduse pe Willy până la ieșire, apoi se întoarse.

— Nu știu care-o fi fost cauza, Midge, whisky-ul sau cămila.

În cameră intră Stuart Cuno.

Stuart era cât Edward de înalt, dar mai bine legat. Avea fața lată și palidă, buze frumoase și părul blond, auriu, cum fusese și al tatălui său, dar tuns mai scurt. Ochii îi erau chihlimbarii, aproape galbeni, ca ochii unui animal. Cineva îl asemănase odată pe Stuart cu un vierme alb și rotofei, ițindu-și capul mare dintr-un măr, dar

descrierea era nedreaptă. Stuart avea un fizic lipsit de armonie, era stângaci și părea în permanență stingher, dar nu era neatrăgător.

În urma lui intră Meredith. Stuart, ignorându-i pe musafiri, tocmai îi spunea lui Meredith:

— Da, să stabilim o zi, acum, că m-am așezat și eu, putem iar să mergem să alergăm.

Stuart și Meredith făcuseră jogging împreună timp de mai bine de un an. Meredith dădu din cap de mai multe ori, încet și apăsat.

Midge îi chemă la masă.

— Deci tu ești de părere că numai religia ne poate salva de urgia ce va să vină? îl întrebă Ursula pe Stuart.

Masa era pe sfârșite. Meredith se dusese la culcare. Acum ajunseseră la brânzeturi. Edward, față de care toată lumea se purta cu multă grijă și delicatețe, tăcuse mai tot timpul, dar se văzuse nevoit să facă și el câteva remarci simple.

— El nu-i religios. Nu poți avea o religie fără Dumnezeu, preciză Harry.

— Dar spunea că nimic nu-i mai important decât viitorul religiei pe planeta asta.

— Cred că i-ar trebui o uniformă.

— I-aș sugera un cearșaf, zise Harry.

Stuart zâmbi.

— Poți să te îndopi cu brânză, îi spuse Midge lui Stuart. Îmi pare îngrozitor de rău că am uitat să-ți pregătesc ceva vegetarian ca lumea.

— Dar am mâncat o mulțime, protestă Stuart.

Asta era adevărat. Lui Stuart îi era întruna foame.

— Varza a fost minunată, adăugă el.

— Edward, ia niște brânză, îl îmbie Midge, e din cea care îți place ție.

— Dar, de fapt, de ce anume îți e așa de frică? spuse Ursula. De acord că există războiul atomic și distrugerile nucleare și altele de felul ăsta, dar ție pare să-ți fie pur și simplu frică de știință.

— Nu și-a dovedit știința liberul arbitru în zilele noastre? interveni Midge.

— Eu una am impresia că tu urăști știința, vorbi iar Ursula, și asta mă necăjește.

— Păi normal, eu nu prea am școală și nu pot să înțeleg lucrurile astea, se bosumflă Midge.

— Nu te mai da mare, o tachină Harry.

— Urăști matematica, pentru că reprezintă viitorul, continuă Ursula. De fapt, rasa umană va fi distrusă de biologia moleculară, dar ținem secretă chestia asta.

— M-am săturat de secolul ăsta, spuse Harry. Vreau să încep să trăiesc în secolul următor.

— Nu-i adevărat că știința dă dovadă de liber arbitru? îl întrebă Midge pe Thomas. Mai demult ziceau că totul e ca o mașină, iar acum zic că totul e la voia întâmplării.

— Nu cred că vreuna dintre ideile astea are de-a face cu liberul arbitru, răspunse Thomas.

— Mie unuia, ideea bombei nucleare mi se pare atractivă, spuse Harry. Să scapi de toate mizeriile trecutului, de toate ideile și lucrurile vechi, să zgâlțâi conștiința colectivă. Nu crezi, Thomas?

— Eu vreau să știu ce *caută* Stuart, zise Ursula. Ești *speriat*, există ceva ce *urăști* și care te face să te porți în felul ăsta ciudat.

— Stuart crede că lumea e lucrarea Satanei, afirmă Harry.

— Ajută-l, Thomas, nu mai sta acolo ca o mumie, ești mai rău ca Edward! se revoltă Midge.

— Diavolul a creat totul, în afară de un singur lucru, pe care-l caută necontenit, dar nu-l găsește, cuvântă Thomas.

— Foarte utilă vechea zicală evreiască, ricană Ursula. Ei bine, grecii spuneau că Dumnezeu se ocupă permanent de geometrie, fizicienii moderni spun că El joacă la ruletă, totul depinde de cine observă, universul e o sumă de observații, e o operă de artă creată de noi...

— Fizica cuantică e limbajul naturii, spuse Midge.

— Cine-a zis chestia asta? se miră Thomas.

— Eu. Am auzit la televizor. Iar lumea subatomică are nevoie de noi ca s-o salvăm din haos. Sună de-a dreptul aberant. Nu-i de mirare că au apărut atâția teroriști. Nu-i de mirare că avem nevoie de religie.

— Dacă Newton n-ar fi crezut în Dumnezeu, ar fi descoperit relativitatea, spuse Ursula.

— Ei, poftim! exclamă Harry.

— În ziua de azi au ajuns mașinile mai inteligente decât oamenii, insistă Midge.

— Și mai înțelepte și mai bune, spuse Harry. E limpede ca lumina zilei. Era computerelor abia începe. Chiar și în prezent o mașină poate vedea infinit mai mult și mai repede decât noi, poate să discearnă mai multe detalii, să facă mai multe conexiuni, să se corecteze singură, să se instruiască singură, să învețe deprinderi noi pe care noi nu putem măcar să le concepem. Mașina este *obiectivă*. E vorba de carne și sânge, de nervi, noi suntem nevolnici, imperfecți, ele sunt zei. Un computer ar putea conduce o țară mai bine decât un om...

— Păi nu suntem deja conduși de computere? îl susținu Midge. Nu există în Downing Street unul care face bugetul?

— Ne-ar putea ajuta să ne reproiectăm, și zău că avem nevoie să ne reproiectăm! Ne oferă o imagine a minții umane, glorificată, clarificată și fortificată, putem să ne cunoaștem pe noi înșine uitându-ne la ele, putem să devenim mai buni imitându-le pe ele...

— Tu nu intervii, Stuart? întrebă Thomas.

— Mașinile nu gândesc, spuse Stuart. Mașinile nu pot nici măcar să simuleze mintea omenească.

— De ce nu? insistă Harry.

— Vrei să zici că problema se pune în termeni sintactici, nu semantici? interveni Ursula. Nu așa se spune acum? Sau că mașinile au minte, dar n-au conștiință?

— Pentru că noi suntem în permanență preocupați să distingem între bine și rău.

— În nici un caz în permanență. Nici măcar foarte des, îl contrazise Ursula.

— Cine poate judeca înțelepciunea unei mașini, o altă mașină? Mințile omenești sunt posedate de indivizi, sunt saturate de valori, până și percepția înseamnă evaluare.

— Dar gândirea profundă n-ar trebui să fie neutră? insistă Ursula. Ne distanțăm de chestiunile personale.

— Gândirea profundă depinde de moralitatea și onestitatea celui care gândește, depinde de presiunea permanentă a minții lui asupra...

— Asta-i altă poveste, ripostă Ursula, omul trebuie să fie OK și, evident, descoperirile pot fi folosite pentru a face bine sau pentru a face rău, dar gândirea în sine poate fi pură, fără valori, ca științele teoretice, ca matematicile, ca... Mă rog, așa ar fi ideal și...

— Nu poți s-o întorci așa, spuse Stuart, după cum bine spui, e un ideal, știința e un ideal și, într-o oarecare măsură, o iluzie. Încrederea noastră în știință ca rațiune e ceva fragil. Wittgenstein era de părere că ideea ca omul să ajungă pe Lună n-a fost numai lipsită de sens, ci și interzisă de întregul sistem al fizicii umane!

— Stuart disprețuiește empirismul, precizează Harry, el optează pentru viața emoțiilor.

— Vrei să spui că există savanți diabolici? zise Midge. Sau că, Doamne ferește, computerele ar putea s-o ia razna?

— Nu despre asta-i vorba, îi răspunse Stuart. Nu-i vorba numai despre suprafață, despre cum folosim descoperirile sau dacă e de-ajuns ca omul să fie serios și atunci el poate să devină, brusc, neutru. Obiectivitatea înseamnă onestitate, emiterea de judecăți corecte este o activitate morală, toată gândirea e o funcție morală, îndeplinită de oameni, e influențată de valori până în însuși miezul ei, știința empirică nu face excepție...

— În regulă, spuse Ursula, dar *există* o excepție, matematica, și tocmai la *asta* renunți tu acum. E

singurul lucru pe care cel care-a creat lumea *ta* nu l-a creat și pe ea caută necontenit s-o distrugă, iar eu sunt împotrivă! *Tu* ai vrea s-o distrugi...

— Deci totu-i relativ? întrebă Midge. Eu una m-am zăpăcit de tot.

— Nu, el s-a zăpăcit, făcu Harry.

— Ei bine, matematica este o mare ciudățenie, zise Stuart, deși nici ea nu e altceva decât gândirea noastră, și e mai confuză decât se vede din afară. E impresionantă, arată de parcă ar conține totul și n-ar putea să greșească, o numim limbaj... Dar nu poate constitui un model pentru minte, nu e o super-minte, logica informatică nu poate constitui un model pentru minte, nu există un model ideal și nici nu poate exista pentru că mințile sunt persoane, sunt morale și spirituale pe tot parcursul existenței lor, ideea de mașină nu se potrivește aici, inteligența artificială e o denumire nepotrivită...

— Na, că acum o dă pe „spiritual"! zise Harry. Tu vrei să faci totul moral, asta-i versiunea ta despre religie, vrei să înghesui tot ce-i obiectiv și factual într-un ungher. Dar lecția pe care ți-o dă epoca ta spune exact contrariul, știința modernă a abolit diferența dintre bine și rău, nu există nimic profund, ăsta-i mesajul lumii moderne, știința e însă profundă, Ursula are dreptate, matematica e pură, și asta-i problema, pentru că matematica e pretutindeni, a aruncat totul peste bord, inclusiv biologia înseamnă în prezent matematică, nu-i așa, Ursula, limbajul planetei e matematica...

— Te-ai îmbătat, făcu Ursula.

— Dar de ce *te temi* tu? îl întrebă Thomas pe Stuart. Poți să-i dai un nume?

— O... De toate astea, despre care discutăm noi acum.

— Păi noi aici vorbim numai prostii, discuții de siestă, spuse Ursula.

— Mă tem că ne-am putea pierde limbajul și astfel să ne pierdem sufletele, simțul adevărului și al realității imediate, simțul direcției, știința de a deosebi binele de rău...

— Suntem cu siguranță la apusul unei epoci, insistă Harry, energia pe care o aveam de la greci și din Renaștere s-a consumat toată. Acum, forța vieții e noua tehnologie.

— Cum adică, să ne pierdem limbajul? întrebă Thomas.

— Să ne pierdem limbajul valorilor, să pierdem limbajul uman central, care e vorbit de indivizi și se referă la lumea reală.

— Dar lumea există dintotdeauna *aici*, spuse Midge, bătând cu verigheta în masă. Nu-i așa, Edward?

— Am putea să pierdem simțul ordinii lumii, percepută drept cea mai bună dintre cele posibile, să ne pierdem individualitatea, conștiința responsabilă...

— Lucrurile astea nu le-am avut niciodată, spuse Harry. A fost o iluzie, acum ne trezim dintr-un vis, prețioasa noastră ființă individuală e ceva superficial, e o chestiune de stil, *le style c'est l'homme même*[1]. Binele și răul sunt concepte relative. După generalitățile cele mai simple, lumea începe să îndruge numai prostii despre morală.

— Și totuși, natura umană e o realitate, interveni Ursula, și rămâne neschimbată. Noi, femeile, știm asta, nu-i așa, Midge?

— Femeile sunt întotdeauna un indicator, precum hârtia de turnesol sau câinii înainte de cutremur, făcu Harry. Uitați-vă la ele cum aleargă ca nebunele în cerc, ele sunt cele care distrug vechea ordine care-ți place ție așa de mult, bărbații sunt îngroziți, nu-i de mirare că Islamul a ajuns cea mai populară religie din lume!

— Spiritul fără absolut, îi spuse Thomas lui Stuart, de asta ți-e ție frică.

— Da. De spiritul pervertit, sortit pierzaniei...

— Nu încape îndoială, reluă Thomas, că limbajul adevărat, viu va fi rezervat câtorva minți creatoare

1. „Stilul e omul însuși", celebră afirmație a enciclopedistului francez Buffon.

care vor avea toată puterea, ei vor rămâne singurele individualități, iar oamenii de rând vor ajunge niște simple manifestări codificate ale unei conștiințe tehnologice generalizate.

— Dragă Thomas, dar deja suntem în situația asta! spuse Harry.

— Elitist cinic ce ești! sări Midge.

— Vrea să ne enerveze, zise Ursula.

— Cum spuneam, făcu Harry, femeile trebuie să ia totul personal.

— Deci religia e răspunsul, îi spuse Ursula lui Stuart, de aici am pornit.

— Da, ceva care să păstreze dorința de bunătate în viețile oamenilor, care să *pună în lumină* bunătatea drept cel mai important lucru, un fel de ideal și de disciplină spirituală, cum ar trebui... E tare greu de înțeles... Ar trebui să fie o religie fără Dumnezeu, fără dogme supranaturale și s-ar putea să n-avem timp să schimbăm ceea ce avem în ceva în care să putem crede... Cel puțin asta-i ce cred eu... Dar eu sunt doar un începător...

Ceilalți izbucniră în râs.

— Disciplină spirituală! zise Ursula. Eu cred că destinul tău e creștinismul evanghelic, mi se pare foarte limpede, o să ajungi general în Armata Salvării... Sau poate iezuit...

— Nu pot să-mi dau seama de ce ești așa de mohorât, zise și Midge, pari atât de afectat de toate astea, dar se întâmplă și se vor mai întâmpla o mulțime de lucruri extraordinare, zburăm în spațiu, am vindecat tuberculoza, o să vindecăm cancerul și-o să eradicăm foametea și, spune tu, nu e televiziunea un lucru minunat?

— Deloc, răspunse Stuart.

— Ei, dar emisiunile despre animale...

— Până și bietele animale sunt afectate de mijlocul ăsta oribil de informare, care ne distruge percepțiile, ne distruge simțul lumii vizuale și e plin de gunoaie pornografice...

— Apropo de asta, făcu Midge, care se cam săturase de conversații abstracte, ne-am întors

alaltăseară ceva mai devreme decât spuseserăm și l-am găsit pe Meredith uitându-se la niște casete porno absolut *înfiorătoare*, împrumutate de pe la colegi! Copiii din ziua de azi se uită la toate *porcăriile*.

Stuart puse jos cuțitul cu un zăngănit și se înroși până în vârful urechilor.

— Doar nu vrei să spui că era pornografie adevărată, că Meredith se uita la pornografie adevărată?

— Ba da, cât se poate de adevărată, ceea ce se numește „hard porn" – ce-am văzut eu era absolut oribil, de coșmar, erau doi bărbați și-o fetiță, și-un băiețel cu un cuțit...

— Nu-i nevoie să-mi povestești, se apără Stuart. Și cum ați reacționat?

— Tu cum crezi, i-am spus să înceteze imediat și să ducă mizeria aia înapoi, ceea ce a și făcut a doua zi.

— Vrei să spui că băiatul se uita la... De fapt mi-ai explicat... I-ați spus ce greșit este... L-ați făcut să înțeleagă...

— Ne-am arătat nemulțumirea. Ce voiai, să-l batem? Și ne-a spus că toți copiii se uită la așa ceva. Și zău că nu-i ușor să-i explici unui copil ceva, e greu de tot în zilele noastre. Strămoșii noștri erau șocați de copiii care știau cât de cât ceva despre sex, acum noi suntem însă sfătuiți să le spunem totul de cum învață să vorbească! Nu se poate și într-un fel, și-n celălalt. Sexul e omniprezent. Cum spuneai chiar tu, Stuart, televiziunea obișnuită e plină de gunoaie. Oricum, copiii nu sunt inocenți, psihanaliza arată limpede lucrul ăsta, nu-i poți proteja...

— Ba sunt inocenți, o contrazise Stuart, și îi *poți* proteja. Există puritatea inimii...

— Nu-i poți proteja și chiar nu văd de ce ar trebui protejați, insistă Midge. Sigur că i-am spus lui Meredith să nu se mai uite la așa ceva, dar precis o să se mai uite și poate că-i un lucru bun, atâta cât poate un copil să înțeleagă. Mai bine să vadă acum și să se plictisească decât să dea peste ele mai târziu și să devină obsedat. Și mai târziu

o să dea cu siguranță peste ele. Nu-i așa, Thomas? E ca un vaccin. Suporți șocul ceva mai devreme și ai scăpat de grijă pentru totdeauna.

— Nu sunt absolut deloc de acord, spuse Stuart. Nu văd de ce sigur ar da mai târziu peste ele. Pornografia nu e ceva obligatoriu, oamenii pot să-și dea seama de ce e rău și să se țină la distanță. De ce trebuie considerat de la sine înțeles că tinerii sunt inevitabil obsedați de sex în toate aspectele lui? Și de ce ești așa de convinsă că Meredith o să-ți nesocotească interdicția? Lucrurile cu care copiii se obișnuiesc de mici și pe care le consideră permise pot mai târziu să le slăbească rezistența morală, sunt un antrenament pentru cinism, solid și durabil ca orice antrenament. Nu pot fi în nici un caz comparate cu un vaccin, ci mai degrabă cu un virus incurabil, ceva ce degradează și corupe, iar coruperea copiilor e *o monstruozitate*.

— Nu-i înțelegi pe copii, spuse Midge. Dacă i-ai înțelege, nu te-ai mai fi înfuriat și nu te-ai mai fi înroșit așa!

— Sunt de acord cu Midge, spuse și Harry. În ziua de azi trebuie să fii mai tolerant, judecățile absolute aparțin trecutului, trebuie să te împaci cumva cu tine însuți, și cu cât mai repede, cu atât mai bine. Nu suntem sfinți, n-avem cum să fim. Trebuie să învățăm să acceptăm așa-numitul rău ca pe ceva natural. Oamenii de știință au fost întotdeauna gnostici, iar dacă ei spun că în conștiința umană există o latură inefabilă esențială, păi exact asta simt și eu! Cât despre coruperea tinerilor, de asta a fost acuzat și Socrate! Toți avem gânduri obscene. Pornografia face parte din peisajul modern, e ceva care ne place cu adevărat și e cu totul și cu totul inofensivă.

— Eu una nu cred că lui Stuart îi place, se îndoi Ursula. Mă întreb dacă lui Edward i-o fi plăcând. Ce părere ai, Edward, tu ești cel mai tânăr dintre cei de față.

Edward se ridică brusc, răsturnând scaunul. Îl ridică și spuse către Midge:

— Îmi pare tare rău, nu mă simt prea bine, cred c-o să mă duc acasă. Vă rog, să nu vină nimeni cu mine. Mă întorc...

— O, ba da, vin eu, spuse Harry de-a dreptul furios. Hai, Stuart. Îmbarcarea pentru plecare. Ne culcăm devreme. Nu ne conduceți, o s-o ștergem pe tăcute.

— Și eu trebuie să plec, spuse Ursula, trebuie să-l ajut pe Willy să-și facă bagajele, precis n-a făcut nimic până acum. Midge, vrei să mă ajuți să-mi găsesc paltonul? Cred că e sus.

Ieșiră toți din cameră, lăsându-l pe Thomas singur cu vinul.

După ce ușa se închise în urma clanului Cuno, Ursula, care se închisese cu Midge în dormitor, îi spuse acesteia:

— Voiam să stau de vorbă cu tine între patru ochi. Mă îngrijorează foarte tare Edward. Thomas nu pare să facă nimic pentru el.

Ședeau pe patul lăsat moștenire de familie, larg și bogat împodobit, în care, așa cum îi plăcea lui Thomas să spună, se născuseră și muriseră o mulțime de McCaskervilli. Midge își aruncase pantofii din picioare și își ridicase poalele rochiei, dezvelindu-și ciorapii roz. Își descheiase nasturii ascunși care fixau gulerul.

— Cred că Thomas are un plan, răspunse ea. Întotdeauna are el un plan.

— Ei, în cazul ăsta ar cam trebui să se grăbească să-l aplice. Băiatului ăstuia i se poate întâmpla orice. Are nevoie de medicamente mai puternice decât cele pe care i le dau eu. Ar trebui să se interneze, să-l supravegheze niște specialiști.

— Chiar crezi asta? N-ar accepta să se interneze. De altfel, Thomas are deja de gând să-i întrerupă medicația.

— Thomas e nebun. Edward ar putea să intre într-o depresie de durată. Am mai văzut asemenea cazuri.

— Și Stuart pare cam dus. Mi-e milă de Harry. Tocmai când le mergea așa de bine amândurora.

— A, Stuart și Harry sunt în regulă. Harry e tipul clasic de hedonist, care și-a propus, cu calm, să nu se lase deranjat de suferința unuia dintre copii și de țăcăneala celuilalt.

— Harry nu crede în nevroze, recunoscu Midge, crede că oamenii ar trebui pur și simplu să-și dea silința să-și revină.

— Nu de Stuart sunt eu îngrijorată acum, insistă Ursula, el o să se întoarcă peste vreun an-doi, nițeluș cam jumulit, mai trist și mai înțelept, și-o să bată iar la poarta universității. Oricum, ce-i așa de rău că vrea să-i ajute pe săraci și pe nenorociți, nimeni nu pare să-l aprecieze pentru asta.

— Harry l-ar vrea universitar de elită.

— Harry e un snob. Stuart are un puseu temporar de manie religioasă, cum li se întâmplă băieților pe la paisprezece ani. Crede că e rodul unei imaculate concepțiuni, fiindcă nu și-o poate închipui pe maică-sa în pat cu Harry. Lui Chloe nu i-a plăcut niciodată de Stuart. Din situația clasică, cu o mamă vitregă rea și cu o mamă absentă idealizată, de-aici i se trage. Și de la viața libertină a lui Harry de după moartea lui Chloe. De fapt, Stuart e un tip dur. Seamănă cu Harry ca două picături de apă, sunt amândoi genul *Boys' Own Paper*[1], niște romantici care vor să fie puși la încercare, obsedați de curaj, fie că-l au, fie că nu, le-ar plăcea să fie eroi de război, atâta tot. Ar fi trebuit să se nască în secolul al XIX-lea. Harry ar fi fost atunci un explorator care ar fi împins granițele Imperiului din ce în ce mai departe, iar Stuart ar fi fost un misionar neînfricat sau un episcop controversat.

— Eu pe Harry îl văd mai degrabă la Berlin, în epoca de aur a jazzului. Stuart însă trebuie să

1. Periodic britanic apărut între 1879 și 1967, având ca public țintă băieții de vârsta copilăriei și adolescenței.

recunosc că mi se pare obositor. Ce părere ai de predica lui despre pornografie?

— Mie mi-a plăcut. Tânărul Meredith ce face acum?

— E în pat, citește.

— Ce citește?

— *Avioane de pasageri propulsate cu hidrogen.*

— Cu el o să fie totul în regulă.

— Nu vrea deloc să se joace pe computer, cu toate că i-a luat Thomas o grămadă de jocuri scumpe.

— Bravo lui. Nu-ți face griji pentru ei. Eu numai de Edward sunt îngrijorată. În cel mai bun caz, o să treacă prin înfiorătoarea experiență de a se îndrăgosti de Thomas, după care prin la fel de înfiorătoarea experiență de a-i trece.

— Harry se teme că o să devină homosexual din cauza obsesiei pentru Mark Wilsden.

— Da. Acum e îndrăgostit de Mark. Săracul de el, of, săracul de el.

— Harry era tare nervos și răutăcios în seara asta, nu ți s-a părut? Nu cred că Thomas a fost prea încântat.

— Harry își folosește intelectul exclusiv ca să se facă pe sine bucăți, blondul cel fermecător cu vocația autodistrugerii. Nu pot să-i sufăr pe profeții ăștia ai Apocalipsei, care se bucură de nu mai pot de colapsul civilizației, ăștia sunt întotdeauna porniți împotriva femeilor. Cred că Harry disprețuiește femeile, mă rog, cred că mai toți bărbații disprețuiesc femeile. Vai de capul planetei ăsteia, totuși. Nu-i de mirare că Dirk Plowmain s-a împușcat.

— Habar n-aveam că s-a împușcat, se miră Midge.

— Da, foarte elegant. Era depresiv. Harry și Thomas fac o pereche ciudată, diferă de la cer la pământ, Thomas e un celt oriental, iar Harry un fel de englez arhetipal, doi oameni cu moduri de a gândi complet diferite, fascinați unul de celălalt.

— Chiar crezi că se plac? Eu nu-s așa convinsă.

— Eu am zis „fascinați", dar am, într-adevăr, impresia că se adoră unul pe celălalt! Ce cuplu de

egoiști! Și Willy e egoist, evident, dar într-un stil diferit. Să mă întorc. Thomas chiar scrie o carte despre domnul Blinnet, pacientul ăla nebun al lui?

— Nu cred.

— Cred că tipul ăla simulează. Psihiatrii lipsiți de umor nu reușesc să observe niciodată când pacienții îi trag pe sfoară.

— Thomas nu e lipsit de umor.

— E lipsit de umor într-alt fel. E genul alunecos, e *prea* profund. E ciudat și urâcios Thomas al tău. Dar tu știi cât îmi e de drag și cât îl admir. *Quand même*[1]. Spune-i să stea cu ochii pe Edward. O să mă străduiesc și eu, bineînțeles. Doar că lui îi vine mai ușor. El are numai patru pacienți pe zi, eu am câteva duzini.

— Acum nu mai are nici patru. Dacă Meredith tot trebuie să intre la internat, Thomas vrea să locuim mai mult la țară. E interesant. Harry îl preferă pe Edward. Și cred că Thomas îl preferă pe Stuart.

— Așa e, o aprobă Ursula. Thomas e mult mai *interesat* de criza lui Stuart decât de a lui Edward. Nu vreau să spun că e iresponsabil. Dar aici se cere știință rapidă și fără prea multă filosofie, nu subtilități în pas de melc. Soluția sunt medicamentele, orice altceva e fără efect. Thomas se îndepărtează de știință, e un trădător, toate chestiile alea cu analiza nu au legătură cu medicina, e un subiect de discuție greșit, iar lumea *îl ascultă*. N-a prea fost el niciodată doctor, n-a practicat mult. L-am auzit odată spunând că vrea să uite c-a fost cândva doctor. El consideră că are un rol sacerdotal, de la strămoșii rabini cred că i se trage. E un substitut pentru religia de care l-au lipsit părinții lui, cu aerele lor moderne. Midge, mi-e de-a dreptul frică pentru Edward.

— Vrei să spui că te gândești că s-ar putea sinucide?

---

1. Totuși (în fr. în orig.).

— Sigur că mă gândesc. Cu depresiile astea nu-i de joacă. Cred... Dar să nu-i spui lui Thomas că ți-am zis așa ceva... Am vorbit noi doi, odată, despre asta... Că Thomas nu s-ar supăra dacă vreun pacient al lui s-ar sinucide, dacă ar fi sigur că asta-i cea mai puternică dorință a psyche-ului său. Eu una rămân la părerea învechită că treaba noastră e să salvăm vieți. Te rog, ai tu grijă de Edward.

— O, Doamne, făcu Midge.

— Îți dau o ocupație. Și-așa nu faci nimic toată ziua. Nu-i bine pentru tine.

— Fac cumpărături, gătesc, de acord, am o menajeră, dar care vine numai câteva dimineți pe săptămână. Nu-i adevărat că nu fac nimic toată ziua!

— Știi tu ce vreau să spun. Mi-ar plăcea să te mai cultivi. Tot timpul te plângi că ești o ignorantă. De ce nu te înscrii la un colegiu? Sunt o mulțime. Măcar ai mai ieși din casă.

— Nici un colegiu care m-ar primi pe mine n-ar merita osteneala să-l urmez!

— Atunci, ajută-l pe Stuart să aibă grijă de oamenii necăjiți. Vorbesc serios!

— Du-te-acasă, Ursula dragă, du-te-acasă!

Se ridicară. Fusta țeapănă a Ursulei, impregnată acum cu parfumul lui Midge, scotea același zgomot sec, de fierăstrău. Se uitară una la alta. Aveau hainele șifonate, iar fețele lor, în lumina puternică pe care Midge tocmai o aprinsese, erau obosite și nu mai păreau deloc tinere.

— Când ești obosită, pari și mai frumoasă decât de obicei, spuse Ursula, cum reușești? Spune-i, te rog, lui Thomas că whisky-ul e mult mai bun pentru noi decât toate licorile alea dulcege. Spune-i noapte bună din partea mea.

— Nu poți să-l înfrunți.

— S-o fi retras. Dumnezeu știe ce-o fi crezând el despre seara asta. Noapte bună, îngeraș.

După ce Ursula plecă, Midge intră în sufragerie, unde, așa cum se așteptase, Thomas stătea exact

cum îl lăsase, dinaintea carafei cu vin de Bordeaux. Îi plăcea vinul, dar nu obișnuia să bea prea mult. Își scosese ochelarii și arăta mai blând și mai vulnerabil. Întinse mâna fără să se uite la Midge.

Sufrageria era la parter și acum, că n-o mai umplea conversația zgomotoasă de mai devreme, se auzea zgomotul mașinilor, mai puternic sau mai slab, ca niște rafale de vânt, și din când în când ferestrele zăngăneau ușor. Midge se opri lângă soțul ei și îi luă mâna, care începuse să se rideze și să se păteze, mai bătrână decât stăpânul ei. Așa cum stătea în mâna ei, mâna lui se întinse și mai mult, cercetătoare, și îi mângâie mătasea rochiei. Midge îi dădu drumul și ocoli masa, întinzându-se pe deasupra ei ca să se uite la el cu uimirea-i proprie, la fel cu aceea cu care o privea el pe ea, câteodată. Thomas o surprindea adesea, de parcă înfățișarea i se schimba într-un mod subtil, iar ea era măritată cu mai mulți bărbați care nu veneau niciodată acasă în același timp. Acum părea trist. Midge îi privea capul de fox terrier și ochii îngustați, de un albastru deschis, care clipeau des.

— Ce ordonat îți stă părul, spuse Midge.

— Ce dezordonat îți stă ție.

— Tocmai l-ai pieptănat?

— Nu.

— Parcă-i o perucă.

— Stai jos o clipă, draga mea.

— Ești obosit.

— Da. Stai jos.

— Ursula e foarte îngrijorată din cauza lui Edward, spuse Midge, așezându-se în fața lui.

— Da.

— Dar o să faci tu ceva.

Thomas tăcu o clipă, frecându-se la ochi. Apoi spuse:

— E ca un proces chimic. Edward trebuie să se transforme, iar noi trebuie să fim, pentru o bucată de vreme, spectatori ai transformării lui.

— Seara de azi n-a fost prea reușită.

— A fost un exercițiu, artificial cum sunt de multe ori exercițiile, un gest formal, dar poate nu complet lipsit de valoare.

Midge își turnă puțin vin în paharul lui Thomas.

— Of... Mă gândeam că s-ar putea ca Edward să ajungă să te urască dacă îl ignori acum.

— Încă nu e pregătit pentru mine. Dacă aș încerca acum să-l bat la cap, m-ar respinge, iar mai târziu ar fi mult mai greu. Tot ce i-aș spune eu acum ar suna pentru el ca un ordin. Oamenii aflați în asemenea stări de șoc joacă o dramă mitică, iar circumstanțele pot lucra în favoarea lor într-un mod aproape supranatural. E o căutare a singurătății și purificării. Treaba e că o să fugă, dar nu înainte să vină să stea de vorbă cu mine. Asta-i structura care trebuie lăsată să se dezvolte.

— Să fugă?

— Da. Trebuie să-l avertizez pe Harry.

— Unde?

— Nu știu. Dar nu peste multă vreme, când va fi acumulat destulă energie, *o să fugă*, o să dispară. Vreau să știu unde are de gând să se ducă. Asta o să-mi spună el când o să vină la mine.

Îmbrăcat într-un halat de casă din mătase neagră, Harry era așezat în fotoliu. Stuart stătea în picioare în fața lui. Tocmai se întorseseră de la familia McCaskerville.

— Când eram de vârsta ta, eram un nesăbuit, spunea Harry. Eram un fel de absolutist nebun, din fericire n-am făcut nimic ireparabil din cauza asta. Eram un romantic, am rămas un romantic, căutam să devin mai bun, nu trăiam într-o stare de totală iluzie. Tu pari să fii blocat în interiorul unei concepții pur teoretice despre tine însuți, de bunătate sau sfințenie sau ceva de felul ăsta, nu știu de unde-ai scos-o, că în școală nu prea te omorai cu religia, și îi sacrifici un timp prețios, în

care-ai putea învăța ceva util. De ce nu vrei să studiezi în continuare ceva ca lumea, poți să studiezi și să te ocupi și de ajutorarea săracilor. Impresia generală e că fugi de ceva greu către ceva ușor. Ești un defetist, ești *fals*. Renunți la lume fiindcă ești conștient că n-o poți conduce, nu poți răzbi, ai vrea să fii un profesor de renume, un fizician influent, un mare filosof, dar arunci toate astea la gunoi sau fugi de ele, ți-ar plăcea să descoperi cum ai putea arunca lumea în aer, dar n-o să reușești niciodată, așa că singurul mod în care o poți distruge e să te faci că renunți la ea. N-am dreptate?

— N-aș prea zice, răspunse Stuart.

— Tu nu ești altruist și umil, ești bolnav de putere, un soi de Hitler moral. Dacă ai fi artist, te-aș înțelege, eu mi-am terminat studiile și m-am ținut serios de ele, dar la sfârșit mă interesa numai ceea ce puteam eu inventa de la cap la coadă, de unul singur. Asta te face artist, dorința de a fi Dumnezeu. Și tu vrei să fii Dumnezeu, poate că până la urmă nici nu ne deosebim așa de tare, dar nu ești artist, îți lipsește imaginația, iar asta-i calea cea mai sigură spre dezastru. Poate că vrei să fii persecutat... Dar sigur nu vrei să ajungi un nevrotic căruia să-i plângi de milă, nu-i așa?

— Asta în nici un caz, spuse Stuart.

— Cât despre renunțarea la sex, asta nu se poate, tot ce poți face e să-l respingi și să devii obsedat de el! Lumea o să creadă că ești impotent sau anormal sau homosexual reprimat. Sau poate că aștepți iubirea perfectă, ești cavalerul fără prihană demn de prințesa lui, vreo walkyrie virginală! Fantezia ta religioasă e pur și simplu fantezie sexuală mascată. Nu poți face jurământ de celibat de unul singur, nu există așa ceva, o să ajungi să suferi îngrozitor, până la urmă o să sari pe cineva și după aia o să te simți vinovat și toată treaba o să fie compromisă urât și definitiv. Tu *ești* ca mine, Stuart, ești plin de senzualitate, îți dă pe-afară pe urechi, nu ești sincer cu tine însuți, nu te-ai autoexaminat suficient.

— Știu cum e cu senzualitatea, răspunse Stuart, adică știu că face parte din firea mea, dar pentru mine ăsta-i pur și simplu un stil de viață.

— N-o să te poți ține de el.

— Nu văd de ce nu. Mulți bărbați reușesc, de exemplu cei care intră direct din școală într-un seminar teologic, fără să se mai bage deloc în... în toată chestia asta.

— Toată chestia asta! Tu vezi sexul ca pe o groapă plină de murdărie și degradare! Vrei să rămâi inocent, să nu fii ca noi, ceilalți. Bănuiesc că pe mine mă vizezi, vrei să fii cât mai diferit de mine. Bănuiesc că mă consideri un fel de maniac sexual. Nu puteam ascunde totul de tine când erai copil, îmi amintesc și acum mutrișoara ta palidă cum mă judeca. Ai rămas cu imaginea din copilărie a unor lucruri pe care nu le poți înțelege. Fantezia asta a ta mă doare îngrozitor. Îți dai seama?

— Uite ce-i, tată, spuse Stuart, n-am *nimic* cu tine. Știu la ce te referi cu amintirile din copilărie... Dar n-are nimic de-a face cu tine, și eu unul *n-aș putea* să vreau să-ți fac rău.

— În mod inconștient ai putea.

— Eu nu cred în asta. Eu încerc să mă înțeleg pe mine însumi. Dar, într-un fel, nici nu-i așa de important să mă înțeleg pe mine. E altceva, ceva fundamental și absolut...

— Dar asta-i simplă superstiție, la fel de rea cum e credința în Dumnezeu, or, tu spui că nu crezi în Dumnezeu! Oricum, și ceea ce e fundamental poate fi rău sau haotic.

— Asta n-are cum să fie așa! ripostă Stuart.

— Îți admir încrederea. Ar fi trebuit să continui cu filosofia. Vrei pur și simplu să fii admirat și venerat! De ce-ai făcut public faptul că ai renunțat la sex sau, mai exact, că n-ai făcut niciodată sex, dacă ceea ce spui tu e adevărat? Nu poți pretinde c-o să trăiești toată viața fără el, asta-i curată minciună, e pură lăudăroșenie, de ce măcar nu ți-ai ținut gura?

— N-am făcut eu public faptul ăsta, se apără Stuart. Alții l-au făcut. Și mie îmi pare rău că s-a aflat. Dar cineva mi-a pus o întrebare directă, iar eu am răspuns.

— Nu poți să minți. Ceea ce contează e minciuna din suflet. Nu vezi că nu te poți descurca singur? Firea omenească are nevoie de instituții. Vorbești despre bărbații care intră la seminar. Atunci de ce nu faci și tu asta, să devii preot, să intri în oastea sfântă? Nu mi-ar plăcea deloc să te știu acolo, dar măcar ar căpăta totul un sens. De ce nu te duci la biserică, la oricare, să ceri ajutor, să ceri îndrumare?

— Tocmai asta nu pot să fac, îi răspunse Stuart. Nu mă pot duce la biserică. Nu împărtășesc credința oamenilor ălora.

— Nici printre ei n-o mai împărtășesc mulți, în ziua de azi. Dar ar putea să te trezească la realitate, să-ți zgâlțâie un pic orgoliul. Nu te poți descurca singur, fără o teorie generală, fără o organizație, fără Dumnezeu sau fără alți oameni. Un om cu o gândire religioasă trebuie să aibă un obiect, tu n-ai nici unul!

Stuart fu izbit de această remarcă și căzu pe gânduri.

— Depinde ce înțelegi prin obiect, spuse el, în cele din urmă.

— Toate astea-s numai din cauză că ai constatat că n-o să ajungi niciodată un mare gânditor, cred că vanitatea rănită îi împinge pe oameni să facă prostii. Sau poate că nu-i chiar o prostie. Ai ales cel mai înalt hedonism, vei fi un fals om bun, am cunoscut și eu câțiva dintr-ăștia, sunt o frăție secretă. Renunță la lume, trăiesc în sfântă sărăcie, doar că, într-un fel sau altul, au tot ce le trebuie din punct de vedere material, trăiesc pe spinarea prietenilor bogați... La naiba, uite, acum eu te întrețin pe tine, iar ăsta-i numai începutul. Și *le merge*, oamenii îi privesc ca pe niște ființe superioare, îi respectă, aleargă la ei, le poartă de grijă,

îi răsfață, sunt *gentlemani*, evident... Iar ei se învârt de colo-colo cu zâmbete serafice, cu vorbe pline de miez și cu sfaturi pioase, bucurându-se de necazurile tuturor, trăind în belșug, distrându-se din plin, admirați și iubiți, o, mult mai presus de noi, păcătoșii de rând. Te asigur eu că le place viața, spre asta-și îndreaptă eforturile, *ei* au un obiect foarte clar, se iubesc pe ei înșiși și sunt și inteligenți. Doamne, și cum mai zâmbesc, au niște zâmbete înțelegătoare, înduioșătoare, vulnerabile, dovedind atâta uitare de sine!

Stuart zâmbi, apoi râse de-a binelea.

— Trebuie să-ți mai asumi și riscuri, spuse el.

— Ăsta-i singurul lucru omenesc pe care l-ai spus!

— Iartă-mă că trăiesc pe spinarea ta acum, o să mă mut în curând.

— Doamne, dar nu asta contează. Mă rog, e un deranj, dar nu *asta* contează. O să se termine totul cu jale mare, o să-ți risipești cei mai buni ani, o să te întorci în grabă la studiu când o să fie prea târziu, Doamne, ce rău o să-ți mai pară. Nu-i așa că n-ai de gând ca pe la patruzeci de ani să ajungi un prăpădit oarecare, cu o leafă de mizerie, sau vreun soi de vagabond care trăiește într-un cort? O să fii un nimeni, n-o să te mai întorci, să nu-ți închipui c-ai să poți! Nu-mi doresc decât să reușesc să te conving să mai amâni un pic. Ce-ar fi să călătorești? Ceva care ți-ar mai putea da și alte idei. Du-te să vezi lumea, suport eu cheltuielile. Nu vrei să mergi în Nepal, nu vrei să mergi la Kyoto, să vizitezi mănăstirile din Thailanda?

— Nu, de ce?

— Asta fac în ziua de azi tinerii cu deziluzii de ordin religios, nici măcar modelul ăsta nu-l poți urma. Măcar ar fi ceva exotic, ai putea învăța ceva. Tu pari să vrei să trăiești o viață de o simplitate frustă. Dar nu poți. Mai târziu o să capotezi. Și atunci o să fii în stare de cine știe ce grozăvie.

— Nu cred chestiile astea, îl contrazise Stuart. Vorbești sub imperiul emoțiilor.

— Planul tău religios e pur și simplu un plan sexual, e sex prin alte mijloace.

— Bine, bine, făcu Stuart.

— Ești un... Ce-ai zis? Ce e bine?

— Nu-mi pasă dacă lumea-i zice sex, problema e dacă pot s-o fac, nu cum i se zice.

— Mă scoți din minți. Lua-te-ar naiba, ești *tânăr*. Aș vrea să mai am anii tăi. Tocmai pentru că ești tânăr și în putere, simți că ești pur... E o *iluzie*, Stuart! E numai și numai o *abstracțiune*. Nu pot să stau și să mă uit cum dai cu piciorul la toate, cum dai cu piciorul la ceea ce eu îmi doresc atât de mult și nu mai pot avea, la tinerețe, la tinerețe. Of, *la naiba*. Și tu faci așa un tărăboi moralist și mai ești și convins că numai tu ai dreptate!

— Cred că tu faci tărăboi, nu eu.

— Ai putea măcar să faci și tu ceva util, să vorbești cu amărâtul de Edward.

— O să vorbesc în seara asta, promise Stuart, roșind.

— Thomas zicea odată că oamenii atinși de o suferință extremă sunt ocoliți de toată lumea. El știe cel mai bine. Nu s-a ocupat deloc de bietul băiat. Dacă mă gândesc mai bine, nu mai sta de vorbă cu Edward, o să ți se pară că-i de datoria ta să-l culpabilizezi. Pleacă, du-te la culcare.

— Tată, nu fi supărat pe mine.

— Nu sunt supărat pe tine, ba sunt, dar nu contează, nimic nu contează, ia-o din loc.

După ce Stuart plecă, Harry începu să trântească lucrurile prin salon, găsi niște whisky și-și turnă pe de lături, stropind mapa de birou din piele fină. Se duse spre căminul în care se stingeau, murmurând, rămășițele focului pe care-l făcuse chiar el mai devreme. La lumina unei veioze, se privi într-o oglindă cu ramă aurită, cu amorași, pe care Casimir Cuno i-o luase soției sale ca dar de nuntă. Lui Harry, oglinda îi amintea de mama lui, o femeie frumoasă, delicată și fragilă, fiica unui decan de la Cambridge,

care-şi sacrificase talentul de pianistă pentru dificilul rol de secretară a propriului soţ. Făcuse acest sacrificiu cu bucurie, convinsă, ca, de alfel, Casimir însuşi, că bărbatul ei e un geniu. Se numea Romula. Trăise destul ca s-o cunoască pe „fata de pe meleaguri îndepărtate" (Casimir murise mai înainte), dar nu destul ca s-o întâlnească şi pe Chloe sau ca să fie martoră la apusul reputaţiei bărbatului ei. Pianul ei, la care acum nu mai cânta nimeni, de care chiar nu se mai atinsese nimeni de când Edward, copil fiind, îşi mai trecea degetele peste clapele lui, se afla aici, în acest salon care era aceeaşi încăpere concepută de bunicul lui Harry, la care Casimir şi Romula mai adăugaseră câte ceva, şi pe care Harry, Chloe şi fata de pe meleaguri îndepărtate o lăsaseră aproape neschimbată.

Harry se privea atent în oglindă. O, ca să-şi compună un eu imaginar în locul eului ratat, murdar, din prezent! Când era tânăr, Harry avea ca motto „ce sunt mă face să trăiesc[1]", o declaraţie îndrăzneaţă, pe care o interpreta în felul său; şi fusese sincer când îi spusese lui Stuart că nu-l interesa decât ceea ce putea inventa el însuşi de la cap la coadă. Cu toate astea, cum bine observase Ursula, era şi un tip ambiţios, un soi de autoritarian dezabuzat. Lipsa lui actuală de interes faţă de politică trebuia interpretată drept „struguri acri". Se considera un om al viitorului, nu un simplu potentat meschin, ci un profet: nici mai mult nici mai puţin decât chintesenţa conştiinţei moderne. Timpul trecea. Mai putea el să spere că îi stătea încă în putere să împlinească o operă cu adevărat valoroasă? Chipul din oglindă nu mai purta masca aceea jovială, de om mulţumit de sine, plin de energie şi de *joie de vivre*[2]. Îşi vedea chipul mai

1. William Shakespeare, *Totu-i bine când sfârşeşte bine* (actul IV, scena 3), în *Opere*, vol. VI, editori Ion Frunzetti, Ion Vinea, Leon Leviţchi, Editura pentru Literatură Universală, 1960.
2. Bucurie de a trăi (în fr. în orig.).

bătrân, obosit și ridat, marcat de băutură și păcate. Își spunea: Casimir e mort, Romula e moartă, mama lui Stuart e moartă, Chloe cea frumoasă, atât de plină de viață, e moartă și ea, și o să mor și eu. Harry avea un secret groaznic și rușinos. Scrisese recent, fără știrea nimănui, un roman, un roman lung, matur, cuprinzând cele mai bune cugetări ale sale; dar nimeni nu voia să i-l publice. Folosise un pseudonim și încercase la mai multe edituri. Nimănui nu-i plăcuse, nimeni nu-l voise, nimeni nu-l luase măcar în serios. Harry Cuno ura eșecul, dar și mai mult ura să-i fie aflate eșecurile. Ce-ar fi fost să se afle!

Și mai avea un secret, mai îngrozitor încă. Își dăduse seama că-l doare arsura de la mână, făcuse bășici și zvâcnea, precis n-avea să-l lase să doarmă. Durerea fizică, printr-o veche și profundă asociație de idei, îi evoca o imagine care-l însoțea de multă vreme. Era o scenă imaginară. Tatăl său se înecase într-o zi cu vânt destul de liniștit, când naviga singur într-o zonă cam pustie din largul coastelor Scoției. Barca goală, în perfectă stare, a fost găsită mai târziu plutind singură, ca un vas-fantomă. Casimir căzuse probabil peste bord, din greșeală. Harry știa că tatăl său nu s-ar fi sinucis niciodată, iubea prea mult viața. Și era un înotător puternic. Harry și-l închipuia în apă, înotând, înotând întruna, uitându-se după barca un pic prea rapidă, care se îndepărta din ce în ce mai mult. Asociații cumplit de dureroase, închegate în adâncurile tăinuite ale minții, îl aduceau înapoi în prezent. Vedea fața calmă, palidă, cu trăsături încă nedefinite a lui Stuart, fața aceea care fusese până de foarte curând cea a unui băiețel, fața lui palidă, ochii lui gălbui, vorbele lui „nu fi supărat", care aminteau așa de mult de copilărie. Ce-o fi cu el, se întreba Harry, și de ce mă tulbură așa de tare? E maniac, vrea să atragă atenția sau o fi vreo formă neobișnuită de *curaj*? Nu-i tocmai *nimic* de capul băiatului ăstuia, are voință, e puternic, e mai puternic decât

mine. Oare zămislise un monstru? Se simțea rănit în adâncul ascuns al sufletului de felul în care îl judeca Stuart.

După ce Harry îi ceru să plece, Stuart urcă la etaj și bătu la ușa lui Edward. Se vedea lumina aprinsă. Nu primi răspuns. Intră.

Stuart se întâlnise, bineînțeles, cu Edward după moartea lui Mark Wilsden și mai schimbase câte o vorbă cu el, dar nu avusese o „discuție" cu fratele lui. Fusese ocupat să-și încheie conturile cu viața de student, să se mute, să-și pună ordine în gânduri. În tot răstimpul ăsta nu avusese nici un mentor și nici un prieten apropiat. Își reproșa că nu încercase să se vadă cu Edward, care îi arătase clar că nu vrea să stea de vorbă cu el.

Edward, în pijama, stătea pe pat și citea o carte. Arăta diferit, schimbat, împuținat. Fața i se îngustase, era contractată și pătată. Îi apăruseră riduri pe frunte și în jurul ochilor, pielea frunții i se adunase într-un nod deasupra nasului, care i se subțiase și ascuțise. Când îl văzu pe Stuart, se încruntă iritat și se întoarse la cartea lui, cu aerul că e hotărât să-și vadă vizitatorul plecând cât mai repede.

— Ce e? întrebă el.

— Putem să stăm un pic de vorbă?

— Despre ce?

— A... despre diverse chestii...

— Ce chestii?

Stuart își aruncă ochii prin camera fratelui său. Pe pereți erau rafturi cu cărți, postere franțuzești, iar pe scrin, o azalee roz. Podeaua și toate suprafețele plane erau acoperite de haine amestecate cu scrisori, unele dintre ele nedesfăcute. Dădu deoparte cămașa și pantalonii lui Edward de pe un scaun și se așeză lângă pat.

— Ți-e suficient de cald, nu vrei o sticlă cu apă fierbinte?

— Nu. Mă simt bine așa.

— Ce citești?

Edward îi arătă cartea, o ediție ieftină a unui thriller:

— Harry mi-a mai adus câteva dintr-astea.

— N-ar trebui să citești așa ceva, spuse Stuart.

În loc să se enerveze, Edward răspunse destul de rezonabil:

— Nu pot să citesc nimic altceva, nimic altceva nu-mi reține atenția. Ce-mi sugerezi să citesc, Biblia? întrebă el ironic, așezându-și pernele.

— Păi de ce nu, așa, câte-un pic, din când în când. Voiam să zic... romane bune... de exemplu...

Cum nu era cititor de beletristică, pe moment nu-i veni în minte nimic potrivit.

— Să nu zici Proust... Mi s-ar face greață, m-aș îneca și aș muri. Nu că ar avea vreo importanță, oricum sunt deja mort. Lasă-mă, Stuart, e un capitol interesant.

— Mai stau un pic, dacă nu te superi. Ce plantă frumoasă ai. Ce e? Parcă-i un copăcel.

— E o azalee, mi-a adus-o Midge, ieri. Mi-a adus și niște bomboane de ciocolată. Nu-ți plac bomboanele de ciocolată, nu-i așa? O să le arunc.

— Ai stat de vorbă cu Midge?

— Sigur că nu, se vedea pe ea că se simte tare încurcată, voia numai să facă un gest virtuos și s-o ia din loc. Nici nu mă mir. Sunt un cadavru care pute. Putrezesc particulă cu particulă.

— Nu mai vorbi așa, spuse Stuart. Ce ai, *ce* ai?

— N-are nici un rost să stai de vorbă cu mine, insistă Edward. Lasă-mă-n pace, te rog. Nu mai sunt decât o mașină. Îmi spun în sinea mea aceleași lucruri de o mie de ori pe zi, văd aceleași lucruri, fac aceleași lucruri. Nu mă poate ajuta nimic, nimic.

În timp ce spunea aceste cuvinte, pe față îi apăru un zâmbet foarte ciudat, ca o grimasă stranie, cu totul altfel decât zâmbetul lui obișnuit.

Pe Stuart îl trecură fiorii:

— Nu-ți face din suferință un scop în sine. Trebuie să poți face ceva, vreo mișcare inspirată...

— Nu pot să mă mișc.

— Trebuie să găsești un refugiu...

— O, am deja un refugiu, ura, am o ocupație, urăsc pe toată lumea, îl urăsc pe Harry, te urăsc pe tine. Mi-a fost silă de cina aia oribilă, de toate zâmbetele alea false, de toată vorbăria aia mincinoasă. Uram hainele pe care le purtau femeile alea și mirosul fețelor lor. E adevărat însă ce spuneau ei, că nu există nimic profund, că lumea devine din ce în ce mai absurdă, că totul se sfârșește, că toate or să se prăbușească în iad și-or să ardă și-or să crape, și *îmi pare bine*. Eu oricum ard deja în iad. Sufletul meu s-a dus, eu nu mai am suflet în mine, a ars de tot.

— Dar ce-i, de fapt, focul ăsta? Vinovăție, te simți vinovat?

Edward azvârli cartea cât colo:

— Pleacă odată și nu te mai distra făcându-mă pe mine să sufăr! strigă el. Mă zgârii pe nervi de-mi vine să *țip*... Tot ce spui parcă-mi răsucește un cuțit în rană...

— Iartă-mă, nu vreau decât să înțeleg, vreau numai un sens. Suferința asta perpetuă nu-i bună, nu-i ceva veritabil. Nu vreau să-ți spun să ieși din ea și gata, știu că nu poți. Nu-i ca o ghicitoare cu soluție magică. Trebuie să te gândești la ce s-a întâmplat, dar încearcă să gândești un pic mai limpede. O să arzi în continuare, dar agață-te și de altceva, găsește ceva bun, undeva, oriunde, ține-l aproape, ia-l cu tine în foc...

— Singurul lucru pe care nu l-a făcut diavolul, spuse Edward, care se calmase subit. Da. Dacă diavolul nu reușește să-l găsească, sunt convins că n-o să reușesc nici eu. Vezi tu, nimic nu se mai leagă, nimic nu mai are sens, în durerea extremă nu se mai poate, nu mai există *posibilități*. Știi ce-am descoperit? Nu există moralitate, nici centru, din moment ce vinovăția poate să existe în afara lor, pe cont propriu. Tu nu știi cum e durerea asta. Cuvintele nu ajută, numele nu ajută nici ele, vinovăția, rușinea, remușcările, moartea, iadul, la

nivelul la care am ajuns eu să fac deosebirile, toate astea nu există, conceptele nu există. Mă trezesc dimineața și aud păsărelele cântând și pentru o secundă uit, pe urmă iar mă scufund într-un întuneric lichid, totul e negru, toți oamenii sunt diavoli care mă pun la cazne, voi, în seara asta, și maică-sa care-mi trimite scrisori și...

— Mama lui Mark?

— Da, îmi trimite scrisori în care mă acuză de crimă, cam la două-trei zile mai primesc una. Ar fi tare bucuroasă dacă ar ști cât sufăr.

— I-ai răspuns?

— Sigur că nu. O urăsc. Nici nu mai citesc scrisorile alea mizerabile. Uite, chiar la picioarele tale, două pe care nici nu le-am deschis. Am vrut să le ard. Aș vrea să-i pot da ei foc.

— Ar trebui să le citești.

— Ca să mă pedepsesc singur?

— Nu. Poate că s-a răzgândit, poate că-i pare rău de scrisorile alea și-ți scrie să-ți spună și ție. E înnebunită de durere. S-ar putea ca dintr-odată să aibă nevoie de tine.

— Vrei să mă faci să-mi fie milă de ea. Ea mă blestemă, o blestem și eu pe ea.

Stuart ridică o scrisoare de pe jos și i-o întinse lui Edward. Acesta o deschise, aruncă o privire pe ea și i-o dădu lui Stuart:

— Vezi, cu asta trăiesc eu.

Stuart citi începutul scrisorii:

> Mi-ai ucis copilul pe care-l iubeam, el avea încredere în tine și tu l-ai omorât, i-ai frânt trupul și i-ai vărsat sângele, e mort acum și toată fericirea și bucuria mea sunt moarte și ele și or să zacă pe vecie cu oasele frânte, într-o baltă de sânge, și n-or să mai trăiască niciodată, n-am să-mi mai ridic niciodată capul, mi-ai ucis bucuria...

Puse scrisoarea înapoi în plic și-i dădu drumul pe podea.

— Da. E nebună de suferință, ca și tine. Bănuiesc că atunci când le scrie simte un fel de ușurare automată, ca și cum ai plânge. Cred c-ar trebui să-i scrii *ceva*, câteva rânduri, s-ar putea să fie o mică schimbare pentru *ea*.

— Ce să-i scriu? Ar scuipa acele rânduri.

— Spune-i că-ți pare rău, că ești distrus, orice; îți poate face bine și ție.

— Of, cară-te, du-te la dracu', nu-nțelegi nimic! Nu sunt un ucigaș, n-am vrut, sau tu crezi c-am vrut... Tu *nu poți* să înțelegi, nu știi *cum* e să fii în pielea mea...

— Ed, nu mai continua așa, spuse Stuart, *încearcă* ceva. Stai jos, nemișcat, și încearcă să-ți liniștești mintea, respiră calm, spune câteva cuvinte, cu voce tare, calm.

— Ce cuvinte?

— Orice, o rugăciune, de exemplu, sau numai „gata" sau „ajutor" sau „pace".

— Cuvintele fără gânduri nu se înalță niciodată la ceruri.

— Eu nu sunt așa de sigur, îl contrazise Stuart, vezi doar ce s-a întâmplat până acum. Dacă regreți ce-ai făcut, atunci suferă cu rost. Nu urî, alungă-ți resentimentele, spune „gata" unora dintre gânduri, păstrează-ți intențiile curate, trăiește-ți durerea în liniște, liniștea e bună, întinde mâna și atinge lucrurile ușor, alte lucruri, lucruri nevinovate... Poate să-ți pară artificial, ca un ritual... Ca atunci când te trezești dimineața și auzi păsările cântând; agață-te de cântecul lor *după* ce-ți amintești și gândește-te pur și simplu „păsările cântă" și ține gândul ăsta afară din întuneric, măcar o secundă.

— Ce folos de-o secundă, abia face întunericul mai întunecat.

— Găsește ceva bun *oriunde* și agață-te de el ca un terrier. Încearcă să te rogi, spune „mântuiește-mă de cel rău", spune că te căiești, cere ajutor, o să-l primești, *trebuie* să-l primești, găsește o lumină, ceva ce întunericul să nu poată întuneca. Trebuie să existe ceva ce ai, ceva ce poți avea, un

poem, un pasaj din Biblie, Iisus, dacă El mai înseamnă ceva pentru tine. Lasă-ți durerea să-și urmeze cursul, dar găsește ceva care s-o atingă ca o rază ce vine de afară, din locul *acela*...

— N-are nici un rost, spuse Edward, tu vorbești pentru tine, te intoxici pe tine însuți cu retorică pioasă. Tu trăiești într-un fel de loc pustiu, ca în copilărie, nu știi ce înfiorătoare e lumea, cum e să-ți fie toată mintea copleșită *fără speranță* de întuneric și de stricăciune. E ca un cancer, de care o să și mor, probabil, foarte curând.

— Sau ațintește-ți ochii pe ceva, insistă Stuart, pe orice, pe orice lucru de pe lumea asta, pe azaleea asta, de exemplu...

— O, pleacă, du-te *dracului*, și ia și planta aia afurisită cu tine, că altfel dau cu ea de pământ și-o calc în picioare! Dacă vrei să mai trăiască, ia-o de-aici, *du-o de-aici*, și du-te și tu de-aici, o, Doamne, măcar de-aș putea plânge. De ce-ai venit aici să caști gura la mine?

— Sunt fratele tău și te iubesc.

— Nu ești fratele meu și nu m-ai iubit niciodată, niciodată, niciodată, niciodată, ești un mincinos. Ai fost întotdeauna gelos, ai stat mereu și-ai ținut socoteala... Pleacă, mi-e silă de prezența ta, mă sufoci, și ia și planta asta scârboasă cu tine, altfel *o omor*!

Toată fața îi era acum congestionată de o grimasă de ură și furie, ca o mască primitivă dintr-un muzeu.

Stuart se ridică. Se duse la rafturile cu cărți și le cercetă. Scoase o carte, Biblia, și o puse pe scaunul de lângă patul lui Edward. Apoi luă azaleea.

— Bine, o iau cu mine acum, dar o s-o aduc înapoi. Nu fi supărat pe mine. Iartă-mă. Noapte bună, Edward.

În timp ce închidea ușa, auzi Biblia izbindu-se de ea și căzând cu zgomot pe podea.

După ce Stuart ieși, Edward rămase câteva minute întins pe perne, gâfâind epuizat. Inima îi

bătea violent și dureros, îl durea și capul, iar când se ridică, îl luă cu amețeală. Se dădu jos din pat. Respirând încă greu și încovoiat de oboseală și de accesul de furie, deschise fereastra, care dădea spre grădina întunecată, și aruncă afară în noapte cutia cu bomboane scumpe, aduse de Midge. Se întoarse după azalee, dar își aminti că o luase Stuart. Pe fereastră intrau miresme jilave de primăvară, de pământ umed și de verdeață care crește. Altădată, miresmele acestea l-ar fi făcut fericit. Acum însă închise fereastra cu o izbitură. Văzu Biblia pe podea și o ridică. Era o ediție frumoasă, pe hârtie de India, pe care i-o dăruise o verișoară pioasă a lui Harry, cu ocazia confirmării, pe la vreo paisprezece ani. Da, fusese confirmat în ritul anglican și chiar simțise un fior de emoție când îl atinsese mâna episcopului. În cădere, cartea se deschisese și multe file se îndoiseră și se șifonaseră. Cu un gest automat, încercă să le netezească, apoi închise cartea furios. Era pe cale s-o arunce peste hainele împrăștiate haotic, dar îl opri o idee superstițioasă. Până atunci nu folosise Biblia decât ca să-i *ghicească*, s-o deschidă uneori la nimereală și să extragă câte un mesaj, absurd sau ridicol, din versetele pe care se întâmpla să pună degetul. Făcu asta din nou acum, deschizând cartea și punând repede degetul. Se uită în lumina veiozei să vadă ce ieșise. *Iată vine pieirea și vor căuta pacea, dar nu o vor găsi. Va veni nenorocire peste nenorocire și zvon peste zvon, și oamenii vor cere vedenii de la prooroc; dar preotului îi va lipsi cunoștința legii și bătrânului sfatul*[1]. Începu să râdă, iar râsul, ca și zâmbetul de mai devreme, îi era foarte ciudat, de parcă un demon dinăuntrul lui ar fi jubilat cu un dispreț copleșitor. Deci, își spuse el, se termină *totul*, se prăbușește *totul*, toate regulile, toate legile, toată vechea gargară a civilizației. N-am să pier doar eu... însă eu... sunt primul.

1. *Iezechiel*, cap. 7, 25-26.

Se uită spre sticluța cu somnifere, inofensive, evident, dar existau multe alte metode. Un refugiu, să-și găsească un refugiu. Refugiul și-l găsea în nesfârșitele discuții cu Mark, în nesfârșitele sale *explicații*, de ce plecase, de ce nu se întorsese, cât suferea, cu câtă durere plătea, cât îl iubea pe Mark și ce dor îi era de el... Dar discuțiile astea aveau o singură direcție, erau simple chinuri sufletești, solitare și sterile. Aruncă Biblia și începu să răscolească hainele cu piciorul, în căutarea romanului pe care-l citea. Atunci, brusc, ca printr-o vrajă, *apăru* ceva, un cartonaș galben pe care, cu litere mari de tipar, scria simplu: MORȚII VOR SĂ-ȚI VORBEASCĂ? Se simți ca lovit de o săgeată, ceva venit din afară îl străpunsese până-n măruntaie. Luă cartonașul de pe jos și se duse să se așeze pe pat. Se uită câteva clipe la mesajul fatidic, care venea într-un moment atât de potrivit. Apoi întoarse cartonașul pe cealaltă față. Acolo scria: *Dna D.M. Quaid, medium. ȘEDINȚE în fiecare marți și joi, la ora 5 p.m.* Era o adresă pe lângă Fitzroy Square. Puse cu grijă cartonașul lângă veioză. Poate că, totuși, lucrurile se legau.

Înspăimântător lucru este să cazi în mâinile Dumnezeului celui viu. Aceste cuvinte îi veniră în minte lui Stuart când intră în dormitorul lui. Camera, aflată chiar deasupra camerei lui Edward, camera copilăriei lui, era nearanjată, de curând fuseseră scoase din ea ultimele trofee ale acelor vremuri. Cărțile, aduse în grabă din vechea locuință, le îngrămădise lângă un perete. Hainele și le trântise pe undeva. Aprinse veioza, stinse lustra și se așeză pe un scaun. Respiră lent, cu ochii deschiși, și plonjă imediat într-o stare de calm total. Capacitatea de a atinge instantaneu această liniște detașată îi apăruse în mod natural și spontan în timpul școlii. Nu era legată de nici un fel de învățătură, în nici un caz de vreo învățătură religioasă. Poate că la început o remarcase doar ca pe o metodă de

a evada din necazurile copilăriei, de a alunga gândurile neplăcute, o stare bruscă de inconștiență care putea să liniștească asemenea dureri sau chiar să le facă să dispară. Mai târziu o percepuse ca pe ceva pozitiv, un fel de pierdere a substanțialității, o evadare de sub imperiul gravitației, o levitație către un punct de vedere mai înalt, o ieșire din timp, când putea, în câteva secunde, să aibă revelații uriașe și complexe. I se deschidea atunci un spațiu nemăsurat, însoțit, uneori, de o bucurie intensă. Nectar. Câteodată era îngrijorat, dar nu prea des. *Acesta*, orice-ar fi fost el, era unul dintre lucrurile care-i aduseseră în minte acel *ceva* despre care-l întrebase Harry.

Stuart auzi fereastra lui Edward deschizându-se, apoi închizându-se la loc. Oftă și începu să se gândească la fratele lui. Cunoștea în mod intuitiv suferințele crunte ale altora. Dar asupra ororilor nu insistase. Și-l putea imagina pe Mark Wilsden mort ori pe profesorul lui, Plowmain, care-și zburase creierii. Stuart nu-l cunoscuse pe Mark, nu-i plăcuse de Plowmain și nu avea idee de ce se sinucisese. Unii se întrebau dacă moartea aceasta violentă nu-l „influențase" pe Stuart. Nu-l influențase, n-avea nici o treabă cu ea. Asemenea victime însângerate erau pentru el niște obiecte triste și inerte, ca niște morminte, pe drumul către puritatea propriului viitor, o puritate care era ca un alt soi de moarte. Avea atitudinea unui soldat care nu gândește, care poate că n-o să supraviețuiască prea multă vreme. Sigur, putea să sângereze, putea să plângă; iar dacă ar fi fost de datoria lui să îngroape morții, ar fi făcut-o și pe-asta. Dar erau lucruri groaznice și dureroase care trebuiau să aibă doar o legătură exterioară cu gândirea lui, ca și cum în raport cu ele nu era implicat decât ca un instrument sau ca un servitor. Stuart și-l închipuia pe bunul samaritean gândindu-se din când în când la cel pe care-l ajutase, atâta timp cât ar fi putut continua să-l ajute (de exemplu, trimițându-i hangiului alți bani), dar altfel

scoțându-și respectiva problemă din minte. Îi era străin tot ceea ce ținea de dramatism: gândurile obsesive, manifestările explozive de veselie, reinterpretările, dar și anticipările debordând de bucurie sau încântare. Într-un fel, nu voia să se gândească prea mult; și poate că în sensul acesta îi lipsea imaginația, după cum spusese Harry. Ciudățeniile acestea făceau ca sarcina lui din prezent, de a-și face ordine în viață, să fie o problemă ciudat de restrânsă și îngustă. Voia să-și găsească o slujbă, o slujbă simplă, de subordonat, albă, goală, ca golul timpului pe care-l străbătea fără încetare, luând totul așa cum venea; și totuși, trebuia să fie slujba *lui*, de vreme ce simțea că are o vocație, aceea de a fi menit unei munci potrivite cu talentele lui, nu cu vechile lui talente, ci cu cele noi, cu talentele noii lui vieți, care avea să înceapă curând: pentru că, indiferent ce-ar fi fost, ceva avea să fie câștigat sau pierdut.

Își spunea uneori că tot ceea ce-și dorește el este să fie prins până peste cap în îndatoriri (dar în *cele juste*). Iar acum, cel puțin, „să facă ceva pentru Edward" era o îndatorire clară, asupra căreia nu avusese nevoie ca Harry să-i atragă atenția. Își iubea el fratele? Desigur: în nici un caz n-avea de gând să-și pună o asemenea întrebare prostească, după cum n-avea de gând să-și pună nici întrebarea dacă nu cumva vreo umbră a geloziei din copilărie îl făcea să fie un pic bucuros de necazurile popularului său frate. Legătura lui cu Edward era absolută, cât despre gândurile și sentimentele josnice, era obișnuit să le alunge, să le înece, fără teamă de „represalii". Discuția lor nu fusese un succes. O făcuse ca pe un act de voință, ca pe ceva ce nu mai putea fi amânat. Până acum, nu mai dăduse nimănui atâtea sfaturi și nici nu mai formulase și nu mai rostise lucruri în care credea atât de profund. Dar lucrurile astea nu-l atinseseră pe Edward. Stuart își dădea seama și aici credea că greșise, numai dragostea putea să-i înaripeze

cuvintele, *asemenea* cuvinte, în așa fel încât să le facă să-și atingă obiectivul. Numai pe fondul dragostei putea să aibă loc o discuție despre păcat și vină; căci *asta* era problema lui Edward, nu? Așa că ar fi trebuit mai întâi să-l convingă de dragostea lui. Dar cum să fi reușit? Edward era evident capabil, în starea în care era, să-l privească pe Stuart ca pe un dușman. Toate rămâneau disociate, „abstracte", Harry folosise acest cuvânt, existența absolută a fratelui său, afecțiunea lui pentru el, sfaturile lui bine intenționate. Sigur, Edward era un caz special; pe de altă parte, însă, dacă eșua în acest caz, n-ar fi fost semnificativ? Era oare acesta un test crucial, un fel de examen de admitere, semnul pe care-l aștepta? O să fie întotdeauna așa, se întreba Stuart, și dacă da, *are vreo importanță*, are vreo importanță pentru planul *meu*? Nu putea să-și formuleze clar îndoiala asta, care părea să facă parte din problema „îngustă" a îndatoririi sale. Dacă pur și simplu *nu era înzestrat* pentru misiunea pe care și-o alesese? Oare era în situația unui afon care se hotărăște să-și dedice viața muzicii? Dacă s-ar dovedi că nu putuse niciodată să comunice în mod real cu alte ființe omenești? Până acum comunicase foarte puțin. Se vedea acum în stare, pe viitor, să le *vorbească* oamenilor, să-i *sfătuiască*? Se putea așa ceva învăța sau aveai nevoie de o înclinație naturală? Presupunând că n-avea *vocație*, ar fi fost altceva sau ar fi fost totuna? O să mă străduiesc mai mult cu Ed, își spuse el. Fusese întotdeauna conștient de preferința lui Harry pentru Edward, care-i pricinuise cicatricile acelea de gelozie; îl duruse, dar nu atât de mult cât credeau Harry sau Thomas. Capacitatea lui de a se detașa dura de multă vreme. „Un copil distant, rece", spunea lumea despre el. Răceala asta era o parte a problemei lui Stuart. De *răceală* era vorba? Uneori avea impresia că, de fapt, e pasiune.

Mă-ntreb dacă n-ar fi trebuit să-l *iert* pe Edward, să-l absolv, se gândi. Luther spunea că toți oamenii

sunt preoți. Știa, desigur, că ideea e de-a dreptul ridicolă, dar nu-i venise din înfumurare. La urma urmei, Stuart știa de multă vreme că viața e o chestiune de mântuire, iar de ceva timp știa că destinul lui e să trăiască singur, ca un preot într-o lume fără Dumnezeu. Faptul că-l respingea pe Dumnezeu i se trăgea din copilărie. Fiind deja botezat, refuzase confirmarea, pe care Edward o primise cu calm, dar și cu o vagă emoție. „Dumnezeu" îi părea lui Stuart, pe vremea aceea, ceva complicat, limitat și mic, ceva asemănător cu un idol, și cu siguranță nu așa se numea ceea ce-și descoperea el în suflet. Hristos era altceva, un fel de prezență, nu o persoană mistică. Hristos era esență pură, ceva pe care, într-un fel, l-ar fi putut săruta, așa cum poți săruta o piatră sfântă, țărâna unui loc sfânt sau un copac sfânt; ceva ce se găsea pretutindeni, totuși simplu, distinct și singur. Ceva viu; el însuși era Hristos. Identificarea era neanalizată, instinctivă, era ceva evident, în care „nu eu, ci Hristos" putea fi înlocuit cu „nu Hristos, ci eu", și o simțea uneori ca transparență și imponderabilitate, ca pe apropierea sau chiar ușurința binelui. Această absorbție progresivă a Celui Sfânt, ca și cum, după o vreme, Stuart i-ar fi putut uita numele, se desfășura, desigur, fără referire la „creștinism", iar el nu „mergea la biserică", deși uneori ședea singur în câte o biserică. Era clar că nimic nu e demn de *asta*, în afară de un devotament deplin, trăit și respirat fără hiatusuri. Adevărul era fundamental, era jurământul vieții lui. Găsea aici siguranța, găsea nectarul, dar devotamentul îi rămânea, totuși, ca o sarcină de dus la îndeplinire, amănunțită, împovărătoare, amenințată clipă de clipă de spectrul eșecului. Cum putea trăi sub semnul unui asemenea paradox? În nici un caz în lumea universitară. Avea nevoie de simplitate și ordine, de o viață personală calmă și monotonă. Voia să poată fi o sursă de pace și de spațiu pentru ceilalți, voia să fie invizibil, voia să vindece oamenii, voia să vindece

lumea și să ajungă în situația în care toate acestea s-ar face simplu și automat, cotidian și de la sine înțeles. Știa cât e de stângaci și excentric, cum îi încurcă și-i exasperează pe oameni, cum îi enervează și-i sperie. N-avea farmec. De multe ori observa, când intra într-o încăpere, cum tulbură atmosfera și rupe ritmul. De aceea era important să găsească *un loc* unde să n-aibă nevoie de vreo mască, unde stângăcia să fie ceva lipsit de importanță, de la sine înțeles. Poate că ea avea să treacă, în timp, era tânăr și putea să învețe. În plus, și de alți oameni își bate lumea joc, și de Hristos și-a bătut joc.

Lui Stuart nu-i plăcea societatea modernă, în mare parte din cauza celor care voiau să-i explice sau să-i interpreteze comportamentul, mai ales atitudinea față de sex. Era clar că detestă promiscuitatea sexuală, sexul public, vulgar, lipsa de intimitate și de autocontrol, lipsa de reținere și de stimă, lipsa reverenței, lipsa profunzimii. Îi era teamă de viitor, de o lume fără religie, de spiritul dement, fără absolut. Îi era teamă de tehnologie, de decăderea limbajului uman și de pierderea sufletului. Dar nu reacțiile acestea erau principalele cauze ale ascetismului său. Era poate mai aproape (deși râsese de ea și nu-i dăduse importanță) de acuzația lui Harry, că ar fi ales „cel mai înalt hedonism". Cât de înalt putea fi? El voia să iubească lumea și nu să fie legat de mâini și de picioare, să fie calm, lucid și vigilent, să aibă o conștiință netulburată. Așa cum își concepea Stuart „îndatorirea", celibatul ocupa un loc central, nu din cauza vieții sexuale murdare a oamenilor pe care-i cunoștea și despre care auzise, ci din cauza unei concepții mai profunde despre inocență. De ce *să înceapă*? își spunea el. Să iubești fără complicații, asta însemna, cel puțin pentru el, celibatul. Până la el, mai fuseseră mulți alții care îl văzuseră astfel, cel puțin în privința asta nu era singur. Acum îi părea rău că răspunsese întrebării directe a lui

Giles Brightwalton, iar așa hotărârea lui devenise cunoscută și ajunsese motiv de speculații și glume. „Inocența" lui trebuia să fie ceva intim și simplu, să fie ca un animal, noaptea, în culcuș, sau, cum se simțise uneori, în unele clipe fericite din copilărie, la adăpost în pătucul lui, auzind la parter mișcările lui Harry. Nu-l speria gândul că o asemenea viziune ar putea părea prostească sau că ar putea sugera o personalitate retardată sau infantilă. Poate că era un pic infantil și poate că asta nu era ceva grav, poate chiar era un lucru bun. Efectul pe care mama lui, „fata de pe meleaguri îndepărtate", îl avusese asupră-i era ceva mai complex. În mintea lui de copil, chiar și acum, deși mai estompat, ea era un înger. Și-o amintea foarte vag, imaginile ei pluteau undeva între memorie și vis. Forma mistică pe care o luase în închipuirea lui era un refugiu în fața unei mame vitrege indiferente, a unui tată neglijent și a unui frate pe care îl preferau amândoi. *Ea* știa cât îi lipsește lui dragostea. O chema Teresa Maxton O'Neill, era catolică, născută la Dunedin din părinți emigranți irlandezi. Văzuse focile tolănite pe nisipul auriu de pe plajele marelui ocean. Văzuse albatrosul.

Un observator neutru s-ar fi putut întreba de ce Stuart îl respingea atât de categoric pe Dumnezeu, din moment ce nu stătea pur și simplu și medita, ci îngenunchea, ba câteodată se și prosterna. Încă o dată, Stuart, nevăzând în asta nici o problemă, rezolva în mod instinctiv contradicții aparente. Meditația era un refugiu, era liniște, purificare, reîncărcare a bateriilor, întoarcere la lumină. Rugăciunea era luptă, reflecție, autoexaminare, era mai concretă, presupunea grija pentru alți oameni și precizarea unor nume. Harry spusese odată că Stuart voia să fie ca Iov, mereu vinovat înaintea Domnului, ceea ce era o formă exaltată de sado-masochism. Respingerea lui Dumnezeu era, într-adevăr, respingerea acelei „vechi povești", cum o numea Ursula, ca fiind străină de ființa lui. Mintea lui o

refuza, o vomita, nu ca pe o ispită primejdioasă, ci ca pe un țesut străin. Sigur că voia să fie „bun"; voia și să evite vina și căința, dar stările acestea nu-l *interesau*. Față de păcatele și eșecurile sale, se simțea rece, ele nu emanau căldură. Într-atât de puțin se simțea amenințat din direcția aceea, încât spunea chiar în rugăciunile lui (căci folosea cuvinte) *dominus et deus*, fără să dea acestor sunete ritualice vechiul lor înțeles. (Poate conta faptul că erau cuvinte latinești, nu englezești.) Știa că nu există nici o ființă supranaturală și nu-și propunea să încerce să asocieze în vreun fel acel concept cu reperele lui absolute. Dacă ceva – „bun", să zicem – era „stăpânul" lui, asta nu presupunea o relație personală sau reciprocă. Așa că limbajul lui era cu adevărat ciudat, ca și atunci când spunea „iartă-mă" sau „ajută-mă" sau când îi încredința pe alții, pe Edward, de exemplu, de posibilitatea de a fi ajutați. Stuart înțelegea enunțul „iubirea vine numai de la Dumnezeu"; iubirea lui se propaga în cosmos ca un semnal singuratic, dar care se putea întoarce în mod miraculos pe pământ. Convingerea lui că implorările și grija lui pentru Edward pot să-l ajute nu era o ipoteză asupra acțiunilor pe care ar putea să le îndeplinească mai târziu în sprijinul fratelui său, ca rezultat al gândurilor bine intenționate (deși nu era exclus nici acest aspect al problemei); nici nu recurgea, desigur, la vreo formă telepatică, paranormală de vindecare. Era pur și simplu sigur că, pe cât iubirea îi era mai pură, pe atât avea ea să fie mai eficientă într-un sens „imediat" care punea în discuție scurgerea obișnuită a timpului.

„Hedonismul" lui Stuart era o sete instinctivă de neant, care sete era de asemenea dorința de a iubi, de a se bucura, de a „atinge" totul, de a *ajuta* totul. Pentru asta, celibatul și singurătatea păreau a fi mijloace esențiale. Lui i se părea evident acest fel de a gândi. Desigur, când Harry spusese despre el (cum spusese, de altfel, și despre Edward, dar

în alt sens) că e îndrăgostit de moarte, voise de fapt să spună ceva mult mai banal, un loc comun în psihologia populară. Stuart își dorea în mod cert fericirea, ceea ce se spune că urmăresc toți oamenii, doar că își dorea ceea ce înțelegea el prin fericire. Își dădea totuși seama, oricât ar fi negat timpul cele mai profunde sentimente ale sale, că nu trăiește într-o lume încremenită în timp. Avea certitudini atât de înspăimântătoare, încât nici măcar nu-i păsa de păcatul trufiei, pe care-l privea ca pe o problemă personală minoră. Dar își dădea seama și de faptul că e tânăr și neexperimentat, stângaci și câteodată prostănac, și că are nevoie de o slujbă. Trebuia și el, ca oricare altul, să-și facă un rost și să câștige bani. Încă nu fusese pus la încercare. Poate omul să trăiască fără nici un strop de rău, fără nici o umbră, fără ego? A trăit oare până acum vreun om în felul ăsta? Își cunoștea eșecurile de până atunci și știa că va coborî și mai mult, că se va vedea prins în mocirla acțiunilor greșite, ca oricine altcineva. Cu siguranță că nu aștepta, așa cum speculase Harry, povestea de dragoste perfectă cu prințesa virgină. Dar în cele mai lumești bâjbâieli ale lui, aștepta totuși ceva. Credea că scăpase de toate superstițiile. Și totuși, într-un fel sau altul, aștepta un semn.

*

Edward Baltram traversa Fitzroy Square. Ploua.

Era a doua zi după ce Stuart îi ținuse predica aceea și după ce descoperise cartonașul cu spiritismul. Era într-o joi, la ora patru și jumătate după-amiază. Edward se ducea să-i asculte pe morți vorbind.

Nu credea neapărat că așa ceva se va întâmpla. Fusese însă impresionat de felul ciudat în care cartonașul apăruse, din senin, pe podeaua din camera lui. Sigur, mai târziu își dăduse seama cum ajunsese

acolo. Își amintise că în noaptea aceea cumplită, Sarah Plowmain îi spusese ceva despre o ședință de spiritism și că ar fi „amuzant" să meargă și el. Precis îi strecurase cartonașul în buzunarul hainei, iar el îl trăsese afară din întâmplare, fără să observe. Cu toate acestea, simțea că recunoaște mâna destinului, iar în momentul acela, de destin avea cea mai mare nevoie în viața lui, de un impuls semnificativ, chiar dacă semnificația era întunecată. Să se afle la ordinele cuiva, să existe ceva ce el să trebuiască neapărat să facă. Se simțea slab și fatalist. Dar dacă morții transmiteau într-adevăr, cu înfricoșătoare glasuri, mesajul mamei lui Mark, rostit de Mark însuși, dovedindu-l de ucigaș? N-ar fi putut așa ceva să-l facă să înnebunească? Chiar și atunci, tot destinul ar fi, ar fi o parte din pedeapsa destinului, ar fi *un pas* pe *un drum*, care l-ar duce poate, într-un final, către o stare mai bună, măcar l-ar duce *undeva*. Senzația că n-are unde merge, senzația de lipsă a spațiului, a timpului, a mișcării, făcea parte din crunta și adânca lui suferință. Nu-i ura cu adevărat pe Stuart și pe Harry. Ba chiar îl ascultase pe Stuart suficient cât să țină minte unele dintre sfaturile lui. Când se trezise de dimineață din coșmarurile pe care i le înlesneau medicamentele, când văzuse lumina zilei și auzise cântecul păsărelelor din grădină, și după ce trecuse de la clipa de neștiință la agonia lui „da, *s-a întâmplat, lucrul acela* s-a întâmplat", și-a amintit și cum îi spusese Stuart să se agațe de păsărele și să le țină departe de întuneric. Încercase. Simțise însă imediat apăsarea unei forțe întunecate imense, irezistibile. Efortul lui durase o microsecundă; apoi durerea acoperise trilurile, iar el se întorsese la mecanica discuție cu Mark și la regretul că nu poate schimba trecutul: ah, dacă n-ar fi sunat mizerabila aia, dacă m-aș fi întors mai devreme, dacă... Atât ar fi fost de-ajuns ca totul să se schimbe.

Sunt tare singur, gândea el, nimeni nu mă ajută, nimeni *nu poate* să mă ajute, nici măcar nu vreau

ajutorul cuiva. Dar ce-o să se-ntâmple cu mine, n-ar fi mai bine să mor? Sunt o povară și o rușine pentru pământul pe care-l calc. Sunt mort, sunt un mort care umblă-n libertate, oamenii sigur văd asta, de ce nu fug de mine? Ba fug de mine, toată lumea mă evită. Nici un glas nu poate ajunge până la mine. N-o să mai pot gândi niciodată, n-o să mai pot munci niciodată, sunt definitiv distrus. Nu mai am o minte care să poată gândi liber, mintea mea e otrăvită, e năclăită toată de otrava neagră. Sunt o mașinărie prăpădită, nu mai sunt un suflet de om, sufletul meu e mort, bietul meu suflet e mort. Și-ar fi dorit să poată vărsa lacrimi pentru sufletul lui, fața i se schimonosea în așteptarea lacrimilor, i se umezeau un pic ochii, dar n-avea parte de șuvoaiele pe care și le dorea. Cu toate acestea, în timp ce în cap i se derulau aceste gânduri, formulate explicit, ca o compunere, picioarele îl duceau automat de-a lungul unei străzi pe care o căutase pe o hartă, ca să fie sigur că știe unde e. Până și numele, doamna Quaid, îi persista în minte în timp ce mergea, în timp ce mărșăluia, căci era un robot chinuit.

Se mai uită o dată pe cartonaș, deși își amintea foarte bine numărul, și se opri în fața unei case înalte, de cărămidă, cu terasă sus, cum se găsesc cu duiumul în partea aceea a Londrei, care mai arătoase, care mai dărăpănate. Aceasta era dintre cele mai dărăpănate. Pe ușă era prins un cartonaș la fel cu cel pe care-l avea el și pe care scria, de mână, *Etajul I*. Lângă ușă era o sonerie, dar Edward nu găsi că are rost să sune, din moment ce ușa era deschisă. Se uită la ceas. Era cinci fără douăzeci și cinci. Se gândi să se mai învârtă pe-acolo o vreme, dar constată că-i este imposibil, psihologic vorbind. În plus, venise fără umbrelă, iar părul și impermeabilul îi erau deja ude. Așa că intră, ștergându-și părul cu batista, și urcă niște trepte cam nesigure, acoperite cu o traversă. La etajul I era o singură ușă, întredeschisă, pe care era prins un

anunț scris de mână: *ȘEDINȚĂ la 5 p.m. Intrați, vă rog.* Edward intră.

Se afla pe holul unui apartament, cu mai multe uși închise și foarte puțină lumină. Se simțea un miros dulceag-prăfuit, destul de neplăcut, ceva ce-ar fi putut fi cosmetice vechi sau vreun soi de putregai uscat. Inima începu să-i bată mai tare, își ținu răsuflarea și, după ce ascultă atent o clipă, tuși. Se deschise o ușă, iar în lumina la fel de slabă văzu o femeie plină de bijuterii. Cel puțin asta era prima impresie. Apoi văzu o femeie scundă, cu gât durduliu, îmbrăcată într-o robă roșu închis cu albastru, cu un fel de turban pe cap și la gât cu o mulțime de coliere. Unele coliere îi intrau în carne, de scurte ce erau, altele erau mai lungi și-i atârnau în șiraguri până la brâu. Purta și niște cercei lungi, care scânteiau și se legănau. Colierele scoteau clinchete ușoare.

— E cam devreme, dragule. Dar poftim înăuntru, spuse femeia, cu un ușor accent irlandez.

Edward o urmă într-o încăpere destul de mare, cu trei ferestre înalte. Draperiile erau închise și lăsau să intre foarte puțină lumină.

— Eu sunt doamna Quaid.

Aprinse o veioză și Edward văzu niște scaune așezate în semicerc, mobilă masivă așezată de-a lungul pereților, un cămin cu grătarul plin de cenușă, un bufet plin de milieuri și bibelouri de porțelan, un televizor acoperit cu un șal. Doamna Quaid aranjă cu mai multă atenție draperiile.

— Ești nou, constată ea.

— Da.

— Ai mai participat vreodată la o ședință de spiritism?

— Nu.

— Știi, trebuie să plătești.

Edward se așteptase la asta. Îi întinse suma cerută, surprinzător de modestă. Doamna Quaid nu i se părea prea impresionantă. „Bijuteriile" ei, care se vedeau mai bine acum, la lumina veiozei,

erau marfă „folclorică" artizanală. Oamenii ăştia sunt nişte şarlatani, îşi zise Edward în sinea lui.

— Îţi voi explica după ce se adună toţi, spuse doamna Quaid. Astăzi nu cred că o să fim prea mulţi. Stai jos, stai *acolo.*

Ieşi din cameră şi închise uşa. Edward îşi puse impermeabilul ud sub scaun. Îl izbise faptul că femeia îi indicase un anumit scaun.

În camera întunecată, aerul era greu şi mirosul de pe hol se simţea şi mai tare, poate că era ceară de mobilă care acoperea alte izuri, de murdărie şi de putregai. Draperiile erau făcute dintr-un material gros şi pluşat, pe care Edward îl numi instinctiv cu un cuvânt pe care nici nu ştia că-l ştie, „velur". Păreau prăfuite şi abia rezistă impulsului de a-şi trece degetul peste ele. Din mijlocul tavanului atârna, de un cablu, un glob mare, demodat, de sticlă albă. Banalitatea camerei părea de rău augur, chiar malefică. Vazele de pe milieul murdar aşternut pe bufet erau îngrozitor de urâte şi grosolane. Edward se întoarse la suferinţa lui familiară, la spaima lui familiară. Îşi ascultă respiraţia, apoi zgomotul îndepărtat al străzii, dar în încăpere continua să domnească o linişte grea. Mirosul dulceag şi prăfuit îl cam îneca şi-i amintea de ceva. Îşi dădu seama despre ce-i vorba : esenţele pe care le ardea Sarah Plowmain în camera ei întunecată, în timp ce ei doi făceau dragoste, iar Mark murea.

Cineva se strecură înăuntru fără zgomot şi se aşeză nu departe de el. Era un bărbat care, după ce-l privi scurt, îşi lăsă capul în jos ca pentru rugăciune. Edward auzi un zgomot slab, ca un gâfâit. Mai intrară câţiva bărbaţi şi femei, cu aceiaşi paşi furişaţi, şi se aşezară şi ei, aplecându-şi sau acoperindu-şi feţele. Edward nu se simţea bine, era incapabil să se încadreze în atmosferă, părul îi era încă ud, pantalonii îi erau uzi şi parcă intraseră la apă, îi era frig, din gulerul sacoului îi urca un miros de lână udă ; începu să se foiască nervos. Pe la cinci şi cinci intră doamna Quaid, gătită ca mai

devreme, doar că-şi pusese nişte bijuterii şi pe turban. Învârti un comutator, făcând ca lumina singurei veioze aprinse să devină roşiatică şi mult mai slabă. Apoi vorbi pe un ton neutru, de parcă ar fi fost soră medicală sau asistentă socială, nu o unealtă a lumii de dincolo:

— Vreţi să vă trageţi scaunele în cerc, vă rog frumos, împingeţi scaunele goale mai în spate, faceţi un cerc mai mic, veniţi în jurul meu, aşa e bine.

Scaunele fură târâte cu stângăcie peste covorul lipicios, în care li se împiedicau picioarele, unii le trăgeau în spate, alţii le mutau în faţă. Clientela se instală apoi comod, formând un grup mai intim. Doamna Quaid continuă:

— Sunt printre noi două persoane care nu au mai făcut parte din nici un grup în care să vorbim cu cei din partea cealaltă şi lor daţi-mi voie să le spun câteva cuvinte. Toţi aţi venit aici cu nevoi şi dorinţe intime, cu necazuri şi năzuinţe, suferind de dorul celor dragi sau căutând îndrumare. Succesul comunicării noastre cu ceea ce este dincolo depinde de colaborarea dumneavoastră strânsă şi serioasă. Trebuie, bineînţeles, să păstraţi liniştea, vă rog să nu exclamaţi sau să strigaţi sau să încercaţi să vorbiţi dumneavoastră înşivă cu spiritele. Orice comunicare va trece prin mine, altfel nu se poate. Mai presus de orice trebuie să vă concentraţi, să vă concentraţi asupra celor pe care-i iubiţi şi care acum sunt răposaţi şi asupra eficienţei şi clarităţii canalelor de viziune, aşa cum vă sunt ele revelate. *Noi* depindem de ajutorul *dumneavoastră*. Când spun noi, vreau să spun că nu suntem singuri, că eu nu sunt singură. Pentru a ajunge la cei care trăiesc în lumină, dincolo de lumea aceasta, şi care încearcă să ne vorbească nouă, celor pe care i-au lăsat în urmă pe acest tărâm întunecat, e nevoie de un spirit călăuzitor. Călăuza mea este o femeie, se numeşte Mary Geddy, şi a trăit pe lumea asta în secolul al XVIII-lea, a fost menajeră într-o reşedinţă importantă din partea de vest a ţării.

Ea ne va face legăturile. S-ar putea să auziți mai multe voci, a lui Mary Geddy și poate ale altor spirite dragi care așteaptă să le vină rândul. S-ar putea, de asemenea, să nu auziți vocile celor pe care-i iubiți, totul depinde de spiritele însele, dar s-ar putea și să aveți șansa să primiți un mesaj. Câteodată spiritele sunt vizibile, dar asta nu se întâmplă des. Puteți, de asemenea, să simțiți prezențe materiale. Nu le atingeți și nu încercați să le rețineți. Sunteți rugați să nu plecați până nu declar eu ședința încheiată. Stați liniștiți, nu vă fie teamă, concentrați-vă. Păstrați mai întâi un moment de tăcere.

În timpul acestui discurs, de care era pe deplin conștient pe un anumit palier al intelectului, Edward se gândea: dacă mi se întâmplă ceva groaznic, de coșmar, îndeajuns de îngrozitor încât să mă facă să-mi pierd mințile, să mă împingă la autodistrugere? N-ar fi cazul să mă ridic în clipa asta și să plec? Era foarte speriat, gâfâia pe tăcute cu gura deschisă, îl durea inima de tare ce-i bătea, dar în același timp simțea un fel de ușurare că e prins în capcană, că *nu poate* să plece, că nu poate face nimic acum. Își mai spunea în sinea lui: vibrez de suferință și durere, sunt o furtună electrică puternică, o perturbare distructivă în mijlocul camerei ăsteia întunecate, o să stric totul, nu pot să mă concentrez, o să țip. Încercă să se gândească la Mark, să-l vadă pe Mark, să-i îmblânzească spiritul. După scurtă vreme începu să se resimtă de pe urma liniștii din jur și închise ochii. Apoi doamna Quaid începu iarăși să vorbească, dar de data asta lui Edward i se păru că are un accent vestic foarte puternic. Suna forțat, ca o actriță proastă. Vocea, care voia să fie a lui Mary Geddy, spuse întâi ceva cam incoerent, care părea să fie „copii" sau „copiii mei", și pe urmă tuși și rosti mai clar: „Cred că este cineva aici care se gândește la soția lui, care a răposat de curând. Vrea să intre în legătură. Numele ei este Clara".

Se auzi un geamăt stins dinspre un bărbat care stătea lângă Edward. Vocea continuă:

— Clara zice că trebuie să-i spun că îi e bine și e fericită, sunt multe flori acolo unde-i ea, flori cum ar fi *crăițele*. Zice să nu fie nefericit din cauza ei, căci ea e fericită și-l așteaptă pe cel pe care-l iubește să vină la ea. Știe că el va înțelege și-i cere să se uite la inelul pe care i l-a dat ea. E o datorie ce trebuie plătită. Îi poruncește s-o iubească și să aibă încredere în vremurile ce vor veni. Îi urează *au revoir*."

Această manifestare fu urmată de tăcere. Edward nu ascultase prea atent insipidul mesaj. Nu-i mai era așa de frig și i se cam făcuse somn. Vocea artificială și ridicolă a lui Mary Geddy începu iarăși, dar se întrerupse brusc și după o clipă se auzi altă voce. Vocea aceasta părea reală și se auzea de undeva de lângă ușă. Părea vocea unui bărbat tânăr.

— George, spunea vocea pe un ton imperativ. George, ești acolo? Eu sunt. Mi-ai promis, nu uita. Eu mi-am ținut promisiunea. Nu te voi părăsi niciodată, niciodată. George, ești acolo?

Lumina roșiatică părea să se fi stins, sau poate că se așezase ceva în fața ei. Edward percepu dintr-odată ceva ce părea să străbată spațiul dintre el și locul unde stătea doamna Quaid. Doar că ea nu mai era acolo. Ceva moale păru să-i atingă mâna lui Edward, ca o mângâiere, și un curent de aer și substanță rece îi trecu prin față, foarte aproape. În întunericul aproape deplin, ceva ce mai înainte nu fusese acolo părea că se închegase în interiorul cercului de scaune. Se auzi un zgomot slab, ca un suspin, ca și cum ceva se dezumfla, și se mai auzi un alt zgomot stins, ca de apă care curge. Apoi, un strigăt înăbușit sau poate un sughiț. Edward se trase înapoi și închise ochii pentru o clipă. Când îi deschise la loc, lumina roșie se vedea din nou, iar camera arăta ca mai înainte, doar că doamna Quaid, așezată pe scaunul ei, își ținea mâinile întinse în față. Se întrezări o rază de

lumină și se auzi zgomotul unei uși închise. Cineva ieșise din cameră. Lui Edward i se păru că țipătul îl scosese doamna Quaid.

Mediumul își aranjă turbanul și își împreună mâinile în poală. Nenumăratele ei coliere licăreau stins. Strănută și își șterse discret nasul cu o batistă. După câteva clipe, spuse cu vocea ei obișnuită:

— S-ar putea să nu mai fie nici un mesaj astăzi. Dar vom mai aștepta puțin, să vedem dacă spiritele vor să ne mai spună ceva. Stați liniștiți și concentrați-vă.

Edward răsuflă adânc și, aproape instantaneu, după cum i se păru mai târziu, adormi. Vocea lui Mary Geddy ajunse până la el, întorcându-l din locuri întunecate. Vocea spunea:

— Este printre noi cineva care are doi tați.

Edward se dezmetici imediat și se aplecă în față, încercând să străpungă întunericul cu ochii, ca s-o vadă mai bine pe doamna Quaid. Aceasta părea să murmure foarte încet, doar că acum n-o mai vedea, din cauza unui punct luminos, ca un țânțar de aur, care zbura prin aer. Edward observase încă de la intrare globul ce atârna din tavan și care avea înăuntru, după părerea lui, un bec stins. Globul părea că se mișcase puțin și acum atârna ceva mai jos, deasupra capului doamnei Quaid. Punctul luminos intră în glob. Globul părea că vibrează, că e parte din vibrațiile care umpleau întreaga încăpere, și, chiar în timp ce băiatul se holba la el, începu să se lumineze încet și să-și schimbe culoarea. La început era de un auriu palid, dar acum devenise ca bronzul, sau chiar mai închis, maroniu, iar din interiorul lui ieșea ceva, sau mai bine zis apăreau găuri în el, ca niște ochi goi și strălucitori și o gură. Din ceea ce semăna acum cu un cap de om sferic de bronz, în mărime naturală, se auzea o voce profundă. Vorbea un pic tărăgănat.

— Vino la tatăl tău, vino la tatăl tău, repeta vocea.

Urmă o tăcere încărcată de vibrații. Edward, cu pumnii strânși și gura căscată, se holba la

apariția luminoasă. Apoi auzi cât se poate de clar vocea rostind „Edward" și-apoi „Vino la tatăl tău. Vino acasă, fiule.". Băiatul scoase un strigăt scurt, ascuțit, ca țipătul unei păsări. Capul de bronz se risipi și dispăru nu se știe cum, lumina din încăpere se schimbă, iar Edward o văzu pe doamna Quaid stând cu mâinile încrucișate. Pur și simplu nu putea să reconstituie ceea ce se întâmplase, deși avea scenele clare în fața ochilor, ca pe ceva ce văzuse și auzise aievea, era ceva diferit, de parcă propriul său cap se făcuse uriaș, iar vocea vorbise din el. Scoase din nou strigătul acela scurt, care se transformă într-un sughiț. O văzu pe doamna Quaid întinzându-se în față și atingând lampa. Lumina roșie se stinse și camera se umplu de o altă lumină, mai strălucitoare, dar în continuare slabă.

— Ședința e acum încheiată, anunță doamna Quaid.

Oamenii din jurul lui ieșiseră din transă, începeau să se miște, o femeie își luă poșeta de jos, un bărbat tuși, cineva se ridică de pe scaun, spectacolul se sfârșise. Ușa se deschise și lumea începu să plece. Doamna Quaid își întinse brațele, răsuflă adânc, apoi se duse încet spre draperiile grele de velur și le desfăcu un pic, iar în cameră pătrunse lumina palidă, atât de deprimantă, a unei după-amiezi mohorâte. Ultimii clienți, transformați în oameni obișnuiți, cu paltoane și umbrele și sacoșe și accese de tuse și fețe pe care se citeau griji obișnuite, ieșeau din încăpere foind scaunele și făcându-și loc unul altuia să treacă. Edward rămase singur cu doamna Quaid, care stătea la fereastră și se uita în stradă. Își căută impermeabilul, care fusese mutat din loc când aranjaseră scaunele, și-l îmbrăcă. Era încă ud.

— Un strat dublu înseamnă totul, gândi doamna Quaid cu voce tare, după care se întoarse și-l văzu pe Edward. Făcu un gest spre ușă, invitându-l să plece. În lumina neplăcută arăta obosită și mult mai bătrână.

— Vă rog, doamnă Quaid, spuse Edward, aș vrea să vă întreb ceva. Dacă cineva... dacă vocea unui spirit... vine cu un mesaj... ca acum... înseamnă că persoana aceea e moartă?

— Ce să însemne?

— Că persoana... că vocea care vorbește trebuie să aparțină unei persoane moarte, vreau să spun moartă, nu vie?

— De unde să știu eu? răspunse doamna Quaid pe un ton iritat. Eu sunt *medium*, înțelegi ce înseamnă asta, eu doar comunic ce-mi trimite călăuza. E foarte obositor, să știi, adăugă ea.

Își scoase cu grijă turbanul și-l așeză pe un scaun, netezindu-și părul cărunt și aspru.

— Dar când ați spus „Este printre noi cineva care are doi tați"...

— Eu una n-am spus nimic. Nu știu ce-or fi spus spiritele.

— Cineva a rostit numele meu. Dumneavoastră nu știți cum mă cheamă, nu-i așa?

— Nu, sigur că nu, e prima dată în viață când te văd.

— Dar oamenii vii vorbesc vreodată așa...

— Îndrăznesc să spun că acelora care intră în rezonanță cu natura li se poate întâmpla orice. Acum trebuie să-mi beau ceaiul.

— Poate că mi s-a părut, insistă Edward.

— Poate că da. Scuză-mă, dragule.

Edward ieși din încăperea care i se părea acum cu totul banală și neînsufletită, ieși pe ușa deschisă a apartamentului și coborî scara. Afară ploaia se oprise și lumina se schimbase, acum era umedă și strălucitoare, soarele se strecura printre nori, se vedea și o bucată de curcubeu și totul în jur radia în culori vii, pavajul sclipitor, balustradele umede, fațadele de cărămidă ale caselor, hainele trecătorilor, Turnul Poștei. Făcu vreo câțiva pași, apoi se opri. De fapt, ce se întâmplase? Simți o agitație dureroasă, o spaimă extremă, bolnavă și malefică, îi veni să vomite. Sigur *auzise* el vocea aceea ciudată

rostindu-i numele? Era absolut sigur că auzise „Vino la tatăl tău, vino acasă". Mesajul către cel care avea doi taţi lui trebuie că-i fusese adresat. Dar dacă primise porunca aceasta de la un tată *mort*?

*

— Crezi c-ar trebui să-l împiedicăm pe Meredith să se mai vadă cu Stuart? îşi întrebă Midge McCaskerville soţul.

Se aşezase pe biroul lui, pregătită să iasă în oraş, îmbrăcată în impermeabilul ei negru, elegant, şi cu o eşarfă de mătase, albastru cu roşu, la gât.

— De ce?

— A devenit aşa de sensibil şi de ciudat, s-ar putea apuca să-i predice lui Meredith mania lui religioasă... şi...

— Crezi c-ar putea să sară pe băiat?

— Nu, sigur că nu, dar nu vreau ca Meredith să se lege prea tare sufleteşte de Stuart.

— Nu văd nici o problemă, am putea crea noi una dacă ne-am amesteca, spuse Thomas luând din nou stiloul în mână.

— Mi-ar plăcea ca Edward să stea mai mult cu Meredith, îi e foarte drag Edward, nu că ar folosi la ceva în momentul de faţă, bineînţeles. Stuart parcă nu-i real, nu-i uman. Sigur, e greu, nu vrem să jignim pe nimeni. Scrii despre domnul Blinnet?

— Nu.

— Încă mai crede că şi-a omorât şi îngropat nevasta, iar acum ea s-a întrupat într-un salcâm? Care-i ultima ţăcăneală, dacă nu-i secret?

— A, păi o spune oricui vrea să-l asculte. Un fost învăţător al lui din Manchester trimite cabluri de oţel care intră în capul domnului Blinnet şi-i transmit sloganuri.

— Sloganuri?

— Da, dar lipsite de orice interes. „Mănâncă mai multă brânză", de exemplu. Domnul Blinnet s-a săturat de sloganuri. Uneori, învățătorul umblă la cabluri, ceea ce-i provoacă durere domnului Blinnet. Asta ca pedeapsă pentru lipsa lui de interes față de sloganuri. Unele cabluri sunt din oțel, altele din aur. Cele din aur produc mici incendii în țeasta domnului Blinnet, ale căror efecte sunt uneori vizibile sub forma unor flăcări care-i ies din păr.

— Tu le-ai văzut?

— Nu.

— Bietul om, spuse Midge, nu-mi pot închipui cum e să gândești lucruri dintr-astea. Nebunii sunt așa de inventivi! Nu-i de mirare că se spune despre poeți că sunt nebuni.

— Nebunii sunt cât se poate de diferiți de poeți, o contrazise Thomas. Fanteziile lor sunt detaliate și ingenioase, dar oarecum moarte. În cazul domnului Blinnet, nici nu mă surprinde, întrucât el crede, printre altele, că e mort.

— Și se mai crede și Mesia! Doar e evreu.

— E un Mesia tăcut și lipsit de ambiții.

— Mie una-mi dă fiori. Lui Meredith i-e frică de el. Aș fi preferat să nu-l aduci aici când s-a închis clinica. Are zâmbetul ăla blând, enervant, dar privirea îi rămâne tăioasă și scormonitoare. Și tu ziceai că stă tot timpul cu pălăria pe cap, chiar și în prezența ta.

— Când o să renunț la clinică, o să avem o problemă cu domnul Blinnet, spuse Thomas. Atunci o să putem locui la țară. Când Meredith pleacă la liceu.

— Doar n-ai de gând să renunți la clinică, se miră Midge. Sper că nu te-a acaparat domnul Blinnet. De fapt, cred că nici nu vrei să-l vindeci. Te întorci târziu diseară?

— Da. Mănânci în oraș cu fosta ta colegă de școală din America?

— Da, și-a amânat plecarea spre casă. Apropo, nu uita de concertul lui Meredith de la școală.

— Ce flori cumperi azi?

— Irişi şi crini vărgaţi.

Thomas îşi răsuci scaunul de birou, întinse mâna şi Midge se aşeză pe genunchiul lui.

— Midge, iubita mea, să ai o zi bună.

— *Tu* să ai o zi bună. Te vezi cu cineva în dimineaţa asta?

— Da, cu Edward.

— *Edward? Zău?* L-ai chemat tu?

— Nu, m-a sunat el.

— Deci ai avut dreptate.

— Da.

— Tare mi-e drag Edward şi simt c-aş putea să-l ajut. Ar fi cazul să mă întâlnesc şi eu cu el?

— Încă nu. La revedere, ciufulici. Arăţi ca la şaptesprezece ani.

— Deci ai vorbit cu Stuart? întrebă Thomas.

— El a vorbit cu mine.

— Şi ce ţi-a spus?

— A spus să nu mai citesc thrillere, să citesc în schimb Biblia, că ar trebui să mă uit la azalee...

— Azalee?

— Mă rog, o azalee. Mi-a adus-o Midge.

— Bine-a făcut.

— Şi să ascult cântecul păsărelelor, să stau liniştit, să respir, să găsesc ceva bun şi să mă agăţ de el ca un terrier...

— Şi ai făcut toate chestiile astea?

— Sigur că nu. Am aruncat azaleea pe fereastră. Ba nu, am vrut s-o arunc, dar a luat-o el.

— Te-a mângâiat?

— Să mă *mângâie*? Doamne fereşte, nu!

— Uite, vreau să renunţi la medicamentele pe care ţi le-a dat Ursula. Poţi?

— Da, am renunţat deja în mare măsură. N-au nici un efect.

— Şi, dacă n-ai nimic împotrivă, aş vrea să văd una dintre scrisorile doamnei Wilsden, dacă mai primeşti vreuna, că parcă spuneai că le-ai distrus pe toate.

— O, sigur o să primesc! E o artistă. Spune întruna același lucru fără să se repete. Probabil că o distrează să scrie scrisorile astea.

— E o formă de exteriorizare a durerii, o să-i treacă, durerea profundă e ca un cântec pe care-ți vine să-l fredonezi întruna.

— Asta-mi spune și mie lumea despre problema mea, că o să treacă. Dar n-o să treacă. Durează deja de atâta vreme. Ar trebui să fiu alt om. Problema mea sunt eu însumi. Sunt *terminat*. Știi, când un avion rămâne fără combustibil, nu mai e în stare să se înalțe, trebuie să se prăbușească din cauza propriei greutăți, nici o putere nu-l mai poate ridica, nu mai e decât un obiect mare și greu care o să se izbească de pământ și gata. Motoarele mele s-au stricat, cad, *trebuie* să cad, nu mai am energie, oricum ai lua-o, sunt terminat.

— Dar poți să vorbești. Ești plin de imagini interesante.

— Asta pentru că mă folosesc de energia *ta*, îl contrazise Edward. Când o să plec de-aici, o să mă întorc în mașinăria aia neagră. Și acum sunt în ea, toată vorbăria asta e automată, isterică, tu o produci. Nu sunt bolnav mintal, sunt bolnav spiritual, înainte n-aveam habar ce înseamnă asta. E vorba de faptă, de *fapta* cu care trebuie să trăiesc, de ceea ce s-a întâmplat, de ceea ce am făcut. Lumea zice „trebuie să trăiești cu ceva", dar cu asta nu pot trăi, pot cel mult muri cu ea, numai că nu mor. În fiecare zi mă trezesc în chinuri, corpul meu scoate scântei de durere de parc-aș fi electrocutat, numai că nu pot muri.

— Dă-i înainte, cât te mai ține avântul retoric.

— Mi-e frică de orice, mi-e frică de poliție și de doctori, până și de tine mi-e frică. N-o să-i lași să mă pună la electroșocuri, nu-i așa?

— Nici nu se pune problema. Nu există nici un „ei". Nu sunt decât eu.

— Și totuși m-ar putea înhăța. Știi, n-am mai spus nimănui chestia asta, am mințit la anchetă.

Am spus că Mark avea niște droguri și le-a luat de bunăvoie. Nu-i adevărat. Eu i le-am dat, i le-am pus într-un sandvici. L-am păcălit, nu știa că le ia, nu l-ar fi luat în veci cu bună știință, ura drogurile, mereu încerca să mă facă și pe mine să mă las. Doamna Wilsden și-a dat seama, evident. Asta-i unul dintre lucrurile cu care-i dă întruna înainte. Crezi c-ar trebui să mă duc să-i spun procurorului?

— Nu, nu cred, îi răspunse Thomas.

— Oricum, mă bucur că ți-am spus. Știu că tot ce-ți spun ție rămâne secret. Mă bucur c-am spus-o cu voce tare.

— Trebuie să ai ceva de care să te agăți. Adevărul contează.

— Am pierdut contactul cu adevărul.

— Nu, nu l-ai pierdut, tocmai mi-ai demonstrat contrariul. Impresia că l-ai pierdut e o simplă iluzie. Oamenii nefericiți se consolează cu minciuni și pe urmă simt că totul e mistificat...

— Așa sunt eu. Sunt golit de orice posibilitate de a acționa corect sau de a face ceva bun. E un *sistem* de suferințe, fiecare suferință pe care am avut-o intră în suferința asta și o amplifică. Nu există vindecare pentru remușcările pe care le simt. N-am nici un punct de sprijin. E ca și cum aș încerca să adun numere în vis. Crezi că sunt în stare să gândesc, dar nu sunt. Faci apel la intelectul meu, dar intelectul meu e absent.

— Ba e prezent, nu mai îndruga minciuni sfruntate. Încearcă numai să-ți faci puțină ordine în minte, să te agăți de câteva concepte. Erai bucuros că mi-ai spus un lucru care-ți tulbura conștiința. Deci ai conștiință. Poți să faci diferențe. Vorbeai adineaori despre suferință și despre remușcări. Poți să așezi lucrurile astea în ordine, în orice ordine? Ce se află în centrul centrului? Nu-mi răspunde pe loc, încearcă să *te gândești*.

Edward, așezat într-un fotoliu în fața biroului lui Thomas, se gândi.

— Ei bine... Ce-am spus acum... Nu folosește la nimic să spui lucruri evidente... Ce s-a întâmplat

și cum să faci să nu se fi întâmplat...Ce lucru îngrozitor am făcut... Și Mark, pe care-l iubesc... s-a... dus...

— Contează foarte mult. Încearcă, insistă. Ai pomenit de iubire. Nu poți să schimbi ceea ce s-a întâmplat. Mark e mort, iar morții trebuie iubiți într-un anumit fel, care trebuie învățat. Și „lucrul îngrozitor" de care vorbești e plin de alte lucruri care trebuie puse separat...

— Doamne, doar nu vrei o listă!

— Ba da.

— Sunt stigmatizat, sunt însemnat cu fierul roșu, lumea observă, toți se holbează la mine pe stradă. N-a mai rămas nimic adevărat în mine, totul e sfâșiat, sfârtecat, oamenii se feresc de mine cu silă, put a suferință și răutate. Când am venit încoace, l-am văzut pe Meredith ieșind din casă; s-a făcut că nu mă vede și a trecut pe partea cealaltă, nu putea suporta să mă vadă, m-a durut foarte tare. E vorba de rușine, de pierderea onoarei, care nu se mai întoarce niciodată. Sunt distrus și mânjit pe vecie, și sunt așa de tânăr... Și se leagă de lucruri nefăcute. Dacă n-aș fi încuiat ușa, dacă nu l-aș fi lăsat singur... Of, ce rost are... Nu merit să mai trăiesc... Am obosit de cât sufăr și de cât încerc să plâng... Nu mai vreau decât să fiu zidit într-o celulă de piatră și să rabd de foame și să ajung ca un animal pricăjit și uscat și să crăp.

Deschise ochii larg, iar pe față i se așternu iarăși zâmbetul acela satisfăcut și nefiresc, care-l îngrozise pe Stuart.

— Inconștientul tău e în plină sărbătoare acum, îi replică Thomas, care mai văzuse asemenea zâmbete. Ești sigur că nu vrei să stai de vorbă cu un preot? Merită osteneala să vedem dacă rămășițele sentimentelor tale religioase nu te-ar putea cumva ajuta. Un preot te-ar putea spovedi și te-ar putea dezlega. Astea sunt practici care nu depind neapărat de dogmă.

— Nu, te rog, fără preoți. Vrei, deci, să mă specializez în sentimentul de vinovăție?

— Poți s-o iei și-așa. Trebuie să existe o noimă în toată harababura asta de necazuri și ar putea ieși ceva creativ de aici. Tu îi dai înainte cu „lucrul îngrozitor", cu „fapta" și cu „ce s-a întâmplat", dar, în același timp, îți cheltui energia și resentimentele imaginându-ți că nu s-a întâmplat. Senzația ta de vinovăție, dacă o poți izola de rest, îți poate oferi spațiul și „stilul", dacă pot spune așa, prin care să faci loc în mintea și în inima ta ideii că *s-a întâmplat*... Și să începi de aici. Spațiul ăsta, dacă poți să ai grijă de el, poate să schimbe atmosfera, să-ți dea mai mult aer și mai multă lumină. Iubirea pentru Mark poate fi ceva pozitiv, numai că n-are nici un rost să-l iubești ca și cum ar fi încă viu. Și-ai mai putea să *te gândești* să-i răspunzi doamnei Wilsden, să-i scrii o scrisoare.

— Thomas, spuse Edward, *n-ai înțeles*, nu am *forța*, toate chestiile astea ale tale sună ca niște *poezii*, nu se leagă cu nimic din ce-aș putea eu să fac sau măcar să-mi imaginez. Sunt convins că ești inventiv și inteligent și că încerci să mă trezești și să faci apel la rațiunea mea și așa mai departe, îți sunt foarte recunoscător, dar n-are nici un rost, nu mi-a mai rămas nici un strop de *imaginație*. Mi-am pierdut până și orice pornire sexuală. Stuart zice că a renunțat la sex, dar dă pe dinafară de senzualitate. Eu unul cred că mi s-a luat viața sexuală pentru totdeauna. Toate fanteziile mele obișnuite s-au dus sau poate că s-au dus *acolo*. Nu pot face mărunțișurile astea complicate pe care mi le fluturi prin față, nu pot face diferența dintre una și alta, nu mă pot agăța de ailaltă, pur și simplu nu pot. Sigur că vreau să fiu iertat, ceea ce-ar însemna oricum o păcăleală oribilă, dar nu mă poate nimeni ierta. Preotul nu poate, doamna Wilsden nu poate, chiar dacă ar vrea, dar oricum nu vrea, ea vrea să mă chinuie până mor. Iar eu *sunt* chinuit până la moarte, mă chinui singur, sufăr groaznic, mai mult n-aș putea, dar dacă aș putea suferi mai mult, aș face-o...

— Nu cred că pot nici eu să te iert, spuse Thomas. Altceva pot să fac pentru tine, dar asta nu. Avem nevoie de preoți, ne lipsesc și or să ne lipsească din ce în ce mai mult, ne lipsește puterea lor. Vor fi preoți diferiți pe viitor, vocații diferite. Va trebui să-l reinventăm pe Dumnezeu, cei fără mântuire vor trebui să-l inventeze.

— Cei fără mântuire n-or să aibă energia necesară, îl contrazise Edward, nu vor avea destul spirit, eu sunt *lipsit de spirit*. Dumnezeu e născocirea oamenilor nevinovați și fericiți. *Noi* știm că nu există Dumnezeu, sau cine știe ce substitut de Dumnezeu, după care le curg balele unor dobitoci sentimentali ca Stuart. Uite cum mă faci *să vorbesc*. Poate că mai târziu am să te urăsc din cauza asta.

— Nu, n-o să mă urăști, Edward dragă.

— De acord, dar nici măcar tu nu poți să-ți dai seama cum e să arzi în iadul ăsta steril în orice clipă în care ești conștient, e suferință cristalizată în groază pură, fiindcă mai târziu *o să fie* și mai rău, ca și cum ai aștepta să-ți vină rândul să fii torturat. Harry spune că e irațional, iar Stuart crede că-mi fac din asta un scop în sine, și e adevărat, uneori nici nu-l mai văd pe Mark, e doar un nume, ca și cum l-aș fi dat afară, ca și cum nu-mi mai pot *aminti* ce caut în iad, poate că și asta face parte din pedeapsă, să fiu în iad și să nu știu de ce, dar *sunt* în iad și de-aici o să mi se tragă moartea.

— Tu ești *acum* pe moarte, spuse Thomas, adică ești pe moarte din punct de vedere spiritual. Spuneai mai devreme că ar trebui să te transformi în altcineva. Asta și faci, dar e foarte dureros. Spui că suferi și nu-ți mai amintești de ce. Întreaga Creație suferă în felul ăsta, geme și pătimește laolaltă. Tu iei parte în mod conștient la această suferință.

— Din punctul meu de vedere, Creația e nevinovată, eu o iert, iert totul în afară de mine însumi.

— Deci crezi că ești singur în iad?

— Vrei să-mi trezești interesul, să mă faci să mă gândesc la alți oameni, dar eu nu vreau să mă

vindec și să se schimbe totul în veselie și bun simț prin vrăjile tale. Vrăjile tale nu-s destul de puternice ca să învingă răul meu, sunt slabe, ca o lumânare pe cale să se stingă. Eu sunt definitiv distrus.

— Nu-ți propun veselie și bun simț. Și, desigur, nu-ți face griji, ești definitiv distrus și n-o să te vindeci.

— Credeam că încerci să mă vindeci.

— Păi încerc, dar nu în felul în care crezi tu. Am ambiții mult mai mari. Tu o să porți întotdeauna durerea asta în tine. Multă lume poartă asemenea dureri. Doar că n-o să fie mereu ca *acum*.

— De acord, mă schimb, dar nu în bine, nu există bine, asta am *descoperit* eu. Nu e ca și cum aș fi... ca și cum aș fi o crisalidă... Este exact pe dos, e povestea cu crisalida derulată invers. Aveam cândva aripi colorate și zburam. Acum sunt negru și zac pe pământ și tremur. În curând o să mă acopere țărâna, o să mă răcesc, o să fiu îngropat și-o să putrezesc.

— Da, da, e o imagine expresivă. Acum ascultă aici. Printr-un accident și din propria vină, întreprinzi acum o călătorie spirituală pe care mulți ar vrea s-o cumpere pe o grămadă de bani, dar n-au de unde. Imaginea ta despre tine, autoiluzionările tale sunt pe cale să fie distruse. Asta te plasează într-o poziție neobișnuită, foarte aproape de adevăr, iar apropierea asta e parte integrantă a suferinței tale. Spui că n-ai energie, că te folosești de energia mea, dar nu-i așa. Inconștientului tău îi face o plăcere nebună să-ți înfrângă egoul mândru, satisfacția lui răutăcioasă te inundă cu o energie demonică pe care tu o risipești în exerciții futile de revoltă, de furie și de ură. Ceea ce am numit eu retorica ta, risipa de figuri de stil, e un simptom al stării tale. Îți urăști eul distrus și simți că nu poți trăi fără el, așa că în același timp îl iubești cu disperare. Îți descrii suferința ca pe un sistem. Ai dreptate, e un sistem defensiv de elemente false care se susțin reciproc, generate instinctiv pentru

a-ţi apăra vechea imagine egoistă despre tine însuţi, imagine pe care nu suporţi s-o pierzi, nu suporţi să moară, fiindcă seamănă prea tare cu propria ta moarte. Discuţiile tale nesfârşite despre moarte sunt un substitut pentru adevărata moarte necesară, moartea iluziilor tale. „Moartea" ta e o moarte prefăcută, pur şi simplu impresia falsă că, cine ştie cum, fără efort, toate necazurile tale ar putea să dispară. Asta e situaţia în care te afli, iar în situaţia ta un credincios s-ar ruga, pe când tu trebuie să încerci să-ţi găseşti propriul echivalent pentru rugăciune. Cuvântul „voinţă" rareori se întâmplă să descrie ceva perceptibil, dar aici e nevoie de un act de voinţă, un act de *concentrare* bine intenţionată. Tu, în gândurile tale, în străfundul inimii tale, trebuie să preiei controlul asupra puterilor tale, trebuie să redirecţionezi energia asta ciudată, care, deşi e atât de ambiguă, e un dar al zeilor, al zeilor întunericului. Nu-ţi sugerez să nu mai simţi remuşcările şi vina, ci doar să le simţi cu sinceritate. Remuşcările sincere duc spre moartea rodnică a sinelui, nu spre supravieţuirea lui ca mincinos de succes. *Recunoaşte* minciunile şi respinge-le în permanenţă. Vrei să faci să nu se fi întâmplat ceea ce s-a întâmplat, eşti furios şi urăşti ceea ce te împiedică să schimbi trecutul şi în care tu vezi cauza „pierderii onoarei tale". Dorinţele astea profunde şi „naturale" ţi se par irezistibile. Controlează-le, ia-le ca pe nişte iluzii, ca pe nişte minciuni. Treci dincolo de ele şi vei intra într-o zonă deschisă şi liniştită despre care îţi vei da seama că e *un loc cu totul şi cu totul nou*. N-ai mai fost niciodată într-un asemenea loc şi persoana care se află acolo e nouă. Spui că trăieşti în durere. Consider-o durerea pe care ţi-o dă moartea vechiului eu, cel fals, şi drumul către viaţă al unui eu nou şi sincer. Toţi suntem înfăşuraţi în văluri mătăsoase de iluzii, pe care instinctiv le simţim necesare existenţei noastre. De cele mai multe ori, iluziile astea sunt inofensive, în sensul că putem continua

să fim acceptabil de buni și acceptabil de fericiți. Uneori însă, din cauza unei catastrofe, a unei nenorociri sau a pierderii totale a respectului de sine, falsurile astea devin dăunătoare și suntem nevoiți să alegem între recunoașterea dureroasă a adevărului și o fabricare mai intensă și mai agresivă de minciuni. Eu îți sugerez să devii conștient de situația ta și să faci apel la voință și la rugăciune. Nu spera că altceva, în afară de adevăr, te va face să vezi vina și suferința în însăși ființa lor. Fă pace cu disperarea. Trăiește în liniște cu sentimentul de vinovăție, cu întâmplarea aceea și cu consecințele ei. Așază-te lângă ea, ca să zic așa, și privește rana înspăimântătoare pe care a suferit-o respectul tău de sine ca pe îndepărtarea puternicelor iluzii care existau înainte și pe care șansa asta le-a distrus. Dacă ești consecvent, dacă ții sub control fiecare minciună și nu te lași pradă furiei care deformează lumea, o să-ți dai seama, treptat, că eul vechi, rănit, cu toate bocetele lui furioase și cu ura față de sine și față de tot, nu mai are nici o legătură cu tine. Eul acela moare, dar un altul îl privește murind. Și treptat o să-ți alimentezi forța de a trăi, aceea pe care zeii ne-o trimit la bine și la rău, însuflețindu-ți eul cel nou și nu păpușa mișcătoare care credeai odinioară că ești tu. Ascultă-mă, Edward... Nu-ți sugerez nimic de genul unei sfințenii instantanee! Îți sugerez ceea ce înseamnă salvarea ta într-un sens imediat. Vreau să reușești, fiindcă ești în stare. N-o să poți niciodată șterge experiența „lucrului îngrozitor", n-o să te „vindeci" niciodată complet. Totuși, o să mai uiți de el, o să te gândești poate la el în fiecare zi, dar nu toată ziua. Pe măsură ce eul tău natural se dezvoltă din nou, ai mari șanse să uiți de ceea ce numesc eu salvarea ta. Cu toate astea, dacă reușești măcar în parte, te va însoți și ea, ca o *dovadă* a puterii spiritului de a vindeca sufletul, când te întorci cu bunăvoință către adevăr și către orice lumină, cunoști și încetezi fabricarea asta intensă de iluzii care pare, în clipa

de față, singura ta forță vitală. Îmi tot spui că ești în iad. Asta nu-i un loc unde sufletele să poată sta, le dăunează. Ești în stare să ieși de acolo. Dacă faci și cel mai slab efort adevărat, o să simți viața și ființa cea nouă care ai devenit.

Edward, care ascultase cu atenție lunga cuvântare, îi răspunse repede:

— Mulțumesc, știu că încerci să mă impresionezi și să mă convingi, știu că te străduiești. Știu că e un lucru prostesc și dăunător să fiu așa de nefericit și de plin de ceea ce tu numești iluzii, dar n-am ce face. Lipsește un singur lucru în tabloul tău grozav de poetic, și acela e motivul. Nu am *motiv*, asta lipsește din planul pe care l-ai făcut ca să mă salvezi. O, Doamne, ce obosit sunt.

— Și eu, îi spuse Thomas. Hai să ne oprim un pic.

Se ridică și-și întinse brațele în lături, mișcându-și umerii. În cameră se simți un șoc, ca sunetul unei coarde întinse de arc. Edward, pentru care dispăruse totul în jur de cât se concentrase asupra *disputei* cu Thomas și de cât rezistase forței reprezentate de voința lui Thomas, vedea totul acum, cărțile, petele de soare de pe covorul cu model, un tablou al tatălui lui Midge, Cleve Warriston, reprezentând o moară, Thomas întinzându-se, apoi ciufulindu-și părul cărunt și pieptănat cu grijă, apoi scoțându-și ochelarii și ștergându-i. Edward oftă și se săltă cu greu din fotoliu. Se duse la fereastră și se uită distrat la un prun care se acoperea de flori roz și la niște brânduțe albe și vinețiii ce creșteau în semicerc, în jurul unui cap de leu din piatră fixat pe zidul de cărămidă. Atinse vopseaua groasă, albă de pe tocul ferestrei și își încleștă degetele pe inelul de alamă lustruită cu ajutorul căruia se ridica fereastra. Thomas îl urmărea cu privirea.

— Îmi amintesc acum, vorbi Edward, am visat azi-noapte că la mine în cameră era un fluture enorm, frumos, și că încercam să deschid fereastra ca să poată ieși, dar nu reușeam. Pe urmă s-a lăsat pe mâna mea și simțeam cum mă mușcă de

palmă cu dințișorii lui. Pe urmă am scuturat mâna ca să-și ia zborul. Numai că n-a zburat. A căzut cu un bufnet pe podea și a rămas acolo mort.

— Psyche e un fluture, murmură Thomas. E iubită de Eros.

Edward tocmai își amintise că fereastra din camera lui de student avea un inel exact ca ăsta. Își trase grăbit mâna.

— Camera, camera unde s-a întâmplat, spuse Thomas. Ai putea să te întorci și să te uiți prin ea.

— Cred că te pricepi să citești gândurile, chiar la camera aia mă gândeam. Dar nu m-aș putea întoarce acolo. Asta ar face parte din terapie? M-ar apuca nebunia și aș sări și eu pe geam. Oricum, vreau să plec pentru un timp.

— Încotro?

Edward, care-și lipise fruntea de geam, se trase îndărăt și-și dădu peste cap șuvița lungă de păr negru. Era mai înalt decât Thomas și părea că în ultimele săptămâni slăbise exagerat de mult. Gâtul lung îi ieșea, numai piele și os, din gulerul descheiat al cămășii albastre, șifonate. Se întoarse la locul lui pășind ca un cocostârc, în încercarea de a evita teancurile de cărți de pe podea, se așeză pe brațul fotoliului, se ridică și se duse în spatele lui, sprijinindu-și mâinile pe spătar. Nu răspunse la întrebarea lui Thomas.

— Ieri s-a întâmplat ceva foarte ciudat.

— Ieri?

— Pari surprins că mi se poate întâmpla *altceva*. Și eu sunt surprins. Nu ți-am spus niciodată de ce am plecat, de fapt, de lângă Mark în seara aia și de ce nu m-am întors mai repede.

— Ziceai că a sunat cineva.

— Da, era o fată. Am făcut dragoste cu ea, ne-am băgat direct în pat, asta m-a întârziat.

Thomas, care se așezase la loc la birou, se ridică și o luă agale spre bibliotecă, uitându-se la cărți.

— Înțeleg. Și o iubești pe fata asta?

— Nu, o urăsc, ea m-a făcut să ajung un ucigaș, face parte din *conspirație*. Bine, bine, e un mod greșit de a pune problema, e ceea ce tu ai numi o minciună.

— Nu c-aș numi-o eu minciună, dar e o minciună. În fine, ce s-a întâmplat ieri?

— Am fost la o ședință de spiritism.

— Și ce legătură are fata cu asta?

— Nu are, doar că ea vorbea despre ședințe de spiritism și cred că mi-a pus în buzunar un cartonaș, cartonașul *ăsta*.

Edward scoase cartonașul. Thomas își puse ochelarii și se uită la el.

— Ei, vezi mesajul. M-am dus acolo și mediumul a zis că este un mesaj pentru cineva care are doi tați, era clar vorba despre mine.

— Și...?

— Și mesajul era... de la tatăl meu. A fost ciudat, ca o halucinație, doar că nu era halucinație, în cameră era întuneric și era un *cap* extraordinar, ca o sferă de bronz, suspendat, un cap vorbitor care zicea „Vino, fiule, vino acasă la tatăl tău". Chiar mi-a zis pe nume, „Edward".

— Ești sigur?

— Da.

— *Foarte* interesant, spuse Thomas. Ce fel de voce avea?

— O voce profundă, cu un fel de accent, destul de lentă, vorbea foarte clar... Cred că era o șmecherie, un fals... Și totuși, s-ar putea să nu fi fost. Oricum, a fost un semn. Dar cred că, de fapt, a ieșit din mintea mea. Crezi că mă mai influențează drogul ăla nenorocit, să fi fost un fel de iluzie subiectivă?

— N-aș putea să-ți spun.

— Dar să știi că *n-a fost* o iluzie, a fost altceva. Bănuiesc că Jesse Baltram nu-i mort, ce crezi?

— N-are cum, ar scrie toate ziarele, tatăl tău e o celebritate.

— Teribil de ciudat să te aud vorbind de el ca despre tatăl meu. N-am vrut niciodată să-l văd,

l-am redus la non-existență. Până în prezent a funcționat. N-a făcut niciodată parte din viața mea. Harry n-a vrut niciodată să mă lase nici să mă apropii de oamenii ăia. Iar Chloe, bineînțeles, îl ura.

— Dar când erai copil l-ai întâlnit.

— Da, m-a dus Chloe acolo de vreo două-trei ori, când erau *ei* la Londra. Era un tip oribil, rânjea la mine disprețuitor, o matahală cu o claie de păr negru. Iar *ea*, nevastă-sa, încerca să mă răsfețe, dar era falsă, îmi dădeam seama. Iar fetițele stăteau ca niște păpuși afurisite înarmate cu ace. Mă simțeam de parcă toți voiau să mă omoare. Poate că tocmai de-aia m-a dus Chloe acolo, ca să văd cât de groaznici sunt.

— Probabil că se simțea vinovat că uitase de tine. Poate chiar voia să te ia la el. Femeile erau geloase.

— Crezi? Acum, că s-a întâmplat ce s-a întâmplat și am început să mă gândesc la el, nu-mi pot imagina de ce n-am vrut să-l descopăr încă de pe vremuri... pe tatăl meu adevărat.

— Într-o măsură foarte importantă, tatăl tău adevărat e Harry.

— Da, da, știu. Te rog să nu-i spui lui Harry despre asta.

— Nu, sigur că nu.

— Fiindcă, vezi... mi-a poruncit... și trebuie să mă duc la el.

— Să mergi la el? Ce-ai de gând să faci, să-i scrii, să-l suni, să-l întrebi „pot să vin"? Presupun că locuiește tot în casa proiectată de el și care li se părea mai demult așa de interesantă tuturor. Cum îi zice?

— Seegard.

— Apăruse în toate revistele de arhitectură.

— Da. Dar acum a uitat-o toată lumea. Și *pe el* l-au uitat. Nu mai e la modă. Nici nu se mai știe că trăiește.

— Am citit că pictează în continuare, are o mulțime de tablouri noi. Deci acolo ai de gând să fugi. N-am să spun la nimeni. Edward, ți s-a întâmplat ceva nou.

— Nu, *nu se poate* să fie nou, *trebuie* să aibă o legătură, are de-a face cu mintea mea, e un impuls irezistibil, *trebuie* să mă duc... Și are de-a face cu moartea... O să se producă o catastrofă, iar eu o s-o provoc.

După ce Edward plecă, Thomas rămase o vreme nemișcat pe scaun. În drum spre ieșire, îl luase pe tânăr pe după umeri, apoi îl apucase iute de încheietura mâinii, pipăindu-i pielea de sub manșetă. Totul durase numai o clipă. Thomas nu-l atinsese niciodată pe domnul Blinnet, așa ceva ar fi fost de neconceput. Cât despre Edward sau Stuart, ar fi putut să-i și îmbrățișeze, numai că și asta ar fi fost de neconceput.

Thomas nu era nemulțumit de conversația avută, a cărei strategie o plănuise cu grijă dinainte. Apăruseră informații noi, îi dăduseră câteva idei. Edward avea să reflecteze și să-și amintească. Își asumase riscul să-l lase singur cu ororile lui. Grija afectuoasă, chiar și autoritatea, tolerate acum, ar fi fost respinse mai devreme. Thomas trebuia să recunoască intervenția hazardului. Treaba cu ședința de spiritism era o surpriză. În privința fenomenelor paranormale, atitudinea lui Thomas era aceea a unui agnostic care arăta, totuși, oarecare interes pentru ele. Sigur că fenomenele acestea erau, într-un mod totuși neclar, produse ale minții. Dacă era cazul să le ia în considerare, cum și de ce să le deosebească de iluziile mai „obișnuite", asta nu putea să hotărască decât de la caz la caz. Nu era prea impresionat de problema asta. În ceea ce-l privea pe Edward, avea de gând să aștepte și să vadă cum aveau să evolueze lucrurile. Un episod psihotic poate fi uneori foarte prețios în modificarea unui tipar de conștiință. Relatat de pacientul însuși, poate fi o perturbare pozitivă și poate genera gesturi vindecătoare. Dar și lucrurile astea ar putea fi imprevizibile. „Dialogul" fusese un adevărat succes. Edward fusese activ, ascultase, răspunsese, se

certase, își apărase poziția. Fusese în stare să-l urmărească pe Thomas. Cât de elocvenți pot fi, se gândea el, cei care suferă, cei cu sufletul rănit, ce ușor încep deodată să se exprime, împinși de durere să devină poeți. Nu-l auzise niciodată pe Edward vorbind așa de bine. Ce imagini sugestive ale durerii scosese băiatul din el: captivitate, mașinărie, foamete, electrocutare, crisalida muribundă, avionul în cădere liberă, fluturele mort. Și vrăjile mele slabe, palide și obosite în fața întunericului lui, ca o lumânare care se stinge. Foarte adesea, în cazuri extreme, și mai ales când e vorba de sentimente de vinovăție, numai dragostea puternică poate vindeca. Dar există dragostea asta undeva, este ea inteligentă, intuitivă, poate ea să descopere metoda potrivită? Dumnezeu e încrederea că suntem cunoscuți și iubiți până-n străfundurile noastre, că razele lui pot pătrunde chiar și acolo. Dar psihoterapeutul nu e Dumnezeu, nu e nici măcar preot sau vreun înțelept și trebuie să-i arate celui ce suferă cum să se vindece singur cu ajutorul propriilor zeități, iar asta înseamnă că fiecare trebuie să-și găsească zeitățile. Sunt atâtea suflete care, nedescoperind nici o putere pozitivă, nu se vindecă niciodată. Da, își zicea Thomas, pot să se prăbușească, să cedeze pur și simplu în fața forței gravitaționale, trase în jos de propria greutate. O singură dată i se întâmplase să piardă un pacient. Băiatul, după ce declarase de nu știu câte ori că o să se sinucidă, chiar o făcuse. Părinții au dat vina pe Thomas. Dar se simțea el vinovat? Da. Însă vina era foarte greu de deosebit de suferință. Ce bine înțelegea această identificare în cazul lui Edward. Thomas nu descoperise nimic nou în urma acelui eșec. Cei care îi ajută pe alții să joace pe mize mari cu „moartea spirituală" trebuie să înțeleagă riscurile. Dorința de a se răzbuna pe soartă se poate întoarce împotriva trupului blestemat. Fiecare persoană e diferită, ideea generală de „nevroză" e mai degrabă o ipoteză. Uneori, cei care suferă au măcar dreptul

de a juca ei înșiși, fără medicamente sau mitologie „științifică". „Mitul" care vindecă e o operă de artă individuală. Edward avea parțial dreptate când spunea că se folosește de energia lui Thomas. De fapt, Thomas, pătrunzând în misterele inconștientului altuia, se folosea și el de energia lui Edward. Dacă cel ce vindecă ajunge să se identifice cu pacientul lui, poate să-și confunde propriile puteri cu ale celuilalt. Nu oricine e suficient de puternic ca să „joace" un asemenea „joc". Thomas nu mai credea de mult în „visarea în doi" cu pacienții săi, în preluarea fanteziilor lor și în a o face pe doctorul într-o nesfârșită dramă terapeutică a nevoii reciproce, povestea de dragoste dintre terapeut și pacient jucând piesa egoismului stârnit. Atât de mult își schimbase convingerile mai vechi, încât uneori simțea că ar fi cazul să inventeze un nume nou pentru ceea ce făcea el. Odată, în timpul unui dineu, îl buimăcise pe un comesean frivol care îl sâcâia cu întrebările, afirmând că ocupația lui principală era moartea. Moartea în viață, viața în moarte, viața de după moarte; și totuși, pur și simplu stingerea. A spune că cel care se autodistruge lasă în urmă orice obligație, în afară de cele față de propriul suflet, nu înseamnă nimic, ci doar enunță misterul, enigma. Să ajungi în această poziție este în sine o mișcare extremă. Cel care încearcă să ajute, sau slujitorul, cum îl mai înfățișa Thomas, nu poate face mare lucru, doar să prezinte o viziune, felul în care concepe el salvarea, și să încerce să insufle forța necesară pentru a alege moartea care duce spre viață; trebuie, cu ochii larg deschiși în întuneric și cu tot magnetismul intuiției sale, să găsească și să elibereze, în profunzimea minții pacientului său, forța capabilă să-l facă să înțeleagă sensul în care e deja mort. Motivul, da, Edward spusese bine, trebuie să găsească motivul. *Nevoia* de moarte, *necesitatea* ei apare în multe feluri de suferință, sub multe forme, la oameni care, în viețile lor „obișnuite", nici n-ar fi

conceput așa ceva. Thomas își aminti privirea lui Edward, stranie și exaltată, zâmbetul lui nefiresc. Se ivise pentru o clipă un demon care n-avea nimic de-a face cu starea de bine a lui Edward cel obișnuit, cel „adevărat". Cât de ambigue erau condițiile astea. Extazul de pe chipul lui Marsyas, când Apollo îngenunchează cu dragoste ca să-l jupoaie de piele, prefigurează moartea și învierea sufletului.

Thomas scoase un pieptene din sertarul biroului și-și pieptănă părul frumos, cărunt, care i se învârtejea atât de uniform în vârful capului și-i cobora pe frunte într-un breton atât de ordonat. Părul lui, care îi stătea în permanență exact cum trebuie, era de un cenușiu strălucitor, dar nu tocmai argintiu. Își șterse din nou, cu un aer absent, ochelarii cu o batistă albă ca zăpada și-i așeză bine la loc, pe nas. Inima îi bătea încă tare după întâlnirea cu Edward, îi bătea pentru Edward. Noi nu avem o soartă mitică, până și mitul „individual" e distrus până la urmă, e „epuizat" în timpul vieții, și numai în acest sens există. Cum se face că Stuart descoperise toate astea așa de ușor? Nici măcar nu știa că le știe. Chipul lui Thomas, liniștit și încordat de gânduri, avea o blândețe neobișnuită, aproape sentimentală. Sunt unele chipuri pe care nu le poți „citi" fără o cheie. Pot exista mai multe chei pentru un chip. Sunt multe feluri de a îmbina acel enigmatic *Gestalt*[1], dar unele dintre cele mai convingătoare pot fi false. În cazul lui Thomas, era cu siguranță util de știut că era pe jumătate evreu. La suprafață nu arăta a evreu, dar în profunzime, da. Curbura gurii, chiar ridurile din jurul ochilor o dovedeau, într-un fel. O dovedea felul lui de a fi civilizat, supercivilizat, chiar prea civilizat. Moștenirea evreiască venea din partea mamei. Thomas era într-adevăr, așa cum spusese Harry, mândru de strămoșii săi. Clanul McCaskerville, o familie

1. Cuvânt german folosit în psihologie cu sensul de „structură", „configurație".

catolică foarte bună, dar cam fără influență, era, în vremurile mai apropiate (adică de prin secolul al XVIII-lea) un produs al Vechii Alianțe. Legăturile lor cu Franța datau dinaintea răscoalelor Pretendenților și urmaseră cocarda albă în exil după înfrângerea de la Sherrifmuir. Luptaseră la Bannockburn, iar unii dintre membrii mai tineri muriseră la Culloden. (Asemenea detalii împărtășea Thomas, foarte rar, câte unui interlocutor sincer interesat.) Unii dintre exilați se căsătoriseră cu nobili francezi scăpătați, prezentați drept aristocrați. În secolul al XIX-lea, comerțul i-a purtat înapoi la Edinburgh, iar averea pe care au făcut-o ulterior le-a permis să devină, după placul fiecăruia, avocați și doctori. Bunicul și tatăl lui Thomas, încă devotați catolici, preferaseră dreptul, iar unul dintre frații bunicului săi fusese Procurator Fiscal.

Tatăl lui Thomas rupse, totuși, cu ceea ce era de-acum o mare tradiție, abandonându-și credința și căsătorindu-se cu o evreică, fiica unui binecunoscut rabin scoțian. Ambele familii au fost oripilate. Tinerilor care se lepădaseră de Dumnezeu (Rachel, mama lui Thomas, își părăsise și ea credința strămoșească) le-a mers, cu toate acestea, bine, iar cu timpul, odată cu nașterea mult doritului lor fiu și în ciuda ateismului lor socialist, recâștigaseră încrederea și afecțiunea rudelor. Cele două grupuri se întâlneau însă foarte rar, iar copilul Thomas era disputat discret de cele două puternice clanuri, împotriva cărora era apărat de părinți. Spre ușurarea de mai târziu a lui Thomas (care era singur la părinți), nici una dintre părți nu manifestase vreo intenție de convertire religioasă ; totuși, în privința asta era cam duplicitar. Își iubea părinții foarte mult, dar în mod constant, dintr-un fel de tact, își ascundea de ei multe dintre sentimentele cele mai profunde. Discreția aceasta laconică, reticentă, care îi devenea o trăsătură caracteristică majoră pe măsură ce creștea, fusese hrănită de tensiunea, niciodată dispărută, dintre bunicii evrei și cei catolici. Thomas, un copil afectuos, se înțelegea bine cu

ambele părți, dar romantismul lui ascuns îi favoriza pe evrei. Tatăl mamei sale, un patriarh înțelept și venerat, un învățat cu barbă, sionist și expert în hasidism, îi părea micului Thomas un personaj de basm. Îi plăceau hainele acelea ciudate, tichiile brodate și șalurile, masa lungă acoperită cu o față albă, lumânările și vinul și mâncarea exotică, unde se adunau mereu atâția oameni, la sărbători și ritualuri de la care el nu era cu totul exclus. Și totuși *era* exclus, din cauza crimei maică-sii, căsătoria aceea abominabilă, a sentimentului de vină pe care-l genera și din care se împărtășea, în tăcere, și fiul ei. Mama lui, ai cărei strămoși slavi fuseseră multă vreme negustori la Edinburgh, vorbea în casa părintească atât idiș, cât și ebraică, limbi pe care Thomas le asculta cu o durere mută, pe deplin conștient că nu intră în îndatoririle lui să le învețe. Știa de fapt, încă de mic, că era inapt psihologic de a adera la oricare din credințele a căror mireasmă puternică îi umpluse copilăria. Religia rămânea pentru el o *princesse lointaine*[1]; sau, mai degrabă, era ca meleagurile natale din care fusese exilat și ale căror cântece pe jumătate uitate nu le putea cânta decât în inima lui: o soartă pe care o împărtășea, într-adevăr, cu mulți dintre strămoșii lui din ambele părți.

Amândoi părinții săi iubeau cu patimă Scoția și le-a făcut o bucurie urmându-și studiile la Universitatea din Edinburgh. Imediat însă ce apăru necesitatea aprofundării studiilor, plecă în sud. Mama lui muri când el avea douăzeci și ceva de ani. Tatăl lui trăi cât să prindă căsătoria târzie a fiului. (Și-l făcu să sufere mult, afirmând că, pur și simplu, „s-a însurat cu un chip frumos".) După moartea tatălui său, Thomas îi luă pe Midge, la cererea ei, și pe Meredith, atunci în vârstă de șapte ani, într-o călătorie în trecutul său, călătorie care-l întristă foarte tare. Fuseseră în vizită la niște veri din familia McCaskerville care trăiau

1. Prințesă îndepărtată (în fr. în orig.).

într-un turn medieval și îl priveau pe Thomas ca pe o ciudățenie ridicolă. Thomas se dusese singur să-l vadă la spital pe bunicul lui evreu, care încă trăia, dar era senil. Nu-l recunoscuse pe Thomas și-i vorbise în idiș. De atunci, Thomas nu se mai întorsese în nord. Câteodată simțea că urăște Scoția; nu făcea o dramă din asta, dar îl întrista. Era o alienare pe care o observa, cu unele misterioase diferențe, continuată la fiul său. Meredith nu vorbea niciodată despre Scoția și nici nu cerea să meargă acolo. Uitându-se la copilul cu spatele drept, tăcut, reticent și rece, Thomas se vedea pe sine însuși. Meredith, neinfluențat de sfaturile părintești, subscrisese fără comentarii la anglicanismul blând al școlii sale. Singurul lui bunic era tatăl lui Midge, pictorul bețiv, care murise de curând. Cu omul acela care arăta ca un vagabond, copilul avusese o relație suficient de prietenească încât să trezească impulsuri de gelozie în inima atât de dornică de afecțiune a lui Thomas. Alegerea profesiunii fusese, fără îndoială, influențată de ciudata lui dezrădăcinare și de conflictele interioare, de dorințele ascunse și chiar de pasiunile trezite în el de apropierea religiei care, pentru el, era fructul oprit. Din aceeași cauză simțea acum atâta interes pentru Stuart Cuno.

Într-adevăr, deși era „predestinat" din punct de vedere spiritual, Thomas ajunsese la psihiatrie pe un drum întortocheat, pe care Ursula Brightwalton l-ar fi dezaprobat și mai mult dacă i-ar fi cunoscut detaliile. Thomas studiase literatura la Edinburgh, voia să se facă istoric de artă, apoi obținuse diploma în medicină ca să-i facă plăcere bunicului său McCaskerville, devenise medic de medicină generală, dar nu-i plăcuse deloc. Se întorsese la facultate ca să studieze bolile mintale. Apoi, în pragul unei „căderi nervoase", pe care o recunoștea deschis, urmase un „curs de psihanaliză" care făcea, aparent, parte din programă. Se ținea departe de psihanaliza profundă, se temea de ea, iar „cursul", deși instructiv, îi spori scepticismul. Acum devenise, oficial și

formal, „calificat", și în curând începu să-și folosească remarcabila abilitate de a-i impresiona pe oameni ca să-și facă un nume. Astfel începu să fie respectat și în curând ajunse un psihiatru bine cunoscut. Și totuși, la apogeul succesului lui din ce în ce mai mare, simțea că nu-i decât un amator. În zilele lui rele se considera de-a dreptul șarlatan. „Nu-i nevoie de nici o implicare profundă, e vorba doar să devii un fel de expert *ad hoc* în suferință și în sentimentul de vinovăție", îi spunea el cuiva pornit să-l admire și care, pe urmă, îl admiră și mai mult. Sigur că erau multe lucruri pe care le învățase din practica medicală, în special despre diagnostic și despre ce nu trebuie făcut. Despre medicamente și electroșocuri știa mult mai multe decât își închipuia Ursula. Știa pe cine *nu poate* trata. Era cât se poate de conștient că nu crede în ele, că nu împărtășește credința tradițională a colegilor săi în această formă de tratament. De altfel, nu se considera om de știință.

Asemenea reflecții îi veneau lui Thomas în mod constant în minte când se afla în exercițiul funcțiunii. Câteodată, în timp ce se concentra asupra unui anumit pacient, simțea că face supoziții riscante. Cum de *îndrăznea* să facă ceea ce făcea, nu știa nici el. Câteodată se întreba dacă aversiunea lui față de generalizări nu i se trăgea pur și simplu de la lene. Și totuși, când lucra bine, se simțea sigur pe metodele lui, și nu doar sigur că sunt bune pentru el. Certitudinile particulare apăreau doar în situații particulare. Învățăm să murim printr-o continuă distrugere a imaginilor noastre despre noi înșine, inspirați nu de ura de sine care pare implicată aici, ci de adevărul care pare să lipsească ; această suferință e normală, se derulează fără oprire, trebuie să se deruleze astfel. Aici, în acest punct extrem, în care Thomas se îndepărta de metodele mai convenționale de tratament, se vedea nevoit întruna să se pună pe el însuși în discuție, cu îndoieli din ce în ce mai mari. El, depozitar al atâtor secrete, și-l păstra pe-al său cu

cea mai mare grijă. Uneori se întreba dacă nu și-a greșit meseria. I se părea că-i ajută pe oameni. Și totuși, cum putea fi adevărat, din moment ce le cerea pacienților mai mult decât cerea de la sine însuși? N-ar fi fost mai bine dacă ar fi putut împărtăși altcuiva metodele lui, ca pe urmă să se retragă pentru a învăța să moară? Aici vedea el cel mai clar schema goală a unei imposibile soluții religioase. Cât despre a-i învăța pe colegii mai tineri, cum ar fi putut-o face, cât timp păstra cu atâta gelozie secretul asupra a ceea ce făcea, și numai cu condiția asta putea s-o facă? Undeva părea să fie ceva în neregulă.

Thomas începuse, fără ca, până de curând, să facă măcar vreo aluzie la acest fapt, să se scuture încet-încet de puterile sale, încercând să-și „lichideze" lista de pacienți, evident, cu meticulozitate, și să încheie tratamentele sau să le găsească alt „loc". Simțea că are nevoie de o pauză, care s-ar fi putut dovedi lungă. Voia să mediteze, poate și să scrie, să plece din Londra, să trăiască la țară, să aibă parte de mai multă singurătate și nu-i păsa dacă toate astea puteau să pară un lux. Simțea că începe să aibă nevoie de pacienții lui, iar asta era periculos. Avea nevoie de domnul Blinnet, se legase prea mult de el; și asta fără a exclude teoria că acest om inteligent și interesant își tachina, într-o oarecare măsură, psihiatrul (căci Thomas era mult mai sceptic decât își închipuia Ursula). Era timpul să facă o schimbare.

Și acum, crizele celor doi băieți. Poate că și ele erau un fel de semnal. Thomas își iubea orbește și cu asupra de măsură soția și copilul, „răceala" lui, aparenta atitudine critică față de Midge, remarcată de Ursula, era o încercare instinctivă de a abate invidia zeilor. Era mândru de ea și se simțea întruna norocos că o are. În timp ce în Meredith se „citea" pe el însuși, ea rămânea opacă, radiind ca o operă de artă, împrăștiind raze stranii. O iubea, o admira și într-un fel îi era milă de ea, iar mila aceasta intensă sălășluia în însuși miezul

dragostei lui. Nu uitase niciodată remarca tatălui său, dar o traducea în altă limbă. Cei doi băieți erau un bonus, primit de la soție ca parte din zestre, doi fii în plus. Lui Thomas, care fusese singur la părinți și dezrădăcinat de mic, îi lipsea familia. Îi era dor de părinți, se gândea la ei în fiecare zi. Îi iubea pe Stuart și pe Edward, dar în secret și cu o emoție ceva mai detașată, în care intra și curiozitatea, în timp ce față de soția și copilul lui n-avea nici una, ei erau absoluți. Față de „băieți" încercase plăcerea pe care o simți când vezi niște animale jucându-se, iar acum, grija pentru ei o resimțea ca pe grija față de niște animale iubite. Pe amândoi, chiar dacă pe căi diferite, îi luase moartea în gaj. El era cel sortit să-i răscumpere? Pentru că îi deveniseră amândoi, dintr-odată, pacienți. Pe Stuart n-avea în nici un caz de gând să-l lase să-i scape fără să-i afle ceva secrete. Aproape că ardea de nerăbdare să-l vadă dând de necaz. În privința asta (și aproape că-l amuza), Thomas simțea în sinea lui umbra vechiului conflict dintre sfințenie și magie, atât de asemănătoare și totuși atât de diferite. Era ca și cum Stuart devenise pentru el un talisman, un simbol al morții, pe care-l venera și-l invidia, dar care-i provoca și o neliniște dureroasă: Stuart, cu ciudata lui lipsă de expresivitate, care unora li se părea neatrăgător, iar pe Harry îl înnebunea. Edward își pierduse toată valoarea, Stuart era plin ochi de ea. Era ca și cum Stuart devenise un albinos, Thomas îl vedea ca pe ceva extrem de solid, dar fără culoare. Avea să evolueze, avea să rămână așa? Problemele lui Edward erau mai simple, dar mai grave. Edward era pe cale să distrugă lumea, s-o părăsească rupând-o la fugă, așa cum prezisese Thomas, fugind altundeva de mizeria lui de aici către puritatea lui, luându-și zborul precum imaginea sa despre moarte. Dar cu ce cumplită destinație! Edward alerga către cel mai primejdios loc cu putință, iar Thomas nu-l oprea. Oare nu-l trimitea pe acest copil drag direct în infern?

— Cred că nu-ți faci destule griji pentru Edward, spuse Midge.

— Și de ce să-mi fac griji? îi răspunse Harry. Aș putea să-mi fac sânge rău cu tot felul de gânduri, dar la ce bun? N-o să-mi folosească să-l ajut, ba dimpotrivă. Voi vă înghesuiți toți în jurul lui și vă văitați, „Ah, ce groaznic!". El are nevoie să simtă că nu e *nimic* groaznic, că e ceva obișnuit, că i se poate întâmpla oricui. Are nevoie de purtări firești, nu de toată cocoloșeala asta prevenitoare. Are nevoie să treacă peste toate, să le acopere cu o pieliță vindecătoare de indiferență, să le *uite*. Și dacă le uit eu în locul lui, tot îl ajută. Oricum, l-a acaparat Thomas acum, o să se îndrăgostească de Thomas, probabil că s-a și îndrăgostit, Thomas o să-l facă să se simtă vinovat în loc să-i spună că n-a fost vina lui. Doamne, mi-e silă de ideea asta.

— Thomas are o atitudine cam romantică față de moarte, vrea ca oamenii să înfrunte lucrurile, chiar dacă asta îi ucide.

— Thomas e un *voyeur*, trăiește din necazurile altora. Dar Edward o să treacă prin toate astea ca gâsca prin apă. El are ceva ce noi n-avem și care o să-l vindece.

— Ce anume?

— Tinerețea.

Midge se gândi o clipă la spusele lui Harry. I se păreau încărcate cu o amărăciune de o agresivitate gratuită, pe care o simțea crescând în amantul ei. Oftă.

— N-o avem? Mda, aș zice că nu.

— Nu plânge din cauza asta.

— Nu plâng. Doar că vreau să simt că timpul nostru e nesfârșit.

— Timpul nostru e nesfârșit, regina mea, Cleopatra mea. Cel ce trăiește în prezent trăiește de-a pururi.

— Aș vrea să fie adevărat.

— Noi trăim într-un timp de aur, nu într-un timp obișnuit, meschin.

— Da, dar suntem înconjurați de timpul obișnuit.

Asta era destul de adevărat. Marea lor trădare, care dura de aproape doi ani, era ca un calcul matematic amplu, ca un puzzle de zile și ore și minute, cu scheme care variau și scheme care rămâneau neschimbate. Parcă erau astrologi sau fizicieni. De exemplu, Meredith era acum în siguranță la școală, Thomas era în siguranță la clinică, unde Midge îl sunase ca să verifice, Midge și Harry erau în siguranță în camera de oaspeți a casei din Fulham, dormitorul *nostru*, cum îi spunea Harry.

— Trăim într-un fel imposibil, spuse Midge, dar măcar asta dovedește că se poate.

— Situațiile imposibile pot continua, dar asta nu înseamnă că trebuie să continue!

— Nu mă lua peste picior. Mi-aș dori să nu trebuiască să fim aici.

— Și eu.

— Nu pentru că m-aș teme că află Thomas...

— Presupun că ai observa dacă ar afla.

— Sigur.

Se uitară unul la celălalt. Nimic nu era sigur. Thomas era în stare de orice. Poate că și Midge. Minciuna e foarte molipsitoare. Câteodată, Harry se întreba dacă nu cumva Thomas știuse tot timpul, pus în temă de către Midge de la bun început, dacă nu cumva iertase și îngăduise totul de la început. Poate că discutaseră. Dar, de fapt, n-o credea cu adevărat.

— Îmi pare rău. S-a stricat treaba la mine acasă de când s-au întors băieții ăștia amărâți. S-ar putea să rămână pentru totdeauna. O să iau apartamentul ăla mititel.

— Nu...

— Tu zici că e un „pas". De acord, e un pas. Dar gândește-te câți pași am făcut deja.

— E foarte costisitor. Și ideea unui „cuibușor al dragostei"...

— Ei bine, și ăsta e un cuibușor al dragostei! Putem avea unul confortabil! În plus, vreau să gătesc pentru tine. Aici nu e numai nesigur. E o formă înspăimântător de rea.

— O... formă rea...

— Dacă tot suntem criminali, scăldați în sânge... Ia niște whisky.

— Nu, mulțumesc.

— Normal, nu vrei să te miroasă Thomas când îi dai sărutul lui Iuda!

— Te rog, nu! Aș dori, of, aș dori, aș dori...

— Să fie totul altfel. Dar nu e. Nu trebuie să dorești, trebuie *să vrei*. Eu unul aș fi vrut să mă aștepți, să nu te măriți cu Thomas. Doamne, de ce nu m-ai așteptat!

— Eu una aș fi vrut să mă *vezi* după ce a murit Chloe.

— Bine, bine.

Harry, îmbrăcat, dar cu cămașa descheiată, cu pieptul gol, se foia fără astâmpăr prin cameră, cu un pahar de whisky în mână, oprindu-se din când în când lângă fereastră ca să privească ploaia ce cădea peste hornuri și peste acoperișuri. Midge stătea pe pat și se uita la el; era îmbrăcată într-un neglijeu din mătase roșu cu mov, pe care i-l făcuse cadou Harry. Îl purta pentru el numai și numai după ce făceau dragoste. Harry îl aducea cu el la întâlniri și-l lua după aceea înapoi.

— Atunci nu eram copți încă unul pentru celălalt, spuse Midge. Și totuși, era bine dacă se întâmpla. Nu m-am înțeles niciodată prea bine cu Chloe, nu mă invita niciodată la ea, nu voia să mă vadă, nici nu locuiam în Londra. Dar de văzut, ne-am văzut. De acord, eram insipidă. A trebuit să mă formez. Pe tine te formaseră deja tatăl tău, copilăria, școala, educația, banii... Eu am fost nevoită să mă inventez din nimic. Poate din cauza asta sunt acum așa de obosită.

— E adevărat, spuse Harry, erai invizibilă. Surioara care locuia în Kent. Iar când a murit

Chloe, înnebunisem. Săraca de ea, cred că a fost printre ultimii oameni care au murit de tuberculoză... Părea... așa de frumoasă, așa de fragilă cu ochii ei mari, triști...

— Iar eu sunt atât de sănătoasă și de grasă.

— Nu fi invidioasă.

— Sunt geloasă. A fost nevasta ta.

— Păi pe tine ce te împiedică să fii nevasta mea?

— Când a murit ea, eu munceam de zor să mă inventez.

— Și culmea ambiției tale a fost să ajungi top model.

— Nu rânji așa disprețuitor. Nu știi ce cale lungă am avut de făcut. Chloe și tata îmi spuneau întruna că n-am nici un fel de talent. Dar când am ajuns top model, toți auziseră de mine în Anglia. Iar de Chloe nu auzise nimeni.

— Of, termină, Midge...

— Eram funcționară într-un birou...

— Și pe urmă te-ai îmbrăcat în frumusețe ca într-o mantie. Cine a fost primul om care ți-a spus că ești frumoasă?

— Jesse Baltram.

— Dar nu l-ai întâlnit niciodată! protestă Harry. Ziceai doar că odată Chloe te-a luat la Seegard și te-a lăsat în mașină.

— Păi... l-am întâlnit, spuse Midge. Nu ți-am mărturisit niciodată. Poate că nici n-ar trebui. Unele amintiri sunt ca talismanele, ca amuletele, nu trebuie să vorbești despre ele, că-și pierd puterile.

— Hai, zi!

— Chloe m-a lăsat în mașină ca pe un câine. Eram încă elevă. Ea era modelul lui Jesse, spunea mereu că e pupila lui, cred că povestea lor era pe la început. Mi-a zis că nu stă mult, dar a întârziat o grămadă, așa că până la urmă am intrat în casă. E o casă foarte ciudată.

— Și l-ai întâlnit pe Jesse?

— Pe urmă, Chloe a zis că pot să rămân la masă. Nimeni nu mi-a adresat *o vorbă*. Stăteam la o masă lungă. Erau câteva fete și câțiva băieți,

păreau studenți la Arte, și câțiva copii, nici măcar nu mi-am dat seama care-i doamna Baltram, toți erau frumoși și erau îmbrăcați în smochinguri și în rochii lungi și în chestii de-astea.

— Și Jesse?

— El stătea în capul mesei. Avea un nas subțire, frumos, o bărbie ascuțită și o claie de păr negru, drept, ca o creastă. Toată lumea vorbea tare și mă ignora, iar eu mă simțeam tare speriată și nenorocită. Pe urmă, Jesse a arătat deodată spre mine cu cuțitul și a întrebat „Cine-i fata asta?". Și s-a făcut liniște.

— Da, și?

— Păi careva a zis că sunt sora lui Chloe, iar Jesse s-a mai uitat o clipă la mine. Nu zâmbea. Pe urmă și-a văzut mai departe de mâncat și toată lumea a început iar să trăncănească. Iar după masă am plecat.

— Dar de-atunci nu l-ai mai văzut, n-ai stat de vorbă cu el?

— Nu. Asta a fost tot.

— Păi ai spus că ți-a zis că ești frumoasă.

— Nu mi-a zis, precizează Midge, dar *am știut* că asta *gândește*. El *m-a văzut* cu adevărat.

— Chestia asta mă face gelos, spuse Harry. Privirea aia a lui Jesse a însemnat probabil deșteptarea ta sexuală. De-aia crezi că-i un talisman.

— Poate.

— Sunt convins că pe-atunci nu erai frumoasă. Probabil i se părea că semeni cu Chloe. De-aia te-a observat.

— Ție-ți place să crezi că n-am existat până nu m-ai observat *tu*!

— Evident. Doamne, am avut deja destule necazuri cu omul ăla în gândurile mele.

— Mi-ar plăcea să-l văd din nou. Mi-ar plăcea să mai văd odată Seegardul.

— Din fericire, nu prea întrevăd vreo șansă să fim invitați, zise Harry. Eu unul nu mă apropii niciodată de locul ăla și-ți interzic și ție.

Midge zâmbi. Îi plăcea când Harry era autoritar cu ea.

— E bătrân de-acum. S-a însurat târziu. Avusese sute de fete înainte și probabil că și după.

— Nu-i chiar așa de bătrân. Încă lucrează. Am citit eu într-o revistă.

— Ba-i bătrân. Mă rog, a văzut mai multe decât mine. Te-a observat din cauza lui Chloe.

— Nu prea semănam cu ea pe vremea aia. Acum semăn mult mai mult. El a văzut viitorul. Era un bărbat teribil de puternic și de dominator. Toată lumea din încăperea aia îi simțea puterea. Mie mi se părea de-a dreptul straniu.

— Vrei să zici sexy. Detest bărbații puternici și dominatori. E drept că niciodată nu mi s-a părut că semeni cu sora ta. Acum semeni câteodată.

— Știu că în viața ta eu nu-s decât o umbră a ei, un substitut, o tipă de mâna a doua, spuse Midge, fără să creadă nici ea ce spune.

— Nu mă provoca! Nu semeni câtuși de puțin cu ea, ești o persoană complet diferită.

— Da, dar când eram tânără, ea era totul, iar eu nu eram nimic.

— În regulă, acum ea e nimic, iar tu ești totul. Pe ea am alungat-o și din viața, și din inima mea. Nu pot iubi o stafie, eu iubesc viața, nu moartea, carnea, nu țărâna. Doamne, mă gândesc mai mult la Teresa decât la Chloe. Dumnezeu s-o odihnească, *s-a dus* ca și cum n-ar fi fost niciodată. Mulțumește-te cu asta și las-o în pace.

— O, o las, o las, făcu Midge, înfășurându-se mai bine în neglijeu.

Tăcură amândoi, temându-se de un cuvânt greșit, de o mișcare greșită, care ar fi putut, fie și pentru scurtă vreme (dar ei aveau așa de puțină vreme!) să-i transporte pe fiecare în altă perspectivă, cu altă judecată, cu un alt posibil curs al acțiunii. Midge, în neglijeul ei roșu cu mov, Harry, cu cămașa lui în dezordine ce-i dădea un aer eroic, cu săgeata de păr auriu care-i împodobea pieptul dezgolit, erau

ca un rege și o regină, strălucind fatidic și maiestuos în lumina intensă pe care ploaia o aducea în cameră.

— Vreau un weekend, spuse Harry, trebuie să-l am.

— Pasul următor.

— E ridicol, ne iubim de doi ani și n-am petrecut niciodată împreună două zile și două nopți consecutive. Când pleacă Thomas la conferința aia de la Geneva, o să găsim un hotel...

— E prea periculos.

— Da, periculos! Mi-e foame, crăp de foame, te vreau la mine acasă, vreau să fie casa ta, te vreau pentru totdeauna... Și acum îți cer atât de puțin. Mă înnebunești! Ce ne pasă nouă de pericole!

— Știi foarte bine că ne pasă, insistă Midge. Ai fost de acord să nu ne scriem. Tu ai fost cu ideea să inventez toate prietenele astea vechi cu care cică tot iau prânzul...

— Da, dar asta a fost la început. Ne-am petrecut doi ani din viață depășind marele început, revenindu-ne din primul șoc, potolindu-ne și constatând că e pe viață...

— Suntem bine așa cum suntem, am putea rămâne unul fără celălalt...

— Midge, iubita mea, *nu putem* rămâne unul fără celălalt, dacă s-ar da cărțile pe față, te-aș lua cu mine, nu te-aș lăsa niciodată să te întorci la Thomas și să mă părăsești, *niciodată*. Așa că poți să-ți scoți chestia asta din minte!

— Ai răbdare cu mine, îi răspunse Midge, uitându-se la el cu o mină îndurerată. Pentru mine e mai greu. Asta nu se poate rezolva printr-un plan sau prin decizii pătimașe. O s-o rezolve soarta și timpul, o să se deschidă o cale, o să primim un semn...

— OK, atâta timp cât n-avem cum să pierdem! M-am cam săturat de soartă și de timp!

— Dar timp avem *destul*, ni-l petrecem *minunat*, de-a pururi în prezent, cum spuneai chiar tu, și de câte ori ne despărțim știm c-o să ne întâlnim din nou și putem arde de nerăbdare... Eu sunt așa de fericită când ard de nerăbdare...

— Sufletul meu iubit, nu mai ocoli problema, știi bine c-o ocolești...

— Chiar dacă n-am avea parte toată viața decât de ce avem acum, să trăim așa, cuminți, împreună, fără să supărăm pe nimeni...

— Of, *taci*!

— Nu vreau să spun că așa o să se întâmple. Vreau numai să spun că n-avem nevoie să ne grăbim.

— Spuneai că atunci când Meredith o să meargă la internat o să putem fi mai mult împreună. Poftim, pleacă în toamna asta la internat. Și s-a făcut băiat mare. Ăsta nu-i un semn?

— El pleacă la internat și Thomas a adus vorba să ne mutăm din Londra și să plecăm la țară!

— Să-și părăsească el pacienții și să renunțe la toată puterea? Nu face el una ca asta! Și de ce-ar trebui să ne intereseze pe noi planurile lui? Noi suntem făcuți să fim fericiți, el nu e, aparține unei alte rase. E rabinul ancestral, cu vocea aia a lui simandicoasă, de Edinburgh. Eu credeam că te-ai măritat cu Thomas pentru siguranță materială, pentru poziție socială, pentru că e un tip mai în vârstă și ca să nu fii mai prejos decât Chloe. Acum văd că te-ai măritat pentru puterea lui.

Midge făcu un gest de protest, dar nu spuse nimic. Trăsăturile îi erau mai calme acum și se uita la Harry cu ochii ei mari, blânzi și iubitori.

— Doamne, Midge, iubirea mea, îngerul meu, te iubesc așa de mult, îți simt tot timpul sărutările, toate mângâierile, toate bucuriile tale mă înfășoară ca un năvod, deunăzi, la cină, era să leșin de dorință, când stau singur acasă și mă gândesc la tine îmi vine să-mi mușc mâinile. Ai zis să așteptăm și am așteptat, dar acum trebuie să ne gândim, trebuie să *ne gândim* cum să ne facem dreptate, cum să facem dreptate *dragostei* noastre, cum să fim cu adevărat împreună și cu adevărat fericiți... Ah, Midge, asemenea fericire e *posibilă*, e *aproape*, nu trebuie decât să întindem mâna...

Midge își întoarse fața de la el. În clipa aceea avea o expresie evazivă, iritată, hăituită, pe care Harry o cunoștea prea bine și de care se temea. Își masă obrajii și fruntea cu palmele, ca să se mai liniștească.

— Am spus odată că, dacă Thomas află cumva, o să trebuiască să ne oprim.

— Asta ai spus-o tu o dată, în a doua zi, și atunci nu credeai nici măcar tu ce spui!

— Tu spuneai că e o înțelegere valoroasă și că, dacă putem avea ceea ce avem acum și putem să ne fim fideli unul celuilalt, o să trăim în paradis.

— Spuneam așa ca să te conving și știi bine că te-am convins!

— Credeam mai degrabă că-ți place clandestinitatea. Spuneai la un moment dat că tocmai asta ți se pare minunat, că reușim să scăpăm mereu cu fața curată.

— Dacă am spus vreodată așa ceva, ceea ce eu unul nu-mi amintesc, înseamnă că am vorbit ca un idiot vulgar, fiindcă *niciodată* n-am gândit așa. De ce *te cerți* atât, tot scoți pe tapet listuțele astea prostești și supărătoare, pline de obiecții...

— Poate pentru că vreau să le mături pe toate la o parte. Pentru că vreau să te aud spunând că o să fie totul bine.

— Iubita mea, sigur că o să fie totul bine. Ai însă încredere în mine și lasă-mă să *conduc*. Tu îi dai înainte că situația e periculoasă... Da, Thomas *ar putea* să afle și trebuie să fim pregătiți, iar acum *putem* fi pregătiți. E timpul să ne facem curaj să vedem *necesitatea* de a fi în mod real și pe față împreună. O să ne uităm în urmă și-o să zicem c-am fost nebuni să trăim așa, ca două animale într-o vizuină! Știi că urăsc treaba asta. Te gândești la Meredith, dar Meredith n-o să pățească nimic, e un copil așa de calm și de matur și mă iubește, cred că mă iubește mai mult decât pe Thomas. Spuneai chiar tu că sunt eroul lui. Thomas e un tip rece, o să supraviețuiască în orice

situație, poate o să găsească chiar satisfacție în rolul de victimă! E ciudat, plicticos și închis în el și e așa de sobru, n-are nici un pic de haz. Și îmbătrânește de-acum, cu siguranță că simți, că vezi și tu asta, s-a cam terminat cu farmecul bărbatului mai în vârstă. Zici că nu poate să sufere viața de societate, că vrea să stea acasă și să citească și că nu stă de vorbă cu tine. *Noi* stăm tot timpul de vorbă, nouă *ne place* unul de celălalt, noi ne facem unul pe celălalt să existăm, noi ne dăm unul celuilalt mai multă viață. Ție nu ți-a plăcut niciodată cu adevărat de el, numai te-ai prefăcut. L-ai admirat, l-ai venerat. El nu te-a privit niciodată ca pe o persoană reală, nu te-a *cunoscut* niciodată, el îți e superior, te conduce, îi e milă de tine...

— N-aș putea suporta un scandal, îl întrerupse Midge, care, cât vorbise Harry, rămăsese cu privirea pierdută undeva departe.

— Ăsta-i un răspuns neserios, să refuzi o fericire atât de mare, de perfectă, fiindcă ți-e frică de scandal! Toată lumea face chestii dintr-astea în ziua de azi, nu mai există scandaluri. Trebuie să ne asumăm adevărul propriilor emoții. O dragoste ca a noastră se justifică prin ea însăși. Crede în ea, lasă-te în voia ei. O dragoste ca a noastră e rară, e o minune pe fața pământului.

— Da, știu. Iubitul meu.

— Atunci, de ce preferi ceea ce-i găunos în detrimentul a ceea ce-i adevărat? Asta-i ipocrizie, să păstrezi aparențele, să te pleci în fața convențiilor, să lași toată dragostea adevărată să-ți dispară din viață. Dragostea noastră este adevărul, concretul, realul, ceea ce i se opune e abstract și fals. Trebuie să ne ascultăm inimile, ăsta-i adevărul, adevărul întregii noastre existențe. *Sexul* e adevărat, Midge, ai recunoscut și tu și am dovedit-o împreună.

— Da. Tu nu ești de părere că ar trebui să încercăm să fim buni în felul în care gândește Stuart.

— Glumești. Ceea ce vrea Stuart nu e numai fals, ci e fără noimă, e o făcătură de neînțeles, nu

te poți gândi la morală în halul ăsta de detaliat. Viața e un întreg, trebuie trăită ca un întreg, binele și răul ca noțiuni abstracte sunt ficțiune. Trebuie să trăim în propriul nostru adevăr concret, iar asta *trebuie* să includă dorințele noastre cele mai profunde, tot ceea ce ne împlinește și ne bucură. *Asta* înseamnă o viață bună, nu oricine e în stare s-o trăiască, nu oricine are curaj pentru ea. Noi suntem în stare, noi avem curaj.

— Cred c-o să mă-mbrac, spuse Midge.

Se uită la ceas, apoi se lăsă pe vine, să-și caute pantofii. Își dezbrăcă neglijeul de mătase și-și găsi furoul. Harry gemu. Puse paharul cu grijă pe scrin. Midge continuă:

— Da, știu. Dar eu... Spuneai că trăiești într-un năvod... Eu una trăiesc în minciună... Oriîncotro întind mâna, dau de o rețea de minciuni.

— Nu-mi spune *mie* asta! Știi ce vreau eu, vreau sinceritate și adevăr și pe tine, absolut și pe vecie! Tu spui că situația de față e minunată, ia închipuie-ți cum ar fi fără minciuni! Nu pot să sufăr să mint și să mă furișez tot timpul fiindcă mi-e frică să nu fim descoperiți. *Eu* nu vreau să mai fie așa, e împotriva firii mele, mă pui să fac lucruri contrare firii mele și *urăsc* treaba asta, mă simt înjosit și demoralizat, vreau să fiu eu însumi, împreună cu tine, în văzul tuturor. Tu le vrei pe toate, să mă iubești și să te bucuri de mine și, pe de altă parte, să mă chinui cu moralitatea ta abstractă!

— Îmi pare rău...

— Și tu ești cea care zicea cândva „Mottoul meu este merge orice"!

— Da, îmi amintesc. Poate că încercam să-ți fac ție plăcere rostind mottoul *tău*.

— Ești nedreaptă cu mine.

— Știu, tu ai propria filosofie.

— Midge, mă scoți din minți! Care-i problema ta? Spuneai că, atunci când ești cu mine, Thomas nu există, așa că tot ce trebuie să faci e să fii tot timpul cu mine.

— Am avut un vis urât.

— Spuneai că ăsta a fost singurul lucru creativ pe care l-ai făcut în viața ta numai cu puterile tale, de ce nu vrei să-l duci până la capăt? De ce te străduiești întruna să-l faci țăndări? Știi că eu n-o să te părăsesc niciodată, ai locul tău sigur în inima mea, orice-ai face. Deci vrei doar să mă faci să sufăr?

— Era un bărbat călare pe un cal alb, când a trecut pe lângă mine s-a uitat așa de amenințător la mine, de parcă voia să mă omoare. S-a uitat în ochii mei. Pe urmă a plecat. Am mai avut visul ăsta.

— Mai bine l-ai întreba pe bărbatu-tău ce înseamnă. Probabil era chiar el. El e cauza tuturor necazurilor noastre!

— Îți plăcea Thomas, îl admirai.

— Îmi place și acum. Crezi că mie-mi place să-l înșel și să mă trezesc blestemându-l? Ai un talent deosebit de a spune lucruri jignitoare și ridicole pe deasupra.

— Nu pot să-mi dau seama de ce mă iubești.

— Of, *Doamne*! Viața mea depinde de dragostea ta. Te iubesc profund și cu duioșie, ca și cum am avea ani mulți de căsnicie fericită în urmă.

— Bun.

— Midge...!

— Știu, iubitule. Dar nu mă satur niciodată să te-aud. Iartă-mă... Iartă-mă. Ar fi timpul să te duci acasă. Uite, s-a oprit și ploaia. O să plâng după ce pleci. Apoi o să fac ordine în cameră și-o să-mi fac unghiile și-o să-mi compun o mină nouă. Dă-mi mâna, mâna asta necăjită, arsă. O să umblu ușurel cu ea.

— Și cu inima mea necăjită, arsă, cum rămâne? Doamne, cât de greu îmi vine să mă despart de tine. Sărută-mă, mai sărută-mă, nu există destule sărutări pe lumea asta pentru mine, dă-mi hrana mea cea de toate zilele, că altfel am să mor din dragoste.

— Ce frumos ești acum, animalul meu drag și minunat, iubirea mea... Harry, regele Universului!

— Slavă lui Harry, Angliei și Sfântului Gheorghe!
— Ei, hai, acum du-te. Aș vrea să-l pot ajuta pe Edward. Tare-aș mai vrea.
— Lasă-l în pace. Are și-așa destule necazuri. Asta-i mai lipsește acum, să se îndrăgostească de tine!

Doamne, de ce trebuie să suferim atât, se gândea Harry mergând pe stradă. Capul lui frumos, blond, emana atâta mândrie și autoritate calmă, că lumea se întorcea să se uite după el. Arăta ca un ambasador. De ce nu putem fi fericiți așa cum ar trebui, așa cum am putea fi, fericirea-i atât de aproape. Dragostea mea pentru ea e perfectă, dragostea ei pentru mine e perfectă, și cu toate astea eu sufăr chinurile iadului și ea suferă chinurile iadului. De ce trebuie să fie așa? De ce nu pot s-o fac puternică? Și totuși e puternică, uneori e înnebunitor de puternică, atunci când își folosește puterea împotriva mea. Și de ce trebuie să joc eu rolul ăsta detestabil, să stau la masa lui Thomas și să mă forțez să nu mă uit la nevastă-sa? În controversele cu Midge, Harry era pe deplin conștient de perfidia cu care îl minimaliza pe Thomas, Thomas cel bătrân, Thomas cel rece, Thomas cel șters și lipsit de veselie, pândind cu ochi de șoim cel mai mic semn că ea își pierde considerația pentru propriul soț, cel mai mic semn că-i poartă pică fiindcă e cauza chinurilor ei și piedica din calea fericirii. Ar fi vrut s-o rupă pe Midge de Thomas, să-l șteargă, cu răbdare și îndemânare, din lumea ei, să-i inventeze un trecut în care Thomas nu exista. Pentru ca ea să fie în stare să simtă disprețul eliberator, ar fi fost nevoie chiar de ura bărbatului ei, în orice caz, ar fi fost de ajutor: acesta era un adevăr pe care Harry se străduia să-l înfrunte cu calm. Deci sunt capabil de cruzime, gândea el, și de trădare. Și-apoi se întreba, așa cum o făcea adesea, ce-ar face Thomas dacă ar afla, sau mai exact, se corecta el, ce-o să facă Thomas când o să afle? Omul ăsta era cam

ciudat. Scoțian fioros și primitiv, înarmat cu un pumnal? Evreu masochist? Evreu fioros și necruțător, urzind planuri de răzbunare? Lui Midge, Harry i-l înfățișa întotdeauna pe Thomas drept slab, cumsecade, gata să accepte un *fait accompli*[1] cu resemnare, poate chiar cu ușurare. Dar Midge se temea de bărbatul ei. Asta era ceva ce nu discutau niciodată. Harry ascundea cu grijă faptul că și el se temea de Thomas: era un om imprevizibil și periculos pe care, ca să fie totul cât mai complicat, Harry îl admira și-l iubea. Câteodată își spunea că face parte din pedeapsa lui faptul că trebuie să poarte în el acest respect incompatibil și să se abțină de la a i-l împărtăși celei pe care-o iubea. Din cauza asta se strecura dansând printre cuvinte, acum liniștind-o și asigurând-o că viața lor secretă poate continua, acum înfățișându-i sfârșitul inevitabil și binecuvântat, de eliberare întru fericire și adevăr, acum calmând-o cu bucuriile prezentului, acum descântând-o, împresurând-o, prinzând-o fără veste în îmbrățișarea viitorului. Când o să dea odată porțile de perete și-o s-o ducă pe Midge departe, în troica lui? Când o să vină clipa în care, în caz că orice alt argument eșua, o va lua de nevastă amenințând-o că altfel o părăsește? Pentru asta era, însă, prea devreme. Dar trebuia să mențină presiunea. Weekendul. Cuibușorul dragostei. Pas cu pas, și fiecare pas era inevitabil.

1. Fapt împlinit (în fr. în orig.).

PARTEA A DOUA
Seegard

Numai spre Seegard, scria aproape ilizibil pe un indicator orientat spre un drum noroios, unde autobuzul local îl lăsase pe Edward Baltram.

După primul strigăt „Trebuie să mă duc", Edward stătuse să se mai gândească. După emoțiile intense din timpul ședinței de spiritism și după discuția cu Thomas, ideea îi păruse pentru scurtă vreme providențială, ca un semnal licărind în întuneric. Mă duc la tatăl meu, mă destăinui și el o să mă judece. Totuși, în următoarele două zile, energia i se risipise și proiectul își pierduse rostul. Nu neapărat că-l speria, deși era și asta; doar că-i părea fără noimă și fără valoare, ca orice altceva din viața lui nenorocită. De ce să *se chinuie* să meargă într-un loc unde el nu însemna nimic și nu era dorit și de unde avea să fie pur și simplu alungat? În plus, cum putea merge? Nu putea sosi acolo neinvitat și nu era în stare să scrie o scrisoare. Își dorea să nu-i fi povestit lui Thomas despre ședința de spiritism, faptul că vorbise despre ea o făcea mai reală. Întregul episod părea acum să țină de un fel de nebunie prostească, insinuată în ființa lui nenorocită ca un corp străin, un ghem de zdrențe negre ce-i fusese îndesat, nu se știe cum, sub piele. Erau niște halucinații mărunte, meschine, afurisite, un soi de jeg mental vărsat de sufletul lui. Începu iar să zacă în pat citind thrillere și să umble prin Londra zgâindu-se la oameni cu malformații dizgrațioase sau la poze obscene. Până și câinii îl întâmpinau cu dușmănie. Îl simțeau. La început se temuse că ședința de spiritism o să-l

bântuie și o să-i aducă noi experiențe sinistre. Dar curând începu s-o uite și se întoarse la nesfârșitele retrăiri ale vechii dureri.

Într-o zi, însă, se trezi, uluit, că primește următoarea scrisoare:

Seegard

Dragul meu Edward,

Sper că îmi dai voie să-ți spun așa; soțul meu și cu mine ne gândim la tine și tare am vrea să te vedem. Ai putea fi atât de drăguț să ne faci o vizită? Am fi încântați dacă ai putea veni, măcar pentru câteva zile, ca să reînnoim cunoștința, ar fi o mare plăcere pentru noi. Scrie-ne, te rog, ca să ne spui dacă vii, cu cât mai curând, cu atât mai bine.

Cu simpatie,
May Baltram

PS: Am citit în ziare despre nefericitul accident.

Pe dosul scrisorii era o schiță care îl lămurea cum să ajungă la Seegard de la stația de autobuz și o precizare:

Mă tem că după recentele ploi nu putem răzbi cu mașina pe drum, dar anunță-ne cam pe când să te aștept și o să ne găsești acasă.

Edward răspunse imediat, spunându-le că va veni. Îi trimise lui Thomas un bilețel în care îi anunța plecarea și-l ruga să nu pomenească nimănui de ea. Apoi, fără să le zică lui Harry și Stuart o vorbă, își împachetă câteva lucruri și se evaporă. Iar acum, autobuzul mic, care mirosea a oameni și a lucruri care nu erau încă irevocabile, plecase, zgomotul motorului se stinsese, iar împrejurimile erau pustii și tăcute în lumina rece și cețoasă a după-amiezii târzii.

Nu era un peisaj atrăgător pentru ochii lui. Fiind crescut la oraș, căuta instinctiv „farmecul satului", dar aici n-avea ce vedea. Era o zonă excesiv de netedă. Ploile recente, de care pomenise doamna Baltram, preschimbaseră drumul într-un pârâiaș întunecat de noroi ce șerpuia printre ogoarele băltite pe care se vedeau culturi înălțate cu câțiva centimetri deasupra pământului. Pe o parte a drumului, un șanț plin cu apă reflecta un pic de lumină. Pe cerul uriaș, cel mai vast cer pe care-l văzuse Edward vreodată, pluteau câțiva nori cafenii, împinși de vântul molcom dinspre răsărit. Mișcarea și culorile lor schimbătoare contrastau cu țărâna cenușie care atârna, sărăcăcioasă, de orizontul rotund. Atlasul în care se uitase în grabă înainte să plece din Londra indica apropierea mării, dar aici nu se vedea nimic din ea. Doar câțiva copaci izolați dădeau un pic de personalitate întinderii mohorâte pe care nu se zărea nici o așezare omenească. Pe harta doamnei Baltram era menționată o „plimbare de vreo două mile". Pantofii de oraș ai lui Edward se năclăiră de noroi imediat ce părăsi asfaltul. Porni la drum cu vântul în față.

Când își luase rămas bun, după discuția lor, Thomas îi ceruse să-i scrie. Îi mai spusese: „Uite ce-i, dacă ți se pare *groaznic*, întoarce-te imediat și vino direct la mine". Băiatul nu încercase să-și imagineze în detaliu cum avea să fie, se străduise doar să insiste pe ideea că „trebuie" să meargă. Acum era prea târziu pentru speculații, gândirea îi era paralizată de scurgerea înfricoșătoare a timpului, ca atunci când aștepți un eveniment crucial, dar invizibil: lucrarea de la examen, verdictul doctorului, vești de la locul accidentului. Când își mișca, anevoie, picioarele îngreunate de noroi, îl însoțeau, aproape ca un toiag de sprijin, vechea lui suferință, rana lui, trup din trupul lui, o gaură neagră în stomac și un epuizant sentiment de zădărnicie. Sentimentul fatalist pe care-l avusese în prezența lui Thomas și încă puțin după aceea îl părăsise. „Mă

voi scula și voi merge la tatăl meu..." Seegard îi păruse un destin plin de însemnătate, oricum, o noutate, poate chiar un refugiu. Scrisoarea doamnei Baltram venise în sprijinul mâinii destinului, dar, devenind mai real, proiectul devenea în același timp mai înspăimântător și, în consecință, oarecum irelevant. De ce-ar fi trebuit, în starea în care se afla, să se mai lase înspăimântat și de *altceva*? Totuși, era de neconceput să nu răspundă invitației ei categorice și Edward nu încercă să facă vreo legătură între asta și suferințele lui. Când îi strigase lui Thomas: „Trebuie să luăm legătura", își exprimase doar senzația că e devorat de o singură obsesie.

Așa că acum avea să-și întâlnească tatăl: chipul acela enorm, întunecat, ascuns după perdeaua viitorului, de care era acum mai aproape cu fiecare pas pe care-l făcea. Scrisoarea doamnei Baltram spunea despre „ea și soțul ei" că-l invită și că vor să-l vadă. Dar asta se putea să fie inexact. Poate că, după ce citise despre „accidentul nefericit", doamna îi scrisese dintr-un impuls de compasiune, fără să-și consulte soțul sau considerându-i asentimentul de la sine înțeles? Ori poate că-i scrisese dintr-o curiozitate morbidă, așa cum orice om nenorocit, la urma urmei orice catastrofă, atrage spectatori? Varianta din urmă părea mai probabilă, din câte-și mai aducea el aminte despre mama lui vitregă. Ei putea să-i atribuie această atitudine rece, dar își dădea seama că tatălui său se abține să i-o atribuie. Cuvintele „mamă vitregă", care-i veniseră acum pentru prima dată în minte, sunau neplăcut. Mamele vitrege erau prin tradiție crude și nedrepte. De asemenea, nu-și putea imagina, nici el nu știa de ce, că tatăl său s-ar fi *deranjat* să aibă astfel de curiozități frivole față de el, ca și cum acel bărbat distins era mai presus de asemenea preocupări mărunte. Asta era de bine sau de rău? Voia el ca tatăl lui să aibă sentimente puternice pentru el? Ar fi fost el grozav de dezamăgit dacă tatăl lui, prins de treburi importante, nu i-ar fi arătat nici un interes? Da,

bineînțeles. Și totuși, n-ar fi fost mai sigur așa? Dar ce ar însemna „sigur" în cazul de față? Să creadă că tatăl lui *ardea de nerăbdare* să-l vadă, așteptându-se, poate, la ceva remarcabil din partea lui? Sau să creadă că menționarea numelui lui într-un context neplăcut, de-a dreptul înfricoșător, în ziare, îi servise drept pretext să-și amintească de copilul care mai înainte îi păruse, poate, definitiv pierdut? În fine, avea să afle în curând.

Acest *în curând* îl înspăimânta acum, când pășea încet, din cauza noroiului, pe drumul ce ducea la Seegard. *Numai* spre Seegard. Vântul se înăsprise și-i era frig în impermeabilul lui subțire. Șanțul de apă se rătăcise acum într-o mirişte mocirloasă care apăruse pe stânga și pe întinderea căreia soarele de după-amiază, strecurat printre nori, făcea să sclipească băltoacele. Pe o ridicătură ușoară de pe partea cealaltă, nu îndeajuns de înaltă încât să poată fi numită deal, se vedea o pată întunecată ce părea să fie o pădure. Curând, cerul de deasupra se limpezi, nu era albastru, ci un fel de verde palid, lipsit de strălucire. Orizontul fu brăzdat de limbi de foc auriu. Acum îi atrase atenția ceva ce se ridica deasupra pădurii, un fel de substanță întunecată, întinsă, ca un balon rapid, care-și schimba forma întruna, pe măsură ce se apropia de ea. Se opri și își dădu seama că e un stol imens de păsări care executa un dans complex și dinamic, întinzându-se, strângându-se, adunându-se, schimbându-și direcția și trecând, cu un sfârâit ușor de aripi, chiar pe deasupra capului său. Uitându-se în urma lui, își dădu seama cât de mult se întunecaseră împrejurimile, deși cerul era încă luminat, și cât de tăcut era totul. Ascultă o vreme liniștea, apoi auzi un murmur slab și îndepărtat. Un râu, probabil. Drumul, care de-acum abia se mai deosebea de câmpul din jur, era mărginit de un șir de arbuști contorsionați de porumbar, cu flori palide, albe, și de tufe de măceșe pe care mai atârnau câteva fructe înnegrite. Încă nu se vedea nici urmă de

vreo casă și se întrebă dacă nu cumva o fi ratat vreo cotitură, vreo răspântie, iar acum se afunda în pustietatea aceea mocirloasă, ca să se piardă cu totul în întuneric. Grăbi pasul, uitându-se în jur și străduindu-se să meargă cât mai repede. Împrejurimile deveniseră inconsistente, pâlpâiau, iar ochii nu-l mai ajutau în penumbra amurgului. Peste câmpie se lăsase o ceață palidă, fină. Apoi, răsărită parcă brusc de după o perdea de invizibilitate, apăru în fața lui, deja destul de aproape, o casă, mai bine zis o clădire impunătoare, ce se contura ca o cocoașă pe cerul stins. La un capăt avea un turn. În prima clipă îi păru, pe câmpia aceea plată, uriașă, ca o catedrală sau ca o corabie. Mări din nou pasul, gâfâind de emoție, simțind că timpul era marginea aceea peste care fusese cât pe ce să cadă, fereastra prin care fusese cât pe ce să treacă... Imaginea lui Mark îi apăru în fața ochilor pregnant, aproape ca o fantomă, ca să-i amintească de starea lui blestemată, în toate secvențele posibile; și dintr-odată simți că *el* e de fapt lucrul cel înspăimântător, el e chipul ce se apropie, ieșind din întuneric, ca să abată năpasta și pacostea peste locul acela pașnic și singuratic.

Casa era acum aproape și se vedea mai clar, căci negura crepusculului se limpezise, de parcă ar fi fost răsăritul, iar nu apusul. Edward își dădea seama acum că văzuse demult, prin ziare, fotografii cu Seegard, dar și le șterse cu totul din memorie. Era o construcție cu înfățișare ciudată, foarte mare, o clădire lungă și înaltă, aproape fără ferestre, cu un acoperiș în pantă, care semăna cu o hală. La un capăt avea, legată de ea printr-un zid înalt, cu cornișe, o casă ce părea a fi din secolul al XVIII-lea. La celălalt capăt era turnul, un hexagon înalt și masiv, din beton, străpuns de mai multe ferestre dispuse neregulat. Tălpile îi spuneau lui Edward că nu mai calcă prin noroi, ci pe dale de piatră, și observă că acum sunt copaci pe ambele părți, formând o alee largă, ce nu acoperea, ci încadra

priveliștea casei. Se vedea acum, în mijlocul clădirii centrale, o ușă mare, deschisă, prin care răzbătea lumină. Și apoi zări, lângă ușă, lipite de zidul slab luminat, ca o frescă sau ca niște statui, siluetele a trei femei.

Se opri, pe urmă porni din nou. Femeile mai rămaseră o clipă nemișcate, apoi păși împreună pe pavaj. Văzându-le în lumina ce ieșea prin ușa deschisă, Edward își dădu seama dintr-odată de frumusețea și tinerețea lor, precum și de asemănarea dintre ele. Purtau rochii strânse pe talie și lungi până aproape de glezne, dintr-un material multicolor, aveau coliere la gât, iar părul lung le era strâns în cocuri grele. Îi zâmbiră de parcă erau prea sfioase ca să vorbească, așa că Edward, simțind că ar fi cazul să spună el ceva, scoase un sunet nearticulat.

— Edward, bine ai venit la Seegard!

I se întinse o mână, apoi încă una. Strânse cele două mâini, apoi încă una.

— Vino înăuntru, spuse o voce, e frig.

— Bun venit la Seegard, spuse altă voce.

— Sper că drumul n-a fost prea neplăcut.

— Nu, deloc, răspunse Edward, a fost plăcut, dar era groaznic... destul... de mult noroi, și n-am pantofi de schimb.

Își amintea că acele prime cuvinte fuseseră cam gâtuite și prostești. Dar era bine și așa. O urmă pe una dintre femei înăuntru, iar celelalte două intrară după el. Cineva îi luă haina.

Clădirea principală, în care intra acum, era într-adevăr o hală, sau mai degrabă un hambar cu acoperiș înalt, susținut de multe bârne de lemn deschis la culoare, încrucișate. Când ușa se închise în urma lui, primul lucru pe care-l făcu Edward fu să caute din priviri o figură masculină care-l aștepta, dar nu era nici una. Erau mai multe ferestre situate foarte sus, o tapiserie în culori vii, mai multe plante cu frunze lucioase, în ghivece mari. Pereții erau făcuți din blocuri de piatră galben-aurie,

cioplite grosolan. Mai observă o sobă uriașă de teracotă, un adevărat monstru, cum mai văzuse în Germania, dar niciodată în Anglia. În ciuda sobei, spațiul acela imens era deosebit de rece. La un capăt al sălii era o masă lungă, solidă, din lemn masiv, așternută pentru cină. Lumina venea de la niște lămpi cu petrol, așezate pe masă sau atârnate prin colțuri îndepărtate.

Edward își lăsă valiza jos și se uită din nou spre femei. Tot tinere i se păreau, și tot semănau foarte bine între ele.

— Eu sunt doamna Baltram. Ele sunt surorile tale, Ilona și Bettina. Ea e Ilona, ea e Bettina.

Cele două fete îi făcură, zâmbitoare, câte o reverență.

Evident, Edward nu le uitase de tot pe cele două „fetițe îngrozitoare". Cu toate astea, nu mai ținuse cont de ele și nu se mai gândea la ele. Le șterse din poza care-l înfățișa pe tatăl lui și, ca o figură mai estompată, pe mama lui vitregă. Se gândise vag că „fetele" or fi plecate pe undeva, poate la școală, poate la muncă în altă parte, nici măcar nu-și bătuse capul să raporteze vârsta lor la a lui, iar în frământările lui din urmă nu se gândise chiar deloc la ele.

— Noi îi spunem Mama May, spuse una dintre ele.

— Te rog să-mi spui și tu așa.

— Da... Mulțumesc... Ce drăguț din partea dumneavoastră că m-ați invitat...

— Ne pare foarte bine că ai putut veni. Cred că ești obosit după atâta mers pe jos. Bettina, vrei să-l conduci pe Edward în camera lui? Pe urmă o să luăm cina. Mă gândeam c-o să-ți fie foame. A, ești drăguț să-ți dai jos pantofii? Sunt cam plini de noroi. Pune-i acolo, în cutia de lângă perete.

Băiatul își scoase pantofii, țopăind stângaci, și-i puse într-una dintre cutiile care se găseau acolo, lângă un șir de cizme lungi. Fata pe nume Bettina îi luase valiza și nu voia să i-o dea înapoi.

Celelalte râseră. O urmă prin hală până la o ușă acoperită cu o draperie.

— Fii atent la prag. Aici e un pic mai complicat. Dar o să te descurci în curând. E un locșor cam aiurea, noi îi zicem Trecerea. Suntem în Selden, casa cea veche.

Edward se poticni. Bettina luase o lampă dintr-o nișă și îl conducea acum pe niște trepte de piatră care lui, cum era încălțat numai în ciorapi, i se păreau foarte reci. Fata se opri, ridicând lampa în așa fel încât Edward să vadă pe unde calcă. În față, dincolo de silueta fetei, se zărea un coridor întunecat și o ușă deschisă, prin care ieșea lumină. Peste o clipă, se găseau într-un dormitor spațios, în care, pe o masă, era o altă lampă aprinsă. Se simțea un miros ciudat.

Bettina puse lampa jos și se uită la Edward. Era greu să spui câți ani are, poate optsprezece, poate treizeci. Avea fruntea înaltă, culoarea ochilor era minunată, un cenușiu deschis și blând, dar nasul subțire, acvilin, și bărbia fermă și ascuțită dădeau chipului un aer autoritar și viclean. Colierele o făceau să semene cu portretul unei nobile doamne de pe vremea Renașterii sau poate cu un tânăr inteligent, ușor efeminat. Părul, de o culoare deconcertantă, roșcat închis, era prins savant în ace, dar câteva bucle scăpate din coc atrăgeau atenția asupra gâtului catifelat, de un alb transparent. Uitându-se la mâna ei, care se vedea bine acum, așa cum se odihnea pe masă, lângă lampă, Edward îi remarcă unghiile murdare. Nu-și dădea seama dacă această imperfecțiune e liniștitoare sau nu. Sub privirea ei se simțea slab, fără apărare, confuz, foarte obosit.

— Îmi place rochia ta, îi spuse el cu glas stins.

— Stofa o țesem singure, îi răspunse Bettina, binevoind să zâmbească și rotindu-și fusta mov cu alb. Ne schimbăm întotdeauna seara, ne punem rochiile cele mai frumoase.

— Mă tem că eu n-am nici o ținută specială.

— A, nu-ți face griji. Aici e baia. Este apă caldă, vine de la bucătărie. Este și curent electric, avem generator propriu, dar îl menajăm, oricum preferăm lămpile.

— Marea e aproape?

— Destul de aproape, dar e greu de ajuns până acolo. Ai tot ce-ți trebuie? Cred că n-o să întârzii mult, nu-i așa? Nu vrei să faci o baie?

— Nu, nu, vin imediat.

— Mai ai vreo pereche de încălțări?

— Da, niște papuci de casă.

— Te aștept la piciorul scării, ca să te conduc înapoi.

— O să-l întâlnesc... pe tata... la cină?

— A, scuze, am uitat să-ți spunem, deocamdată nu-i acasă. Lasă lampa aici când cobori, n-o stinge.

Bettina luă lampa cu care venise și ieși unduindu-și rochia. Deci, deocamdată, nici urmă de tata. Simți o mare ușurare. Dar, în același timp, era cam nedumerit și dezamăgit.

Camera era golașă și destul de rece și ar fi părut chiar austeră dacă n-ar fi arătat atât de elegant, grandios chiar. Pereții erau făcuți din blocuri crem, dintr-o piatră destul de sfărâmicioasă, asemănătoare cu aceea din hambar, dar mai deschisă la culoare și șlefuită cu grijă. Tavanul boltit părea făcut dintr-un fel de conglomerat de exact aceeași culoare. Podeaua era din scânduri de stejar lustruit, iar ușa grea era tot din stejar. La fel și masa, rotundă și foarte solidă, cu picioare curbate, groase, netede, precum și un scrin și un scaun cu fund de pipirig, din aceeași garnitură. Un covoraș de culoarea mierii de mană era întins lângă patul dublu, cu baldachin alb, cu volane, și perdele de *broderie anglaise*. Căldura slabă, doar cât camera să nu pară foarte friguroasă, venea de la o sobă cu parafină, așezată într-un colț. De aici venea și mirosul ciudat. De un cui înfipt între două pietre atârna un tablou deasupra căruia se întindea o pânză de păianjen. Reprezenta o fată ce stătea cu

picioarele depărtate în apa unui pârâu și privea înaintea ei cu o expresie reținută de mulțumire de sine; pe mal se vedea o bicicletă redată foarte realist, trântită pe iarbă. Printre spițele unei roți se ițea un șarpe mare care se uita țintă la fată. Într-un colț apăreau inițialele J.B. Lui Edward nu-i plăcu tabloul.

Fereastra mare era încadrată de draperii lungi, albe. Băiatul descoperi pe pipăite că e acoperită de niște obloane cam pline de praf. Desfăcu o bară de fier și deschise unul dintre canaturi. Cuprinzându-și obrajii în palme, scrută priveliștea întunecată. Cele două șiruri neregulate de copaci printre care se apropiase de casă se vedeau acum ca niște forme întunecate profilate pe cerul ceva mai luminos. Era clar că se află în clădirea care pe dinafară i se păruse „o casă din secolul al XVIII-lea". Închise oblonul la loc, trase draperiile și se duse în baie. Răsuci cu un gest automat comutatorul, dar fără rezultat. Lumina lămpii, ce se strecura pe ușa deschisă, dezvăluia un interior impunător, la fel de elegant și de auster, cu pereți de piatră goală și o cadă imensă. Lângă chiuvetă era o fereastră pătrată. Prin ea se vedea o curte luminată slab de un bec fixat sus, pe zidul din capătul opus. Curtea îl surprinse, părea ceva exotic, parcă privea un loc îndepărtat, poate în sud, poate în trecut sau poate vreun castel din Franța. Lumina se stinse și îi fu clar că fusese lăsată aprinsă numai pentru el. Dându-și seama că trebuie să se grăbească, își îndreptă hainele pe el, își pieptănă părul drept, brun, în șuvițe netede și-și puse papucii pe care-i scosese din valiză; apoi, înainte să deschidă ușa, se opri și trase de câteva ori, adânc, aer în piept.

O găsi pe Bettina așteptându-l, așezată incomod pe podea, la baza scării. Fata îl conduse înapoi prin Trecere, care părea alcătuită dintr-o succesiune de arcade și nișe. Intrară în sala mare prin aceeași ușă cu draperie. Ilona și Mama May (cum se obișnui mai târziu să-i spună) se apropiară tăcute și îl

escortară toate trei, ca păstorii pe un animal, până la masa cea lungă. Făcură o pauză, ca pentru rugăciune, apoi se așezară. Edward, la un semn al Mamei May, se așeză în capul mesei, având-o pe ea în dreapta și pe Bettina în stânga. Ilona stătea lângă Bettina.

— Nu suntem credincioase, dar întotdeauna păstrăm un moment de tăcere înainte să începem să mâncăm.

În momentul acela, lui Edward încă nu-i era clar dacă trebuie să le privească pe cele trei femei ca pe niște dușmani. Poate că tatăl său voise de fapt ca el să vină, în timp ce ele, sub o mască politicoasă, erau geloase și ostile. Oare nu le părea, se gândea el, un intrus, care se descurcase până acum foarte bine fără ei, dar care, când dăduse de necaz, alergase încoace după un sprijin pe care nu-l merita, intrând în atenția tatălui ca o noutate privilegiată? Dacă ar fi așa, ce ușor le-ar fi să se răzbune, simțea asta din vibrațiile puternice ale prezenței lor. Auzise la un moment dat cuvântul „soră". Am două surori, își zise, Bettina și Ilona, Ilona și Bettina. Ce-or să-mi facă? Mă aflu aici pentru o scurtă vizită, își mai zise el. Dar ceea ce se întâmpla, ceea ce urma să se întâmple, era mai amplu și mai grav și mai de durată.

Ilona deschise vorba:

— Ți se zice Edward?

— Păi... da...

— Vreau să zic nu Ed sau Ted sau Ned?

— Sau Neddie! râse Mama May.

— Nu, întotdeauna mi s-a spus pur și simplu Edward.

— Atunci așa o să-ți spunem și noi, hotărî Bettina.

— Am pregătit un festin pentru tine, spuse Mama May. Fiecare masă e o taină, dar acum e sărbătoare.

— Praznic, adăugă Bettina.

— Dar mai întâi trebuie să-ți spunem că suntem vegetarieni, îl informă Mama May. Te deranjează?

— Nu, nu, și eu sunt aproape vegetarian, de multe ori simt că ar trebui să fiu, nu-mi pasă ce mănânc...

— Sper că masa *asta* o să-ți placă, spuse Ilona.

— Sigur, n-am vrut să zic...

— Să te servesc? îl întrebă Mama May. Știi, noi mâncăm întotdeauna ca la picnic, e mai simplu. Totul e pe masă, în castroanele astea. Sau vrei să te servești singur?

— O, serviți-mă dumneavoastră, vă rog...

— Mai târziu poți să te servești singur, îi spuse Bettina. Avem niște obiceiuri mai ciudate pe-aici, dar o să te obișnuiești repede.

Ilona râse, mai bine zis chicoti, acoperindu-și gura cu mâna, cum făceau colegele lui japoneze de la facultate.

Luând cu lingura din diferite castroane, Mama May îi puse în farfurie un amestec de fasole asezonată cu ulei și verdeață, niște linte cu un sos dulceag, un rulou turtit, umplut (după cum își dădu seama mai târziu) cu nuci, o omletă cu spanac și o salată din mai multe feluri de frunze neidentificate. Toate erau (după cum, de asemenea, își dădu mai târziu seama) delicioase. Untul era nesărat, iar pâinea cu coajă groasă era clar făcută în casă.

— Vrei vin?

— Vă rog.

Bettina îi turnă în pahar un lichid roșiatic dintr-un ulcior de lut decorat cu un model geometric albastru cu verde.

— E vin de soc, din recolta de anul trecut. Ne facem singuri vinul.

— Toate ni le facem singuri, chicoti Ilona.

Edward ajunse la concluzia că Ilona e sora mai mică.

— Ei, protestă Bettina, nu chiar. Aproape toate.

— De obicei nu bem vin, preciză Mama May. Dar azi e o zi specială.

— Avem destul de des zile speciale, strecură Ilona.

— Dar azi chiar e o zi specială, insistă Mama May, zâmbind.

Și vinul era delicios, destul de tare, cu un gust dulceag și parfumat. Edward avea impresia că parcă bea flori. Se simți dintr-odată ușor și plăcut amețit. Se uită prin încăperea uriașă. Da, era un hambar mare, medieval, sus, sub acoperișul umbrit, încrengătura de bârne imense alcătuia un frumos joc arhitectural, făcându-l pe băiat să se creadă pe o corabie. Pereții înalți, de piatră zgrunțuroasă, erau goi, cu excepția tapiseriei atârnate pe peretele opus ușii de la intrare, peste care acum era trasă o draperie grea. Din cauza luminii slabe, nu se deslușea subiectul tapiseriei. Pardoseala era făcută din dale uriașe de bazalt. Ca și camera lui, sala mare era mobilată sumar. Lângă peretele cu soba erau câteva scaune mari, sculptate, două măsuțe cu lămpi pe ele și plantele acelea stufoase, ce creșteau în niște vase uriașe de lut.

Conversația încetă o clipă și Edward se pomeni cercetându-și tovarășele de masă aproape la modul obraznic. Deveni brusc conștient de faptul, nu tocmai neplăcut, că e bărbat și că e în compania a trei femei. Trei femei tabu, își întregi el ușurat gândul. *Asta* face parte din întreg, din tipar, din soartă, din blestem sau din ce-o fi.

Chipul Mamei May era calm, de un calm profund și pozitiv, așa cum sunt chipurile anumitor femei. Frumusețea ei radia seninătate. E greu să spui, când vezi un asemenea chip, dacă seninătatea lui e inconștientă, e un dar de la natură sau poate e ceva dobândit, o urmare a înțelepciunii, ori o mască a tinereții fără bătrânețe, cultivată deliberat. Părul blond-roșcat, mai deschis la culoare decât al Bettinei, era pieptănat cu mai multă grijă, nasul drept mai puțin reliefat, bărbia mai puțin ascuțită. În lumina lămpii, fața, mai blândă și mai latră, părea palidă, aproape albă, iar ochii cenușii deschis îi erau veseli și calzi. Băiatului i se păru că gura zâmbitoare are o formă frumoasă, apoi i se păru că *ea* e frumoasă

și hotărî că e mai frumoasă decât fiicele ei. Ilona, căreia părul roșu, și mai ciufulit decât al Bettinei, îi căzuse în mare parte pe spate, avea o față drăgălașă, de copil, mai rotundă, obraji mai plini și mai îmbujorați și un nas ușor cârn. Îi întoarse lui Edward privirea cercetătoare, cu un aer glumeț, de prefăcută sfială, care-l făcu să se uite repede în altă parte. Nici una dintre ele nu era fardată.

— Când se întoarce tata? o întrebă el pe Bettina, trezindu-se că mănâncă un măr pe care nu-și amintea când îl primise.

— Când se întoarce Jesse? o întrebă la rândul ei Bettina pe Mama May.

— A, curând... curând...

Edward simți că i se închid ochii. Se forța să-i deschidă, dar i se închideau la loc. Printre pleoapele pe care se străduia să și le ridice, chipurile femeilor pâlpâiau. Sala devenise o sferă cenușie prin care înota stângaci și se tot scufunda.

— Îmi pare îngrozitor de rău, dar mă simt dintr-odată foarte obosit, spuse el.

Scaunele se târșâiră greoi pe podeaua de bazalt, trezindu-i un ecou dureros în cap. Se ridică, sprijinindu-se de spătarul scaunului.

— Îmi pare tare rău... repetă el.

— Ai avut o zi plină, Edward, și vinul e soporific. Ilona, îl conduci tu pe Edward sus?

Ținând strâns mărul în mână și pășind cu grijă, ca să nu se prăbușească, Edward străbătu podeaua neacoperită în urma Ilonei. Trecând de draperie, fata luă lampa care se găsea în nișă, la fel ca data trecută. Băiatul urcă clătinându-se treptele de piatră, ținându-se de balustrada de sfoară groasă, și ajunse în camera lui. Ilona lăsase lampa pe masă, lângă lampa lui, și acum se afla lângă pat, aranjându-i cearșaful și păturile.

— Ai o sticlă cu apă caldă în pat, am pus-o chiar înainte să vii, cred că-i caldă încă. Vrei să pun apă fierbinte în ea?

— Nu, nu, mulțumesc...

— Uite, fereastra are obloane. Avem și lumină electrică, dar ne-am făcut o regulă din a nu folosi electricitatea decât pentru lucruri esențiale, cum ar fi congelatorul sau pompa de apă. În sertarul de sus al scrinului ai o lanternă, iar dacă ți-e frig, mai e o pătură în sertarul de jos. Acum o să închid soba cu parafină. Știi să stingi lampa?

— Mă tem că nu.

— Învârți pur și simplu de rotița asta la dreapta. Apropo, să nu te sperii dacă auzi zgomote la noapte.

— Zgomote?

— Da, bufnițe... chestii de-astea... Adică bufnițe și vulpi și chestii de-astea... Și strigoi și chestii de-astea...

Edward chicoti stins la gluma ei:

— Sper să supraviețuiesc. Mulțumesc mult de tot.

— Și ai grijă la șobolani.

— Șobolani n-avem, interveni Bettina, care stătea pe culoar, în dreptul ușii deschise. Nu te mai prosti, Ilona. Ei, e totul în regulă, Edward? Noi ne sculăm destul de devreme. O să-ți bat dimineață la ușă.

Nu după multă vreme, Edward se băgă în pat și căzu pe dată într-un somn adânc și liniștit, iar în timpul nopții n-auzi nici un zgomot.

*

De dimineață îl trezi un sunet ciudat, ca un fluierat spart, despre care crezu întâi că e un cântec de pasăre, dar curând își dădu seama că se înșală. Era muzică. Realizând brusc unde se află, sări din pat, speriat că a dormit prea mult. Deschise obloanele și se uită afară; lumina zilei, încă slabă, îl făcu să clipească. Deschise și fereastra. Chiar dedesubt stăteau Mama May, Bettina și Ilona și cântau la fluiere. Când îl văzură că scoate capul pe geam, izbucniră în râs și fugiră. Edward se

trase înapoi, închise fereastra, își rezemă fruntea de geam și oftă adânc.

La micul dejun se servi ceai de plante și pâine prăjită fierbinte, cu unt, presărată ușor cu ovăz uscat. Erau și fructe, dar Edward refuză. Nu se simțea bine și vechile frământări i se întorseseră. Femeile purtau rochii cafenii, din stofă de casă, și mărgele de lemn.

Când se ridicau de la masă, Mama May zise:

— Acum noi trebuie să mergem la treabă. Știi, suntem tare ocupate.

— Casa asta-i ca un stup de albine, nu-i așa, Bettina? făcu Ilona.

— Și ce faceți? se interesă Edward. Știu că vă țeseți singure rochiile...

— O, tot felul de lucruri, îl lămuri Mama May. Nu stăm deloc. Cultivăm grădina pentru hrana noastră, avem grijă de casă, să fie tot timpul lună, ne facem haine, ceva tâmplărie, brodăm, mai și pictăm, nu-i așa, facem bijuterii de vânzare, felicitări de Crăciun, știi, nu suntem tocmai bogați.

— Și reparăm afurisita aia de vechitură de generator când se strică, adică Bettina îl repară, adăugă Ilona.

— Urmăm exemplul lui Jesse, preciză Bettina, regulile lui de ordine și hărnicie. Avem rutina noastră zilnică.

— Ore fixe pentru liniște, continuă Ilona, pentru odihnă, pentru lectură, e ca la o mănăstire.

— Trebuie să mă lăsați să vă ajut, se oferi Edward, dar mă tem că nu mă pricep la nimic...

— O să înveți, îl asigură Bettina.

— La urma urmei, o să stai mult la noi, nu-i așa? întrebă Ilona.

— Fetelor, să-i arate careva lui Edward cum e pe la noi, spuse Mama May.

— Îi arăt eu, răspunse Ilona.

— Eu spăl întotdeauna vasele, îl informă Ilona.

— Eu o să te ajut întotdeauna. O să le șterg.

— Nu le ștergem niciodată, le lăsăm la scurs. Sunt atâtea de făcut pe-aici, încât eliminăm orice complicație. De exemplu, căratul.

— Cum adică?

— Păi, știi, în orice casă sunt mereu diverse lucruri de dus dintr-o parte în alta, de jos, sus și invers, rufe de spălat, farfurii, cărți și-așa mai departe. Ei, noi avem puncte de cărat, unde punem lucrurile care trebuie mutate și cine trece pe-acolo le duce până în următorul punct. E logic, nu? Uite, de exemplu, farfuriile de pe raftul ăsta. Unele sunt uscate, altele nu. Cine trece pe-aici le ia pe cele uscate pentru masa de prânz și le pune pe masa din Atrium.

— Atrium?

— Sala mare, așa-i zice Jesse... Așa-i zicem noi... E un cuvânt latinesc pentru încăperea principală a locuinței. Și dincolo sunt cearșafuri uscate care așteaptă să fie duse sus când merge careva într-acolo. Prinzi tu curând șpilul și-o să te lămurești cum stau lucrurile. Adică e aiurea să te tot fâțâi pe scări în sus și-n jos.

— Înțeleg. Studiul timpului și al mișcării.

— Bettina zice mereu așa: cară destul, dar nu prea multe, că le scapi pe jos. Mie asta mi se întâmplă întotdeauna.

Se aflau în Trecere, partea casei din spatele zidului înalt care i se păruse lui Edward de-afară că leagă sala mare de Selden. La origine fusese un șir de staule solide, de piatră, aflate între casă și hambar, dar Jesse începuse, păstrând în mare măsură vechea structură, să le transforme într-o galerie deschisă pe latura de est. Pe urmă își schimbase planurile legate de transformarea grajdurilor și se hotărâse să facă aici bucătăria, păstrând la vedere arcadele și nișele originale. Era o bucătărie încăpătoare și arătoasă, cu o plită lungă, de fontă, cu debaraua în care Edward îi ținuse de urât Ilonei la spălatul vaselor, cu spălătoria unde se găseau o mașină de spălat și rame de lemn pe care

se întindeau rufele la uscat, și cu „sala periilor", plină de pământufuri de praf, de mături, cizme și pantofi, și unde se afla și un congelator enorm. Exista aici până și o „sală de alimentare electrică", o încăpere care semăna cu camera motoarelor dintr-un submarin, ticsită de cadrane, panouri cu siguranțe și cu tot felul de sârme încâlcite, arătând de-a dreptul periculos.

— Instalația electrică ar cam trebui refăcută, mereu se arde câte ceva, numai că eu una nu cred că există electricianul care să priceapă ceva din harababura asta. Cu electricitatea nu exagerăm. Stăm aici de multă vreme și lucrurile s-au mai schimbat. Mai demult ne distram întruna, venea o mulțime de lume în vizită la Jesse, dar de când s-a închis calea ferată nu mai vine nimeni. Aici am terminat, hai să-ți arăt Seldenul. Uite, du și tu niște cearșafuri. Noi nu călcăm niciodată rufăria, călcatul e pierdere de timp.

Edward luă un braț de cearșafuri de pe un raft dintr-un mic „altar" boltit și o urmă pe Ilona de-a lungul coridorului, urcând treptele de piatră care duceau spre camera lui. În capul scărilor era un dulap în care, după cum i se ceru, puse cearșafurile. Ilona deschisese o ușă de lângă camera lui, lăsând să se vadă o încăpere mică, plăcută, cu o canapea, un birou, un paravan chinezesc și un tablou verzui, reprezentând un copil în chip de șoarece înecat.

— Ăsta-i salonul tău, de fapt nu-i chiar al tău, e pentru oaspeții importanți. Acum nu facem foc în el. Dormitorul cel mare e imediat după al tău.

Dormitorul cel mare era o cameră pe colț, mai mare chiar decât al lui Edward, cu o baie și mai frumoasă și cu vedere în două direcții, spre aleea cu copaci și, în cealaltă parte, spre pădurea de pe ridicătura pe care-o văzuse el pe drum.

— Marea unde-i?

— De cealaltă parte a casei, dar e mult de mers până acolo.

— Asta-i o casă veche, de prin secolul al XVIII-lea...

— Da, se chema Selden House, dar când a cumpărat-o Jesse numai pereții mai rămăseseră din ea.

Coborâră înapoi și ieșiră în curtea pe care Edward o văzuse în seara precedentă.

— Toată partea asta, celelalte trei laturi, le-a construit Jesse. E de fapt un fals, dar arată bine. Laturile astea două sunt înguste, numai de trecere. Adevărata casă e în fața ta, e mai mică, într-adevăr, numai că nu se vede de-aici. Acolo stăm noi, acolo-s dormitoarele noastre, cam ca al tău.

— Pun pariu că al tău e cel mai mic.

— Da, aripa noastră se cheamă Seldenul de Est, iar a ta Seldenul de Vest.

Curtea „falsă" arăta într-adevăr foarte bine, cu fațade stil 1700, cu ziduri de piatră gălbuie, cu ferestre înalte de la bază, pătrate la etaj și cu acoperișuri de țiglă, ușor în pantă. Pe jos era prundiș de mare, iar în mijloc, o fântână în stil italian. Edward se uită în ea și zări, în adânc, un licăr de apă și umbra întunecată a capului său.

— Cred că toate astea au costat fantastic de mult.

— Pe-atunci, Jesse era bogat. Acum s-a dus totul.

Se auzi sunetul familiar al unei mașini de scris.

— Cine bate la mașină? se interesă Edward.

— Mama May. Face un catalog al tuturor operelor lui Jesse, e treabă serioasă. Câteodată mai scrie despre trecut, despre ce-și mai amintește.

— E scriitoare, deci.

— A, nu, Doamne ferește, e numai pentru noi! Încăperile de la parter, de pe partea noastră, sunt ateliere. Pe partea ta sunt numai depozite. Hai înapoi în Trecere. Coridorul acela din dreapta duce la camerele noastre. Ia farfuriile astea, te rog. O să trecem prin Atrium și-o să-ți arăt și restul.

Intrând în sala mare, Edward așeză farfuriile pe masa cea lungă, lângă tacâmurile aduse de Ilona. Se uită la tapiserie, care acum se vedea bine. Sub privirile severe ale unei pisici uriașe, o fată zâmbitoare, cu o plasă de prins fluturi, urmărea pe o pajiște înflorită un pește zburător care ieșise dintr-un copac rotund, întunecat.

— Am țesut-o după desenele lui Jesse, îl lămuri Ilona. Am făcut patru, cu desene diferite. Pe celelalte trei le-au cumpărat niște americani.

— E foarte frumoasă, spuse el.

Dar i se părea, la fel ca tabloul din camera lui, mai degrabă deprimantă.

Lipăind cu sandalele pe dalele de bazalt, Ilona deschise altă ușă:

— În casa din secolul al XVIII-lea, aici erau grajdurile, se întind în partea din spate, în unghi drept, până la hambar, pe dinafară e teribil de frumos. Jesse i-a făcut o fereastră gotică în capăt.

— Altă curte, se miră Edward, uitându-se pe un geam.

— Da, ne aflăm într-o porțiune paralelă cu încăperea care unește Seldenul de Est cu cel de Vest. Pe partea asta zidul e neted, cum îl vezi, Jesse a vrut să facă pe el o frescă. E o curte drăguță, cu pavaj vechi. Jesse voia s-o închidă cu alt zid fals, dar e mai frumos așa, se văd smârcurile dacă nu e ceață. Aici aveam sufrageria înainte să mutăm bucătăria în Trecere, acum e salonul, îi zicem Interfectoriul.

— Ciudat cuvânt. Nu cumva voiai să zici refectoriu?

— Mă rog, așa-i zice Jesse. E camera noastră de odihnă.

— Ce plăcută e!

Edward își roti privirea prin camera lungă, cam neîngrijită, cu rafturi de cărți și dușumea de lemn acoperită de covoare tocite, cu fotolii scunde, din piele roșie scorojită, decolorată și lunecoasă, cu partea de jos alungită și spătarul lăsat, făcute ca bărbații cu picioare lungi să se simtă comod în ele. Mai erau două sofale vechi, desfundate, acoperite cu niște cuverturi uzate, și un șemineu încadrat de o consolă înaltă, dintr-un lemn închis la culoare, cu mai multe rafturi. Deasupra consolei era atârnată o bucată lungă de lemn cioplit, pe care, în interiorul unei ghirlande de frunze și fructe, se vedea scris

Sunt aici. Nu mă uita. Era o cameră ponosită, nepretenţioasă, cu mobilă din lemn maro, lăcuit, ca într-un separeu de club sau într-un salon de fumat, ori în biroul unui decan de modă veche. Probabil era o ilustrare a ideii de salon pe care o avea Jesse de pe vremea când era şcolar. Părea, cumva, să aparţină trecutului; poate că Jesse cel atotputernic îl desemnase ca loc de retragere din calea geniului său chinuit şi atipic.

— Pare confortabilă şi adevărată. *Totul* e minunat... şi extraordinar, îşi completă Edward spusele, ca şi cum altfel ar fi negat realitatea restului casei.

— E cam dezordine şi trebuie şters praful. Jesse avea multe idei, dar nouă ne place.

Pe tapetul decolorat, cu model de frunze, atârna un tablou într-o ramă de culoare închisă, cam strîmbă. Reprezenta două adolescente cu priviri mulţumite, cu sânii mici şi dezgoliţi, îngenuncheate într-o micuţă grotă năpădită de plante verzi şi pleoştite, pe care un băiat tocmai le descoperea, îngrozit. Nu era nevoie să se mai uite cine-l semnase.

— N-am văzut niciodată picturi ale lui Jesse, în afară de una pe care nu mi-o amintesc, şi care era reprodusă într-un ziar. Cred că nici n-am vrut să mă uit la ea. Sunt zâne?

— Ce?

— Fetele astea, sunt zâne?

— Nu ştiu, răspunse ea pe tonul neutru şi satisfăcut pe care-l folosesc savanţii când, din scrupul, refuză să răspundă la întrebările prosteşti ale unui ageamiu. Îndreptă tabloul şi şterse cu degetul praful de pe partea de sus a ramei.

— În poza de lângă cămin cine e?

Ilona desprinse poza din cuiul de care era agăţată şi i-o întinse:

— Jesse, bineînţeles.

— Doamne!

Era un tânăr înalt, subţire, cu profil acvilin. Stătea rezemat de un copac şi se uita la Edward cu o expresie intensă şi sardonică. Băiatul aproape

că scăpă fotografia din mână și i-o dădu iute înapoi Ilonei.

— Seamănă foarte bine cu tine, doar că are ochii mai mari, îi spuse ea, agățând-o la loc. Fosta bucătărie e atelierul Bettinei. Face tâmplărie, o să tragem și noi cu ochiul. Toate camerele comunică între ele, aici nu e coridor, dacă Bettina nu-i în atelier, putem trece, mai sunt camere și de cealaltă parte.

Bătu ușor la o ușă din capătul celălalt al salonului, apoi o deschise cu precauție. Din spatele ei, Edward o zări pe Bettina cu un genunchi pe un scaun, aplecată peste un obiect așezat pe o masă mare de lemn. Nu ridică ochii. Ilona închise ușurel ușa la loc.

— Nu-i place să fie deranjată. Ușa de colo duce în turn.

Băiatul porni spre ea.

— Nu, nu acum. Nu mergem niciodată în turn când Jesse nu-i acasă. Oricum, bănuiesc c-o să vrea să-ți arate personal turnul. Și ușa *aia* dă în curte. Tot timpul e curent în camera asta.

Edward o urmă pe Ilona înapoi în Atrium.

— Apropo, uite-ți pantofii, îi arătă ea o cutie de lângă ușă.

Pantofii nu mai erau plini de noroi, fuseseră curățați lună.

— Sunt curați!

— Eu i-am curățat. Curățatul încălțărilor e una dintre sarcinile mele.

— Tu faci toate treburile murdare?

— Nici vorbă, sunt foarte multe alte treburi murdare pe-aici.

— Ești așa de harnică și de îndemânatică, că eu o să mă simt inutil. Scrisul poeziilor se pune la capitolul muncă?

— Nu prea cred. Ăștia-s singurii tăi pantofi?

— Da, prostul de mine.

— Poți să iei niște cizme de-ale lui Jesse, o să-ți găsesc eu o pereche, pari să porți cam același număr cu el.

— Nu te deranja, te rog, o opri Edward, punându-și repede pantofii. Hai afară, uite, a ieșit soarele!

Ieșiră, prin ușa principală, pe aleea din față. Printre dalele umede se iteau tulpini de cimbru sălbatic.

În lumina puternică, băiatul își privi cu atenție sora. În rochia aceea maro, părea și mai frumoasă. Părul, un amestec de șuvițe roșcate și aurii, îi era strâns destul de la întâmplare, cu multe ace, într-o claie turtită, care-i alunecase pe ceafă aproape până la umeri. Pe năsucul cârn avea câțiva pistrui. Bărbia îi era mică și rotundă. Avea tenul străveziu ca un copil, cu obraji rotunzi și îmbujorați. Ochii erau cenușiu închis, cu gene blonde. Surprinzându-i privirea, se uită în altă parte și roși toată, chiar și gâtul subțire, năpădit de claia de păr. Își netezi vag și ineficient părul, scăpând un ac pe jos. Edward îl ridică și i-l dădu, iar ea râse zgomotos, acoperindu-și gura cu mâna.

— Ai văzut-o vreodată pe mama mea? o întrebă el din senin.

Ilona nu păru surprinsă de întrebare.

— Nu, când eram copil, ea era doar o legendă. Mama May vorbea aseară despre ea.

— Ah, făcu băiatul, imaginându-și conversația, cele trei femei la masă, terminându-și vinul de soc. Pot să fiu și eu de folos la ceva? adăugă el ca să închidă subiectul.

— La nimic. Mama May a zis că asta-i dimineața ta liberă.

— Atunci cred c-o să fac o plimbare. Vii și tu?

— Nu, eu am de lucru.

— O să mă duc până la mare. E în partea asta, nu?

— Lunca e inundată, n-ai pe unde s-o iei.

— Aș putea să merg până-n pădure.

— E multă murdărie și noroi pe-acolo. Mă tem că, în perioada asta a anului, nu prea ai pe unde să te plimbi. Ai putea s-o iei pe drum, spre șosea, e destul de frumos. Masa e la ora două, să nu

întârzii, că noi muncim toată dimineața. Ai dormit bine astă-noapte?

— Da, excelent. N-am avut parte nici de bufnițe, nici de vulpi, nici de strigoi!

Ilona, care pornise spre intrare, se opri:

— Să știi că strigoii există, n-am glumit.

— Ei... hai...

— E un fenomen material, ceva chimic, nu-s stafii.

— Am auzit și eu câte ceva. Poate că nu-s toate imaginație sau mistificare. Parcă știam că apar unde sunt adolescente, adăugă el simțindu-se imediat îngrozitor de jenat de ultima remarcă.

Ilona răspunse, însă, calm:

— Da, Bettina spune că eu îi atrag, apar în preajma adolescentelor și a virginelor. Oricum, și Bettina e virgină, așa că nu-i de mirare că vin pe-aici. E neplăcut, dar nu periculos.

— Nu știu, mie nu-mi place ideea.

— Sigur, dacă te trezești cu așa ceva în pat, chiar c-ai dat de belea, îl încredință ea intrând în casă.

După ce Ilona închise ușa pe dinăuntru, Edward rămase un minut-două ascultând liniștea, mai bine zis un murmur vag și blând de păsărele și apă curgătoare, și lămurindu-și noul sentiment de singurătate. Nu-i trebuise mai mult de-o secundă să-și dea seama că e nou, dar o bucată bună de vreme nu-și putu da seama în ce consta noutatea. Poate din cauză că nu era obișnuit să stea la țară și cu atât mai puțin singur. Făcu câțiva pași și privi drumul pe care venise cu o zi în urmă. Hotărâse deja că n-o să urmeze sfatul neinspirat al surorii sale de a merge până la șosea. Pavajul, lat în fața casei, se îngusta intrând printre cele două șiruri de copaci și continua, mărginit de pietre mari, albe, de cremene, încă vreo două sute de metri, până la drumul de țară. Copacii erau așezați la distanțe neregulate unii de alții și aveau forme și înălțimi diferite: câteva tise enorme, trei brazi zvelți și eleganți, stejari fără frunze și frasini

golași, dar înmuguriți, și încă o mulțime de pui de frasin. Câteva buturugi curate arătau că acolo fuseseră, fără îndoială, niște ulmi. Printre copaci creștea iarbă care părea să fi fost cosită, dar nu recent. La o oarecare distanță, pe ambele părți, creșteau șiruri zdrențuite de pătlagină, amestecate cu tufe de cătină roșie. Toate erau ude și se simțea o mireasmă jilavă.

Întorcând spatele aleii, băiatul o luă pe lângă peretele din față al Atriumului, pe lângă zidul cel neted care masca Trecerea și-apoi prin fața Seldenului de Vest, trecând printr-o ușă ce se deschidea în mijlocul fațadei. În fața lui se vedea un pâlc întunecat de stejari-de-piatră către care șerpuia o potecă, iar pe dreapta, câteva straturi de legume, două sere și un dreptunghi ciudat, acoperit de buruieni, probabil un teren de tenis abandonat. Pe stânga erau niște acareturi, o magazie mare de lemne, descoperită, și un tractor galben. În față, dincolo de stejari, se zăreau o livadă și un crâng de plopi desfrunziți. Pășind peste pietrele ude și colțuroase, printre care își scoseseră lănciile verzi o mulțime de păpădii încăpățânate, și primind în față întreaga tărie a vântului de răsărit, o luă prin spatele Seldenului și ajunse în curtea grajdurilor. Grajdurile, „teribil de frumoase", după cum spusese Ilona, aveau ziduri de piatră, împodobite cu rânduri de bolovani de cremene, care aduceau a capete mici de om. Formau o altă casă arătoasă, lungă și largă, cu un turnuleț pe care se învârtea o vulpe aurie, pe post de giruetă. Edward nu zăbovi prea mult aici, de teamă să nu le întâlnească pe Mama May sau pe Bettina, căci prima îl intimida, iar cea de-a doua îl speria. Se trase în așa fel încât să nu fie văzut dinăuntru și se uită în sus, la turn. Orice turn are farmecul lui, iar acesta era cu adevărat impresionant, însă Edward nu era convins că-i place prea tare. Zidurile hexagonale erau din beton și aveau ici-colo niște pete, fără îndoială accidentale, care unora le puteau părea atrăgătoare.

Pe una dintre laturi, o tulpină de iederă cu frunze mici fusese lăsată să crească până aproape de acoperiș. Ferestrele constituiau o podoabă mai vizibilă, fuseseră presărate în aparență fără rost pe suprafața zidurilor, unele erau simple fante, altele aproape pătrate, unele erau mari, altele mici. Toate ferestrele aveau gratii de metal negru și fără îndoială că petele apăruseră de la rugină. Băiatul se simțise dezamăgit și ușor jignit că nu i se dăduse voie să urce în turn. Poate că Jesse voise într-adevăr „să i-l arate" personal. Sau poate că pur și simplu nu voia ca Edward să-și bage nasul prin atelierele lui.

Cu speranța că nu fusese observat, se îndepărtă de casă. Soarele strălucea, pe cer erau doar câțiva norișori călători. O cărare mărginită de tufe de lemn dulce ducea spre răsărit. Marea nu era departe, cu siguranță. Coborî o pantă ușoară și se trezi pe o pajiște acoperită de floricele mici, galbene și scânteietoare, ca niște steluțe. Erau uimitoare, strălucirea lor aproape metalică răspândea o lumină ce acoperea iarba deasă cu o pulbere aurie. Sigur nu era untișor. Se gândi că s-ar putea să fie pintenul-cocoșului și se aplecă să culeagă una. Dar când rupse cu degetele tulpina firavă, se simți vinovat. Îndesă grăbit floarea în buzunar și o porni repede către un șir de sălcii. I se părea că mai văzuse undeva florile, pajiștea aceea. Poate că tocmai pe o asemenea pajiște fata mulțumită de sine, cu plasa de fluturi, urmărise peștele zburător. Când ajunse lângă sălcii, văzu că acestea cresc direct din apă; cărarea, destul de udă, cotea un pic prin stânga lor către un teren mai ridicat. Dincolo de el se vedea acum ceea ce crezuse la început că-i marea, dar își dădu repede seama că e o pânză sclipitoare de apă curgătoare, din care scoteau capetele copaci și tufe. Ici-colo pluteau, cu spinările lor smălțuite scânteind în soare, o mulțime de păsări de apă, rațe, gâște, alte specii care băiatului i se păreau ciudate, iar în depărtare, o pereche de

lebede. Înaintă, vrând să meargă de-a lungul malului, dar se trezi înconjurat de băltoace murdare, de pâlcuri de papură și de mușuroaie de noroi. Cărarea dispăruse, sau o pierduse el, și acum păși pe o suprafață solidă, neagră, elastică și mai puțin noroioasă. Apoi, când se opri, uitându-se pe unde s-o ia, lumina se schimbă, soarele fu acoperit de nori, iar apa din fața lui se întunecă, se făcu aproape neagră. Se uită în urmă. Seegard, încă luminat de soare, era deja departe, părându-i acum așezat pe o ușoară ridicătură. Cum privea încordat în toate părțile, simți deodată că se răstoarnă, ca și cum pământul din jur ar fi fost brusc aruncat în sus. Nu se scufundă, ci căzu dintr-odată, vertical, cu picioarele în două găuri pline cu apă. O clipă rămase în picioare ca un caraghios, apoi se așeză. Brațele și șezutul formau găuri la fel ca picioarele. Suprafața înșelătoare pe care păși se dovedea a fi alcătuită din rogojini groase, vechi și înnegrite, de papură, întinse peste noroiul rece și apos. Se zbătu înjurând și se simți ușurat să constate că putea sta în picioare, în apa care nu-i trecea de genunchi. Scoțându-și harnic, pe rând, câte un picior din materia neagră și cleioasă, se porni să regăsească drumul până la un teren mai solid. Era ud până la brâu, dar măcar soarele ieșise din nou. Însă acolo unde ar fi trebuit să fie cărarea, dădu peste o porțiune inundată, acoperită cu iarbă, ale cărei vârfuri verzi ieșeau din apă. La oarecare distanță se vedea un semicerc ciudat de piatră, care se dovedi a fi un pod pe jumătate scufundat. Și Seegard își schimbase poziția, apărându-i acum departe, pe partea dreaptă, și niște copaci răsăriseră parcă anume ca să ascundă o parte din Selden. În schimb, pădurea, pe delușorul ei scund, dar probabil uscat, era acum mai aproape, părând într-adevăr cel mai apropiat teren solid la îndemână. Edward o luă peste pajiște, cu apa până la glezne, dar cu pământ destul de sănătos sub tălpi. Curând trecu podul pe jumătate scufundat peste râul ieșit

din matcă și ajunse la o pantă destul de uscată și la o cărare adevărată. Soarele era călduț, așa că spera că hainele ude și pline de noroi or să i se usuce. Se întoarse, cu mâna streașină la ochi, dar nu văzu nimic în urma lui, în afară de întinderea de apă și noroi. Se gândi: dacă Jesse se întoarce cumva acasă cât timp sunt plecat, dacă ajung înapoi cu întârziere și plin de noroi din cap până-n picioare? Dădu să se uite la ceas, dar își aminti că-l lăsase în baie. Se hotărî să se țină de cărare până spre vârful delușorului și în curând poposea printre copaci.

Pădurea, cu siguranță opera naturii și nu a omului, era un minunat amestec de toate soiurile de copaci. Erau stejari, frasini, zade, brazi, cireși sălbatici și câteva dintre cele mai falnice tise pe care le văzuse în viața lui. Era o pădure bătrână. Copacii bătrâni și înalți alcătuiau un labirint de colonade și arcade și săli boltite și domuri, iar dacă Edward nu s-ar fi ținut de cărăruie, s-ar fi rătăcit imediat. Erau și păsări cântătoare, o mierlă și o pitulice gălăgioasă. În depărtare se auzeau niște ciori croncănind trist. Din când în când, câte o rază de soare cădea pe cărarea cafenie și uscată, întretăiată de rădăcini proeminente, aproape ca niște trepte, și presărată cu misterioasele fructe scofâlcite ale feluriților copaci, dintre acelea din care se fac tot felul de jucărioare și care apar pe tot felul de embleme. Edward le auzea trosnind plăcut sub tălpi. De jur-împrejur, până departe, se întindea covorul vechi de frunze căzute. Cărarea era acum mai înclinată și în față se vedea mai multă lumină. Întinse pasul și, după câteva minute, ajunse într-un *loc*.

Firește că pădurea era plină de locuri și alăturări, de culcușuri căptușite cu mușchi, de primule răzbite printre ferigile moarte, de pete de soare strecurate prin spărturile din frunziș, de copaci prăbușiți, lungi și netezi ca niște oase. Dar acum, pătrunzând într-o poiană mai mare, Edward se opri ca un om care explorează un palat și,

întâmplător, deschide ușa unei capele. Pajiștea de forma unui oval alungit, deși mai scurtă, neatingând două sute de metri în lungime, îi amintea în mod ciudat de amfiteatrul din Delfi. Se înfioră. Aici nu se auzea nici măcar glasul păsărilor. Iarba era scurtă și fină, ca pregătită pentru jocuri. La capătul depărtat, crengile răsfirate ale unor tise uriașe închipuiau un tunel întunecos. Mai încoace, pe margini, ca niște săgeți bine șlefuite, se avântau spre cer șiruri de fagi foarte înalți. Alinierea copacilor și înălțimea uniformă a ierbii te făceau să crezi că totul era opera inteligenței umane, făcută poate cu multă vreme în urmă, dar cu siguranță primenită în ultimii ani. Urmărindu-și paralela cu Grecia, văzu poiana ca pe un *dromos* sau *temenos*, o incintă sacră. Totuși, cel mai uimitor element al tabloului, cel care, într-un fel misterios, îi conferea identitate, era o piatră mare, așezată vertical pe o bază de piatră circulară, situată la capătul opus al luminișului, încadrată de arcada întunecată a tiselor. Edward păși în lumină peste iarba scurtă, îndreptându-se spre ea. Se opri lângă misteriosul obiect. Partea de jos, mai lată, înaltă de aproape un metru, părea să fie o bucată dintr-o coloană canelată, cioplită din piatră închisă la culoare. Trunchiul de deasupra, dintr-o rocă de un cenușiu mai deschis, cu puncte strălucitoare, era tăiat mai grosolan, înălțându-se șubred și subțiindu-se ușor spre vârf. Cu tot cu baza, obiectul era ceva mai înalt decât Edward. Se apropie și mai mult și atinse stâlpul, îl mângâie, era cald. Observă că la bază, acolo unde se îmbina cu piedestalul, fusese turnat ciment, poate mai recent, ca să-l mențină în picioare. Suprafața dimprejurul coloanei canelate era netedă și lustruită și părea de marmură. Dând ocol alcătuirii de piatră, mai văzu ceva, ceva galben, așezat pe piedestal, un mănunchi de pintenul-cocoșului, încă destul de proaspăt. Se uită în jur, la iarba goală și tăcută, la pădurea plină de umbre și la văgăuna neagră de sub tise, și dădu să se întoarcă de unde

venise. Apoi, cedând unui impuls superstițios irezistibil, se întoarse și scoase din buzunar floarea pe care o culesese mai devreme, aruncând-o alături de celelalte. O luă repede din loc și, ocolind tisele, fugi din poiană.

Cărarea care-l adusese aici nu se mai vedea acum, dar, încrezându-se în propriul simț de orientare, o porni la vale, pășind încetișor printre frasini pitici, tufe de alun și copăcei spinoși. Cum cobora așa, călcând pe covorul de ferigi fragede și frunze moarte, simți ceva, ca o schimbare fizică, parcă un nor de gaz sau de polen sau o infuzie puternică îi năvălea peste față și-i învăluia trupul. Capul părea că i se deschide într-un spațiu mai mare, pur și simplu parcă i se desface, fără durere, în două și se contopește cu o sferă imensă, cețoasă, din înalturi. Atunci îl năpădiră gândurile. Bineînțeles, câtă vreme contemplase clădirea și umblase pe covorul de pintenul-cocoșului și se zbătuse în mocirlă și hoinărise prin pădure, nu se gândise doar la ceea ce vedea sau la ținta drumurilor sale, ci și la Mark Wilsden și, mai vag, la Jesse. Indiferent la ce se gândise Thomas McCaskerville când pomenise de „o schimbare care o să-i facă bine", Edward nu-și închipuia că venirea la Seegard avea să schimbe în vreun fel copleșitorul sentiment de jale pentru dragul său Mark. Asta trebuia să rămână ceva intim, ascuns și intangibil. Să-ți imaginezi că o schimbare de peisaj l-ar fi scăpat în mod automat de întunecata povară pe care o purta cu sine însemna să nu fii conștient de gravitatea suferinței lui. Simțea o oarecare ușurare doar pentru faptul că fugise de acasă și se afla altundeva, într-un loc pe care ai lui nu-l știau și unde putea să-și legene nenorocirea la sân. „Legătura" despre care-i vorbise lui Thomas părea să fie perpetuarea unei osânde. Povestea cu Jesse, fără îndoială frapantă, părea în contextul acela accidentală. Acum, la fel de neîndoielnic, pătrundea în el, direct prin creștetul capului, revelația că nu era vorba de nici

un accident, că venise la Seegard ca într-un loc de pelerinaj, aducându-și durerosul păcat în fața unui sfânt altar, în fața unui om sfânt. Nu se mai gândise până acum la Jesse în felul acesta, de fapt evitase cu totul să se gândească la el și nici nu descoperise acest lucru în primele ceasuri petrecute aici sau datorită femeilor. Femeile, deși îl impresionaseră, erau niște figuri minore, nici măcar complici. Scrisoarea Mamei May, cu acel post-scriptum referitor la „nefericitul accident", era altceva. Jesse nu-și chemase fiul la el dintr-un vag impuls amabil de a-l binedispune. Între *ei doi* nu era loc de așa ceva. *Ei doi* fuseseră predestinați acestei întâlniri cruciale. Poate că Jesse nu avea cunoștință de nevoile lui Edward, dar Jesse era soarta lui Edward și *răspunsul* pe care-l căuta. Faptul că răspunsul ar fi putut fi dureros îl îngrozea mai puțin acum, când eliminase ideea de accident.

Ajuns la poalele movilei, zări printre copaci, nu prea departe, turnulețele grajdurilor și vulpea aurie rotindu-se în vânt. Ghinioanele lui geografice nu se terminaseră însă. Se trezi în fața unui râu, un râu cu apă multă și învolburată, pe care-l auzise cu siguranță în ziua și noaptea dinainte. Era probabil râul care inundase pajiștea și al cărui braț îl trecuse el pe podul pe jumătate scufundat. Aici curgea între maluri înalte și abrupte, învolburându-se înspumat, cu un șuier pe care Edward își dădea seama că-l auzea de-o bună bucată de vreme. Nu se putea trece peste torentul acela, nici prin apă, nici pe deasupra. Enervat și frustrat, începu să meargă cu pași repezi de-a lungul malului, temându-se c-o să întârzie la masă și-o să descopere că Jesse se întorsese. Rămăsese fără puteri și, când își dădu seama că era posibil să trebuiască să alerge înapoi până la pajiștea inundată și la podul scufundat, începu să geamă și să înjure în gura mare, împleticindu-se. După o cotitură însă, unde albia se îngusta, apăru deodată o construcție de lemn, cam dărăpănată, un fel de gard de șipci, atârnând

înclinată la o palmă de suprafața apei care pătrundea bulbucindu-se prin nenumăratele-i găuri. Era poate o rămășiță dintr-un stăvilar sau dintr-o ecluză veche, sau mai degrabă o punte improvizată. Edward înțelese pe dată că, punând picioarele pe grinda orizontală de care erau prinse șipcile și ținându-se cu atenție pe „gardul" găurit și rupt, o să reușească să răzbată până pe malul celălalt. Se lăsă la vale până la apă și se cățără pe chestia aceea care se legăna amenințător, gata-gata să-l răstoarne. Începu să înainteze cu pași prudenți. Apa îi scălda picioarele. Aproape de capătul opus, puntea se termina, iar prin gaura rămasă se vedea apa adâncă strecurându-se cu iuțeală printre trestiile zbuciumate. Trecu peste gaură cu un salt ușor, alunecă, se agăță de iarba lungă de pe mal, apoi se târî cât putu de repede în sus pe panta udă, mânjindu-se tot cu noroi pe partea din față a hainelor. Se ridică în picioare și o luă la fugă pe o cărare acoperită cu iarbă, străbătu crângul de plopi și văzu, în sfârșit, grădina de zarzavat, serele, livada și zidurile cafenii ale Seldenului, pe care soarele le făcea să pară de catifea. Își încetini mersul și încercă să-și curețe cât de cât noroiul de pe haine.

— A, ai venit, îl întâmpină Bettina când intră în Atrium pe ușa din față. Scoate-ți, te rog, pantofii. Sper că a fost o plimbare plăcută. M-am uitat prin valiza ta, sper că nu te superi, nu prea ai haine la tine, așa că ți-am căutat câte ceva printre boarfele mai vechi ale lui Jesse, ți le-am lăsat sus. Masa e peste douăzeci de minute. Apropo, aici ne facem singuri patul.

— Mulțumesc, iartă-mă... Tata s-a întors?

— Nu încă.

Edward o luă prin Trecere, unde era cam întuneric chiar și în timpul zilei. Aici se întâlni cu Mama May.

— Bună, Edward. A fost plăcută plimbarea? Am uitat să-ți spun că noi ne odihnim în fiecare

zi de la trei și jumătate la patru și un sfert, stăm în pat. Tu nu ești obligat, evident, dar ți-am spus, în caz c-o să-ncepi să te-ntrebi unde a dispărut toată lumea.

— Mulțumesc. Când vine tata?

— N-ai de gând să-mi spui Mama May?

— Mama May, când vine tata?

— A, curând. Nu-ți face griji. Vrem să te simți ca și când aici ar fi căminul tău. Masa e peste vreun sfert de oră.

În Seldenul de Vest, înainte să urce la etaj, se întâlni cu Ilona, care venea pe coridor dinspre Seldenul de Est.

— A, bună, cum a fost plimbarea? Poți să pui prosoapele astea în dulapul de lângă salonul tău? Ne așezăm imediat la masă, să nu stai mult.

Edward urcă, puse prosoapele în dulap, apoi se întoarse în camera lui. Patul era făcut, iar puținele lui lucruri fuseseră despachetate și așezate în ordine în sertare. Pe pat erau întinse două jachete, două pulovere, o manta, un fular de lână, o pereche de pantaloni din catifea reiată, vechi și uzați, o șapcă turtită și o beretă de lână. Pe podea erau așezate două perechi de cizme de piele, foarte vechi, dar foarte bine lustruite. Băiatul luă câteva dintre hainele acelea ciudate în brațe. Miroseau a tatăl lui. Cum de purtase nevoia asta în suflet atâția ani de zile și abia acum o descoperise? Se așeză pe pat cu hainele în brațe.

În toiul nopții îl trezi un zgomot foarte puternic și neobișnuit. Parcă o grămadă mare de sticle sau, și mai bine, o mulțime de tăvi de tinichea încărcate cu pahare fuseseră aruncate la vale pe niște trepte de piatră. Se sculă drept în șezut, întinse mâna după veioză, își dădu seama că n-are așa ceva și-și încleștă degetele pe lanterna pe care și-o punea la îndemână în fiecare seară când se culca. Rămase așa o clipă, respirând agitat, apoi se dădu jos din pat. Aprinse lanterna și o roti prin cameră, apoi se duse la ușă, o deschise ușurel și stătu să asculte. Ieși chiar până în capul scărilor și trimise raza lanternei în jos, dar era deja sigur că n-are ce să vadă. Nimic. Liniște. Nu se agita nimeni. Vreo fereastră spartă? Vreun accident la sere? Nu. Nici vorbă de-așa ceva. Se întoarse repede în cameră și răsuci din reflex comutatorul, deși știa că nu e curent. Ce dor îi era de revărsarea aceea liniștitoare de lumină! Cercetă în continuare camera, la lumina slabă a lanternei. Nu reuși să aprindă lampa cu gaz, încă i se părea complicat. Trecuseră de-acum câteva zile de când se afla la Seegard și zgomotele din noaptea asta nu erau primul lucru ciudat pe care-l observase aici. Cu două nopți înainte, auzise un altfel de zgomot, foarte aproape, zgomotul inconfundabil al unor picioruțe de copil, încălțate în pantofiori de piele, alergând pe linoleum. Nu-și dădea seama de unde știa că asta se aude. Nu reușea să-și amintească nici un vis care să-i explice senzația și era, oricum, foarte sigur că nu visase, ci auzise aievea picioruțele acelea alergând, iar acum sticla sfărâmată. Șezu câteva clipe pe pat, ținând într-o mână lanterna, iar cu cealaltă încercând să-și potolească bătăile violente ale inimii. Nu spusese nimănui că auzise pașii aceia. N-avea să spună nici acum nimic despre zgomotul de sticlă spartă, care-i răsuna încă în urechi? Se simțea de parcă îi era rușine de experiențele acelea. Ceasul

arăta ora două și jumătate. Se ridică din nou și deschise un canat al oblonului, sperând să zărească răsăritul. Era, însă, o noapte fără lună, tăcută și foarte întunecată. Bettina îl învățase să deosebească chemarea *guic-guic* a femelei de bufniță de *uuu-uuu*-ul lung al masculului și tare ar fi fost bucuros să audă acum un sunet pe care să-l poată recunoaște. Dar nu se auzea nici o bufniță, nici măcar un răpăit de ploaie, era doar liniștea catifelată și înăbușită. Stinse lanterna. Nu voia *să fie văzut*... de afară. Așteptă o clipă, apoi puse mâna pe fereastră, pe care o lăsase puțin ridicată în spatele oblonului închis, și dădu s-o închidă. Atunci auzi iarăși ceva, la început foarte încet, apoi mai tare, un fel de hohot de plâns care crescu într-un urlet, trecu pe lângă el de parcă-l adusese vântul, apoi încetă brusc. Edward închise cât putu de repede fereastra și oblonul, se băgă în pat și-și trase așternutul peste cap.

În zilele care trecuseră, Jesse tot nu apăruse, deși Edward îl aștepta clipă de clipă. *Cum* o să se întoarcă Jesse, cum o să dea Edward prima dată ochii cu el? N-o să vină cu mașina, căci drumul era încă desfundat, din cauza ploii care cădea din când în când. Poate că o să-l vadă cum vine spre casă, silueta lui înaltă, viguroasă, o să apară în depărtare, o siluetă autoritară, un rege care se întoarce în regatul său. Sau poate că într-o seară o să fie pur și simplu aici, liniștit, coborând la masă, materializându-se, o amenințare ținută secretă de toată lumea, ca să-l surprindă pe Edward. Sau poate c-o să-i spună cineva: repede, Jesse e aici, în Atrium, și vrea să te vadă, fugi, nu-l lăsa să te aștepte. Sau poate că o să străbată mlaștina la vreme de furtună, venind dinspre mare ca un matelot, ca un monstru marin. Ideea *venirii* lui Jesse îl înspăimânta, părea uneori, pe măsură ce trecea timpul, de neconceput, imposibilă. În vremea asta, tot așteptând și așteptând, Edward se învățase

cu rutina muncii calme și neîntrerupte, punctată cu perioade stricte de odihnă, ca într-o comunitate religioasă, ca într-o mănăstire, în care viața curată și sănătoasă se desfășoară pașnic și monoton. Micul dejun era la ora șapte, munca dura până la prânz, la două („lui Jesse îi plac dimineţile lungi"), apoi muncă până la trei și jumătate, apoi odihnă până la patru și un sfert („Dormi de două ori pe zi și o să capeți două zile la preț de una, spune Jesse"), apoi muncă până la șase și jumătate („Nu avem pauză de ceai"), apoi „timp liber", apoi cina la opt, apoi din nou „timp liber" până la zece și jumătate, apoi treburile dinainte de culcare (spălat vasele de la cină, pus masa pentru micul dejun, curățenie, încuiat ușile). Apoi mult râvnita pierdere a cunoștinței. Edward n-ar fi putut spune dacă începuse să se priceapă la ceva, dar învățase să facă o mulțime de treburi care nu cereau o îndemânare deosebită, imitând eficiența calmă și rapidă pe care o vedea peste tot la cele trei femei. Căra întruna lucruri la modul de-a dreptul inconștient, cunoștea toate „punctele" unde respectivele lucruri (veselă, rufărie, haine, unelte) trebuiau lăsate când erau mutate. Urma cu meticulozitate preceptele Bettinei: să nu umble niciodată cu mâinile goale, să folosească întotdeauna ambele mâini (după ce îl văzuse mutând niște lucruri de pe o tavă pe alta ținând una dintre tăvi într-o singură mână), să care cât poate de mult, dar nu prea mult (după ce Edward făcuse o boroboață din exces de zel). Spăla vase, punea mașina de spălat (acționată de prețiosul generator), săpa și plivea grădina de zarzavat, umplea lămpile cu gaz, uda plantele din ghivece, o dată o ajutase pe Bettina să astupe cu ciment niște crăpături din zidul grajdurilor, căra apă de ploaie pentru băut și gătit („apa de la izvor e plină de nitrați"), curăța ceapă și cartofi, toca verdeață cu niște cuțite foarte ascuțite, tăia lemne cu fierăstrăul și le căra în casă, făcea focul, mătura podeaua pietruită din vastul Atrium. Ștergea praful. Era înduioșat și, în

sinea lui, încântat să vadă în ce hal de *murdărie* era Seegardul în ciuda trudei neîntrerupte a locatarelor lui. Era plin de lambriuri înnegrite și de podele pline de praf și de pânze de păianjen și de resturi de legume și de unghere pline de cuie vechi și de așchii de lemn și de ghemotoace de gunoaie neidentificate. Odată, când Ilona îl găsise spălând lemnăria din Trecere, îi zisese „A, nu te osteni degeaba, n-avem timp de lucruri dintr-astea". Imensa construcție (Edward nu se putea gândi la ea ca la o „casă") depășea eforturile omenești, rămânând, în ciuda vremii care se mai încălzise, extrem, aproape misterios de friguroasă. Soba mare, de teracotă, de tip nemțesc, făcea prea puțină căldură pentru Atrium, iar focul din șemineul Interfectoriului nu era niciodată aprins înainte de șase și jumătate. Învățat repede cu frigul, Edward nu-și bătea capul să însuflețească sobița cu parafină din dormitorul lui. Bettina îi promisese c-o să-l învețe tainele generatorului electric și ale pompei care aducea apa izvorului în fântână, nu în cea ornamentală din curtea Seldenului, ci într-una secretă, de sub podeaua bucătăriei, unde soba cea mare de fontă, lungă și burduhănoasă ca un rinocer, ardea întruna lemnul pe care-l aducea Edward; bucătăria era singura încăpere călduroasă. Dar Bettina nu-și găsise deocamdată timp să-l învețe nimic, iar el se simțea ușurat din punctul ăsta de vedere. În orașul-stat Seegard, el prefera relativa lipsă de răspundere a unui muncitor necalificat; în plus, Bettina s-ar fi putut dovedi o profesoară severă. „Mașinăria", din câte i se spusese, „mereu mergea prost", iar Edward n-avea chef să se dea vina și pe el. Nu c-ar fi dat cineva vreodată vina pe el pentru ceva; dar atmosfera ușor încordată îi sugera posibilitatea de a eșua, de a nu reuși, la urma urmei, „să răzbească".

Îi convenea să i se spună ce să facă, să aibă atâta treabă, încât să poată exista fără să gândească, la fel ca un sclav, ca un animal de corvoadă. În

clipele de oboseală, când trupul resimțea efortul cu care nu era obișnuit, trăia un binevenit sentiment de degradare, ca și cum era pe cale de a scăpa de povara conștiinței. Voia să devină un animal, o creatură cu patru picioare, care privea în țărână și își oferea spinarea să-i fie încălecată, voia să se împuțineze până ajungea un șobolan, un șoarece, un gândac, o hoaspă, ca fructele acelea mărunte pe care le strivise sub picioare pe deal, voia să se sfărâme până ajungea praf și pulbere și astfel avea să scape de chinul de a exista. Dar firele de praf nu erau cumva și ele blestemate să aibă memorie? Voia să ajungă un atom, un electron, un proton... Dar acestea erau dorințe care-l purtau înapoi în durerea palpitândă a sinelui său gânditor. Stătea în Interfectoriu în „timpul liber" obligatoriu și suferea îngrozitor uitându-se pe ascuns la femeile care, când îi surprindeau privirea vinovată, îi zâmbeau încurajator, dar nu-i vorbeau. Nu era neapărat interzis să vorbești, dar de obicei tăceau. După toată activitatea plină de energie, importantă și cu rost de peste zi, „timpul liber" părea în mod deliberat lipsit de rost. Gherghefurile erau puse la vedere, dar nu prea erau folosite. Mama May își petrecea de multe ori timpul cârpind haine, dar lăsa din când în când lucrul din mână și se relaxa, trupul i se înmuia, ochii frumoși, cenușii, aveau o privire goală, iar buzele îi schițau un zâmbet stins. Edward, înțepenit pe scaun, ar fi vrut să fie și el la fel de absent. Ilona picta visătoare cu acuarele, pe foi de bloc de diferite mărimi. Bettina studia un volum despre artizanatul african. Pe rafturile cu cărți se găseau, laolaltă cu o mulțime de lucrări de arhitectură și design, câteva romane englezești din secolul al XIX-lea, toate pline de praf și nemișcate din loc de multă vreme. Într-adevăr, ce să facă femeile astea cu asemenea povești pline de violență? Ar fi fost ca și cum ai fi privit niște sălbatici care se fac că citesc. Edward însuși își păcălea plictiseala îngrozitoare încercând să scrie

versuri, dar nu se putea concentra, și-și ascundea trândăvia silită mâzgălind hârtia sau scriind lucruri fără sens.

După prima dimineață, Edward nu mai avusese parte de serenade sub fereastră, deși mai auzea câteodată, în timp ce lucra în grădină, sunetul scurt și îndepărtat al unui fluier la care se cânta mai degrabă fără pricepere. Era probabil Ilona. În Interfectoriu existau un gramofon vechi și niște discuri cu muzică clasică, dar Edward nu se încumetase încă să ceară să asculte muzică. Era, de asemenea, exclus în mod tacit și de la un alt ritual, „gimnastica" pe care o făceau dimineața, înainte de micul dejun, pe iarba din spatele grajdurilor. Le urmărise pe ascuns și i se păruse că mișcările lor aduceau mai mult a dans. „E o chestie chinezească", îi spusese Ilona, „un fel de mișcări legănate, lente și ritmice". „E ritmul natural al corpului", adăugase Bettina, „nu ca zdruncinăturile pe care le consideră lumea gimnastică". „Urmăm legea lui Jesse", spusese și Mama May, „el e un mistic. Înțelepciunea orientală propovăduiește unitatea dintre trup și suflet, faptul că exteriorul e totuna cu interiorul, interiorul totuna cu exteriorul". Informațiile acestea le primi nu pe un ton solemn, ci cu un fel de frivolitate amicală, și când le spusese că ar vrea să li se alăture, râseseră de el. „Îți trebuie o veșnicie să prinzi șmecheria", spusese Ilona.

Din seara sosirii nu se mai repetase tratația cu vin, dar Edward, obosit și rupt de foame la ora mesei, nu simțea lipsa alcoolului. Se obișnuise și cu mâncarea vegetariană, foarte simplă și monotonă. Masa de seară era totuși, chiar și în zilele obișnuite, oarecum protocolară, femeile purtând rochiile lor cele mai frumoase, iar Edward, o bluză lungă de salopetă de culoarea terciului de ovăz, aparținând lui Jesse. Mama May i-o oferise pe post de „ținută de seară", dar nu se simțea bine în ea, deși acum purta cizmele lui Jesse fără probleme. Îi veneau bine. Își luase sau i se dăduse o singură

libertate, aceea de a „face o plimbare“ în timpul odihnei de după-amiază, putea chiar s-o prelungească un pic. Ținea foarte mult la răstimpul acesta de singurătate. Încercase într-un rând să ajungă din nou până la *dromos* sau, cum îi spunea el în gând, „dumbrava sacră“. Se întreba dacă erau ofrande noi de flori. Oare cine mergea acolo? Dar râul se cam umflase, podul de piatră abia se mai vedea, iar să treacă pe „podul“ de lemn i se părea prea riscant. Dintr-un fel de sfială sau dintr-o stânjeneală respectuoasă, nu pomenise nimănui despre descoperirea lui. Se întreba ce legătură are cu Seegard. Nu pomenise nimănui nici de zgomotele nocturne. Și, de asemenea, nici el, nici femeile nu aduseseră vorba de „accidenul nefericit despre care citiseră“ și care le făcuse, în mod evident, să-l invite. În ciuda manifestărilor lor aproape exuberante de prietenie, în ciuda atenției și afecțiunii lor, se simțea încă un pic speriat de ele, dar era altceva decât frica de Jesse și, în mod clar, cu fiecare relaționa altfel. Cu Ilona era cel mai ușor, și totuși, tocmai fiindcă era mai apropiat de „cea mică“, se simțea neliniștit, de parcă o forță pornită dinspre el ar fi putut s-o rănească sau s-o pângărească. Era conștient de existența unei rezerve sfioase de ambele părți. Bettina era uneori dură cu el în timpul lucrului, îl critica, dar exista între ei vibrația unei emoții puternice sau poate că doar îi simțea firea interiorizată și meditativă. Mama May, datorită vârstei, avea rolul clar al unei figuri binevoitoare, materne. Își manifesta afecțiunea față de el într-un mod mai direct, tachinându-l, învârtindu-se în jurul lui, creând un spațiu în care el era *cu ea*. De sărutat, nu-l sărutase însă, și nici fetele. Sărutările, atât de lipsite de valoare în lumea lui Edward, erau foarte prețioase la Seegard. Chipul frumos și transparent al Mamei May, pe care se zăreau, în lumina crudă a zilei, câteva riduri fine, era uimitor de tânăr, dar emana o autoritate rezervată și sigură de sine. Câteodată,

seara, când cele trei femei își împleteau părul cu panglici și își lăsau cozile groase să atârne grele pe spate, arătau ca niște prințese medievale. Trei prințese ferecate într-un castel, așteptând un cavaler, își spuse Edward, străbătut de un fior. Simțea în privirile Mamei May, ațintite asupra lui, *așteptarea*. Aștepta, poate, să-l evalueze împreună cu Jesse. Poate că or să discute despre el, or să-l cântărească, or să dea un verdict. Regina îl aștepta pe rege. Cum o să fie ea oare, ce-o să devină când o să se întoarcă el?

Edward simțea o oarecare satisfacție când se gândea cât de total *fugise de-acasă* și *nimeni nu știa unde*. Trăgea adânc în piept starea de a fi în altă parte. Încerca să se relaxeze și să se lase absorbit de extraordinara lume de la Seegard, pe care o definea drept „puritanism boem". Totuși, vechea și obsedanta negură rămânea la locul ei. Când hoinărea de unul singur, în plimbări mai scurte acum, când nu mai putea trece râul, mergând pe cărare către șosea, de-a lungul șoselei sau peste ogoarele netede din împrejurimi, se străduia să *privească* plantele, copacii, florile, norii albi și joși ce alergau pe cerul uriaș. Cu toate astea, vedea în fața ochilor, la fel de viu ca întotdeauna, chipul lui Mark, capul lui nobil, cu ochi uriași, și repeta amănuntele groaznicei nopți. Sentimentele i se legaseră de un tablou micuț al lui Jesse, pe care-l descoperise în dormitorul cel gol de lângă camera lui, și care reprezenta câțiva oameni șezând stânjeniți împreună într-o încăpere, vizibil tăcuți, care păreau să aștepte sau tocmai aflaseră despre o catastrofă: jalea cristalizată în spaimă pură. Toate *astea*, își spunea el scrutând câmpia și întorcând capul spre silueta de catedrală a Seegardului, care se profila încă la orizont, sunt o fantasmă, un vis, un văl, ceva care acoperă *adevărul*; și numai înfruntarea adevărului are să mă salveze de la moarte. Sau are să transforme moartea în altceva. În ce altceva? În viață, presupun. Dar vreau eu viață, orice fel de viață, vreau eu să fiu salvat? Și nu

există oare o singură moarte adevărată, cea obișnuită, când ești măcelărit și terminat, când orice metamorfoză promisă e pură ficțiune? Să fiu mort, așa cum e mort Mark. În comparație cu asta, ce becisnică părea ideea pe care i-o inoculau subtil și perseverent cele trei femei, cum că venise la un sanatoriu. Toate astea sunt o vrajă, își zicea el, nori frumos colorați, o iluzie, *o cale greșită*. Dar bineînțeles... Totul, și viața, și moartea, și adevărul, depindea acum de Jesse.

*

— Vino, vino repede să vezi, Bettina sâcâie un păianjen!

Edward lăsă din mână cuțitul cu care toca în bucătărie frunze de busuioc și pătlagină și se repezi în coridorul dinspre Seldenul de Vest, de unde se auzise strigătul încântat al Ilonei. O urmă până într-una dintre încăperile de la parter, căreia îi ziceau încă Sala Harnașamentelor, de pe vremea când, după spusele Ilonei, fetele aveau ponei, dar care acum era plină cu mobilă stricată. (În Seldenul de Est nu se aventurase încă, acolo nu fusese invitat.)

Pe pervazul plin de praf al unei ferestre, Bettina înfrunta un păiajen mare, negru, un păianjen foarte viguros, cu un corp bombat, cu picioare groase și ochi proeminenți și mobili, care dădeau impresia irezistibilă că se uită *cu ură* la torționarul lui. În capătul pervazului era o draperie cenușie, mițoasă, cu o gaură mare în mijloc. Acolo părea să fie cuibul păianjenului, iar Bettina, înarmată cu o pană, îl împiedica să ajungă acasă. Păianjenul încerca tot felul de scheme, se făcea că se retrage și apoi țâșnea în față, se prefăcea mort și dintr-odată o pornea iute în sus pe geam. Nimic nu-i era de ajutor. Bettina, zâmbitoare, îl împingea ușurel înapoi sau îi bara pur și simplu drumul sau îl lua cu îndemânare pe pană și-l punea în capătul celălalt

al pervazului, de unde se întorcea furios, în fuga mare.

— Să nu-i faci rău, se rugă Ilona.

— Normal că n-o să-i fac rău.

Dar chiar în momentul acela, o mișcare prea puternică a penei mătură păianjenul de pe pervaz. Acesta căzu cu un plesnet sonor undeva, printre niște picioare de scaune răsturnate. Bettina o lăsă baltă.

— Of, o fi pățit ceva?

— Sigur că nu, prostuțo!

— Crezi c-o să mai nimerească drumul spre casă?

— Da sau, în cel mai rău caz, o să-și facă o casă nouă, păianjenii lucrează repede, nu ca unele persoane.

Ilona izbucni deodată, cu glas plângăreț:

— Of, bietul animăluț!

— Încetează! i-o tăie Bettina scurt.

Venindu-i în ajutor Ilonei, Edward se băgă iute în vorbă:

— N-am mai văzut în viața mea o casă așa de plină de păianjeni.

— În casa asta, păianjenii sunt sacri, îl informă Bettina.

— Toți păianjenii îi aparțin lui Jesse, adăugă Ilona, venindu-și în fire.

— Dacă Edward are ceva împotriva pânzelor de păianjen, spuse Bettina, o să-l punem să prindă toți păianjenii din casă și dacă pățește vreunul ceva, o să-l pedepsim.

— O, dar mie-mi plac păianjenii *și* pânzele de păianjen, se grăbi Edward s-o asigure.

— Asta-i cât se poate de bine, făcu Bettina.

Edward le urmă pe fete înapoi în bucătărie. Întâmplarea cu păianjenul îl tulburase.

— Miroase dumnezeiește busuiocul ăsta, spuse Ilona, trecând pe lângă locul ultimelor isprăvi gospodărești ale lui Edward.

— În bucătărie miroase mereu a busuioc, precizează Bettina, îl cultivăm tot timpul anului, în seră și în casă, avem în permanență un ghiveci sau două aici.

— Avem tot soiul de plante, spuse Ilona, arătând spre șirurile de mănunchiuri uscate care atârnau de grinzi. Mama May știe totul despre ele, prepară tot felul de medicamente, dacă ai nevoie de ceva, spune-i.

— Edward n-are nevoie de nici un medicament, se împotrivi Bettina.

— Ai dormit bine? îl întrebă Ilona.

— Da, răspunse el, dar...

— Dar ce?

— Am auzit astă-noapte un zgomot tare ciudat.

— Ce fel de zgomot?

— Un fel de vaiet sau urlet, vorbi Edward șovăitor, și n-am putut să-mi dau seama de unde venea.

Alesese în mod instinctiv zgomotul care ar fi fost, poate, mai ușor de explicat.

— Lăcari, făcu Ilona prompt.

— Lăcari?

— Da, niște păsărele, cântă noaptea, n-aduc deloc a privighetori, scot niște sunete foarte urâte...

— Nu cred...

— Sau bufnițe. Bettina știe să cheme bufnițele, nu-i așa, Bet? Și știe să scoată niște note înalte, pe care le aud numai animalele.

— N-ai mai trăit la țară, spuse Bettina. Pe-aici, liniștea nopții e plină de zgomote ciudate. Posibil să fi fost niște vulpi la rut, dar mai sigur erau măgari sălbatici.

— N-am auzit niciodată despre măgari sălbatici.

— Păi uite, auzi acum. Sunt câțiva prin pădure. Scot cele mai ciudate sunete, mai ales primăvara.

— Mi-ar plăcea să-i văd și eu...

— N-ai să-i vezi, sunt la fel de greu de văzut ca viezurii și pot fi periculoși, de-a dreptul feroce.

— Deci aveți pe-aici superțânțari și supermăgari!

— I-am zis de țânțari, precizâ Ilona, sunt chiar periculoși, sunt o varietate mai mare și mai rezistentă și pot să te îmbolnăvească de friguri.

— În sejurul ăsta ar cam trebui să nu te apropii de luncă și nici de pădure, îl sfătui Bettina. Uite,

ce-ar fi s-o ștergeți voi doi? Eu am ceva de lucru la scaunul ăla. Ilona, ia-l pe Edward la o plimbare, mergeți pe cărare până la drum, aveți timp destul până la prânz. Dați-i drumul, dați-i drumul, Ilona e o leneșă!

— Stai, Edward, să-mi iau haina!

Își trăseseră cizmele și scurtele pe ei și mergeau acum cu vântul din spate. Era prima dată când mergeau împreună să se plimbe, iar acum pășeau cam stânjeniți unul lângă altul pe aleea largă, mărginită de blocuri albe și negre de cremene colțuroasă.

— La început am zis că-s cele mai urâte pietre pe care le-am văzut în viața mea, dar acum mi se par frumoase, spuse Edward.

— Da. Jesse le iubește. Îi inspiră sculpturile.

— Nu știam că sculptează.

Cum Ilona nu-i răspunse nimic, continuă:

— Sunt aduse de la malul mării?

— Nu, apar pur și simplu din pământ ca... ca niște comori, ca niște chestii vrăjite. Câte unul singur și la distanțe mari. Cele de la malul mării sunt altfel, sunt mai mici, mai netede și mai degrabă maro la culoare.

— Există plajă în zona asta?

— Mda, dar pietroasă. De-a lungul coastei trecea calea ferată, dar e mult de-atunci. Acum suntem cam rupți de lume, e plăcut așa.

— Aș vrea să merg până la mare. Se poate ajunge *pe acolo*? întrebă Edward, arătând cu mâna spre un câmp acoperit cu o cultură verzuie, tânără.

— Nu, în partea aia nu-i *nimic* și fermierul nu lasă pe nimeni să treacă peste ogorul lui. Îmi pare rău că-i totul așa de mohorât. Pe ogorul ăla e rapiță[1]...

— Ce?

---

1. Joc de cuvinte intraductibil, bazat pe omonimia cuvântului „rape" („viol" și „rapiță").

— Rapiță, o plantă, se face ulei din ea. În mai o să fie de un galben strălucitor, superb, o să vezi.

— Da? se miră Edward. Deci pământul ăsta nu-i proprietatea voastră?

— Nu, numai o parte din luncă și din pădure și pajiștile de pe malul râului. Știi, nu suntem tocmai bogați, trebuie să muncim și să vindem ceea ce facem. Eu fac bijuterii...

— Îmi arăți și mie? Și țeși...

— Da, iar Mama May face carpete și pictează felicitări și cutii de cadouri pentru Crăciun și brodează extraordinar...

— Și Bettina ce face?

— Ea n-are un simț artistic așa de dezvoltat, mă rog, a fost studentă la Arte, dar e foarte îndemânatică, poate face orice fel de mobilă și mai făcea și oale... O prietenă duce la Londra ce facem noi și le vinde acolo.

— Dar voi mergeți la Londra?

— A, păi... Eu am fost.

Nu cine știe ce des, își zise Edward. Oare le ține prizoniere?

— Eu n-am călătorit deloc, continuă Ilona. Jesse și Mama May au locuit o vreme în Paris, iar Bettina a fost și ea acolo. Eu n-am fost nicăieri. Pe vremuri voiam să mă fac dansatoare...

— Ce ciudat, și eu! O să te duc eu la Paris cândva... Voi sunteți așa de pricepute. Dar tablourile lui Jesse, vreau să zic, pe ele nu le vindeți?

— Acum nu vrem să vindem nici unul. Tu ai văzut numai lucrările lui din perioada timpurie, a trecut printr-o mulțime de faze, a fost perioada abstractă, în negru și galben, pe urmă faza eroic-expresionistă, noi îi zicem faza regală, când făcea o grămadă de regi, animale și oameni luptându-se, pe urmă faza Tițian-târzie, când a reluat unele idei mai vechi, doar că totul arăta altfel, mai întunecat, în penumbră, dar inundat de lumină, și pe urmă a fost o fază tantrică, în culori minunate, când picta întruna începutul sau sfârșitul lumii, unele lucrări sunt foarte erotice, ai să vezi...

— Sper că ai să mi le arăți. Când se întoarce?

— Cât de curând, bănuiesc.

— Ce se-aude?

— Un fierăstrău electric. Sunt pădurarii, taie copaci în partea cealaltă, e o pădure mare acolo. Nouă nu prea ne plac. Au otrăvit tot hasmațuchiul de pe marginea șoselei cu erbicide și au distrus niște orhidee. Totuși, câteodată ne sunt de ajutor.

Își continuară drumul în tăcere. Glasul fierăstrăului electric suna sinistru în pustietatea din jur. Edward spuse:

— Știi, am mai auzit și alte zgomote în nopțile astea.

— Aha...

— Da. Am auzit un zgomot grozav de puternic, ca de sticlă spartă. Și un sunet ca... niște pași de copil alergând prin casă. Nu știu cum mi-am dat seama că sunt copii.

Ilona își pusese haina peste rochia ei simplă, de zi, și își ridicase gulerul, peste care părul roșcat îi cobora într-o coadă lungă până-n talie. Restul părului îl înghesuise într-o căciuliță albastră de lână. În haina aceea arăta ca un copil, micuță și imatură, cu obrajii umezi și înroșiți de frig, parcă era un băiețandru de paisprezece ani. Își așeză mai bine căciulița pe cap, trăgându-și-o peste urechi, apoi răspunse:

— Zgomotul de sticlă spartă era de la strigoi, e una din șmecheriile lui. Uneori se aude foarte tare. În ultima vreme nu l-a mai făcut. Credeam c-a plecat.

— Vorbești de parcă l-ai cunoaște personal. Tu ai auzit ceva?

— Nu.

— Și celălalt, pașii de copil?

— Ăla, zise Ilona, e ceva din trecut.

— Cum adică?

— Tu dormi în partea veche a Seldenului. Uneori, lucruri din trecut se întorc, lucruri izolate, nu fantome. Eu nu cred în fantome sau în spiritele morților. E ceva asemănător cu strigoiul, ceva

mecanic, ceva natural, despre care nu se știe mare lucru. Poate că interceptăm unde din mintea altora, din trecut, ceva ce altcineva a auzit sau a văzut...

— Te admir pentru felul în care interpretezi totul atât de firesc. Ai capacități parapsihologice? Vezi, auzi diverse chestii?

— Am auzit strigoiul. De văzut, n-am văzut niciodată nimic. Dar Jesse a văzut. El are un teribil simț al trecutului. Cufărașul ăla de-acolo e cutia noastră de scrisori. Cheia e la Bettina, poștașul are și el una. Dacă vrei să trimiți o scrisoare, dă-i-o Bettinei și ea o s-o lase în cufăr, s-o ia poștașul.

Ajunseseră la șosea. Fierăstrăul electric nu se mai auzea. Începea să plouă.

— Nu vreau să trimit nici o scrisoare, zise Edward. Tu nu vrei să verifici dacă ai vreuna?

— A, eu nu primesc scrisori. Uite cărarea. Dar acum plouă...

— Hai înapoi.

Se întoarseră cu fața spre vântul de răsărit. Când Seegard apăru în raza lor vizuală, Edward spuse:

— Tare ciudat arată casa asta, câteodată pare fără noimă, vreau să zic că nu știu cum să mă uit la ea și lucrul ăsta parc-o face invizibilă.

— Știu ce vrei să zici. Jesse a făcut-o dinadins așa, să-ți fie greu să te uiți la ea.

— Poate că are de-a face cu simțul său al trecutului, de care vorbeai! Ilona, câți ani ai?

— Optsprezece. Iar Bettina douăzeci și patru.

— Credeam că ea e mai în vârstă, credeam că tu ești mai tânără. Ah, Ilona...

— Ce e?

Uitându-se țintă la Seegard, lui Edward i se păru că întreaga clădirea e pe cale să dispară și că doar el o face să existe. Nu mai știa ce voise să-i spună Ilonei. Îi părea bine sau rău că e sora lui și nu o fată oarecare? Tare mult ar fi vrut s-o sărute. Cu ochii ațintiți mai departe asupra casei, bâjbâi după mâna ei rece și o strânse cu putere.

Îmi îmbătrânesc mâinile, își spunea Midge McCaskerville, sunt uscate, vinele încep să iasă în relief, sunt pătate, în curând or să se rideze. Stătea în salonul casei din Fulham. Camera era plină de lalele, lalele galbene, pe care le cumpărase ea însăși în dimineața aceea, și lalele crețe, pe care i le trimisese Ursula. Ursula îi trimitea de multe ori flori. Lalelele galbene stăteau semețe în oale negre de Wedgwood, iar cele crețe, cu dungi roșii și albe, se înclinau grațioase în vaze fanteziste mov, *art nouveau*[1]. Midge le privise multă vreme concentrată. Îi plăcea liniștea aparte pe care viața încremenită a florilor o putea da unei încăperi. Acum, întorcându-se la rochia pe care se apucase s-o modifice, nu putea evita să-și privească mâinile. Tăiase cu îndrăzneală vreo treizeci de centimetri din poalele unei rochii de seară pe care își dădu seama că n-o mai purtase de-o bună bucată de vreme. Își evalua periodic relația instinctivă cu propria garderobă. Cumpărase de la Liberty's doi metri dintr-un material destul de scump ca să facă doi clini discreți, pentru a lărgi partea de jos a rochiei. Îi plăcea să-și modifice hainele. În preferințele ei, florile erau pe primul loc, hainele, pe-al doilea. Thomas spusese odată, în glumă, bineînțeles: „Trebuia să te faci botanistă sau croitoreasă!", dar asta arăta ce puțin o înțelegea el. Florile și hainele erau pentru Midge, chiar dacă „își ocupa timpul" cu ele, prilejuri de contemplație, încetineau ritmul lumii până către un punct de repaus absolut. Când cosea sau aranja flori, se mișca foarte încet, oprindu-se deseori. Îi plăceau acele și ața colorată și îi plăcea să coasă. Nu avea mașină de cusut. Thomas îi spusese odată că-i place să se uite la ea cum coase, îl calma. Acum își privea mâinile, mâna dreaptă ținând acul, nemișcată acum, așezată pe

1. Stil artistic de la începutul secolului al XX-lea, prefigurând modernismul.

mătasea imprimată în roșu și negru. Acul, atât de curat și de strălucitor, atât de ascuțit și de ferm. Mâinile, atât de pătate de trecerea către moarte. Clinii erau din mătase roșie simplă și se potriveau atât de bine cu materialul roșu cu negru, că se gândi, dar pe urmă respinse ideea, să „facă o combinație", punându-i în față și în spate. Rochia de mătase, descusută cu grijă, i se revărsa de pe genunchi pe pajiștea de margarete, orientală, simetrică, a covorului. Era o după-amiază însorită, draperiile imprimate cu flori de volbură fuseseră trase în lături, iar ușa dinspre balcon fusese deschisă. Din balcon, o scăriță de fier forjat cobora în grădină, unde zarzărul era în plină floare, brândușele se trecuseră, iar trandafirii se lăsau încă așteptați. Capul de leu din piatră, prins în zidul de cărămidă, ar fi trebuit să picure apă într-un havuz de dedesubt, dar Thomas nu reușise niciodată să rezolve treaba asta. Pe lângă ziduri, în jurul micii peluze netede, Midge alesese să planteze tufe bogate de „trandafiri bătrâni" și arbuști cu frunze frumoase, ventrilică, alior, buddleia, oțetari și arțari japonezi.

Astăzi era ziua când Stuart Cuno trebuia să vină la Thomas ca să „aibă o discuție". Știa că Thomas aruncase o vorbă și fusese încântat (deși încerca s-o ascundă) când Stuart îl sunase să-i spună că vine. În aparență, subiectul discuției avea să fie Edward. Dar Thomas contramandase o consultație (nu pe domnul Blinnet, evident), ceea ce nu-i stătea în obicei, și se întorsese devreme de la clinică. Era încântat de perspectiva acestei întrevederi „de suflet". Nu mai poate de bucurie c-o să-și înfigă ghearele în Stuart, se gândea Midge. O deranja gândul că Stuart și Thomas or să se apropie, poate chiar or să devină intimi. Nu-i plăcea deloc Stuart. Făcea parte dintre cei care se temeau de înfățișarea lui de „vierme alb". I se părea nefiresc, ciudat și rece.

— Ai vorbit cu Meredith despre căștile alea? îl întrebă Midge pe Thomas, care tocmai intrase în cameră. Ursula zice c-or să-i strice auzul.

Propria voce i se părea plângăreață și inexpresivă. Dar Thomas observa lucrul acesta? Părea că nu.

— Da, i-am spus, îi răspunse el. E în regulă. Ce faci cu rochia aia?

— O scurtez și o lărgesc.

— E o rochie tare frumoasă. Te-ai coafat azi?

— Nu, nu se vede?

Thomas se oprise în fața ferestrei, uitându-se în grădină, cu fața luminată de soare, fața lui inteligentă și interiorizată, pe care se citea mulțumirea de sine, fața lui vicleană, sarcastică și ironică, fața aceea care odinioară i se părea atât de frumoasă.

Nu se gândește deloc la mine, își zise ea, merită să mă piardă, crede că toate activitățile mele sunt un fel de joacă. Și poate că asta și sunt. În afară de una. În afară de una, în afară de una. Of, Doamne... Ce milă mi-e de mine... și de Harry... și de Thomas...

— Unde-i Edward? îl întrebă Stuart Cuno pe Thomas McCaskerville.

— A fugit.

— Dar știi încotro?

— Da.

— Și e bine acolo unde e?

— Asta nu știu. Harry e îngrijorat?

— Nu din cale-afară, răspunse Stuart. Presupune că tu deții controlul. Apropo, m-am uitat prin camera lui Meredith când am venit încoace și nu-mi plac deloc posterele pe care și le-a pus pe pereți. Unele sunt de-a dreptul vulgare.

Se aflau în cabinetul pedant al lui Thomas. Stuart refuzase fotoliul în care șezuse Edward nu cu multă vreme în urmă. Pășea alene prin cameră, examinând tabloul semnat de Cleve Warriston, cercetând cărțile lui Thomas, admirând zarzărul acoperit de spuma rozalie a florilor. Sigur, Stuart nu vedea toate astea pentru prima dată, dar acum

părea să privească totul cu o anumită intensitate. N-ai fi putut spune despre el că-i agitat, doar că n-avea stare și clocotea de viață. Părul lui blond, des, lung cam cât al unui câine cu blană mițoasă, era ușor ondulat și-i cobora destul de mult pe ceafă. Ochii chihlimbarii, ca de animal, îi erau umezi de parcă tocmai râsese sau păreau să exprime afecțiune, așa cum sunt uneori ochii câinilor; iar buzele, roz și dulci ca ale unui copil, i se mișcau acum, se țuguiau și zâmbeau vag, ca la un gând șăgalnic. Era îmbrăcat potrivit pentru ziua aceea caldă, cu niște pantaloni lălâi de bumbac maro deschis și cu o cămașă bleu, descheiată la guler și ușor ieșită din pantaloni. Lui Thomas i se păru pe moment că arată ca un tânăr sănătos și plin de viață. Faptul acesta demn de remarcat, dat fiind că Stuart *era* un tânăr sănătos și plin de viață, îl făcu să se gândească în ce lumină diferită și ciudată își văzuse în ultimul timp tânărul prieten. Avusese nevoie de ceva timp ca să decidă că Stuart, în „noua lui fază", era autentic; dar autentic *în ce*, asta era întrebarea.

— Deci încă nu te-ai hotărât ce vrei să faci, adică ce slujbă?

— Mai bine nu vorbeam despre chestiile alea, se încruntă Stuart.

— Păi, lumea o să-și tot pună tot felul de întrebări, inclusiv unele impertinente, despre viața ta sexuală.

— Mda.

— Tu încă îți închipui că trebuie să răspunzi prompt și sincer la toate. Dar nu-i nevoie să-ți prezinți planurile, e suficient să le pui în practică.

— N-ar fi trebuit să pomenesc de castitate, admise Stuart, trebuia să-mi văd de treabă și gata. Ai dreptate... Totuși, n-am putut să mint. Și nu vreau să mă obișnuiesc să fiu evaziv.

— Dar poate omul să fie întotdeauna sincer? Astea-s probleme pe care cei mai mulți le rezolvă din instinct, de obicei greșit, fără măcar să-și dea

seama. Dar zi-mi despre slujbă, dacă nu te deranjează întrebarea mea.

— A, din partea *ta* nu mă deranjează. E drept că s-ar putea să nu-mi iau *nici o* slujbă, nu-i așa de ușor în ziua de azi. Mă gândeam la ceva cu deținuți... cum ar fi consilier de probațiune sau la ceva în asistență socială, legat de menaj sau...

— Nu-i atât de ușor să ajuți oamenii, îl întrerupse Thomas, și s-ar putea să te și urască pentru asta. Dar n-ar fi mai bine să te ocupi de ceva care să presupună studiu intelectual? Ai învățat toată viața din greu, n-o să duci dorul învățăturii?

— Probabil voi avea de făcut ceva cursuri de formare. Oricum, îmi propun să continui să învăț. Un lucru pe care cu siguranță l-am învățat este cum să învăț.

— Ucenicie pentru bunătate... Un caz într-adevăr special. Dar eu mă refeream la studii universitare consecvente, la învățatul din cărți.

— Vreau să mă desprind de toate chestiile alea abstracte.

— Sau poate ar trebui să citești ceva despre preocupările tale speciale?

— Despre ce?

— Despre religie, teologie, metafizică, domenii dintr-astea.

— Thomas, îți bați joc de mine!

— Nu, sondez și eu terenul. Deci nu ești tentat să scrii tu însuți ceva pe tema asta, să încerci să explici...

— *Să scriu?!? Să explic?!?*

— Bine, bine, stai să mă exprim mai limpede.

— Uite ce-i, n-am nimic împotriva cărților, ba dimpotrivă, în ziua de azi copiii sunt atrași de calculator mai mult decât de cărți, asta-i o cauză importantă a tuturor problemelor. Dar tu pari să consideri educația mea drept un maldăr de proprietăți, investiții care trebuie valorificate, nu risipite. Dar eu nu vreau acum studii universitare, vreau s-o iau de la zero.

— Asta nu-i tocmai ușor. Ești sigur că nu-s acri strugurii fiindcă nu mai poți continua să fii o stea?

— Nici nu sunt o stea!

— Dar ți-ai obținut absolut remarcabil diploma de gradul I în matematică.

— Da, însă asta poate oricine. Vreau să spun că dacă poți gândi într-un anume fel într-un anume moment, obții cu siguranță diploma, nu-i ca în alte domenii. Dar asta nu înseamnă că mai poți face și altceva sau că mai poți continua, până și Newton era epuizat la douăzeci și patru de ani. Oricum, toate astea-s piste false. Lumea modernă e plină de teorii care proliferează la un nivel inadecvat de generalitate, suntem tare *buni* la teoretizări, iar o teorie naște altă teorie, există o întreagă industrie a activităților abstracte pe care lumea le ia drept gândire...

— Da, înțeleg, dar n-ar trebui să existe teoreticieni care să poată formula critici radicale la adresa teoretizărilor?

— Poate că da, dar pe mine nu mă interesează, mă *pasionează* altceva...

— Da. Și totuși, despre ce-i vorba? Îți imaginezi că poți salva lumea numai demonstrând că așa ceva e posibil?

— Toată lumea pare că vrea să facă din asta un mister sau o dramă, dar e într-adevăr exasperant de simplu, să nu intri în angrenaj.

— Angrenaj?

— Știi la ce mă refer, chestiile obișnuite, corupția... Corupția, știi, apare așa de *repede*...

— Da. A doua coridă e mai ușor de suportat decât prima, Byron spune că el s-a desensibilizat după două execuții.

— Iar castitatea...

— Se spune că sexul este imaginea, ba chiar substanța spiritului, iar prin abstinență devine instrumentul său – dar un instrument periculos. Orice formă de spiritualitate e periculoasă, iar ascetismul în mod deosebit.

— Crezi c-aș putea da bir cu fugiții!

— Nu mă gândeam la ceva atât de simplu.

— Asta înțeleg eu prin dramă și mistificare. Ca să pot fi util, trebuie să trăiesc simplu și să fiu singur. Nu-i nimic misterios în asta. Preoții o fac de când lumea. Puteam să mă duc la o școală catolică, la un seminar, să mă hirotonisesc...

— Da, dar nu te-ai dus.

— Îmi pare rău după preoție... Să fi fost un paroh obscur ar fi fost exact ce-mi trebuia, meseria, stilul ei, vreau să zic...

— Și de ce nu te gândești serios să te hirotonisești acum? Nu-ți bate capul cu dogma, ea oricum se schimbă. Teologii lucrează cât de repede pot tocmai ca să atragă oameni ca tine. Partidul salvării teologice e pe drum. În curând o să auzi sunet de cimpoaie.

— Da, dar tot pentru cei inițiați rămâne, se împotrivi Stuart râzând. Mie mi-ar lua prea mult timp să fac ca „Dumnezeu" să nu mai fie numele cuiva. Eu n-am nevoie de nici un Dumnezeu, nici măcar de unul modificat și modernizat. Trebuie să fiu sigur că nu-i și El pe undeva pe-acolo, pitit bine. Dumnezeu este o idee antireligioasă. Dumnezeu nu există.

— Așa cum, de altfel, ne-au spus dintotdeauna religiile orientale. De ce nu...

— Nu mă preocupă Orientul. Eu sunt occidental. Aici trebuie să fie diferit.

— Unii spun că Dumnezeu s-a retras la mare distanță, de aceea Transcendentul e tăcut de o vreme.

— Ăsta-i un act dintr-o piesă. Dar nu există nici o piesă.

— Hai să spunem că Dumnezeu e un obiect al dragostei permanent, non-degradabil. Suntem *obligați* să nu ne imaginăm ceva de felul ăsta?

— Sunt o mulțime de chestii de felul ăsta, n-avem nevoie să ni le imaginăm ca pe o persoană care există undeva, în altă parte; la o privire mai atentă, lumea e plină de ele.

— Te referi la simboluri, la sacramente?

— O ții întruna cu jargonul ăsta...

— Copaci, animale, opere de artă?

— Uite cum vine treaba, eu nu fac decât ce trebuie să facă orice om în momentul de față, mă descurc singur. Doar că nu văd lucrul ăsta ca pe un demers dramatic, eroic. Îl văd pur și simplu fără vechiul decor supranatural.

— Lumea zice că, dacă o faci de capul tău, înseamnă că e numai o fantezie personală, fără substanță. Fără mitologie sau teologie sau instituții... Și presupun că nu-ți cauți un maestru sau un guru...

— Sigur că nu. Să-ți imaginezi că undeva departe, la capătul lumii, într-o peșteră, trăiește un bătrân înțelept, ăsta-i sentimentalism, e masochism, e vrăjitorie...

— Nu vrei să fii sub ascultare.

— Sunt sub ascultare, dar nu în felul ăsta.

— Ești devotat.

— Trebuie să fie totul, toată ființa mea, toată viața mea, să nu fie ceva cu jumătate de normă, nu ceva opțional... Pur și simplu să încerc să fiu bun pentru alții, nu pentru mine însumi. Să nu fiu nimic, să nu posed nimic, să fiu un slujitor... Și asta să-mi fie singura ocupație. E totul, pretutindeni, ca și cum toate l-ar mărturisi și l-ar arăta... Și-i atât de profund, că e în întregime în mine și, în același timp, e în întregime în afara mea...

— Ia-o mai încet. Tot ce-mi spui sună de parcă ai vorbi de Dumnezeu. Îmi spui că nu există Dumnezeu, și pe urmă aspiri să fii tu însuți Dumnezeu, îți însușești atributele lui. Poate că asta *este* îndatorirea epocii noastre.

— N-am spus că sunt Dumnezeu! Vreau numai să spun că drumul, drumul către...

— Kafka susținea că nu există nici un drum, există numai sfârșitul, ceea ce noi numim drum e numai umblet aiurea.

— Vrei să mai spui o dată?

— Nu există nici un drum, există numai sfârșitul, ceea ce noi numim drum e numai umblet aiurea.

— Am să mă gândesc la asta. Vreau numai să spun că eu, eu personal, încerc să fac, cel puțin încep să încerc să fac ceva despre care sunt *sigur*, care e *evident*, pe care îl văd *pretutindeni*.

— Pretutindeni în afara ta, dar și înăuntrul tău. Dar înăuntru e întuneric, Stuart.

— Te referi la păcatul originar. Nu mă preocupă poveștile astea despre vinovăție. A, sigur, te referi la inconștient!

— Nu-mi spune că nu crezi în el.

— Nu cine știe ce. Nu mă încântă ideea. Nu mă interesează.

— Poate că îl interesezi tu pe el. Nu disprețui conceptul ăsta. Nu-i o vizuină de monștri, e un rezervor de putere spirituală.

— Spirite. Vrăji. Nu, nu-mi place ce zici. E o idee rea, amăgitoare.

— Zici că nu te preocupă vinovăția. Îți închipui că tu n-o să te simți niciodată vinovat?

— Vreau să spun că sentimentul în sine nu e important, ba poate fi chiar dăunător. Trebuie să încerci să repari lucrurile, să le îmbunătățești. De ce să-ți pui singur bețe-n roate când ai atâta treabă?

— Deci nu-l invidiezi pe Edward, cu situația lui extremă?

— Nu, de ce să-l invidiez? se miră Stuart.

— E o metodă bună ca să renunți la iluziile de automulțumire.

— Crezi că-s prea plin de mine?

— Nu sunt sigur, îi răspunse Thomas după o clipă de gândire. Cazul tău nu se mulează deloc pe conceptul ăsta. Aștept să văd ce mai urmează.

— Tata spune că sunt hedonist, râse Stuart. Zice că am ales o formă superioară de egoism!

— Să adormi în fiecare seară cu conștiința curată e într-adevăr un lucru de invidiat.

— El se referea la altceva. Că o să fiu în mod ostentativ sărac și-or să-mi poarte prietenii bogați de grijă!

— Îți închipui că vrei să duci o viață altruistă, ordonată și monotonă...

— Vrei să zici, de fapt, o viață de leneș!

— Nu ești de acord cu ideea lenei. O parte din energie ți se trage din faptul că ai o părere bună despre tine însuți. Așa că o să vrei faimă, chiar acțiune, deliciile notorietății, o să vrei să cucerești și să fii văzut cucerind.

— Acum mă provoci!

— Crezi că ești o persoană excepțională.

— Există ceva excepțional, dar nu-i vorba despre mine. Crezi că-mi lipsește umilința.

— Îți lipsește darul normalității, care s-ar putea să fie esențial pentru programul tău. Ca să spunem lucrurilor pe nume, ai un ego foarte puternic. Zi și tu, nu-i oribil? Tu nu vrei să fii normal. Tu *gândești* prea mult ca să poți fi normal.

— Aș vrea să fiu invizibil. Într-un fel nici nu-s prezent...

— Deja?

— N-am avut niciodată simțul identității.

— Asta nu-i totuna cu a fi altruist, băiete dragă!

— De acord... Într-un fel, e vorba de egoism.

— E vorba de alegerea unei forme de securitate. Să fii singur înseamnă siguranță. Stoicismul înseamnă siguranță. Să nu fii niciodată surprins, să n-ai niciodată nimic de pierdut. E o sursă de mândrie.

— Nu cred că sunt un stoic. Zău, e mai rău de-atât. „Căci eu ambrozie-am gustat și lapte am băut din rai."[1]

— Stuart, stai jos, te rog. Nu-mi place cum te sprijini de fereastra aia, am un presentiment că ai putea să cazi, vino în miezul lucrurilor, *aici*.

Stuart se așează pe fotoliul din fața lui Thomas și se holbă la el cu o expresie exasperantă de bună dispoziție. Thomas, care-i știa chipul de multă vreme, de când era copil și apoi adolescent, se

1. Parafrază a unui vers din poemul *Kubla Khan* al scriitorului S.T. Coleridge.

mira de cât de neschimbat părea, cât de curat, neted și strălucitor, de parcă și-ar fi păstrat toate chipurile, inclusiv pe cel de bebeluș, ca pe niște măști de mătase suprapuse, prin care răzbăteau acum inteligența lui vie și înnebunitoarea încredere în propria persoană. Thomas trebui să recunoască în sinea lui că, la urma urmei, Stuart era un tânăr vulnerabil, lipsit de experiență și, poate, plin de iluzii. Se uită cu atenție la firele aurii din barba lui frumos tăiată.

— Ce-ți veni și cu ambrozia aia?

— A, vreau să spun că numai gândul la toate astea e așa de minunat, mă face așa de fericit. E ca și cum ai avea mană de mâncare și n-ai vrea să-ți răsfeți cerul gurii.

Thomas începu să râdă, apoi să hohotească, iar Stuart continua să zâmbească, urmărindu-l cu un interes nevinovat.

— Stuart, ești neprețuit! Pur și simplu te-ai ales pe tine însuți din toată condiția umană de nepieritor egoism. Să muți un munte e ușor, să schimbi în bine temperamentul unui om e mult mai greu. Dar se pare că tu crezi că deja ai reușit asta doar gândindu-te!

— Dar ce-i așa rău să gândești? E tot un fel de acțiune. Și de ce-ar trebui să-mi bat capul cu temperamentul, oricum și ăsta e un concept cât se poate de neclar. Ajungem repede la capătul psihologiei și teoriile detaliate despre morală n-au nici un rost.

— Asta zicea și tatăl tău alaltăseară.

— El voia să spună că toate-s numai prostii. Eu vreau să spun că discuțiile despre „viața spirituală“ et cetera sunt prea abstracte. Nu se pune problema „explicațiilor“. Multe lucruri importante nu pot fi explicate.

— Da, da, sigur. Și activitatea mentală înseamnă acțiune. Dar gândirea asta a ta nu e teoretizare, nu e meditație sistematică...

— Inocența e o idee puternică, puritatea, sfințenia. Ideile sunt semnale, sugestii, refugii sau locuri de odihnă... Mi-e greu să le descriu.

— Sigur. Ești inventiv când vine vorba de metafore. Deci, te rogi? Meditezi?

— Da.

— Ceri ajutor, implori milă?

— Da.

— Îngenunchezi?

— Păi... da... uneori.

— Sunt impertinent?

— Încă nu.

— Nu te-a învățat nimeni?

— Sigur că nu! Uite ce-i, Thomas, astea-s lucruri naturale, normale, nu-i nimic ciudat!

— Și toate astea ți-au venit în mod natural și fără efort, fără legătură cu vaga educație anglicană din copilărie. În școală nu erai credincios.

— Se mai schimbă omul pe măsură ce crește.

— Dar Iisus?

— Ce-i cu el?

— Ziceai că n-ai nevoie de nici un maestru, dar nu cumva pe el nu poți să-l eviți?

— El nu e maestru, se încruntă Stuart. Sigur, el *există*. Dar nu e Dumnezeu.

— În regulă. Te chinuie discuția noastră? Sau te încântă?

— Continui să nu înțelegi nimic. Eu vreau pur și simplu să mă agăț de lume direct, ca... ca un pictor...

— Ca un păianjen?

— Ca un *pictor*. Nu mă consider vreun înțelept, nu cred în înțelepți. Și n-am nici un program de acțiune, știu doar că trebuie să-mi câștig pâinea și că vreau să ajut oamenii. E mai degrabă o stare de fapt.

— Adolescență întârziată i-ar zice unii. Sentimentul acela binecuvântat al evoluției, sentimentul acela minunat pe care-l au unii adolescenți, o inocență superioară și conștientă. Să-ți păstrezi inocența și credința în glorie și senzația că se poate totul, că poți totul, să statornicești lumina aceea pentru totdeauna, să n-o lași să pălească... Da, poate să pară ușor. Dar cât de neînțeles o să fii!

— Păi sunt deja.

— Da, dar încă nu te doare. Și o să ai parte de ură. Poate că ai deja. O să se zică despre tine că ești timid, impotent, refulat, retardat, infantil... Nu contează. Dar tu chiar ești convins că poți să trăiești numai din inocență?

— Nu... E mai mult decât atât...

— Ce e?

Stuart avu un moment de ezitare.

— Hai, spune-mi.

— „Scufundă-mi corabia, stăpâne tunar, scufund-o și frânge-o în două, pe noi la Domnul ne lasă, nu-n ghearele Spaniei pizmașă."[1]

— Ce tot îndrugi acolo, Stuart?

Stuart vorbi cu glas scăzut, de parcă i-ar fi împărtășit un secret:

— Curaj, curaj absolut... Să fii gata să mori. Sună prostește, dar versurile alea reușesc cumva să exprime ce simt.

— Da, e poemul favorit al oricărui adolescent, sau cel puțin era mai demult. Sunt convins că lui taică-tău îi plăcea și cu siguranță și bunicului tău! Iartă-mă!

— Vorbesc prea mult.

— Vorbești minunat, nu te opri, te rog. Dar odată ce trecem în revistă lucrurile necesare, ce părere ai despre dragoste?

— Despre ce?

— Despre dragoste.

— Aa... dragostea.

— Nu vreau să fiu, cum ai zice tu, abstract sau sentimental sau să fac literatură, dar n-ar fi normal ca dragostea să fie fundamentală în domeniile care te preocupă, să fie starea ta permanentă, ambrozia ta?

— Nu sunt sigur de asta, răspunse Stuart. Cred că trebuie să-și poarte singură de grijă, adică, într-un fel, să se autoanuleze.

— Să se autoanuleze?

---

1. Versurile fac parte din poemul *The Revenge – A Ballad of the Fleet / Răzbunarea – Balada convoiului de nave*, al poetului englez Alfred Tennyson.

— Trebuie să non-fie ea însăși, ca să fie ea însăși, ca să poată cineva năzui la ea...

— Subiectul ăsta te pune în încurcătură.

— Nu, doar că nu mă pot gândi la el. Vreau să intru în el ca atare, în profunzime.

— Să te îndrăgostești?

— Nu, *nu* să mă îndrăgostesc. Asta-i suprafața.

— Dar poți să ajungi în profunzime fără s-o iei de la suprafață?

— Da, de ce nu? Dar probabil vorbesc prostii. Vreau doar să spun că nu vreau legături obișnuite, prietenii intime sau relații, ceea ce se cheamă de obicei dragoste. Poate tocmai cuvântul ăsta mă enervează, numele, ca și „Dumnezeu", e așa de...

— Degradat?

— Murdar. Distrus.

— Dacă nu poți năzui la ea, nu poți hotărî unde „intri". E periculos, Stuart. Îmi plăcea să-mi închipui că ai căzut în mâinile lui Dumnezeu... Da, știu că nu la *El* te-ai referit... Dar e o zonă de mare adâncime, un ocean care se înalță și se naște din sine însuși, se topește și fierbe în el însuși și în propria substanță, se întrepătrunde cu sine însuși, lumină în lumină și lumină în sânul luminii, se umflă înăuntru, se inundă pe sine, fiecare parte se întrepătrunde cu restul până se varsă și dă pe dinafară.

— Ce-i asta, sexul, inconștientul?

— E o descriere a lui Dumnezeu, făcută de un mistic creștin.

— Cred că era eretic.

— Așa e. Cei mai buni dintre ei sunt eretici. Sunt regate și puteri, îngeri căzuți, zei zoomorfi, spirite eliberate din învelișul cărnii rătăcind prin pustie, trebuie toate puse la socoteală, Sfântul Pavel știa toate astea, el a fost primul eretic.

— Thomas, termină cu glumele. Sunt împotriva îngerilor căzuți, așa cum sunt și împotriva dramelor și misterelor și a căutării de maeștri și părinți și...

— Părinți?

— Adică am un tată perfect, bun și obișnuit, și nu privesc chestia asta ca pe un simbol important.

— Dacă tot veni vorba de părinți, cum rămâne cu mama ta?

— Acum vrei să mă explici din perspectiva mamei, făcu Stuart, roșind ușor și părând de-a dreptul supărat.

— Nu chiar. Vreau doar să aflu ce ai de zis.

— Nu văd de ce ar trebui să zic ceva. Nu sunt pacientul tău. Îmi pare rău că nu mi-am cunoscut mama.

— Te gândești la ea, o visezi?

— Uneori. Dar nu-i *deloc* treaba ta și aș prefera să nu te amesteci.

— În regulă, nu mă amestec.

Se lăsă tăcerea. Thomas se gândea: acum o să plece. Pot să-l opresc, vreau să-l opresc? Lăsă ochii în jos, se apucă să aranjeze stilourile și hârtiile de pe birou, cu o față pe care își așternuse o mască de pisică, exprimând o interiorizare detașată și binevoitoare. Stuart se uită la el, zâmbi discret, dădu să se ridice, apoi se așeză la loc.

— Aș da dovadă de nerecunoștință, după conversația asta în care m-ai făcut să vorbesc atât, dacă nu te-aș întreba dacă ai ceva special să-mi spui.

— Sfaturi? Credeam că ți-am dat deja câteva...

— M-ai provocat doar, după cum singur ai recunoscut, ca să vezi ce-o să zic! Hai, Thomas, *te gândești* la ceva!

— Sigur că mă gândesc la o mulțime de lucruri, dar n-are nici un rost să ți le spun în momentul ăsta. Poate mai târziu. Deocamdată sunt nedumerit. Ești extraordinar de plin de tine.

— Adică sunt îngâmfat?

— Nu, ești solid, coerent, plin de substanță. Mă întrebam doar... Tu pari să ai două țeluri, unul e să fii inocent și să existi prin tine însuți, celălalt, să-i ajuți pe oameni. Mă-ntreb dacă țelurile tale n-or să intre în mod serios în conflict.

— Asta s-ar putea, se arătă Stuart de acord.

Se ridică și-și reluă locul de lângă fereastră. Se uită la ceas.

— De asemenea, există în tine mai multe lucruri decât ești tu conștient. Nu ești stăpân pe tine însuți. Pune-ți problema în felul ăsta, dușmanul tău e mai puternic și mai ingenios decât se pare că-ți închipui tu.

— Tu, cu mitologia ta, ce-ți mai plac scenariile astea! Crezi că e cazul să mă scobor în iad și să mă întorc înapoi, vrei să cad și să învăț din păcat și suferință!

— Vrei să fii ca fratele cel mare al fiului risipitor, râse Thomas. Individul care n-a plecat niciodată nicăieri!

— Exact... Doar că el s-a supărat când frate-său a fost iertat.

— Iar tu nu te-ai supăra.

E timpul să ne oprim, își zise Thomas, ridicându-se din fotoliu. Suntem obosiți și ne-am descurcat amândoi bine, ținând cont de ce aiureală ar fi putut ieși. Iar ăsta-i un alt subiect periculos. Mai bine îl lăsăm baltă deocamdată. Oricum, e cu siguranță un început bun.

— Trebuie să plec, spuse Stuart.

Thomas se abținu să-l întrebe unde merge, ce are de făcut, cum are de gând să-și petreacă seara. Activitățile și felul de a fi al lui Stuart îi treziseră o curiozitate intensă.

— Îți mulțumesc că ai venit, Stuart, mi-a făcut plăcere să stăm de vorbă. Sper c-o să mai vii când o să ai chef, să continuăm discuția asta.

— A, nu cred c-o să mai discutăm noi niciodată *așa*, îl contrazise Stuart, n-ar merge. Lucrurile se pot duce de râpă dacă discuți despre ele. Dar îți mulțumesc că m-ai ajutat să-mi clarific unele aspecte. Vrei să-i spui lui Meredith că-l aștept sâmbătă, pe la zece, la locul obișnuit?

Thomas deschise ușa, Stuart se îndreptă spre ea, dar o închise și se întoarse iar spre Thomas:

— Știu că m-ai întrebat de Iisus... N-am vorbit cum trebuie despre el.

— Nu este el unul dintre semnalele sau refugiile tale? Unul dintre obiectele non-degradabile despre care spui că se găsesc peste tot?

— Da, dar eu nu pot să accept ideea Învierii... Strică tot ce-a fost înainte.

— Cred că înțeleg, zise Thomas.

— Trebuie să mă gândesc la el într-un anume fel, nu înviat, ca și cum s-ar înșela, ar fi dezamăgit... În fine, cine știe de fapt ce gândea el. El trebuie să simbolizeze durerea pură, pierderea totală, suferința fără vină, suferința fără rost, toate lucrurile astea profunde, groaznice și iremediabile care li se întâmplă oamenilor.

— Da.

— Mai e ceva la care mă gândesc uneori în legătură cu asta, ceva special. S-ar putea să ți se pară îngrozitor de capricios sau bizar sau... se poticni Stuart, făcându-se stacojiu la față.

— Ce anume? Continuă.

— Ceva ce mi-a spus un tip de la colegiu. A fost să viziteze Auschwitz-ul, lagărul de concentrare, știi că l-au făcut ca un fel de muzeu. Și mi-a spus că lucrul cel mai groaznic pe care l-a văzut acolo au fost cozile din părul fetelor.

— Cozi?

— Li s-a povestit cum *foloseau* naziștii totul în lagărele alea, în fine, într-unele dintre ele, ca într-o fabrică...

— Cum ar fi abajururi din piele de om.

— Da... Și le tăiau oamenilor părul ca să-l folosească... Să facă peruci, probabil... Era și o expoziție acolo....

Tăcu o clipă și Thomas avu impresia că o să izbucnească în lacrimi.

— Era un morman uriaș de păr de om, printre care cozi lungi, cozi de fete tinere, împletite frumos, cu migală, și eu mă gândeam... că a fost cândva o dimineață... când o fată s-a trezit din somn... și și-a împletit părul... cu atâta grijă... și...

Se opri iar, răsuflând greu și strângând pumnul.

— Și tu ai făcut legătura dintre lucrul ăsta și răstignirea lui Iisus...

— E un fel de... lucru... special... absolut... urmă Stuart după o clipă. Știi, mi se întâmplă câteodată să caut semne sau un semn.

— Nu-i și asta o formă de vrăjitorie?

— Da, recunosc că am și eu o slăbiciune, zâmbi el și emoția de până atunci i se risipi brusc.

După ce plecă Stuart, Thomas rămase nemișcat, așezat la birou, în timp ce gândurile îi executau acrobații extrem de condensate și intuitive. Ce lucru uimitor e o asemenea discuție, se gândea el, cum de-am avut-o? Ce poate fi mai extraordinar și inexplicabil decât conștiința umană? Cu toate astea, toți știm ce e, știm la ce se referă termenul, nu avem nici un dubiu în legătură cu el. Și cât de surprinzătoare și emoționantă e treaba asta cu părul fetelor. Are atâtea semnificații. Ce izbucnire de emoție. Și legătura cu Iisus. Are într-adevăr talent la... La ce?

După o vreme se relaxă. Îi veni în minte capul lui Stuart, un cap mare și alungit, cu păr blond, ca de cățel, și ochii lui de chihlimbar, naivi și încrezători, și totuși, cât de inteligenți. E mai inteligent decât îmi imaginam, se gândea el, asta o fi bine? Ce-o fi bine în toată povestea asta? Îi veni în minte zâmbetul copilăresc al lui Stuart. Apoi îi veni în minte zâmbetul blând al domnului Blinnet și ochii lui ironici, batjocoritori, cu pupilele adânci, de om nebun. Apoi văzu grimasa lui Edward, zâmbetul inconștientului triumfând asupra conștientului. Avea oare Stuart să naufragieze în mod dramatic pe stânca propriilor lui hotărâri? „Scufundă-mi corabia, stăpâne tunar...“ Ce motto înduioșător, ce motto *școlăresc*! Își imagina oare Stuart, în sinea lui, că e un om excepțional, menit să schimbe lumea? Avea el oare să sfârșească pe o bancă dintr-un parc de ospiciu, închipuindu-și că e Iisus? Sau se va dovedi că e un neisprăvit, nu unul sfruntat, ci un individ comun, un veleitar? Cum, de fapt, suntem toți.

O, de n-ar fi *așa*, își zise Thomas. Stuart începea să i se pară fantastic de interesant, ar fi vrut să-i cartografieze în detaliu evoluția. Îl întristase acel „niciodată“. Se temuse de asta. Poate îl împinsese

prea departe, deși se străduise cu delicatețe să n-o facă. Mai degrabă credea că băiatul își impusese să aibă o singură discuție cu el; dar cel puțin simțise nevoia s-o facă. Venise cu siguranță să vorbească despre el și nu despre Edward. Și chiar n-or să mai stea niciodată de vorbă? Thomas își dorise din suflet mai multe asemenea conversații. Mai mult decât atât, își dorise cu ardoare acea prietenie „strânsă", despre care Stuart declarase că se află în afara programului său!

Știu că sunt un băgăcios de profesie, gândea Thomas, dar ăsta-i un caz special. Dacă Stuart avea într-adevăr să se piardă în netrebnicia cu care îl amenințase Thomas, poate că ăsta *ar fi* succesul lui? Sau ar fi copleșit, distrus de forțele pe care își închipuia el, cu atâta calm, că le poate pur și simplu respinge? Thomas trebuia să recunoască faptul că ideea unei asemenea prăbușiri îl interesa; se și închipuia pe sine sărindu-i în ajutor. Puterile întunericului, după cum se știa deja în Antichitate, erau ambigue; și de aceea, după cum Stuart percepea în mod instinctiv, erau dușmane ale moralității. Le recunoștea orbește; poate că și ele îl recunoșteau pe el. N-ar fi mizat niciodată pe favorurile lor. Dar eu unul mizez, își zise Thomas, fac asta zilnic, încerc să-mi fac niște aliați prietenoși din cele mai primejdioase lucruri care există pe lumea asta. Când deciziile calme și morala rațională dau greș, n-ar putea *ele*, care sunt, la urma urmei, vehicule ale spiritului, să fie invocate și descântate întru bunăvoință, înainte ca exasperarea eșecului să le facă să distrugă întreaga structură? Trebuie să încerc, își zise Thomas, trebuie să intru în jocul ăsta periculos, pentru că ăsta-i felul meu de a vindeca și... O, Doamne... pentru că *îmi place*! *Flectere si nequeo superos, Acheronta movebo*[1].

---

1. „Dacă nu voi izbuti să-i înduplec pe zeii din cer, o să-i înduplec pe cei din infern." (Vergiliu, *Eneida*, Cartea a șaptea, traducere de Eugen Lovinescu, Editura Albatros, București, 1978.)

Se auzea cântând o pitulice gălăgioasă. Soarele strălucea. Edward se plimba pe malul râului, pe *celălalt mal* al râului. Trecuseră de-acum aproape două săptămâni de când se afla la Seegard, iar Jesse tot nu venise acasă. În tot răstimpul acesta, Edward nu le spusese nimic femeilor despre *dromos*, la care tot voise să se întoarcă, dar nu reușise, pentru că râul se umflase atât de mult, încât pe puntea de lemn nu se putea trece, iar podul de piatră era complet sub apă. Vremea se răcise foarte tare, iar el n-avea nici un chef să treacă înot, cu hainele făcute boccea. De câteva ori o luase pe furiș printre sere și prin grădina de zarzavat, pe poteca năpădită de buruieni ce ducea la râu. Cine folosea poteca aceea? La vederea apei năvalnice, care trecea cu mult peste puntea nesigură de lemn, zgâlțâind-o aproape s-o rupă de maluri, Edward simțea fiori de spaimă amestecată cu o emoție aproape sexuală. Astăzi totuși (era în „timpul liber"), emoția avea o cauză mai concretă, fiindcă nivelul apei scăzuse un pic, iar el încercase bârnele de rezistență cu piciorul și, cu gleznele spălate de valuri, trecuse binișor de cealaltă parte. Iar acum, în timp ce mergea pe mal, îi veni în minte că e liber; nu propriu-zis liber, dar în alt spațiu, aflat, poate, sub puterea altor vrăji.

Sentimentul de vinovăție și agitația care îl stăpâneau, nu pentru prima oară, din cauză că lipsea mai mult decât „trebuia" erau o dovadă că, la urma urmei, era prizonier. Un prizonier cu cei mai prietenoși, cei mai frumoși și cei mai iubitori gardieni, care-l puneau la muncă. Sarcinile pe care le avea îi făceau bine, căci îl epuizau fizic și, de aceea, îi dădeau sentimentul că nu-i decât un sclav care n-are nevoie să gândească. Cum punea capul pe pernă, adormea buștean; și totuși, desigur, nu scăpa de gânduri. Se întreba dacă nu cumva, inconștient poate, femeile încercau să scoată suferința

din el odată cu sudoarea. Încă nu-i puseseră nici o întrebare despre Mark. Edward nu deschisese subiectul, iar ele păreau atât de puțin interesate, încât credea uneori că fie uitaseră de întâmplarea aceea, fie nu fuseseră niciodată conștiente cât de cumplit fusese el afectat. Nu păreau să-și dea seama nici de intensitatea și neliniștea cu care își aștepta tatăl, cât de înspăimântătoare era pentru el această întâlnire, de la care, însă, spera nebunește că-i va veni vindecarea. Femeile acestea, Mama May și surorile lui, pe care cu greu le simțea ca pe niște surori, ci, mai degrabă, ca pe niște zâne fecioare, *ele* nu puteau să-i redea libertatea, iar el nici măcar nu mai simțea nevoia să-și descarce sufletul în fața lor.

Pe măsură ce se scurgeau zilele, *ele* începeau să-i pară altfel decât la început. Le percepea încă drept femei tabu, sfinte, înzestrate cu daruri ezoterice. Nu-i vindecaseră rana, dar îi mai ușuraseră durerea. Se întreba uneori dacă l-o fi influențat și mâncarea, atât de monotonă și de pură: mere, varză, verdețuri, orez, tărâțe, nuci, mazăre, linte, ovăz, mai ales ovăz. („Știi, aici mâncăm ovăz cu orice", îi spunea Ilona). Vinul de casă nu mai apăruse; dar Mama May scotea câteodată la iveală niște băuturi din plante, care aveau gust și miros de flori și care, spuneau ele râzând, aduceau „gânduri bune" și „vise frumoase". Se simțea mai sănătos, mai puternic și se întreba dacă are parte de o însănătoșire adevărată și *naturală* – cuvânt des folosit la Seegard; sau, prin cine știe ce vrajă care îi rămânea necunoscută, bunurile lui cele mai de preț, rana lui, vina lui, *lucrul însuși*, îi fuseseră răpite. I se lua cumva, încet și pe tăcute, simțul realității? Își păstra convingerea că, pentru binele lui și pentru ca toată experiența de la Seegard să nu-i pară un interludiu oniric sau o pauză demoralizantă și inutilă de la *adevărata* lui menire, avea nevoie de Jesse: de înțelepciunea lui Jesse, de autoritatea lui Jesse, de dragostea lui Jesse. Nimic

altceva nu putea să-l ajute. Și totuși, chiar când se gândea la asta își dădea seama de precaritatea speranțelor lui. Poate că acum ar trebui, de fapt, să fie în cu totul altă parte, să facă altceva, cu totul diferit.

Dormea adânc, prăbușit ca un animal care ajunge noaptea în adăpost, trezindu-se când și când, pentru o clipă, ca să asculte glasul râului sau ceea ce i se părea a fi vuietul îndepărtat al mării. Apoi adormea la loc și visa foșnet de rochii, clinchet de coliere legănate, șuvițe lungi de păr scăpate din agrafe unduindu-se ușor, visa femei, mame poate, pe Chloe, Midge, Mama May, chiar și pe Bettina, aplecându-se deasupra lui și contopindu-se cu el. Vântul, care ziua îl obosea așa de tare, bătea noaptea în rafale regulate, ca niște suspine, de parcă o făptură uriașă răsufla adânc și liniștit. Ploaia ce lovea ușor în geamuri sau doar le mângâia semăna foarte mult cu un zgomot de pași, cu un lipăit furiș, înfundat. Nu-l mai înspăimânta zgomotul acesta, i se părea cel mult ciudat, ca și, de altfel, multe alte lucruri ce-l înconjurau, ca și firescul cu care Ilona pomenise de „lucruri din trecut". Zornăitul de sticlă spartă și pașii de copil nu se mai repetaseră. Uneori se mai auzea câte-un scârțâit slab, probabil șobolani sau „șoricuți", cum le spunea Ilona. Totuși, cu două nopți în urmă, pe când urca scara întunecoasă din Seldenul de Vest spre camera lui, i se întâmplase ceva ciudat și neliniștitor. Știa de-acum să se orienteze în casă cu ochii închiși și prefera să umble iute prin întunericul de catran decât să se ostenească să care o lampă. Când urca deci scara, învăluit în catifeaua neagră a întunericului, ceva trecu pe lângă el. Nu-l atinse, dar auzi un bâzâit stins și simți aerul mișcându-se. Intui pe moment că e un obiect de formă globulară, cam de mărimea unei mingi de fotbal, și-l simțise foarte aproape, cam prin dreptul taliei. Edward o luă la fugă în sus pe scări, dădu buzna în cameră și scăpără grăbit câteva chibrituri, reușind într-un târziu să

aprindă lampa. Rămase în picioare, cu auzul încordat, dar nu prinse nici un zgomot în afară de murmurul râului și de câte un *guic-guic* sau un *uuu-uuu* de bufniță. În lumina prietenoasă a lămpii, își dădu seama că episodul acesta îl speriase mult mai puțin decât s-ar fi așteptat. Amintindu-și de gluma Ilonei, se întrebă dacă n-o fi fost cumva vreun strigoi care stătea peste zi în patul lui, iar acum, simțind că se întoarce, o ștersese! Zâmbi. Totuși, înainte să se culce, își cercetă patul cu atenție.

Alt motiv de îngrijorare, vag, dar acum din ce în ce mai clar, era legat de femei. La început, Edward era convins că femeile nu numai că erau *fundamental* departe de el într-un fel deosebit, dar erau și perfecte: calme, înțelepte, frumoase, scutite de obișnuitele defecte omenești. Ideea aceasta persista, în același timp cu manifestările copilărești ale Ilonei și cu bruscheța Bettinei. I se părea normal că nu-l sărutau niciodată. Mama May și Bettina nici măcar nu-l atingeau. Ilona îi mai atingea câteodată brațul, dar cu un gest moale, lipsit de orice semnificație afectivă, doar ca să-l grăbească sau ca să-i arate ceva. Când deveni conștient de faptul că erau (cum s-ar fi putut altfel?) imperfecte, se neliniști, ba chiar se sperie. De exemplu, se temeau de „pădurari". Poate că asta li se întâmpla când Jesse lipsea de acasă, când se simțeau singure și lipsite de apărare. Dar lui Edward nu-i plăcea să se gândească la o regină și la prințesele sale, la niște zâne fecioare ca la niște muieri fricoase. Nu reușise să afle nici o rațiune pentru frica lor exacerbată, în afară de faptul că pădurarii erau „grosolani", distrugeau plante prețioase, iar odată tăiaseră în mod deliberat (spuneau ele) un copac frumos, foarte bătrân, un sicomor uriaș de pe domeniul Seegard. Poate că la mijloc era vreun conflict mai vechi cu Jesse. Lipsa de informații în legătură cu drumurile lui Jesse și cu data întoarcerii era, după atâta vreme, supărătoare în sine. Îi promiteau întruna, cu aer încrezător,

că descinderea lui va avea loc „în curând". Edward nu le întrebase niciodată unde e sau ce face; iar acum se abținea să întrebe, de teamă că va fi mințit. Se gândea uneori, și *ura* gândul ăsta, că Jesse era poate undeva în sudul Franței, cu o amantă tânără și frumoasă; poate că avea o altă familie. Și (gândul acesta începuse să-l chinuie doar de puțină vreme) alți copii. *Alt fiu*. Ideea asta era insuportabil de dureroasă; și suferea, uneori ajungea la o agitație paroxistică, din cauza timpului care trecea, din cauza atitudinii evazive a femeilor și, mai nou, din cauza relațiilor dintre ele și dintre ele și el, care la început erau de o formalitate liniștitoare și făceau parte din „perfecțiunea" lor. Pur și simplu, simțea gelozia în aer. Era un bărbat lângă trei femei. Nimic concret nu sugera ideea vulgară că „își disputau afecțiunea lui"; dar o anumită tensiune exista. Până în prezent, nici una nu încercase să construiască o relație specială cu el, să-i câștige încrederea sau să-i cerceteze sufletul. Singura „separare" apărută se datora, fără îndoială, premisei firești cum că el și Ilona erau „cei mici". „Ștergeți-o, copii", le spusese Mama May ieri, când îi trimisese în cămara cu mere. Poate că era numai în închipuirea lui, dar simțea că pe Bettina o deranjează „surghiunul" acesta implicit în generația vârstnică. Era foarte înțepată uneori, când lucrau împreună, când el o făcea pe ajutorul de instalator sau pe ucenicul tâmplarului, aducându-i materiale sau ținându-i uneltele la îndemână. Dar poate că așa era firea ei, de o sfială firească, de o admirabilă rezervă. În imaginația lui supraturată, până și Mama May, atât de deschisă și de veselă și de ocupată, Regina Matcă, după cum își spunea chiar ea uneori, până și ea îl privea câteodată cu un fel de emoție disimulată. Cât despre Ilona, deși se simțea în largul lui cu ea, tot nu deveniseră apropiați și nici nu prea vedea cum ar putea să se întâmple așa ceva. Poate că, de fapt, își făceau griji pentru Jesse.

Studiindu-le neîntrerupt, observa din ce în ce mai clar cât sunt de diferite. Cele trei femei, îmbrăcate întotdeauna cam la fel (ca să-i facă plăcere lui Jesse, fără îndoială), ziua în straie cafenii, șterse, iar seara, în rochii înflorate, cu mărgele la gât, păreau foarte asemănătoare, învăluite parcă într-un abur auriu de similaritate. Dar Edward, cu simțurile ascuțite, îi percepea fiecăreia adevăratul chip. Tenul perfect al Mamei May era ici-colo însemnat cu linii fine, abia vizibile, care nu puteau fi numite riduri și care nu-i umbreau, ba chiar îi împlineau, cumva, frumusețea palidă, calmă. Culoarea ochilor ei era cenușiul cel mai luminos și mai dulce. Bettina avea o față mai mare, altfel decât ovalul perfect al mamei ei, cu ochi de un cenușiu mai închis, cu nasul acvilin, bărbia puternică, proeminentă și gura inteligentă și meditativă. Când se odihnea sau se concentra asupra lucrului, semăna cu portretul unui tânăr nobil din *quattrocento*[1]. Ilona avea o fețișoară mai mică și mai obraznică, mobilă și zgâită ca o mutriță de animal, cu ochi de un cenușiu mai albăstrui și o gură isteață și neastâmpărată. Toate aveau părul lung, roșcat-auriu, pe care îl purtau uneori ridicat în „melci" sau cocuri, iar alteori în cozi lungi, împletite, lăsate pe spate. Ilona, care avea părul cel mai lung, îl purta de multe ori legat simplu cu o panglică la ceafă și lăsat să curgă liber pe spate. Edward se gândea mult de tot la părul lor. Nu le atinsese niciodată pe păr, nici măcar pe Ilona. Își închipuia că le-ar putea adulmeca părul. Avea un miros delicat, sălbatic.

Încercând să-și aducă aminte cum fusese ziua precedentă, Edward părăsise malul râului și urca acum prin pădure. Clopoțeii se strecurau ca o ceață albăstrie printre lăstarii verzi, înmuguriți, care i se agățau de haine. Soarele străpungea acoperișul

1. Secolul al XV-lea în cultura italiană (în it. în orig.).

țesut de crengile stejarilor și fagilor și inunda împrejurimile cu pete de lumină. Edward merse cale lungă pe dibuite, dar găsi până la urmă o cărare strâmtă, acoperită de rămurele, și porni pe ea în sus. În curând, în fața lui se făcu lumină și trecu peste o brazdă de ierburi înalte, printre fagii înalți și drepți, până ajunse la iarba uniformă a *dromos*-ului. Rămase nemișcat, surprins că reușise să ajungă, cu răsuflarea tăiată de efortul urcușului și de solemnitatea stranie a locului. Apoi începu să respire adânc, rotindu-și ochii, fără să îndrăznească încă să-și miște capul. Parcă se temea c-o să dea peste vreun dușman sau peste un stăpân care o să-i ia în nume de rău prezența acolo. Își aminti de pădurarii care erau în conflict cu cei de la Seegard. Dar totul era ca rândul trecut, suprafața lungă și îngustă era pustie, doar stâlpul se ridica pe soclul lui canelat. Iarba crescuse mai înaltă, dar era încă suficient de scurtă ca să pară mai degrabă peluză decât pajiște. Pădurea era tăcută, copacii nemișcați, iar după-amiaza calmă. Uitându-se în dreapta și-n stânga, Edward păși încet în luminiș. Se uită iute în spate, să vadă dacă n-a fost urmărit și dacă pașii lui lasă urme prin iarbă. Nici o prezență străină, nici o urmă, doar sentimentul că urmează să se întâmple ceva. Era emoționat, un pic speriat și foarte mulțumit de sine că reușise să găsească iarăși locul acela. Se apropie de stâlp, pe care razele soarelui, căzând într-un anumit unghi, îl făceau să lucească. Îi dădu roată și, în lumina puternică, descoperi pe una dintre fețe un desen încrustat, un dreptunghi cu ornamente ondulate, un fel de inscripție sau poate o reprezentare animală. Se aplecă în față ca să se uite mai bine și atunci auzi zgomotul, deseori menționat în cărțile de aventuri pentru copii, făcut de cineva care calcă pe o creangă. Se trase repede în umbra bolții alcătuite de coroanele uriașelor tise. Pământul de sub tise era tare și golaș, acoperit doar cu un covor gros de ace ruginii. Dar acolo era loc deschis, așa că se furișă în

spatele fagilor înalți de pe cealaltă parte a lăstărișului și se ghemui în iarba înaltă care împrejmuia peluza, la început doar cu grija de a nu fi văzut, apoi arzând de nerăbdare să afle cine e oaspetele. Era Ilona.

Nu simți nevoia să se ridice sau s-o strige. Se simțea vinovat că se află acolo; și voia să vadă ce-o să facă Ilona. Fata păși până în mijlocul peluzei și se uită în jur la fel de neliniștită și grăbită ca Edward mai devreme. Apoi își scoase pantofii și ciorapii și mângâie cu piciorul gol vârfurile firelor de iarbă. Își îndesă ciorapii în pantofi și-i lăsă jos, își scoase mărgelele maro de lemn și le puse și pe ele în pantofi, după care se îndreptă spre coloană. Aici se opri din nou și se uită în jur, apoi își ridică privirea spre cerul albastru, închizând ochii din cauza soarelui puternic. Era îmbrăcată în rochia cafenie de zi, care lui Edward i se părea mult mai frumoasă decât cea de seară. Părul îi cădea liber pe spate, un pic încâlcit, ca de obicei. Rămase o clipă dreaptă și nemișcată în fața coloanei, cu brațele încrucișate, într-o atitudine respectuoasă. Apoi scoase din buzunarul rochiei ceva ce băiatul recunoscu mirat a fi o bucată de sfoară. Și-o legă în jurul mijlocului și-și trase partea de sus a rochiei pe deasupra ei, scurtând-o astfel în partea de jos. Își ridică mâinile deasupra capului, cu degetele împreunate, ca o balerină. Mânecile i se lăsară în jos, dezvelind carnea albă a brațelor, cea mai albă, mai moale și mai vulnerabilă carne. Și începu să danseze.

Sigur că da, își spuse Edward mai târziu, asta se întâmplase. Asta trebuie să fi fost. Părea că Ilona e ridicată de la pământ de o forță superioară, de un vânt, poate (doar că nu bătea deloc vântul), și e purtată de colo-colo pe deasupra ierbii, căreia abia dacă-i atingea vârfurile cu tălpile. Își amintea clar că, la un moment dat, îi văzuse amândouă picioarele mișcându-se lin pe deasupra ierbii verzi, care sclipea, iar trupul ce se legăna îi era purtat de-a lungul poienii și înapoi, către piatră. O dată

sau de două ori crezu că o să înceapă pur și simplu să zboare ca o frunză și-o să dispară plutind în pădure. Nu răzbătea nici un fel de efort din mișcările ei, părea că e purtată, dusă prin aer, cu părul fâlfâind în juru-i; și totuși, era și voință, căci grația nespusă a trupului, unduirile studiate ale brațelor și picioarelor lungi și fine ce-i ieșeau de sub fusta suflecată erau mișcările unei dansatoare. Sărea în sus și-apoi se ghemuia, se balansa, pivota, se legăna și se răsucea, și toate astea fără să atingă pământul. *Interpreta*, nu se mișca la întâmplare, ci executa un desen coregrafic extatic și în același timp disciplinat. Era un dans al bucuriei care, spre sfârșit, deveni mai lent și mai trist, de parcă fata simțea că răsuflarea ce-o susținuse până atunci începe să slăbească. Mișcările îi deveniră nu obosite, căci își păstraseră precizia, dar parcă, prin gesturile fluide ale mâinilor și ale întregului trup, se elibera de ceva, de o haină care pentru scurtă vreme o învelise. Picioarele i se mișcară din ce în ce mai încet, șterseră suprafața ierbii, apoi se afundară în ea și la sfârșit Ilona aterizâ cu un braț întins în față ca să se oprească brusc, apoi rămase nemișcată, cu brațele pe lângă trup, în fața coloanei. Și astfel se sfârși dansul; iar Edward se întinse grăbit la loc în iarbă, de unde uluitorul spectacol îl făcuse să se ridice un pic.

Ilona arăta acum deprimată. Începu să-și dezlege sfoara din jurul mijlocului. Nu reușea să desfacă nodul și trăgea de el cu o exasperare lipsită de grație, mormăind supărată. Până la urmă, rochia își reveni la lungimea normală și fata îndesă sfoara în buzunar, rămânând o clipă cu capul plecat, părând descumpănită. Apoi se întoarse brusc și o porni în direcția lui Edward. În acel moment, Edward se sperie de ea, se sperie că a asistat la ceva ce n-ar fi trebuit să vadă. Se ghemui și mai mult în iarbă. Totuși, Ilona nu cu el avea treabă. Se duse până la marginea suprafeței umbrite de bolta tiselor și se întoarse cu un singur fir de floare albă în mână.

Se opri iar în fața pietrei și privi o vreme, concentrată, floarea. Prin perdeaua verde de iarbă, Edward văzu cu groază cum din ochi începu să-i alunece lacrimi scânteietoare, ce i se prelingeau pe obrajii rotunzi și cădeau pe pământ. Fata se uita țintă la floare de parcă-i era milă de ea, de parcă-i părea rău c-o rupsese. Apoi o așeză pe soclul întunecat de piatră și se întoarse brusc, luând-o din loc. Se mișca acum grăbită, agitată, preocupată, ca o școlăriță stângace, își recuperă pantofii și ciorapii, se strădui să-și tragă ciorapii stând într-un picior, nu reuși și se așeză enervată, cu un bufnet, în iarbă. După ce reuși să se încalțe și-și puse mărgelele la gât, se ridică grăbită și-o rupse la fugă în pădure.

Edward mai aștepta o vreme până să se ridice, fiindcă se temea că fata s-ar putea întoarce și ar fi preferat ca, *orice va fi fost*, să se împrăștie cumva în aer înainte să apară el, intrusul, martorul profan. Până la urmă se ridică și păși pe gazon. Se uită să vadă de unde a rupt Ilona floarea și zări un mănunchi de anemone albe, ca niște steluțe, așezate în căușul dantelat al unor frunze mici, verzi, ca de ferigă. Se simți îmboldit să rupă și el o floare, dar se abținu. Se duse din nou până la stâlp și se uită la anemona albă ce zăcea pe soclul negru. Părea deja ofilită. Îl ducea cu gândul la trupul unei fete moarte. Ridică ochii și se uită emoționat în jur. Împrejurimile erau liniștite, pustii, umbrele copacilor pe iarbă se mai lungiseră. Undeva, în apropiere, începu să cânte o mierlă, amintindu-i că de când era el aici și până acum nu se auzise nici un glas de pasăre. Se uită la ceas și o luă și el la fugă în pădure, pe urmele Ilonei.

— Ia uite!

Ilona îi arăta lui Edward un pahar mare cu apă. Era a doua zi, înainte de prânz, și stăteau pe pavajul din fața intrării în Atrium.

Edward luă paharul din mâna Ilonei și se uită la el în zare. Apa era plină de organisme minuscule, aproape invizibile, de forme diferite, unele mișcându-se agale, altele rotindu-se cu rost, unele nemișcate, altele trecând val-vârtej dintr-o parte în alta. Paharul fojgăia de ele.

— Ce-s astea, Ilona?

— Păi, un pahar cu apă din care bem noi, din rezervorul de apă de ploaie.

— Vrei să spui că noi bem așa ceva? Bieții de ei!

— Ei, întâi fierbem apa, așa că atunci când bem, ei deja... nu mai sunt vii.

Evitând cuvântul „morți", Ilona părea că regretă deja că a deschis subiectul. Luă paharul de la Edward și vărsă apa pe jos.

— Poate că și noi suntem așa, niște chestii mititele în paharul cuiva, zise Edward.

— Apropo, dacă scoți vreodată un fluture din butoiul cu apă, nu-l lua pe deget, ia-l cu o frunză și pune-l undeva să se usuce.

— Bună, copii, îi salută Mama May, care se întorcea de la sere, cu un coș plin cu salată. După ea venea Bettina, cu mâinile pline de noroi, ridicate în lături. Amândouă își puseseră șorțurile de grădinărit.

— Hai să stăm jos un pic.

De curând scoseseră pe pavaj, lângă ușă, niște scaune din lemn de tec, albite de ani și de intemperii.

— Munciți prea mult, toate, zise Edward.

— Poate că tu ne faci să muncim mai puțin, zâmbi Mama May, fixându-l cu ochii ei blânzi.

— Vă demoralizez!

— Nu, nu, tu ești un mesager.

— Mama May vrea să spună că ne duci spre o eră nouă, îi explică Bettina zâmbind, fără să-l privească. Își desprindea cu degetele noroiul de pe mâini și aduna grijulie cu piciorul, într-o grămăjoară, bucățile care cădeau pe dale.

— O, cum cântă păsările, *așa* cântă păsările, spuse Ilona. Și guguștiucii zic „O, Doamne, o, Doamne!"

— Curând vor sosi rândunelele, spuse și Mama May.

— Rândunelele cântă? întrebă Edward.

— O, *da*, îi răspunse Ilona, cântă minunat, ca niște nebune, ca niște zăpăcite, ai să le auzi.

Oare Jesse o să sosească înaintea rândunelelor? se întrebă Edward în sinea lui. Ce chin, o, Doamne...

— Și va înflori ciuboțica-cucului, adăugă Mama May. Pe-aici e plin de ciuboțica-cucului.

— Încep să fie din ce în ce mai rare, dar nu și pe la noi, spuse și Bettina.

— Bettina i-a cârpit odată pe niște copii pe care i-a prins culegând ciuboțica-cucului, îl informă Ilona.

Edward își și imagină scena.

Bettina se încruntă.

— Trebuie să recunosc că mai culegem și noi, uneori, *foarte* puține, spuse Mama May.

— Păi sunt ale voastre, replică Edward.

— Nu toată lumea gândește așa. Câmpiile, pădurile sunt ale tuturor. Dar vezi, te legi în mod deosebit de locurile unde trudești, și asta simțim noi pentru Seegard.

— Și avem și *dreptul* să gândim așa, întări Bettina.

Mai târziu, Edward avea să-și amintească remarca asta.

— Și vara mergeți la mare, spuse el.

— Mergeam mai demult, precizează Ilona.

— E un sat părăsit, în care trăiau mai demult pescari, și un port mic, abandonat.

Lui Edward îi plăcu treaba cu pescarii.

— Mi-ar plăcea să văd o hartă a zonei.

— Nu cred că avem așa ceva, sau avem? făcu Bettina către Mama May.

— Nu cred, răspunse aceasta. Nu-mi dau seama unde ar putea fi.

— Nu mergeți prea des la Londra, nu-i așa?

— Nu, îi confirmă Mama May, când trăiești în paradis, de ce să pleci în altă parte? Pentru noi,

Londra reprezintă toate preocupările găunoase, lâncede și zgomotoase ale omenirii... Aici, viețile noastre sunt pline de preocupări adevărate, naturale.

— Încercăm să ducem mai departe idealurile lui Jesse, spuse Bettina.

— Jesse era un socialist înfocat când era tânăr, noi toți eram socialiști adevărați, munceam pentru o societate bună, bazată pe simplitate.

— Încă mai suntem, încă mai muncim pentru asta, adăugă Bettina.

Se uită la Edward ridicându-și capul mare, ca un cap de animal frumos, cu părul lucios și trăsături ascuțite. Aștepta parcă să vadă dacă Edward va răspunde acestei provocări.

— Nu ne săturăm niciodată s-o ascultăm pe Mama May când ne vorbește despre vremurile acelea, spuse și Ilona.

— Ne antrenăm trupul și mintea, zise Mama May. Sănătatea planetei se sprijină pe sănătatea locuitorilor ei.

— Înțelepciunea orientală ne învață că trupul e important, vorbi din nou Ilona.

— Corect, Ilona, o aprobă Bettina.

— Voiam să organizăm un festival artistic periodic, continuă Ilona, ca să ne exprimăm idealurile, cu muzică și poezie și dans, în turn e și o sală mare pentru expoziții de pictură...

— Și de ce nu l-ați mai organizat? întrebă Edward.

— Era prea riscant din punct de vedere financiar, îl lămuri Mama May.

— În plus, interveni Bettina, când începi să organizezi ceva care implică și *alte persoane*, apar elemente corupte.

— Sunt convins că aveți dreptate, spuse băiatul, duceți o viață atât de liberă aici.

— Fetele sunt niște ființe libere, adăugă zâmbind Mama May. Jesse și cu mine am avut grijă de asta. Luptăm pentru creativitate și pace, pentru continuitate și grija față de celălalt. În domeniul ăsta, cred că femeile au mult de dăruit.

— Mama May e de părere că, în comparație cu noi, alții sunt barbari, spuse Bettina zâmbindu-i mamei ei.

— Voi mă civilizați! exclamă Edward.

— O, abia am început, râse Mama May. O să te învățăm să pictezi, o să te învățăm *să vezi*.

— Cred că deja văd mai bine. Văd Seegardul mai bine, clădirea, vreau să zic.

— Trebuie să înveți s-o citești.

— Privește-o ca pe o navă, spuse Bettina.

— Privește-o ca pe o catedrală, spuse Mama May.

— Privește-o ca pe un orășel, spuse Ilona.

Izbucniră în râs.

— Oamenilor nu le place, reluă Ilona. *Architectural Review* a scris că e o bramburească.

— E prea complexă și, în același timp, prea simplă pentru gustul comun, insistă Mama May. Trebuie să-i vezi *liniile*. Celor mai buni critici le-a plăcut mult. Trebuie să fii obișnuit cu forme artistice noi.

— Avea Jesse o vorbă, „stilurile arhitecturale noi sunt o schimbare de inimă", spuse Bettina.

— Eu o văd ca pe un palat, zise Edward, din cele care dispar!

Adăugă apoi, cu o jenă absolut neîntemeiată, indusă de faptul că stă de vorbă cu toate trei deodată:

— Știți, fratelui meu Stuart i-ar plăcea locul ăsta, i s-ar potrivi ca o mănușă.

În clipa aceea, îl străbătu o durere ca o împunsătură de lance. Ce-i venise să pomenească așa prostește, ca o cobe, de Stuart? Stuart era ultimul om pe care și-ar fi dorit să-l vadă *aici*. *Aici*, pe teritoriul *lui*.

— Cred că-i totul gata, zise Bettina ridicându-se.

— Haideți, copii, zise și Mama May. Ce-ar fi, Ilona, să-i arăți după prânz bijuteriile tale lui Edward? Ia-ți după-amiaza liberă.

— Îmi plac foarte mult, spuse Edward, privind chipul încordat al Ilonei.

Dar, de fapt, nu era așa de sigur.

— Mi-am schimbat foarte mult stilul, zise Ilona. Asta-i marfă modernă, ce se cere acum. Le poartă și băieții.

Edward nu se vedea pe sine sau, în general, pe nimeni, purtând obiectele acelea ciudate din oțel, cupru, aluminiu și lemn, etalate în atelierul Ilonei de la parterul Seldenului de Est.

— Asta cum se poartă? întrebă el, ridicând o bucată lungă de lemn pe care se distingeau fibrele și care avea forma unei păsări alungite.

— A, o pui la încheietura mâinii și o fixezi cu o eșarfă. Sau o porți la gât pe o curelușă de piele, o poți lega de aici, de piciorul păsării.

— Păi atunci pasărea o să atârne cu capul în jos.

— Și ce dacă?

— Tu faci toate bijuteriile pe care le purtați voi?

— Da. Mai demult cumpăram pietre semiprețioase, dar s-au scumpit prea tare. Pe urmă îmi făceam singură pietre din rășini sintetice și le coloram. Și am comandat și mărgele de sticlă de Murano și le combinam cu ale mele. Dar astea țin de vechiul meu stil. Mai fac și acum mărgele de lemn și le sculptez, sculptez tot felul de lemne pe care le găsesc pe-aici... Lemnul ăla deschis, decolorat, e cules din apă. Bucățile plate le pictez, dacă petele de pe lemn îmi sugerează ceva. Sau fac amulete, ca asta, adăugă ea, punând în mâna lui Edward un pătrățel de lemn cu un soi de animal celtic gravat pe el.

— Îmi place chestia asta. Jesse poartă și el bijuteriile tale?

— Sigur că da. Făceam și coliere din floricele, tăiam metalul și îl modelam cu ciocanul, dar îmi lua prea mult timp. Făceam și emailuri, m-a învățat Jesse. Dar acum fac mai mult lucruri mai simple.

— Lanțurile alea nu par deloc simple, și nici brățările spiralate.

— Lanțurile sunt ușor de făcut. Folosesc sârmă de aluminiu sau de cupru, sunt foarte maleabile,

poți să le răsucești și să le împletești și să le spiralezi în sute de feluri. Și podoabele astea nostime le fac din oțel și nichel.

— Nu pot să-mi dau seama cum...

— Cu unelte speciale, prostulică. Cum ar fi pânze de bomfaier, ciocănașe, patenți, clești de tăiat sârmă, pensete, burghie, pile...

— Da, le văd și eu. Și ăsta ce e?

— Ciocan de lipit.

— Și lucrurile astea de aici sunt gata, sunt deja bijuterii? Presupun că pot fi agățate într-un fel sau altul pe corpul omenesc.

— O să te miri, dar triunghiul ăsta de oțel e foarte solicitat, și zgarda asta pătrată de aluminiu, și brățara asta de gleznă din cupru...

— Chiar mă-ntrebam ce-i aia... scuze, Ilona!

— Într-adevăr, e primitivă, ca în Africa. Se vinde destul de scump. Dorothy, prietena Mamei May, duce lucrurile făcute de noi la magazine destul de exclusiviste. Sigur, numele lui Jesse e o reclamă foarte bună, le zicem „artizanat Jesse Baltram".

— Și toată afacerea asta cu primitivismul, Jesse a inventat-o?

— El e la originea a tot ce facem noi, spuse Ilona pe un ton solemn.

Dar dacă Jesse nici nu există, de fapt? îi trecu din senin lui Edward prin gând. Dacă-i doar o invenție a lor, sau pur și simplu ceva în ce cred ele, cum e Dumnezeu? Se poate ca, în limba lor, cuvântul ăsta să nu fie un nume propriu, ci să însemne cu totul altceva? Se uită la Ilona, care era de partea cealaltă a bancului de lucru masiv. Fata purta un șorț de piele și avea în mâini ciocanul de lipit. Zâmbi spre el. Gândul i se risipi. Se uită la mâinile ei mici, negricioase, la mulțimea de unelte așezate ordonat, rânduri-rânduri, la flecușteţele acelea barbare, sclipicioase.

— Ești fantastică, nu știu cum faci toate astea.

Se gândi că dormitorul ei e chiar deasupra atelierului.

— Ilona, pe deal, în pădure, e un loc tare ciudat, un fel de poiană ovală, cu o coloană.

— A, da, ai găsit-o, zise ea pe tonul cel mai firesc, uitându-se la el cu afecțiune. E un loc vechi.

— Cât de vechi?

— Nu știu. De pe vremea romanilor. Și a druizilor.

— Și piatra, stâlpul?

— Partea de la bază e romană. Stâlpul e mai vechi.

— E al vostru, terenul, vreau să zic?

— Da. Stâlpul se răsturnase și Jesse l-a ridicat la loc, l-au ajutat pădurarii. Unii arheologi s-au opus, dar Jesse știa cum fusese înainte.

— Cum se cheamă locul?

— Păi, Jesse îi zice pietrei Piatra Lingam, așa că locului îi spunem Poiana Lingam.

— Și ce înseamnă „lingam"? o întrebă Edward, care știa, de fapt, dar voia să vadă dacă știe și ea.

— E un nume pe care l-a inventat Jesse, așa inventează el nume[1].

— Ca și Interfectoriul!

După ce-și răscolise memoria, băiatul descoperise sensul acestui cuvânt. Etimologia lui latină nu însemna „loc unde se mănâncă" sau „loc unde se stă de vorbă", ci „loc unde se ucide". O glumă școlărească, făcută de Jesse pe seama inocentei sale familii. Ce putea să însemne soiul ăsta de umor? Își continuă ideea:

— Bucata de lemn din Interfectoriu, de deasupra căminului, Jesse a sculptat-o, nu-i așa? Dar ce semnificație are inscripția? *Sunt aici. Nu mă uita.*

— Habar n-am.

— Cine-i aici? Cine vorbește?

— Presupun că e un mesaj general de dragoste, posibil să fie ceva medieval. Pe Jesse îl inspiră tot felul de chestii din istorie.

---

1. În realitate, piatra lingam este un simbol al zeului hindus Shiva, după unii cercetători reprezentând organul falic, semn al puterii de fecundare și regenerare.

— Ilona, când vine...?
— A, curând de tot.
— Și o să sărbătorim cu vin?
— Da, da. Acum trebuie să mă duc să mă odihnesc...
— Pot să urc și eu să-ți văd camera?
— Nu, e tare dezordine.

Cu gândul tot la Ilona și la camera ei, Edward o luă agale spre Seldenul de Vest și apoi, din Trecere, ieși printr-o ușiță care dădea în spatele casei dintre „Curtea Seldenului" și „Curtea grajdurilor". O apucă pe cărarea mărginită de tufe de grozamă ce ducea spre mlaștină, pe drumul pe care mersese în prima zi de ședere la Seegard. Ce departe îi părea acum ziua aceea. Trecu peste pajiștea presărată cu pintenul-cocoșului, pe care florile se ofiliseră deja, iar iarba crescuse înaltă și deasă. Se uită în spate, ca și rândul trecut, spre casa cu forme neregulate; conturul maiestuos al hambarului și al turnului era coerent, dar cele două curți ieșite în afară și Trecerea, diformă ca o căsuță de la țară, cu toată harababura ei domestică, vizibilă din direcția aceea, erau cu siguranță mai greu de „citit". Încercă să privească ansamblul ca pe un fel de orășel, dar abordarea nu-l mulțumi. Mai degrabă era o navă ancorată într-un doc, înconjurată de clădiri portuare. Își continuă drumul dincolo de șirul de sălcii. Mai mersese între timp pe drumul ăsta, desigur, dar râul umflat îi tăiase de fiecare dată calea și nu reușise niciodată să zărească marea. Voia tare mult să vadă marea și să găsească micuțul port în care trăiau odată pescari. Astăzi, trecând de șirul de sălcii, observase că apa mai scăzuse, dar vederea îi era împiedicată de o perdea joasă de ceață subțire. Pe norii cenușii din care atârna ceața se profilă, într-o licărire fugară de soare, un stol de porumbei albi ce fulgerară în zbor pe deasupra mlaștinii. Rogojinile negre peste care trecuse cu atâtea peripeții rândul trecut erau acoperite acum cu lăncile rogozului, de un verde intens. Printre ele se arătau în

sfârșit porțiuni care puteau fi numite „teren uscat", așa că putea să înainteze foarte ușor pe cocoașele lungi de noroi zbicit, sărind peste pârâiașe de apă murdară și dând ici-colo peste băltoace negre, în care niște găinușe de baltă cu ciocuri roșii înotau agitate, fluturându-și cozile albe ca să-și avertizeze suratele de apropierea primejdiei. Făcea pași mari, cât îi permiteau picioarele lui lungi, și se gândea la ce văzuse în poiana sacră. O văzuse pe Ilona dansând. Dar oare chiar plutise prin aer, așa cum își aducea el aminte? Nu s-ar fi putut să fie o simplă iluzie optică? Oare aici, la Seegard, era un loc unde își imagina el lucruri care de fapt nu se întâmplau sau se întâmplau lucruri care nu se întâmplă de obicei? Când îl va cunoaște în sfârșit pe Jesse i se vor *clarifica* oare toate nelămuririle, i se va lămuri părerea despre femei, care în ultima vreme era cam încețoșată? Jesse îi părea un profet sau un rege sfânt, a cărui prezență avea să purifice țara, făcând să fie bun ceea ce părea a fi bun și preschimbând ceea ce era spiritualmente ambiguu în ceva cu desăvârșire sfânt. Dar oare însuși felul ăsta de a privi lucrurile nu era cumva un rezultat al atmosferei de la Seegard?

Of, de ce *nu pot* să văd marea, își zicea Edward, de s-ar risipi odată afurisita asta de ceață. Acum era aproape de ea, o vedea în fața lui, cum se unduia în bătaia ușoară a vântului, în vălătuci mari. Pe noroi se putea merge încă bine, dar pârâiașele și băltoacele erau acum mai mari. Ici-colo creșteau smocuri aspre de iarbă-de-mare și o plantă mică, pe care i-o arătase Ilona în apropierea casei și-i spusese că se cheamă mirt-de-mlaștină. Un pic de soare, scăpat iarăși printre norii joși, cenușii și rotofei, cu marginile luminate ușor de razele răsfrânte, împrăștie deodată o mulțime de culori peste peisajul cenușiu: vrâste roșii peste rogoz, grămezi de mușchi înalt cât ferigile, de un verde viu, laptele-câinelui, cu frunze groase, ascuțite și albăstrii, lemne jilave acoperite de licheni portocalii,

frunze de nuferi galbeni, lintiță rozalie. Într-una din băltoace era mare agitație, fojgăiau o mulțime de mormoloci. Undeva, departe, pe câmp, cânta o ciocârlie. Din direcția mării se auzea un huruit intermitent, pe care Edward îl puse pe seama vreunei păsări. Îngenunchind pe noroiul zvântat ca să se uite la mormoloci, văzu plutind ceva ce se dovedi a fi un graur. Apucă pasărea moartă și flască de una dintre aripile ei lungi și o așeză pe un pat de trestii tinere. Deci și păsările pot să se înece, își zise el. Se săltă cu destulă greutate în picioare, căci noroiul se făcuse mocirlos sub greutatea genunchilor, și îl cam luă cu amețeală. În fața ochilor îi jucau scântei luminoase care-l făceau să clipească. Își dădu seama că i s-a făcut frig și hotărî c-ar fi timpul să se întoarcă.

Atunci văzu ceva surprinzător, nu prea departe de el, în stânga. Întâi i se păru că e un stâlp sau un copac subțire, ceea ce era neobișnuit în partea aceasta a mlaștinii. Ceața se pusese în mișcare, rostogolindu-se încet în sus în bulgări scămoși, alb-cenușii, iar obiectul acela se vedea intermitent. Se uită concentrat într-acolo, apoi se apropie câțiva pași, având grijă pe unde calcă, și se uită iar. Ajunse la concluzia că obiectul acela imobil e o persoană, o ființă omenească. O siluetă monocromă, fără chip, despre care n-ar fi putut spune dacă stă sau nu cu fața la el. Poate că e Jesse, își zise el imediat, Jesse venit de pe mare, în portul părăsit. Sau poate că a venit dinspre casă, grăbindu-se spre mlaștină să-l caute pe... fiul său. Silueta era nemișcată, dar acum părea că se uită spre el. O mișcare bruscă a ceții îi dezvălui o ființă care stătea cu picioarele depărtate, îmbrăcată cu pantaloni și o manta albastră; nu era clar dacă-i bărbat sau femeie. Edward sări peste un șanț cu apă murdară, se opri pe o ridicătură, se uită din nou și văzu destul de aproape de sine *o fată* care privea țintă către el. Primul lui gând fu că *trebuie* să fie Mama May, Bettina sau Ilona. Ele erau *singurele*

femei din partea asta a lumii. Doar că ele nu purtau niciodată pantaloni. În plus, se vedea foarte limpede că fata are părul drept, negru și destul de scurt. Nu-i vedea clar fața, dar sigur nu era una dintre surorile lui. O fată care *nu era sora lui*, stând acolo, în mijlocul mlaștinii pustii și cețoase, cu mâinile în buzunare și uitându-se la el, la fel cum se uita el la ea. În clipa aceea, Edward se dezechilibră și alunecă pe panta noroioasă a movilei pe care se oprise. Intră cu un picior în apă. Pășind pe noroiul negru, care se afunda sub picioare ca o cremă de tort, se cățără cu mișcări caraghioase înapoi pe ceea ce putea fi considerat *terra firma*[1]. Se uită iar și iar de jur-împrejur, dar ceața se lăsase la loc și fata dispăruse.

1. Pământ solid (în lat. în orig.).

— „Fiindu-ți rob, ce pot să fac decât dorința ta s-aștept, mă-nclin, eu nu, n-am timp anume scump de petrecut, n-am treburi de făcut, doar ce-mi ceri tu. Nu cercetez cu posesivu-mi gând pe unde ești, nu stau să bănuiesc..."[1]

— Ajunge, Harry, spuse Midge. În plus, știi în permanență unde sunt...

— Chiar așa?

— Și n-ai nici un motiv să fii gelos. Și nici nu ești sclav. Sclava sunt *eu*.

Era una dintre zilele lor de întâlnire. Thomas era la o conferință în Bristol, Meredith era la școală, Midge și Harry erau în camera de oaspeți, Midge purta neglijeul imperial, roșu cu mov. Harry tocmai sosise. Își scosese cravata. Intrase prin spate, avea cheia. Îi plăcea s-o vadă pe Midge așteptându-l sus, ca o mireasă captivă. Cine-l vedea intrând în casă? Nimeni. Venea pe o alee umbrită de copaci și intra pe o portiță în grădina înconjurată de ziduri. Se deghiza în felurite chipuri. Îi plăcea chestia asta. Avea și cheia de la intrarea din față, dar o păstra doar simbolic.

Midge era bulversată și înspăimântată, fiindcă în dimineața aceea căzuse. Era la cumpărături și, în felul inexplicabil în care se întâmplă astfel de lucruri, își prinsese un deget într-o piatră din pavaj și căzuse rău în genunchi, iar apoi se întinsese cât era de lungă, obrazul și umărul i se juliseră, poșeta îi zburase din mână și lucrurile din ea i se împrăștiaseră peste tot, un pantof îi sărise din picior. Cei de față alergară s-o ajute, să-i adune fleacurile din poșetă, se simțea ca o neghioabă, cu ciorapii

1. William Shakespeare, *Sonetul 57* (versurile 1-4, 9-10), în traducerea Violetei Popa, apărută în volumul *Opere I, Sonete/Furtuna*, traducere de Violeta Popa și Gheorghe Volceanov, prefață de Eugenia Gavriliu, București, Editura Paralela 45, 2010.

rupți și cu un genunchi sângerând. „Vă simțiți bine, vreți să stați jos, să vă chem un taxi?", o întrebau oamenii, de parcă era o bătrână. „N-am pățit nimic, mulțumesc", răspundea ea, cu obrajii aprinși, cu lacrimi în ochi, încercând să-și ascundă genunchiul rănit și ciorapii făcuți praf. O luă din loc șchiopătând, urmărită de priviri compătimitoare. Nu impactul o șocase, ci însăși senzația groaznică de prăbușire, mișcarea cumplit de neajutorată prin aer, gândul că o să se zdrobească și că o să se facă una cu pământul. Ca și cum ar fi sărit de pe o clădire înaltă: o formă de sinucidere la care se gândea adesea. Harry se arătase înțelegător, dar nu pe deplin. În seara asta, oricât de târziu o să fie, când o să se întoarcă obosit de la Bristol, Thomas o să-i examineze genunchiul lovit, o să i-l curețe și o să i-l panseze și o să dea un diagnostic. O să-i examineze zgârieturile de pe obraz și de pe braț, dar și mâinile, julite și înroșite toate de la contactul cu pietrele. O să-i ceară să-i spună în detaliu ce simte. Sigur, are să facă toate astea fiindcă e doctor, dar tot o să-i facă bine. Mâinile îi erau încă fierbinți și-o usturau, genunchiul o durea și nu putea să-l miște cum trebuie. Chiar și acum îi venea să plângă.

— Toată lumea e de părere că Edward e la Quitterne, spuse Harry. (Acesta era numele casei de vacanță a familiei McCaskerville.) Dar tu spui că nu-i adevărat.

— Nu-i adevărat.

— Bine, te cred.

— Atunci de ce spui că „eu spun" că nu-i adevărat?

— Nu pot să sufăr gândul că ai putea păstra secretele lui Thomas.

— Nu pare să-ți pese prea tare unde e Edward.

— Ba sigur că-mi pasă. Dar știu că o s-o scoată la capăt, fiindcă seamănă cu mine, e plin de o curiozitate expansivă, e pe deplin conectat la lume. Nu ca Stuart, Stuart e un Faust *manqué*[1]. Și-ar

1. Ratat (în fr. în orig.).

vinde sufletul ca să ajungă un mare fizician. Dar cum asta nu se poate, nu poate fi de toate, deci n-o să fie nimic. De fapt e nebun după putere. Dacă vrea să fie *encanaillé*[1], eu nu pot să-l împiedic, dar mă enervează poza lui de virtuos. Și n-o să aibă nici un spor. Nu-și dă seama câtă lume o să-l urască. Un copil născut fără mâini o scoate cumva la capăt, e ajutat de societate și mai e și lăudat. Stuart s-a născut fără ceva... și din cauza asta o să fie făcut praf. Ba nu... S-ar putea ca asta să vrea... E pur și simplu un tâmpit. O să fie arestat fiindcă a molestat un copil. Nu vreau să zic că o să molesteze vreun copil, dar lumea o să creadă asta. Or să-l perceapă ca pe un ticălos.

— Nu-ți mai bate capul cu el, *el* e bine. Dar bietul Edward...

— Lui Edward îi poartă de grijă Thomas acum.

— Ești gelos pe Thomas.

— Ce descoperire genială!

— Din cauza lui Edward, vreau să spun. Și pe mine ești gelos din cauza lui Edward. Îl ții mereu departe de mine.

— Numai și numai pentru binele lui. Ești ca un borcan cu miere. Nu vreau s-o sfârșească având aripile năclăite de miere.

— Edward m-a sărutat cu multă pasiune, odată, după un dans.

— Mi-ai mai spus de câteva ori, așa că taci din gură. Ai de gând să spui iar că ai luat prânzul în oraș cu cineva? Ce-i spui lui Thomas când o să te întrebe ce-ai făcut azi toată ziua?

— Thomas știe ce fac eu toată ziua, șterg praful în salon, aranjez florile, îmi fac unghiile și ies la cumpărături.

— Îmi place să mi te închipui leneșă și artificială, o femeie leneșă într-un harem, o prostituată plictisită căscând în așteptarea clienților.

---

1. Care frecventează sau imită persoane vulgare (în fr. în orig.).

— Vrei să crezi că n-am nici o ocupație reală, în afară de a te aștepta pe tine.

— Și nu-i așa?

— Ba da.

— Mi-ar fi plăcut să stabilim mai din vreme să luăm din când în când prânzul împreună.

— Nici acum nu-i târziu.

— Ba da, am depășit faza expedientelor de felul ăsta, sunt perimate. Zici că ești o mincinoasă învederată...

— Dar n-aș minți dacă aș spune că m-am văzut cu tine...

— Tu trăiești în permanență o viață dublă, în care totul e adevărat, în afară de ceea ce nu-i adevărat. Când ești cu mine, Thomas nu există, când ești cu Thomas, eu nu exist. Dacă trădările tale se succed fără incidente, poți visa că nu se întâmplă nimic, că ești nevinovată.

— Păi sunt nevinovată.

— Of, Midge...!

— Adică n-am nici o strategie.

— Exact, n-ai nici un plan real, nici un viitor pentru *noi*... Îți dai seama cât de nefericit mă faci?

— Poți să mă părăsești în orice moment...

— Știi că nu pot și nu vreau... Of, nu *plânge*, pentru Dumnezeu!

— Mă doare genunchiul.

Certurile acestea continue și fascinante erau un mod al lor de a fi împreună, esențial când alte contacte erau în suspensie, perpetuându-se de la sine fiindcă nici unul dintre ei nu îndrăznea să lase vreo remarcă periculoasă fără răspuns, ca nu cumva să pară că are vreo semnificație finală gravă, certurile acestea erau precum contactul fizic, ca lupta corp la corp, provocând răni care se știe că nu-s fatale, dar nu ca atunci când faci dragoste, lipsite de scop și de binemeritată odihnă, certuri distructive, care le făceau nervii praf, dar care li se păreau o expresie necesară și inevitabilă a dragostei lor.

— Duplicitatea ta în ceea ce-l privește pe Thomas paralizează totul. Mi-ai spus că între voi nu există

comunicare, că nu te bagă în seamă, că e obsedat de pacienții lui... Chiar trebuie ca viețile noastre să depindă de felul în care o să-l hrănim în vecii vecilor cu grămezi de minciuni?

— Trebuie ca eu să știu mai mult decât Thomas, n-aș putea suporta să știe totul, n-aș putea să mă descurc...

— Midge, *gândește-te*. O să ne petrecem tot restul vieții înșelând și prefăcându-ne? *Noi*, cu dragostea *noastră*? Trebuie să afle și el la un moment dat!

— Thomas are ceva de gheață în el, dacă află, s-ar putea preface nepăsător, dar pe urmă sigur ar plănui să se răzbune...

— Și să ne ucidă! Necazul tău este că vrei să te iubească și să te admire toată lumea, ne vrei pe amândoi, vrei să te iubim toți fără întrerupere, indiferent ce faci, nu poți suporta ideea c-o să pierzi stima lui Thomas. Dar gândește-te bine dacă merită. Te-ai măritat cu Thomas ca prin vis, fiindcă erai impresionată de prestigiul lui, de puterea lui, de faptul că era o persoană importantă, că era mai în vârstă. Dar, Midge, ai evoluat între timp, sunt convins că acum poți să-l citești. Și el poate să se citească pe sine. De-aia tot vorbește de retragere. Se dă mare vindecător, dar în sufletul lui știe că totul e o făcătură. Spuneai odată că vrea să fie scriitor. Oamenii obsedați de putere râvnesc la ceea ce artiștii știu din instinct. Psihanaliza îi atrage pe artiștii ratați.

— Dar pe tine nu te-a atras.

— Midge, nu mă lua peste picior.

— Iartă-mă. Iar l-am visat pe călărețul alb.

— În afară de asta, Thomas e probabil un homosexual reprimat. Ia gândește-te ce fascinat e de domnul Blinnet și, mai nou, de Stuart și de Edward. Îi plac băieții pe care poate să-i domine. Îl ține pe Edward ascuns pe undeva. De ce are așa mulți pacienți bărbați? Dacă l-ai părăsi, ți-ar fi recunoscător, ar răsufla ușurat și ar începe o viață nouă, de poponar. Pentru asta e el făcut. Ați făcut amândoi o mare greșeală.

— Eu nu cred așa ceva despre Thomas. Asta ai născocit-o tu acum, e ultima ta găselniță.

— Femeile nu-și dau seama ce mulți bărbați homosexuali există, e un secret păzit cu strășnicie. Până și Jesse Baltram, marele idol al sexului, a avut o fază homosexuală, a trăit o vreme cu un pictoraș de trei parale, care a murit de băutură.

— A avut paciente destule, nevasta aia de politician, de exemplu...

— Ți-am mai spus, tot ce trebuie să faci tu este să fii tot timpul cu mine și așa o să-l anihilăm pe Thomas, o să-l facem să nu mai fie și să nu fi fost niciodată! O să-ți inventez un trecut din care el să fie pur și simplu șters cu buretele. Știi că se poate. Doamne, de ce n-ai o picătură de curaj? Tot ce trebuie să faci este să treci prin câteva momente neplăcute cu Thomas și să vii *la mine*. *Uită-te* la mine. N-are cum să-ți fie atât de frică de el. Nu e ca și cum ai trece prin foc. Da, știu, mă minți în legătură cu el așa cum îl minți pe el în legătură cu mine, n-ai ce-i face, e o lege a firii. Iar noi vrem amândoi să te credem. Eu nu pot să-mi dau seama ce înseamnă el de fapt pentru tine, nu pot *să văd*, asta-i problema. Dacă tu insiști să rămânem ascunși, trebuie să existe niște motive. Doamne, vrei să-i menajezi sentimentele? Dacă mă iubești, asta-i o prostie. Hai odată să fim cinstiți și sinceri, știi ce urât mi-e să înșel pe cineva. Când o să începem să spunem adevărul, o să fim *zei*. Până la urmă, trebuie să te supui dragostei, așa că de ce să n-o facem acum? Trec pe lângă noi ani pe care i-am fi putut petrece împreună, de ce să-i risipim în frustrări, în nefericire, în certuri interminabile și prostești? Tu mă iubești pe mine, nu pe Thomas. Thomas e numai obișnuință. Sigur că ești legată de el, dar de iubit, *tu mă iubești pe mine*.

— Dacă ne-am fi întâlnit mai devreme...

— Termină cu asta, îți interzic s-o mai spui vreodată, n-are nici o relevanță, e o insultă stupidă pentru dragostea noastră *de acum*.

Midge stătea pe pat, ținându-și halatul de mătase strâns înfășurat în jurul trupului. Harry era în picioare lângă ușa deschisă; evita să apară în cadrul ferestrei, printre ale cărei canaturi întredeschise trecea răsuflarea ușoară a vântului primăvăratec, făcând perdelele să freamăte ușor. Își scosese cămașa și-și aruncase pantofii din picioare. Oare la ce se gândește Midge, se întreba el. Oare la ce se gândește Harry, se întreba ea. Ea-și spunea: sigur că-l iubesc pe Harry, îl iubesc la modul absolut, dar nu mă pot opri să-mi fac griji pentru Thomas. Of, de ce trebuie să sufăr atât, când, de fapt, vreau să fiu fericită? De ce nu-mi pasă mai puțin? Nu-mi mai *văd* sentimentele pentru Thomas, s-au întunecat, iar în întuneric se fac mai mici, ca un animal mititel pe care l-ai părăsit undeva, ca să moară, și treci pe-acolo în fiecare zi și speri să-l găsești mort, dar el încă se zbate și încă respiră, și, Doamne, nu trebuie să mă gândesc în felul ăsta la ele. Trebuie să mă desprind de Thomas, să mă dezleg, să desfac fiecare noduleț, să tai fiecare vinișoară, încetișor, cu răbdare și *cu migală*. Trebuie să fac un mare gol în locul în care se află el în mintea mea, să-l transform pe el într-un zombi, așa o să doară mai puțin. Trebuie să mă hotărăsc, vreau să mă hotărăsc, m-am hotărât. Harry-și spunea: încă un pic și încă un pic, cu siguranță mă ajută și ea, se străduiește și ea. Încă un pic de iritare și de neîncredere și de ranchiună și de frică... Trebuie să învețe să-l urască. Trebuie să-l vadă numai ca pe o piedică în calea fericirii ei. Atunci o să reușească să se desprindă. Dar e timpul să facem o mișcare nouă. O s-o *împing de la spate* încet-încet pe drumul ăsta. Sigur, ea *s-a hotărât* și vreau să cedeze când o să vină vremea. Dar trebuie să grăbesc lucrurile... Și ea vrea să fac asta. Oare ar fi o idee bună să-i trimit o scrisoare anonimă lui Thomas, să stârnesc lucrurile?

— Midge, nu te simți vinovată, eu unul nu mă simt. Sunt anumite lucruri care sunt treaba mea

și a nimănui altcuiva. Sunt lucruri care sunt treaba *noastră*. Sunt bolnav de dragoste, fie-ți milă de mine. Trebuie să fim mai mult timp împreună, altfel mor. Am găsit un mic apartament în Chelsea, într-un bloc uriaș, în care nimeni nu vrea să cunoască pe nimeni, e mult mai discret decât aici, o să fie numai al nostru și-o să pot să gătesc pentru tine, îmi doresc așa de mult...

Midge își înălță capul, aruncându-și claia de păr pe spate și dând drumul neglijeului; mototoli cearșaful, trăgând agitată de el, și obrazul i se crispă într-o expresie de neliniște vagă și de spaimă.

— Harry, nu face așa ceva, nu vreau. N-o să vin...

— Da' de ce nu? *O să vii*... Bine, bine, încă nu l-am cumpărat! Dar vreau weekendul acela, *neapărat*, numai două nopți, Doamne, ce puțin îți cer și tu nici măcar atât nu-mi dai!

— Iubitule, nu mai pomeni de apartament, nu pot încă...

— Atunci, weekendul.

— O noapte...

— Midge, meschinăria ta e *lipsită de sens*. Ziceai că Thomas o să fie la Geneva de vineri până luni, iar Meredith pleacă în Țara Galilor cu colegul ăla al lui...

— O noapte... de data asta... înțelege...

— Te iubesc, inima mea bate numai și numai pentru tine, așa că presupun că trebuie să înțeleg, chiar dacă de fapt nu înțeleg! Ești a mea, nu-i așa?

— Da. Ah, dragostea mea, nu vreau să te supăr și să te chinui. Știi că spun toate lucrurile astea groaznice numai ca să scap de ele, ca tu să le mături pe toate și să le faci să dispară.

— Da, e și ăsta un fel de ceartă, presupun.

Îngenunche lângă pat, prinzând-o de mâini. Lui Midge îi căzu neglijeul de pe umeri.

— Ah... regina mea... făcu el, sărutându-i mâinile captive, întorcându-i-le pe toate părțile, în timp ce Midge îi privea capul plecat, părul strălucitor, cu o fascinație plină de neliniște. Scoase un suspin ca un hohot.

— Ce s-a întâmplat, Cleopatra mea?

— Câteodată simt că suntem niște amanți condamnați.

— Taci.

— Câteodată parcă jucăm într-o piesă... O piesă minunată... Sau parcă viața a devenit uriașă ca un mit...

— Asta se cheamă conștiență intensificată. Unde suntem noi, toate culorile sunt mai strălucitoare. Când suntem împreună, suntem regele și regina. Ce uimitor e sexul, atracția totală dintre doi oameni e absolut *ciudată*, suntem atât de *norocoși*. Inimioara mea, dulceața mea, când suntem în pat e o clipă când raiul ne sfâșie precum deschiderea Marii Cărți, în sunet de trâmbițe îngerești, în ziua Judecății de Apoi. Da, clipa asta ne inundă acum toată viața, e clipa noastră, e timpul să ne schimbăm existența, s-o preschimbăm întreagă în fericire nepieritoare și în bucurie pură, metamorfoza noastră va fi precum schimbarea de substanță a pâinii și a vinului. Vor bate clopotele pentru noi, iubita mea, se vor deschide Cerurile pentru noi... Toate astea-s atât de-aproape acum, cât să întindem mâna...

— Harry, mă iubești cu adevărat, nu-i așa, o să mă iubești de-a pururi, nu-s doar o aventură pentru tine...?

— Doamne, încă nu te-am convins...! Vreau să fii nevasta mea, vreau să fiu bărbatul tău, vreau să fiu tatăl lui Meredith, o să vă iubesc și-o să vă port mereu de grijă...

— Thomas spunea că nu vrei decât să te autodistrugi...

— Nu-mi da citate din Thomas! *El* e distrugătorul, descoperă-ți mitul vital și eu o să ți-l distrug, ăsta-i mottoul lui!

— Da. Thomas ar putea fi un pericol pentru noi.

— Nu, nu, e păcăleală. Îmi amintesc că Thomas zicea că eroii lui literari favoriți sunt Ahile și Mr. Knightly! Și-o fi închipuind el că-i Ahile, dar în

privința lui Mr. Knightly, el e o versiune tare palidă. E un gentleman, fără îndoială. Asta ar trebui să te liniștească! Eu *sunt* Ahile!

— „Tweed către Till grăiește..."

— Ce?

— Chestia aia cu cele două râuri, pe care o tot recita Thomas. „Tweed către Till grăiește: de ce atât de lin apa ta șerpuiește? Till către Tweed grăiește: eu curg încet, iar tu șuvoi, dar pentru fiecare om pe care tu-l ucizi, eu ucid doi."[1]

— Da, îmi aduc aminte. Bănuiesc că Thomas își imagina că el e Till. Dar nu-i nici un Till. Acum, gata cu cearta. Hai încoace!

— Mă duc până la baie, îi răspunse Midge, strângându-și neglijeul în jurul trupului.

Harry își desfăcea cureaua. Perdelele fluturau ușor. O iubesc, mă iubește, și totuși trecem prin toate chinurile iadului, își spunea el. E atât de nedrept. Suntem prinși într-un angrenaj, e ceva mecanic, malefic. Cu toate astea, afară, deasupra, există libertate, fericire, bine. Îl sfârșiseră de puteri încordarea cu care se certaseră și dorul lui de dragoste, care avea atâta tristețe în el. Văzu din nou corabia goală îndepărtându-se, plutind în derivă.

Midge ieși din cameră și traversă palierul spre baie. Se opri.

În capul scărilor era ceva, o siluetă. Era Meredith, nemișcat, drept, țeapăn ca un soldat, cu ochii larg deschiși, cu buzele depărtate.

— Grăbește-te, iubito, nu mai pot să aștept! se auzi vocea lui Harry din dormitor.

Midge, cu obrajii în flăcări, se holba la fiul ei. Apoi ridică un deget și-l duse la buze.

---

1. Versuri aparținând unui autor scoțian anonim din secolul al XVII-lea.

*

Bettina reparase tractorul, un Humber vechi, și acum acesta fusese scos din garaj și stătea pe pavajul din fața casei, strivind sub roți smocurile parfumate de cimbru. Era puțin după ora prânzului și soarele strălucea. Jesse nu se întorsese acasă.

Astăzi era o zi specială, așa i se spusese lui Edward. Nu era o zi de sărbătoare, ci ziua în care, în fiecare lună, Mama May și Bettina mergeau în oraș (iarna cu autobuzul, vara cu tractorul) ca să cumpere cele câteva lucruri de care aveau nevoie în gospodărie și pe care nu le puteau produce singure. De obicei, din câte înțelesese, mergea și Ilona, dar astăzi rămânea să-i țină lui de urât. Sau ca să-l supravegheze? Ce-și imaginau că ar putea face? Nu se pusese problema să-l ia și pe el în oraș. Se temeau c-o să fugă?

Perechea rămasă acasă avea cu ce-și umple timpul. Edward avea de plivit buruienile din grădina de legume, apoi de tăiat lemne, iar pe urmă, dacă mai rămânea timp, trebuia să zugrăvească pe dinafară serele. Ilona trebuia să „facă lună" în Trecere, după care o aștepta în Interfectoriu un morman de rufe de cârpit.

— Nu uitați de periuța mea de dinți, le rugă Ilona. Vreau una albastră.

— Daa, neapărat. Hai, Mama May, sus.

— Să fiți cuminți, copii, strigă Mama May, urcându-se.

— Uite, uite, strigă Ilona când mașina se puse în mișcare, o rândunică!

Tractorul întoarse tacticos și o porni de-a lungul aleii. Edward și Ilona le făcură cu mâna, apoi se întoarseră spre casă. Edward avea un sentiment puternic, dar stânjenitor de libertate și se întreba dacă Ilona simte și ea același lucru. Se opriră o clipă la ușă, încurcați. Apoi Edward rupse tăcerea:

— Cred că trebuie să mă apuc iar de plivit.

Nu pomenise nimănui de fata pe care o văzuse în ajun.

Ilona intră fără să-i răspundă, iar Edward luă o săpăligă dintr-un șopron aflat în spatele șirului de stejari și se duse în grădină, unde se apucă să dea fără vlagă în buruienile care creșteau de-acum viguroase printre rândurile firave de ceapă și morcovi. Era conștient de sentimentul fizic de agitație în legătură cu șederea lui prelungită la Seegard. Faptul că stătea aici, împreună cu aceste femei, nu începea să fie ridicol, ca atunci când îți prelungești prea mult o vacanță? Cu toată neliniștea intensă pe care i-o provoca lipsa tatălui său, se simțea aici „acasă"; totuși, nu se simțea vindecat, considera rămânerea sa acolo mai curând un interval ce amâna ceea ce trebuia să se întâmple. Vraja Seegardului era sedativă, îl făcea să uite moartea lui Mark, ca și cum nu s-ar fi întâmplat. Locul, surorile, mama, toate formau erau o țesătură onirică pe care el trebuia s-o destrame. Timpul însuși devenise o povară, un fel de durere morală perpetuă. Dar, evident, el îl aștepta pe Jesse, ăsta era scopul ședерii, și până avea să vină Jesse nici nu se punea problema să plece. Dar absența inexplicabilă nu arăta indiferență din partea lui Jesse, pentru că el știa cu siguranță că Edward e la Seegard? Existau o mulțime de explicații neplăcute: amanta din sudul Franței, menajul alternativ, vreo dependență, jocuri de noroc sau alcool. Sau poate că Jesse era undeva într-o închisoare, exista vreun secret incomod. Edward se opri; soarele era cald și chiar mișcările lui lenețe îi făceau transpirația să-i curgă încetișor de pe tâmple pe obraji. Își șterse sudoarea cu mâna și își aruncă ochii spre crângul de plopi, care acum erau acoperiți cu frunze tinere, tremurătoare, de culoarea vinului *rosé*. Zări pentru o clipă printre tufișuri fluturarea unei rochii cafenii. Era Ilona, care tocmai dispăruse pe cărarea ce ducea la râu. Deci Ilona trăgea chiulul; și nu încăpea nici o îndoială încotro se îndreaptă. Edward

lăsă săpăliga jos și o luă la fugă spre un colț al terenului de tenis, de unde se vedea mai bine cărarea. Ilona mergea repede, i se tăiase răsuflarea. N-o strigă, nici nu se simți ispitit s-o urmărească. Se temea să n-o tulbure și să nu răscolească în sine însuși amintirea vie a dansului ei din sanctuar.

Mai zăbovi o clipă, cu gândul la fata pe care o văzuse în mlaștini. Oare o s-o mai vadă? Oare ar trebui să se mai ducă în locul acela, să vadă dacă-i acolo? Cine era? Precis era o trecătoare întâmplătoare, lumea pleca deja în vacanță. Ciudat era că în tot timpul de când era la Seegard, nu văzuse pe nimeni altcineva, nici măcar pe pădurari. Apoi se simți năpădit de o emoție și mai puternică, era o constatare care-i aduse sângele în obraji cu o grabă de-a dreptul vinovată: era pentru prima dată, de când venise, când se afla *singur la Seegard*!

Se întoarse imediat și porni spre casă. Nu era sigur ce are de gând să facă, dar era sigur că vrea tare mult să profite de libertatea asta nemaipomenită ca să facă ceva *ilicit*, *să găsească* ceva ce-i fusese ascuns. Mă duc în Interfectoriu și caut o hartă, își spuse el. Ziceau că nu există nici o hartă a locului, dar pun pariu că există. Intrând în Atrium, se opri o clipă și trase cu urechea. Evident că n-avea ce să audă, dar simți intrându-i în trup un fior ce părea să vină chiar din casă. Își scoase cizmele, își încălță pantofii de interior și lipăi pe podeaua de gresie spre intrarea în Interfectoriu. Deschise cu grijă ușa și intră în încăperea tăcută. *Sunt aici. Nu mă uita.* Se duse în vârful picioarelor și deschise ușa care dădea în atelierul Bettinei. Nu intrase niciodată aici, deși venise până la ușă, ca să primească instrucțiuni de la Bettina sau ca să ia lucruri care trebuiau cărate. Admiră bancul de lucru din lemn, mare, mult mai mare decât al Ilonei, și panourile de lemn de pe pereți, ce păreau opere de artă modernă, cu seturi de unelte agățate pe ele, în cârlige. O altă expoziție de artă era într-un bufet vechi, în care erau șiruri de borcane

cu vopsea de diferite culori, din care Edward primise chiar în dimineața aceea niște vopsea albă pentru sere. Ferestrele erau remarcabil curățate după standardele de la Seegard și n-aveau păianjeni. Trecu iute prin încăpere și deschise următoarea ușă. Camera aceea era mai întunecoasă, din cauza pânzelor de păianjen de pe geamuri. Aici nu era nimic, în afară de un război mare de țesut. Deci aici se țesea materialul din care erau făcute faimoasele rochii! Edward nu se pricepea deloc la războaie. Se apropie și încercă să miște o piesă, s-o ridice și s-o facă să alunece, dar piesa nu se mișcă, părea înțepenită. Apoi observă stratul gros de praf și urmele pe care degetele lui curioase le lăsaseră pe lemn. Se trase iute înapoi și încercă, fără succes, să mascheze urmele cu degetele, apoi își șterse mâinile de pantaloni. Războiul era înțepenit și plin de praf, era clar că nu mai fusese folosit de multă vreme. Și totuși, femeile vorbeau mereu despre el, ca și cum îl foloseau și acum. Și rochiile... Observase deja cât sunt de cârpite... Frumoasele lor rochii erau *vechi*. Ieși în grabă, închizând cu grijă ușile în urma lui, și se întoarse în Interfectoriu.

Aici era aceeași tăcere care-l înfiora și-i dădea un sentiment de vinovăție. Stătu o clipă în loc, mișcându-și doar ochii. Apoi începu să deschidă diverse sertare, căutând nici el nu știa ce, a, da, o hartă a regiunii, și, într-adevăr, exista una, ascunsă bine, o hartă veche se pare, pentru că apărea pe ea calea ferată, dar nu era marcată ca atare și șoseaua. O ascunse la loc ca s-o folosească mai încolo și se apucă să caute alte comori. Dădu jos de pe perete poza lui Jesse în care semăna așa de straniu cu el și o cercetă o vreme. Nasul acvilin, claia de păr drept și brun, forma, până și expresia feței... Numai ochii erau diferiți, ai lui Edward erau lungi și înguști, ai lui Jesse erau mai mari și surprinzător de rotunzi. Sigur că *acum* nu mai arată așa, își spuse Edward. Tânărul Jesse se uita la el cu o expresie batjocoritoare, spunându-i poate:

„Da, tinere, ai fost conceput astă-noapte. Ce noapte a fost! O să se cheme că ai noroc dacă o să ai vreodată parte de o asemenea noapte!“ Puse poza la loc. Apoi se uită spre ușa care ducea în turn. De la turul din prima zi nu-și mai bătuse capul cu turnul. Femeile erau foarte hotărâte, la ordinul lui Jesse, fără îndoială, să nu-l lase să intre acolo. Din câte știa el, probabil că nici *ele* n-aveau voie în turn! Era din ce în ce mai sigur că Jesse nu voia ca el să vadă turnul până ce nu se întorcea stăpânul. Dar acum... Edward trase din nou cu urechea și încercă ușa. Era încuiată. Ei, ușile încuiate au chei, și unde stau cheile? În buzunare, în poșete, în sertare, pe rafturi, atârnate în cârlige sau la brâul cuiva... Trebuiau să fie undeva, poate în apropiere de ușa pe care o descuiau. Cotrobăi din nou prin sertare cu degetele răsfirate, dar nu dădu de nici o cheie. Se sui pe un scaun și pipăi pervazul proeminent de deasupra ușii, stârnind un nor de praf. Se uită în jur. Consola căminului, mare, din lemn de stejar bătuit, părea să adăpostească multe taine. Băgă mâna în spatele scândurii cu mesajul *Sunt aici*. Și, într-adevăr, găsi acolo o cheie. Fremătând de emoție, se duse la ușă și, cu oarecare greutate, fiindcă mâna îi tremura rău, băgă cheia în broască. Cheia intră ușor. O răsuci. Ușa se deschise.

Aproape că leșină de speriat și vinovat ce se simțea. Fugi până în Atrium, ca să se asigure că nu-i nimeni acolo. Fugi înapoi. În pragul ușii se opri. Dacă Mama May și Bettina se întorc devreme? Dacă-l descoperă Ilona? Dar Ilona n-o să-l pârască. Oricum, iată-l aici, de cealaltă parte a pragului, *în* turn, în sala mare, hexagonală de la parter. Se gândi cum să lase ușa, dacă să ia sau nu cheia cu el. Nu îndrăzni s-o închidă. Se hotărî să lase cheia în broască și să proptească ușa cu un taburet cu fund de pipirig, care se afla pe-acolo, ca s-o țină deschisă. Îl bântuia vag ideea neliniștitoare că ar putea fi *blocat înăuntru*. Spațiul de la parter, fără

despărțituri, era clar o galerie de artă, „sala de expoziții“ despre care-i pomenise Ilona. Dar ce-i atrase imediat atenția fu forma neobișnuită, cu planuri denivelate, a tavanului. Își dădu seama ușor că fusese proiectat ca să armonizeze ferestrele de la diferite niveluri. Se ridica din loc în loc, alcătuind un fel de puțuri și boxe, ca să permită luminii din partea de sus să intre, iar în alte locuri cobora, probabil ca să separe ferestrele care luminau etajul de deasupra. Își aminti de așezarea neregulată, aparent întâmplătoare, a ferestrelor, pe care o observase din exterior. Efectul „cubist“ sau „de cufăr“, accentuat de suprafețele vopsite diferit, în gri, albastru și roșu, era puternic și plăcut. Pereții erau albi, podeaua de lemn era vopsită în gri. Încăperea avea ecou și, cu toate că umbla cu grijă, pașii îi făceau un zgomot supărător. Era dezolant și deprimant acolo, iar exponatele, la care se uita acum, erau prăfuite și parcă sufereau de lipsa privitorilor. Erau câteva sculpturi mici în lemn și piatră și alte câteva în bronz, care-i părură ochiului său necultivat cam demodate. Unele nuduri feminine ar fi putut altădată părea îndrăznețe, erau și perechi înlănțuite, oameni, sau oameni și animale, inclusiv una interesantă, o Ledă cu lebăda, într-un cadru rotund; dar dacă astea erau operele erotice de care pomenea Ilona, cu siguranță că în ziua de azi nu mai uimeau pe nimeni. Picturile erau mai interesante. Privi cu atenție tablourile abstracte, pictate aprig în cel mai galben galben și în cel mai negru negru pe care le văzuse vreodată, cu câte o pată de albastru sau verde ici-colo. Pânzele eroice sau „regale“ îl atrăgeau mai mult, mai ales niște capete încoronate, cu ochi rotunzi și bărbi, pictate în tușe groase și generoase, cu siguranță autoportrete, și alte capete grotești, de femei de data asta, îndurerate, înlăcrimate sau răzbunătoare. Uneori, regele bărbos era reprezentat față în față cu un animal monstruos, feroce sau înduioșător de trist, căruia părea să-i pună o întrebare. Alteori, cei doi

erau înlănțuiți, cu stângăcie, căzând, luptându-se sau îmbrățișându-se. În alte reprezentări, o adunare de regi șezând înfrunta un dragon magnific, poate prizonierul sau poate temnicerul lor. Erau și compoziții mari, epice, colorate somptuos și violent, reprezentând scene de bătălie, împodobite cu steaguri frumoase și cu costume purtând însemne heraldice, în care femei amestecate cu bărbați având capete de câini se luptau cu cavaleri. În alte pânze, bătăliile se preschimbau în învălmășeli erotice, în posibile asasinate, înfăptuite în săli învăluite într-o lumină sângerie. Stilul „Tițian târziu" se distingea printr-o lumină mai sobră și mai bogată, un fel de bej luminos, stropit cu pete pătrate de gălbui și albastru strălucitor, și reprezenta încăperi în penumbră sau ținuturi împădurite în care se petreceau scene de violență aproape clasice, cu femei privind un bărbat devorat de câini, o fată privind un bărbat pe care se înfășurase un șarpe, alte femei urmărite de animale umanoide, un copil privind o fată îngrozită cum se preschimbă într-un copac; și aici Edward recunoscu versiunile mult schimbate ale unor motive timpurii, șarpele ieșind din roată, un sfinx înspăimântător descoperit într-o firidă de piatră, un cap înaripat prins într-o plasă, animale înecate, adolescenți respingători, martori nemiloși sau terorizați, oameni diformi stând tăcuți unul lângă altul, năuciți de disperare și spaimă, priviți câteodată prin uși sau ferestre de copii frumoși, lipsiți de inimă, lipsiți probabil și de suflet, ce purtau steme, steaguri sau flori, întorși uneori spre privitor, ținând în mână, între degetul mare și arătător, ceva ce aducea cu un talisman ambiguu. Pânzele „tantrice", mai târzii, se distingeau prin tonuri foarte luminoase de albastru închis și auriu, prin mări de culoare pline de ouă ovale, care pluteau, creșteau, se micșorau sau explodau. Nu se vedea nici o temă creștină și nici vreun portret recognoscibil al locuitorilor de la Seegard, cel mult le puteai întrezări în trăsăturile femeilor care jeleau.

Edward era foarte impresionat. Forța erotică a tablourilor îi înmuiase genunchii.

Rupându-se de aceste imagini, o luă în sus, spre primul etaj, pe o scară în spirală, foarte frumos decorată. Și aici încăperea ocupa întregul spațiu hexagonal, dar era împărțită pe diferite niveluri, în funcție de poziția ferestrelor și de forma neregulată a tavanului de dedesubt. În partea dinspre capul scării era ceva ce semăna cu o cameră de joacă pentru copii, plină până la refuz de jucării prăfuite, păpuși, animăluțe, marionete, mobilă miniaturală, case de păpuși excentrice, forfecuțe mici, mânuțe. Mai sus cu câteva trepte începea un atelier veritabil și Edward se gândi cât de greu îi venise lui Jesse să lucreze în vecinătatea unor copii care se joacă. Apoi își dădu seama că, evident, acelea erau jucăriile *lui Jesse*, camera de joacă era camera *lui*, ieșită din imaginația și arta lui. Uitându-se peste umăr, observă abia acum niște măști papuașe și africane rezemate de perete și niște figuri de zei indieni, pictate în culori țipătoare. Atelierul, în care se afla și un birou voluminos, arăta reconfortant de obișnuit: un atelier de pictură, cu un șevalet instalat pe suport, cu un vraf de pânze pregătite pentru pictat, cu borcane pline de pensule, cu o paletă și câteva tuburi de vopsea aruncate pe un scaun. Pe șevalet nu era nici o pictură, dar pe jos erau împrăștiate o mulțime de schițe în peniță sau creion. „Jocul" tavanului fusese modificat la nivelul acesta, numai două puțuri cu o pantă abruptă degajau ferestrele care depășeau înălțimea medie a încăperii. Toate ferestrele, șase la număr, erau acoperite cu diferite storuri și filtre ce permiteau modificarea intensității luminii. În clipa aceea, lui Edward îi veni ideea că, de la una dintre ferestre, s-ar putea să reușească să vadă marea. Traversă camera, nedându-și prea bine seama de situarea punctelor cardinale. În direcția opusă mării era o priveliște frumoasă, de-a lungul aleii, până la drumul asfaltat; pe partea cealaltă a drumului se vedea o biserică pe care n-o observase

până acum și care strălucea în soare. Dar când se duse spre fereastra opusă, constată că vederea îi e iarăși împiedicată de ceață și, mai departe de șirul de sălcii până la care fusese deja, nu se zărea nimic.

Se întoarse și începu să se uite la schițele care zăceau pe podea. Arătau destul de vechi și de îngălbenite și reprezentau, cele mai multe dintre ele, nuduri. Ridică una, o femeie goală, cu părul lung, încâlcit, și cu ochi mari și triști. Se întrebă cine-o fi fost femeia, Mama May, poate. Își dădu seama că niciodată nu se gândise că Mama May i-ar fi putut fi model lui Jesse, ideea părea nelalocul ei. Dar, oricum, nici nu semăna cu ea. Atunci îl străfulgeră gândul că ar putea fi, apoi simți că trebuie să fie un desen cu mama lui. Îi dădu iute drumul înapoi pe podea. Privite mai îndeaproape, schițele păreau să fie ale aceleiași figuri. Ridică alta și, uitându-se la chipul acela trist, se simți cuprins brusc de un sentiment unic, nemaitrăit, de vină și regret. Nu-și cunoscuse niciodată mama, nu-i păsase niciodată de ea, n-o visase niciodată. Chloe fusese soția lui Harry. Nu se gândise niciodată la ea ca la amanta lui Jesse. Din dorința instinctivă de a se apăra de suferință și de jale, alungase de la început fantoma lui Chloe. Harry nu voise niciodată ca Edward să fie trist sau să simtă că-i lipsește ceva, ci să fie fericit, așa cum el, Harry, reușea să fie întotdeauna. Cât de bun fusese Harry cu el, cât de mult îl protejase dragostea lui Harry, îi veni în minte lui Edward, și își spuse: Harry mi-a fost și mamă, și tată. Atunci cine-a fost Chloe, cine-a fost Jesse? Ar fi cazul să discute despre Chloe cu Jesse? Era posibil oare ca Jesse să fi scos schițele astea vechi cu Chloe când a știut că o să vină el? Puse hârtia îngălbenită ușor pe podea. Doamne, m-am frământat destul, își spuse el și își îndreptă atenția în altă parte.

Cerceta acum biroul cel mare. Nu-i prea venea la îndemână, dându-și seama pentru prima oară

de la începutul acestei aventuri cât de nepotrivit se purtase, făcând exact ceea ce Jesse nu voise ca el să facă, vârându-și nasul în lucrurile lui personale, citindu-i poate scrisorile sau, și mai rău, căscând gura la lucrările lui neterminate.

Pe birou era dezordine, foi de hârtie răvășite, blocuri de desen, carnețele, sticluțe cu cerneală, tăvi pline cu stilouri, creioane negre și colorate. Abia atunci observă Edward că peste tot era praf, *mult* praf. Pe birou era praf, la fel și pe șevalet, pe scaunul de lângă el, pe paletă și pe grămada de schițe de pe podea. Pânzele proptite de pereți aveau creste de praf pe marginea de sus. Culorile de pe paletă erau uscate și decolorate de praf. Atelierul era lăsat în părăsire, nefolosit, abandonat. Edward vru să stea jos și găsi un alt scaun lângă perete; luă de pe el un carnet de schițe și se așeză. Era atât de speriat și de uluit, că i se făcuse rău. Deci Jesse nu numai că nu era la Seegard, dar *lipsea* de foarte multă vreme. Deci Jesse le părăsise, iar ele nu avuseseră curaj să-i spună? Jesse nu era tatăl mult iubit, vindecătorul, preotul-erou, regele atotputernic și mărinimos... Era cu adevărat diavolul, așa cum i se tot spusese în copilărie. În orice caz, nu era aici, Edward fusese păcălit, îl prostiseră, Seegard nu mai era căminul lui Jesse, palatul era gol. Jesse își bătuse joc de *ele* și acum își bătea joc de el, de Edward, care bătuse atâta cale în pelerinajul acesta zadarnic, de la care așteptase atât de mult. Jesse era *în realitate* în altă parte, în altă casă, cu alte femei, poate cu alți copii. La Seegard rămăsese numai stafia lui. Dar de ce urziseră *ele* înșelătoria asta? Atunci îi veni în minte că *toate sunt nebune*. Era posibil așa ceva? Sau *el* era nebun? Ședea pe scaun, cu carnetul de schițe în mână. Uitându-se la el, văzu un desen, calm, frumos, deloc sinistru, reprezentând o fată îmbrăcată din cap până-n picioare, stând lângă o fereastră deschisă. Aducea un pic cu Ilona. Atunci se gândi că nebun era el. Atelierul părăsit nu însemna că Jesse nu

mai e. Jesse se dusese pur și simplu să picteze în altă parte, poate că-și mutase atelierul chiar acolo, în turn, undeva mai sus, într-o încăpere unde lumina era mai bună sau diferită, unde se simțea altfel, începând o nouă perioadă, făcând o schimbare. Sări în picioare, puse carnetul de schițe înapoi pe scaun și se repezi la scara în spirală.

Când ajunse cu capul la etajul următor, văzu imediat că, într-adevăr, acolo totul era diferit, spațiul fusese împărțit, iar ceea ce se vedea părea holul de la intrarea într-un apartament. Podeaua era acoperită cu un covor, iar o ușă deschisă lăsa să se vadă interiorul unei băi. Între două uși închise se găsea o măsuță. Covorul era curat, măsuța era ștearsă de praf. Deschise o ușă și văzu o bucătărie, o deschise pe cealaltă și văzu un salon. Următoarea ușă pe care o încercă nu se deschise. O împinse și o zgâlțâi un pic, apoi observă că are cheia în broască. Ușa era evident închisă pe dinafară. Învârti cheia în broască și deschise ușa. Aici era un dormitor. Patul era pe peretele opus ușii, iar pe pat, sprijinit de perne, era întins un bărbat bărbos, care se uita țintă la el cu ochi rotunzi și negri.

Edward se gândea mai târziu că în clipa aceea de șoc înțelesese totul. Curând avea să înțeleagă, cu siguranță, multe. Intră în cameră, închizând ușa în urma lui. Bărbatul din pat se uita mai departe concentrat la el, mișcând din buze. Pe față i se citea o emoție intensă, pe care Edward o interpretă mai târziu, sau poate atunci, ca pe un fel de suferință apologetică, o politețe neputincioasă, dar și ca pe o expresie a unei dureri adânci. Tremurând de emoție, se apropie de pat și se opri. Buzele roșii, cu un pic de spumă la colțuri, se mișcau, dar nu ieșea nici un sunet. Ochii mari îl implorau să audă, să răspundă. Într-un târziu se auzi un sunet care, asociat cu expresia rugătoare a ochilor, părea o întrebare. Edward pricepu ce voia să spună. Era o încercare de a-i pronunța numele.

— Edward. Da, sunt Edward. Sunt fiul tău, spuse el.

Buzele neputincioase se mișcară din nou într-o părere de zâmbet și o mână tremurătoare se ridică de pe pătură. Edward luă mâna albă, slăbită, într-a lui. Apoi îngenunche lângă pat și-și îngropă fața în pătură. Simți mâna cealaltă atingându-i părul. Izbucni în lacrimi.

*

— Te rog, Edward, încearcă *să înțelegi*!

— Dar de ce nu mi-ați *spus*...

— Voiam să te simți acasă aici, să fii liniștit, să fii împăcat, să fii *cu noi*, să vezi ce *era* Seegardul, ce *simboliza* el...

— Voiam să fii impresionat de casă, adăugă Bettina, voiam, înainte de toate, să te stabilești aici.

— Voiam să fii *al nostru*, spuse și Ilona. Ne-am temut c-o să fugi...

— Dar de ce...?

— Dacă te-am fi pus la curent de la început, îl lămuri Mama May, ar fi fost, poate, peste puterile tale. Ne-am temut c-o să pleci imediat, c-o să urăști locul ăsta și n-o să afli niciodată ce bine poate să-ți facă.

— E adevărat că ai găsit singur cheia? se interesă Bettina. Ești sigur că nu ți-a deschis Ilona?

— Normal că am găsit-o singur! Doar ți-a spus Ilona că nu ea mi-a dat drumul!

— Ilona nu spune întotdeauna adevărul, zise Bettina.

Stăteau în Atrium, la un capăt al mesei celei mari, lângă pădurea de plante din ghivece. Edward nu apucase să petreacă prea multă vreme cu tatăl lui. Jesse nu mai scosese nici o vorbă. Băiatul era încă îngenuncheat lângă el, când Mama May dădu buzna în cameră, cu chipul desfigurat de furie, ca al unei Gorgone, și-i porunci să iasă.

— Și n-am vrut să-l vezi așa, continuă Mama May, care acum era calmă, cu chipul ei obișnuit, blând și luminos. Voiam să fie mai prezentabil.

— Adică l-ați fi împopoțonat ca pe un soi de idol și m-ați fi lăsat să strecor o privire prin ușa întredeschisă...

— Nu, nu, îl contrazise Bettina, ideea e că nu-i în permanență așa cum l-ai văzut acum...

— Și cum am vrut așa de mult să nu-l vezi, o completă Mama May.

— Uneori își vine în fire.

— Deci nu te minteam, interveni și Ilona, când îți spuneam că e plecat, dar că o să se întoarcă.

— Toată viața a avut perioade de absență, spuse Mama May, de când îl știu eu.

— Adică perioade când e cu mințile plecate?

— Nu, spuse Bettina, Mama May vrea să zică... E greu de explicat...

— Știe să se odihnească atunci când viața îl obosește prea tare, adăugă Ilona, astfel ca viața lui să poată continua.

— Pur și simplu, continuă Bettina explicațiile, câteodată vorbește perfect, și poate să și meargă. Se plimbă singur pe-afară...

— Și voi îl lăsați?

— Poate să plece, poate să meargă oriunde...

— Dar e un om bolnav, trebuie supravegheat...

— Câteodată se mai și preface, spuse Bettina. E greu de spus cât de bolnav e de fapt.

— Jesse era un învingător, spuse Mama May, era...

— Este, o corectă Bettina.

— Este un mare pictor, un mare sculptor, un mare arhitect, un mare iubitor de femei, un artist suprem, un om remarcabil. Mai puțin de-atât nu poate fi nici în ochii lui, nici într-ai noștri.

— Dar dacă e bolnav și bătrân...

— Are toți dinții în gură și tot părul pe cap, iar părul nu-i cărunt, protestă Ilona.

— Nu puteți accepta că e bătrân, că nu mai e ce-a fost, spuse Edward. Dar, desigur...

— Nu-i bătrân, se împotrivi Mama May. Cel puțin... e și nu e.

— O să vezi, îl asigură Ilona.

— Cum s-a îmbolnăvit, ce boală e, a avut un atac cerebral, sau ce?

— A avut un atac cerebral? o întrebă Ilona pe mama ei.

— Doamne, *nu știi*?

— Bolile au nume convenționale, spuse Mama May.

— Dar ceva s-a întâmplat, el s-a schimbat, a devenit neajutorat, *când*...?

— Era într-o marți, îi răspunse Ilona, îmi amintesc sigur, fiindcă...

— Dar *când*, acum câțiva ani?

— Acum ceva vreme, spuse Bettina.

— Dar când... Nu că ar avea vreo importanță...

— N-are importanță, adeveri Mama May, el a fost întotdeauna mai interiorizat.

— De acord, e artist... Dar asta-i *boală*. Doctorul ce spune?

— N-avem nici un doctor, îl informă Bettina.

— L-a văzut, bineînțeles, un doctor, preciză Mama May. Dar, bineînțeles, n-a avut ce să-i facă. Starea lui e într-un fel autoindusă și dincolo de înțelegerea...

— Dar poate fi tratat, în mod sigur, pare un atac cerebral sau ceva legat de inimă, nu ajunge sângele la creier, nu că m-aș pricepe eu, dar sunt sigur că poate fi ajutat, există medicamente... Ar trebui să vină la Londra, să-l consulte un specialist, se descoperă întruna tratamente noi... Lăsați-mă să-l duc la Londra...

— Chiar că nu știi nimic, îl întrerupse Mama May.

Edward se uita la cele trei chipuri din fața lui. Îi păreau, din nou, foarte asemănătoare și, așa concentrate cum erau, mai în vârstă. Nu erau oare fețele lor frumoase, proaspete, discret ridate, ofilite, așa cum merele ținute prea mult în cămară se fac

aurii și se înmoaie un pic? Ce vârste aveau în realitate? Ilona nu spunea întotdeauna adevărul.

— N-are nevoie de doctori, spuse Bettina. Mama May e cel mai bun doctor. Ce-i dă ea îi face bine, îl calmează.

— Adică îl droghează!

— Poți să spui despre orice mâncare că e un drog, ripostă Mama May.

Calmul și blândețea de pe fața ei radiau atât de intens, încât parcă hipnotizau.

— Nu e întotdeauna calm, explică Ilona. Uneori țipă.

— Deci ceea ce se auzea noaptea, când mi-ați spus că sunt măgari sălbatici...

— Erau măgari sălbatici, stărui Bettina.

— Câteodată e supărat și furios, continuă Mama May, și trebuie să-l oprim. Odată a trebuit să-i aducem pe pădurari să ne ajute.

— O, *nu*...! făcu Edward îngrozit.

— Ba da, spuse Bettina, începuse să-și distrugă operele, trebuia să-l împiedicăm.

— A durat o veșnicie până am reușit să-l ducem sus, adăugă Ilona.

— Nu înțeleg, spuse Edward. Ascultați, credeți c-am putea să bem ceva? Ceva alcoolic, niște vin dintr-ăla.

— Ce-ar fi să luăm cina? propuse Ilona.

— Ilona, du-te și adu niște vin, spuse Mama May, și adu și niște pâine.

Ilona plecă.

— Vreți să spuneți că-l țineți prizonier?

— Îi dai întruna că-i bolnav și că are nevoie de tratament, și-acum zici că-i prizonier!

— Sigur că nu-i prizonier, spuse Bettina. Doar ți-am zis. Câteodată e în stare să meargă. Poate să plece dacă vrea. Dar nu vrea. De ce să vrea așa ceva? Aici e căminul lui.

— Dar *el* ce părere are? N-ar vrea să meargă la Londra să se trateze?

— Nu, nu vrea.

— Înțeleg de ce ați vrut să fie... mai coerent... mai prezentabil... înainte să-l întâlnesc eu...

— Asta așteptam, îi confirmă Mama May, să se întoarcă. Fiindcă se întoarce.

— Dar v-ați înșelat. Nu m-ați înțeles *pe mine*. Credeați c-o să abandonez, c-o să fug de el, c-o să fug de voi. E adevărat că sunt... dezamăgit... iertați-mă, e un cuvânt ridicol. Aș fi vrut așa de mult să fie...

Ilona se întoarse cu o tavă pe care erau pahare, o sticlă cu vin, niște pâine și niște mere. Edward apucă sticla, care n-avea dop, și turnă în pahare.

Ilona despăturea ceva ce adusese sub braț. O întinse, era o bucată de material cu două capete lungi, care atârnau.

— Ce-i asta? se miră Edward.

— O cămașă de forță. Uite, așa se folosește, adăugă ea trăgându-și-o peste cap.

— Cum poți... Termină! sări Bettina, smulgându-i cămașa și aruncând-o cât colo, pe podea.

— Bettina, te rog! făcu Mama May.

Ilona, stacojie la față, cu buzele strânse, se duse să se așeze, singură, la celălalt capăt al mesei. Își acoperi fața cu mâinile. Bettina se așeză și ea. Edward împinse un pahar către Ilona.

— Credeați că nu pot suporta realitatea, spuse el, dar pot. O să mă străduiesc să-l cunosc, o să-i port de grijă. O să am o relație adevărată cu el. De asta am venit aici. E tatăl meu.

— Nu-i ușor să-i porți de grijă, mai bine lași asta în seama noastră, se împotrivi Mama May. Și te rog să nu te mai duci deocamdată să-l vezi, lucrul ăsta îl agită și-l zăpăcește.

— Dar i-a părut bine că mă vede.

— Nu știa cine ești, îl contrazise Bettina.

— Ba știa!

— O să-ți spunem noi când e bine să mai mergi la el, insistă Mama May, cred că nu peste multă vreme. *Te rog*, fii suficient de altruist încât să faci ce-ți cerem, noi știm ce-i bine pentru el.

— Sunt sigur că vrea să mă vadă, sunt sigur că pot să-l ajut. N-ați putea măcar să-l întrebați? Tu ce crezi, Ilona?

Ilona, care-și băuse deja vinul, izbucni în lacrimi.

— Of, Ilona, taci! se răsti Bettina.

— De ce m-ați chemat aici? întrebă Edward.

— Pur și simplu pentru că ne părea rău că ai necazuri, spuse Mama May.

— Dar tu de ce-ai venit? întrebă, la rândul ei, Bettina.

— Pentru *el*. Fiindcă eram grozav de nenorocit și speram c-o să stea de vorbă cu mine și-o să mă vindece. Am crezut c-o să mă apere. Am crezut că e înțelept și puternic. Și-acum... ce groaznic... Vouă vă e *rușine* cu el...

— Ei, asta-i! făcu Bettina trântind paharul pe masă și ridicându-se. Ușa dinspre Trecere se trânti cu zgomot. Ilona, care plângea mai departe în hohote, se luă după ea. Mama May nu se uită în urma fetelor, ci continuă să-l fixeze pe Edward.

El se uita la fața ei calmă și concentrată, pe care se citeau voință și neliniște. După două pahare de vin se simțea beat, singur și sleit de puteri. Durerea cea neagră se întorsese.

— Vreți să mai rămân? întrebă el. Sau mai bine plec?

Mama May întinse mâna peste masă și-l bătu ușor pe braț:

— Te-am chemat aici ca să ne ajuți. Și-o să ne ajuți... Nu-i așa c-o să ne-ajuți?

*

În noaptea următoare, pe Edward îl trezi un zăngănit puternic, care se stinse într-un țiuit prelung. Se săltă în pat, pe întuneric, întrebându-se dacă s-o fi pornit vreo furtună. Se duse la fereastră, deschise obloanele și se uită la cerul senin, plin de stele. Închise obloanele la loc și se duse să tragă

cu urechea prin ușa închisă. Se gândi să blocheze ușa cu scaunul, nu-l găsi, apoi descoperi că scaunul era deja proptit în ușă, probabil îl pusese acolo când se dusese la culcare. Dar nu-și amintea că se dusese la culcare. Se întinse la loc în pat, adormi imediat și avu un vis groaznic, ca o halucinație, cu un monstru negru, cocoșat, care ieșea dintr-un lac. Se trezi iar, de data asta în lumina cenușie, sinistră, a zorilor, la zgomotul ciudat făcut de un motor, undeva, foarte aproape. Cel puțin suna ca un motor, era un sunet strident, ascuțit, confuz, puternic, repetitiv, care se oprea o clipă, apoi începea din nou, iar se oprea și iar pornea. Se duse iar clătinându-se la geam și deschise obloanele. În apropierea ferestrei ciripea o rândunică, așezată pe una din sârmele prin care trecea curentul electric „pe care nu te puteai baza". Edward trânti obloanele și pasărea își luă zborul.

Se întoarse și se așeză pe pat, amintindu-și de zgomotul din timpul nopții și de vis. Apoi își aminti și evenimentele din după-amiaza și seara zilei trecute. Se îmbătase de-a binelea. După ce Bettina și Ilona se duseseră la culcare, el rămăsese cu Mama May și mai băuse vin. După aceea, după ce, se gândi el, spusese noapte bună (sau o luase din loc, pur și simplu bălăbănindu-se?), intrase în Trecere, sperând s-o găsească acolo pe Ilona, dar încăperile deprimante erau goale. Înainte să se ducă la culcare, avusese de fapt o tentativă de a spăla vasele și de a mătura podeaua bucătăriei, permanent acoperită de coji de cartofi și de foi de ceapă, ca urmare a stilului impetuos de a găti al femeilor. Își aminti ultima privire spre Mama May, stând singură la masă, având în față un pahar de vin neatins, pâinea, merele. Mâncaseră oare ceva? Nu reușea să-și aducă aminte. Se simțea, într-adevăr, tare ciudat. Aici până și vinul are droguri în el, își zise. Se îmbrăcă și privi zorile, al căror cenușiu se preschimbase în auriu, un auriu minunat, pașnic, descoperind ochilor totul. Copacii de afară, tisele

întunecate, stejarii înmuguriți erau nemișcați și solemni, plini de forță, ca și cum ar fi meditat întreaga noapte. Ceva din aspectul luminii îi stârni o suferință neînchipuită, se gândi la Mark și avu sentimentul că venise aici ca să moară. Apoi îl copleși dorința imperioasă de a-și vedea tatăl din nou, nu curând, ci astăzi, *acum* : mai târziu, femeile ar putea găsi mijloace să-l împiedice. Își privi ceasul. Ele nu se sculaseră încă. Trebuia să se ducă imediat.

Deschise ușa. Cheia era tot în broască, pe dinafară, dar nu fusese întoarsă. Ușa de jos, tot cu cheia în ea, era chiar întredeschisă. Era clar că, după șocul din seara trecută, fuseseră cam neglijente. În Atrium, sticla și paharele, pâinea și merele rămăseseră pe masă.

Jesse ședea în pat și părea că-l așteaptă. Nu păru deloc surprins, ci dădu de câteva ori din capul lui mare, deschizându-și buzele foarte roșii și uitându-se țintă la Edward cu niște ochi mari, întunecați, rotunzi, ușor exoftalmici. Ochii aveau un aspect umed, gelatinos, partea albă nu se vedea deloc, fiind în întregime de un căprui roșcat. Erau ochi blânzi, aproape ca ai unei vaci, dar uriași ca ochii unui copac. Nasul era pronunțat acvilin. Își păstrase într-adevăr dinții și părul, după cum spusese Ilona ; părul închis la culoare, rărit totuși la frunte și tâmple, îi creștea într-o coamă bogată și-i cădea în șuvițe lungi până pe umeri. Părul de pe cap și din barbă, care fusese tunsă un pic, era mătăsos și cât se poate de drept. Nu se vedea nici un fir alb. Dădea înainte din cap cu o părere de zâmbet, iar mâinile i se mișcau ușor pe cearșaf, ca și cum ar fi cântat la pian. Mâinile erau mari, cu degete lungi : albe, cu vinișoare albăstrii și acoperite de un păr închis la culoare, care creștea chiar de la rădăcina unghiilor. Pe un deget, ascuns în părul încâlcit, purta un inel de aur cu piatră roșie. Edward observă că pijamaua gălbuie era foarte uzată la manșete și avea o mânecă sfâșiată. Patul era răvășit, păturile căzuseră într-o parte.

Băiatul își aminti mai târziu că, în momentul în care ajunsese lângă Jesse, *spaima* teribilă pe care o simțise cât alergase prin casă îl părăsise cu totul și parcă știa sau i se spusese exact ce să facă. Nu scoase nici un cuvânt, ci se apropie și se apucă să rânduiască patul, ridică păturile și netezi cearșaful, atingând ca din întâmplare mâinile neastâmpărate. Apoi își trase un scaun lângă pat și începu să se uite stăruitor la tatăl său, simțindu-se dintr-odată ca un vizitator privilegiat, un aliat necesar care fusese chemat acolo. Îi studia amănunțit capul mare, atât de apropiat acum, deslușind pătrate și hexagoane pe pielea ridată. Simți un miros puternic, un miros de urină, de transpirație, de bătrânețe. Sigur, tatăl lui nu era tocmai bătrân. Dar, în ciuda părului bogat și lipsit de fire albe, părea bătrân.

Jesse își băgase capul între umeri și-l aplecase într-o parte, cu un aer gânditor, ciudat, de-a dreptul ghiduș. Edward apucă mâna dinspre el, mâna stângă, mâna cu inelul, și, cu același sentiment de siguranță, îi trase capul spre el și-l sărută. Dădu drumul mâinii, care se apucă din nou să cânte la pian.

— Tată... zise el.

— Jesse.

— Da...

— Spune... Jesse...

— Jesse... ah, Jesse...

Îi venea să plângă, dar știa că trebuie să se controleze, să-și păstreze capul limpede, căci avea să i se încredințeze un mesaj sau să i se împărtășească un secret important. Nu se așteptase ca Jesse să vorbească. Dar nici nu se așteptase să nu vorbească. Toate păreau inevitabile.

Jesse spuse ceva.

— Mai spune o dată.

— N-ai... venit...

A doua oară, cuvintele erau destul de clare. Edward nu știa ce să-i răspundă.

— Iartă-mă... N-am știut...

— Am vrut... să... Ți-am scris...

— N-am primit nici o scrisoare.

— Păi... N-au trimis-o... Am scris... Așa cred... Cam uit...

— Oricum, am venit, zise Edward, sunt aici și aici am de gând să rămân. Îmi pare așa de bine...

Voiam să-i spun despre Mark, își zise el, dar evident că așa ceva e imposibil, nu contează. Trebuie să-l fac să vorbească, *asta* trebuie să continue.

— Ele... Cele de jos... ăă...

— Soția ta, fetele?

— Nu, nu, ăă... Cum se zice...

— Femeile?

— Femeile... Ciudat să uit cuvântul *ăsta*...

Cu tot felul ezitant în care articula, Edward remarcă în vocea lui Jesse pronunția ușor tărăgănată, *accentul* lui. Se născuse în Stoke-on-Trent și avea încă accentul din partea locului. Amănuntul acesta i se păru grozav de surprinzător, de aparte, de înduioșător.

— Sfârșitul... e aproape... să știi...

— Nu, Jesse, nu. O să te faci bine, o să pictezi iar. Mai pictezi?

— Nu... Nu mă pot concentra... Nu contează... Tablourile... vreau să iei...

— Un doctor te-ar putea vindeca...

— Ascultă... Sunt toate ale tale... casa... tablourile... ăă... lucrurile...

— Vrei să te duc la Londra? Am putea merge la un doctor bun.

— Testamentul... l-am ascuns... acolo..., arătă Jesse cu mâna spre un perete pe care era un fel de cutie pătrată de metal, probabil un calorifer vechi.

— Vreau așa de tare să te ajut, spuse Edward, să-ți aduc tot ce vrei.

— Aș vrea... da...

— Spune.

— Un pic de...

— Un pic de ce?

— Un pic de... fustiță, chicoti Jesse, și pe față i se așternu o expresie vicleană și pofticioasă.

— O, Doamne! făcu Edward.

— Știu... Nu mai pot... Tu poți... Voiam să te văd... Să te văd... tânăr... Și încă ceva...

— Da?

— Semeni cu...

— Cu cine?

— Cu... mine...

Băiatul avu nevoie de câteva clipe ca să înțeleagă unde bătea tatăl lui.

— Sigur că da... răspunse el înăbușindu-și un icnet.

— Nu te supăra. Am vrut... să fiu sigur...

— Ești tatăl meu, spuse Edward, *ești* tatăl meu, în fața Domnului, în fața zeilor, nimic nu-i mai sigur decât asta.

— Mă văd pe mine... în tine... tânăr... Îmi plăcea așa de mult...

— Mama mea.

— Da. A murit... Nu-i așa?

— Da.

— Așa credeam și eu. Am timp destul... Sunt așa de zăpăcit... Nimeni nu vorbește cu mine...

— O să vorbesc eu cu tine.

— Mai vorbea Ilona... Dar acum nu mai vine... deloc...

— O să-i spun eu să vină.

— Nu le pasă de mine.

— Ba le pasă, Jesse. Și mie îmi pasă. Te iubesc.

— Aa... Iubire... Îmi amintesc! Dar acum totul s-a făcut negru. Am băut... și-am văzut...

— Ce-ai văzut?

— Am văzut... Shakespeare...

— Ai văzut păianjenul?

— Da. E întotdeauna... pe fundul paharului... și se uită la mine. Dar păianjenii sunt gângănii cumsecade... să nu le faci rău...

— N-o să le fac.

— Și... știi, am în cap niște lucruri... și nu pot să le zic pe nume... E groaznic... Chestiile alea... Nu brotacii, celelalte...

— Broaștele râioase...

— Daa. Ai grijă de ele. Special. Se cațără pe iederă... la mine... aici... Și chestiile alea înalte... Plantele alea înalte... Copacii. Nu le lăsa să-i taie... Plopii...

— Nu le las. Sunt sigur că nici n-ar face una ca asta.

— Ce pot ele să facă? Când au crezut că... mor... n-au mai venit la mine...

— Sunt convins că...

— Sperau că... s-a terminat...

— Jesse...

— Le e rușine... În fața femeilor... eu sunt un... un... știi... sunt un porcoi de căcat... care trebuie curățat. După aia vor face curat în cameră... Vor deschide geamurile...

— De aici se vede marea? întrebă Edward. Pot să mă uit? Ieri era ceață.

— Du-te și uită-te. Și spune-mi și mie. Eu am uitat.

Dintr-un salt, băiatul ajunse la fereastră. Văzu marea în care se răsfrângeau razele soarelui.

— Ce vezi?

— Văd marea, strigă Edward, și razele soarelui se răsfrâng în ea, și e albastru închis, și strălucește toată ca un vitraliu, și pare așa de aproape, și se vede și un iaht cu pânze albe, și... Ah, ce bine-mi pare... Vrei să vezi și tu, să te ajut?

— Nu... Eu n-aș vedea-o... Eu aș vedea... altfel... Cuvintele tale... sunt mai bune.

Edward se întoarse și se așeză pe scaun. Luă mâna cu inelul în mâna lui.

— Și inelul e pentru tine. O să-l porți... când mă duc eu.

— Jesse, îmi place să stau de vorbă cu tine. Voiam să-ți spun ceva... Poate mai târziu...

— Vino... câteodată...

— Poți să mergi, nu-i așa? Ele ziceau că poți.

— Câteodată... pot... Puteam să merg mult.

— Aș veni cu tine, dacă ți-ar face plăcere.

— Or să mă aranjeze.

— Ce...?

— Or să mă otrăvească... Mă aștept... Să nu te sperii...

— Nu vorbești serios! Acum sunt eu aici, o să-ți port de grijă.

— Ai să rămâi...

— Da, da...

— Săracu' Jesse, of, săracu' Jesse...

— Jesse, nu...

— Săracu' Jesse, săracu' copil...

— Jesse, *termină*, că mă faci să plâng! Știi că nu-ți vor răul, asta-i o iluzie!

Simți cum îl zguduie și-l copleșește o milă grozavă pentru monstrul acela schilod și se temu să nu se vadă pe fața lui.

— Știu eu... ce știu. Există pedepse cumplite... pentru crime împotriva zeilor... Am să-ți spun eu cândva... Se tem de mine... E ap... ab...

— Absurd... Apăsător... Aparent... Abominabil...?

— Ciudat cum dispar cuvintele... Se pierd... Sunt și nu sunt aici... Sunt într-o ladă neagră... O să fiu și eu curând... O să zac gol în lada aia... Am uitat cum îi zice...

Jesse tăcu și se apucă să-și tragă de pe el bluza de pijama.

Mila lui Edward era acum amestecată până la confuzie cu frica, poate că de fapt așa fusese tot timpul. Întinse instinctiv mâna să-l oprească pe Jesse să se dezgolească, apoi îl ajută să-și scoată brațele slabe și neputincioase din mâneci. Inelul se agăță în gaura din mânecă și-o sfâșie și mai tare.

Jesse arăta acum altfel, ridurile de pe față parcă i se întinseseră, se micșoraseră și acum erau ca un văl întins peste o față mult mai tânără, care arăta calmă și lucidă. Smocurile stufoase de păr lung și drept, ca de animal, care-i coborau pe piept, erau închise la culoare, doar un pic înspicate cu cenușiu.

— Nu te teme... Încă nu mi-e vremea... să plec. Lasa-mă acum... Edward... Dar să te-ntorci...

— Da, da...

— Spune-i Ilonei...

— Da?

— Nu... Nimic... Spune-i că-i fată bună. Aș vrea să te însori cu Ilona.

— Dar e sora mea!

— A, da... Sigur... Uitasem.

*

— Cum de știa de plopi? o întrebă Mama May pe Bettina.

Când Edward coborâse din turn, le găsise pe cele trei femei așezate la masa din sala mare, așteptându-l ca un comitet neîndurător. Chiar și Ilona era solemnă. Totuși, în dimineața aceea, cum erau flămânzi după cina sărită, putură toți să mănânce terci de ovăz cu tărâțe, prăjituri de cartofi cu crupe de soia, pâine prăjită de ovăz, mere.

— Se furișează jos și trage cu urechea, răspunse Bettina.

— Coboară el toate treptele alea? se miră Edward.

— Se târăște ca o broască râioasă.

— Zicea că broaștele râioase se cațără pe iederă până la el în cameră.

— Nu m-aș mira să umble el în sus și-n jos pe iederă!

— Te-am rugat să nu te duci la el, îl mustră Mama May pe Edward. De ce n-ai putut să aștepți?

— E tatăl meu.

— S-ar putea să nu-și mai revină niciodată, așa că de ce să mai aștepte? îl susținu Ilona.

— Dar chiar aveți de gând să tăiați frumusețea aia de plopi?

— Da, răspunse Mama May.

— Trebuie să trăim, întări Bettina, trebuie să mâncăm, trebuie să plătim ratele și impozitele, trebuie să cumpărăm mâncare și combustibil și...

— Ai idee, interveni Mama May, cât costă să întreţii o casă de mărimea asta, cât un palat...?

— Da, dar nu mai există alte posibilităţi? Mi-a spus „Nu le lăsa să taie plopii".

— Ne-ai spus deja.

— *Iubesc* copacii ăia, făcu Ilona, cred că e *groaznic* să tai copaci...

— Tu să taci, o repezi Bettina. Nu tu iei deciziile.

— Nu mă lăsaţi voi să iau decizii!

— Of, ţine-ţi gura, Ilona.

— Ilona, ai răbdare cu noi, o rugă Mama May.

— N-aţi putea vinde un tablou? le sugeră Edward. Sau mai multe?

— Le păstrează până după ce moare, răbufni Ilona. Atunci or să valoreze mai mult.

— E adevărat că atunci or să valoreze mai mult, recunoscu Mama May, aşa că e normal să nu vindem acum nici unul. E ridicol să plângi după copaci, au fost plantaţi ca o investiţie.

— Dar faptul că el nu vrea să-i tăiaţi nu tranşează problema? Mi-a cerut în mod special...

— Te rog să nu trăieşti cu impresia că eşti vreun mesager privilegiat sau vreun interpret al dorinţelor lui Jesse. Vorbeşte tot felul de prostii şi uită imediat tot ce-a zis. Tu eşti nou-venit aici, eşti un *spectator*. Situaţia este foarte complexă şi, într-un fel, foarte veche. Te amesteci în ceva ce nu înţelegi. Nu e vina ta. Dar trebuie să pricepi lucrul ăsta şi să ne laşi să te îndrumăm. Eşti *oaspetele* nostru.

— Nu pot să vă înţeleg atitudinea faţă de Jesse.

— Şi nici n-o să ţi-o explicăm, făcu Bettina.

— Zice că nu te mai duci să-l vezi, îi spuse Edward Ilonei.

— N-o lăsăm noi, spuse Bettina.

— De ce?

— Se dă la ea.

— O... Doamne...

— Eu *vreau* să-l văd, strigă Ilona, vreau *foarte mult*... O să urc şi eu cu Edward...

— Ba n-o să urci deloc, o contrazise Bettina.

— E așa de neajutorat, insistă Edward, nu văd cum...

— Nu-i chiar așa de neajutorat cum pare, spuse Bettina, uneori simulează, ca să ne facă să lăsăm garda jos.

— Ați zis că iese să se plimbe și că n-aveți nimic împotrivă, că îl lăsați...

— Ar putea merge oriunde, spuse Ilona, ștergându-și iute o lacrimă.

— Are, într-adevăr, de ce să-ți fie milă de el, interveni Mama May, e plin de furie neputincioasă. Nu există limite raționale pentru dorința de a cuceri lumea.

— Era un zeu și s-a transformat într-un copil. Ne-a înșelat. Așa ceva e greu de iertat, zise Bettina. Neputința de a vorbi îl ține înlănțuit. Să știi așa de multe și să rămâi fără cuvinte.

— Din cauza asta are perioade de somn cataleptic, o completă Mama May, când nu mai poate să-și îndure starea de conștiență.

— Chiar are momente când funcțiile vitale îi sunt suspendate, o să vezi, întări Ilona.

— Sufletul lui umblă liber, adăugă Mama May. A avut întotdeauna puterea asta, doar că acum o folosește mai des.

— Câteodată credem c-a murit, vorbi și Ilona, dar ne înșelăm. Rămâne cu gura căscată și...

— Of, termină! strigă Edward.

— Într-o zi o să se hotărască să moară, spuse Bettina, ca un animal bătrân și bolnav care-și caută loc potrivit, ales poate cu multă vreme în urmă...

— Dar *nu* e bătrân! se revoltă Edward.

— E mai bătrân decât crezi, îl contrazise Mama May, în privința lui timpul e înșelător. Sigur, *fascinația* rămâne. Te-a fascinat și pe tine. Ar putea încerca să se folosească de tine...

— E *bolnav* și poate fi ajutat...

— O știi întruna pe-a ta, dar chiar ți-l poți imagina într-un salon de spital?

— Să-l tratăm ca pe un câine bolnav, dus de stăpân la veterinar? o susținu Bettina pe mama ei.

— Nu-l cunoști, spuse aceasta, nu-i cunoști puterea, nu ai idee despre măreția ființei lui.

— Acum îmi spuneți că are încă discernământ!

— Da, într-o mare măsură.

— Susțineți lucruri contradictorii, spuse Edward. Mă zăpăciți de cap și o faceți intenționat.

— Te-am minți dacă am pretinde că problema e simplă, insistă Mama May.

— A fost un zeu pentru noi, îl lămuri Bettina. Apoi s-a preschimbat într-un zeu nebun și crud și am fost nevoite să-l oprim.

— L-au lăsat să rabde de foame, făcu Ilona.

— Ilona, termină cu balivernele! o repezi Bettina.

— Evident că din când în când ne poartă pică, interveni Mama May. Îi apărem ca o autoritate străină, reprezentăm restrângerea lumii lui, pierderea talentelor, dependența de alții. Ți-am spus că într-un rând a încercat să distrugă picturile, să spargă sculpturile.

— Dar n-are dreptul să-și distrugă propria operă? protestă Edward.

— Nu, îi răspunse Bettina. *Gândește-te.*

— E un artist suprem, spuse Mama May. Mereu s-a reinventat. Noi, care am luat parte la acest proces, trebuie să fim și paznicii lui, și paznicii operei lui. Suntem răspunzătoare față de posteritate.

— De fapt aveți nevoie de bani, nu-i așa? ricană Edward. De ce nu-l arătați pe Jesse turiștilor? E cel mai interesant exponat de pe-aici. Ar plăti o mulțime de parale ca să-l vadă în transă!

— Te rog să nu fii ireverențios, îl puse Mama May la punct. Nu ne ajută pe nici unul dintre noi.

— Îl țineți ascuns pentru că e o epavă, nu mai e personajul romantic, titanic, genial, și trimiteți știri false – am citit într-un ziar că încă pictează – și acum vreți să vă fiu complice...

— Sunt de părere să nu mai vorbim cu Edward, spuse Bettina, și așa am vorbit prea mult.

— M-ați chemat aici... zise Edward.

— Te-am chemat aici, îl lămuri Mama May, fiindcă am citit că a fost omorât un tânăr și că lumea te învinuiește pe tine.

— Ați citit *așa ceva*? Nimeni n-a insinuat măcar că aș fi avut vreo vină.

— Poate că am înțeles noi greșit, făcu Bettina. Ideea e că am vrut să-ți facem un bine.

— Vreți să spuneți că n-a avut nici o legătură cu Jesse?

— Nu, sigur că nu, răspunse Mama May.

Se lăsă tăcerea. Cele trei femei îl fixau pe Edward cu privirea. Acesta se ridică și plecă de la masă. Sandalele, sandalele lui Jesse, care îi erau un pic mari, lipăiau sonor pe dalele de gresie.

Când ajunse în Trecere, își dădu seama că Ilona venea după el. Își continuă drumul și dădu să urce la etaj, dar se răzgândi și se duse în Sala harnașamentelor, căruia îi mai spunea în sinea lui și Sala păianjenului. Intră și Ilona și închise ușa după ea. Începu să vorbească repede:

— Sigur că are legătură cu Jesse, dar e greu de explicat. Cred că Mama May voia o schimbare, orice fel de schimbare...

— Dar cu siguranță am stricat echilibrul ecologic.

— Voia pe cineva nou în casă. Ei și-au dorit întotdeauna un fiu, nu pe noi, fetele. Doar că tu nu ești de folos, ai venit prea târziu, nu erai aici când era nevoie de tine și, oricum, n-aveai mama care trebuia, e tare *încurcat*...

— De acord cu tine.

— În plus, Bettina și cu mine suntem aici de prea multă vreme, n-o putem ajuta, suntem ca niște pisici care fac parte din gospodărie. Într-un fel, Mama May e o Penelopă care vrea ca Ulise *să plece*, să-și continue călătoriile.

— Nu poate să plece...

— Nu știu, s-ar putea să poată...

— Dar *tu* poți să pleci.

— Am vrut să fac cursuri de dans, dar el nu m-a lăsat, voia să rămân aici, Bettina avea un

prieten, sau așa ceva, dar le-a fost imposibil, și atunci a vrut să meargă la universitate, Jesse a pus capăt la toate astea, iar în realitate suntem pictorițe proaste, cu pretenții de artiste...

— Ei, hai, dar bijuteriile...

— Alea-s vax, știi că am dreptate, nici nu ți-au plăcut...

— Și Bettina știe să facă o mulțime de lucruri...

— Ea repară diverse lucruri, Mama May gătește... Bettina e geloasă acum fiindcă tu mă preferi pe mine...

— Ilona, nu te mai prosti! Jesse ți-a transmis dragostea lui. A zis că ești fată bună, mi-a spus să-ți zic.

— Fată bună... asta nu înseamnă nimic. Cândva se întâmplau lucruri grozave aici, dar acum continuăm din inerție, ne prefacem. Se pare că nu mai *facem* nimic, nici măcar nu mai putem cânta la fluier.

— Dar mi-ați cântat mie într-o dimineață.

— Ăla-i singurul cântec pe care-l putem cânta ca lumea.

— Și mai demult țeseați.

— Mai demult, corect. Era ceva, e ca și cum ai rememora istoria, era ceva demult, care avea de-a face cu mântuirea prin muncă, era anti-religie și anti-Dumnezeu, era un fel de socialism oarecum magic, era totul dincolo de bine și rău, *natural* și *liber* – și de aceea e așa de tragic, era frumos, dar spiritul acela a dispărut, s-a dus de tot, poate că era un fel de știință prea profundă și era ceva greșit în ea sau am eșuat noi, am eșuat *noi*, el era prea grandios pentru noi... Dar tocmai asta-l făcea pe Jesse așa de viu, plin de forță și *minunat*, ca și cum ar fi fost nemuritor. Și bineînțeles că noi trebuia să fim fericite, și *eram* fericite, îmi amintesc foarte bine, iar acum trebuie să ne prefacem că suntem fericite, precum călugărițele care nu recunosc niciodată că au făcut o greșeală și că totul s-a transformat într-o închisoare.

— De ce nu pleci? insistă Edward.

— Cum pot să plec? Nu poţi *tu* să pleci. Cum aş putea eu?

Deci nu pot să plec, gândea Edward ceva mai târziu, stând singur în mijlocul camerei lui, uitându-se la patul nefăcut fără să-l vadă. Vremea însorită nu durase mult, vântul care bătea dinspre mare zgâlţâia ferestrele, aerul din casă era umed, îşi simţea hainele de pe el jilave. Din buzunar i se iţea o bucată de hârtie făcută sul. O scoase şi o desfăcu. Era un desen al lui Jesse, reprezentând-o pe Ilona, pe care Edward îşi amintea că-l culesese de pe jos de dimineaţă, când trecuse prin atelier. Ilona avea în desen vreo doisprezece sau paisprezece ani. Arăta surprinsă şi veselă; poate că era din vremea când erau toate fericite şi credeau în puterile magice ale lui Jesse. Părul îl purta ca şi acum, şuviţele de pe mijloc erau pieptănate pe spate şi prinse cu o clamă frumoasă, restul îi cădea liber în părţi. Purta o rochie cu corsaj chemisier, descheiată la gât, cu un model floral schiţat vag. Asta îi aminti băiatului ce mult semănau rochiile pe care le purtau acum în timpul zilei cu nişte uniforme. Chiar şi rochiile de seară îi păreau artificiale, ca nişte exponate împrumutate dintr-un muzeu. Femei fără bărbaţi, îşi zise el, se gătesc pentru mine, dar nu prea au spor. De fapt sunt terne, nu pot depăşi lipsa de preocupare pentru felul cum arată, neglijenţa care le cuprinsese treptat. În desen, mişcarea Ilonei, felul impetuos în care înainta ea, erau sugerate prin câteva linii reprezentând faldurile rochiei. Era extraordinar şi înduioşător cât de prezentă era Ilona în schiţa aceea simplă, făcută probabil în grabă. Edward netezi hârtia şi o puse grijuliu într-un sertar, acoperind-o cu ceva.

Şi de ce nu pot pleca, îşi reluă el gândurile, ce mă reţine aici? Jesse, dragostea faţă de el, mila, datoria. *Doamne, am spus c-o să rămân*. Şi nu pot să am cu adevărat încredere în nimeni. Nici măcar nu ştiu câţi ani au femeile astea şi cine care e. Sunt toate ca nişte zâne fecioare. Astăzi, când

discutam, Bettina arăta așa de bătrână, poate că *ea* e mama. Și Ilona arăta bătrână când era adineauri cu mine, părea tare obosită și neliniștea o zbârcise. Și Jesse chiar a vrut să vin, chiar le-a cerut să mă cheme, chiar știe cine sunt? S-a mai gândit la mine în trecut și și-a dorit să mă aibă lângă el sau *a inventat* totul pe loc, cu puterile lui magice, când m-a văzut? Am fost adus aici să-l ajut, să-i eliberez mintea stând de vorbă cu el, să-l îngrijesc în ultimele zile de viață... Am fost adus aici de ele, de el, de soartă? Ah, cum o să-i dezamăgesc pe toți! Este casa asta un loc sfânt, unde niște femei pure veghează asupra unui monstru rănit, asupra unui enigmatic minotaur schilod? Sau am fost atras într-o capcană, într-un complot care se va încheia cu moartea mea? Nu pot să plec. Spunând „Vreau să-ți văd tinerețea", cum de nu mă urăște Jesse când mă vede așa de tânăr și de plin de viață? E capabil de ură, de furie... și poate și de pofte trupești. Oare femeile m-au atras aici ca să mă pedepsească, să se răzbune împreună pe Chloe? Sunt victima perfectă, tânărul frumos și onest, cu mama nepotrivită. Sau poate că, din motive pe care n-o să le cunosc niciodată, trebuie să particip la actul final al unei drame care mă privește doar întâmplător și în care voi fi dintr-odată anihilat? Doamne, cum mă înspăimântă toate. Jesse zicea că vor să-l otrăvească. Și pe mine m-ar putea otrăvi în orice clipă. Beau întotdeauna poțiunile acelea din plante pe care mi le oferă. Poate că încetul cu încetul îmi fură mințile, îmi induc halucinații, cum mi s-a părut atunci, în Trecere, că firul electric care ieșea din perete era o gheară de pasăre. Credeam că am înnebunit fiindcă-l iubeam pe Mark și nu mai puteam trăi. Nu de asta am venit aici? Ca să-mi pierd sinele vechi, pe care-l uram, și să capăt, prin vrajă, unul nou. Îl iubeam pe Mark... și acum îl iubesc pe Jesse. În asta să-mi fie leacul, vindecarea, iertarea îndelung dorită? De un singur lucru sunt însă sigur: există pedepse cumplite pentru crimele împotriva zeilor.

Midge McCaskerville era la Quitterne, casa de la țară a familiei McCaskerville, și stătea la fereastra dormitorului ei. Era după-amiază și ea ura după-amiezile. Genunchiul o durea în continuare, era înțepenit și fierbinte, mâinile îi erau roșii, cu zgârieturi vizibile: și le lipea întruna de obraji, ca să le simtă asprimea. Aproape că plângea, avea în curând să înceapă să plângă la amintirea căzăturii și a faptului că, în ajun, la concertul școlii lui Meredith, fusese mișcată până la lacrimi de sunetul vocilor băieților care cântau. Vocea lui Meredith nu era printre ele, pretinsese că nu poate să cânte. Mereu mă apucă zilele astea plânsul, își zise ea, frecându-și genunchiul.

Se ridică și începu să umble prin cameră, atingând în treacăt cosmeticele pe care le ținea în ordine la vedere, ca pe niște unelte, apoi se întoarse la fereastră. Avusese de gând, după masa de prânz, să facă un aranjament floral impunător, dar pe urmă i se păruse fără rost. Doamne, ce agitată mă simt, își spunea, *nu pot* să mă liniștesc, simt furnicături de neliniște în toate mădularele. Avea sentimentul, de-acum familiar, că trebuie să facă un lucru ieșit din comun, numai ca să nu-și piardă mințile. Vreau să fac ceva, își spunea, cum ar fi să sparg ceva sau să sar într-un râu sau să mă arunc pe geam, e ca și cum aș vrea să înlătur ceva, ca o purificare. Dar cum să mă purific? Orice acțiune pe care pot eu s-o fac e nefastă. Și uite-l pe Thomas cum curăță bordura de buruieni. Nu pot să sufăr să-l văd cum se apleacă grijuliu și pune buruienile într-o grămăjoară, la un loc cu toate rădăcinile, e așa de meticulos. Și vrea să le dea foc, iar asta întotdeauna îl bucură grozav și-l face să arate ca un idiot. Nu se gândește la mine. Dar el e psiholog. Cum poate să nu știe ce-mi *curge* mie întruna prin cap?

Midge se trezise devreme în dimineața aceea, o trezise ciripitul supărător, înnebunitor al păsărelelor, și imediat îi venise în minte „weekendul"

asupra căruia insista Harry așa de tare și care acum chiar părea imposibil. Dorul de Harry, de îmbrățișările lui, mai ales de binecuvântata ușurare și de fericirea pe care i le dădea *prezența* lui, o ardea acum pe dinăuntru, făcând-o să se ridice iar și să mai dea un ocol prin cameră. Numai în prezența lui Harry se simțea stăpână pe sine și bună. Atunci înseamnă că Thomas era cauza a tot răul din ea? Nu trebuia oare să aibă tăria să-și urască bărbatul și să se ducă la iubitul ei? Poate că așa era. Tânjea după libertate, să scape odată din colivia asta de minciuni și durere! Se uită în oglinda de la masa de toaletă, își privi părul frumos și fața schimonosită și pentru o clipă deschise larg ochii și-i reluă privirea aceea a ei dintotdeauna, vie și insistentă, prin care spunea „iubește-mă, iubește-mă". Ea, femeia pe care toată lumea o plăcea și o răsfăța, avea ea să provoace în curând asemenea durere, asemenea scandal, asemenea haos? Plecă de lângă oglindă. „*Te mişti* întruna de câteva zile încoace", îi spusese Meredith de dimineață. Ce văzuse Meredith? Ce auzise și ce înțelesese? Poate că nimic, încerca ea să se convingă singură. Amintirea scenei aceleia se estompase deja. După ce văzuse ce nu trebuia să vadă, copilul dispăruse ca și cum nici n-ar fi fost. Midge nu-i spusese nimic lui Harry.

Quitterne era o căsuță frumoasă, de fapt două căsuțe de cărămidă roșie unite într-una singură, probabil foste case de pădurari, căci se aflau în mijlocul pădurii. Din cauză că se ajungea ușor de la Londra, civilizația se cam apropiase de ea, dar împrejurimile erau încă neatinse. Familia McCaskerville trăise la Quitterne doisprezece ani. Predecesorul lor înlocuise stuful de pe acoperiș cu țiglă, pusese prundiș pe drumul de acces și înconjurase casa cu pietre de mare rotunjite, negre și sclipitoare când erau ude, cenușii-pestrițe când erau uscate. Grădina, care avusese straturi de trandafiri și două borduri lungi de gazon, fusese simplificată de Thomas.

Acum era o peluză simplă pe care creştea un superb fag roşu şi un singur strat de flori de-a lungul gardului viu care fusese lăsat să crească în voie. Partea mai sălbatică a grădinii, care se amestecase cu pădurea, era plină de tufe uriaşe de rododendron, ce aveau curând să se acopere de flori liliachii, şi punctată cu arbori de sequoia, cu chiparoşi şi cu câţiva mesteceni eleganţi. Pădurea, care odinioară i se părea lui Midge uimitoare, era alcătuită din stejari şi castani înalţi şi subţiri, printre care creşteau câţiva cireşi sălbatici, iar în unele locuri, unde lumina reuşise să se strecoare printre copaci, răsăriseră smocuri dese de ferigi. Frunzele moarte de anul trecut, printre care răzbăteau lăstari noi, erau ici-colo împestriţate de clopoţei albaştri. Toate astea i se păreau mai demult lui Midge un paradis, dar acum micuţele flori sălbatice n-o mai încântau. Se simţea înstrăinată, pădurea o speria, bolovanii o oboseau. Ar fi preferat un pavaj în jurul casei şi (ceea ce pentru Thomas era de neconceput) ar fi vrut să taie fagul. Copacul întunecat răspândea melancolie, de multe ori se apleca şi bătea cu degete înfrunzite în geamul de la baie. Iar acum, undeva, mai în adâncul pădurii, unde se sfârşea teritoriul McCaskerville, o familie pe nume Shaftoe construise o căsuţă modernă oribilă şi un teren de tenis. Midge auzise în depărtare glasuri străine şi zgomotul copacilor ce se prăbuşeau. Thomas şi Meredith ar fi vrut să socializeze cu ei, dar Midge le descurajase pornirea. Thomas insista în ideea lui de a se retrage şi a trăi tot timpul la Quitterne. Spunea că atunci va putea avea şi Meredith un câine. La gândul câinelui, lui Midge i se umplură, în sfârşit, ochii de lacrimi.

Thomas dăduse foc la gunoaie şi vântul împingea tot fumul în bucătărie. Midge ieşi în grădină. Grămada de buruieni şi de resturi din toamna trecută era cam umedă, aşa că Thomas turnase nişte parafină peste ea, iar acum flăcările erau prea violente. Midge se trase înapoi din cauza căldurii.

— Nu vă apropiați! le strigă Thomas lui Midge și lui Meredith, care tocmai venea dinspre pădure.

Meredith, care părea să mai fi crescut câțiva centimetri buni în ultima săptămână, se opri cu mâinile în buzunare. Pe față avea un zâmbet ușor disprețuitor și condescendent față de maimuțăreli copilărești. Nu cu multă vreme în urmă ar fi dansat în jurul focului și ar fi alergat val-vârtej să adune și alte lucruri de pus pe foc. Acum dansa Thomas. Roșu la față, îmbrăcat într-un costum vechi, uzat și cu o șapcă turtită pe cap, înarmat cu o furcă de fân, dădea roată focului învolburat și prindea crenguțele aprinse care se împrăștiau, împingându-le înapoi spre centru. Din flăcări se ridica un fuior de cenușă ce se lăsa ușurel pe șapcă, pe haine, pe ochelari și pe fața care-i lucea de sudoare. Ce arde el acolo, se întreba Midge, ce *distruge* cu un asemenea entuziasm feroce? Se crispă la vederea unei mișcări mai viguroase a furcii. Ce s-ar întâmpla dacă...? Dacă ce? Dacă s-ar ruina pe vecie felul obișnuit de a comunica instinctiv, delicatețea și preocuparea pentru celălalt, *politețea* dintre ea și Thomas? Era un om atât de delicat și de politicos, atât de atent și de amabil. Ah, de ce nu pot fi *fericită*, se gândea ea. Nu *acesta* e miezul problemei? Nu sunt fericită, sunt nenorocită, sunt în iad, or toate astea nu-s cum ar trebui să fie, nu sunt *eu*. *Trebuie* să fiu fericită, e felul meu de-a fi, e dreptul meu. Mă scoate din minți, mă aduce în pragul nebuniei sentimentul că fericirea asta, fericirea *mea*, e așa de aproape, e foarte aproape, iar eu... nu știu... nu pot... s-o ating...

— Ce-ți mai face genunchiul, sărăcuțul de el? o întrebă Thomas.

— A, e mai bine.

— Dă-mi voie să mă uit.

Stăteau afară, profitând de soarele care ieșise din nori; scaunele de grădină, cu fundul de dril, se clătinau un pic pe pietrele neregulate.

Midge își întinse piciorul gol cu genunchiul lovit. Bineînțeles că Thomas se agitase la vederea rănilor, le dezinfectase, își arătase compătimirea. Acum se uita peste ochelari, în felul acela care o enerva pe ea. Îi mângâie ușor cicatricea lucioasă, neînchisă încă.

— E fierbinte, spuse Midge, ar fi cazul s-o bandajez?

— Nu, mai bine las-o așa, e curată. Draga de tine, ce căzătură urâtă.

— Am căzut ca o proastă.

— Ești o zăpăcită, n-ar fi trebuit să ieși cu pantofii cu tocuri înalte, sunt făcuți numai pentru recepții!

— Da... ăă... Bine...

— Te simți bine așa, în general?

— Da, bineînțeles.

— Nu e sfârșitul lunii?

— Nu, sunt în regulă.

— Pari uneori așa de...

— Așa de cum?

— Absentă.

— Poate că-mi pierd identitatea. Și-așa n-am avut niciodată prea multă.

— Un produs supraevaluat. Spune-mi, te exasperez uneori? Câteodată am impresia că te pierd.

— Nu, nu. Doar că uneori stăm de vorbă ca doi străini. Mă întreb dacă și altor cupluri căsătorite li se întâmplă asta.

— Nu contează. Noi avem felul nostru de a sta de vorbă.

— Mă întreb cum stăteau de vorbă Harry și Chloe.

Nu putuse rezista nevoii de a-i rosti numele.

— A, ăia doi...

— Pari disprețuitor.

— Nu, Doamne ferește. Viețile altora și *a fortiori* căsniciile lor sunt mari mistere.

— Chiar și pentru tine?

— Mai ales pentru mine... Am trecut demult de toate explicațiile simple.

— Dar Harry...

— Harry ar fi putut fi fascist...

— Ți se pare un fanfaron?

— Așa aveam impresia, dar de fapt e un romantic. De acord, probabil că și fasciștii erau romantici, dar el e un romantic decent. E un lider dezamăgit. Sigur că a suferit din cauza unui tată celebru. E ca și cu cămila lui Willy. A avut pentru Chloe o dragoste romantică și sunt convins că amândoi au jucat *asta* din răsputeri. N-o spun cu cinism. Multe sunt în viață actorie curată... jocul poate fi un dezastru, dar uneori e o modalitate de a scoate ceva real dintr-o situație care altfel te-ar depăși.

— Și au fost fericiți?

— Da, în felul lor agitat. Nu crezi?

— Da, cred că da... Chloe era cu siguranță o romantică. E așa de departe acum, biata fată...

— „Biată" pentru că a murit tânără?

— Nu l-a iubit cu adevărat decât pe Jesse Baltram. La urma urmei, după bărbatul *acela*, oricine ar fi părut un bleg. N-a putut trece niciodată peste faptul că a părăsit-o.

— Nu-i așa că tu nu l-ai întâlnit niciodată pe Jesse? Mi-ar plăcea să-l studiez cândva pe omul ăsta.

— Normal că i-a fost recunoscătoare lui Harry.

— Mda, s-a însurat cu o femeie însărcinată cu copilul altui bărbat.

— Tipic, spuse Midge. E a°a de generos... Galant... nestăpânit... și poate un pic cam prost...

— Autodistructiv, o corectă Thomas. S-a însurat cu remușcările ei, cu rușinea, cu dorința de răzbunare și cu ura ei față de sine. Ăsta-i mirosul care l-a atras.

— Nu fi așa de psihanalitic. Era foarte atrăgătoare, în postura ei de regină-de-tragedie. Cu cealaltă de ce s-a însurat?

— Fiindcă era feciorelnică și goală pe dinăuntru. Prin ochii ei puri, limpezi și iubitori vedea marile mări ale Antarcticii și zborul în cerc al albatrosului.

— Destul de romantic. Curios, mereu mă gândesc la Edward ca la fiul lui Harry. Stuart e ca un om fără tată.

— Zămislit fără prihană. O mamă absentă, fără de păcat, o fecioară. Un mod de a scăpa de tatăl tău.

— Crezi că asta e o explicație?

— Nu.

— Stuart chiar o să se facă ofițer de probațiune, asta-i ultima lui hotărâre? Vrea să-i transforme pe toți criminalii într-o mulțime de Stuarți? Nu pot să-l înțeleg.

— Nici eu. Are un impuls metafizic. Sunt unii oameni care nu pot face un anumit lucru fără să ia totul de la început. E ca un compozitor care trebuie să inventeze de unul singur toată armonia. Stuart vede angrenajul vieții care dezumanizează egoul – sex, băutură, ambiție, trufie, lăcomie, confort –, îl vede ca pe o capcană mare, coerentă, iar planul lui foarte simplu este să nu cadă deloc în ea. Își dă seama vag că asta-i o încercare *cosmică*. Din cauza asta trebuie să se specializeze în ea.

— O să facă o depresie și o să intre în bucluc sau o să ajungă un psihopat.

— Tuturor fetelor drăguțe le plac psihopații.

— Aș vrea să-l lase pe Meredith în pace. Am avut iar astă-noapte visul acela cu călărețul alb care se întoarce și se uită la mine. Sau poate calul e alb. Ziceai că asta e o imagine a morții.

— Nu-i nimic rău în asta, viața toată e o imagine a morții. E un studiu despre moarte.

— Știu că ești al naibii de pasionat de moarte. Mi-ar plăcea ca Edward să se arate ceva mai interesat de Meredith. Ce mai face Edward, unde e? Toată lumea crede că-i aici, unde l-ai ascuns?

— A plecat în pelerinaj să îndeplinească un canon, al lui și numai al lui. O să fie bine.

— Tu nu ești om de știință, tu ar fi trebuit să fii poet romantic sau așa ceva. Vreau să-l văd pe Edward, vreau să-l încurajez.

— Facem o plimbare?

— N-ar fi timpul să bem ceva?
— Nu, nu încă.
— Sunt prea obosită.
— Ai nevoie de o ocupație.
— Hai, spune, ce-ar fi cazul să fac!
— Să culegi clopoței, de exemplu.
—Nu ești uman, ești un drăcușor, un răutăcios!

În timp ce ei stăteau de vorbă, Meredith se apropiase, trecând peste iarbă, printre monstruoșii rododendroni, iar tălpile tenișilor cu care era încălțat, umede de la mersul prin pădure, lăsau urme pe pietrele uscate. Da, a crescut, își spuse Midge în gând, arată mai mare, cam cum o să arate la douăzeci de ani, când o să fie student și o să aibă o iubită. Ce groaznic. Meredith, bronzat, cu cămașa albă, curată, descheiată la gât, se opri în spatele scaunului lui Thomas. Își pieptănase părul tuns îngrijit în șuvițe drepte și își aranjase bretonul în două părți. Se uita țintă la maică-sa cu ochii lui albaștri, reci, de nepătruns.

Thomas își curăța cenușa de pe ochelari cu o batistă.

Atunci Meredith, fără să zâmbească, uitându-se mai departe țintă la maică-sa, duse un deget la buze.

Thomas își pusese ochelarii la loc și acum se uita prin grădină. Sări deodată în picioare cu un strigăt și începu să alerge peste pietre și peste iarbă:

— Uite, uite!

Midge, cu obrajii arzând de durerea pe care i-o pricinuise cumplitul gest, fugi după el. Meredith îi urmă la pas.

Chiar pe deasupra copacilor din pădure, destul de jos, trecea încet și tăcut un balon cu dungi albastre și galbene. Se vedeau clar nacela și oamenii din ea.

— Uitați-vă, strigă iarăși Thomas, încântat, cum fusese și în preajma focului.

Midge se uită în sus, la frumusețea de balon. Fericirea. Asta era. Ceea ce ea nu va avea niciodată. Atât de frumos, atât de aproape, atât de intangibil.

Și Meredith o rănise atât de crud, atât de rău. Se uita la balon și la cerul albastru, strălucitor, de dincolo de el, printre lacrimile care începeau să-i curgă. Oamenii din balon făceau cu mâna. Thomas le făcu și el cu mâna. Midge și Meredith nu făceau cu mâna. Meredith își urmărea mama cu privirea. Midge se întoarse și intră în casă.

— Am reușit să te convingem? întrebă Mama May.

— Da, răspunse Edward.

Jesse zăcea întins pe spate, cu ochii larg deschiși, răsuflând rar și adânc, cu buzele lui roșii întredeschise, ca și cum se pregătea să vorbească. Neacoperiți de cearșaf, brațele și umerii grăsuni erau goi, brațele – albe și păroase, umerii – albi și fără păr. Ochii, cu totul și cu totul rotunzi acum, erau proeminenți, părând aproape ieșiți din orbite, ca și cum se odihneau pe suprafața obrazului. Dar ochii aceștia nu vedeau nimic sau, dacă vedeau ceva, ceea ce vedeau se găsea cu siguranță altundeva. Erau lucioși și păreau fisurați. Brațele lui Jesse stăteau întinse relaxat peste plapumă, cu palmele întoarse în jos, cu degetele aproape atingându-se. Mama May apucă un braț, ciupi zdravăn carnea fleșcăită, îl ridică și-l lăsă apoi să cadă. Chipul liniștit nici nu tresări. Pe Edward îl trecură fiori.

— Cât timp o să fie în starea asta? întrebă el.

— E greu de zis, îi răspunse Bettina, care stătea în picioare, de cealaltă parte a patului. Câteva ore, câteva zile sau chiar câteva săptămâni.

— Nu încercați să-l treziți?

— Sigur că nu!

— Pe Ilona n-o lăsăm să-l vadă, spuse Mama May. O afectează foarte tare. Adică știe că se întâmplă, dar, te rog, nu-i spune nimic despre asta.

— N-o să-i spun.

Mă întreb dacă nu cumva l-au drogat, își zise Edward, ca să nu mai pot sta de vorbă cu el. Toate presupunerile lui păreau la fel de nebunești.

— Mă duc să-mi termin treburile, spuse și coborî scara în spirală, lăsându-le pe cele două femei să se uite mai departe la Jesse.

Nu se duse totuși în Trecere, unde știa că se află Ilona. Era spre sfârșitul după-amiezii și pe masa din sala mare mai zăceau obiecte de la masa

de prânz, pe care Edward ar fi trebuit să le strângă. Dar nu se atinse de ele. În ultimele două zile, rutina de la Seegard începuse discret, imperceptibil, să se frângă. În orice caz, asta era valabil pentru Edward, iar Ilona devenise, după spusele Bettinei, „și mai împrăștiată decât de obicei". Tigăile nu erau frecate, ci doar clătite de mântuială, rufăria nu ajungea la locul ei, cojile de legume se lăfăiau nederanjate de nimeni pe podeaua bucătăriei; și, cel mai ciudat dintre toate, pe un raft de lângă bufetul cu pahare ședeau cu nerușinare două sticle de vin destupate. La prânz, fără comentarii, toată lumea băuse un pahar de vin. Era oare vreo ocazie de praznic?

Întrucât în momentul acela era imposibil să discute cu Jesse, Edward se hotărî să facă o plimbare mai lungă. Jesse intrase în „transă" cu o seară înainte, în seara zilei când avusese Edward conversația matinală cu el; dar abia acum femeile cedaseră întrebărilor lui sceptice, arătându-i-l pe înțeleptul aflat sub puterea vrăjii. Ușa turnului stătuse încuiată toată seara și toată dimineața, iar cheia nu fusese de găsit. Edward nu voia acum decât să iasă din casă, să meargă o bucată de vreme încotro vedea cu ochii și, dacă putea, să ajungă până la mare. Se opri în Interfectoriu, deschise sertarul în care ascunsese harta, o întinse pe masă și o studie cu mai multă atenție. Calea ferată era marcată foarte clar și intersecta șoseaua cu două-trei mile mai departe de punctul în care începea drumul spre Seegard, cotind apoi spre mare. Dincolo de intersecția cu drumul asfaltat erau de fapt două gări, una spre interior, numită Halta Smilden, cealaltă spre mare, numită Efthaven, fostul sălaș al pescarilor, fără îndoială. *Un petit chemin de fer d'intérêt local*[1], cum îi veni automat în minte. Înainte să ajungă la Efthaven, șina mergea cale de vreo milă chiar

1. O cale ferată scurtă, de interes local (în fr. în orig.).

pe mal. Era clar că trebuie să găsească șina și să meargă de-a lungul ei. O cale ferată, chiar abandonată, își păstra de obicei identitatea, fiind poate înălțată de la nivelul solului sau într-un făgaș excavat, oricum, constituia încă un drum, o trecere neasimilată. Împături harta și o băgă în buzunarul acum umflat, cum se întâmplase și când pusese desenul cu Ilona. Trecu în Atrium.

Ilona era lângă masă, curățând resturile prânzului, care rămăseseră, dizgrațioase, multă vreme neatinse.

— L-ai văzut? îl întrebă ea.

— Da.

Edward nu voise s-o întâlnească pe Ilona, se simțea prost în prezența ei după izbucnirea pe care o avusese fata în urmă cu o zi, în Sala harnașamentelor. În plus, ardea de nerăbdare să rămână singur cu gândurile lui. Spre ușurarea lui, Ilona nu continuă subiectul transei lui Jesse, poate prea dureros pentru ea.

— Unde te duci?

— Pe-afară.

— Ești supărat pe mine?

— Nu, Ilona dragă, sigur că nu. Doar că... s-au adunat cam multe.

— Doar nu ne părăsești!

— Nu. Chiar tu ai zis că nu pot.

— Am zis și eu așa. Nu ne părăsi. Cel puțin nu ne părăsi încă. Nu mă părăsi.

— N-o să te părăsesc.

— Am ceva pentru tine.

— Ce?

— Uite, niște ceai bun, cum ai băut deunăzi.

La Seegard nu exista obiceiul „orei ceaiului", dar Edward era din când în când servit cu o ceașcă de ceai fierbinte de plante.

Ilona lăsă ceașca și farfurioara pe masă și plecă, ducând cu ea tava încărcată.

Edward mirosi băutura și se pregăti s-o bea, dar ezită. Purtarea Ilonei îi păruse ciudată, anormal

de firească, insistentă totuși, nerăbdătoare ca el să bea ceaiul. Presupunând că... Ei, ce să presupună? Se întoarse iute și vărsă ceaiul la rădăcina uneia dintre plantele mari, o chestie înaltă, lucioasă, cu ramuri lungi, lăsate în jos.

— Ți-a plăcut ceaiul? Oho, l-ai băut pe tot, făcu Ilona, când se întoarse.

— Da. De ce nu? E vreo problemă cu el?

— Știi ce era?

— Ce?

— Un elixir de dragoste.

— Nu te mai prosti!

— Pe bune. A preparat Jesse o mulțime într-o sticlă mare înainte să înceapă să fie bolnav. Cică o să-l iubești pe primul om pe care-l vezi după ce-l bei. Dar nu te speria... Nu eram decât eu... Iar pe mine mă iubeai deja... Oricum, sunt sora ta.

— OK, e bună gluma! Acum ies să mă plimb.

— Dar mă iubești, nu-i așa?

— Da, Ilona, te iubesc.

— Și nu pleci încă?

— Nu.

Ilona umplu iar tava și plecă.

Băiatul se uită în ceașca pe care o ținea încă în mână. Mai era un pic de lichid pe fund. Se uită o clipă la el, apoi, cedând unei porniri irezistibile, îl bău.

Edward își puse mantaua, închise ușurel ușa de la intrare și o porni pe alee. Când ajunse la șosea, o luă la dreapta. Nu era nimeni pe drum și nu-l depășî nici o mașină. Cerul era acoperit de nori joși de un cenușiu argintiu și, sub ei, câmpia plată părea mohorâtă, de parcă o copleșise plictiseala. Vântul umed bătea temeinic și constant pe deasupra copăceilor înclinați. Dincolo de gardurile vii de măceși sfrijiți se vedeau, mai înalte și mai viguroase acum, mlădițe de un verde umed ce împestrițau pământul noroios al ogoarelor. Ploaia se oprise și suprafața șoselei lucea cu sclipiri albăstrii în lumina

estompată care venea dinspre norii înghesuiți unii într-alții. În timp ce păşea, cizmele lui (ale lui Jesse) scoteau un zgomot vâscos. În depărtare se auzeau slab păsări cântând şi altele care scoteau ţipete joase, speriate. Dar efectul singurătăţii se impunea în mintea lui ca un fel de tăcere. Începu să se gândească la Mark şi încercă să se concentreze şi să vizualizeze din nou întâmplările din seara aceea. Ce-*am făcut*, ce-*am făcut*, se întreba. Dar era prea greu şi, deşi ştia că se putea gândi mai eficient, se simţea prea obosit. Îşi simţea gândurile cum se apropie de un punct crucial, cu adevărat edificator, cum îl ocolesc şi se întorc la ceea ce era de-acum atât de familiar, aşa că începu să se întrebe: la ce bună toată ceremonia asta? Apoi se trezi din senin că se gândeşte la Harry, la care nu-i prea stătuse mintea de când se afla la Seegard. Chipul lui Harry îi apăru plin de viaţă şi de culoare, iar în inima lui începu să se mişte ceva, recunoştinţă, dragoste. Auzea glasul lui Harry spunându-i „Ascultă, ai o *depresie*, eşti *bolnav*, *o să te faci bine*". Dragul de Harry, sănătos, frumos, puternic, *adevărat*, tatăl lui. Doar că Harry nu era tatăl lui, nu-l vindecase şi nu putea să-l vindece. Iar Jesse, ce-ar mai putea să facă Jesse pentru el? Mai degrabă *el* trebuia să facă acum ceva, ceva pe ascuns, groaznic poate. Edward era legat de Jesse, îl iubea. Şi tocmai spusese c-o iubeşte pe Ilona. Avea *responsabilităţi* noi.

Era atât de absorbit de gândurile acestea care se mişcau precum norii, încet, răspândind o lumină vagă şi totuşi vie, încât aproape că trecu de calea ferată fără s-o observe. De fapt chiar trecuse, când îşi aminti că văzuse nişte bariere albe, lungi. Se întoarse vreo douăzeci de paşi şi văzu din nou barierele, pe ambele părţi ale drumului, desprinse din balamale şi năpădite de mărăcini, dar, evident, erau barierele de la trecerea de nivel. Iar dincolo de ele, exact cum şi-o închipuise, era calea ferată, şina fantomă, un drum acoperit de iarbă, ce se

distingea clar în mijlocul ogoarelor și se înfunda în întinderile plate, nelămurite, înceţoşate. Călcând hotărât peste mărăcini, Edward trecu de barieră şi-şi cufundă cizmele în iarba udă. Iarba nu era de fapt prea înaltă, probabil fusese cosită anul trecut, aşa că se mergea uşor prin ea. După ce se depărta de şosea, şina se adâncea uşor între două maluri încărcate cu tufe de aglice, ale căror flori păreau luminiţe palide. Pentru o clipă, din grămada de nori se ivi soarele, reliefând firele de iarbă încovoiate sub povara stropilor argintii şi petalele catifelate ale aglicelor. Băiatul simţi că inima stă să-i plesnească de o durere chinuitoare, de neînţeles. Cum pot să mă gândesc la vindecare, îşi spuse el, când eu de fapt sunt *nebun*, mi-am pierdut *minţile*, umblu prin nişte locuri nebuneşti, răscolit de emoţii şi de suferinţă. Toată viaţa o să mi se întâmple asta, când o să fiu singur şi o să văd ceva frumos sau nevinovat sau bun? Şi nu-i pur şi simplu suferinţă, sunt remuşcări groaznice, ranchiună, ură distrugătoare.

Soarele se ascunsese iarăşi în nori. O cărare îngustă şi înţelenită ducea de la terasament până la malul scund şi Edward se căţără pe el. Ah, dacă ar descoperi *acum* că se vede marea, să poată alerga spre ea strigând. Ajuns pe mal, nu văzu însă nimic altceva decât alte ogoare împărţite de şiruri de copăcei contorsionaţi şi o pădurice frumoasă pe o ridicătură uşoară de teren, căreia nu-i putea zice deal. Poate că marea era dincolo de copaci.

Se uită în jur, dar, deşi mâna omului se vedea pretutindeni pe ogoarele cultivate, alt semn de viaţă omenească nu exista, nici un om, nici măcar o casă sau un hambar care să fie un reper şi să însufleţească puţin întinderea plată şi înceţoşată. Îşi continuă mersul într-un ritm mai lent, croindu-şi drum prin iarbă cu lovituri de picior.

Atunci o văzu iarăşi pe fată. Apăru brusc, parcă dintr-un fald al aerului, la o distanţă de vreo patru sute de metri, nemişcată, cu faţa întoarsă în partea opusă. Era clar că n-avea cunoştinţă de prezenţa

lui. Edward se opri și el. O recunoscuse pe loc, era aceeași fată pe care-o mai văzuse în smârcurile din spatele casei, cu așa de multă vreme în urmă; acum își dădea seama că uitase cu totul de ea. Și iat-o din nou, în lumina soarelui care ieșise iar pentru o clipă, cu părul ei șaten tuns scurt și cu mantaua albastră. Părea o făptură din vis. Băiatul se așeză cu multă grijă în iarba udă, cu mâinile pe genunchi, și continuă s-o observe. Nu-și putea reprima sentimentul că e foarte important faptul că acum, mai ales acum, după ce o uitase, o vede din nou. Se întrebă dacă nu cumva fata se uită spre marea ascunsă privirilor lui de vreo denivelare de teren. Fata se întoarse și mai mult cu spatele la el, își duse o mână la piept, apoi la gât, cu un gest de tristețe sau chiar de spaimă, după cum i se păru lui; apoi dispăru pur și simplu. Lui Edward îi trebui ceva timp să-și dea seama că probabil coborâse la nivelul șinei, care poate că acolo era mai jos decât în rest, și tot de acolo se ivise mai devreme ca o arătare.

Sări în picioare și coborî în fugă înapoi în iarba scurtă de la nivelul șinei, cu mantaua și pantalonii mustind de apă. Simți un suflu de tristețe care părea să adie dinspre fată; îl cuprinse spaima. Ar fi vrut să fugă după ea, dar nu îndrăznea. Așteptă un pic, răsuflând adânc, cât timp suferința ce o simțise mai devreme i se răspândi ca un curent electric în tot trupul. Începu să meargă încet, apoi mai repede, apoi iute, dar nu văzu pe nimeni. După vreo zece minute văzu casa. Făgașul de-a lungul căruia mersese își pierduse treptat din adâncime și, după o cotitură, clădirea apăru brusc pe o ridicătură mică, în spatele unor tufe de măceș și de soc, chiar lângă calea ferată. La prima vedere părea părăsită, de-a dreptul o ruină. O tisă înaltă și strâmbă, năpădită de plante cățărătoare, îi acoperea complet o latură, iar pe acoperiș creșteau tot felul de lăstari. Dar când începu să urce panta domoală, văzu că prin iarba mai înaltă e tăiată o

potecă și după o clipă simți sub tălpi ceva tare, piatră sau beton. Își dădu seama că acea clădire mică de piatră e o gară și că se afla acum pe peronul de la Smilden Halt. Se apropie precaut de casă și văzu că la ferestre sunt perdele și în fața ușii e o porțiune curățată. Casa avea chiar și un gărduleț, cu o poartă pe care era un panou cu inscripția *Canton*. Se opri nehotărât, trăgând în piept aerul din jurul gării-fantomă. Știa că trebuie neapărat să se ducă să bată la ușă. Era îngrozit și spera că nu-i nimeni înăuntru. Deschise poarta și bătu la ușă.

Îi deschise pe dată o femeie înaltă, cu un aer fioros, cu o față dură și lucioasă. Îl cercetă pe Edward prin ochelarii cu lentile groase, care îi măreau ochii.

— Da?

— Iertați-mă că vă deranjez, spuse băiatul. Vreau să ajung la mare. Ați putea să-mi spuneți pe unde-i cel mai bine s-o iau?

Înainte ca femeia cea înaltă să apuce să deschidă gura, din spatele ei se auzi un țipăt și, ivindu-se pur și simplu de sub brațul ridicat al celei dintâi, se arătă o femeie mai scundă, chircită ca o maimuță, o femeie, o fată. Se repezi cu capul înainte pe ușă, obligându-l pe Edward să se tragă înapoi. Fata era Sarah Plowmain.

— Edward!

— Sarah!

— Elspeth, e Edward, Edward Baltram!

— A, da? făcu femeia cea înaltă pe un ton rece, ostil.

— Edward, de unde Dumnezeu știai că sunt aici?

— Nu știam, îi răspunse Edward.

— Doar nu stai *acolo*, nu-i așa, deși acolo *trebuie* că stai, și noi n-am știut nimic...

— Mai bine ar intra, spuse femeia cea înaltă.

— Nu, nu se poate, nu-i voie...

— L-ai strigat deja pe nume în gura mare.

— Edward, ea e mama mea, Elspeth Macran. Își folosește numele de domnișoară. E scriitoare, știi,

cred că i-ai citit articolele, cu mișcarea feministă, semnează Elspeth Macran, a scris și un roman...

— Termină cu țipatul, Sarah, și nu mai da atâtea informații stupide. Ar face mai bine să intre. *Așa* e mai bine, să intre, dacă tot e aici și nu-l putem face să se evapore.

— Bine, intru eu prima și...

Fata fugi înapoi în casă.

Elspeth Macran făcu un pas în spate și după o clipă îi făcu semn lui Edward să intre.

Înăuntru era destul de întuneric și mirosea a fum de lemne și de tutun. Când i se obișnuiră ochii, Edward văzu un cămin mare, în care ardeau câțiva bușteni, niște rafturi încărcate cu cărți jerpelite, bibelouri strălucitoare de porțelan, covoare foarte uzate și o masă acoperită cu o față roșie, pe care erau așezate trei tacâmuri. După cum arătau farfuriile, se părea că întrerupsese servirea ceaiului.

— Îmi pare tare rău că vă deranjez, spuse el.

— Nu fi prostuț, îl certă Elspeth Macran, nu vorbi absurdități. Stai jos, Sarah, nu te mai foi atât.

— Unde să mă așez... Adică...

— Oriunde.

Sarah se așeză la masă, luă o felie de pâine cu unt, apoi o puse înapoi pe farfurie.

Elspeth Macran stătea în picioare, cu spatele la foc, și îl cerceta pe Edward cu ochii ei strălucitori și măriți. Purta o cămașă albastră în pătrățele și o jachetă de tweed uzată. Pantalonii de catifea reiată îndesați în șosete lungi păreau bufanți. Când fața nu-i era animată de emoții puternice (dar asta se întâmpla foarte des) putea să pară o femeie distinsă, chiar frumoasă.

— Deci tu ești Edward Baltram.

— Chiar locuiești la Seegard? îl întrebă Sarah.

Acum stătea cocoțată pe scaun și fusta scurtă îi dezvelea gambele goale și subțirele și picioarele mici, goale și cam murdare. Fețișoara ei mobilă strălucea de emoție, cu gura căscată într-un rânjet involuntar, ce-i trăda tulburarea.

— Da.

— Da' de ce, cum de?

— De ce nu, m-au invitat, mi-au scris... Dar cum se face că ești tu aici, habar n-aveam...

— Explicația e simplă, îi răspunse Elspeth Macran. Am cunoscut-o pe mama ta, Chloe Warriston.

— Ăsta era cuibușorul de nebunii al lui Jesse cu Chloe, îl lămuri Sarah. Probabil că aici ai fost tu conceput, în dormitor.

— Casa asta a fost a lui Jesse...?

— Nu, îi spuse Elspeth Macran, a fost părăsită când s-a închis calea ferată, Jesse doar se folosea de ea. Și după ce a lăsat-o cu ochii-n soare pe Chloe, ea a locuit o bucată de vreme cu mine, aici.

— Cu dumneavoastră?

— Eram foarte bună prietenă cu Chloe. Era foarte nefericită și am venit la ea. Apoi s-a măritat cu derbedeul de Harry Cuno.

— Nu-i deloc derbedeu.

— A fost o fată lipsită de noroc. Mi-a plăcut căsuța asta și, când căile ferate au scos-o la vânzare, am cumpărat-o.

— A cumpărat-o ca să-i facă în ciudă lui Jesse, o contrazise Sarah. Îl urăște.

— Deci îl cunoașteți pe tatăl meu, spuse Edward.

— Nu l-am întâlnit niciodată, precizează Elspeth Macran, dar știu destule despre el și sunt surprinsă că suporți să stai în casa lui.

— E tatăl meu, ripostă Edward, și îl iubesc.

— Asta-i de-a dreptul o tâmpenie, făcu Elspeth Macran.

— Mama urăște bărbații, interveni Sarah, n-are nimic personal cu tine.

— Nu l-ai văzut niciodată până acum, iar acum e un ramolit bâlbâit.

— Femeia are nevoie de pește cât are bărbatul nevoie de bicicletă[1], zise Sarah.

---

1. Alterare ironică a unui celebru slogan feminist: „Femeia are nevoie de bărbat cât are peștele nevoie de bicicletă", aparținând la origine scriitoarei australiene Irina Dunn.

— Nu-i adevărat, nu-i un ramolit bâlbâit, făcu Edward.

— Am auzit că oricum e pe ducă din lipsă de îngrijire medicală.

— Edward, stai jos, te rog, spuse Sarah. Poate să stea jos, nu-i așa? Sau crezi că-i mai bine să plece? Stai *acolo*, insistă ea, arătându-i un scaun de lângă masă.

Edward se așeză la masă.

— Nu mi-ai spus niciodată... i se adresă el lui Sarah.

— De căsuța asta... Ba ți-am spus, doar că n-ai fost tu atent.

— Se pare că Edward nu se prea pricepe să fie atent, zise mama lui Sarah.

— Îmi amintesc acum, doar că nu mi-ai spus că-i așa de aproape...

— Păi de ce să-ți fi spus? Nu mi-am închipuit în veci c-o să vii vreodată la Seegard. Oricum, ăsta a fost întotdeauna un fel de loc secret, așa vrea Elspeth.

— De ce te-au invitat? îl întrebă Elspeth. Cine ți-a scris?

— Mama May... Adică doamna Baltram...

— „Mama May"!

— Așa-i spunem noi...

— Adică tu și fetele alea pe jumătate nebune.

— Sunt surorile mele și...

— Vreau să le văd, sări Sarah. Vreau să-i văd *pe toți*, mor de curiozitate, nu poți să mă inviți la ceai?

— Îți interzic să pui piciorul în casa aia blestemată, se încruntă Elspeth. Locul ăla e un izvor de rău și de nebunie. *Tu* ai simțit asta cu siguranță, sau ești deja corupt?

— *Nu* e un izvor de rău, o contrazise Edward. E un loc ciudat. Nu-l cunoașteți și nu puteți înțelege. Există ceva bun și nevinovat acolo.

— Și ce zicea scrisoarea?

— Scrisoarea doamnei Baltram? V-aș ruga să nu-mi mai puneți întrebări.

— Ce zicea scrisoarea?

— Doamna Baltram mă invita aici. Spunea că citise în ziar despre „nefericitul accident".

— Accident nefericit. A folosit ea cuvintele astea? Asta-i ceva superb! Cred că nu erai în toate mințile când ai acceptat o asemenea invitație. Lăsând la o parte faptul că Jesse s-a purtat mizerabil cu mama ta. De ce crezi că te-au invitat?

— Mă compătimeau. Bun, *dumneavoastră* de ce credeți că m-au invitat?

Elspeth Macram zâmbi, dezvelindu-și dinții falși, foarte albi:

— Nu știu, dar în nici un caz pentru binele tău. Și doar nu crezi că a fost ideea moșneagului ăluia nebun? El nu mai are mințile acasă.

— Nu mai fi așa de agresivă, mămico, o rugă Sarah. O să-l faci pe bietul Edward să plângă.

— Nu, n-o să mă facă să plâng, spuse Edward. Cred că ar fi cazul să plec acum. Voiesem doar să întreb de drumul spre mare.

— Drumul spre mare...

— Cred că dacă merg în continuare de-a lungul șinei...

Elspeth și Sarah se uitau una la alta. Sarah sări în picioare.

— S-o aduc încoace?

— Da, aprobă Elspeth. Și-așa ascultă discuția noastră. Așa că poate să se și uite la el. S-ar putea chiar să-i prindă bine să-l vadă pe...

Sarah țâșni ca o săgeată și deschise o ușă. În cameră intră fata pe care Edward o văzuse de două ori. Edward se ridică în picioare.

— Ea e Brenda Wilsden, spuse Elspeth. Sora lui Mark.

— Toată lumea o știe de Brownie, preciză Sarah. Brownie, el e Edward Baltram.

Sora lui Mark (Edward observă imediat asemănarea) nu spuse nimic. Se uita țintă la el, cu fața ei mare, palidă și gravă, care ar fi putut fi foarte bine fața unui băiat, după cum fața lui Mark ar

fi putut fi a unei fete. Capul alungit, ochii mari, căprui, și părul castaniu, des și drept, care-i cobora până aproape de umeri, accentuau aspectul „egiptean" pe care-l avusese și fratele ei. Era totuși mai puțin fină, mai puțin frumoasă. Purta o rochie informă și-și ținea mâinile la piept cu gestul acela pe care i-l văzuse mai devreme. Cum stătea și se uita la el, trăsăturile feței păreau să-i transpară dindărătul unei măști străvezii de muselină. Era nemișcată ca o statuie pictată și întreaga cameră părea că încremenise.

După o clipă în care se simți paralizat, Edward începu să vorbească, vomitând cuvintele care-i veniră brusc, nepremeditat pe buze:

— Eu i-am dat drogul, el n-a știut, ura drogurile, i l-am dat într-un sandvici, am stat cu el, am lipsit numai douăzeci de minute...

— Ba ai lipsit mai mult, îl corectă Sarah.

— Când am plecat dormea tun și am crezut...

— O, termină! spuse Elspeth Macran.

Urmară câteva clipe de tăcere în timpul căreia toți rămaseră nemișcați, de parcă-și țineau răsuflarea. Mai târziu, Edward compara scena aceea oribilă cu una din picturile lui Jesse, încărcată de groază, de nenorocire și de forțe catastrofice ținute în frâu. Camera părea și mai întunecată acum. Sora lui Mark se întoarse și ieși pe ușa pe care intrase.

— Du-te după ea, îi spuse Elspeth lui Sarah.

Sarah dispăru și ușa se închise.

— Mai bine ai lua-o din loc, i se adresă ea de această dată lui Edward. De ce te-ai apucat să scoți toate astea la iveală? N-avea nevoie de ele. Nu prea ești agreat aici, nu vreau să fiu dură, pur și simplu n-aș vrea să fiu în locul tău, asta-i tot. Mai bine ai fugi înapoi la Mama May.

Edward șovăi o clipă. Apoi o luă spre ușa de la intrare și ieși în aerul de afară, percepând uluit peisajul, neschimbat, dar însorit acum, tăcut, pustiu, cu soarele dezvăluind în depărtare verdele palid, blând, al unui ogor în pantă. Făcu câțiva pași pe

peron, în direcția din care venise; apoi se opri, copleșit de o emoție intensă și de o durere oribilă, care aproape îl doborâră la pământ. Își întoarse privirea spre casă, care părea acum foarte îngrijită, la adăpostul uriașei tise. Observă finisajul atent al pietrelor. Porni înapoi și se opri sub tisă, unde, ascunsă în umbra copacului, văzu o fereastră mică, pătrată. Se uită înăuntru. Sora lui Mark stătea într-un fotoliu, acum fără expresia-i gravă, ci ca o marionetă sau ca o pernă de sofa, cu capul atârnându-i în față. Sarah, îngenuncheată dinaintea ei, se apleca până aproape de podea ca să-i poată vedea fața ascunsă.

Băiatul simți că s-ar putea să i se facă rău. Se întoarse și o luă repede de-a lungul peronului și coborî panta până la șina năpădită de iarbă. O apucă automat înapoi spre șosea. Era amețit. Soarele îi intra în ochi precum blițul unui aparat de fotografiat, iar aerul părea plin de musculițe negre.

După câteva minute de mers, se auzi strigat pe nume și se opri.

Sarah alerga după el desculță, prin iarba udă. Se opri la câțiva metri de el și-l privi cu o expresie agitată, ostilă, ca un animal oprit brusc dintr-o urmărire.

— Ei, ce e? făcu Edward cu un glas ciudat, răstit.

— Te-ai uitat pe geam. Ne-ai spionat.

— Nu știam că o cunoști pe sora lui Mark.

— O știam un pic, începu Sarah să turuie, îl știam și pe Mark un pic, nu ai fost singurul. Ea era în America atunci când tu... când a murit Mark. Când s-a întors, m-am dus pe la ea, iar mama a vizitat-o pe mama ei. Am vrut s-o ajutăm. Am invitat-o aici. Și-a trebuit să apari tu.

— Nu știam... se apără Edward.

— Bun, să nu mai vii pe-aici și să nu încerci în ruptul capului s-o revezi pe Brownie. Niciodată. Nu vrea să-ți asculte scuzele. Te urăște la fel de mult ca mama ei. N-or să treacă niciodată peste nenorocirea asta. Să nu cumva s-o persecuți cu

prezența ta și nici să nu-i scrii. Măcar atâta poți face, să te ții la distanță. N-ai cu ce s-o ajuți, așa că dă dovadă de un pic de decență și las-o în pace.

— Bine, zise Edward.

Se întoarse și, fără să se mai uite înapoi, o porni de-a lungul șinei.

*

Aș vrea să te văd ca să discutăm despre moartea fratelui meu. Mâine la ora cinci voi fi în smârcuri, unde e un șir de sălcii care coboară spre râu și pe malul celălalt e un cireș sălbatic.

Brenda Wilsden

Edward mototoli hârtia și-o băgă în buzunar. Era a doua zi după vizita la canton. Bărbatul care-i dăduse biletul stătea și-l privea curios. Era la fel de înalt ca Edward, purta barbă și mustăți, iar capul îi era înconjurat de o cascadă generoasă de păr nepieptănat, decolorat de soare și vânt, din mijlocul căreia se ițea fața roșcovană, cu trăsături cam necioplite și cu ochi pătrunzători. Nu era cărunt, dar nici tânăr, ochii întunecați îi erau înconjurați de riduri adânci. Fața și părul și, de fapt, întreaga lui persoană erau acoperite de un praf fin, ca de celuloză, așezat pe riduri ca pe niște rafturi. Purta o cămașă roșie, avea o basma roșie la gât, iar la brâu o curea lată de piele, cu cataramă de alamă, tocită și lustruită de ani. Când se apropiase în tăcere de el în grădina de zarzavat, Edward n-avusese nevoie să i se spună că era unul dintre pădurari.

— Mulțumesc, spuse băiatul.

Omul nu pleca, se uita în continuare curios, iar Edward îi simțea mirosul de nădușeală și-i auzea răsuflarea.

— Acuma-i o momâie, hă?

— Cine...?
— O momâie, o baligă, șefu' de colea, hă?
— Ba nu, protestă Edward. E bolnav, dar nu-i așa.
— Pe vremuri avea toate muierile. Da' acuma-i gata.
— Mulțumesc că mi-ai adus scrisoarea.
— Tu cine ești?
— Sunt Edward Baltram.
— A, fi-su.
— Da.
— Zicea ea, „ăl tânăr". Tu erai.
— Da.
— Or să te mănânce de viu.
— Cine?
— Muierile alea afurisite. Or să te facă bucățele. Mai bine-ai șterge-o până nu te-nhață. Deci tu ești fi-su. Doamne!

Edward făcu un gest vag de despărțire și se îndepărtă.

— A avut toate muierile! strigă pădurarul în urma lui. Acuma-i senil, ăhă, senil, derbedeu' bătrân, vai de capu' lui.

Băiatul o luă repede spre casă. Ceva mai devreme plouase, dar acum după-amiaza era caldă, soarele strălucea orbitor și din cerul arcuit peste câmpia plată se revărsa o lumină aspră. Edward se opri în hol și scoase hârtia mototolită din buzunar, dar nu se uită la ea. Nu spusese bineînțeles nimic la Seegard despre vizita la canton. Netezi un pic biletul, îl puse înapoi în buzunar și porni agale spre Trecere.

Ilona și Bettina erau în bucătărie, stăteau în picioare lângă masa mare de lemn.

— Ai adus leușteanul? îl întrebă Bettina.
— Îmi pare rău, am uitat.
— Dormi pe tine. Nu-i nimic. Toacă verdeața asta, te rog.
— Toate mor, spuse Ilona.
— Și tu, Ilona, du-te și mai adu niște ceapă.
— Rândunelele mor, nu se mai întorc aici.

— Am văzut una în dimineața asta, spuse Edward tocând verdeața.

— Nu se mai întorc la noi. Își făceau cuiburile în podul grajdurilor. Rândunelele *noastre* au murit toate.

— Ilona... Și ia un coș, toanto.

— Da, bine, făcu Ilona plecând.

— Ai grijă cu cuțitul ăla, e foarte ascuțit.

În bucătărie stăruia un miros puternic, aromitor și dulce de pâine coaptă. Bettina, așezată lângă Edward, frământa cartofi copți, făcându-i gogoloaie și rostogolindu-i prin făina presărată pe masă. Băiatul urmărea cum degetele puternice, arse de soare și pudrate cu făină, zdrobesc cartofii moi, unul câte unul. Zări cu coada ochiului o șuviță lungă din părul ei roșcat care-i cădea pe umăr și se îndoia peste sâni, atârnând liberă și atingându-i brațul. Mâneca rochiei cafenii, de lucru, era murdară de făină pe partea suflecată dinspre cot. Brațele îi erau acoperite cu un puf auriu, care semăna cu firele de păr lungi și subțiri de pe buza de sus. În timp ce lucra, își dregea glasul și pufăia concentrată. Îi veniră în minte pădurarii și se întrebă de ce oare nu vin oamenii ăia să le violeze pe femeile astea, de ce nu pot? Mișcarea automată a cuțitului cu două mânere și cu lama curbată îl hipnotiza. Îl purta cu regularitate înainte și înapoi, cu o mișcare puternică, făcând să crească grămăjoara parfumată de măghiran și pătrunjel mărunțit. Dădu drumul unuia dintre mânere ca să tragă tulpinițele verzi mai la îndemână și deodată simți o durere adâncă, teribilă, într-un deget. Frunzulițele verzi se pătară instantaneu cu roșu.

— Of, idiotule, îl certă Bettina, bagă-ți mâna sub robinet, ai să pătezi masa.

Sângele țâșnea din rana pe care el o simțea foarte adâncă. Deschise robinetul de apă rece și privi sângele și apa curgând în chiuveta de porțelan, veche și pătată. Bettina freca deja masa. Apoi puse verdeața plină de sânge într-o strecurătoare.

— Dă-te la o parte, îl repezi ea spălând verdeața sub jetul de apă. Și nu umple fața aia de masă cu sânge, te rog.

— Ce să fac, se apără Edward. Altfel n-o să mi se mai oprească.

Îi venea să plângă. Rana îl durea și o simțea întunecată și înspăimântătoare, de parcă l-ar fi înjunghiat cineva. Simțea încă lama extrem de ascuțită alunecându-i prin carne.

— Pune-o deasupra chiuvetei. Îți aduc un bandaj.

Edward dădu drumul la apă la maximum, încercând să înlăture sângele suficient de repede încât să zărească tăietura. Deci sunt rănit *acum*, își spuse el, *acum* ar fi momentul. Dar nu-și putea da seama despre ce fel de „acum" era vorba, dacă avea legătură cu Bettina, cu Jesse sau cu *ea*. Își dădu drumul pe un scaun și-și trase cămașa peste rană, urmărind cum pata roșie i se întinde pe mânecă.

Mâinile arse de soare ale Bettinei apărură din nou, înfășurându-i un bandaj alb și șerpuitor în jurul degetului, iar și iar. Sângele răzbătea mereu prin el, iar și iar.

Își dăduse seama de la bun început că bandajul Bettinei e o greșeală. Îl scosese dintr-o cutie de tablă, veche, prăfuită și strâmbă, pe care scria *Prim-ajutor*, și care arăta de parcă ar fi supraviețuit Primului Război Mondial. Nici măcar o trusă medicală ca lumea n-aveau la Seegard. Bucata de pânză de modă veche, probabil murdară, îmbibată de sânge închegat, se lipise pur și simplu de rană. Degetul (de la mâna stângă, din fericire) era țeapăn, fierbinte și-i zvâcnea dureros. În dimineața aceea (era a doua zi), Edward făcuse un efort timid să-și scoată bandajul, dar era clar că avea să fie foarte dureros și curând se dovedi imposibil. Se întreba dacă rana n-o să se infecteze sau dacă n-are nevoie de niște copci. Aveau să urmeze gangrena și amputarea. Ar trebui să meargă oare la un doctor, dar unde? În orice caz, azi n-avea să meargă nicăieri.

Seara trecută, târziu, când deschidea ușa de la camera lui, le auzise pe femei certându-se undeva în Seldenul de Est, o ceartă aprinsă, pe un ton ridicat. Ar fi vrut să se strecoare până acolo și să tragă cu urechea, dar nu îndrăzni. La micul dejun fu informat că Jesse era în continuare „absent", în transă, inabordabil. Mai devreme, băiatul plănuise pentru acea zi să insiste să-l vadă, poate chiar să încerce să-l trezească. Dar în loc de asta, acum stătea lângă râu, lângă șirul de sălcii, cu ochii la cireșul sălbatic.

Era ceva ciudat, care-i dădea fiori, în descrierea pe care sora lui Mark o făcuse acestui loc, de parcă n-ar fi putut pomeni despre moartea aceea și pe urmă să facă un fel de descriere poetică a locului. Locul era ușor de identificat, fiindcă în partea aceea exista un singur șir de sălcii și el se oprea pe mal, pe care, când Edward fusese prima dată pe-acolo, nu-l văzuse din cauza apelor umflate. Acum partea aceea a luncii era aproape uscată și se putea merge ușor pe ea printre bălțoace. Dincolo de sălcii însă începeau din nou pânzele de apă, care se întindeau până la linia orizontului. Deși era o zi senină și destul de însorită, marea tot nu se zărea. Copaci erau puțini, așa că micul cireș înflorit ce se apleca peste albia râului era și el un reper. Râul era mai lat aici și curgea iute între malurile nisipoase și abrupte. Apa avea culoarea berii Guiness și la cotiturile albiei forma bulboane și porțiuni mai adăpostite și mai liniștite. Pe drumul până aici, bolnav de emoție, Edward se uitase tot timpul în jurul lui, dar nu văzuse pe nimeni. Sigur că ajunsese mai devreme. Dar poate că fata se hotărâse să nu mai vină, că ar fi fost prea greu de îndurat, că îl ura prea tare. Sarah îi spusese că Brownie îl urăște. Îi veniră în minte scrisorile mamei ei. Ce lucru înspăimântător trebuie să fie un asemenea sentiment de ură, cu siguranță că vrei să-l ucizi pe cel pe care-l urăști. Își cercetă degetul amorțit și bandajul înnegrit. Se așeză pe

un petec de iarbă de pe mal. Inima îi bătea și ea cu durere.

În clipa aceea văzu o fulgerare albastră, ca o mică explozie, chiar deasupra apei. Își ațintì iute privirea și se uită în sus, dar nu părea nimic acolo. Văzu doar curgerea întunecată a apei și florile albe, luminoase, ale cireșului cu crengile lăsate în jos, oglindindu-se în apa care, în dreptul lui, era mai liniștită. Strânse din ochi. Apoi văzu pe o creangă, apărută de nicăieri, o pasăre, un pescăruș albastru. Pescărușul țâșni din nou în zbor, de-a lungul malului nisipos, și se cufundă ca o săgeată în apa liniștită de la cotul râului; apoi se întoarse în copac. Edward vedea clar ciocul puternic al păsării și peștele care fu înghițit pe dată. Rămase cu privirile la pescărușul nemișcat care strălucea în lumina soarelui, cu aripile de un albastru viu și cu pieptul de culoarea scorțișoarei, așezat pe florile de cireș.

Simți o umbră lăsându-se deasupra lui și sări în picioare. Fata era acolo, încălțată cu cizmele ei bărbătești și având mantaua albastră. Nu purta pantalonii cu care o văzuse prima dată, ci rochia informă pe care o avusese în casă, o rochie ponosită, cu imprimeu floral, albastru. Îl fixa cu ochii ei reci, căprui, mai întunecați decât ai lui Mark, după cum și părul îi era mai închis la culoare decât al lui Mark. Totuși, cu tenul ei palid, cu fruntea largă și cu expresia gânditoare a gurii, cu aerul ei însuflețit, semăna foarte tare cu el, ca și cum chipul lui ar fi fost întins într-o mască mai mare prin care, totuși, privea chiar el. Amintirea chipului lui Mark, pe care drogul îl făcea să semene cu un zeu, i se înfățișă lui Edward, ștergând cu totul prezența fetei. Dar fata începu să vorbească, privind undeva, dincolo de el.

— Uite un pescăruș albastru, fură primele ei cuvinte.

Băiatul se întoarse, dar fulgerul albastru dispăruse după cotul râului.

— Da, spuse el, e... e drăguț.

Fata se așeză lângă apă, cu picioarele atârnate peste marginea malului abrupt, săpând cu tocurile cizmelor în pământul moale, nisipos. Părându-i-se absurd să mai stea în picioare, Edward se așeză și el lângă ea, îndoindu-și în lături picioarele lungi. Iarba era udă și dinspre est începuse să bată un vânt cam rece. Brownie se apucă să-și scoată mantaua. Băiatul se uita la ea, înfrânându-și instinctul de a întinde mâna s-o ajute. Simțind vântul sau părându-i-se operațiunea prea dificilă, se hotărî să nu se mai dezbrace și-și trase mantaua la loc pe ea, încheindu-și încruntată nasturii. Și din profil semăna cu Mark, își dădea părul bogat pe spate și-și țuguia buzele exact ca el. Cu toate astea, era mai puțin frumoasă și, cu siguranță, mai în vârstă decât Mark; și, cu timpul, avea să fie și mai în vârstă... și mai în vârstă...

Tăcea și se uita în cealaltă parte, de-a lungul râului, iar i se auzea respirația precipitată. Edward se temea c-o să izbucnească în plâns. Sentimentul acela vag, dar întunecat și dureros, pe care îl întrerupsese pescărușul, puse din nou stăpânire pe el. Se grăbi să vorbească:

— Domnișoară Wilsden, e foarte amabil din partea dumneavoastră...

— Uite ce e, îl întrerupse fata, întorcându-se spre el cu ochii uscați și cu o expresie severă, numele meu e Brownie, toată lumea îmi spune așa. Și te-aș ruga să lăsăm emoțiile deoparte.

Vorbea pe un ton ferm, reținut, rezonabil, care-i amintea lui Edward de niște prietene feministe de-ale lui Sarah. Din clipa aceea, băiatul începu s-o perceapă și să se gândească la ea ca la „Brownie".

— Voiai să vorbim despre Mark... făcu el.

— De fapt, voiam să-mi vorbești tu despre Mark. E altceva. Eu nu simt nevoia să vorbesc cu tine.

— Iartă-mă...

— Îmi pare rău, n-am vrut să fiu dură. Voiam doar să-mi spui exact ce s-a întâmplat în seara

aceea. Eu una nu reușesc să pricep. Trebuie să pot *să mă gândesc* la asta. N-am ajuns la timp pentru înmormântare... și nici pentru anchetă... Eram în vacanță și n-au reușit să dea de mine... Și cei de-aici mi-au tot spus o mulțime de lucruri amestecate... și... și speculații... Oricum, te rog, spune-mi exact ce s-a întâmplat.

— Ești mai mare sau mai mică decât Mark?

— Mai mare.

— În seara aia... Știi...

— Nu-i cazul să te întinzi prea mult. Spune-mi pe scurt. Nu vreau să te reții.

— Mark era la mine și i-am dat...

— Cât era ceasul? Știu că era seară, dar ce oră era?

— Cam șase. I-am dat un sandvici în care pusesem drogul...

— El nu știa...

— Tocmai voiam să-ți spun asta. Nu, nu știa, nu era de acord cu drogurile.

— Dar tu ești.

— Eram. A plecat în... în călătorie.

— Detest drogurile, le urăsc, nu m-am atins niciodată de ele, Mark și cu mine eram pe aceeași lungime de undă în privința asta. Continuă. Stai. Tu luaseși ceva?

— Nu. Aveam de gând să... să-l supraveghez.

— Și de ce nu l-ai supravegheat?

— A sunat Sarah. Sarah Plowmain.

— Da.

— Și m-am dus până la ea, am stat cam jumătate de oră. Și când m-am întors... fereastra era deschisă și... el era... mort.

Urmă o tăcere scurtă. Edward, care îl avusese în fața ochilor atât de real pe Mark, atât de frumos, de relaxat, pe Mark cel blond, întins pe sofa, cu cămașa în dezordine, acum, când Brownie se foi un pic, se întoarse la priveliștea dezolantă a râului plin de capcane, cu malurile lui pustii, în amurgul mohorât.

Brownie, care în tot timpul ăsta se uitase în altă parte, se întoarse din nou spre el, își schimbă poziția picioarelor și îl întrebă cu același ton de om de afaceri:

— Ai putea să descrii cum a fost... călătoria asta... Ți-a spus ceva despre ea?

— A, a avut o călătorie plăcută.

Fata scoase un sunet de protest, așa că se grăbi să adauge:

— Vreau să zic... scuză-mă... că a văzut lucruri frumoase și... era fericit... râdea... Pe urmă mi-a spus...

— Ce?

— Că toate lucrurile erau ele însele... Și totul era... un singur pește mare... Și că Dumnezeu venea... ca un lift. Știu că sună absurd, dar felul în care spunea toate astea...

— Da, da, știu cum e cu drogurile. Și ce-a mai spus?

— Asta-i tot ce-mi amintesc. Mai era ceva cu niște sulițe de lumină... și cu zborul...

— Zborul?

— Zicea că zboară.

— Și tu l-ai lăsat singur.

— Da. Știi, adormise buștean...

— De ce te-ai dus la Sarah, te-a chemat ea?

— Da. Cred că ți-a spus și ea.

— Vreau să descrii... Să-mi spui de ce te-ai dus. Pare foarte ciudat. Ești îndrăgostit de ea?

— Nu.

— Dar aveați o relație sentimentală?

— Nu. Dar în seara aia... am făcut dragoste.

— Într-o jumătate de oră?

— Da... Sau un pic mai mult...

— Deunăzi spuneai că au fost douăzeci de minute. Sunteți încă amanți?

— Nu, n-am mai văzut-o de atunci până acum... Nici n-aș vrea să fiu iubitul ei, nici vorbă, faptul că am făcut dragoste atunci a fost un fel de accident, eu nici n-aveam de gând, a fost ideea ei...

— Tot nu înțeleg de ce l-ai lăsat singur pe Mark. Nu erai obligat să te duci la Sarah, din ce-mi spui reiese că nici nu prea voiai.

— Presupun că voiam, totuși... Mă atrăgea... un pic... M-a invitat la un pahar...

— Și ai simțit că vrei să pleci.

— Aveam de gând... Numai zece minute... Iar Mark dormea... Și am încuiat ușa...

— Erai beat când te-ai dus la Sarah?

— Nu.

— Dar știai cât de periculos... cum sunt chestiile astea... că n-ai voie *deloc* să-l lași singur pe drogat?

— Da, știam.

— Și-atunci de ce-ai plecat?

Edward își mișcă picioarele, lăsându-le peste marginea malului și trimițând un șuvoi de nisip în apă.

— *Nu știu*! aproape că țipă. De unde să-ți pot spune de ce am plecat? Nu știam ce-o să se-ntâmple, nu știam c-o să-mi distrug toată viața...

— Toată viața *ta*?

— Nu știam c-o să se trezească și c-o să sară pe fereastră, eram fericit, îmi părea bine că văzuse lucruri așa de frumoase, de minunate, și adormise, era așa de frumos și de calm, parcă vedeam un zeu adormit, era o seară așa de perfectă, am zis c-o să fie amuzant să mă duc până la Sarah, zece minute, nu m-am gândit, nu mi-am închipuit...

— Da, bine...

— Mama ta îmi scrie cele mai groaznice scrisori, mă face întruna asasin. Știi, eu n-am spus la anchetă că-i dădusem drogul fără știrea lui, așa că lumea crede probabil că l-a luat singur și că se droga în mod curent... Iar mama ta știa cu siguranță că nu-i adevărat... Și-mi scrie scrisorile alea oribile, o mulțime de scrisori, mă face criminal, zice c-ar vrea să mă știe mort, că mă urăște și-o să mă urască pentru totdeauna... Precis că și tu mă urăști, mi-a spus Sarah, dar dacă ați ști ce nenorocit sunt și cum totul în viața mea e distrus și *negru*...

— De ce ești aici? La Seegard, vreau să zic. Și asta pare ciudat.

— M-au invitat ele. Nu știam ce să fac cu viața mea, eram turbat de durere... și de sentimentul de vinovăție și... mă distrugeam singur. Asta constituia o schimbare. M-a sfătuit un psihiatru să vin.

— Un psihiatru? Cine anume?

— Thomas McCaskerville. Și voiam să mă întâlnesc cu tatăl meu, nu-l mai văzusem de când eram copil, simțeam că m-ar putea ajuta cumva... S-a întâmplat totul așa de brusc, încă nu pot să-mi explic... Dar dac-ai ști cât de mult sufăr și-o să sufăr în veci...

— E adevărat că tatăl tău trage să moară din lipsă de îngrijire medicală?

— Nu, sigur că nu. Dar e greu de explicat... E totul așa de ciudat acolo... Chiar vrei să știi?

— Nu.

Tăcură din nou. Apoi Brownie scoase un oftat lung, mormăi un „păi...", își urni picioarele, se întoarse cu stângăcie pe genunchi și se ridică încet. Edward sări și el iute în picioare.

— Mulțumesc, îi spuse ea.

Păru că vrea să plece, o luă înspre șirul de sălcii, dar se opri fără să se uite la Edward.

— Am s-o rog pe mama să nu-ți mai scrie. Poate că deja nu-ți mai scrie.

— Nu știu. Scrisorile ar trebui să fie toate la Londra, la locuința tatălui meu... Tatăl meu vitreg, adică... Uite, știu că mă consideri îngrozitor de vinovat, că mă urăști, dar...

— Nu te urăsc, asta-i ridicol. Cred că te consider vinovat. Dacă are vreo importanță. Trebuie să mă mai gândesc la asta. Dar asta-i treaba mea. Nu cred că trebuie să te autodistrugi sau să-ți nenorocești viața... Oricum, nu cred că poți sau vrei să faci așa ceva... Asta n-are cum să-l ajute pe Mark... sau pe mine... Ești student, nu-i așa?

— Am fost.

— Ei bine, întoarce-te la facultate, apucă-te iar de treabă, ai putea pe viitor să-i ajuți pe alții, nu mai despica atâta firul în patru și nu te mai simți așa de vinovat. În orice caz, ăsta-i sfatul meu. Îți mulțumesc că ai venit.

Începu să se îndepărteze.

— Te rog, mai rămâi, numai puțin ! spuse Edward.

— Trebuie să plec.

— Te rog, mai stai cu mine, trebuie să-ți vorbesc, am nevoie de tine, nu mă părăsi, te rog, *te rog*, nu mă părăsi, stărui el întinzând brațul și atingând ușor mâneca mantalei albastre lângă manșetă.

Fata făcu o mișcare de parcă ar fi vrut s-o ia la fugă, dar se întoarse spre el și din ochi îi țâșniră deodată lacrimi.

— O să trebuiască să trăiesc toată viața fără el... Toată viața... Și ăsta-i abia începutul... îngăimă ea printre hohote și suspine.

— Ah, *Doamne*... făcu Edward și rămase neajutorat lângă ea, cu mâinile atârnându-i pe lângă trup.

Brownie găsise o batistă și își șterse iute fața, reușind cu îndemânare să-și recompună o expresie liniștită, așa încât scurta furtună părea acum numai o închipuire.

— Iartă-mă. Trebuie să plec, spuse ea cu o voce aproape calmă, un pic răgușită.

— Brownie, spune-mi numai... Of, Doamne, ce-ai putea să-mi spui... Spune-mi c-o să ne mai vedem... Te rog în genunchi... Am nevoie de tine... Ești singurul om care poate să mă scoată din iad... Te rog, *te rog* spune-mi c-o să ne mai vedem... Cândva... Curând... Spune-mi numai că ne mai putem întâlni, te conjur, te implor...

— Ah... Da... Bine... Dar...

— Of, mulțumescu-Ți, Doamne...

Brownie se schimbă din nou la față, uitându-se cu gura căscată dincolo de Edward, spre râu. Băiatul se întoarse.

Pe celălalt mal, lângă cireș, stătea un om cu barbă ; stătea cu picioarele depărtate și se uita la

ei. Edward crezu că e pădurarul. Pe urmă își dădu seama că e Jesse. Când Jesse îl văzu pe Edward, îi făcu cu mâna. Apoi se întoarse și începu să-și croiască drum de-a lungul malului, prin iarba înaltă.

— Scuză-mă... E tatăl meu, îi spuse Edward lui Brownie.

— Poftim...? Pot să te ajut cu ceva?

— Nu, nu. O să-ți povestesc mai târziu dacă o să vrei. Ai spus c-o să ne mai întâlnim. Sunt așa de bucuros. Aici mă descurc eu. Mulțumesc, mulțumesc!

Fata se întoarse și o porni de-a lungul șirului de sălcii.

În acest timp, Jesse se îndepărtase binișor, în susul râului. Își vedea mai departe de drum, Edward îi zărea spinarea printre niște tufe mai înalte. O luă la fugă cât putu de tare pe malul pe care se afla.

— Așteaptă-mă, așteaptă-mă, îi strigă el.

O să trec înot pe partea cealaltă, își zise Edward.

Jesse se opri și se întoarse spre el. Purta o cămașă cam mototolită, un fel de pantaloni bufanți lungi până la genunchi, șosete și bocanci. Stătea acolo și-i zâmbea. Edward înțelese privirea surprinsă a lui Brownie. Pentru că Jesse, deși îmbrăcat din cap până-n picioare, arăta tare ciudat: capul, văzut așa, în spațiu deschis, îi era neobișnuit de mare, ochii rotunzi și uriași, iar pantalonii păreau, cumva, niște pulpe păroase.

— Jesse, stai pe loc, vin înot până la tine, îi strigă Edward.

Jesse îi făcu din nou nepăsător cu mâna și începu să coboare malul. Apoi, sub ochii lui Edward, care încremenise, începu să traverseze râul, mergând pe apă. Mergea încetișor, făcând grijuliu pas după pas, cu apa învârtejindu-i-se în jurul bocancilor și ajungându-i uneori până la glezne. Uluit, băiatul alergă până la un loc unde malul cobora într-o pantă lină și forma o mică plajă; păși în apă și-i întinse mâna. Refuzând ajutorul, Jesse păși pe uscat cu un zâmbet copilăros de triumf. Atunci Edward zări, aproape de suprafața apei care curgea

cu viteză la vale, un șir de bolovani în care, însă, el unul nu s-ar fi încrezut.

— Ah, Jesse... Știi... Ah, îmi pare așa de bine că te văd!

Copleșit dintr-odată de emoție, își cuprinse tatăl în brațe.

— Aici era cândva un vad, spuse Jesse desprinzându-se din îmbrățișare.

— Nu-i bine să hoinărești așa, îl mustră Edward, e periculos, ai putea să cazi, trebuie să te duc acasă, n-ai voie să umbli de capul tău pe-aici... Hai acum acasă cu mine, te rog.

Se temea că Jesse o să se împotrivească. Acesta însă îl lăsă să-l ia de braț și porniră încetișor spre Seegard, a cărui siluetă ciudată și lipsită de armonie era luminată de soarele ce scăpăta.

Tocmai ajunseseră pe pajiștea unde Edward văzuse mai demult florile acelea galbene, când Jesse, care se ținuse până atunci chiar bine pe picioare, se opri brusc și vru să se așeze pe iarba jilavă.

— Hai un pic mai încolo, Jesse. Acolo, pe cărare, e mai uscat.

— Mie aici îmi place.

— Unde mergeai când te-am văzut?

— Să caut florile alea... Cum le... Ciuboțica-cucului... Da' n-am găsit deloc.

Edward îl trase un pic după el și merseră până la cărare, unde Jesse se așeză imediat, apoi se întinse între două tufe de grozamă. Edward se așeză lângă el. Își scoase mantaua, o făcu sul și i-o puse lui Jesse sub cap. Jesse ridică puțin capul, ca să primească perna improvizată.

— Te simți bine, Jesse?

— Sigur că nu. Mirosul, mirosul ăsta, mi-l amintesc... Mirosul de grozamă... seamănă... seamănă cu... nuca de cocos.

— Da, așa e.

— Cine era fata aceea?

— Brenda Wilsden, îi răspunse Edward, surprins că Jesse își amintește de ea.

— Nu mi-a plăcut niciodată numele ăsta, Brenda.

— I se spune Brownie...

— Așa-i mai bine, e drăguț...

Jesse se uita relaxat la Edward, cu capul lui mare, sferic și păros sprijinit pe-o parte, cu brațele încrucișate pe piept, cu picioarele încălțate în bocancii plini de noroi și cu șireturile legate aiurea, încrucișate de asemenea. Băiatul observă din nou inelul cu piatră roșie, al cărui cerc lat de aur făcea carnea moale să se bombeze un pic.

— Iubita ta?

— Nu, răspunse Edward.

— Ai o iubită?

— Nu.

— Ai avut iubite?

— Da.

— Ce vorbeai cu Brownie aia?

— Vorbeam despre fratele ei. I-am dat un drog puternic și-a căzut pe geam și-a murit, a fost vina mea. Brownie voia să-i povestesc cum s-a întâmplat.

Urmă o scurtă tăcere. Edward se gândea ce Dumnezeu o găsi Jesse de zis acum. Cât vorbise nu se uitase la el, dar acum se întoarse spre capul sprijinit de manta. Privirea ochilor rotunzi și întunecați era foarte inteligentă.

— Ciudat, făcu Jesse, arătați așa de bine împreună... în soare... Și vorbeați despre *asta*.

— De-asta am venit aici, ca să-ți spun ce s-a întâmplat. Mă simt atât de rău din cauza asta, că uneori aș vrea să mor.

— N-ai să mori, nu, nu. Eu am să mor, nu tu.

— N-ai voie să mori, sări Edward, nu te las eu. Lasă-mă să te duc la Londra, Jesse, am putea merge la un doctor care să te-ajute... Nu ești bătrân... Hai să mergem la Londra, te rog...

Jesse zâmbi și buzele roșii i se reliefară pe fondul bărbii sale luxuriante, drepte și întunecate, care îi curgea de-a lungul obrajilor, strălucitoare ca o plantă puternică, plină de încredere în sine.

— Nu. Nu. Totul se întâmplă aici.

— Ce anume se întâmplă?

— Viața și moartea, binele și răul. Nu mă duc eu la Londra pentru asta.

Sigur că nu, își zise Edward în gând, ce-am propus eu e imposibil, nu prea înțeleg de ce, dar e *imposibil*.

Jesse vorbi din nou și băiatul rămase mirat de felul în care conducea discuția:

— Deci voiai să-mi povestești... Despre băiatul care a căzut?

— Da.

— De ce?

— Am crezut că mă poți ajuta, că mă poți scoate din... iadul ăsta... Iartă-mă.

— Fata, soră-sa, te-a iertat?

— Nu știu, răspunse Edward.

— Atunci te iert eu.

— Ah... Jesse...

Băiatul întinse mâna și îi atinse dosul unei palme. Apoi se aplecă iute în față și-i sărută mâna. Firele lungi de păr de pe ea aveau gust de sare.

Fără să pară că-și dă seama de omagiul adus, Jesse îl privea mai departe pe Edward:

— Acum nu mai văd fete... în afară de Ilona... Și nici ea nu mai e pe-aici...

— Ele n-o lasă. Dar ea te iubește.

— A, știu, știu...

— Și eu te iubesc, Jesse. Te iubesc foarte mult. Trebuie să-ți spun. Ai putea face totul pentru mine, ai putea să mă schimbi cu totul...

Ascultând aceste cuvinte ieșindu-i pe gură, Edward simți un fior de groază, ca și cum cuvintele erau de fapt animăluțe care-i săriseră din gură și-acum alergau pe-acolo. Îl hipnotizau ochii lui Jesse, ochii lui adânci, căprui-roșcat, în ale căror profunzimi i se părea că vede mări adânci prin care mișună creaturi marine.

— A, păi... Am uitat tot.

— Ce?

— Ce știam pe vremuri... Despre bine și rău și de-astea... Toate *astea*... Oamenii nu le au, nu le

întâlnesc cu adevărat... Cei mai mulți, niciodată în viață... Numai câțiva... Vor acea... Vor acea luptă... Cred că vor... binele... Trebuie să aibă... răul... Nici el nu-i real... Bineînțeles... Totu-i înăuntrul a altceva... E un dans... Știi... Lumea are nevoie de putere... În cerc, iar și iar... Totul e putere și... energie... care câteodată... își scoate capul ei frumos... ca un balaur... Ăsta-i sensul întregii povești... Cred... în umbre acum... Nu-mi mai amintesc... Nu contează... Ce am eu nevoie... e un somn lung... ca să mai visez... o dată totul.

După ultimele cuvinte, ochii lui Jesse se închiseră o clipă și Edward se temu c-o să adoarmă sau o să intre în transă. Totuși, Jesse deschise ochii la loc și murmură:

— Frumos ca focul.

— Ce, cine?

— El, eu eram pe vremuri, nu contează. Acum e foarte aproape. Dar tu o să trăiești. Tu o să fii... bine. Ești încălțat cu cizmele mele.

— Da, nu mi-am adus nici o pereche cu mine, îmi vin perfect, sper că nu te superi.

— Deci porți cizmele mele. Ei bine, tu nu ești implicat, n-o să te afecteze, când vine. Poate că spiritele au nevoie de un stăpân... la urma urmei... dacă nu-i... prea târziu. Știam lucrurile astea... Știam totul... pe vremuri. Nu contează. Poate că de-asta am să mor la sfârșit, la sfârșitul sfârșitului.

— De ce?

— De bătrânețe. Poate mi-am terminat treaba. O să mă gândesc la toate astea... când o să dorm. Ajută-mă să mă ridic, băiete dragă. Se întunecă.

Când își desprinse ochii de pe chipul tatălui său, Edward văzu că, într-adevăr, se lăsase seara. Pe cerul roșiatic se profilau silueta Seegardului, turnul întunecat și lumina slabă ce răzbătea pe ferestrele înalte ale Atriumului. De partea cealaltă, spre mare, cerul era de un albastru închis și limpede, un albastru plin de cerneala nopții.

Nu-i veni ușor să-l ridice pe Jesse. Părea că devenise anormal de greu, picioarele i se îndoiau

în toate părțile ca niște saci cu plumb. Într-un final, Jesse reuși să se pună pe picioare și se lăsă cu toată greutatea pe Edward, pornind-o încet de tot spre casă. Când se apropiară de curtea grajdurilor, văzură o siluetă care-i aștepta. Era Mama May.

— L-am găsit..., începu Edward.

Mama May își aruncă un braț puternic ca o rangă între Edward și Jesse, despărțindu-i. Mișcarea ei brutală îi stârni băiatului degetul rănit, de care uitase și care acum îi fu cuprins de o durere arzătoare. Făcu un pas înapoi, lăsând-o pe Mama May să preia greutatea lui Jesse și să-l ajute să pășească peste pietrele neregulate.

— Of, hai *odată*! îl grăbi ea, împingându-l pe ușă, la intrarea în Interfectoriu.

Când băiatul intră la rândul său în încăpere, ușa de la intrarea în turn era deja închisă.

Edward ieși pe ușa din față în întunericul călduț și umed. Nu se vedeau lumini pe cerul acoperit de nori, dar vântul se oprise. Se simțea mirosul pinilor. O luă pe lângă zidul casei spre Selden. Tocmai terminaseră cina. Se servise vin. Escapada lui Jesse nu fusese discutată. Când adusese el vorba, se eschivaseră cu comentarii anodine: „A, mai face așa ceva câteodată." „Poate să ajungă destul de departe." „Într-o bună zi, o să plece de tot." Ilona voise să spună ceva, dar i se închisese gura și izbucnise în lacrimi. Stătea acolo la masă, cu lacrimile picurându-i în farfurie. Nu era prima dată când se întâmpla așa ceva în prezența lui Edward. O fac să se poarte ca un copil, își zise el în gând. Dar nu făcu nici un gest manifest de compasiune. Toată lumea ignoră lacrimile Ilonei. Băiatul se întreba: oare *vor* ca Jesse să iasă, să se rătăcească, să plece? Era oare adevărat că era în stare să devină lucid și mobil și s-o șteargă la Londra sau la Paris, așa cum afirmaseră ele nu o dată? Astăzi ieșise din casă încălțat. Evident, ușile erau descuiate și probabil nu-l văzuse nimeni.

Afară, întunericul era deplin. Lumina slabă a lămpilor cu ulei ce răzbătea prin ferestrele înalte ale Atriumului se stinsese, învăluită într-o obscuritate palpabilă, ca o catifea neagră sau ca o materie moale, de culoarea cernelii, care umplea spațiul și-i atingea obrajii cu consistența ectoplasmei. Picioarele, lipsite de îndrumarea simțurilor, i se mișcau încet și șovăielnic, și-și pierduse și simțul direcției. Deodată se izbi de ceva, întâi cu genunchiul, apoi cu tot trupul. Scoase un strigăt de spaimă. Pipăind cu mâinile, se lămuri că se lovise de unul dintre stejarii-de-piatră, până la care crezuse că mai are mult de mers. Simțea în palme scoarța densă și zbârcită a copacului. Se uită în sus, apoi de jur-împrejur, apoi se trase un pic înapoi. Nu vedea nimic. Își pierduse cu totul simțul de orientare. Cerul nopții, copacii boltiți puteau la fel de bine să fie pereții unei cămăruțe întunecate, o tainiță în mijlocul căreia stătea el. Întinse mâna din nou, dar nu mai atinse nimic. Apoi simți că îl apucă ceva de gât; senzația groaznică îl făcu să se clatine și să răsufle greu, convulsiv. Își duse mâinile la față. Picioarele își pierdură dintr-odată puterile, genunchii i se frânseră și se lăsă pe vine, pierzându-și echilibrul și fiind cât pe-aci să se-ntindă cu totul pe jos, ca sub efectul unei lovituri. Atinse cu o mână și un genunchi pământul și se scula cu chiu, cu vai, rămânând o clipă cu picioarele rășchirate, gâfâind. Senzația care îl doborâse din senin fusese frica, frica pură, fără substanță, ceva ce nu mai trăise până atunci. Nu era în stare nici să țipe. Își reprimă instinctul de a o lua la fugă, pentru că știa că o să cadă imediat. Porni cu pași mari, apăsați, cu ochii larg deschiși în întunericul dens, în direcția în care presupunea că e casa. După câteva clipe lungi văzu ferestrele luminate și, mai jos, o pată palidă care răzbătea prin ușa deschisă a sălii mari. Se dădu puțin mai la dreapta, întinse o mână și atinse pietrele din zid, pipăindu-le textura neregulată. În timp ce înainta, cineva ieși

pe ușă și dispăru imediat în întuneric. Era Bettina. Atunci Edward se grăbi să ajungă la lumină și se opri ca să-și recapete suflul. Stând așa și încercând să respire regulat, auzi în spatele lui un strigăt ascuțit, foarte ciudat. E o bufniță, nimic mai mult, își zise, dar se grăbi să închidă ușa și să lase strigătul în urmă.

Masa nu era încă strânsă. Mama May stătea singură la masă. Avea în față o sticlă cu vin și un pahar pe jumătate plin. Băiatul se așeză în fața ei și mișcă lampa în așa fel încât să-i vadă fața. Avea înfățișarea aceea calmă și tânără, așa cum o văzuse prima dată, chipul îi era foarte neted și părea, în lumina lămpii, că emană o strălucire aurie. Părul cu reflexe roșiatice și aurii îi era pieptănat pe spate și strâns într-un coc mare, rotund, scoțându-i în evidență luminozitatea intensă și delicată a privirii, așa cum se uita, visătoare, la Edward.

În spatele lui, afară, în înfricoșătorul întuneric, creșteau acum alte sunete, țipete și gemete prelungi.

— Ce Dumnezeu se aude?

— Bufnițele, bineînțeles.

— Nu le-am mai auzit până acum.

— Sunt în perioada împerecherii. Sunt tot felul de bufnițe și strigătele lor sunt diferite. Chiar voiam să-ți spun, să ai grijă când ieși noaptea, că pot să-ți scoată ochii dacă te apropii de cuiburile lor.

— Dar ce le-a apucat așa, deodată, pe toate?

— Le cheamă Bettina. Poate să imite strigătele multor păsări. Poate să emită sunete mai înalte decât poate auzul uman să perceapă. E un fel de dar de la natură. Și Jesse îl avea.

Edward mai ascultă o vreme vaietele cacofonice.

— Ilona unde e?

— S-a dus la culcare.

Ar fi vrut s-o mai aline. Îi păruse rău că n-o făcuse la cină. Luă un pahar gol și se întinse după sticla de vin. Vinul era delicios, parfumat și cu un gust dulce, complex.

— Ce-i ăsta?

— Vin de păpădie.

— Nu știam că se poate face vin din păpădii.

— Poți să faci vin din orice.

— Dintr-ăsta n-am mai gustat până acum, e bun.

— Ce-ai pățit la deget?

— M-am tăiat când tocam verdeață. Uite.

Începu să-și desfacă bandajul negru, întărit de sânge. Își dădea seama perfect că face acest lucru ca pe un gest agresiv, ca pe o dezvăluire insolentă, menită să provoace milă, spaimă și dezgust. Bandajul era lipit rău de rană. O durere ascuțită îi urcă prin mână până la umăr. Simți carnea cum i se rupe, de parcă i-ar fi tăiat jumătate din deget. Scoase un scheunat și se holbă la rana deschisă din care sângele prinsese din nou să curgă, ieșind din tăietură în picături rotunde, de un roșu strălucitor ce i se prelingeau pe mână și de acolo pe masă.

Mama May îi întinse un șervet:

— Poftim, ia-l pe ăsta. Așteaptă, o să-ți aduc ceva.

Se întoarse imediat cu un lighean cu apă aburindă, cu niște cârpe, un prosop și o cutiuță. Edward întinse mâna deasupra ligheanului, iar Mama May, apucându-l de încheietură, îi spălă rana, o stoarse un pic și o acoperi apoi cu un strat de frunze, după care trase pe deasupra o bucată de pânză cusută în forma unui deget și o legă nu prea strâns cu ață.

— O să oprească sângerarea și-o să-ți vindece tăietura. Nu se lipește.

— Mulțumesc. Ce e?

— Tătăneasă.

Șterse masa cu o cârpă curată și puse ligheanul pe podea.

Edward ședea tăcut și inspira mirosul de ierburi aromate care ieșea din lighean. Își dădu seama că se făcuse liniște. Concertul bufnițelor încetase. Bettina era pe undeva pe-afară, hoinărind prin întunericul gros. Simțea încă pe încheietura mâinii strânsoarea fermă și alinătoare a degetelor Mamei May. Niște fluturi mici, albi, se învârteau în jurul lămpii.

— Vreau să-l duc pe Jesse la Londra, spuse el.

— N-o să vrea să meargă cu tine.

— De ce nu veniți și voi?

— Ar fi imposibil.

— Crezi că ai să mori dacă pleci de-aici?

— Nu, dar aș îmbătrâni foarte repede.

Mama May îl privea concentrată cu ochii ei mari, blânzi și limpezi. Îi mai turnă niște vin în pahar și-și mai puse și ei.

— Voi aveți tinerețea fără bătrânețe... În afară de Jesse, dar el...

— O, el n-o să moară în veci, pur și simplu o să se metamorfozeze!

— Aș vrea să-l pot ajuta, să-i fiu de folos. El a vrut să mă vadă, nu-i așa?

— Poate-ți închipui că erai fiul mult dorit... Poate mama ta ți-a băgat asta în cap... Dar nu te lăsa fermecat de el. Îți dai seama că e nebun. Are tot felul de iluzii și poate să-ți îndruge orice. E doar epava unui bătrân rău.

— Nu e rău.

— Răutatea pură nu pare niciodată rea. Se arată numai când e amestecată cu binele. Jesse e o incarnare a răului. A deschis poarta răului și a văzut ce-i înăuntru.

— Ce prostie! Vrei să spui că alerga după femei.

— El a fost odată adevărul meu. Iar când adevărul se dovedește neadevărat...

— Cred că de fapt te-ai săturat de el fiindcă-i bolnav, iar oamenii bolnavi sunt o pacoste!

— Ne-a trădat devenind copilul nostru.

— Cum poți vorbi așa, de fapt îl iubești, *și eu* îl iubesc... Sau ești geloasă pentru că mă iubește?

— Oare te iubește? Tu vii din afară, n-ai nici o vină, nu ești afectat ca noi de faptul că l-am cunoscut așa cum era odinioară. Pentru cunoașterea asta *el* nu ne poate ierta *pe noi*. Tu ești proaspăt și neatins, n-ai fost niciodată temnicerul lui, nu l-ai împins niciodată în sus pe scări țipând la el. Dar ai grijă. Te poate schilodi pe viață doar dacă mișcă degetul mic.

— Eu sunt deja schilodit pe viață.

— Ceea ce numești tu suferință e egal cu zero. Încă n-ai suferit cu adevărat.

— Înțeleg că-i porți pică pentru că a avut și alte femei. Dar sunt sigur că n-a vrut niciodată să facă rău nimănui.

— Dacă nu te gândești niciodată decât la propriile dorințe, nu-i nevoie să vrei să ucizi, ucizi pur și simplu. Chiar nu-ți pasă că pe mama ta a făcut-o să înnebunească de durere? Sigur că umbla după femei, ba chiar și după bărbați. Tu ești singurul bastard de care știm noi. Dar e posibil să mai existe cu zecile.

Lui Edward nu-i plăcu presupunerea asta.

— Dar dacă eu sunt fiul mult dorit, de ce nu m-ați chemat mai devreme?

— Nu ești deloc isteț, Edward. Bineînțeles că, la început, Chloe te-a apărat ca o tigroaică, nu ne-a lăsat niciodată să ne apropiem de tine, și Cuno la fel, dar nu asta era problema. Nu-ți dai seama ce complicat, ce *periculos* era totul? Jesse n-a vrut ca tu să existi, i-a cerut lui Chloe să facă avort.

Edward era stupefiat de cât de aproape fusese de a nu se mai naște.

— Vrei să spui că el i-a dat papucii din cauza mea, sau că ea a renunțat la el din cauza mea?

— La vremea aceea, tu erai un element neglijabil. Când ai apărut pe lume, s-a făcut că nu existi. Se plictisise de Chloe și tu ai fost alungat odată cu ea. Mai târziu, dacă pomenea de tine, o făcea numai ca să ne supere pe noi. Și să ne sperie.

— Cum adică să vă sperie? Deci voi... toate trei... erați probabil împotriva mea.

— Normal.

— Dar mi-ai scris, *dumneata* mi-ai scris. Probabil ca să-i faci lui plăcere.

— Nu. Pur și simplu ca să facem o schimbare.

— Să faceți o schimbare?

— Eram... Liniștește-te... Nu era bine, nu e bine... Aveam nevoie de o perturbare, de un

catalizator, ajunseserăm să simțim că orice schimbare ar fi de preferat.

— Și am fost eu un catalizator?

— Încă nu.

— Ilona spunea că am tulburat lucrurile pe-aici.

— Ilona nu înțelege situația.

— Dar ce schimbare vreți?

— Nici tu nu pari să înțelegi.

Oare vor ca Jesse să moară? se gândi Edward. Dar la așa ceva n-am cum și nici nu vreau să le ajut. *Ele* sunt nebune, nu el. Chinuindu-se să înțeleagă despre ce-i vorba, Edward se întrebă dacă nu cumva vinul îi afecta inteligența.

— Sunt sigur că nu crezi ceea ce spui despre Jesse. Bineînțeles că biata mama m-a obișnuit de mic să-l privesc ca pe Diavol...

— Biata ta mamă era o javră și o curvă, îl întrerupse Mama May pe un ton calm. Se culca cu toată lumea. Jesse nici n-a fost sigur că ești al lui până ce nu te-a văzut.

— Doamne, făcu Edward, vrei să spui că ai discutat despre asta cu el?

— Doar nu-ți închipui că ești singura persoană cu care discută.

— *Dumneata* m-ai chemat fiindcă voiai *și dumneata* să te uiți la mine?

— Ți-am spus de ce. *Gândește-te.*

— Păi la ce să mă gândesc? Spui lucruri atât de ciudate, contradictorii. Eu unul cred că am o relație adevărată cu Jesse cel adevărat. Și te înșeli în legătură cu mama mea. Și, în orice caz, mama mea e treaba mea.

— A fost și treaba mea când a încercat să-mi strice casa. A crezut că poate să mi-l ia pe Jesse. Sigur că n-a reușit. S-a năpustit asupra ei ca o stihie, așa cum se năpustea el de altfel asupra tuturor celorlalte amărâte, îi auzeam oasele cum pârâie. A avut o viață grea de tot. Nu-i de mirare că s-a sinucis.

— Nu s-a sinucis.

— Am urât-o pe mama ta. M-am rugat să moară. Ura ucide. Probabil de la mine i s-a tras moartea.

— A murit din cauza unui soi de virus.

— Un virus misterios. Virusul urii.

— Nu e bine să urăşti.

— Am o faţă de Gorgonă, spuse Mama May, privindu-l cu ochii ei tineri, limpezi şi calmi.

— O maschezi foarte bine, remarcă Edward.

Dar pentru o clipă i se păru că vede în adâncul ochilor ei ceva mic şi negru care îi spiona. Se sperie.

— Spuneai în scrisoarea dumitale, continuă el, că vă pare rău pentru... ce s-a întâmplat... pentru nenorocirea mea... despre care citiserăţi. Dar de când am venit aici, nimeni nu m-a întrebat nimic despre asta. Singurul om cu care am vorbit e Jesse.

— N-ai deschis subiectul. Aşa că nu l-am deschis nici noi.

— Poate că nu vă interesa.

— Voiam să ne spui tu când ţi se părea că a sosit timpul.

— Cred că nu v-a păsat absolut deloc!

— Toţi avem în vieţile noastre orori cu care trebuie să trăim. Trebuie să ne călim inima cu răul pe care l-am făcut altora, să ne iertăm pe noi înşine şi să ne uităm faptele, aşa cum victimele lor ar face dacă ar fi oneste.

— Dar noi n-ar trebui să fim oneşti?

— Asta ţine întotdeauna de viitor.

— Asta-i tot ce ai de spus pe tema asta?

— Noi avem necazurile noastre, tu le ai pe ale tale. Bărbaţii trebuie să-şi omoare taţii. Viaţa trebuie să meargă înainte.

— Ce vrei să spui?

— Doar că trebuie să te maturizezi, Edward. Toţi suntem în mâinile sorţii. Fratele acela al tău, fiul lui Cuno...

— Stuart...

— El ştie ce are de făcut. N-a renunţat la sex?

— E dus cu pluta.

— Sau e bun. În orice caz, e extrem. De asta e nevoie acum, de extreme.

— Te-am dezamăgit.

— Nu...

— Poate că voiai să eșuez, voiai ca Jesse să fie deziluzionat în privința mea, de-asta m-ai chemat.

— Nu... Doar că nu mă surprinzi. Ești un tovarăș potrivit pentru Ilona.

Edward se simți ispitit s-o surprindă vorbindu-i despre Brownie și despre Elspeth Macran; dar era o mișcare prea periculoasă. În orice caz, începea să se simtă ciudat, i se făcuse somn. Chipul Mamei May, neted și calm, zâmbind discret, începuse să pâlpâie, se mărise și se mișca ușor, ca la o adiere de vânt. În jurul lămpii se rotea ritmic un inel de fluturași albi.

— M-ai drogat, nu-i așa, ai pus droguri în vin, mă faci să am vedenii...

— Te-ai drogat singur, Edward. Înainte să vii aici te-ai drogat pentru toată viața. Mă pricep la lucrurile astea. Efectul substanțelor pe care le-ai folosit nu încetează niciodată, nu te lasă niciodată în pace. Nu știai asta? Așa ți-ai omorât prietenul, îți amintești?

— Nu... vorbi așa...

— O, tu, cu necazurile tale! Nu știi nimic, nu vezi nimic. Întrebarea e cât poți face tu pentru *mine*? Ce poți face pentru mine în faza asta a vieții mele... Sau o să mă autodistrug sub ochii tăi? Cât poți tu să mă iubești... Poți să mă ajuți, mă poți iubi, mă poți iubi *îndeajuns*?

În Atrium intră Bettina, închizând ușa după ea. Își desfăcuse părul.

— Ce faci, flirtezi cu Mama May? glumi ea cu Edward. Hai acum, hai la culcare, o ea îndemnă pe Mama May.

Edward se ridică și ieși clătinându-se din Atrium. Uitându-se peste umăr, nu mai văzu nimic în afară de lampa ce-și strecura lumina printr-un nor de fluturași.

Stanford

Dragul meu Stuart,

Tata, care e aici, mi-a spus că-ţi propui să renunţi la a gândi. Asta mă îngrijorează. Nu poţi să faci aşa ceva. Sigur, tata s-ar putea să exagereze. Din cauza vechilor lui necazuri (pe care le ştii), îi place să creadă că toată lumea are obsesii ieşite din comun şi că este în secret *in extremis*. Poate a înţeles el greşit. Poate că doar pentru moment ţi s-a făcut pur şi simplu lehamite, aşa cum ni se întâmplă tuturor din când în când. Când gândeşti treci prin chinurile iadului. Dar în caz că e ceva serios, te rog din suflet să n-o faci. E o idee proastă, e o idee *abstractă*. Nu vreau să intru în opoziţii precum binele moral versus treburi murdare. Nu că aş fi de părere că subiectul nu e important – sunt de părere că e *cel mai important* – pentru noi toţi, vreau să zic, dar e imposibil să vorbeşti despre asta, mai ales într-o scrisoare, nu e timp sau, mai degrabă, doar faţă în faţă poţi elimina formulările nepotrivite. (Şi, ghinion, tu te afli la şapte mii de mile depărtare.) Bănuiesc că depărtarea e greu fie şi de numit, că ea „survine" infinit de încet, în caz că survine, ca un rezultat abia vizibil, oricât ai aştepta. Nu se poate să fie un „program", nu-i aşa? Nici dacă intri la mănăstire nu se poate. Platon spunea că ea vine prin harul divin. Sigur că asta nu înseamnă că e o chestiune de noroc. Dar trebuie să lucrezi la ceva, la orice, şi să fii prezent. Mă întreb dacă oare contează să vrei. (Ar fi prea inteligent să spui că e un obstacol pozitiv!) Ce vreau eu de fapt să zic (am ajuns şi la asta) e că o să fii nenorocit, o să suferi, o să te simţi inutil, tu eşti un intelectual, o să-ţi lipsească gândirea, *o să te îmbolnăveşti*: şi dacă întrerupi acum, n-o să fie deloc uşor să te întorci (uită-te la piaţa muncii). Aşa că n-o face. Dacă vrei să fii „lucrător social",

de ce nu încerci să predai la universitate? E exact același lucru. În ziua de azi, puștimea trebuie dădăcită non-stop. În plus, ia în considerare că lumea a apucat-o pe o cale îngrozitor de greșită (eu aici văd o mulțime de semne) și peste zece ani o să avem nevoie de toți oamenii cinstiți pe care-o să-i putem găsi pentru poziții de influență. (Pentru binele tău am evitat cuvântul „putere".) Nu vorbesc în sens îngust, politic. Poate că vremea politicii *înguste* a trecut.

Cât despre mine, o duc aici ca un rege sau măcar ca un hedonist (ceea ce nu sunt). E ușor să faci asta în America. (Da, bine, dacă nu ești sărac, negru etc.) Sincer să fiu, sunt de-a dreptul fericit. Sau aș fi fericit, dacă n-ar exista, bine-înțeles, dragostea și problemele sexuale, solubile, sper. (Pe astea nu le poți evita nici măcar tu!) Unele noi, nu cele vechi. (Despre lucrurile care-ți displac evident că n-am să vorbesc.) Toți sunt frumoși pe-aici, bărbații, femeile, înalți, puternici, curați, sănătoși, cu ochi strălucitori. Vino și fă-mi o vizită. Am putea discuta despre toate astea. Vino să vezi zeii pământeni înainte să renunți la rasa umană. Vino să mă vezi *pe mine*.

Acesta e un simplu mesaj. O să-ți scriu mai târziu o scrisoare.

Al tău,
Giles

Stuart Cuno zâmbi citind scrisoarea prietenului său Giles Brightwalton și o îndesă în buzunar. Se afla în sala frizelor Partenonului din British Museum și îl aștepta pe Meredith McCaskerville. Obișnuiau să alerge împreună. Astăzi însă s-ar putea să se plimbe doar. Aveau de discutat. Cu toate astea, comunicarea dintre Stuart și băiat era preponderent fără cuvinte.

Stuart și Meredith se întâlneau în diferite locuri cu o anumită semnificație, uneori într-o galerie de artă, alteori într-un parc, deseori la British Museum. Erau ca un fel de întâlniri secrete (deși, evident,

nu erau secrete). Băteau toată Londra, din puncte depărtate, traversând timpul și spațiul, apropiindu-se, până ce, deodată, se găseau în sfârșit unul în prezența celuilalt. Întâlnirile acestea, întotdeauna oarecum ciudate și surprinzătoare, durau de multă vreme, de pe când Stuart era „unchiul" și Meredith țopăia în jurul lui ca un cățeluș și-i dădea pumni și palme în joacă. Dar toate astea se schimbaseră în mod fericit, de la sine, fiecare înțelegând că celălalt se schimbase. Acum Stuart îl aștepta nerăbdător pe puștiul cel înalt și drept, independent, demn și calm, cu misterul și reticența lui laconică.

Totuși, în momentul acesta, deși știa că Meredith trebuie să sosească din clipă-n clipă, Stuart se gândea că problemele pe care le ridica scrisoarea lui Giles Brightwalton chiar nu-l afectau deloc. N-o să ducă dorul plăcerii de a fi „intelectual" sau „universitar". De fapt, renunța la povara asta cu un mare sentiment de ușurare și fără să i se pară deloc o lașitate. (Giles nu-l învinuise de lașitate, dar Harry, da.) Cât despre posibilitatea de a deveni, în timp, un element de influență, de putere în slujba binelui, Stuart credea (abordând foarte precaut acest aspect) că, pe calea *lui*, era probabil să obțină mai multă asemenea putere. Ăsta să fi fost oare țelul lui? Nu. Harry spunea că un om credincios trebuie să aibă un țel. (N-avea nici un rost să discuți cuvântul „credincios" cu Harry.) Stuart putea să-și formuleze „țelul" cel mult în termeni negativi și excesiv de generali. Voia să evite să fie rău. Voia să fie bun. Era ceva neobișnuit? Credea el despre sine că e ieșit din comun? Trebuia să fie în mod permanent și fundamental singur, acum, la începutul vieții, nu numai în felul în care sunt singuri preoții celibatari, ci așa cum oricine e, la urma urmei, singur. Ce întâmplare îl făcuse să-și trăiască viața pe dos în felul ăsta? Asta era întrebarea altcuiva. Nu se întâmplase nimic, așa era și gata. Renunța la talentele lui așa cum fac călugării sub ascultare. El nu era călugăr, dar era sub ascultare. Era greșit

să se gândească în felul ăsta la această problemă... Sau era greșit însuși faptul de a se gândi la ea? Nu se putea împiedica să gândească. Dar de multe ori își lăsa gândurile să se înalțe și să se împrăștie precum fumul. Giles spusese că nu poate fi un program. Harry spusese că toată treaba asta e o fantezie sexuală. Cineva spusese că nu există nici un drum, numai capătul, ceea ce numim noi drum e numai umblet brambura.

Sigur, își spunea el, la mine, *asta* e o problemă de dragoste și pasiune, care într-un fel neagă timpul și în același timp îl creează, își creează propria necesitate și propriul ritm. Înseamnă să privești în altă parte. Așa că mă orientez pe măsură ce înaintez. *Asta* se referea la ceea ce el nu voia să numească folosind dezgustătorul nume de Dumnezeu și nici cu vechiul nume, sec și penibil, de religie. Religia n-o respingea așa cum îl respingea pe Dumnezeu, dar limbajul lui personal excludea acest cuvânt. Era o pasiune necesară, o dragoste necesară, care se pricepea să-și creeze statutul de a fi atrasă de ceea ce e sfânt. Dumnezeu ar fi fost potrivit, ca obiect permanent și nedegradabil al dragostei, ca să folosească expresia lui Thomas, care purifica automat orice dorință. Dar toate trebuie să poată să se întâmple fără Dumnezeu. N-ai putea, în felul ăsta, să iubești cu siguranță totul? Pe undeva, în slăbiciunea lui, licărea dorința de a primi un semn, de a vedea o lumină care să reveleze ceva. Și totuși, nu strălucea asupra *a toate*? Inclusiv asupra răului? Poți fi spectator al răului? Era și-așa destul de greu să fii spectator al suferinței: misterioasa, oribila, intangibila suferință a altora. Suferința lui Edward. Suferința animalelor. Suferința întregii planete, copleșită de încercări, de nedreptăți, de dureri nepotolite. Întreaga creație, gemând și chinuindu-se în mizerie și păcat. Pentru asta nu existau soluții, nu exista la capătul lumii vreun înțelept care să trăiască într-o peșteră sau să muncească într-un birou sau pe ogor și care să știe răspunsul.

Erau elementele negative, imposibilitatea de a înțelege. Să forțeze ușa sfințeniei și a cunoașterii cu un instrument fin, dar foarte pur: acesta să-i fi fost scopul? De unde vin, fir-ar să fie, asemenea idei, asemenea imagini, chirurgicale, sexuale? Să fie o formă de nebunie, să fie extaz? Negarea acestor ambiții, a acestor formulări venea ca un fel de plăcere, ca și cum ar deschide ochii într-un întuneric deplin. Îngenunchează și lasă întunericul să curgă peste tine, îngenunchează și cere iertare pentru păcatul de a exista. Cineva l-a descris pe Dumnezeu ca pe o efervescență în întuneric, o fierbere vastă și întunecată a ființei care se creează perpetuu pe sine. Ceva ce a văzut și Keats. Hristos cel mistic umblând pe marea în fierbere. Hristos în Limburi. Îngeri îmbrățișându-i pe păcătoșii pocăiți într-un tablou de Botticelli.

Stuart conștientiza un sentiment pe care-l trăia des în ultima vreme: era aproape adormit și, în același timp, într-o intensă stare de veghe. Câte fragmente ciudate de imagini i se perindau atunci prin fața ochilor, atât de vii și de încărcate de sens. Era genul de lucruri (de fapt, erau tot felul de lucruri) de care își amintea că-i spusese lui Edward să se agațe, talismane, taine, obiecte sfinte sălășluind în ungherele minții așa cum ar putea sălășlui în ungherele bisericilor sau altarelor. Stuart avea în minte imaginea unei mici reprezentări a unui zeu, sau poate era o simplă piatră, pe o ridicătură udă de stâncă, lângă o fântână sau o cascadă. Nu-și amintea să fi văzut vreodată așa ceva, poate că visase. Ce era și cu „sfințenia“ asta, pe care părea s-o considere atât de ubicuă și importantă? Să fi fost oare primejdioasă, o față ambiguă a binelui, o față lipsită de expresie a sexului? Totuși, unde era Edward, nu era oare timpul să se întoarcă din refugiul în care îl trimisese magicianul Thomas? Simțea dorința arzătoare să-l vadă pe Edward, să-l ajute, *să afle* cum. La început nu-i fusese de nici un folos lui Edward. Oare putea să-l

ajute acum? Oare putea să ajute pe cineva? Câteodată se simțea tare singur cu acel *ceva* care părea să-l țină departe de oameni, stare care nu putea fi bună. Oare aveau să se schimbe toate când își va găsi o slujbă? Slujbă: ce cuvânt ciudat și tocit. Îl iubea pe Edward, îl iubea pe Harry. Îl iubea pe Meredith. Pe Stuart nu-l îngrijorau sentimentele sexuale pe care le avea față de băiat. Avea, sau avusese, sentimente sexuale mai mult sau mai puțin vagi față de tot soiul de lucruri și de persoane, profesori, fete întâlnite prin trenuri, probleme de matematică, obiecte sfinte, ideea de a fi bun. Sexul părea să fie prezent în toate. Era ceva neobișnuit? Era el oare „suprasexuat", ce-o mai fi însemnat și asta? Aspectele mecanice, superficiale ale dorințelor caracteristice tinereții și le rezolva singur, discret și fără vină, ștergând cu ușurință orice tendință către fanteziile erotice.

Privirea-i începu să înregistreze obiectele necunoscute din jur. Neavând parte de o educație clasică dincolo de câteva noțiuni de latină elementară, Stuart avea idei cam neclare despre greci, cu care totuși se identifica fervent. Cunoștea frizele Partenonului foarte bine, în felul lui meticulos, dar diletant. Îi plăceau tinerii călăreți. Se văzuse întotdeauna în chip de călăreț, deși nu avusese în viața lui un cal. Printr-o asociație ciudată și întortocheată, genul de asociație a fragmentelor disparate care îl interesau la el însuși, lega ideea de călărie de imaginea morții bunicului său, pe care Harry, fără să vrea să-i creeze băiatului o obsesie, i-o împărtășise de multă vreme: înotătorul neajutorat, imaginea pânzei albe a bărcii îndepărtându-se încet și destrămându-se ca o fantomă. Poate legătura asta venea cumva prin cultura greacă, ceva primejdios și eroic și nespus de trist, amănunțit conturat într-o lumină pură. În imaginea pe care o avea Stuart despre moartea bunicului său era întotdeauna dimineața devreme, cerul era senin și rece, iar marea calmă.

Procesiunea Partenonului era, în încremenirea ei, atât de coerentă, mișcându-se sau așteptând să se miște, cai cabrați, călăreți balansându-se, totul imobil, înaintând temeinic, o procesiune către un mister. Nu, nu era ceva nevinovat; tinerii aceia degajați erau prea frumoși. Nici zeii, atât de relaxați, atât de calmi în odihna lor, nu erau nevinovați. Singurele fără vină erau animalele, caii și vitele de sacrificiu, ridicându-și capetele frumoase, ridicându-și către ceruri capetele înduioșătoare în lipsa lor de suspiciune; și un băiețel, paj sau lacheu, mai mic chiar decât Meredith. Nu chiar nevinovat, dar nici vicios. Imaginile acestea țineau de soartă. Și, ieșind la suprafață printr-o asociație de contraste, Stuart văzu părul împletit al unei fete, cozile despărțite la ceafă, atârnând în valuri uriașe. Și l-o fi împletit oare și în ziua morții, într-o zi când a aflat c-o să moară? Poți să-ți împletești părul în orice zi, cât ar fi ea de cumplită, ca și cum te-ai bărbieri înainte să urci pe eșafod. Ah, detaliile, ce greu de îndurat erau detaliile.

Și iată că apăruse Meredith, materializându-se în fața șirului de călăreți, băiatul cel milităros, ordonat, solemn, concis, cu un aer de dandy în hainele lui de culoare închisă.

— Era la muzeu o expoziție pentru orbi, spuse Meredith.

Se plimbau fără țintă, sau poate dirijați de băiat, și tocmai traversaseră Tottenham Court Road. Asta-i scosese din Bloomsbury[1], atât din zonă cât și din concept. Muzeul era, bineînțeles, altceva, era un palat al luminii și înțelepciunii, plutind ca un pachebot maiestuos pe marea întunecată. Lui Stuart nu-i plăceau străzile dichisite și sobre, pline de amintirea atoateștiutorilor ălora

1. Zonă centrală a Londrei în care se află British Museum, dar și un cartier rezidențial al protipendadei.

aroganți[1], care-i priviseră de sus pe bunicul și pe străbunicul său și în fața cărora până și Harry își scotea pălăria. Ce mult îl supăra pe Stuart admirația aceea lipsită de discernământ. Peste drum era partea de nord a cartierului Soho, duhnind a păcat, nimic de zis, dar forfotind de omenire pe toate străzile lui soioase și prin toate prăvălioarele.

— Era o expoziție pentru orbi, statui de animale, ca să le poată pipăi, antichități pe care le știi, grecești, egiptene, chinezești, animale superbe. Oricine putea să le pipăie. Și eu le-am pipăit și le-am mângâiat, și o mulțime de lume, dar nu orbii, *ei* nu erau prezenți. Mi-ar fi plăcut să văd orbii pipăind animalele. Eu, dac-aș fi orb, n-aș ieși nicăieri, aș sta acasă. Nu m-aș duce la expoziții pentru orbi. Parcă m-aș jena... Aș fi prea mândru, mi-ar fi prea rușine...

— N-ai avea de ce să-ți fie rușine, îl contrazise Stuart.

Dar știa ce voia să zică Meredith. El cum s-ar comporta dacă ar fi orb?

— Lumea nu se poate abține să-i privească de sus pe infirmi. Eu unul m-aș ascunde.

— Ba nu te-ai ascunde, spuse Stuart. Ai fi un om diferit, mai curajos.

— Curajul e un produs al circumstanțelor, după părerea ta? întrebă Meredith cu glasul lui de copil, spart și afectat, cu accent scoțian.

— Parțial. Dar curajul nu e un lucru de sine stătător, e o parte din atitudinea ta față de lume. Când ai parte de ceva atât de cumplit cum e lipsa vederii, nu poți ști dinainte cât de curajos o să fii sau ce-o să faci...

---

1. Aluzie la „Grupul din Bloomsbury", celebră grupare literară și culturală care a avut o influență importantă asupra culturii și întregii societăți britanice din prima jumătate a secolului al XX-lea. Cei mai cunoscuți membri ai acestui grup sunt Virginia Woolf, John Maynard Keynes, E.M. Forster și Lytton Strachey.

— S-ar putea să cazi în greșeală.

— Da, dar întotdeauna cazi în greșeală, pentru asta există un număr infinit de căi. Curajul și dorința noastră de a fi buni sunt puse la încercare în fiecare zi...

Dădu să adauge „în fiecare clipă", dar se abținu.

— Dar tu nu greșești, nu-i așa? Eu nu te văd greșind. Ești singurul om din câți cunosc care nu e imoral.

Stuart se întrebă cum ar putea răspunde la asta.

— Ba sunt imoral, doar că nu ai tu cum să vezi.

Și totuși, cred că sunt diferit, continuă el în gând. Ce-i cu ideea asta? E o idee bună sau rea? N-am voie în ruptul capului să-l dezamăgesc pe Meredith, își mai spuse el.

— Păi totul e să nu iasă la suprafață, nu-i așa? Gândurile nu contează.

— Oho, ba da, făcu Stuart. Contează mult de tot. Te ajută sau te împiedică *să faci* ceva. Și, oricum, contează prin ele însele...

— Fiindcă le vede Dumnezeu? Eu nu cred în Dumnezeu. Și nici tu nu crezi.

— Contează. Există. Iar gândurile rele mai bine n-ar exista.

— Nu știu cum ar putea cineva să se descotorosească de gândurile rele, pur și simplu îți vin. Eu am gânduri *oribile*. Nici nu-ți faci idee!

Stuart rezistă ispitei de a-l întreba care sunt gândurile acelea. Băiatul voia doar să-l șocheze, să facă o mică dramă emoțională, palpitantă, provocându-l să-l dezaprobe. Era din ce în ce mai prudent față de asemenea „avansuri" în relația lui cu Meredith. Întotdeauna e mai bine să nu rostești ticăloșiile, rostirea le conferă mai multă realitate și le face să se înrădăcineze mai bine. Nu voia să reflecteze la gândurile rele ale lui Meredith, ba chiar se temea să le audă.

— Mai demult, zise el, oamenii se rugau să fie feriți de gânduri rele. Ți-am mai spus asta. Ar trebui să stai în fiecare seară în liniște și să le lași

să se risipească. Să observi cât sunt de nereale, bazate pe idei false și pe atitudini egoiste.

— Nu știu cum ar putea fi nereale din moment ce sunt prezente. Tu crezi că mă refer la gânduri despre sex. Unii spun că astea nu contează, că sunt sănătoase.

— Spuneai că sunt oribile. Omul trebuie să-și judece gândurile. Nu-i chiar așa de greu. Oricum, poți să încerci. Și în cazul ăsta te poate ajuta ședereа, să te distanțezi și să-ți liniștești mintea, să te gândești eventual la ceva bun.

— Ceva bun. Există așa ceva?

— Meredith, știi că există tot felul de lucruri bune.

— Știu eu asta? Eu unul cred că toate pe lumea asta sunt acoperite cu un soi de praf cenușiu. Oricum, nu văd rostul dacă nu există Dumnezeu. E adevărat că Newton ar fi descoperit relativitatea dacă n-ar fi crezut în Dumnezeu?

— Cine ți-a băgat chestia asta în cap?

— Ursula. A spus asta când a fost odată la noi la masă, erai și tu acolo, eu ascultam la ușă, mereu ascult.

— Nu cred...

— Acum o să zici că nu e bine să asculți la uși.

— Taci din gură. Nu cred. Matematica e...

— Mai tare ca Dumnezeu?

— E o forță atât de puternică, autogeneratoare. Mă îndoiesc că noțiunea de explicație prin divinitate l-ar fi oprit pe Newton dacă ar fi fost capabil să conceapă ideea de relativitate. Pur și simplu i-a fost imposibil, din cauza întregului context intelectual.

— Din cauza asta ai renunțat la matematică?

— Fiindcă e mai puternică decât Dumnezeu? Nu.

— Ar fi cazul să renunț și eu la matematică, la istorie, la latină?

— Sigur că nu. Ce-ți trece prin cap? Trebuie să studiezi cât de mult te țin puterile!

— Nu văd... Ei, nu contează... Oricum n-o să fiu în stare să-mi găsesc o slujbă... Doar dacă nu

face tata ceva învârteli să-mi facă rost de ceva... Nu-i rău să faci parte din Sistem. Tata mi-a zis că nu ți-au plăcut posterele din camera mea, așa că le-am dat jos.

— Bravo.

— Alea cu tipe și cu cimpanzei pe budă.

— Nu știu ce-ai putut să vezi la jegurile alea. Și e așa de urât față de bietele animale să le insultăm cu vulgaritatea noastră omenească.

— Erau niște animale tare frumoase în expoziția aia. Vulgaritatea e, deci, partea proastă?

— Sper că nu te-ai mai uitat la mizerabilele alea de filme porno.

— Mi-a spus și tata să nu mă mai uit. I-am spus că n-o să mă mai uit.

— Dar te-ai mai uitat?

— Da. Toți se uită. Și nu cred că tatei îi pasă cu adevărat.

— Mie îmi pasă.

— Nu mi-ai spus să nu mă uit la vasul acela grecesc de la muzeu, cu satirii care fugăresc nimfele.

— Aceea e o operă de artă.

— Nu văd diferența.

— E frumos și...

— De fapt nu ți-a plăcut că mă uit, m-ai tras de-acolo.

— Nu-i adevărat.

— Deci în ultimă instanță e vorba de vulgaritate, nu de bine și de rău. E vorba de cât de frumos sau de elegant e ceva, nu ce reprezintă.

— Ba este vorba de bine și de rău... De cum e prezentat... lucrul ăla... E gândul... se încurcă Stuart în explicații. Și, oricum, lucrurile au legătură între ele. Nu doar că te-ai uitat la jegurile alea, l-ai mai și mințit pe tatăl tău.

— Asta-i mai grav?

— E ceva profund. Nu începe să minți, Meredith. Pur și simplu *nu începe*.

— A, dar am început deja. Am ceva vechime. Oricum, mă îndoiesc că m-a crezut. Nu se așteaptă el să-i spun adevărul.

— Ba sunt sigur că se așteaptă. Nu mai vorbi așa de tatăl tău.

— Iartă-mă. Pe tine nu te mint, bineînțeles.

— Mă bucur.

— Dar asta-i și din cauză că pe tine te pot ghici. Știu ce-o să spui. Știu că n-o să te superi *cu adevărat*.

— Eu, în locul tău, n-aș fi așa de sigur, îl contrazise Stuart râzând. Dar... Of, Doamne... Nu poți câștiga!

Își coborî ochii spre băiat, spre părul lui blond, îngrijit pieptănat, dar ciufulit de briză, spre buclele grele, mătăsoase, spre bretonul tăiat drept, spre semnul din naștere, ce semăna cu o vânătaie, un pic lucios. Meredith se uita la el cu privirea lui șireată, calmă, neștiind probabil cum să interpreteze această exclamație. Trimise cu un șut o cutie turtită de Coca-Cola într-un morman de varză putrezită, al cărei miros se întrepătrundea cu parfumul de mirodenii ce răzbătea dintr-o prăvălioară grecească. Se vedea de-acum și Turnul Poștei.

Discuția aceasta o purtaseră mergând pe stradă, pe trotuarele aglomerate, ferindu-se din calea altor oameni, oprindu-se, lovindu-se cu umerii de alți umeri, traversând, auzind cuvinte rostite în mai multe limbi, izolați în mijlocul torentului uman. Meredith se opri în fața unei vitrine:

— Ia uită-te la *asta*!

Stuart văzu ce fel de magazin era, ce fel de poze erau expuse în vitrină.

— Ei, hai, Meredith!

Se puseră din nou în mișcare.

— Te-ai uitat, făcu Meredith. *Am văzut* că te-ai uitat. Erai *interesat*.

Stuart se uitase, într-adevăr. Și se mai uitase și-n alte dăți, câteva secunde, când trecuse pe lângă asemenea magazine. Supărător era faptul că-și dăduse seama pe loc *ce fel* de poze erau, pentru el, „interesante".

— Asta-i problema mea, răspunse el. Doar că nu-i o problemă.

Luând-o iar din loc, devenise conștient de sine și de obstacolele umane, de privirile ostile, de harababura sonoră, conștient că era un stâlp de carne umblător, un bărbat înalt și voinic, cu o față palidă și mirată, cu gură mică și ochi galbeni de animal, un animal mare și diform, mereu la pândă, încurcându-i pe oameni cu prezența lui.

— Toată discuția asta cu ce e bine și ce e rău, cu care-i tot dai înainte, spuse Meredith, te privește doar pe tine. Alții nu cred că e important. Ei nu cred că poți da un răspuns. Ei nu cred că e cel mai important lucru din viața asta.

— Dar tu ce crezi, Meredith?

— A, eu nu contez... Ce cred eu... nu contează.

— Fiindcă ești copil?

— Fiindcă nimic nu contează.

— Unele lucruri nu contează prea mult. Altele însă contează în mod absolut. O să descoperi asta. De fapt, o știi deja.

— Vrei să-ți spun de unde știu că nimic nu contează?

— Dă-i drumul.

— Fiindcă maică-mea are un amant. Deci totul este permis.

— *Cee*?

— Mi-a cerut să nu-i spun tatei și nu i-am spus. Deci, vezi, totul este permis și nimic nu contează. QED.

— Imposibil, făcu Stuart aiurit.

Fața băiatului era schimonosită de o expresie pe care Stuart nu i-o mai văzuse niciodată.

— Meredith, e imposibil, repetă el.

*

Harry Cuno fu trezit din somn de ceea ce i se păru a fi o lumină puternică îndreptată spre fața lui. Se ridică în capul oaselor, gândindu-se că era lumina lunii ce pătrundea printre draperii. Dar

acum nu mai vedea nici o lumină; și stând așa, nemișcat, ajunse la convingerea că fusese trezit de o lanternă puternică, așezată o clipă pe ochii lui închiși. Se sperie îngrozitor. Rămase în întuneric, cu simțurile încordate; nici un zgomot, nici o lumină. Apoi auzi un zgomot stins, un zgomot înfundat și întunecat, apoi un zăngănit ce părea să vină de la parter. Se furișă jos din pat și rămase în picioare, tremurând. Zgomotul se auzi din nou, acum părea că vine din grădină. Se apropie cu pași mărunți de fereastră, depărtă un pic draperiile și-și strecură privirea afară. Lumina cenușie, estompată a primilor zori îi dezvălui în grădină două siluete. Făceau ceva foarte ciudat, erau încovoiate; Harry își dădu îngrozit seama că *sapă*, că săpaseră deja o groapă lungă și adâncă în peluză. Auzi din nou zăngănitul acela slab, era de la hârleţele care se ciocneau între ele. Se străduí să străpungă mai bine cu privirea vălul cenușiu de lumină. Intruşii aceia necunoscuți îl înspăimântau, ce puteau să caute ei la ora aceea în grădina lui? Erau îmbrăcați în mantale alburii și aveau, din câte își dădu seama, bărbi lungi, albe, care aproape se confundau cu mantalele. Erau niște *bătrâni*. Harry avu brusc revelația că *îi sapă lui mormântul*. În aceeași clipă îi recunoscu pe cei doi bătrâni încovoiați: erau tatăl său și Thomas McCaskerville.

Fusese, bineînțeles, un vis, și Harry se gândea acum la el, stând într-un fotoliu mic, drăguț, pe care îl cumpărase de curând dintr-un magazin de antichități. Se afla într-un apartament micuț, *micuțul apartament* în care voia s-o aducă pe Midge, „cuibușorul dragostei" împotriva căruia ea protestase, dar în care acum avea să vină precis; la fel de precis cum avea să vină cu el în weekend în scurta excursie (atât de grăbită, atât de *scurtă*, așa cum tot accentua el) care trebuia să coincidă cu conferința lui Thomas de la Geneva și cu vacanța lui Meredith, în care băiatul urma să plece în Țara Galilor, la o școală înfrățită cu a lui. Harry nu-i spusese încă

iubitei lui de existența apartamentului. Nu era încă amenajat complet și voia ca, atunci când o să i-l arate, să fie minunat, perfect, irezistibil de ispititor. Și, oricum, nu trebuia făcut mai mult de un pas o dată. Midge o să vină cu el în weekend și vor fi, pentru prima dată în viață, absolut singuri, nu acasă la el sau la ea, în casele acelea pline de fantome ostile, ci în camera lor, în noua lor cameră, dereticată și aranjată pentru ei, o cameră de hotel în care vor sta ca un cuplu căsătorit, o prefigurare a casei lor, a căminului lor, a timpului când vor fi mereu împreună. Weekendul acela o va schimba, așa cum o schimbase până acum fiecare concesie, cât de mică, și fuseseră multe concesii-etape în lunga, dar atât de deplina metamorfoză a lui Midge din femeia lui Thomas în femeia lui Harry. Atingerea lui de zeu al preschimbărilor o transformase total, dăruind-o cu o ființă nouă, recompunând-o atom cu atom, mai tânără, mai frumoasă, mai plină de viață. După weekend o să accepte apartamentul, i se va părea natural, i se va părea de dorit. Harry știa că Midge, deși era cât se poate de îndrăgostită, nu avea nevoie de el în felul acela imperativ, chinuitor, groaznic, în care el avea nevoie de ea. Nu-și *simțea* nevoia; poate că era prea sigură de supunerea lui absolută, poate că trebuia s-o sperie nițel? S-ar putea să aplice și tactica asta. Avea nevoie de ea așa cum drogatul are nevoie de doza lui, fără ea se foia și gemea întruna de dor. O țineau încă pe loc, oprind-o de la capitularea definitivă, firele anemice ale lipsei de curaj în sfidarea convențiilor și resturi de afecțiune pentru soțul ei, iraționale, dictate mai mult de obișnuință. Gândindu-se la resturile acelea, Harry își încleștă pumnii și-și mușcă buzele. Și ele trebuiau transformate, preschimbate treptat în indiferență, în aversiune, preferabil în ură. Nu cu multă vreme în urmă, Midge afirmase că și l-ar putea închipui pe Thomas, dar nu pe Harry, trăind fericit fără ea. Asta era un progres. Urându-l el însuși pe Thomas, putea s-o

facă și pe Midge să-l urască. Deja îl ura un pic. Dar trebuia să-i perfecționeze ura. Ura asta, pe care o tot plămădea, n-o dorea de dragul urii, ca pe un trofeu pentru sine sau ca pe o podoabă pentru Midge. Era pur și simplu o parte necesară a mecanismului sau a chimiei schimbării; ca o pată care se întinde sau ca o pârghie. Și în sensul ăsta se putea spune chiar că Harry îl ura pe Thomas fără animozitate personală.

Și pe urmă, își zicea el, o să ne luăm o casă în Franța, sau poate în Italia. Gândul ăsta căpătă în mintea lui o asemenea aparență de realitate, se amestecă atât de repede cu parfumul cald, puternic, insidios, al fericirii, că făcu un gest instinctiv de nerăbdare. La ce mai era nevoie de apartamentul ăsta, de fotoliul ăsta, de draperiile astea, de televizorul ăsta, ba și de cratița pe care o cumpărase și care-l făcea atât de mulțumit de sine, când ar putea acum, atât de curând, *să meargă direct* în casa lor din Franța? Cât de *înnebunitoare* era încetineala ei. Nici după weekendul ăsta n-o să facă nimic? Trebuia mai întâi să aibă grijă de fiecare pas, ca să fie sigur că n-o să aibă parte de un recul. Nu trebuia să se grăbească.

Sinistrul vis îi reveni apoi în minte și îl trecură fiori. Nu-și amintea să se fi gândit sau să-l fi visat vreodată pe tatăl său, pe tatăl său cel chipeș, fericit și afectuos, ca pe o figură ostilă. Cum reușise subconștientul lui să invoce atât de puternic vedenia aceea ucigașă? Cum putuse să-l recunoască sub o asemenea înfățișare? Oare fantomele pot fi răuvoitoare, îi invidiau și-i detestau pe cei vii? Probabil eu aș fi o fantomă răuvoitoare, își zise el. Puteau ele oare, metamorfozate în spirite rele, să facă rău celor care le supraviețuiau? Dar de fapt nu tatăl lui era elementul cel mai important al visului. Importantă era înspăimântătoarea imagine a lui Thomas, bătrân și amenințător, care-și trăsese pe deasupra masca unui tată. Ei bine, se pusese singur în primejdie, tații trebuie să se păzească. Dar,

Doamne, ce nebună-i mintea, ce ingenioasă, histrionică, abilă și profundă. Erau multe pericole, unele vizibile, altele ascunse, iar el era gata, cu paloșul în mână, să-și apere femeia iubită.

Harry se simțea acum, și era conștient de sentimentul acela, ca în trecut, când, în multe rânduri, crezuse în puterile și în norocul lui, ca atunci când juca crichet în echipa universității lui sau când candidase pentru Parlament sau când se însurase cu Chloe, știind al cui prunc îl poartă ea în pântec. Toate astea, indiferent de rezultate, țineau de latura lui eroică. Pentru fata de pe meleaguri îndepărtate simțise altceva; nu că ar fi făcut o greșeală, dar era ceva natural, făcea parte dintr-o viață obișnuită. Dacă ea ar fi trăit, ar fi fost el acum un om mult diferit? Sau ar fi părăsit-o de mult? Îndepărtă cu pioșenie gândul acesta urât, asociind imaginea Teresei cu a mamei sale. Romulei, întotdeauna îi spunea Romula în gând, îi plăcuse Teresa. Amândouă erau femei liniștite. Chloe aparținea filonului original al vieții lui Harry; la fel și Midge, ea încă și mai clar. Teresa era moartă, Chloe era moartă. Midge era vie, era viața însăși, schimbându-l și pe el într-un bărbat tânăr, tânăr ca un tânăr cavaler și pur întocmai ca el. Cu o seară înainte, Harry făcuse ceva foarte ciudat. Cotrobăise prin birou, prin tot felul de sertare vechi, adunase toate scrisorile pe care le primise vreodată de la cele două soții ale sale și, grăbit, fără să le mai citească, le arsese pe toate, în șemineul gol din cabinet, aprinzându-le cu chibrituri. Apoi adună cu grijă foile arse, sfărâmicioase, ce purtau încă urmele celor două mâini atât de diferite, le puse într-o pungă și duse punga la gunoi. Nu simțea că înfăptuise o crimă. Trecutul fusese șters, lăsând mai mult loc pentru prezent și viitor. Midge nu merita mai puțin decât totul, atât cât era el în stare să i-l ofere, întregul spațiu, întregul timp. Avea într-adevăr datoria asta. Recent își refăcuse și testamentul, lăsându-le celor doi băieți venituri convenabile,

iar restul, inclusiv casa, lui Midge. Astfel putea avea control asupra viitorului, asigurându-l. Harry simțea în permanență moartea în preajmă; dacă se întâmpla, în timp ce mergea împreună cu Midge cu mașina spre casa lor din Franța, să moară într-un accident? N-ar fi suferit ea când ar fi găsit scrisorile acelea, o suferință cât se poate de inutilă? Avea s-o scutească de durerea aceasta, purtându-i de grijă cu atâta drag și devotament, chiar și de dincolo de mormânt. Închipuindu-și-o pe Midge cum se întoarce singură acasă și *nu* găsește scrisorile, Harry aproape izbucni în plâns.

Gândul la propria moarte îi aduse iarăși visul în minte și își mai aminti ceva legat de el. În vis, el era *tânăr*, bărbat tânăr, neînsurat, neîmplinit; iar *ei* erau *bătrâni*, foarte bătrâni, vechi precum druizii, de o altă rasă. Deci, își spuse el, își săpau de fapt propriul mormânt, iar eu mă uitam la ei de sus. Ei aparțin trecutului, simțeam, când îi priveam, că privesc trecutul. Aici e tinerețea împotriva bătrâneții, Midge și cu mine suntem tineri, Thomas e bătrân, bătrân. Era imposibil de crezut că Thomas nu era mult mai în vârstă decât el, Thomas avea nouăzeci de ani, Harry era eternul tânăr de douăzeci și cinci de ani. Thomas aparține deja morții, ca tata, bietul meu tată care s-a înecat. Sunt niște fantome, firave ca foița de hârtie. Eu mă înalț cu mult deasupra lor. Nu trebuie decât să întind mâna și *să iau* femeia. La începutul unei iubiri împărtășite, omul se simte în stare să trăiască din bucuria pură, hrănindu-se din ea precum cu ostia de împărtășanie. Mai târziu, asta nu mai e de-ajuns, chiar dacă ar veni un înger să-l asigure că Midge îl va iubi în veci, tot n-ar fi de-ajuns. Trebuie să aibă posesie deplină și absolută. Ușa închisă și zăvorâtă. Ah, fericire, ah, Doamne...

Sări în picioare. Forța și energia dorului aproape că-l ridicară de la pământ. Deschise televizorul și se repezi în bucătăria micuță, lovindu-se ca prostul de chiuvetă. Rămase adâncit în contemplarea cratiței

cumpărate, a ceainicului, a cuțitelor și furculițelor, și zâmbi gândindu-se cât de amuzată ar fi Midge să și-l închipuie făcând toate cumpărăturile astea și cum l-ar certa că a cumpărat ce nu trebuie. Deschise robinetul și-l tot învârti până ce un șuvoi năvalnic de apă fierbinte, aburindă, izbi chiuveta de inox și împroșcă scurgătorul de vase, fereastra și costumul lui. Își vârî mâna în șuvoiul fierbinte, a cărui forță rigidă rezistă impactului, apoi și-o trase repede. Fierbințeala îi făcu rău, stârnindu-i durerea de la arsura făcută când apucase cărbunele aprins, în timp ce se certa cu Edward. Închise în grabă robinetul, dădu drumul la apa rece, își ținu mâna sub ea, pe urmă și-o înfășură într-un prosop; dar sări în sus șocat, terorizat când auzi, chiar în spatele lui, vocea lui Thomas McCaskerville.

La naiba, e televizorul, își zise el, nici aici nu scap de individul ăsta. Dar ce șansă rară. Scot eu ceva de-aici. Mă pricep și eu la vrăji. Se întoarse în salonaș tamponându-și mai departe mâna.

Thomas, în gros-plan, se uita țintă în obiectivul camerei, iar lumina reflectoarelor conferea chipului o claritate a detaliilor pe care în viața de zi cu zi n-o puteai vedea. Harry se holba la fața lui mare, de fox terrier, radiind energie, voință și gânduri elevate, la ochii lui reci, de un albastru deschis, măriți de ochelarii pedanți, la bretonul cărunt, tuns îngrijit, la barba frumos tăiată, care amintea vag de barba unui rabin. Harry își dădu seama că niciodată nu văzuse atât de clar chipul lui Thomas. Vocea înaltă, cu accent scoțian, cu o frazare didactică, rotunjea cuvintele și le scuipa ca pe niște alice, acoperindu-i discret buzele cu bule de salivă.

„Așa se face că trebuie să trăim cu gândul morții și s-o vedem ca pe o iluminare și ca pe un drept al nostru, ca pe un bun prețios pe care-l posedăm în cele din urmă, singura noastră avere pe scena aceasta, pe care totu-i numai deșertăciune. Așa-numitul «dor de moarte» nu e ceva negativ, ci e unul dintre cele mai pure instincte ale noastre.

Toate religiile ne cer să murim pentru această lume. Moartea a fost întotdeauna, în gândirea orientală, imaginea nimicirii egoului. Ce vedem noi în ea preschimbă lumea într-un nimic, iar ceea ce lumea vede în ea este nimicul. Nirvana, încetarea oricărei dorințe egoiste, eliberarea de caruselul chinuitor al pasiunilor iluzorii, e înfățișată drept neant, bunurile materiale și carnale sunt doar pulbere și cenușă în lumina eternității ce strălucește nu într-o veșnicie temporală, ci acum, acum, înstăpânindu-se pe fiecare clipă a vieților noastre șovăielnice și lipsite de țintă. Moartea este moartea egoului, iar în acest sens este un drept natural, revendicat și de cei ce se hotărăsc să moară pentru această lume prin nimicirea trupului, care e temnița sufletului; astfel, nimicirea trupului este reprezentarea eliberării sufletului. Iar eliberarea sufletului este țelul adevăratei psihologii. Moartea este singura și cea mai bună reprezentare pe care o avem despre viața mai bună, mai împlinită, după care tânjim și pentru care ne zbatem în întunericul nostru, fără măcar să ne dăm seama. Moartea este centrul vieții. Trebuie să învățăm că suntem deja morți; sufletul trebuie să învețe acum, aici, în prezentul care e tot ce avem, lecția deplinei sale libertăți. Trebuie să auzim glasul sufletului întemnițat, glasurile tuturor sufletelor întemnițate în era aceasta a tehnologiei desăvârșite; când putem vindeca bolile trupești și trimite fotografii pe calea aerului, dar ne mânjim și ne fărâmițăm gândurile și dorințele cu imagini ale vieții dulci, pline, *dolce vita*, trăind ca niște zei, având parte de frumusețea tinereții, de satisfacțiile sexului neîncătușat, de puterea și farmecul bunăstării și ale marilor averi, de un trup sănătos, bronzat, stând pe o plajă însorită, cu picioarele în valurile ce clipocesc încetișor. Nu este asta cea mai deplină reprezentare a fericirii? Astfel suntem zi de zi și ceas de ceas ademeniți și ne umplem de nemulțumire și de dorințe deșarte și distructive. De aceste lucruri ne eliberează experiența morții, disciplina morții în

timpul vieții, pe care n-ar trebui s-o respingem ca pe ceva rezervat bătrâneții neajutorate. Când ajungem la vârsta aceea s-ar putea să nu fim în stare să profităm de ea. Acum e momentul potrivit pentru moarte."

— Da' mai taci odată, javră bătrână, făcu Harry, închizând televizorul și anihilându-l pe Thomas, făcând să-i dispară chipul viu colorat și reducându-i la tăcere vocea stridentă. De ce nu te omori tu, moșneag nebun? Pe naiba, vezi să nu. Tu trăiești, te îngrași și faci avere pe seama dorului de moarte al altora.

Rămase o vreme în picioare, în mijlocul camerei, lângă fotoliul drăguț. Da, ce ciudat, se gândi el, exact așa e. Așa o să fie. Așa vom sta, eu și cu Midge, cu trupurile noastre tinere, frumoase și arse de soare, pe o plajă însorită, cu picioarele în valurile calde, ce clipocesc încetișor. Acolo o să fim. Și-o să avem în mâini pahare cu vin. Și în spatele nostru o să fie un bar și un restaurant mic și fără pretenții, dar excelent, unde o să luăm masa în umbra străpunsă de soare a viței de vie. Iar în spatele restaurantului e un orășel plin cu părculețe și fântâni arteziene. Iar în orășel o să fie o galerie de artă și un mic hotel cu vedere spre catedrală. Iar noi o să fim acolo, își spuse Harry, da, o să fim acolo, *iar Thomas o să fie mort.* Va fi șters din gândurile și din viața noastră ca și cum ar fi murit demult de tot.

Poate că până atunci, își mai zise el, Thomas o să fie într-adevăr mort. Ce tâmpenii spunea... Părea nebun de-a binelea. E un *fanatic*. Poate că de fapt are de gând să se sinucidă. Ne pregătește pentru plecarea lui.

La gândul acesta, Harry simți o împunsătură de admirație. Apoi își aminti de tatăl lui. *Se putea* să se fi sinucis? Nu, nu, *noi* nu ne-am sinucide niciodată. *Noi*, din cealaltă rasă. Să-i dăm *pe ei* la o parte din calea noastră. Și se gândi la Midge și la cum o să fie, cum vor fi ei doi împreună în acel orășel meridional.

Edward era bolnav, bolnav de-a binelea. Avea febră și zăcea în pat, năduşind și zvârcolindu-se, părul lui brun și drept lipindu-i-se de frunte. Îl dureau groaznic toate mădularele și nu-i era bine în nici o poziție. Se simțea slab și speriat, apăsat de iluzii și vise, chinuit de neliniști ascuțite, sfredelitoare. Dacă Brownie îl chemase și el nu putuse merge la întâlnire, dacă *ele* interceptaseră biletul și nu-i spuseseră de el? Dacă Jesse ceruse să-l vadă? Dacă Jesse murea?

Îl mai văzuse pe Jesse după episodul din mlaștină, când bătrânul își făcuse apariția atât de ciudat, în timp ce el vorbea cu Brownie. Să fi fost o coincidență? Dar era posibil să nu fi fost? Vedea pretutindeni înțelesuri ascunse, semne rele, capcane. Îl văzuse pe Jesse a doua zi de dimineață, liniștit, cam somnoros, scăldat într-un soi de calm filosofic, deși își găsea cu mare greutate cuvintele. Edward șezuse o vreme lângă patul lui, vorbind și el puțin; Jesse murmura ceva dezlânat, conștient de prezența lui Edward, dar fără să-l privească.

— Arătați bine împreună, în bătaia soarelui, tu și cu fata aia, Brownie, bună bucățică, e bine să fii tânăr, și eu am fost tânăr, îmi aduc aminte, cred... și Ilona dansând... O aud ca pe o muzică, ca pe o muzică. Nu te teme, te-au iertat, te-au iertat toți. Se întunecă... O să adorm și-o să visez iar... Ah, nu se mai termină, n-are să se termine niciodată... Iar și iar... Unde-i Ilona, au pus-o în lanț, ca pe-un cățeluș? Mi se pare c-o aud plângând. Eu nu blestem pe nimeni, nu uita. Dar, vai, puterea, puterea... *dansul*... E tare dureros.

Ceva mai târziu, Edward începu să se simtă rău. După-amiază delira. Mama May îi dădu o poțiune pentru dormit. Avu niște vise groaznice, iar a doua zi nu se simțea deloc mai bine.

Acum era o altă după-amiază și lângă patul lui se desfășura o consultație medicală.

— Cred că-i vorba de malarie, spuse Bettina. Cred că l-au mușcat țânțarii când a fost în luncă.

— Ar putea fi febră glandulară, își dădu cu părerea Mama May.

— N-ai găsit termometrul? Sigur aveam unul. Să se mai ducă Ilona să-l caute?

— L-am căutat o grămadă, se apără Ilona. Am răscolit băile, și Interfectoriul...

— E numai din cauza tuturor lucrurilor pe care mi le-ați dat să le beau și să le mănânc, făcu Edward, sleit de puteri. Nu-mi priesc. M-ați îmbolnăvit, ca să nu pot sta cu el...

— Lasă prostiile, ripostă Bettina.

— Aia-i mâncare pentru zâne, nu-i potrivită pentru oameni...

— E cea mai sănătoasă dietă din lume, atâta tot! spuse Mama May.

— *Știi* că n-am putea să-ți facem rău, adăugă Ilona, noi *te iubim*.

— Ah, Ilona, zise Edward, vreau să te întreb ceva...

Doar că nu-și amintea ce voise s-o întrebe.

Mai târziu, când rămase singur, își aminti. Se ridicase ea cu adevărat de la pământ în timpul dansului aceluia din *dromos*? Poate că și atunci suferise de un soi de perturbare a simțurilor. Oare îl *drogaseră* în mod sistematic, era posibil așa ceva? Și cum s-o întrebe pe Ilona despre asta, despre picioarele ei goale care atinseseră vârfurile firelor de iarbă și-apoi se ridicaseră deasupra lor? N-ar fi părut întrebarea lui nebunească... sau poate impertinentă, nepoliticoasă? Dacă Ilona putea să danseze fără să atingă pământul, nu era asta treaba ei, chiar taina ei?

La lăsarea serii era singur. Se ridică din pat și se duse încet la baie. Se ușură și se uită pe fereastră spre cealaltă latură a Seldenului, Seldenul de Est, unde locuiau femeile. Zona femeilor. În camera Ilonei se zărea lumina unei lămpi și așa îi veni ideea să se ducă până la ea. De ce nu? Fiindcă era

imposibil. Își concentră privirea, dar în cameră nu se vedea nimic, cerul era încă prea luminos, era un aer strălucitor, de un albastru închis, care făcea totul să pară viu și totuși estompat, sau poate că de vină erau ochii lui. Se întoarse încet în cameră și se așeză pe pat. Începu să se gândească la Brownie. Avusese niște vise înfiorătoare cu ea, dar nu și le putea aminti. Acum *totul* depindea de Brownie. Sigur că depindea și de Jesse, dar mai puțin evident. Brownie era mai importantă acum. Poate că boala i se trăgea pur și simplu din *absența lui Brownie*. Cum se cheamă starea aceea când pur și simplu *nu mai poți trăi* fără cineva? Dragoste. Se îndrăgostise oare de Brownie? Ah, ce dor, îi era atât de dor, încât își simțea măruntaiele zbătându-i-se de parcă i le smulgea cineva. Se ghemui de durere, ducându-și mâna la piept, apoi la stomac. *Nu pot să aștept* până mă cheamă ea, își zise Edward, poate că nici n-o să mă cheme, o să mă duc eu la ea mâine, am s-o caut până am s-o găsesc. Sau poate în seara asta.

Se ridică și, cu mișcări încetinite, se îmbrăcă. Era în stare să stea în picioare și chiar să gândească. Își târî picioarele până la fereastră și cuprinse cu privirea pavajul din fața casei, copacii de pe alee și pietrele albe de pe marginile ei. Sunt de multă vreme aici, își spuse el. În lumina vie a serii, tisele crenelate păreau monumentale, frasinii erau deja înfrunziți, ca și stejarii tineri, ale căror frunze de un galben pal, verzui erau încremenite în seara liniștită, lipsită de orice adiere. Edward înregistră acest amănunt ca și cum era foarte important să-l știe, ca și cum ar fi urmat să fie chestionat în legătură cu el. Se sprijini de pervaz și-și lipi fruntea de sticla răcoroasă. Atunci văzu ceva uimitor.

Un bărbat înalt intrase pe nesimțite în scenă, în scena goală care îl aștepta; se opri în mijlocul ei, ca și cum voia să-și pună în evidență suveranitatea. Ieșise dintre copaci și se oprise la marginea terasei, cu fața spre casă. Năpădit pentru o clipă

de vechile fantezii, Edward crezu că e Jesse. Jesse trebuie să fie, se întoarce liniștit acasă, așa cum și-l imagina la început, în timpul absenței sale atât de îndelungate și misterioase. O siluetă înaltă, un rege care se întoarce încrezător în sine, pe neașteptate, în regatul său. Dar Jesse e aici, își aminti el, și, oricum, nu e el... Arată cu totul altfel și, Doamne, îl cunosc pe omul ăsta, nu se poate, *e Stuart*.

Țâșni afară din cameră, se năpusti pe scări în jos abia atingându-le și ajunse la ușa Seldenului de Vest care, de când stătea el acolo, nu se mai încuia. O deschise cu greu și ieși împleticindu-se în lumina neașteptat de puternică a serii, clipind din ochi și împiedicându-se de dalele neregulate ale pavajului.

Bărbatul se apropie. Penumbra strălucitoare scotea în evidență statura impunătoare a lui Stuart, fața lui mare, palidă, ochii de culoarea ambrei, capul cu păr blond, tuns scurt. Își ținea șapca într-o mână, cu sfială parcă, iar în cealaltă ducea *o valijoară* pe care acum o pusese jos.

— Edward, bătrâne, ești sănătos?

— Da, normal, la naiba, răspunse el, de ce să nu fiu? Ce *Dumnezeu* cauți aici?

— Cred că ești bolnav, n-ar fi mai bine să stai jos? Hai înăuntru să... Ce loc ciudat. Ne întrebam toți unde ești.

— Hai, zise Edward.

Impulsul imediat, dictat de oroarea pe care i-o stârnise groaznica apariție a fratelui său, fu să-l ascundă și pe urmă să scape de el. Se împletici iar pe dalele peronului, rezistă o clipă, apoi se lăsă în grija brațului puternic al lui Stuart, care-l sprijinea. Intrară în Selden pe ușa rămasă deschisă și reușiră să urce pe întuneric scara de piatră, până la camera lui Edward. Băiatul aprinse lampa și trase cu mișcări stângace obloanele, care se închiseră cu un pocnet. Se așeză pe pat, stăpânindu-și cu greu dorința de a se întinde. Stuart rămase în picioare.

— Dar de ce, făcu Edward, ținându-și în mâini capul care îl durea rău acum, de unde-ai știut, de ce-ai venit?

— Mi-a scris ea...

— *Cine* ți-a scris?

— Doamna Baltram. Spunea că ești aici și că ești tulburat și că... că ai nevoie de mine. Normal că am venit imediat.

— Ai mai spus cuiva?

— Nu. Tata e plecat și...

— Doamna Baltram... ezită Edward, neînțelegând pentru moment despre cine-i vorba. A, da... Mama May. Dar *nu se poate* să-ți fi scris ea *ție*, nu se poate să fi făcut așa ceva... Și n-am nici o nevoie de tine, tu ești absolut ultimul om de care am nevoie...

— Uite scrisoarea.

Stuart i-o întinse, ținând-o în lumina lămpii.

Dragă domnule Cuno,

Fiul meu vitreg Edward, fratele dumitale, este aici cu noi. Este neliniștit și nu se simte bine și i-ar face bine prezența dumitale, dacă ți-ai găsi timp să ne faci o vizită aici, unde ai fi un oaspete binevenit.

A dumitale,
May Baltram

— Aș fi dat un telefon, spuse Stuart, numai că n-am găsit numărul în carte. N-ar fi mai bine să te bagi în pat, ai cumva gripă?

— Da. Dar... spuse Edward uitându-se la data scrisorii, *nu eram bolnav* când a scris ea asta... Asta dovedește că... Sau *eram*? Doamne, de ce nu-s în stare să-mi amintesc?

— M-am gândit, am presupus că tu m-ai chemat...

— Nu! Te-am chemat la dracu! Totul e un iad aici, și acum mai apari și *tu*!

— Îmi pare rău, făcu Stuart.

Se așezase pe scaunul cu fund de pipirig și acum inspecta camera, tavanul boltit, patul cu baldachin, tabloul lui Jesse, cu fata stând în apa pârâului.

— E o cameră plăcută. Îmi place tavanul. Dacă tot sunt aici, n-ar fi mai bine să mă apuc de treabă și să fiu și eu de ajutor? O să mă descurc, să știi, cred că o să mă descurc.

— Ba nu, se încrâncenă Edward. Ești picătura care umple paharul. Te rog, pleacă, du-te acasă, *acum*.

— Nu este nici un autobuz, m-am uitat pe orar, nu mai circulă după...

— Poți să găsești o ocazie.

— Edward, întinde-te. *Ești* bolnav. Cum pot să plec și să te las așa? N-ar fi mai bine s-o caut pe doamna Baltram? Pare cam nepoliticos să stau aici cu tine la taclale, fără să mă prezint gazdei.

— „Nepoliticos", „taclale", Doamne!

În clipa aceea se deschise ușa și în cameră intră o lumină. Era Bettina, cu o lampă în mână. Aprinsese și lampa din nișa de pe scară, care se vedea în spatele ei, străbătând prin fustă. Era îmbrăcată în rochia de seară mov cu alb și purta la gât o mulțime de șiraguri de mărgele care sclipeau și clincheteau încetișor. Părul roșcat închis îi atârna într-o singură coadă groasă, adusă în față. Părul tras spre spate îi scotea în relief frumusețea ascuțită, acvilină. Intră în cameră, salutându-l cu un gest pe Stuart, care se ridicase; apoi făcu o reverență.

— Doamna Baltram?

— Nu, eu sunt Bettina.

— Eu sunt Stuart...

— Da, știm. Bine ai venit la Seegard.

— E una dintre surori, surorile mele... făcu Edward cu stângăcie.

— Vrei să vii să-ți arăt camera ta? Pe urmă suntem așteptați jos, la cină.

— Camera lui? Unde?

Toată povestea asta i se părea o bătaie de joc oribilă și încâlcită.

Stuart își luă valijoara și ieși în urma Bettinei. Edward se luă după ei și o văzu pe fată deschizând larg ușa dormitorului mare, de pe colț. Prin fereastra laterală se vedeau dealul și pădurea, contururi întunecate pe cerul roșiatic, întunecat. Bettina puse lampa jos și închise obloanele de la amândouă ferestrele, trăgând draperiile. Apoi aprinse o lampă care se găsea pe masă.

— Noi folosim lămpi dintr-astea... Vezi, se stinge întorcând rotița asta din dreapta. Economisim curentul electric pentru lucruri esențiale, cum ar fi congelatorul sau pompa de apă. Aici e baia, curge apă caldă. În sertarul acela e o lanternă. O să închid eu sobița cu parafină mai târziu. Masa e peste o jumătate de oră, dacă îți convine.

— O... Mulțumesc... Mulțumesc mult, spuse Stuart.

— Mă întorc să te iau, adăugă Bettina. Edward, tu ce faci aici? Ar trebui să fii în pat.

— Vin și eu jos, spuse Edward. O să-i arăt eu drumul.

Nu putea să suporte gândul că Stuart o să stea jos cu femeile, mâncând, bând împreună și vorbind despre el. Prezența lui Stuart acolo nu era numai un afront la adresa lui, era și o violare a legilor naturii. Era o ofensă teritorială intolerabilă, în fața căreia lui Edward îi venea să urle ca un animal. Era șocat și copleșit de gelozie și de furie. Stuart fusese așteptat, poate că se uitaseră după el de sus, de la fereastră și dăduseră fuga să aprindă sobița. Poate că fusese aprinsă toată ziua.

Edward se întoarse în fugă în camera lui, lăsându-l pe Stuart să se uite la tabloul lui Jesse cu oamenii care stăteau împreună tăcuți, paralizați de catastrofă. Își scoase mecanic haina și-și puse cămașa lungă, de culoarea ovăzului, pe care o purta de obicei la cină.

Dincolo de ușa deschisă se auzi un zgomot ușor și în cameră intră deodată Ilona. Și ea își împletise

părul, școlărește, în două cozi sprințare, legate cu fundițe.

— Of, Ilona... A venit Stuart...

— Știu. Am venit să-ți dau... Să-ți spun...

Îl cuprinse deodată cu brațele. Băiatul simți ceva rece pe piele. Avea un lănțișor în jurul gâtului.

— L-am făcut special pentru tine, îi spuse fata.

Edward o apucă de rochie.

— Mulțumesc... Dar...

— Poartă-l în seara asta de dragul meu. Am venit să-ți spun...

— Da?

— Nu te lăsa speriat de nimic. Nu uita, sunt sora ta și te iubesc.

— Mi-e atât de rău, se plânse Edward.

Dar fata plecase.

— Edward ne-a spus ce mult ți-ar plăcea aici, spuse Mama May. Pot să te servesc cu câte ceva din mâncărurile noastre speciale? Știi, noi suntem vegetarieni. Avem o dietă foarte echilibrată, cea mai bună dietă din lume, pe Edward îl plictisim mereu cu asta, nu-i așa, Edward? Folosim castronașe din lemn. Sunt superbe, nu-i așa? Întotdeauna mâncăm așa, în stil picnic, de dragul simplității. Îmi dai voie?

— Vă rog.

Și Mama May își împletise părul, dar și-l prinsese pe creștet, ca pe o coroană. Lumina lămpii îi dezvăluia fața în detalii umbrite, calmă și blajină, cu ochi blânzi, cu gura liniștită, cu o expresie atentă și entuziastă. Edward n-o văzuse niciodată atât de radioasă. Un șirag de mărgele albastre, pe care nu i-l văzuse niciodată, îi înconjura gâtul fin, de femeie tânără. Când zâmbea, se auzea un suspin ușor, binevoitor.

Stuart se uita în jurul lui, observând cu atenție tavanul cu bârne de lemn, pereții din piatră neregulată, tapiseria. Edward tocmai voia să-și ferească

ochii, de teamă să nu-i întâlnească privirea lui Stuart, când acesta se uită țintă la el. Numai Edward, care-l cunoștea atât de bine, observă *amuzamentul* din privirea lui. *Doamne*, își zise Edward. Îi venea să țipe de silă, dar își reprimă intenția prefăcându-se că tușește.

— E minunat să vă avem pe amândoi aici, spuse Mama May, aruncându-le amândurora o privire drăgăstoasă.

Aproape că râdea de bucurie. În aerul ei satisfăcut era ceva simplu, înduioșător.

— Vrei puțin vin? Ni-l facem singuri.

— Ne facem totul singuri, punctă Ilona.

— De obicei nu bem alcool, spuse Edward. Dar asta e o zi specială.

Deveni dintr-odată dureros de conștient de cămașa lui cu broderii discrete, de lănțișorul dăruit de Ilona, pe care-l purta la gât, deși își dădea seama clar că Stuart nu și-ar fi permis să râdă de lucrurile astea. Poate că Stuart nu voia decât să-l liniștească. Dar nici explicația asta nu-i plăcu.

— Nu vreau vin, mulțumesc, refuză Stuart.

— Suc de fructe? Ilona, dă-mi cana. E un amestec, e favoritul lui Edward, mere și fructe de soc.

— Bine ai venit, Stuart, îi ură Bettina ridicând paharul.

— Domnul Baltram unde e? întrebă Stuart. Nu mă refer la Edward. Normal că și el e domnul Baltram. Vreau să spun... tatăl lui Edward.

— Lipsește deocamdată, spuse Mama May.

— În seara asta suntem numai noi, adăugă Bettina.

— Sunteți foarte amabile, zise Stuart. Dar... Edward... Tu chiar te simți mai bine... N-ar fi cazul...?

— Da, mă simt mai bine... Mulțumesc că ai venit, dar chiar nu-i nevoie să rămâi.

— O, dar trebuie să rămâi, protestă Mama May. *Noi* avem nevoie de dumneata! Acum vă avem pe amândoi, continuă ea pe un ton glumeț.

— Nu mai scapi de-aici, făcu Ilona.

— Avem nevoie de un samurai moral, râse Bettina.

— Știu că ești un idealist. Dar, serios, ne poți ajuta, insistă Mama May.

De undeva, dinspre Trecere, se auzi atunci un zgomot ciudat, crescând treptat în intensitate, ca o zdrăngăneală de instrumente muzicale, un sunet crescendo, ca de orchestră care își acordează instrumentele. Zgomotul încetă brusc.

— Asta-i pentru el, spuse Bettina, privindu-l pe Stuart cu ochi strălucitori.

— Spiritele îți urează bun venit, chicoti Ilona, acoperindu-și gura cu mâinile.

— Sunetul de harpă, făcu Mama May. Nu prea știu ce înseamnă.

Stuart stătea nemișcat, abia respirând, retras în sine.

Mama May îl privi lung, apoi se uită spre Edward. Acesta îi văzu ochii care îi cereau ceva, o scânteie de comunicare liniștitoare, dar i-o refuză, întorcându-și privirea. Apoi femeia vorbi încet, cu genul acela de șoapte cu care un actor bun poate să se facă auzit până la galerie, lăsând în același timp impresia că nu-l aude nimeni, în afară de persoana căreia i se adresează:

— Edward, dragul meu, nu te simți bine. N-ar fi mai bine să te bagi în pat?

— OK, răspunse băiatul tare, cu un glas strident, și se ridică brusc, trântind scaunul de podea.

Stuart se ridică și el imediat:

— Cred că o să mă retrag și eu, dacă nu vă supărați. Mă culc devreme de felul meu.

O face de dragul meu, își spuse Edward, care ajunsese deja aproape de ușă. Când intră în Trecere, se opri totuși și trase cu urechea. Mama May îl reținea pe Stuart, întrebându-l la ce oră îi place să se trezească și tachinându-l. Apoi Bettina aduse vorba de ora micului dejun. Acum râdeau cu toții.

Edward o luă încet din loc. Picioarele abia-l țineau și simțea un gust amar în gură. În Trecere

era întuneric, dar de-acum știa fiecare pas. În față vedea lumina slabă a lămpii din nișa de pe scara Seldenului. Apoi apăru în spatele lui o altă lumină. Era Ilona. Aducea o lampă, pe care o așeză pe un raft de pe coridor. Era pentru Stuart. Edward grăbi pasul, aproape o luă la fugă.

— Edward... Stai... Nu fi supărat.

— Nu sunt supărat. Ți-am spus. Mi-e silă.

— Să nu-ți fie silă. Îți amintești ce ți-am spus?

— Da, Ilona.

— Tu ești alesul meu.

— Ce... groaznic... făcu Edward.

Mai sui câteva trepte, se opri pe palier și se uită la soră-sa, la codițele ei caraghioase legate cu fundițe, la obrajii ei rotunzi, la fața ei mică, vioaie, de vrăbiuță. O să înceapă să plângă, își zise.

— Bine, bine, o expedie el și fugi în camera lui.

Aprinse lampa, închise obloanele și începu să se dezbrace cu o grabă nebună. Își scoase cămașa și dădu peste lanțul de la Ilona, care-i atârna încă la gât. Îl simțea ciudat de cald, aproape fierbinte. Îl smulse nervos și își trase pijamaua pe el. Scopul lui era să se poată preface că doarme când avea să urce Stuart. Se băgă în pat încordat și începu să-și maseze picioarele care-l dureau. Trupul i se acoperi treptat de o transpirație care-i curgea șiroaie pe piept. Poate că, își zise el, poate că la urma urmei e de treabă, vrea într-adevăr să mă ajute, mă iubește, mă iubesc toate, am așa multă nevoie de ele, iar eu mă port atât de urât. Ce Dumnezeu se întâmpla în mintea Mamei May, în mintea ei subtilă de mamă, de soție, de mamă vitregă, ce putea Edward să priceapă din gândirea unei asemenea femei? Poate că-i pentru Bettina, se gândi el. Cred că asta voia să spună Ilona. Voia să-mi spună că n-are să se îndrăgostească de Stuart. Dar Stuart poate să se însoare cu *oricare* dintre ele, iar eu *nu pot*. Dar toate astea sunt *o nebunie totală*, gândi el mai apoi. Bâjbâi prin toată această fantasmagorie încâlcită până dădu de imaginea

lui Brownie și *se rugă* la ea: Ajută-mă, Brownie, ajută-mă.

Își dădu seama că a uitat să stingă lampa și coborî din pat. Tocmai atunci intră Stuart.

— Ed, nu-mi place deloc cum arăți. Cum te simți? Ai febră?

— Nu, nici pomeneală.

Stuart se așeză pe pat. Edward se băgă la loc sub pături și-și mută picioarele lungi în partea cealaltă. Își trase cearșaful până sub ochi, uitându-se pe deasupra lui.

— Cam încurcate treburile pe-aici, zise Stuart. Tu ce zici?

— Nimic, răspunse Edward. Nu e nimic de zis. Există și gata.

— Dar ce-a fost zgomotul ăla grozav?

— S-a răsturnat ceva în bucătărie.

— Înțeleg. Glumeau. Suna foarte ciudat. Tatăl tău când se întoarce?

— Ta... A... Jesse... E aici, și el e bolnav, e în celălalt capăt de casă.

— Înțeleg... Era un *façon de parler*[1].

— Da, îngână Edward expresia ridicolă, „un *façon de parler*".

— Mi-ar plăcea să-l cunosc. Ce fel de om e?

— E foarte de treabă, răspunse Edward, dispărând încetișor sub cearșaf. Ochii ca de animal ai lui Stuart se uitau la el neliniștiți.

— Ed, știi că te iubesc, voi încerca să te ajut. Sau, dacă vrei, am să plec mâine. Fac toate astea pentru tine...

— Minunat, făcu Edward. Dar credeam că iubești pe toată lumea.

— Nu vorbi prostii. Nu mă tachina.

— Cică *te tachinez*! Știi să stingi lampa?

— Da, învârți de rotiță.

— Păi, stinge-o, te rog, și pe urmă ia-o din loc.

— Bine. Dar nu uita...

---

1. „Fel de-a spune" (în fr. în orig.).

Își trecu mâna peste așternuturi, încercând să-i atingă lui Edward picioarele, dar acesta se ghemui, trăgându-se într-o parte.

— Noapte bună, se resemnă el.

Se lăsă întunericul milostiv. Stuart ieși pe bâjbâite. Edward se simți din nou ca într-o baie de sudoare și începu să se sucească și să se învârtească pe toate părțile. Era sigur că așa avea să-și petreacă toată noaptea. Îi veniră în minte scene cu oameni torturați, închiși în cuști în care nu pot sta nici în picioare, nici așezați. Simțea lipsa somniferului pe care i-l dăduse Mama May cu o seară în urmă. În seara asta uitaseră.

Prezența lui Stuart făcea Seegardul pur și simplu *imposibil*, pur și simplu distrugea *totul*. Acum *Stuart* va deveni băiatul mult dorit, *el* va fi iubit de femei, *el* va sta de vorbă în tihnă cu Jesse. Probabil e în stare să comunice cu Jesse mult mai profund decât Edward. Stuart va înțelege, va intui gândurile lui Jesse, îl va îmblânzi pe Jesse, îl va fermeca, îi va zâmbi cu zâmbetul lui fatal, de copil. Poate că *de-asta* îl va fi chemat Mama May cea înțeleaptă. Edward eșuase, Stuart avea să reușească. În seara asta, doi oameni îi spuseseră lui Edward că-l iubesc, iar el n-avea ce face cu iubirea nici unuia. Erau iubiri inutile. Mâine, își spuse el, o să plec de-aici și-o să mă duc la Brownie. Adormi într-un târziu și-l visă pe Mark. Stătea pe patul lui, zâmbea și îl ținea de mână.

— Scuzați-mă, spuse Harry, văd că aproape ați terminat. Vă deranjează dacă ne așezăm la masa dumneavoastră?

Se afla împreună cu Midge într-un restaurant scump, foarte renumit, ales cu grijă. Rezervase o masă pentru prânz, dar ajunseseră cu întârziere în orășelul acela de provincie și masa fusese ocupată. Midge era obosită și voia să stea jos, iar șeful de sală nu le era de nici un ajutor.

Bărbatul căruia i se adresase Harry îl privi cu interes. Era îmbrăcat într-un costum maro de tweed subțire, cu brăduți; costumul avea vestă cu buzunărel pentru ceas, în care se vedea și ceasul. Purta o cravată care semăna cu aceea purtată de ofițerii de infanterie. Vocea lui stilată nu era însă tocmai vocea stilată pe care se aștepta Harry s-o audă:

— Păi, făcu el gânditor, nu pot spune că aproape am terminat.

Harry o simțea pe Midge, la oarecare distanță în spatele lui, stând în picioare la ușa salonului aglomerat și bătând ușor din picior. Lumea de la mesele apropiate se zgâia la ea. Își legase eșarfa pe cap și și-o trăsese mult în față, ca să-și ascundă figura odinioară atât de cunoscută, dar nu reușise prin asta decât să atragă mai mult atenția asupra ei.

— N-am putea să ne așezăm totuși? Nu e nici o masă liberă deocamdată, iar soția mea e foarte obosită. Știți, aveam o masă rezervată, doar că am întârziat, iar afurisitul ăsta de restaurant n-a păstrat-o.

Cuvintele „soția mea" îi ieșiseră foarte firesc din gură. Harry și Midge petrecuseră deja două zile și două nopți din mult doritul și într-adevăr minunatul weekend, iar acum se întorceau la Londra. La început, Harry împărtășise neliniștea lui Midge în legătură cu posibilitatea de a întâlni „pe cineva cunoscut". Acum nu-i mai păsa câtuși de puțin. Câștigase meciul cel mare. Cuvântul

„afurisit" îi era adresat instinctiv bărbatului cu care vorbea.

Acesta avea în față o farfurie cu niște resturi de brânză și o ceașcă de cafea aproape goală. Se uită la Harry cu o curiozitate detașată și nu chiar lipsită de bunăvoință. Nu era deloc grăbit.

— Nu văd *deloc* de ce ați sta cu mine, spuse el. Când iei prânzul singur vrei să iei prânzul singur. Cel puțin eu unul așa vreau.

Doamne, am dat peste un intelectual excentric, gândi Harry.

— Înțeleg foarte bine și în mod normal nici nu v-aș cere această favoare, dar cum ni s-a anulat rezervarea, iar șeful de sală nu ne-a ajutat cu nimic, am simțit că trebuie să-mi port singur de grijă, și cum dumneavoastră sunteți singura persoană singură de aici și cum ați terminat...

— A, dar n-am terminat.

— Aproape ați terminat, m-am gândit că nu v-ar deranja dacă ne-am așeza și noi și ne-am uita pe meniu.

— Ați putea să stați la bar, spuse bărbatul.

— Barul e plin, insistă Harry cu o voce în care începuse să se simtă exasperarea, nu e nici un scaun liber și, de altfel, soției mele nu-i plac barurile.

— Îmi pare rău dacă manifest lipsă de înțelegere, spuse bărbatul, care avea ochi căprui, vioi și scânteietori, dar tot nu văd de ce-ar trebui să fiu de acord cu sugestia dumneavoastră. Masa și singurătatea mea sunt prețioase pentru mine. Iar faptul că sunt singur nu văd ce relevanță are.

— Păi, noi suntem doi, iar dumneavoastră doar unul.

— Argumentul numărului este echivalent cu argumentul forței.

— N-o să vă deranjăm...

— Deja mă deranjați.

— Și e mai mult loc la masa asta.

— Poate că este mai mult loc fizic, dar nu este mai mult loc psihologic. Suntem într-un restaurant

scump. Plătești pentru confortul pe care ți-l oferă, iar unul dintre avantajele confortului este faptul de a fi lăsat în pace să-ți termini masa.

Oamenii de la mesele din jur, care până atunci căscaseră gura la Midge, își mutaseră acum atenția asupra lui Harry. Unii zâmbeau. Conversațiile din salon încetaseră.

Șeful de sală observase și el incidentul. Se apropie și i se adresă bărbatului cu o voce impersonală și insolentă:

— Ați terminat masa, domnule?

Nu că ar fi fost de partea lui Harry, dar disprețul său pentru clienți era imparțial.

— Nu, n-am terminat, răspunse bărbatul. Cred că o să beau ceva. Pot să văd lista de vinuri?

Harry se ridică și se îndreptă pășind apăsat spre ușă. Midge ieșise din salon și se învârtea prin fața barului. Imediat ce-l văzu pe Harry, se întoarse și ieși ca din pușcă pe ușa hotelului, luând-o spre parcare. Harry o ajunse din urmă abia lângă mașină. Îi deschise ușa și Midge intră.

— Of, de ce-a trebuit să se întâmple una ca asta!

Harry scoase mașina din parcare și o porni la întâmplare pe șosea.

— Păi mi-ai spus să fac ceva, se apără el.

— Toată lumea se holba la noi.

— Nu plânge, Midge.

— Sunt cu nervii la pământ.

— Fiindcă ne întoarcem acasă, la Londra, de-asta.

— Toți erau atât de răuvoitori, toți se uitau la noi.

— O să găsim alt restaurant, trebuie să fie ceva acceptabil prin apropiere.

— Nu, nu mai vreau la restaurant, oricum s-a făcut foarte târziu, nu ne mai primește nimeni.

— Am putea mânca niște sandviciuri într-un birt.

— Știi că nu suport birturile. Nu vreau să mai caște nimeni gura la mine. Simt că toată lumea e împotriva noastră.

— Poate că da, spuse Harry, dar oricum o să învingem. Ce preferi până la urmă? Că de mâncat trebuie să mâncăm.

— Hai să facem un picnic, așa cum am propus de la început, numai că n-ai vrut tu. Nu vreau mare lucru de mâncare.

— Ba eu vreau, zise Harry. Sunt hămesit. Și mergem cu mașina de câteva ceasuri.

— Păi cumpără tu tot ce trebuie, tot ce vrei, și o sticlă de vin.

— Două sticle. În regulă, făcu Harry, care de fapt ura picnicurile.

— Așa, nu mai e nevoie să ne grăbim, spuse Midge, care între timp se oprise din plâns. Îmi pare rău, dragule...

— Și mie îmi pare rău. Dar nu ne-a stricat tot weekendul, nu-i așa?

— Sigur că nu!

— Am fost așa de fericiți. O să fim așa de fericiți.

— *Suntem* așa de fericiți.

— Ăsta-i singurul lucru care contează, nu-i așa?

— Mi-am mai venit în fire acum. Uite, e o băcănie mare acolo, poți cumpera tot ce trebuie. Eu o să te aștept în mașină.

Harry intră în magazin. Simțea că e cazul să facă acum pe voia lui Midge. Restaurantul fusese ideea lui. Ceea ce îi întârziase, provocând incidentul, fusese cealaltă idee a lui, și anume s-o ducă pe Midge să vadă fosta lui școală. Era o școală publică spartană (și Casimir învățase tot acolo), situată într-o zonă sălbatică, pustie și foarte frumoasă, la marginea unui orășel. Era înconjurată de dealuri înalte, cu iarbă mătăsoasă, împestrițate cu turme de oi și brăzdate ici-colo de drumuri înguste, șerpuite, mărginite de ziduri de piatră elegant construite. Fusese o călătorie foarte plăcută, doar că se răticeră. Midge era cu totul și cu totul nepricepută la cititul hărților. Pe urmă, când ajunseseră la școală, Harry voise să intre și s-o exploreze, să-i arate lui Midge fostele lui dormitoare, fostele lui clase, sala de sport, terenurile de joacă, scena a multelor sale triumfuri. Era vacanță. Clădirile erau aproape goale, pe paturi se afla ici-colo câte-o valiză,

prin grădini se plimbau în tihnă câțiva părinți și copii. Harry o purtă pe Midge, care era de-a dreptul ametită, prin toate acele încăperi și coridoare îmbibate din greu cu emoțiile impure ale copilăriei, prin locurile acelea care-i reveneau mereu în vise. Șocat el însuși de amintirile atât de vii, o ținu prea mult pe Midge acolo, poate chiar o plictisise, și întârziară la masă. Acum se simțea vinovat și recunoștea că-i datorează picnicul pe care ea îl sugerase în mai multe rânduri și pe care el îl evitase întruna cu dibăcie.

Se întoarse la mașină cu o pungă mare, plină cu bunătăți și cu două sticle de vin.

— Avem tirbușon? întrebă Midge, care între timp studiase harta.

N-aveau. N-aveau nici deschizător de conserve, nici cuțite, furculițe, șervețele, pahare și farfurii de plastic. După încă o expediție de căutare a tuturor acestor obiecte, Harry era mort de foame și simțea că e pe cale să explodeze.

— Harry, făcu Midge cam pe când ieșeau din orășel.

Simți din tonul ei că vrea să-l roage ceva, așa că încercă să-și înghită nervii.

— Da, iubirea mea, draga mea...?

— M-am uitat pe hartă și, știi, autostrada trece foarte aproape de Seegard.

— De ce anume? A, locul unde stătea Jesse.

— Stă. N-ai cum să-i fi uitat numele.

— Nu. Doar că mi l-am șters acum foarte multă vreme din conștiință.

— Te-ar deranja dacă...

— Da, m-ar deranja!

— Nu ca să le facem o vizită! Mi-ar plăcea doar să ne apropiem un pic, cât să văd turnul. Se vede de la câteva mile distanță pe locul ăla plat. Mi-ar plăcea să mai văd o dată acele locuri.

— Nu, Midge.

— De ce? Am fost *unde ai vrut tu* și am stat câteva ore acolo. De ce nu putem să dăm o tură

prin partea aia? Nu-i nevoie să ne apropiem de casă, oricum nu mi-ar face nici o plăcere, dar aș vrea să văd împrejurimile.

— Dar de ce?

— Fiindcă mi-ar face plăcere! Chiar tu spuneai de dimineață că îndrăgostiții își dăruiesc unul celuilalt *trecutul*. Ei bine, vreau să-ți dăruiesc partea asta din mine.

— N-ai trecut încă peste faza cu Jesse care s-a uitat la tine și-a întrebat „Cine-i fata asta?".

— Nu fi prost. Bine, n-am trecut. Doamne sfinte, ești gelos!

— Sigur că sunt. E ironic, aș putea să mor din asta. Numai că n-am de gând să fac așa ceva. Tu nu-ți dai seama cât sufăr eu în fiecare zi, în fiecare clipă, că tu ești cu Thomas? Iar acum *te întorci* la el, la *bărbatul tău*. Midge, trebuie să ne hotărâm. Ascultă, am cumpărat un apartament pentru noi.

— Un apartament?

— Da, un loc în care să putem fi numai și numai noi doi, unde să nu fie nici urmă de Thomas, unde să pot găti pentru tine. O să stăm acolo în noaptea asta. Thomas nu se întoarce decât mâine. Meredith e încă în Țara Galilor...

— I-am promis că-l sun.

— Poți să-l suni din apartament.

— Harry... Te rog, ai grijă...

— Nu vreau să am grijă, m-am săturat să am grijă, Doamne, ce penibil, mă mir eu de mine cum *te implor* să vii în apartamentul ăsta în pauzele vieții tale cu Thomas. Midge, noi ne iubim la modul absolut. Da sau nu?

— Da.

— Acum suntem mai aproape ca niciodată. Știi asta?

— Da.

— Atunci te rog să ai curaj, îngerul meu, draga mea, totul e așa de aproape acum, fericirea noastră, încă o mișcare și ajungem *acolo, pentru totdeauna*. Trebuie să încetăm *să ne prefacem. Nu suntem*

fericiți și asta-i *o rușine*. Spui că nu-ți place să minți și că te-au enervat oamenii ăia care căscau gura la tine și că te-am enervat eu când am spus că ești soția mea, în regulă, hai să terminăm cu toate astea, să le măturăm pe toate la o parte și să ieșim la lumină. Te rog, dragostea mea, scumpa mea, dacă vrei, opresc mașina și mă așez în genunchi. Midge, știi că o să se întâmple, așa că nu mai amâna, știi că *trebuie* să se întâmple.

Opri mașina. În liniștea care se lăsă brusc, soarele strălucitor lumina indicatorul albastru al autostrăzii și o pajiște udă și vălurită pe care păș-teau niște vaci negre cu pete albe, gânditoare și somnoroase. Dincolo de un pâlc de copaci se înălța turnul unei biserici. În depărtare lătra un câine.

— Da, spuse Midge.

— Păi atunci nu mai face fața asta așa de încruntată!

— Ție ți-e ușor. Dar eu trebuie să-mi croiesc drum prin bălți de sânge.

— Al cui sânge? Lui Thomas n-o să-i pese cine știe ce, știi foarte bine. O să *aranjeze* el să-și revină! Și oricum, el n-are sânge. Iar Meredith e al nostru.

— Da. Te iubesc. Și trebuie să se întâmple.

— Foarte bine.

Porni motorul. Nu voia s-o mai preseze acum. Își croia drum, atât de delicat, prin labirintul emoțiilor ei, printre durerile ei ascunse, atât de chinuitoare și primejdioase. O să vină în noaptea asta la apartament, își spuse în gând.

— Sufletul meu scump, mergem oriunde vrei tu, numai arată-mi harta. Unde-i locul ăla?

— Pe-aici, cred, îi arătă Midge cu degetul.

— Nu-i tocmai aproape de autostradă. Sunt vreo treizeci de mile. Nu mi se pare aproape.

— Mie, da.

— Măcar de-ar fi drum drept... Da' uită-te și tu ce întortocheate sunt toate drumușoarele astea. Nu contează, mergem și dăm o roată cu privirea.

— Pur și simplu vreau să mai văd o dată câmpia aceea, e ciudată și aparte.

— Interesant, astăzi semeni leit cu Chloe, probabil aerul de-aici e de vină!

— Am putea să facem acolo picnicul.

— A, nu mai rezistăm atâta drum.

Dar își dădu seama că nu-i mai era deloc foame. Zâmbi cu privirea îndreptată spre șosea. Se hrănise cu minunatele răspunsuri afirmative ale lui Midge.

*

Chiar în clipa aceea, Edward Baltram trăia un miracol. (Al doilea din ziua aceea.) Ținea în mână o scrisoare pe care i-o dăduse unul dintre pădurari, cel cu care se mai întâlnise o dată. Își petrecuse dimineața în pat, lăsându-se în voia bolii cu un sentiment care aducea a ușurare. Față de vizitatori, care veniseră câte unul, pe rând, Stuart, Mama May, Bettina, Ilona, jucase rolul bolnavului. Nu coborâse nici la masa de prânz. Mama May îi adusese o supă nedefinită, dar gustoasă, care chiar îi plăcuse. După-amiază se sculase pe furiș, se îmbrăcase și își alesese catrafusele lui dintre cele împrumutate. Nu știa unde să pună lanțul de la Ilona, așa că îl băgă într-o pereche de ciorapi. Se uită la valiză, care i se părea acum veche și străină, dar nu-și puse lucrurile în ea. Se așeză pe pat. Se juca numai cu gândul plecării. Cum să-l părăsească pe Jesse? Îi veni iarăși ideea să-l răpească și să-l ducă la Londra, dar habar n-avea cum ar putea reuși.

Coborî în Atrium. Aici, lângă ghivecele mari cu plante, se găsea grupul de familie, Stuart, Mama May, Bettina și Ilona. Se uitau la tapiserie și Bettina i-o explica lui Stuart.

— Peștele reprezintă un spirit evadat din elementul lui natural...

Ce gogomănie, își zise Edward.

Îl văzură și tăcură.

— Cum te mai simți, bătrâne? îl întrebă Stuart.

— Ceva mai bine. Cred c-o să mă duc în Interfectoriu, să citesc puțin.

Observă că toți patru se uită la el cu priviri semnificative. Mă rog, în afară de Bettina. Privirea ei era de nepătruns. Era clar că discutaseră despre el.

Stuart și Mama May dădură amândoi deodată să spună ceva.

— Scuză-mă...

— Nu, vă rog, spuneți dumneavoastră...

— Nici Jesse nu se simte prea bine, zise Mama May. Ne-am gândit că e mai bine să nu treci pe la el. De altfel, n-are nevoie de virusul tău.

— Poate e același virus, interveni Ilona.

— Nu merge *nimeni* la el deocamdată, continuă Mama May. *N-a fost* nimeni la el. Credem că e mai bine așa.

— Mult mai bine, cu siguranță, făcu Stuart, uitându-se țintă la Edward.

Tăntălăule, îl gratulă acesta în gând. Dar îi părea bine să audă că Stuart nu fusese la Jesse; era frumos din partea lor că-l informaseră.

O luă spre Interfectoriu. Ceilalți se uitară în urma lui până când închise ușa. Apoi se auzi din nou vocea Bettinei reluând explicațiile.

Pomenise de citit doar ca pretext să plece de-acolo; avea de gând să iasă pe ușa din spate și să facă singur o plimbare. Se opri totuși și se uită în jur, la încăperea sărăcăcioasă, atât de apăsător încărcată de un trecut îndepărtat și străin, dar și foarte recent, trecutul tinereții înfloritoare a lui Jesse. *Sunt aici...* Încercă dintr-un impuls automat ușa turnului (încuiată) și nu se obosi să caute cheia (care oricum probabil nu era acolo). Se apropie într-o doară de cămin și se uită la fotografia care-l reprezenta pe el în chip de Jesse. Îi veni să plângă. Apoi își plimbă ochii peste rafturile cu cărți, pe care nu le cercetase încă în întregime. Își dădu seama că, de când era la Seegard, nu deschisese

nici o carte și nici măcar *nu-și pusese problema* să citească. Uitându-se plictisit peste rafturi, zări deodată numele lui Proust. În fața lui era un volum din *În căutarea timpului pierdut*, în franceză. Îl luă în mână. Se uită pe pagina de gardă și descoperi semnătura lui Jesse, care arăta ca o mâzgălitură de tinerețe. Fu oarecum surprins să afle că Jesse știa franțuzește. Dar când deschise cartea la întâmplare, inima începu să-i bată altfel. *S'il pleuvait, bien que le mauvais temps n'effrayât pas Albertine, qu'on voyait parfois, dans son caoutchouc, filer en bicyclette sous les averses, nous passions la journée dans le casino où il m'eût paru ces jours-là impossible de ne pas aller*[1]. Fraza aceasta îl izbi atât de tare, că fu pe punctul de a se prăbuși. Era o frază cu totul și cu totul oarecare din fluxul narativ care descria rutina unei zile cât se poate de obișnuite la Balbec, fără nimic dramatic sau semnificativ, *o zi obișnuită* la Balbec... dar pentru Edward era ca și cum ar fi avut sub ochi rândurile cele mai importante dintr-un text sacru sau versurile esențiale dintr-un poem valoros. Substantivele acelea, *bicyclette*, *averses*, *caoutchouc*, verbele, timpurile verbale, *nous*, *impossible*, Albertine *lunecând* prin ploaie... Își simțea stomacul zbătându-i-se de emoție și se prăbuși într-unul din fotoliile scunde și lungi, de piele lunecoasă. Fraza aceea în franceză îl învălui într-o extraordinară prospețime, era ca o gură de aer proaspăt pentru un om care tocmai a ieșit din închisoare, ca acordurile unui instrument muzical.

---

1. „Dacă ploua, cu toate că vremea rea n-o speria pe Albertine, care putea fi uneori văzută, înfășurată în mantaua de cauciuc, lunecând cu bicicleta prin ploaie, noi ne petreceam toată ziua în casino, unde mie mi s-ar fi părut, în zilele acelea, imposibil să nu merg." (Fragment din romanul *La umbra fetelor în floare* din ciclul *În căutarea timpului pierdut*, de Marcel Proust.)

Citind-o, simțea un fel de remușcări înviorătoare și o putere nouă. Și el trăia acolo, chiar el. Era acolo.

Edward își aminti deodată că cineva spusese despre Willy Brightwalton că el credea în mântuirea prin Proust; și, pentru o clipă, Willy însuși, bătrânelul acela caraghios și lălâu, apărea în revărsarea aceea de lumină ca un mesager, ca un reprezentant a ceva mai bun. Mai bun decât ce? *Putea* să se scoale, putea *să se ridice*, putea *să iasă*. Căci acest altceva, ca o dovadă, se afla în altă parte; iar surprinzătoarea emoție care, cu câteva clipe în urmă, îl adusese în pragul leșinului, era, după cum își dădea seama acum, bucurie pură.

Se ridică încet. Nu mai avea nici un chef să se uite prin carte și o puse înapoi în raft. Toate *astea* țineau de viitor. Ieși, așa cum avusese de gând de la început, și o luă pe lângă zidul casei. Acum, după zilele ploioase, mlaștina era scăldată în soare și din ea se ridicau aburi ușori. Cerul era senin. Dintr-un loc mai înalt s-ar fi văzut marea. Își dădu seama că, de când venise aici, văzuse o singură dată marea, când fusese a doua oară la Jesse și zărise barca având pânze albe. În alte rânduri când fusese sus, era ba ceață, ba înnorat. Acum s-ar fi văzut cu siguranță de sus, din Seldenul de Est; doar că în Seldenul de Est n-avea acces. Se gândi să mai încerce o dată s-o ia peste smârcuri, dar se hotărî să meargă spre râu, să treacă pe malul celălalt, ceea ce acum era ușor, și să se ducă la *dromos*. Trecu pe lângă stejarii-de-piatră, pe lângă sere și pe lângă grădina de zarzavat. Crângul de plopi era acum acoperit de frunze aurii, tremurătoare. Livada era gata să înflorească, bobocii albi, nedeschiși încă, erau tiviți cu stacojiu. Aici îl întâlni pe pădurarul care-i puse în mână scrisoarea de la Brownie. După ce i-o dădu, omul se ținu de el până când Edward pricepu că vrea bacșiș. Îi dădu în grabă ceva bani și se gândi că ar fi fost gata să dea mult mai mult, dacă i s-ar fi cerut, pentru scrisoarea aceea.

La Canton

Dragă Edward,

Mă tot gândesc la discuția noastră. Mă tem că ți-am părut dură și ostilă. Aveam foarte mare nevoie să aflu adevărul despre cele întâmplate, să știu exact ce s-a întâmplat, toate amănuntele, să le pot îngloba în masa acelui eveniment cumplit, *să-l văd*, să-l înțeleg pe cât îmi stă în putință. Aveam nevoie să simt că am făcut tot ce am putut ca să aflu tot și să trăiesc tot. Sigur că rămâne un mister și că trebuie să trăiesc cu acest mister. Dar ar fi fost o durere nespusă pentru mine să nu știu, în sens cât se poate de propriu, tot ce poate fi știut despre evenimentele din seara aceea, să aud totul de la tine, cu cuvintele tale, prin viu grai. Așa cum îți închipui, am auzit diferite relatări și speculații. Sper că mă înțelegi. Cât am stat de vorbă, mă gândeam numai la mine și poate ți-am părut foarte egoistă, ca și cum nu mi-aș fi dat seama ce groaznic era totul pentru tine. Am înțeles cel puțin că tu și Mark erați foarte buni prieteni și asta mă face să simt ceva cu totul aparte pentru tine, să te simt aproape. Ce bine că ai fost atât de franc și că mi-ai răspuns la toate întrebările. Cred că ți-a fost foarte greu... Deși poate și pentru tine a fost o ușurare. Spuneai că ai nevoie de mine și cred că ar fi foarte bine dacă am mai sta de vorbă. De fapt aș vrea să te mai întreb ceva. Dar n-am nici cea mai mică idee cum te-ai simți tu. Pot să-mi închipui într-o oarecare măsură chinurile prin care ai trecut, nu numai cu toți cei care te condamnau, ci mai ales pentru că te condamnai tu însuți. Poate simți, în ciuda celor pe care mi le-ai spus pe malul râului, că discuția noastră a fost suficientă și că nu vrei să mă mai vezi, ca identitatea mea să-ți trezească iarăși amintiri sau remușcări. Poate vrei să fii singur în toată povestea asta. Spuneai că mama ți-a scris scrisori îngrozitoare. Îmi pare tare rău. Te rog să n-o condamni, ci să-ți dai seama că și ea are nevoie de ajutor. Are nevoie să scape de ura

față de tine – ura asta i-a pus stăpânire pe întreaga viață. E posibil ca, în mod indirect, să mă ajuți s-o ajut. Nu prea știu cum, dar cred că e posibil. Uneori sunt de-a dreptul disperată. Ți-am scris și ca să-ți spun că mâine (marți) dimineață o să fiu singură acasă. Sarah și mama ei au plecat la Londra și o să plec și eu cu un autobuz de după-amiază. Dacă vrei să vii, nu prea târziu, în cursul dimineții, o să mă găsești acolo. Dar dacă nu vrei sau poate nu poți să vii, am să înțeleg.

Cu cele mai bune urări,
A ta, Brownie Wilsden

Când termină de citit scrisoarea, Edward simți că o ia razna, copleșit de o emoție puternică, un amestec de durere și bucurie atât de intens, că pentru a doua oară în ziua aceea simți că i se face greață și leșină. Străbătu livada alergând cu scrisoarea în mână și se opri între plopi, apăsându-și fruntea cu putere de scoarța netedă a câtorva copaci. Râdea și gemea. Se trânti la pământ și se tăvăli încoace și-ncolo, apoi se întinse pe spate și se uită la cerul albastru ce se întrezărea prin licărul tremurător al frunzelor. După o vreme se ridică gâfâind în șezut și mai citi o dată minunata scrisoare. O citea ca pe un decret de grațiere. Și totuși, își amintea în același timp *întâmplarea* care-i aducea dinainte întreaga vină, sentimentul profund că e un criminal, tot amestecul acela cumplit de nefericire și iritare care sălășluia încă în el, necurmat și nevindecat. Ceea ce crezuse el că sunt fapte de izbăvire fuseseră doar iluzii, efecte speciale. Vina lui era însă ceva real. Senzația de întoarcere la realitate fu atât de puternică, încât îl buimăci de-a dreptul. În scrisoare era în sfârșit o voce cu adevărat autentică, cu autoritate, o voce binevoitoare. Dar nu trebuia, și asta era esențial, să aștepte prea mult de la ea, de fapt nu trebuia să aștepte nimic pentru el însuși. Trebuia să ia exactitatea strictă, seacă, a scrisorii lui Brownie drept un document

legal sau drept o dovadă de încredere, atât și nimic mai mult. Cu toate astea, oricâte reproșuri își făcea singur, nu se putea opri să se bucure de scrisoare. Era în ea o frază care-i plăcea cel mai mult și pe care o citea cel mai des. „Uneori sunt de-a dreptul disperată." Nu semăna asta un pic, doar un pic, cu o încercare de apropiere? Cum pot fi în halul ăsta de meschin și egoist, încât să-mi facă plăcere fraza asta, își zise el. Dar o să las totul în seama ei, ea *o să se descurce* cu toate. Și îi mai veni un gând care începu să-i înlăture toate chinurile și speculațiile, *am s-o revăd mâine.*

*

— Roata din stânga încă se învârte, constată Midge.

Mașina se împotmolise prostește în iarba de pe marginea unuia din drumeagurile înguste pe care se rătăciseră din nou după ce ieșiseră de pe autostradă. Terenul nu păruse ud sau noroios când Harry, nervos, intrase pe el cu spatele ca să întoarcă, dar iarba ascundea un șanț nu prea adânc. Acum stăteau de vreun ceas și încercau să miște mașina, puseseră sub roți, ca să facă priză, pietre, ziare, crengi, până și un sacou mai vechi de-al lui Harry. Mașina refuza pur și simplu să se urnească. Midge era frântă, se înroșise la față de cât îndesase lucrurile acelea sub roți, de cât împinsese mașina când Harry ambala motorul și de cât îl ajutase să îndepărteze pământul cleios precum caramelele din urmele de roți care se adânceau întruna. Era de-acum după-amiază târziu, cerul se acoperise de nori și începea să se întunece.

Picnicul fusese foarte reușit. O porniseră peste câmp, cu gând să ajungă la mare. Reieșise până la urmă că Midge nu prea avea habar pe unde venea Seegardul, așa că părea absolut fără rost

să-l caute în toată întinderea aceea total lipsită de repere. Era posibil să zărească turnul de la distanță, dar până acum lucrul acesta nu se întâmplase. Întinseseră masa pe o ridicătură de pământ, așezați pe iarba uscată, păscută de oi și având în fața ochilor, în depărtare, o biserică mare pe care însă, în lipsa unui ghid turistic, n-o putuseră identifica. Harry cumpărase sandviciuri, salam, plăcinte cu carne de porc, roșii, brânză, biscuiți, mere, banane și chec cu stafide. Mâncară o mulțime și băură amândouă sticlele de vin de Spania, turnat în paharele pe care le cumpărase Harry din magazinul de unde luase și tirbușonul. Apoi stătură o vreme întinși pe iarbă, iubindu-se. Nu mai făcuseră niciodată dragoste sub cerul liber și noua experiență îi făcu să se simtă foarte mândri și fericiți. Câmpia părea complet pustie. Pe urmă adormiseră. După trezire o porniseră din nou „spre mare", dar în curând începură să se certe în privința direcției. Harry, care se mândrea cu simțul său de orientare, se văzuse nevoit să meargă la întâmplare, în căutarea indicatoarelor, care însă erau foarte rare. În sfârșit, după ce apucaseră pe un drum ce se dovedise a fi o fundătură ce ducea la o fermă, întorseseră, sau mai exact voiseră să întoarcă și rămăseseră înțepeniți în iarba care păruse atât de sigură. Noroc că nu era prea mare graba să se întoarcă la Londra, atâta timp cât nici Thomas, nici Meredith nu erau acasă. Harry se gândi chiar că, dacă întâmplarea i-ar fi dat de gol, n-ar fi fost nici o nenorocire. Dar suferința lui Midge îl afecta și pe el, iar spaima ei evidentă îl enerva ; și toată povestea asta devenise foarte supărătoare acum, că se lăsa întunericul și nu se întrevedea nici o posibilitate de a găsi ajutor pe undeva.

— Mai bine o iau pe jos, spuse Harry.

— Da, dar încotro ?

— Nu știu ! N-avem nici cea mai vagă idee unde ne aflăm. Tare bine-ar fi fost să nu ne fi înfundat în coclaurile astea noroioase, uitate de Dumnezeu. N-am văzut în viața mea locuri mai aiurea.

— Ți-am spus că pe-aici sunt mlaștini sau smârcuri sau cum le-o fi zicând. N-ar fi trebuit să te enervezi așa... Dac-ai fi fost mai atent când ai dat cu spatele...

— Dacă am fi rămas pe autostradă, acum am fi fost acasă, în apartamentul nostru, și am fi băut whisky! Am burdușit frigiderul cu băuturi.

— *Termină*! *Îmi pare rău*!

— Tu rămâi aici, dacă se face frig intri în mașină.

— Nu, nu, vin cu tine. Mi-e frică aici singură.

— Încă nu s-a întunecat. O să obosești și-o să mă faci și pe mine să mă mișc încet, uită-te la pantofii tăi! Nu-ți amintești să fi văzut vreun service pe unde-am trecut?

— Nu. Dar cred că am zărit o fermă înainte să intrăm pe drumul care ne-a adus aici. Și bănuiesc că poteca asta duce undeva.

— La un hambar duce. Se vede de aici. Măcar când o să se întunece or să apară ceva lumini.

— Of, Harry... O să dureze așa de mult? Avem nevoie de un tractor?

— Nu, e de-ajuns și o mașină obișnuită, am un cablu de tracțiune în portbagaj.

— Te rog, ia-mă cu tine, te rog!

— Of, bine, dar pune-ți pardesiul, o să ți se facă frig. Acum, hai să bem niște whisky, este o sticluță în torpedou.

Băură repede whisky-ul stând în picioare, lângă mașină, și o luară împreună din loc. La început, Midge îl luă pe Harry de braț, dar curând acesta se scutură și întinse pasul. Midge se simțea nefericită, speriată și cam beată. Frica de noutate, de gafe și de scandal, frica de a fi criticată, blamată și de a apărea în ziare, frica de Thomas, durerea pe care i-o provoca gândul la Thomas, toate astea sălășluiau în ea, coexistând cu „da"-ul sincer cu care răspunsese la întrebările lui Harry. Trebuia să vină vremea aceea, dar nu venise încă, iar Midge nu-și putea imagina cum avea să se întâmple. Își închipuia pur și simplu un fel de transformare magică, o schimbare rapidă de decor, în care ea *deja îl părăsise*

pe Thomas și trăia fericită cu Harry... și cu Meredith. La „ce știa Meredith" refuza să se gândească, de fapt se hotărâse să considere că băiatul nu înțelesese nimic. Și cum avea să fie metamorfoza aceasta? Păi, *avea să fie*, pentru că *trebuia* să fie. Harry avea dreptate.

— Uite o căsuță. Se vede o lumină.

Mergeau, se pare, de o bună bucată de vreme, și Midge își exprimase în mai multe rânduri temerea, respinsă de Harry, că n-or să mai găsească drumul înapoi la mașină. Chiar și acum, căsuța era destul de departe și curând își dădură seama că nu mai merg pe asfalt, ci pe o potecă acoperită de iarbă. La un moment dat, Midge alunecă pe o pantă la care nu se așteptau și pierdură din ochi lumina după care se orientau. Nu mai vedeau nici conturul acoperișului pe cerul întunecat, pe care apăruseră deja stelele. Dar până la urmă ajunseră și deschiseră cu greu portița gardului scund.

— Du-te singur, spuse Midge, trăgându-și eșarfa peste față.

Harry își ridică gulerul hainei și-și aranjă șapca pe care, ca să-i facă plăcere lui Midge, și-o pusese ca să-și ascundă fața. Se duse la ușă și ciocăni ușor.

Elspeth Macran deschise ușa și scoase capul.

— Da?

— Îmi pare groaznic de rău că vă deranjez, spuse Harry, dar mașina noastră a rămas împotmolită în noroi undeva în apropiere și v-aș ruga să-mi dați voie să sun de la dumneavoastră la un service...

— N-avem telefon.

— Poate ne tractați dumneavoastră cu mașina! Am cablu...

— N-avem mașină.

Sarah apăru lângă mama ei:

— Unde vă e mașina? Am putea să vă ajutăm s-o împingeți.

— Păi, mă tem că nu e tocmai aproape, am făcut ceva drum pe jos până aici. Există vreun

service pe undeva pe-aici sau cineva care are o mașină și poate să ne ajute?

— Nu există nici un service. Iar cei mai apropiați vecini, de fapt singurii vecini, au mașină, dar nu sunt niște oameni tocmai săritori și mă îndoiesc c-o să reușiți să găsiți drumul...

— Îi conduc eu, se oferi Sarah.

— Nu vreți să intrați? îl invită Elspeth. Doamna e...? făcu ea un gest vag spre silueta de la poartă.

— E soția mea. Sunteți foarte amabilă, dar...

— Cum vă numiți? întrebă Elspeth.

— Bentley, răspunse Harry. Domnul și doamna Bentley. Nu vrem să vă deranjăm. Dacă ați putea doar să ne arătați direcția...

— Merg cu ei, insistă Sarah, că altfel n-or să nimerească. Or să cadă în smârcuri. Așteptați numai o secundă, să-mi pun pantofii.

— Ia și o lanternă, îi spuse Elspeth, se lasă ceața.

— Zău, e prea multă bătaie de cap, făcu Harry jenat.

— Ei, vreți ajutor sau nu? Dumneavoastră hotărâți.

— E destul de aproape, adăugă Sarah, o luăm pe scurtătură. Brownie e încă în cadă, spune-i că mă întorc. Uite, am două lanterne. Pa, mami, vin repede!

— Sarah, să nu intri! strigă Elspeth după ea.

Fata ieși în fugă pe poartă, urmată de Harry. Ajunseră lângă Midge.

— Bună seara! Poftim, domnule Bentley, luați lanterna asta și ațintiți-o spre călcâiele mele. Nu-i departe, dar drumul e cam înșelător pe alocuri și ceața o să se îngroașe.

Cerul se întunecase de-acum destul de tare și norii acopereau stelele. Vălătuci mari și cenușii de ceață, luminați de lanterne, se rostogoleau încetișor pe lângă ei, atingându-i pe drumeți și ascunzând drumul. Harry o luă pe Midge de mână și o trase după el, țintind cu lumina lanternei pantofii înnoroiați și marginile roase ale blugilor lui Sarah. Femeia se poticni încercând să găsească un loc

sigur de pus piciorul, căci pantofii ei cu tocuri înalte se încurcau în buruienile stufoase și ude pe care lanternele le făceau să sclipească. Sufla un vânt rece. Mai și picura. Începu să plângă încetișor, pe furiș.

— Aproape am ajuns, spuse Sarah în sfârșit. E în vârful pantei ăsteia. Haideți, doamnă Bentley, dați-mi mâna. Așa e bine. Acum suntem pe loc drept. Aveți grijă cum pășiți, pavajul e cam neregulat. E o ușă pe undeva pe-aici, îmi pare rău, e așa de întuneric, că nu reușesc s-o găsesc. A, uite-o, nu cred că au sonerie. Hei! strigă ea, bătând cu pumnul în ușă.

Nu se auzi nici un răspuns. Fata mai bătu o dată.

— Cine e? întrebă Bettina, deschizând un pic ușa, atât cât îi permitea lanțul de siguranță.

— Sunt eu, Sarah, de la Canton. Am cu mine doi oameni a căror mașină s-a împotmolit și au nevoie să fie tractați.

Bettina închise ușa, apoi o deschise ceva mai larg și se uită afară.

— Sunt domnul și doamna Bentley, o informă Sarah, au nevoie de ajutor cu mașina, umblă pe-aici de-o grămadă de vreme.

— Îmi pare groaznic de rău că vă deranjez, zise Harry, dar mașina noastră s-a împotmolit în noroi, dacă ne-ați putea scoate de-acolo cu mașina dumneavoastră...

— Au și tractor, făcu Sarah îndatoritoare, încercând să-și strecoare privirile înăuntru.

— Intrați, spuse Bettina.

Deschise ușa încă puțin și le făcu loc lui Harry și Midge să intre. Apoi se așeză în deschizătură.

— Mulțumesc, noapte bună, îi spuse ea lui Sarah și închise ușa.

— Ah, mulțumim mult de tot, strigă Harry. Am putea telefona...

— Nu avem telefon.

— Sper din tot sufletul că nu vă dăm prea multă bătaie de cap...

— Sigur că ne dați bătaie de cap, dar va trebui să vă ajutăm. Luați loc aici un minut.

Luă două scaune cu spătar de la masă și le puse lângă ușă.

— Vreți să mergeți la baie?

— Nu, mulțumesc, răspunse Harry. Scuză-mă, Midge, tu ai nevoie?

Midge se așeză, lăsându-și poșeta să cadă pe podea, iar Harry se așeză și el lângă ea. Se uitau năuci la spațiul deschis, întunecat, care semăna cu interiorul unei clădiri de gară. Midge nu recunoscu încăperea pe care o văzuse cu atâta vreme în urmă, într-o dimineață însorită de vară, înțesată de oameni îmbrăcați frumos, care sporovăiau veseli.

Atriumul era tăcut și pustiu. Se vedea doar silueta Bettinei cum se îndepărtează, cu fusta unduitoare care aproape mătura podeaua. Singura lumină era o lampă cu gaz, așezată lângă ușa Trecerii. Cina care, întâmplător, fusese luată mai târziu în ultimele zile, nu avusese încă loc, deși masa era pusă și erau pe ea deja câteva feluri de mâncare „în stil picnic", cum spunea Mama May. În locul acela stingher de lângă ușă, Harry și Midge erau aproape în beznă.

— Ce loc ciudat, spuse Harry încet, ne-au primit în hambar. Îmi pare bine să aud că au tractor.

Se auzi trântindu-se o ușă îndepărtată, iar Bettina apăru din nou, cu o lampă în mână, însoțită de Mama May. Bettina îi explica:

— Sunt un domn și o doamnă, Bentley, li s-a împotmolit mașina, cred că or să aibă nevoie de tractor. Îți amintești când s-a mai întâmplat anul trecut, a trebuit să folosim tractorul. Pe la ceasul ăsta din zi se întâmplă!

— Da... murmură Mama May.

Harry se ridică în picioare.

Lampa se apropie.

Midge se ridică și ea. O recunoscuse pe Mama May. Apoi recunoscu și locul. Eșarfa îi alunecă pe

spate și Mama May o recunoscu la rândul ei. Îi șopti Bettinei:

— Bettina, ieși o clipă și nu-i lăsa pe ceilalți înăuntru.

Bettina luă lampa și se întoarse în Trecere.

Midge se duse la ușă, dar nu putu s-o deschidă.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă Harry.

— Suntem la Seegard, îl lămuri ea.

Harry se trase la o parte din lumină.

Mama May tremura de emoție, ochii, ochii ei cenușii și blânzi îi scânteiau, iar buzele îi erau umede. Lampa se clătină și aproape că o scăpă din mână. Își dădu capul pe spate și-și netezi părul cu mâna liberă, desprinzând fără să vrea câteva ace, așa încât o șuviță groasă îi căzu liberă pe spate. Așeză lampa pe podea. Respira profund. Se gândea, se gândea.

Midge se întoarse de la ușă. Și ea respira greu. Un moment păru de-a dreptul sălbatică, precum un animal încolțit, gata să-și ia zborul la întâmplare sau să se repeadă la atacator. Apoi încremeni, împietrită, cu ochii holbați și gura deschisă. Harry se gândea și el. Toți trei se gândeau.

Mama May i se adresă lui Midge:

— Luați loc, vă rog. Trebuie să fiți foarte obosită.

Midge nu se așeză și se uită în altă parte, răsuflând adânc. Cu o încetineală deliberată își luă eșarfa de la gât, o scutură și și-o puse în buzunar.

Mama May părea de-acum că s-a hotărât ce are de făcut:

— Doamnă McCaskerville... spuse ea cu glas scăzut. Domnul...? continuă, întorcându-se spre Harry.

— Weston, zâmbi Harry, trăgându-se și mai mult din bătaia lămpii. Domnișoara care ne-a condus aici a încurcat un pic numele. Bentley e mașina mea, nu numele nostru. O duceam pe doamna McCaskerville cu mașina înapoi la Londra când am avut pățania asta. Am înțeles că n-aveți telefon. Ce păcat! Voiam să-l sunăm pe soțul doamnei

McCaskerville și pe soția mea, să le spunem că întârziem. În cazul ăsta, dacă ați fi atât de amabili să ne remorcați... N-am vrea să vă stricăm seara...

Simțea că e mai sigur să considere că n-a fost recunoscut. Era în avantajul lor să continue să mintă și n-aveau prea mare lucru de pierdut dacă erau descoperiți ; și, în orice caz, nu-i ardea absolut deloc să-și rostească numele în casa aceea.

— Nu doriți o ceașcă de ceai, ceva de mâncare ? îi zâmbi Mama May lui Midge.

— Aș zice că e mai bine s-o luăm imediat din loc. Nu credeți ? făcu și Harry către Midge.

Midge zâmbi și ea și dădu din cap :

— Ne pare teribil de rău că vă deranjăm. Habar n-aveam că locuiți prin zona asta, e cea mai ciudată coincidență. Îmi face plăcere să vă revăd casa. Am mai fost o dată aici, cu ani în urmă, împreună cu sora mea. Sper că soțul dumneavoastră se simte bine.

— E cam suferind.

— Îmi pare tare rău. Transmiteți-i urările mele de bine.

— Sigur că da. O s-o iau pe Bettina cu mine. Cred că a pregătit deja mașina.

Luă lampa de jos și o puse pe masă, apoi ieși din încăpere.

— Ce ne facem ? îl întrebă Midge pe Harry.

— O ținem înainte cu tupeu. Nu contează. Oamenii ăștia nu contează. N-or să vorbească, n-au cu cine să vorbească. Sunt niște maniaci rurali, trăiesc în afara lumii.

— M-a văzut când am vrut s-o șterg...

— Era o stare de șoc firească. Și ea părea destul de șocată.

— Și precis te-a recunoscut și pe tine, o fi văzut vreo poză de-a ta sau te-o fi zărit pe undeva...

— Nu prea cred. E foarte întuneric aici și, în plus, era așa de uluită când te-a recunoscut pe tine, că înspre mine abia dacă s-a uitat. Oricum, ce naiba... N-am de gând să-mi trâmbițez numele.

— Și mașina nu e Bentley, și...

— Și ce dacă, încercăm și noi. În momentul în care ne-am pus în mișcare am dispărut din viețile lor ca un vis. N-or să priceapă nimic din toată treaba asta, or să fie nițel mirați, poate c-o să li se pară ciudat... *N-or să știe* niciodată nimic. Or să uite tot... De ce și-ar bate capul cu noi...

— Nu-nțelegi nimic, insistă Midge, ea o să-și bată capul. E interesată, e fascinată, ne joacă pe degete. N-o să ne lase să scăpăm.

— Să scăpăm de ce? Te duceam și eu cu mașina!

— Sunt convinsă c-o să te recunoască...

— O să mă feresc în continuare de lumină, o să ies afară. Păstrează-ți calmul și-n douăzeci de minute terminăm cu toate astea.

— N-o să mai găsim mașina.

— Of, nu te mai jeli atât, fă și tu o față curajoasă.

Ușa de-afară se deschise brusc și în încăpere intrară Edward și Stuart. Midge scoase un strigăt slab. Cei doi amanți se desprinseră iute unul de celălalt și se traseră mai în spate. În aceeași clipă, din Trecere apăru Mama May, urmată de Bettina și Ilona. Cele trei femei se opriră, urmărind scena de la ușă.

Edward se repezi spre ei:

— Harry, Midge, incredibil, m-ați găsit! Dar cum ați reușit să aflați? E și Thomas aici, v-a spus el unde sunt? Am fost bolnav, dar acum mă simt mai bine. Stuart a venit abia ieri. Mama May, ia uitați-vă cine-i aici!

— Ei, cine *e* aici? făcu Mama May.

— Păi, sunt mătușa mea, Midge McCaskerville, și tatăl meu vitreg, Harry Cuno. V-ați cunoscut, sigur că v-ați cunoscut. Dânsa e doamna Baltram, noi îi spunem Mama May, iar ele sunt surorile mele, Bettina și Ilona.

Bettina râse:

— Mai întâi au fost domnul și doamna Bentley. După aia a fost domnul Weston. E seara ghicitorilor!

Mama May, care nu-l recunoscuse pe Harry, era de-acum atât de stăpână pe sine, că reuși să-și

ascundă surpriza și sentimentul de jubilare care o cuprinse imediat. Se întoarse zâmbind spre Bettina și îi spuse destul de tare „Taci!" Apoi se întoarse din nou spre Midge și Harry și li se adresă:

— Oricum ar fi, sunteți bine veniți, iar acum, că ne-am lămurit cu identitatea fiecăruia, chiar insist să rămâneți și să luați cina.

Ilona îl puse pe Edward la curent:

— Mașina lor e împotmolită, mergem să-i ajutăm.

— Dar întâi or să rămână la cină, spuse Bettina. Nu pot fi salvați până nu mănâncă ceva, n-ar fi corect! Ilona, du-te și mai adu niște farfurii și pahare și niște vin.

Ilona o luă din loc.

— O, da, trebuie să rămâneți, îl rugă Edward pe Harry. Părea să nu fi auzit sau să nu fi luat în seamă spusele Bettinei. Mâncarea e vegetariană, dar e super, o să vedeți. Și am niște surori minunate. Deci Thomas v-a spus! Mi-a promis c-o să păstreze secretul, dar bănuiesc că a hotărât că a durat destul. Ați venit să mă luați? Nu pot veni încă. Îmi pare tare rău de mașină. O să mergem și-o s-o scoatem de-acolo.

Ilona se întorsese și acum punea masa.

La apariția băieților, Harry și Midge încremeniseră de groază. Pe urmă se uitară unul la altul. Pe urmă se uitară la Stuart. Midge își scoase eșarfa din buzunar și și-o puse pe cap, apoi și-o trase un pic în spate.

După ce stătuse o vreme aproape nemișcat lângă ușă, cu mâinile încleștate, Stuart lăsă privirea în jos și-i ocoli cu grijă pe cei doi, care se traseră puțin înapoi. Trecând pe lângă ei, le făcu un fel de plecăciune stângace, dând din cap. O porni spre Interfectoriu, apoi se răzgândi, se întoarse și se așeză la masă. Când Ilona mai aduse niște pahare, îi zâmbi și-i mulțumi. Se uită stânjenit spre taică-său, apoi își mută privirea în altă parte.

— Bună, Stuart, îi spuse Harry. Noi plecăm imediat.

Uitându-se la Stuart, Midge scoase un sunet foarte ciudat, ca un animal care scheaună sau geme. Se așeză pe un scaun și-i spuse lui Harry:

— Hai să plecăm imediat, o să găsim mașina.

— Nu fi prostuță, spuse Harry.

Mama May râse.

Edward, începând să-și dea seama că ceva e în neregulă și ce anume, alergă la Mama May:

— E-n regulă, știți, e-n regulă... Dar chiar cred că vor să plece, nu mai rămân la masă. O să le fac niște sandviciuri... O să le facă Ilona... Îi duc eu cu mașina voastră... Îi remorchez eu, fac eu totul... Bettina, dă-mi cheile de la mașină, continuă el alergând spre Bettina.

— N-o să găsești drumul, îl temperă Bettina. Ai să ajungi și tu în șanț. E greu de condus pe drumurile astea și s-a lăsat și ceața. O să scot mașina sau tractorul, dacă asta vrea toată lumea. O să încercăm întâi cu mașina, pe tractor nu e loc decât pentru două persoane. Nu mă îndoiesc că mă va anunța și pe mine cineva dacă e vreo schimbare de plan.

După care ieși din încăpere.

— Of... Of, Doamne, își spusese Edward, trăgându-se de o șuviță de păr.

Alergă spre Stuart și-i puse mâna pe umăr:

— E-n regulă, Stuart?

Stuart îi zâmbi. După o clipă începu să se joace cu tacâmurile de pe masă, așezându-le în diferite poziții.

— Crezi c-ai putea face niște sandviciuri? o rugă Edward pe Ilona, ducându-se lângă ea.

— Imediat, îi răspunse Ilona. Vreau să stau aici.

Se așeză lângă tapiserie, ca să poată cuprinde cu privirea întreaga scenă.

Mama May se întoarse la masă și se așeză lângă Stuart, lăsându-i pe Harry și Midge să stea în continuare în picioare lângă ușă.

— Cred că se aude mașina, o să așteptăm afară, zise Harry și făcu un pas.

— Nu găsesc cheile de la mașină, spuse Bettina intrând.

Mama May ieși din nou împreună cu Bettina prin Trecere.

— Uite, *vă rog*, stați jos! Veniți încoace, mâncați ceva, beți un pic de vin! îi imploră Edward pe Harry și Midge.

— Nu, mulțumim, răspunse Harry, chiar trebuie să plecăm.

— Ilona, nu vrei să faci niște sandviciuri? Sau măcar un pic de pâine sau altceva? se rugă băiatul.

Ilona părea paralizată. Stătea rezemată de tapiserie, respirând greu, cu mâna pe piept.

— Atunci o să fac eu, se repezi Edward spre Trecere, dar se întâlni în drum cu Mama May și se întoarse din cale.

— Am găsit cheile, spuse Mama May zâmbind, apoi râse, cu râsul acela pe jumătate înăbușit, dar exploziv și irepresibil, ca atunci când, în timpul unei scene solemne sau pompoase, descoperi dintr-odată ceva caraghios. Uite, continuă ea adresându-se celor de lângă ușă, *vă rog* stați jos. Dacă nu vreți să stați cu noi la masă, luați măcar loc pe scaunele alea.

— Mulțumim, o să așteptăm afară, o refuză Harry.

Se duse la ușă și mai încercă o dată să o deschidă, dar nu reuși. Nimeni nu se deranjă să-l ajute. Se întoarse și se așeză pe unul din scaune. Midge, făcându-se că scotocește prin poșetă, rămase în continuare în picioare. Atunci intră Jesse.

La început nu-l observă nimeni. Ușa Interfectoriului era în umbră, iar el nu făcea zgomot. Se sprijinea într-un baston care începu să scoată un ciocănit ușurel în contact cu dalele.

Ilona, care îl zări prima, strigă tare „Jesse!" și alergă spre el. Fără să-i dea atenție fetei, bătrânul îi puse mâna pe umăr ca să se sprijine și se uită prin încăpere. Era impunător. Stătea acolo, cu capul lui uriaș, ca un profet învățător sprijinit de un ucenic. Era îmbrăcat în niște pantaloni închiși la culoare și o cămașă albă, descheiată. Barba și

părul lui negru erau pieptănate, buzele îi erau roșii și umede, ochii mari, rotunzi și bombați îi străluceau, era desculț. Se uita în jur încruntându-se din pricina luminii slabe, de parcă ceața de afară pătrunsese în încăpere.

Mama May se îndreptă spre el. Spuse, de parcă s-ar fi aflat în toiul unei vizite obișnuite, deranjate de apariția unui bolnav:

— Scuzați-l, vă rog. Hai, să mergem de-aici.

O împinse pe Ilona de lângă el, ceea ce-l făcu să se clatine un pic, și încercă să-l întoarcă din drum, dar el nu părea s-o observe și-i rezista, întors pe jumătate și uitându-se peste umăr cu ochii lui căprui-roșiatici, strălucitori. Privi înspre masă, apoi o îndepărtă brusc pe Mama May și se apropie, cu gâtul întins, uitându-se urât.

— Uite un om mort, aveți un cadavru aici, stă la masă, îl văd, spuse el cu glas răsunător, arătându-l cu degetul pe Stuart.

Acesta se ridică în picioare.

Jesse ridică și mai mult vocea, nu pe un ton isteric, ci imperativ:

— Omul ăla e mort, luați-l de-aici, îl blestem. Luați chestia aia albă de-aici, e moartă. Chestia aia albă, scoateți-o de-aici!

Pe ușa din față intră Bettina, îmbrăcată în manta. Se duse spre Jesse, apoi se opri lângă Mama May și-i spuse ceva.

— *Termină imediat*, hai, treci în pat! îi zise Mama May lui Jesse pe un ton tăios.

Dar Jesse flutură bastonul către ea și femeia se trase înapoi.

— O să trebuiască să-l ducă bărbații. E ca atunci când a trebuit să-i aducem pe pădurari, spuse Bettina.

Stuart, care era încă în picioare, făcu un pas în spate, cu fața la Jesse, cum te retragi după o audiență la regină, și se lovi de un scaun.

Jesse nu-i mai dădu atenție și veni până în mijlocul sălii, uitându-se țintă la cercul de oameni

care se holbau la el. Se opri, începu să tremure, dădu drumul bastonului și scoase un vaier înăbușit. Rosti, fără să ridice vocea:

— Nu vrea nimeni să mă iubească, nu vrea nimeni să mă ajute, nu vrea nimeni *să mă ajute*, nu vrea nimeni să vină la mine?

Mama May, Bettina și Ilona veniră către el, dar bătrânul începu deodată să izbească aerul cu brațele și femeile se dădură repede înapoi.

Midge își trase eșarfa de pe obraji. Și-o scoase și-o lăsă să cadă pe podea. Își scoase și pardesiul. Se îndreptă încet spre Jesse, întorcându-și capul spre lampă, ca el să-i poată vedea fața, se opri în fața lui și-i puse mâinile pe umeri.

— Eu te iubesc, eu am să te ajut. E bine, e totul *bine*, dragul meu Jesse.

Jesse tresări, își băgă capul între umeri, căscă gura, buzele îi tremurau. O privi încordat. Femeia își ținea încă mâinile pe umerii lui, strângându-l un pic. Într-un târziu, bărbatul rosti, aproape în șoaptă:

— Chloe... Mi-au spus că ai murit... Nimeni nu-mi spune adevărul... Te-am așteptat să te întorci la mine... atâta vreme.

O cuprinse cu brațele. Midge începu să plângă tare, în hohote, dar hohotele nu i se mai auziră când Jesse începu s-o sărute. Cu ochii închiși, pierduți cu totul, strângându-se unul pe celălalt în brațe, stăteau acolo și se sărutau cu pasiune, flămânzi, neînstare să se satură de hrana atât de dorită.

Mama May rosti pe un ton dezgustat, dar fără emfază:

— Of, ce încurcătură abjectă!

Puse mâna pe umărul lui Midge, ca s-o tragă deoparte, dar fețele celor doi nu se puteau dezlipi. Mama May și Bettina se uitau la ei cu un calm exasperat.

— Nu putem să-i urnim, constată Bettina. Oricum, hai să-l scoatem de-aici. Să-l scoată ea.

Mama May vorbi din nou, cu o voce ascuțită:

— Doamnă McCaskerville, vreți să ne ajutați, vă rog frumos, să-l ducem înapoi în pat? E foarte bolnav.

Începu s-o înghiontească violent pe Midge în spinare. Picioarele goale ale lui Jesse începură să-i alunece în față pe dale, trecând printre picioarele lui Midge, iar când aceasta se mișcă, neputând să-i susțină greutatea, bătrânul căzu greoi, întâi în șezut, apoi întinzându-se cât era de lung. Rămase nemișcat, cu ochii deschiși, răsuflând greu. Midge se smulse furioasă din mâna Mamei May.

— Edward, strigă aceasta din urmă.

Băiatul, care stătea încă în celălalt capăt al sălii, alergă la ei și îngenunche, trecându-și brațul pe sub unul din brațele lui Jesse. Mama May începu să-l ridice din cealaltă parte, iar Jesse, venindu-și deodată în fire, se ridică în picioare și se lăsă tras în sus. Îngădui să fie dus spre ușa Interfectoriului, oprindu-se numai o clipă, ca să arate cu degetul spre baston, pe care Mama May îl ridică de pe podea. Nu se mai uită înapoi. Dispăru, susținut de brațe de Edward și de Mama May. Ușa se închise în urma lui.

Harry, care, cât timp durase această scenă, rămăsese pe scaun, se ridică. Îi aruncă o privire lui Midge, care stătea lângă ușă plângând, cu fața în batistă. Apoi se duse la masă, se așeză și-și turnă un pahar de vin. Stuart se așeză și el, la oarecare distanță. Puse o mână pe masă, dar tremura atât de tare, că tacâmurile începură să zăngăne. Își luă mâna de pe masă și și-o puse în cealaltă mână. Stătea și-și privea mâinile încleștate. Harry se uită curios la el:

— Ei, fiule, îmi pare rău pentru situația asta jenantă.

Își dădu seama că nu-i mai spusese în viața lui „fiule“ lui Stuart.

— A, nu-ți face griji, mormăi Stuart. Adică, asta e...

— Asta e, vorba ta. E destul de șocant.
— Meredith mi-a spus, doar că nu l-am crezut.
— *Ce*?
— Mi-a spus că ea... Nu mi-a spus cu cine...
— Meredith. O, Doamne.

Harry fu cât pe ce să întrebe dacă știe și Thomas. Apoi își zise : la naiba, ce contează ce știe Thomas. O să știe tot cât de curând. Ăsta e sfârșitul căsătoriei lui Midge. Asta-i catastrofa la care speram. Ce bine-ar fi fost să-i spun lui Thomas încă de-acum un secol, așa cum avusesem de gând, să-i spun totul pe față, nu să fim descoperiți în felul ăsta înjositor. E o încurcătură urâtă de tot, nu e cum aș fi vrut... Dar e bine și așa, *s-a întâmplat* în sfârșit, și acum *am s-o păstrez* pur și simplu. Îmi pare rău pentru Stuart, dar oricum trebuia să afle. Iar Meredith... Sigur, e dezgustător... Dar tot ce am eu de făcut acum e să-mi țin fruntea sus și să las naibii toate scrupulele la o parte.

— Mașina e afară, spuse Bettina. N-ar fi mai bine să plecați? Nu vreți să mergeți la baie? Doamna McCaskerville nu vrea...? Nu, bine.

Midge, care nu mai plângea, dar era întoarsă cu spatele, o ignoră pe Bettina. Stătea în picioare, cufundată în gânduri, ținându-se de spătarul unui scaun.

— Dar niște sandviciuri? îl întrebă Bettina pe Harry. Ilona, poți tu să faci niște... Ilona...

Mezina, care-și trăsese un scaun lângă tapiserie și stătea pe el cu fața în mâini, nu se mișcă.

— Nu, mulțumesc, răspunse Harry. Să mergem. Hai, Midge. La revedere, Stuart. Te rog să-i mulțumești doamnei Baltram...

— Dacă nu reușim cu mașina, o să trebuiască să mă întorc după tractor, dar nu cred c-o să vreți... Ilona, du-te mai bine la culcare.

Bettina ridică pardesiul, eșarfa și poșeta lui Midge de pe podea și le puse pe scaunul de lângă ea. Harry îi ținu lui Midge pardesiul și ea bâjbâi ascultătoare după mâneci. Fața îi era umflată și

avea o mină nefericită, dar în același timp ciudată, feroce.

— *Ilona*, du-te la culcare. Imediat! repetă Bettina.

Ilona se ridică și, fără să se uite la ceilalți, fugi spre Trecere și ieși pe ușă, trântind-o în urma ei.

Parcă trezit de zgomot, Stuart sări în picioare.

— Te rog, puteți aștepta un minut? îi spuse el lui Harry. Vreau să vin cu voi, vă supărați? Așteptați puțin, să-mi iau lucrurile, nu durează mult.

Și o luă la fugă pe urmele Ilonei.

Midge se întoarse furioasă spre Harry:

— Nu-l putem lua cu noi, *nu putem*!

— Nu văd de ce nu, răspunse acesta cu răceală. Nu văd de ce ar conta câțuși de puțin. Oricum știe tot, i-a spus Meredith.

— Meredith i-a spus lui Stuart... Ah... nu... Nu ți-am spus... Meredith a văzut...

— *Ne*-a văzut? Ce-a văzut? *La naiba*... Ți-am spus că nu-i bine să ne vedem la tine acasă...

— N-a fost vina mea!

— Ei, asta-i situația. Probabil că Thomas știe deja. Am fost pârâți, slavă Domnului. Suntem de capul nostru acum, Midge.

— Vreți să-l așteptați? întrebă Bettina, care stătea și asculta schimbul de replici.

— Thomas nu trebuie să știe... *Sunt sigură* că nu știe...

— Dar o să știe curând!

— Nici Stuart, nici Meredith n-or să-i spună lui Thomas.

— Oare?

— Nu vreau să se întâmple încă nimic...

— Dar, Midge, gândește-te la ce s-a întâmplat deja!

— Încă nu... *Nu știu* încă... Nu așa...

— Vreți să-l așteptați? insistă Bettina.

— Nu-l putem lua pe Stuart, nu admit! bătu din picior Midge.

— Da, îl așteptăm, îi răspunse Harry Bettinei. Uite ce, se întoarse el spre Midge, e fiul meu...

— Îmi spui *mie* asta, *acum*...

— Nu pare să fie *persona grata* aici, n-am de gând să-l părăsesc în iadul ăsta...

— Vrei să-l iei ca să mă compromiți și mai mult, ca să ai un martor, ca să distrugi totul...

— Tu îi zici distrugere, eu îi zic eliberare! *Nu contează*, nu vezi...

— Ne urăște, o să atragă nenorocirea asupra noastră.

Apăru Stuart, ducându-și haina și valiza.

— Îmi pare rău că v-am făcut să așteptați, se scuză el.

— Atunci, să mergem, spuse Bettina și îi conduse la mașina care îi aștepta dincolo de terasa luminată de becul de afară.

— Deci nu era Chloe, spuse Jesse.

Vorbea încetișor, ca-n vis. Era întins pe pat, îmbrăcat în cămașă, ținându-l pe Edward de mână.

Mama May se afla de cealaltă parte a patului, cu un pahar plin cu un lichid maroniu în mână.

— Nu, dragul meu, îi răspunse Edward.

Felul acesta de a vorbi i se părea dintr-odată firesc. Sigur, Jesse era tatăl lui. Dar era, debordând acum de semnificații, mult mai mult: un maestru, un rege venerat, un amant divin, un obiect ciudat, misterios, peste măsură de iubit, ținta unei căutări mistice, un giuvaier într-o grotă. În liniștea lipsită de vlagă ce se lăsase deodată, Jesse părea că se oferă pe sine, încetișor, aproape imperceptibil. Băiatul simțea dragostea și venerația revărsându-i-se din inimă.

— Dar nu-ți face griji, continuă el, nu te necăji. Era sora lui Chloe. Chloe e moartă. A murit cu mulți ani în urmă.

— Așa e, admise Jesse, îmi amintesc. Seamănă... Seamănă așa de mult cu Chloe.

Era calm, mai lucid, mai pașnic și mai echilibrat decât îl văzuse Edward vreodată. Schimbarea aceasta îl umplea pe băiat de speranță și de bucurie.

— În seara asta semăna, într-adevăr. Arăta ca în pozele ei.

— Nu ți-o mai amintești pe mama ta?

— Nu prea bine, vag...

— Eu îi pot vedea chipul foarte clar în minte. Am iubit-o tare mult.

Se auzi motorul mașinii. Zgomotul slăbea pe măsură ce se îndepărta și apoi dispăru în tăcerea nopții.

Edward îi spuse lui Jesse:

— Nu fi trist, dragul meu, dragul meu, dragul meu Jesse. Contează așa de mult să nu fii trist. Sunt aici, cu tine, o să am grijă de tine. Te-am găsit pentru totdeauna. Te iubesc.

— Au plecat, spuse Mama May.

Edward începu să-i sărute mâinile lui Jesse. Bătrânul zâmbi vag, de parcă era încurcat și înduioșat.

— Termină, îi ceru Mama May. Du-te acum, Edward. Jesse trebuie să se odihnească. O să stau eu cu el. A avut un șoc. Ne-a șocat pe toți.

— Ne vedem mâine, promise Edward.

Avea un sentiment foarte ciudat, sentimentul că e teribil de îndrăgostit. Perspectiva de a-l părăsi pe Jesse era chinuitoare. Se ridică.

— Dragul meu Jesse, dragul meu, scumpul meu, bunul meu Jesse, gândește-te la mine în noaptea asta. Eu o să mă gândesc la tine.

— O să te visez... Edward...

— Pe mâine.

— Da, pe mâine.

Mama May deschise ușa și Edward ieși în fugă.

Atriumul era gol, masa era neatinsă, în afară de paharul gol din care băuse Harry. Edward intră în grabă în Trecere și urcă în goană scara care ducea în Seldenul de Vest. Fugi până la dormitorul mare, bătu la ușă și intră. Nici urmă de Stuart. Apoi observă camera goală, fără lucrurile lui Stuart. Stuart plecase. Era o surpriză ciudată și supărătoare.

În clipa aceea depindea de Stuart, ar fi vrut să discute cu el despre cele întâmplate, ar fi vrut să știe ce crede Stuart, ce să creadă el însuși. Se simți speriat și singur. Se duse în camera lui, aprinse lampa și se așeză pe pat. Deci Stuart plecase cu mașina. De fapt, era mai bine așa. Seegard era domeniul și problema lui, Stuart nu-i era de nici un ajutor, era pur și simplu periculos. Simți că-i e foame și se gândi că ar trebui să se ducă la bucătărie să caute ceva de mâncare, dar nu-i ardea de așa ceva. Îi era puțin greață și simțea o agitație intensă și supărătoare. Nu-i mai rămânea nimic de făcut, decât să se culce.

Chiar nimic? Se duse în baia întunecată și se uită pe geam. Seldenul de Est era cufundat în întuneric, cu excepția unei lumini slabe care răzbătea prin obloanele pe jumătate deschise de la dormitorul Ilonei. Ilona era acolo, singură. Mama May era cu Jesse, Bettina era plecată cu mașina. *Trebuie* să vorbesc cu cineva, își spuse Edward, nu pot *deloc* să dorm. Ce Dumnezeu s-a întâmplat în seara asta, ce înseamnă toate astea, cum mă afectează pe mine, ar fi cazul să fac eu ceva? Ce căutau aici, veniseră pentru mine, or să spună că-i vina mea, ce *făceau* ei doi, ce-o să creadă Thomas? Oare Harry are nevoie de mine, oare Midge are nevoie de mine, ar fi trebuit să plec cu ei, ar trebui să plec mâine? Dar bineînțeles că *nu pot* să plec, *trebuie* să rămân. Pe măsură ce se gândea, întregul fundal al vieții sale i se părea tot mai haotic. Harry și Midge apărând împreună pe nepusă masă, asta ce mai voia să însemne? Poate totul fusese un accident, poate sosirea nu însemna nimic special. Și totuși, ce căutau acolo, veniseră să-l ia acasă? Nu spuseseră așa ceva. Sau spuseseră? Nu-și mai amintea. Și Jesse, care spusese despre Stuart că e „un om mort" și „un cadavru alb". Și Jesse, care crezuse că Midge e Chloe, și Midge, care-l sărutase pe Jesse. Era un coșmar. Imaginea lui Midge îmbrățișându-l pe Jesse și sărutându-l cu pasiune îl înfuria într-adevăr. Îl însoțea ca o umbră sinistră.

Trebuie să vorbesc cu Ilona, iar spuse Edward, și acum e ocazia perfectă. Duse lampa în baie și se privi în oglindă. Era nebărbierit și un mic impuls de vanitate îl făcu să nu se poată abține și să-și caute aparatul de ras. Se pieptănă, netezindu-și cu grijă șuvița lungă de pe frunte și, după un moment de gândire, își scoase haina. Își aranjă cămașa, descheindu-și încă un nasture. I se păru că arată mai matur, mai uscățiv, mai dur. Strânse din ochi. Apoi ieși val-vârtej din cameră și o luă în jos pe scări.

În coridorul care făcea legătura între cele două corpuri de clădire era un întuneric de catran, nu se vedea nici o lumină la celălalt capăt, dar Edward îl văzuse de multe ori la lumina zilei, așa că porni încrezător înainte. La capăt atinse peretele, se întoarse și pipăi după balustrada scării care, după părerea sa, era simetrică față de scara lui. Nu se înșela. Piciorul găsi prima treaptă de piatră și începu să urce tiptil, fără zgomot. În capul scărilor părea că întunericul e mai puțin dens și, după o clipă, ochii obișnuiți cu întunericul deslușiră fâșia prăfoasă de lumină care răzbătea pe sub ușa Ilonei. Liniștea din jur îl sperie. Păși pe vârfuri până la ușă, cu brațele întinse în față, și ascultă. Nimic. Bătu ușurel în ușă. Tot nimic. Își auzea numai propria respirație, agitată. Atunci puse cu grijă mâna pe clanță și deschise ușa.

Ilona dormea. Lampa, cu flacăra mică, era așezată pe o masă, lângă patul scund. Fata era întinsă pe spate, pe o suprafață ruginie care i se păru la început lui Edward un cearșaf sau o plapumă, dar care era, de fapt, părul ei desfăcut. Printre șuvițe, i se zăreau ici-colo panglicile pe care le avusese seara împletite în cozi. Capul îi era ușor întors într-o parte și lăsat pe spate, sprijinit pe braț, într-o atitudine care ar fi putut exprima suferință, dacă somnul nu i-ar fi pus pecetea liniștii pe chip. Celălalt braț era întins peste pătura mototolită, cu palma deschisă într-un gest de consimțire sau

de supunere. Avea buzele întredeschise, iar respirația ușoară și rară abia i se auzea. Ochii închiși îi scoteau în evidență genele lungi care, din cauza culorii lor deschise, fuseseră până acum mai greu de remarcat. În schimb, fața își pierduse expresia de animăluț obraznic, obrajii erau mai puțin bombați, gura nemișcată era mai drăgălașă, ca a unui copil. Cearșaful și pătura se trăseseră în jos și-i dezveleau pielea delicată a gâtului întins, vulnerabil, gulerul rotund, brodat, al cămășii de noapte albastre și conturul sânilor mici. Așa cum stătea acolo întinsă, părea atât de neajutorată și de fragilă, încât cu greu ți-o puteai închipui trăind.

Edward închise ușa și se apropie. Rămase o clipă lângă ea, drept, de-o măsură cu propria umbră. Fu cuprins de uimire, apoi îl încercă un fel de umilință rușinată și o spaimă castă, diferită, nouă. Prezența lui acolo părea un pericol pentru ea și se întrebă dacă n-ar fi cazul să se strecoare imediat înapoi afară. Patul, lipit de perete, era mic, scund și îngust, un divan, nu ditamai patul confortabil, ca al lui. Părea o grămadă de perne și de pături colorate așezate direct pe podea. Băiatul își ținu răsuflarea și se lăsă ușurel într-un genunchi lângă ea. Voia să fie mai aproape de ea, să-i simtă, dacă se putea, răsuflarea. Își apropie buzele nerăbdătoare de buzele ei. Se opri însă, apoi se trase înapoi, puse cu mare băgare de seamă celălalt genunchi pe podea și se sprijini pe călcâie. Se simțea cuprins de o emoție alcătuită din putere și delicatețe, conștient fiind că sunt acolo singuri, că în jurul lor e casa tăcută și întunecată, iar dincolo de fereastra cu obloanele pe jumătate deschise e doar noaptea neagră și înnorată.

Ilona se trezi. Îi văzu ochii clipind, închizându-se, apoi deschizându-se la loc. Stătu o clipă liniștită, uitându-se în sus. Apoi, cu o mișcare iute ca un salt de pisică, se ridică în șezut și se lipi de perete. Edward se trase și el repede înapoi, așezându-se pe podea. Ilona îl fulgera cu privirea, cu o expresie de spaimă întipărită pe față.

— Ilona... Draga mea... Eu sunt... Nu te speria... Iartă-mă...

Fata își strânse cu o mișcare îngrozită cămașa de noapte în jurul gâtului, apoi aruncă într-o parte păturile și își scoase de sub ele picioruşele subțiri și goale. Edward se ridică și făcu un pas în spate. Ilona își băgă în grabă picioarele în papuci, apoi înșfăcă un capot roșu care zăcea la picioarele patului și începu, stângace, să-l tragă pe ea. În tot timpul ăsta, fața îi era schimonosită de o enervare amestecată cu teamă. Își încheie capotul cu degete neîndemânatice și pe urmă se ridică.

— *N-ai voie* să vii aici, *șopti* ea. Trebuie să pleci *imediat.*

Edward se ridică și el și-i răspunse încet, dar nu chiar în șoaptă:

—Ilona, stai, nu fi îngrijorată. Mama ta e la Jesse, a spus că rămâne cu el, iar Bettina a plecat cu ceilalți cu mașina. Stuart a plecat și el. Suntem numai noi aici.

— Se pot întoarce în orice clipă. Cum ai putut să faci asta! Știi că n-ai **voie**!

— N-am știut așa ceva, se apără Edward.

Nu era adevărat, era cât se poate de conștient că se află pe un teren interzis.

— Oricum, de ce trebuie să trăim după reguli, cine a făcut regulile astea? Sunt fratele tău. N-am nici un drept?

Nu, nici un drept, își răspunse singur în sinea lui.

— Ce vrei?

— Vreau numai să stăm de vorbă, stai jos o clipă, nu stau mult, Ilona, *te rog*, sunt așa de necăjit și derutat, vreau să mă ajuți numai dându-mi voie să vorbesc, plec repede, îți promit. O să auzim mașina și Bettina va intra pe ușa din față, iar Mama May, dacă nu-i cu Jesse, atunci sigur o așteaptă pe Bettina în Atrium. Nu cred c-or să stea de vorbă aici, sus.

Raționamentul acesta în întregime improvizat păru s-o mai liniștească pe Ilona, deși probabil nu

înțelesese mare lucru din el. Se așeză pe pat, iar Edward se așeză pe podea, la o oarecare depărtare, încrucișându-și picioarele. Fata își strânse părul cu grijă și-l trase pe spate.

— Deci nu pleci? îl întrebă ea cu o mină profund nefericită.

— Nu, ce te-a făcut să crezi asta?

— Cele întâmplate în seara asta.

— Păi ce s-a întâmplat în seara asta? Tatăl meu vitreg și mătușa mea au apărut aici din senin, împreună. Bettina susține că s-au prezentat drept domnul și doamna Bentley.

— Nu înțeleg. Era sora lui Chloe, care e măritată cu...

— Thomas McCaskerville.

— Iar bărbatul era soțul lui Chloe.

— Da, Harry Cuno.

— Și li s-a stricat mașina.

— Da, dar precis călătoreau împreună pe ascuns. Probabil că au ajuns aici accidental, din cauza întunericului. Dacă există accidente pe lumea asta.

— Am crezut că veniseră să te ia cu ei.

— Și eu am crezut asta la început, dar pe urmă am început să mă gândesc. Nu contează. Adică *pentru tine* nu contează. Eu unul mă simt așa de derutat, de parcă nu mai pot avea încredere în nimeni, iar *ăsta* e doar începutul.

— Jesse a sărutat-o... N-am mai văzut așa ceva... A sărutat-o așa de mult...

— Da. Așa e. Nu-i așa?

Edward simțea o neliniște, o durere profundă, ca și cum mama lui chiar fusese prezentă acolo, ca și cum sărmanul ei spirit neajutorat încercase, prin persoana lui Midge, să-l sărute pe Jesse, să-l mângâie, să-și îmbrățișeze neprețuitul iubit infidel. Edward nu stătuse niciodată să se gândească în ce fel se purtase Jesse „urât" cu mama lui. Nu voia să trebuiască să se gândească la asta. Sărutul acela fusese groaznic. Dar și emoționant. Fusese emoționant într-un fel groaznic. Și toate aveau cumva

legătură cu el și, prin el, cu Ilona, cu Brownie... *Brownie*. Mâine.

— Ilona, pot să-ți zic ceva? Știi de Mark Wilsden, nu-i așa?

— Prietenul tău care-a căzut pe fereastră.

— Da. Ți-a spus Mama May?

— Da, și am citit în ziar.

— Păi aici n-aveți ziare...

— Ne-a trimis Dorothy tăietura... Știi, e prietena Mamei May.

— Ei bine, am găsit-o pe sora lui, e *aici*...

— Aici?

— Da, stă la Canton, unde locuiesc Sarah Plowmain și mama ei.

— Ai fost *acolo*?

— Da, dar nu le spune celorlalte.

— Dar le cunoști pe femeile alea, nu-s groaznice?

— O cunoșteam pe Sarah de mai demult. Dar, fii atentă, mă întâlnesc iarăși mâine dimineață cu sora lui Mark, e teribil de important. A fost foarte bună cu mine, ea poate să mă ajute, nimeni altcineva nu poate...

— N-aș putea eu să te ajut?

— Ah, Ilona, sigur că mă ajuți și tu, dar trebuie să înțelegi că treaba asta e specială...

— N-ai nevoie de mine. Te duci la ea.

— Ilona, nu fi prostuță...

— Ai să ne părăsești... începu Ilona să plângă disperată, îngropându-și fața în mâini. Lacrimi uriașe îi curgeau printre degete pe obraji, pe gât, pe gulerul brodat al cămășii și pe capot, pe care apărură pete de un roșu mai închis. Plângea cu șiroaie de lacrimi și gemea ușor.

— Ilona, nu plânge, of, nu plânge, nu suport!

Sări în picioare și se așeză pe pat lângă ea, cuprinzând-o cu brațul de umeri. O simți firavă, mică, îi simți oasele fragile. Fata se trase de lângă el și el se dădu înapoi, retrăgându-și brațul. Simțea mirosul de lână umedă și parfumul călduț al trupului ei, ce până nu demult dormise.

— Oprește-te, scumpa mea, te rog...

Ilona se întoarse și căută sub pernă, de unde scoase o batistă cu care se șterse pe față și pe gât. Suspinând încă și smiorcăindu-se un pic, îl întrebă:

— Vrei să mă iei cu tine la Londra? Aș putea să stau la tine? Nu mult. Mi-aș găsi o slujbă. Te rog, lasă-mă să vin cu tine la Londra. Nu vreau să mai stau aici, am să mor dacă mai stau aici.

Edward se simți cuprins de milă și de dragoste pentru ea, dar, în același timp, își dădea seama că era imposibil ce-i cerea. Nu putea s-o ia pe Ilona la Londra și s-o țină în camera lui ca pe o broscuță, ca pe un animăluț de companie. *Acolo* chiar ar muri. Și ce slujbă și-ar putea găsi, ce slujbă și-ar putea ea găsi vreodată?

— Dar tu trebuie să rămâi cu Jesse, îi răspunse el.

— Nu mă lasă să-l văd pe Jesse, nu mă lasă să stau cu el. Sunt geloase. Și în seara asta... Jesse nici măcar nu m-a observat.

Începu iar să plângă, apoi își stoarse batista și privi picăturile cum cad pe covorașul de lângă pat.

— Oricum, eu unul trebuie să rămân cu Jesse.

Rosti aceste cuvinte cu o vehemență instinctivă, dar ele erau parte dintr-o ghicitoare.

— Ce te face să crezi c-am să plec? adăugă el.

— Ai să pleci. O să trebuiască să pleci. N-ai să mai suporți. N-or să te mai lase să-l vezi. Ești hotărât să pleci, ai s-o urmezi *pe ea*. Pe mine o să mă uiți. Pe mine nu mă vrea nimeni.

Lacrimile izvorâră din nou, șiroaie de ploaie mereu reînnoite. Edward nu văzuse niciodată o fată plângând în felul ăsta. Nu văzuse niciodată atâtea lacrimi. Apoi se gândi că trebuie că-și văzuse pe mama plângând când era foarte mic. Atâtea lacrimi de femeie.

— Ilona, nu mai spune asta, ești sora mea și te iubesc, ți-am mai spus, amintește-ți.

— Atunci pot să vin cu tine la Londra?

— Păi ar fi destul de complicat...

Nu-mi pot imagina așa ceva, își zise el în gând, o să moară dacă pleacă de-aici și, în plus...

Ilona se opri brusc din plâns. Se ridică și aruncă batista udă într-un colț, deschise un sertar, scoase o batistă mare, curată, albă și pătrată, o despături atent, își șterse mâinile cu ea și o puse în buzunarul capotului. Spuse cu un glas calm și plat, fără să se uite la el:

— În regulă, nu mă vrei. A fost o prostie să-mi fac speranțe. N-am unde să mă duc, decât în râu.

— Ilona, nu mai vorbi asemenea tâmpenii! Ți-am mai spus, nu plec nicăieri! Și dacă aș pleca, m-aș întoarce să te văd *pe tine*. Și mai târziu, când s-ar mai limpezi lucrurile la Londra, nu văd de ce n-ai putea veni în vizită...

— În vizită! Ah, nu înțelegi, *nu știi* ce vreau eu, *ce mult* vreau, cât de mult am crezut că venirea ta aici are să schimbe totul și că are să-mi dea motive de speranță... Ei, ce mai contează. Pleacă, te rog, vreau să mă culc și nu trebuie să te găsească aici, or să mă certe.

Edward auzi murmurul, apoi sunetul puternic, inconfundabil, al mașinii care se întorcea. Sări în picioare.

— Se aude mașina, trebuie să plec. Ilona, o să am toată viața mea grijă de tine, îți promit... Draga mea Ilona, crede-mă...

— Pleacă, pleacă repede. Trebuie să sting lumina.

Înainte ca băiatul să ajungă la ușă, lampa se stinse.

*

Edward deschise ochii. Era ziuă. Uitase să închidă obloanele. Era întins pe spate, relaxat, vag conștient. Apoi își aminti uimitoarele întâmplări din seara trecută, sosirea lui Harry și Midge sub numele de „domnul și doamna Bentley", apariția lui Jesse, blestemul lui Jesse asupra lui Stuart,

apoi cum o luase Jesse în brațe pe Midge și-o sărutase. Crezuse că e Chloe. Extraordinar. Visase toate astea sau se întâmplaseră în realitate? Și pe urmă vorbise cu Ilona și ea plânsese mult de tot. Și căzuse pe scări, pe întuneric, și se lovise la picior. Apoi se oprise în Trecere și le ascultase pe Mama May și Bettina, care discutau în șoaptă în Atrium. Când se apropiase de ușă, auzise ce-și spun, dar ideea îl umpluse de dezgust și se întorsese șchiopătând în Seldenul de Vest. Și-acum... Ce *groaznic* era totul, iar el... Ce-ar fi trebuit *să facă*? Se ridică în șezut, dădu plapuma la o parte și începu să-și frece piciorul lovit. Își cercetă și tăietura de la mână, care se vindecase de când îi pusese Mama May frunza aceea pe ea. Apoi își aminti, într-o străfulgerare: *Brownie. Astăzi.*

Se uită la ceas. Era deja târziu, trecuse de ora micului dejun, dormise mult. Dacă n-avea s-ajungă la timp la ea, dacă ea avea să plece, dacă avea să creadă *că nu vrea s-o întâlnească*, dacă avea s-o piardă pentru totdeauna? Începu să se îmbrace, împiedicându-se din cauza grabei. Dar dacă *ele* aveau să-l rețină? Dacă Ilona, supărată și geloasă, le spusese unde vrea să meargă? După ce se îmbrăcă, se duse la fereastră, să vadă dacă e cineva afară, pe terasă. Avea de gând să se strecoare direct pe ușa Seldenului de Vest. Afară era o ceață grea, albă și joasă, a cărei suprafață netedă plutea la un metru deasupra pământului. Casa părea înconjurată de o mare înspumată. Dacă avea să se rătăcească, Doamne, *nu știa* drumul spre canton, nimerise acolo din întâmplare! Trebuia să găsească locul în care calea ferată intersecta șoseaua. Dar data trecută aproape că-l ratase și putea să-l rateze din nou pe ceața asta infernală. Oricum, trebuie să fie mult de mers pe partea aceea, exista cu siguranță un drum mai scurt până la linia ferată. Trebuia să se uite pe hartă. Dar harta o pusese la loc în sertar, în Interfectoriu.

Rămase o vreme pe loc, chinuit de neliniște și nehotărâre. Își puse haina pe el. Nu se simțea în

apele lui, era cam ameţit, clipea întruna, de parcă-i intrase ceaţa în ochi. Se duse în baie şi se întrebă dacă ar trebui să se bărbierească pentru întâlnirea cu Brownie. Se uită în oglindă. Arăta groaznic. Se bărbieri nervos, mişcând lama cu o încetineală dureroasă, de parcă îi reţinea ceva mâna. Se hotărî să-şi pună cravată, dar nu putu să-i facă nodul ca lumea, aşa că o aruncă pe jos. Se pieptănă şi puse pieptănul în buzunar. Nu se putea hotărî încă dacă să rişte să caute harta.

Deschise uşa camerei şi ascultă. Liniştea albă a ceţii pătrunsese în casă. Nu se auzea nici cel mai mic zgomot. Se duse până în capul scărilor, dar fugi înapoi după manta. Coborî în Trecere şi stătu din nou să asculte. În bucătărie nu era nimeni. Deschise cu băgare de seamă uşa dinspre Atrium. Sala cea mare era goală, masa era pe jumătate strânsă. Ajunse în dreptul mesei şi, văzând pe ea pâine, marmeladă şi o cană cu suc, îl apucă o foame cruntă. Seara trecută nu cinase. Rupse iute o bucată de pâine şi bău două pahare de suc, care părea alcoolizat ca un vin, poate că era chiar vin. Îşi făcu un sandvici cu marmeladă şi şi-l îndesă în buzunar. O clipă se simţi rău, de parcă picioarele nu-i mai atingeau pământul, şi abia se abţinu să se aşeze la masă şi să-şi odihnească fruntea în mâini. Se duse în Interfectoriu. Intră în încăperea goală. Băgă iute harta în buzunar şi tocmai alerga în vârful picioarelor spre uşa principală, când de afară veni Mama May. O auzi strigându-l, dar fugi pe terasă fără să se mai uite înapoi.

Voia să se îndepărteze repede de casă şi să găsească un loc unde să se poată opri să studieze harta. Intră printre copacii din stânga şi fugi dincolo de sere şi de livadă, în aşa fel încât să interpună şirul de plopi între el şi casă. Şi le închipui pe Mama May şi pe Bettina alergând după el şi strigându-l. Fugea prin ceaţa care-i venea până la brâu, o jumătate de om fugind departe. Imediat ce trecu de plopi, încetini pasul, apoi se opri şi ascultă. Nu

se vedea și nu se auzea nimic care să-l facă să creadă că e urmărit. Despături harta, care începu imediat să se întindă ca un teanc de cărticele prinse între ele cu sfoară. Îngenunche pe pământul ud de rouă și de ceață și o netezi, apoi o îndoi la loc cu sălbăticie, ca să poată vedea ce-l interesa. Apărea o cărare care ducea de la alee la calea ferată, dar Edward n-o remarcase până atunci și probabil că era închisă și cultivată de „fermierul cel rău" de care pomenise Ilona. Era mai sigur să meargă pe drum. Cu ajutorul hărții putea măcar să estimeze distanța. Merse în paralel cu aleea, prin iarba plină de bulgări de pământ, ascuns de grozame, de arbuștii mai bătrâni și de tufele de alun. I se păru că aude o mașină. Apoi auzi clar râul. Își croi drum prin stratul de ferigi uscate și sfărâmate de anul trecut, pe care le străpunseseră deja mlădițe răsucite, ca niște bastoane micuțe și verzi. Ajunse pe malul râului, la o cărare pe care o recunoscu. Ceața se ridicase de pe pământ și se împrăștiase în aer, iar pe malul celălalt se vedeau neclar panta delușorului și copacii. După cum se vedea pe hartă, dacă ar fi mers de-a lungul râului, ar fi ajuns curând la șosea, dar undeva mai departe decât avea el nevoie. Pe de altă parte, se temea să meargă pe alee, fiindcă era prea la vedere, și, odată ajuns pe asfalt, ar fi putut începe să fugă. De ce devenise dintr-odată totul așa de greu?

Până la urmă hotărî că e mai bine să se întoarcă pe alee. Se uită la ceas. Pierduse deja o mulțime de vreme cât studiase harta și cât se chinuise cu mersul pe terenul acela dificil. *Timpul* trecea, trebuia *să se grăbească. Nu mă simt bine*, își zise el cu lacrimi în ochi. Mă simt ciudat. Parca-ș avea febră, parc-aș delira, mă doare capul, îmi vine să mă întind aici pe jos și să dorm. Totul pare așa de straniu. Poate că e din cauza soarelui, se vede ca o minge de aur prin ceață, dar n-am voie să mă uit la el. *Este* ceață, nu-i așa, nu sunt ochii mei de vină? Nu trebuia să beau sucul ăla. De ce era în

cana aia mică? L-au lăsat special pentru mine? Voiau să mă împiedice să plec. N-am voie să mă uit la soare. Vreau să mă așez și să-mi trag o clipă sufletul, dar n-am voie, trebuie să ajung la Brownie, dacă n-ajung acum, n-am s-o mai găsesc niciodată. Se hotărî să mai meargă o vreme pe cărare, grăbindu-se cât putea. Văzu o tufă de urzici care parcă era un fotoliu verde. Sunt într-un tablou de Jesse! gândi el. O frunză îi atinse mâna, lăsând în urmă-i o dâră dureroasă. Se opri cu picioarele depărtate, încercând să se liniștească. Se uită spre râu. Era chiar lângă „podeț", acolo unde apa ce trecea bolborosind printre șipcile gardului culcat și bârna orizontală anunțau o traversare anevoioasă. La picioarele lui se vedeau pâlcuri de ciuboțica-cucului, în josul malului înfloreau stânjenei galbeni, iar pe plaurii de ciuma-apelor se plimbau codobaturi. Simți dorința de a trece râul. Fusese oare *condus* spre locul acela, programat să meargă pe cărarea aceea? Apa cafenie curgea neabătută, netedă și transparentă, mai puțin iute, purtând bucăți de lemn și trecând printre ele lin, fără spumă. Se auzea un zgomot molcom, ca o șoaptă. Apa semăna cu o oglindă întunecată. Edward se uită în jos, spre tulpinile de stuf de un verde intens care creșteau între podeț și mal.

Atunci văzu ceva uluitor, ceva îngrozitor. *Îl văzu pe Jesse*. Jesse era acolo, la picioarele lui, în apă, cu fața în sus. A înnebunit, *a înnebunit*, își zise Edward, resimțind șocul ca pe o izbitură puternică și trăgându-se înapoi de la mal. M-a văzut venind încoace și s-a băgat în apă ca să mă sperie. Se duse și se mai uită o dată. Lucrurile se schimbaseră. Jesse era tot acolo, dar acum băgă de seamă că e *sub apă*. Îi văzu fața, ochii deschiși cu un fel de zâmbet, părul negru și barba care se unduiau în valuri și o mână pe care se distingea clar inelul cu rubin. Sub cap avea un fel de movilă pe care se încâlceau, ca niște panglici, frunze moarte de stuf, apa liniștită era ca o gelatină cafenie, iar

ochii deschiși îl făceau să semene cu o creatură marină. Doamne, *am halucinații*, gândi băiatul. Seamănă cu ceva ce am văzut într-un vis, în noaptea când am fost drogat. *Ele* mi-au făcut-o. Se lăsă în genunchi și băgă mâna în apă. Suprafața netedă se tulbură și imaginea dispăru, dar o clipă *simți inelul*, ceva moale și rece, apoi o bandă rigidă. Apoi se risipi și impresia aceasta. Se ridică și se uită iar în apă, întinzându-și gâtul, mai-mai să cadă în râu. Văzu apa întunecată, tulpinile tinere de stuf unduindu-se, dar atât. Apa se învârtejea acum înspumată și nu se mai vedea nimic în ea. Nu el e nebun, își spuse Edward, *eu* sunt nebun; se trase înapoi și o luă la fugă de-a lungul malului.

Se opri din fugă și mai înaintă câțiva pași. Cărarea înceta în dreptul podului, iar iarba înaltă îl încurca la mers, așa că se opri. Se întoarse și o porni înapoi. Umbla cu gura deschisă și respirația i se auzea ca un scâncet neliniștit. Se opri iar și se uită în apa râului, care-și recăpătase transparența cafenie, ca de sticlă. Nu se vedea nimic. Se lăsă în șezut și alunecă în jos pe panta malului, înfigându-și călcâiele în noroi, și se opri când apa îi ajunse la genunchi. Cercetă iarăși fundul cu privirea și vâsli cu mâinile prin apă. O luă de-a lungul malului, lovindu-i ici-colo albia cu picioarele și cufundându-se aproape până la brâu. Se cățără înapoi pe mal, alergă o bucată de drum de-a lungul râului, în direcția curentului, scotocind cu privirea prin stufăriș și printre mănunchiurile lungi de măcriș-de-baltă care se unduiau în valuri. Până la urmă se lăsă păgubaș și o luă din loc cât putea de repede spre alee.

Când ajunse la drum, era încă înspăimântat și gâfâia de pe urma șocului. E groaznic, e *oribil*, își spunea el. Așa o să fiu de-acum încolo, *înnebunesc*? Nu, nu mă otrăvesc *ele*. E propria ispravă. E drogul groaznic pe care îl luam, n-am să scap de el niciodată, niciodată. Ce viziune oribilă. Mă desfac în bucăți. La *asta* am ajuns, către asta sunt împins. Și eu care credeam că mă vindec, că am scăpat. Dar,

bineînțeles, pedeapsa vine de la sine. Și ce poate să facă Brownie împotriva situației ăsteia? își mai zise el. Nu trebuie să-i spun, și-așa s-a săturat de necazurile mele, s-a săturat de mine, o să fie îngrozită de mine, am s-o dezgust. Ah, Brownie, sărăcuța de Brownie.

Când ajunse la Canton, fata îl aștepta în ușă.

— Edward, ce s-a întâmplat, ești bolnav?

— Nu, ba da, cred că am friguri.

— *Friguri*?

— Da, sunt în mlaștină țânțari care transmit malaria.

— Ești ud leoarcă și plin de noroi.

— Am călcat într-o baltă, ca prostul. M-am temut c-o să întârzii.

— Stai jos aici. Pot să te servesc cu ceva? O cafea, un sherry?

— Nu, o să mă simt mai bine... imediat.

Se așeză pe un fotoliu scund. Se simțea amețit și chiar deasupra frunții părea că-i atârnă un nor de întuneric.

— Nu vreau să te deranjez, Brownie. Nu vreau să te încurc. Trebuie să-ți faci bagajul.

— Mi l-am făcut deja. Și până la autobuz e cale de câteva minute. Bea și tu un pahar. Eu o să beau.

— Bine, sherry.

Lichiorul, închis la culoare și destul de dulce, avea un gust minunat, ca o băutură coborâtă din rai. Își mai veni în fire.

— Mă simt bine acum. Sigur că n-am friguri, m-a ciupit un pic gripa, dar zău că mi-a trecut.

— Dar tremuri. O să aprind soba cu parafină. Poftim.

— Ah, Brownie, Brownie...

Rămaseră o vreme privindu-se.

În decorul întunecos al încăperii, unde toate păreau atinse de fumul lemnelor, de paraginã sau de vechime, Brownie părea mai bătrână și mai neîngrijită, părul îi era mai puțin strălucitor,

trăsăturile cumva alterate de oboseală sau de tristețe. Purta o fustă bleumarin și un jerseu maro de sub care ieșea gulerul mototolit al unei bluze albastre. Fața ei palidă părea mare, greoaie și golașă, lipsită de sprijinul machiajului, al părului frumos sau al farmecului feminin. Stătea în picioare, într-o poziție lipsită de grație, cu picioarele depărtate, cu mâinile încleștate în față, uitându-se în jos, spre Edward.

Pentru că ea rămăsese în picioare, Edward făcu un efort să se ridice și el.

— Nu, nu, stai jos. Să aprind focul de lemne?

— Nu, nu-l aprinde, te rog.

— Nu l-am aprins nici astă-noapte. E un pic cam frig în dimineața asta. Și casa e deja umedă.

Își trase mai aproape un scaun și se așeză și ea, aplecându-se spre Edward, care se simțea stânjenit și vulnerabil în fotoliul lui scund, desfundat, cu brațe de lemn. Picioarele lungi îi erau întinse incomod, iar din pantaloni începuseră să iasă aburi, de la căldura sobiței pe care Brownie o așezase lângă el. Vru să se ridice și să-și ia un scaun mai înalt, dar nu îndrăzni, după cum nu îndrăzni nici să mai ceară sherry.

— Îți mulțumesc că m-ai primit...

— N-ai pentru ce...

— Spuneai că vrei să mă mai întrebi ceva.

— Da, de fapt două lucruri... Trebuie să mă ierți pentru interogatoriile astea... Simt că trebuie *să clarific* totul cât încă mai pot să mă întâlnesc cu tine.

— Da... Bineînțeles...

I se păru că fata vrea să spună că... foarte curând... șirul întâlnirilor lor se va întrerupe definitiv.

— Poate ți se pare o aiureală din partea mea să te întreb așa ceva... Dar... ăă... Uite, data trecută mi-ai spus adevărul, cum că i-ai dat drogul fără știrea lui?

— Da! Doamne, dacă nu mă crezi, sunt pierdut!

— Da, da, știu, voiam doar să-mi scot altă idee din cap. Nu ți l-a cerut el?

— Nu!

— Dar poate că... cine știe... voia oricum să se arunce pe fereastră.

— Nu înțeleg, se miră Edward.

Se simțea iarăși rău, deznădăjduit, copleșit de o nefericire insuportabilă.

— Adică ești sigur că n-a fost sinucidere?

— Sinucidere? *Nu! Sigur că nu!*

— Nu era disperat, nu i se întâmplase nimic îngrozitor, să-și piardă iubita sau...

— Nu!

— Era deci, după știința ta, perfect fericit și OK?

— Da. Toate erau în regulă, era perfect fericit, totul era splendid în viața lui. Ah, Doamne, iartă-mă...

Brownie oftă. Rămase cu ochii pe ușița sobei, prin care se vedea jocul scânteietor al flăcărilor; își ridicase un capăt al fustei, pe care-l frământa în pumn, fără să-și dea seama.

— Da... Bine... Celălalt lucru... Iartă-mă că te întreb, dar ai avut o relație homosexuală cu Mark?

Întrebarea îl afectă pe Edward într-un mod profund și obscur. Pentru prima dată i se părea că lucrul ăsta s-ar fi putut întâmpla în viitorul acela îndelungat pe care, împreună cu Mark, îl distrusese.

— Nu, n-am avut. Îl iubeam. Dar nu în felul ăsta.

— Și el te iubea.

— Da. Așa cred. Sunt sigur.

— Dar nu în felul ăsta.

— Nu.

Pot fi sigur? își zise Edward. Doamne, cât era de dureroasă perspectiva neașteptată a unor lucruri care ar fi putut exista, noi camere de tortură și hăuri de durere.

— Știi, continuă Brownie cu vocea ei rece și tristă, o mulțime de oameni spuneau o mulțime de lucruri și careva mi-a sugerat că ați avut o relație homosexuală și că l-ai împins pe geam după o ceartă din gelozie.

Edward scoase un urlet. Reuși de data asta să se ridice din fotoliu și să se oprească în fața ei.

— *Nu! Nu-i adevărat.* Cum *ar putea* fi adevărat? Ah, *Iisuse*! Cine a putut spune așa ceva?

— Nu-l cunoști. Cineva care făcea speculații sau încerca să ghicească. Pe toți *i-a interesat* așa de tare. Nenorocirile teribile și complicate îi pasionează pe oameni.

— Dar tu nu crezi ce-ai spus?

— Nu, nu cred. Chiar că nu cred, n-am crezut nici o clipă. Numai că trebuia să spun lucrul ăsta, ca să scap de el. Acum s-a dus.

— S-a dus de la tine la mine. N-are să-mi mai iasă din minte că lumea a putut să spună așa ceva.

Imediat îi păru rău de vorbele lui. Dacă exista un gând oribil, nu trebuia *el* să-și asume povara acestuia și să fie bucuros că poate s-o scape de un chin? Și ceea ce tocmai spusese dovedea cumva că îi pasă mai mult de reputația lui decât de moartea lui Mark?

— Of, la naiba, iartă-mă, îmi pare așa de rău că ai fost nevoită să asculți asemenea... supoziții și speculații oribile...

Se duse până la fereastră, apoi reveni; îi venea să urle și să-și smulgă părul din cap.

Înaltă, cu capul băgat între umeri, Brownie se uita la el ușor încruntată. Își încrucișă picioarele, își trase fusta peste ele până jos și oftă.

— Ei, asta-i tot... Și cred tot ce mi-ai spus.

— Păi ar fi și greu să fie mai rău de-atât, mă refer la adevăr. L-am trădat și l-am părăsit, deci l-am ucis.

— Nu mai vorbi așa, te rog. Nu vezi că mi-e mai bine dacă pot... dacă pot să te înțeleg și să te compătimesc...

— Adică dacă poți să mă ierți.

— Da, se poate spune și așa.

— Și mă ierți?

— Da, zise ea cu o voce surdă și tristă.

Totuși, gândi Edward, cum altfel ar fi putut-o spune? I-a dat atât de mult, trebuia el să se plângă

acum că nu-i destul? Astăzi Brownie nu semăna deloc cu Mark. Poate că semăna cu mama ei.

— Ești judecătorul cel drept, îi spuse el. Îți mulțumesc... Mda... Deci... Cazul meu e încheiat și pot pleca. Dar mama ta? Spuneai că aș putea s-o ajut.

— Ea continuă să te urască.

— Spunea cineva că ura ucide. Poate că ura ei o să mă ucidă. Poate că ăsta ar fi cel mai bun lucru, s-ar face într-un fel dreptate.

— Ai spus un lucru foarte urât. Ura îl ucide pe cel care urăște. Săraca mama e în pragul nebuniei.

— Deci am mai comis o crimă.

— Consecințele oricărui fapt se pot perpetua.

— Și ce pot să fac să îndrept lucrurile?

— Nimic. Credeam că ai putea s-o ajuți cumva, dar nu-mi dau seama cum. Hai să zicem că nu-i cazul să te preocupe asta.

Mă urăște, *Brownie* mă urăște, își dădu el seama brusc. Dar nu se poate, *asta* ar ucide-o.

— Ce-ar fi să mă duc s-o văd sau să-i scriu? se oferi el.

— Nu, am să-i spun eu câte ceva din ce mi-ai spus... Tot ce-i nevoie...

— Deci nu mai pot face nimic pentru tine?

— Nu. Ai avut foarte multă răbdare.

— Răbdare! Doamne sfinte!

Brownie se ridică și începu să-și frece fața cu mâinile, netezindu-și fruntea bombată, albă și trăgându-și părul tern după urechi. Căscă.

Edward se trase înapoi. Pantalonii îi erau încă uzi, mai exact fierbinți și uzi. Brownie stinse sobița cu parafină. Se îndreptară amândoi spre ușă. Apoi se opriră. Brownie își aranjă gulerul bluzei. Edward își dădu seama că, tot timpul cât stătuseră de vorbă, n-o *privise* cu adevărat. Se uitară unul la celălalt o clipă, apoi se uitară în lături.

— Păi, la revedere și îți mulțumesc, zise fata.

Edward se chinuia să găsească un pretext să continue conversația, dar nu reușea. Simți pe șold

o umflătură moale și umedă, se căută în buzunarul hainei și scoase din el ceea ce mai rămăsese din sandviciul cu marmeladă pe care și-l făcuse în grabă de dimineață, o chestie roșie și fleșcăită.

— Ce-i aia? întrebă Brownie.

— Un sandvici cu marmeladă. Am uitat cu totul de el. Cred că s-a turtit de brațul fotoliului. L-am pus... N-am avut timp să mănânc...

Ar fi putut începe să râdă, dar nu râseră. Brownie zâmbi șters.

Edward rămăsese cu mâna întinsă.

— Pot să-l arunc undeva?

— Dă-l încoace.

Brownie îl luă și-l aruncă în cenușa din cămin. Își șterse mâna de fustă.

Băiatului îi venea să plângă. Spaima aceea neagră, nenorocită, era pe cale să-l copleșească iar.

— Să-ți fac niște sandviciuri? Ah, n-am cum... Am aruncat toată mâncarea.

— Nu contează. Am să mănânc de prânz la... acolo...

— Atunci, la revedere. Îți mulțumesc că ai venit.

Se opriră din nou și se uitară iar unul la celălalt. Apoi făcu fiecare un pas în față și, răspunzând mecanismului rapid și misterios care atrage în mod imperios un trup omenesc către altul, se treziră încleștați într-o îmbrățișare. Se strânseră o vreme în brațe cu putere, cu violență, ca și cum ar fi vrut să treacă unul prin celălalt, cu ochii închiși, ea cu capul lipit de umărul lui, el cu fața îngropată în părul ei. Se desprinseră cu greu, iar Edward o sărută cu stângăcie pe obraz, apoi, iute, pe buze, după care se despărțiră.

Brownie arăta acum cu totul altfel. Roșise, iar fața ei, vioaie, cu o expresie coerentă, părea că-și cere cu delicatețe scuze, cu un gest care sugera o reverență. Părea stânjenită, emoționată, mai tânără, aproape timidă. Băiatul simți că și fața lui avea aceeași expresie. Se simțea ca un supus care, după ce l-a luat prin surprindere pe senior, nu mai vrea

decât să-i cadă în genunchi. Chiar voia să îngenuncheze și să-i sărute poala fustei.

— Nu pleca încă, îi spuse ea încet, întorcându-se cu spatele la el.

Brownie se duse și se așeză pe o sofa îmbrăcată în stofă roșiatică, spălăcită, aflată sub fereastră, deasupra căreia atârnau ierburi uscate, iar Edward veni și se așeză lângă ea. Îi luă mâna și, aplecându-și capul deasupra ei, îi plimbă încheieturile degetelor pe fruntea lui. Se simțea copleșit, împărțit între dorința fizică și o umilință intensă și tristă. Își atinse părul de mâna ei și abia îndrăzni să ridice ochii.

— Nu trebuie neapărat să prind autobuzul ăla, zise ea.

— Brownie, ajută-mă, iubește-mă. Te iubesc.

— Cred că și eu te iubesc.

Edward își ridică privirea și se uită în ochii ei căprui închis, mai închiși la culoare decât ai lui, ochii ei strălucitori, blânzi, sinceri. Ridică mâna și-i puse ușor un deget pe obraz, îi mângâie buzele.

— Ți-e milă de mine. Ești cotropită de o milă minunată, miraculoasă. Îți sunt nespus de recunoscător. Îți sărut picioarele.

Dădu să facă ce spunea, dar fata îl opri.

— Edward... Nu-i ciudat... Doar noi ne putem ajuta unul pe celălalt.

— Doamne, ești atât de bună... atât de... atât de grațioasă, de neprețuită... Nu-mi găsesc cuvintele... Ca o mare regină... Ai lucrul acela absolut necesar... ca o bijuterie magică...

— Dar tu crezi că ne putem ajuta unul pe celălalt? Într-un fel, fie și numai pentru asta, ne aparținem unul celuilalt. Să nu mă părăsești.

— Da, ne putem ajuta unul pe celălalt. În orice caz, tu poți să mă ajuți pe mine. Ah, îngerul meu drag... Nu mă păcălești, nu?

— Nu... Sunt sigură că nu. Mă simt așa de... așa de...

— Taci. Te iubesc. Am voie să te iubesc.

Edward îi luă amândouă mâinile și începu să i le sărute, punându-și-le pe obraji și simțind sărutările ca pe niște lacrimi.

Gestul acesta îi aminti brusc de ultima dată când îl văzuse pe Jesse, când îi sărutase acestuia mâinile și Mama May îi zisese să termine, iar Jesse spusese „Am să te visez" și „Pe mâine". Era deja „mâine". Iar el văzuse, chiar dacă pentru câteva clipe *uitase*, *grozăvia* aceea. Se ridică brusc, cu ochii plini de spaimă și durere. Dar dacă era cumva adevărat și Jesse era mort, înecat, iar el nu-l salvase? Dintr-odată nimic pe lume nu i se păru mai important decât să se întoarcă la Seegard și să se asigure că Jesse e bine. Până avea să afle asta, totul, chiar și minunea întâmplată cu Brownie, avea să fie întunecat și fără folos. Dacă Jesse ar fi bine, iar Brownie l-ar compătimi și l-ar iubi, s-ar putea și el vindeca. Asta de-adevăratelea. Nu ca tot ce-i făcuseră femeile la Seegard; tot ce trăise acolo i se părea acum o enigmă sinistră.

— Ce s-a întâmplat? îl întrebă fata. Arăți iar ca atunci când ai venit. Ți-e rău.

— Nu. Dar mi-am amintit de ceva urgent. Trebuie să mă întorc la Seegard.

— Acum? Nu mai poți aștepta? Simt... Poate că n-o să mai fim niciodată așa ca acum. Mi-e frică. Nu pleca.

— Trebuie, Brownie. E extraordinar de important, altfel n-aș pleca... Nu vreau să plec. O să fim iar împreună, nu te îndoi de asta... Te rog din suflet să mă ierți...

Brownie își trase mâinile și se ridică. Vraja se rupsese.

— Bine, dacă n-ai încotro. N-o să te rețin. Îmi dau seama că e important.

— Îmi pare groaznic de rău. Mai rămâi aici?

— Cred că, după ce pleci, o să prind totuși autobuzul, mai am timp.

— Dar o să ne mai întâlnim...

— Bineînțeles. Înainte să mă întorc în America. Nu-ți face griji, Edward. Am făcut foarte bine că

ne-am întâlnit. Poate că în aceste câteva minute am făcut tot ce trebuia făcut. Nu-ți mai face griji pentru toate astea, lasă-le deoparte.

— Brownie, eu... Îmi pare așa de rău că nu pot să-ți explic... Trebuie să...

— Da, da, du-te, te rog

— Îți mulțumesc și... Ah...

Edward fugi spre ușă, făcu un pas înapoi spre fată, apoi fugi afară. Ieșind la lumină, văzu deodată, nu prea departe, îndărătul unor copaci, turnul de la Seegard. Ar putea, la urma urmei, să ajungă repede acolo și, poate, să se întoarcă înainte să plece Brownie la autobuz. S-o roage să-l aștepte? Ușa se închisese în spatele lui. Nu, nu poate. Făcuse totul pe dos, greșit. Asupra lui atârna un blestem pe care numai cei doi îl puteau înlătura și n-o făcuseră încă. O luă la fugă, mai întâi de-a lungul șinei năpădite de ierburi, apoi pe malul râului și peste o pajiște cu iarba udă și alunecoasă; trecu peste un zid de piatră scund și părăginit. Ceața se risipise și soarele îi bătea în ochi. Turnul nu se mai zărea. Își continuă drumul în aceeași direcție, încredințat că e cea bună. Dar nu observase cărarea pe care-i duseseră pe domnul și doamna Bentley călcâiele luminate de lanternă ale lui Sarah Plowmain. Curând se pomeni cățărându-se anevoie printr-un șanț noroios, plin de rugi de mure.

Când ajunse în sfârșit la Seegard și intră grăbit în Atrium, prima persoană pe care o văzu fu Mama May. Stătea la masă și tăia cu o foarfecă niște frunze de salată în fâșii lungi, pe care le punea într-un bol mare de lemn.

— Bună, Edward. Ce-ai pățit?

— Ce face Jesse?

— Bine. Doarme.

Băiatul o porni spre Trecere.

— Edward!

— Da... Scuză-mă...

— Vino încoace. Stai jos.

Se întoarse și se așeză la masă, în fața ei. Femeia îl privi cu ochii ei cenușii, prelungi și calmi. Se întinse peste masă, îi luă o mână și-o trase spre ea, întinzându-i brațul. Edward se uită la mișcarea propriului braț ca la ceva mecanic. Apoi o privi pe Mama May, capul ei frumos, cu părul roșcat-auriu împletit complicat, chipul ei dulce, zâmbetul ironic de pe buzele ei. Simți că îl strânge ușor de mână.

— Ah... Edward...

— Iartă-mă, spuse băiatul. Sunt groaznic. Știu că v-am dezamăgit. Voi v-ați purtat minunat cu mine. Dar nu pot s-o fac așa cum vreți.

— Ce să faci?

— Să mă schimb. Ăsta sunt eu.

Strânsoarea mâinii Mamei May îi amintea de discuția ciudată când ea îi spusese: poți să mă ajuți, poți să mă iubești, poți să mă iubești *îndeajuns*? Uitase amănuntele discuției. Era beat atunci. Și ea era beată. Oare ea își amintea de discuția aceea cu jenă? Acum însă nu era jenată, ci plină de forță. O strânse și el de mână, privind-o insistent.

— Dar *te-am schimbat*. Nu ne lăsa. Ai nevoie de noi, noi avem nevoie de tine. Acum, căminul tău e aici, insistă ea pe un ton autoritar.

— Da, cred că așa e, spuse Edward.

Oriunde altundeva ar fi dat numai peste ruine. Așa era? De ce nu? Nu-și permitea să dea cu piciorul. Dar nu voia să se gândească la asta acum, voia să fie singur.

Mama May îi dădu drumul mâinii.

— Unde-ai fost în dimineața asta?

— Până a calea ferată. Pe șosea.

— Nu-mi place cum arăți. Ai febră. Ar trebui să stai în pat.

— Nu, nu...

— Du-te și te bagă în pat. Am să-ți aduc niște supă.

— Nu, nu mă bag în pat!

Sări în picioare. Dorința de a fi singur era acum atât de intensă, încât simțea că ar fi trântit la pământ pe oricine i-ar fi stat în cale. O porni în grabă spre ușa Trecerii și, în timp ce-o închidea în urma lui, o văzu pe Mama May privindu-l cu multă atenție.

— Bine, cum vrei. Masa e peste o jumătate de oră, îi strigă ea.

Edward dispăru.

Stând pe pat, în camera lui, se trezi amintindu-și ce spusese Sarah despre Brownie. „M-am dus pe la ea..." Ideea asta îi făcea greață. Sarah, ca un cățeluș băgăcios, alergase la Brownie să-i vadă nenorocirea, să-și asume sarcina de a o consola. Normal că era nedrept. Dar ura ideea că Sarah fusese alături de Brownie, ținând-o de mână, vorbindu-i poate despre el. Jesse era bine, slavă Domnului, așa că de ce-o fi trebuit să facă praf toată întâlnirea cu Brownie? Halucinația aceea blestemată părea trimisă direct de diavol. Of, dacă ar fi rămas cu ea, dacă n-ar fi părăsit-o cu atâta grosolănie, s-ar fi putut întâmpla *orice*. Totul devenise dintr-odată așa de bine între ei. Îi spusese că are nevoie de el, că își aparțin unul celuilalt, era gata să i se dăruiască. Doamne, ar fi putut să facă dragoste! Ăsta ar fi fost *evenimentul*, miracolul, vindecarea, lucrul perfect. Ar fi putut *avea* lucrul acela, care l-ar fi legat pe vecie de Brownie, pe care o dorea atât de tare, ah, atât de tare... Și el o dezamăgise, o înghețase, fata ar fi putut chiar crede că nu-i plăcuse îmbrățișarea ei, că simțise repulsie față de ea și că-și căutase o scuză ca s-o șteargă. Of, *la naiba*. Și-acum plecase la Londra, Dumnezeu știe unde, nici măcar n-avea adresa ei. Oricum, nu putea merge acasă la mama ei. Am să merg și eu la Londra, se hotărî el, am s-o găsesc și-am să repar totul. Am să merg la Londra și-am să-i iau pe Jesse și pe Ilona cu mine. Dar gândindu-se mai bine, își dădea seama că e *imposibil*. Chinurile remuşcărilor îi răscoleau măruntaiele,

remușcări pentru Mark, remușcări pentru Brownie, toată fericirea lui pierdută pe vecie, pierdută, pierdută, pierdută.

Coborî la masă.

Atmosfera din timpul prânzului era ciudat de nefirească. Fără îndoială că el era cel care se înstrăinase și juca teatru. Ilona tăcea, evitându-i privirea. Bettina și Mama May nu-l scăpau din ochi și păreau să-l tot ia, pe rând, peste picior cu remarci triviale. Tăceau mult. Vinul lipsea. Pe Edward îl frapă faptul că nimeni nu scotea o vorbă despre seara trecută, nimeni nu spunea lucruri normale, precum: Ce poveste ciudată! Ce idee pe el, să creadă că e Chloe! etc. Dar, evident, astea erau exact lucrurile pe care ele *nu* le-ar fi spus. Mai mult ca să le sâcâie, Edward o întrebă într-o doară pe Bettina:

— Deci s-a terminat cu bine pățania de aseară?

— A, da.

— Și a plecat și Stuart?

— Da.

— A fost greu să urniți mașina?

— Nu, s-a deblocat din prima.

— Stuart n-a stat prea mult, nu-i așa?

— Nu.

— Ce părere ai despre el?

— Mă tem că n-am prea apucat să-l cunosc.

Edward renunță. După masă se întoarse în camera lui. Acum, că avea timp să se gândească, începu să se întrebe cum de plecase fratele lui. Căută prin cameră, să vadă dacă Stuart nu-i lăsase vreun bilet, apoi se duse în camera lui Stuart și căută și acolo. Nimic. Se așeză într-un fotoliu și se uită la tabloul cu oamenii care stăteau pe scaune. Deodată îl lovi un gând, ca o săgeată otrăvită. Jesse *este* bine? N-ar face mai bine să se ducă *să vadă*?

O luă la fugă pe scări în jos și ieși pe ușa Seldenului de Vest. Ocoli Seldenul pe dinafară, intră în curtea grajdurilor și pe urmă în Interfectoriu. Încercă ușa turnului. Era descuiată. O

lăsă larg deschisă și o luă la fugă din nou, pe scări în sus. Ajunse gâfâind la ușa lui Jesse, bătu ușor și dădu buzna înăuntru. Camera era goală, baia la fel. Jesse dispăruse.

— Dar nu l-ați văzut ieșind?

— Nu.

Edward scotocise tot turnul, apoi începuse să alerge prin toată casa. Se dusese și în Seldenul de Est, în care nu era nimeni, și deschisese fiecare ușă în parte. Începuse să strige. Acum le adunase pe cele trei femei în Interfectoriu.

Mama May și Bettina stăteau amândouă pe sofa și, inconștient, luaseră aceeași poziție, cu mâinile, cu degetele răsfirate, așezate pe genunchi. Rochiile lungi, cafenii, de muncă, trase bine în jos, le ajungeau până la podea. Ilona stătea lângă cămin, foindu-se, mutându-se de pe un picior pe altul, pipăindu-și fața, netezindu-și părul. Edward umbla agitat de colo-colo prin încăpere.

— Cine l-a văzut ultima?

— Cred că eu, nu-i așa? răspunse Mama May, uitându-se spre Bettina. Tu n-ai mai intrat la el?

— Nu.

— Când a fost asta?

— Nu mai știu sigur, zise Mama May, destul de devreme...

— Și dormea?

— Da.

— Ești sigură?

— Nu. Uneori se preface adormit, ca să nu trebuiască să stea de vorbă cu noi.

— Ce înțelegi prin „destul de devreme"? După ce am plecat eu?

— Nu, înainte. Înainte de micul dejun.

— Înainte de micul dejun? Dar l-ai mai văzut și după aceea, sper.

— Nu.

— Deci când te-am întrebat eu ce face și mi-ai răspuns că doarme, te refereai la ce văzusei de dimineață?

— Da, am hotărât să nu-l deranjez.

Edward închise ochii și scoase un geamăt.

— Nu l-a văzut nimeni când a coborât?

— Nu. Ți-am zis deja.

— De ce-ați lăsat ușile descuiate?

— Edward, spuse Mama May, ți-am mai *explicat*, Jesse poate foarte bine să umble singur, iese de multe ori din casă, aseară a coborât în Atrium și chiar tu l-ai întâlnit o dată la râu. În prezent se simte mult mai bine, după cum cred că ai remarcat. Nu-l ținem în permanență încuiat, dacă ușile alea ar fi mereu încuiate l-ar apuca pandaliile. De obicei îl încuiem noaptea și în alte diferite dăți, dar nu tot timpul. Și de multe ori uităm. Nu-i chiar așa de important.

— Deci ambele uși erau descuiate.

— Da, sigur.

— Și n-ai mai urcat la ora prânzului?

— Nu.

— Dar de ce?

— Edward, Jesse e un om bolnav. A avut o noapte foarte agitată. Am rămas o bucată de vreme cu el. Nici eu n-am prea dormit. Am trecut pe la el dimineața devreme și mi-am zis că-i mai bine să-l las să doarmă. El nu depinde de orele de masă! Când ai început să strigi după noi tocmai mă pregăteam să urc la el.

— Ce-i cu tine? se miră Bettina. De ce faci atâta caz? O să apară el. De ce ești în starea asta?

— Nu credeți c-ar fi cazul să anunțăm poliția?

— *Poliția*? Ai înnebunit?

— Spuneți că avea mintea tulburată. Ar fi fost cazul să-l supravegheați, zise Edward.

— De ani de zile îl tot supraveghem, protestă Mama May.

— Poate a plecat la Londra, făcu deodată Ilona.

— Câtuși de puțin probabil, ripostă Mama May. Trebuie să apară din clipă-n clipă. Edward, termină cu toate astea. Te întărâți singur. Du-te și odihnește-te. Ți-am spus să te bagi în pat. Dacă n-ai

grijă o să începi iar să delirezi. Nu te mai gândi la Jesse deocamdată. O să vezi pe urmă că s-a întors. Doar nu e prizonier. Tu ai fi primul care te-ai plânge dacă l-am ține prizonier!

Bettina se ridică.

— Cred că ești încă iritat din cauza celor întâmplate aseară, îi spuse ea lui Edward.

— Da. Și *el* era iritat.

— El era împăcat cu sine, îl contrazise Mama May, după care se ridică și ea și intră în turn.

Bettina îl privi curioasă pe Edward, apoi intră în atelierul de tâmplărie.

— Chiar crezi că a plecat la Londra? o întrebă Edward pe Ilona.

Ilona nu se uită la el. Ridică din umeri, își desfăcu mâinile și fugi lipăind în Atrium.

Băiatul ieși în curte și începu iar să înconjoare casa în cercuri din ce în ce mai largi. Se duse la sere, la garaje, la magazia de lemne, se uită prin niște șoproane pe jumătate dărâmate care adăposteau unelte de grădinărit vechi, ruginite, și roabe de lemn descleiate. Își imagina cum ar fi să-l găsească pe Jesse șezând într-un șopron din acelea, rânjind răutăcios. Soarele era cald acum, iar trilurile amestecate ale mai multor păsări umpleau aerul, alcătuind parcă o rețea care-i împiedica mișcarea. Fugi cu sufletul la gură prin pădurica de plopi până la râu și merse pe mal până la podețul de lemn. Aici se uită iar în apă și încercă *să-și amintească* ce anume *văzuse*. Imaginea pe care-o avea în memorie era deja contaminată, voalată și vagă precum un vis. Singura impresie clară era senzația că atinsese ceva rigid, inelul lui Jesse. Se aplecă deasupra apei și-și văzu reflecția propriului chip. Poate că asta văzuse de fapt, iar restul venise doar din imaginație? Băgă mâna în apa rece și cafenie. Degetele cercetătoare atinseră ceva, o piatră care ieșea un pic în relief din peretele albiei. Poate că asta atinsese și atunci. Începu iar să meargă de-a lungul malului, în sensul curgerii, și cercetă toate

pâlcurile de stuf. O luă pe lângă pajiștea de untișor, pe care florile de pintenul-cocoșului își ridicau acum bobocii strălucitori ca niște bile de sticlă galbenă. Ajunse la șirul de sălcii, apoi trecu peste podul de piatră și apucă spre pădure pe o cărare ce urca o pantă acoperită de ierburi. Curând pătrunse în umbra copacilor, unde frunzele de anul trecut erau ici-colo aurite de soarele ce pătrundea printre ramuri. Aici, cântecul păsărilor era de-a dreptul asurzitor și atât de neîntrerupt, încât după o vreme nici nu-l mai auzi. Ajunse la cărarea ce semăna cu o scară alcătuită din rădăcinile copacilor, călcând pe fructele castanii ale stejarilor, frasinilor și fagilor ce se întindeau la picioarele lui ca niște statuete rituale de zei. Încetini abia când în față i se deschise scena luminată a *dromos*-ului. Se opri prudent între doi copaci, de unde putea cuprinde cu privirea întregul spațiu și văzu ceea ce se aștepta, de altfel, să vadă; se lăsă în genunchi, ca și data trecută, în iarba înaltă de pe margine. Ilona era deja acolo. Stătea lângă cele două tise uriașe de la capătul opus. Cu siguranță și ea îl căuta pe Jesse. Stătu câtăva vreme nemișcată, cu spatele spre el. Apoi se întoarse și merse până la obelisc, se așeză pe soclu și-și luă capul în mâini. Edward nu se apropie. În clipa aceea *se temea* de orice discuție pe care ar fi putut-o avea ei doi. Mai stătu o vreme s-o privească, apoi se ridică și o luă înapoi pe cărare și peste pod. Porni la întâmplare prin mlaștină, strigând „Jesse! Jesse!"

*

— S-a metamorfozat, spuse Mama May, a luat altă formă, ca să-și reînnoiască forțele. Zace în transă în pădure, s-a transformat în ceva mic și maro ca o crisalidă, în care pulsează imperceptibil o viață nouă. Poate ai trecut peste el când hoinăreai pe-afară.

— Nu mai glumiți cu așa ceva, se rugă Edward.

— S-a făcut nevăzut, a intrat într-o altă dimensiune, e preschimbat prin vrajă. Se pricepe la ierburi. S-a dus în pădure, ca un câine, ca să găsească și să mănânce buruiana care întinerește și vindecă.

— S-ar putea să se fi dus la Londra, interveni Bettina, s-a mai dus o dată, să-și vadă vechii amici pictori. Poate s-o fi dus la vechea noastră casă din Chelsea, câteodată se crede încă acolo.

— S-a dus la femeia aceea, la Chloe, spuse Mama May.

— Chloe?

— Vreau să spun cealaltă Chloe, mătușa ta, doamna Bentley.

— Nu vorbiți serios!

— Tu l-ai prins pe Jesse în formă proastă, dar poate fi aproape normal sau poate fi nebun, trece cu ușurință de la o stare la alta... Și e viclean, jumătate din timp joacă teatru...

— Vreți să spuneți că se preface neajutorat...?

— Da. E imprevizibil. Ți-am mai spus că poate să plece pe nepusă masă. O să apară pur și simplu la un moment dat și-o să se mire de toată agitația asta... De agitația *ta*, că noi nu ne agităm deloc!

— O să aibă impresia că a lipsit o singură după-amiază, adăugă Bettina. El are o altă percepție a timpului.

— Dar unde-i acum? Nu poate fi afară din timp. Trebuie să fie undeva. Și, dacă rămâne peste noapte afară, ar putea muri de frig.

— În ultima vreme au fost nopți deosebit de calde, făcu Mama May.

— Nu putem *face* nimic?

— Păi ce să mai facem? Tu ai cercetat câmpul, noi i-am pus pe pădurari să-l caute...

— Am putea să întrebăm la autobuz, sugeră Bettina.

— Am întrebat deja, spuse Edward. Am văzut un autobuz pe șosea și l-am întrebat pe șofer. Mi-a zis că ar fi auzit la garaj dacă Jesse ar fi luat vreun autobuz. E drept că ar fi putut face autostopul sau ar fi putut s-o ia pe jos...

— Termină odată, se supără Mama May. Pur și simplu o să se întoarcă și gata. S-a mai întâmplat și-n alte dăți.

Evident că Edward nu le spusese femeilor despre ce i se păruse că a văzut. Era prea înspăimântător. Simțea că n-are să poată spune nimănui, niciodată, nici măcar după ce Jesse avea să se întoarcă. Nu suporta să-și închipuie altceva. Dar dacă, totuși, Jesse *fusese* acolo, în apă? Oare mergea la locul acela ciudat – sau se întorcea de acolo – și căzuse? Și dacă nu era încă înecat, ci abia căzuse și ar fi putut fi resuscitat dacă l-ar fi tras el afară? Își imagină scena, cum ar fi stat în apă, ridicând capul greu al lui Jesse. Ar fi putut oare să-l scoată de unul singur, l-ar fi auzit cineva dacă ar fi strigat? La ce foloseau întrebările astea chinuitoare? Adevărul era că Edward crezuse, *hotărâse* că a văzut ceva ireal și că *plecase*. Dar se întorsese totuși; și nu găsise nimic. Dar asta nu dovedea nimic. Cadavrul lui Jesse, sau Jesse încă viu, putuse fi dus de apă departe imediat după ce-l văzuse. Și totuși, asta era foarte puțin probabil. Un cadavru mare și greu nu putea fi mișcat așa de ușor de apă, nu putea pur și simplu să dispară, iar el îl căutase cu multă atenție la scurtă vreme după aceea. Dacă n-ar fi fost așa de preocupat, de obsedat de Brownie, dacă n-ar fi vrut așa de mult să se vadă cu Brownie. Oare Jesse murise fiindcă el preferase întâlnirea cu o fată? Umbra lui Mark se înstăpânea din nou peste toate. Și dacă gândurile i-o apucau pe calea asta, la capăt îl aștepta nebunia.

Nu mai insistase să anunțe poliția, dintr-un motiv precis, care-l privea personal. Dacă veneau polițiștii, s-ar fi simțit dator să spună ce „văzuse". Pe urmă, ar fi trebuit să spună și că el crezuse că impresia era rodul imaginației lui. Își închipuia discuția laborioasă care ar fi rezultat de aici, în cursul căreia ar fi ieșit la suprafață din nou tot trecutul lui oribil, drogurile, moartea violentă, toate, toate. L-ar fi luat la secția de poliție, l-ar fi ținut

acolo și l-ar fi interogat iar și iar. Toată povestea s-ar fi încheiat la spital, la psihiatru, la ospiciu, cu șocuri electrice.

Fusese, bineînțeles, și la Canton. N-ar fi fost exclus ca Jesse să se fi dus acolo. Edward spărsese un geam cu o piatră și se cățărase înăuntru. Răscolise toată casa, inclusiv podul. Ce se aștepta să găsească? Se uitase și prin paturi, inclusiv în patul dublu în care, după spusele lui Elspeth Macran, fusese el conceput: patul în care, dacă n-ar fi fugit în ziua aceea groaznică, ar fi putut face dragoste cu Brownie. Nu, cum putea să-și imagineze așa ceva, Brownie nu s-ar fi culcat cu el așa, imediat. Își spuse că ar fi fost imposibil. Trebuia să-și găsească o consolare.

Trecuseră de-acum patru zile de la dispariția lui Jesse. Până și vremea era ciudată, însorită și foarte calmă, iar noaptea luna era aurie. Înainte să răsară luna, cerul era plin de praf de stele, de comete palide, de stele căzătoare. Iar la lumina lunii păsările se porneau să cânte. Păsările despre care Bettina spunea că nu-s privighetori, ci pitulici-de-trestii, cântau tare în smârcuri. Și exact înainte să se crape de ziuă, rândunelele își revărsau trilurile gălăgioase, nebunatice, chiar sub fereastra lui Edward. Băiatul se hotărâse să plece, să părăsească Seegardul și să se întoarcă la Londra. Își făcuse chiar bagajul, înfășurase într-un ciorap schița care-o reprezenta pe Ilona și ascunsese lănțișorul primit de la ea în altul. Cu toate astea, își amâna zi de zi plecarea, fiindcă își spunea: până diseară, Jesse o să vină acasă. Stătea la fereastra camerei lui, așa cum făcea în primele zile, și se uita de-a lungul aleii, așteptându-și tatăl să apară. Ah, tată... tată..., gemea el noaptea, ascultând cântul suav și dulce al păsărelelor. Ah, tată, găsit și pierdut din nou, întoarce-te la mine.

Edward începuse să vrea să plece la Londra ca să scape, măcar pentru o vreme, de Seegard. Era convins că e posibil ca Jesse să se fi dus de fapt

la Londra și ca Edward să-l găsească acolo. Își aminti ce-i spusese Jesse despre Londra, „Nu pentru *asta* m-aș duce", adică n-ar fi mers la un doctor. Nu presupunea replica asta că s-ar fi putut duce pentru altceva? Aici, căutase și iar căutase, umblase și iar umblase; la Londra erau lucruri noi de făcut, locuri în care să meargă, oameni pe care să-i întrebe, chiar și oameni cu care ar fi putut *să vorbească*. Dându-și seama că i se făcuse de-a dreptul dor de Harry, de Stuart și de Thomas, își aminti de „domnul și doamna Bentley" și se întrebă ce Dumnezeu s-o mai fi întâmplat cu ei. Se întreba și dacă nu cumva Jesse chiar s-o fi dus la Londra după „Chloe".

Acum era aproape ora zece dimineața. În ultimele patru zile, vechea rutină de la Seegard fusese în mare măsură reluată, ca și cum toți își căutau în ea un refugiu. Nu se mai bea vin. Între două drumuri în care îl căuta pe Jesse, Edward spăla vasele, mătura podelele, curăța zarzavaturi, aducea lemne și căra farfurii și rufe de la un punct la altul. Ba chiar o ajutase în tăcere pe Bettina să dea jos niște rafturi vechi și putrede, mâncate de cari, dintr-o nișă igrasioasă din Trecere, și să prindă pe perete niște rafturi noi, făcute de ea. Mai târziu, trecând pe-acolo, văzu că Ilona le vopsea. Părea aproape de necrezut că *își văd mai departe de viață*. Dar ce altceva ar fi putut face? El și Ilona se evitau. Edward se certa cu celelalte două, nu cu ea. Când începeau certurile, Ilona ieșea; iar Edward nu se ducea după ea, fiindcă nu voia s-o audă mărturisindu-și spaimele. Mai mult, îl durea sufletul și se simțea vinovat pentru că avea s-o părăsească, nu știa cum să-i spună și nici n-ar fi putut îndura să plece fără să-i spună. Sigur că nu se punea problema s-o ia cu el, chiar dacă ea și-ar fi dorit să vină. Însăși ideea de „a se întoarce s-o ia cu el" era în momentul acela nerealistă. Dar trebuie să-i spun că plec, gândi el, nu pot să mă furișez pur și simplu. În plus, trebuie *să aflu* când se întoarce Jesse și n-am încredere în altcineva că mă anunță. Deci, până la urmă, *avea să plece*?

Ieși din bucătărie și urcă în camera lui, ducând niște cearșafuri lăsate lângă spălătorie până la uscătorul de pe palier. Se uită pe geam să vadă dacă nu vine Jesse. Apoi își scoase repede ciorapii și cizmele lui Jesse, ponosite rău de cât le purtase, și puloverul lui Jesse. Își puse propriile haine și le lăsă pe ale lui Jesse netezite frumos. Își împachetă lucrurile în valijoară și își puse pardesiul peste ea. Apoi coborî în fugă s-o caute pe Ilona.

O găsi în Atrium, punând masa pentru prânz. Fata se uită la el, apoi se așeză. Edward se așeză și el lângă ea.

— Știu ce vrei să-mi spui.

— Plec.

— Da.

— Iartă-mă, Ilona.

— Păi, în cazul ăsta, adio.

— O să-mi spui și mie de Jesse?

— Nu știu unde locuiești, nu știu nimic despre tine.

Edward își scrise adresa pe o bucățică de hârtie scoasă din portofel.

— O să mă anunți dacă... atunci când se întoarce Jesse?

— Da.

Tăcură amândoi. Ilona stătea țeapănă, cu mâinile încrucișate în poală, și se uita în jos, la masă.

— Ilona, nu uita...

Că te iubesc, era cât pe ce să spună.

— Nu mă uita, spuse el în cele din urmă.

— Pleci, ceea ce dovedește că nu-ți pasă, răspunse fata.

— Ba-mi pasă! Plec numai ca să-l pot căuta la Londra!

— N-ai să te mai întorci.

— Ba sigur c-am să mă întorc. Am să vin să-l văd pe Jesse. Am să vin să te văd pe tine.

— S-ar putea ca eu să nu mai fiu aici.

Of, drace, făcu Edward în gând.

— Nu te mai prosti, spuse el, ridicându-se. Sigur c-o să ne mai vedem. La naiba, doar ești sora mea!

Încercă să-i ia mâna, dar din greșeală o apucă de încheietură, apoi se întoarse grăbit să plece. Simți că-i cade peste braț ceva ce i se agață de mânecă atunci când încercă să-l îndepărteze. Era o ramură a plantei în al cărei ghiveci vărsase licoarea de dragoste pe care i-o dăduse Ilona.

— O să-ți scriu, îi strigă el fetei în timp ce-și desprindea planta de haină. Apoi ușa Trecerii se trânti în urma lui.

Când își imaginase cum o să evadeze, Edward se vedea întotdeauna pe sine strecurându-se afară din casă în vârful picioarelor, noaptea sau într-o zi cețoasă, cercetând împrejurimile cu privirea, ca să nu fie văzut de nimeni. Dar acum nu-i mai păsa de toate astea. Își luă catrafusele și coborî scările repede, ieși în fugă pe ușa Seldenului, traversă terasa fără să se uite nici în dreapta, nici în stânga, și o porni pe alee. Nu văzu pe nimeni, nimeni nu-l strigă. După ce ieși dintre copaci, văzu că cerul era plin de stoluri de gâște migratoare.

Chiar când ajunse la asfalt apăru un camion. Îi făcu semn. Curând, instalat lângă șofer, discuta despre fotbal.

PARTEA A TREIA
Viața de după moarte

— N-am să spun nimănui, îi zise Stuart lui Midge.

Se întorsese în vechea lui cameră aflată în apropiere de fluviu, pe o străduță de pe lângă Fulham Palace Road. Midge apăruse la el din senin.

Drumul de întoarcere la Londra fusese un coșmar mut. Imediat ce cablul se întinse și mașina se întoarse pe drum, Midge sări pe locul de lângă șofer. Harry desfăcu apoi cablul și-l aruncă în portbagaj. Nici el, nici Midge nu-i spuseră o vorbă Bettinei. Stuart îi mulțumi și urcă repede pe bancheta din spate; se temea că tatăl său, care ambala motorul, era în stare să plece fără el. Evident că rătăciră drumul spre autostradă. Harry opri mașina cu un scrâșnet de roți, aprinse lumina din interior și cercetă harta în tăcere. Stuart stătea în spatele lui Harry și-i vedea profilul lui Midge, rece, impasibil, cu privirea ațintită în față. Porniră din nou cu o smucitură ; Midge și Harry stăteau cât puteau de departe unul de celălalt. Odată intrați pe autostradă, Harry conduse cu o viteză constantă de optzeci de mile pe oră. La Londra, merseseră mai întâi acasă la Thomas, unde Midge coborî și se chinui să-și găsească valiza în portbagaj. Stuart sărise s-o ajute. Când plecau, Midge încă își mai căuta cheia. Ajungând în Bloomsbury, Stuart intrase împreună cu tatăl său în casă. Tot timpul cât durase călătoria, nu fusese rostit un singur cuvânt. Harry urcă în salon, aprinse toate luminile și găsi sticla de whisky.

— Ar fi cazul să-ți găsești altă locuință, îi spuse el lui Stuart, fără să se uite spre el.

A doua zi, Stuart se mută.

Midge, care nu-l întrebase pe Stuart dacă are de gând să spună cuiva, cerceta camera cu privirea.

— Deci asta-i chilia ta de călugăr? Te și rogi aici?

— Într-un fel.

— Ești fericit?

— Nu știu.

— Deci nu crezi că e de datoria ta să-i spui lui Thomas despre noi?

— Nu, dar...

— Dar ce?

— Cred c-ar trebui să-i spui tu.

— Crezi c-ar trebui să mă despart de tatăl tău?

— Asta nu știu. Dar e vorba de minciuni.

— Aha... de minciuni...

— Și, în plus, îi afectează pe alții.

— Ca de exemplu?

— Pe Meredith.

— Ce vrei să spui?

— Mi-a spus că ai o aventură, n-a spus cu cine, și că i-ai cerut să nu-i spună lui Thomas.

— Nu i-am cerut așa ceva. Mă rog, continuă ea după o pauză, cred că i-am cerut. Am dus degetul la buze, așa, adăugă ea, ridicând degetul.

— Nu-i bine pentru Meredith. Treaba asta poate să-i facă mult rău unui copil, să-l facă să sufere. L-ai implicat și pe el.

— Crezi că-l corup.

— Ăsta-i un motiv foarte serios pentru care ar trebui să-i spui lui Thomas și să nu mai minți, să nu mai umbli cu ascunzișuri. Asta indiferent de ce hotărâre ai lua în legătură cu tata.

— Urăști toată povestea asta, nu-i așa, mă urăști fiindcă l-am băgat pe taică-tău în afacerea asta murdară.

— Drept să spun, nu-mi place.

— Îi invidiezi pe oamenii care pot să ducă o viață obișnuită și să aibă parte de dragoste și de plăcere.

— Nu cred. Pur și simplu nu-mi place să-l văd pe tata jucând un asemenea rol.

— I-ai spus și lui părerea ta?

— Nu. N-am vorbit deloc despre asta.

— Dar ți-a cerut să te muți. Deci nu te încântă ideea de a mă avea mamă vitregă.

— Nu m-am gândit niciodată la asta, îi răspunse Stuart. Vreau să spun că nu m-am gândit în felul ăsta la tine.

— Nu crezi că am să mă mărit cu tatăl tău? De ce nu m-aș mărita?

— Dacă vă căsătoriți, am să te văd ca atare. Îmi pare rău, nu mai vreau să comentez nimic. E vorba numai de înșelăciune.

— Deci presupui că Thomas nu știe.

— Atunci era evident că nu știe. A aflat acum?

— Nu.

— Dar ai să-i spui.

— Numai dacă ne forțezi tu.

— Eu nu vă forțez.

— Ba da, ne forțezi, îți concentrezi asupra noastră toată energia, toate puterile, ca niște raze.

— De ce-ai venit la mine?

— Trebuia să vin.

— Ți-a cerut tata?

— Nu. El nici nu știe. Altă înșelăciune.

— El ți-a spus unde mă găsești?

— Nu, am adresa de la tine de la colegiu.

— Dar de ce-ai venit?

— Fiindcă ai fost acolo. Fiindcă ne-ai văzut. Fiindcă ai fost cu noi în mașină. Fiindcă *știi*. Am coșmaruri cu tine.

— Îmi pare rău. Poate n-ar fi trebuit să vin cu voi. Dar voiam pur și simplu să plec de-acolo.

— Te-ai speriat de Jesse. A îndreptat bastonul spre tine și-a zis că ești un cadavru. Ai fugit de el.

— Am simțit că nu sunt de nici un folos acolo, ba poate chiar le fac rău.

— Înțeleg ce voia să zică Jesse. Stăteai pe bancheta din spate și te holbai la noi și zău că nu

păreai o ființă omenească. Ai venit cu noi ca să ne pedepsești, ca să fii martorul fărădelegii noastre.

— Nu cred c-am făcut așa ceva.

— Nu-ți dai seama? Cred că ai o latură sadică. Negi totul, așa cum face moartea. Lui Meredith ce i-ai spus?

— Când mi-a povestit? I-am spus că-i imposibil.

— De ce să fie imposibil?

— Nu credeam că poți face asta sau că poți să-l implici pe copilul ăla nevinovat.

— Ești de părere că-l corup pe Meredith... Eu una cred că tu îl corupi. Vrei să ai o relație emoțională cu el, vrei să pui stăpânire pe el și prezinți totul ca pe o chestiune de morală, ca și cum tu ai fi vreun profesor sau vreun exemplu în domeniu. Dar nu știi nimic despre copii și nici despre tine nu știi nimic. Nu știi cât de complicați și misterioși sunt oamenii, ești un instrument necioplit, ești greoi, te îngreunează mândria. Relația ta cu Meredith o să se încheie cu o nenorocire oribilă. Te sfătuiesc să nu te mai întâlnești cu el... Sau ești prea îndrăgostit?

— Nu sunt îndrăgostit, răspunse Stuart.

— Dar dacă ți-aș interzice chiar acum să te mai întâlnești cu el?

— Sper că n-o s-o faci.

— Dar dacă... Of, las-o baltă... Te păcălești singur într-un asemenea hal... Cred c-ar fi cazul să te întorci la realitate.

— Ba cred că tu ar trebui să faci asta. Cred că povestea ta de dragoste cu tata e un fel de vis. Poți să-l transformi în realitate dacă-i spui bărbatului tău. După aia puteți vedea cu toții ce-ar mai fi de făcut.

— Nu știi nimic, nu simți nimic. Să te îndrăgostești înseamnă să reînnoiești viața. Dar tu se pare că ai ales moartea.

— Cred c-ar trebui să-ți reînnoiești viața conștientizând cât de mult îi iubești pe Thomas și pe Meredith.

— Ce căutai la Seegard, era un complot? Doamne, cum ai stricat totul prin simpla ta existență, prin simpla ta prezență, prin faptul că ești tu însuți.

La ce ești tu bun? Ce faci tu toată ziua, zaci în pat? Susții că o să faci ceva măreț, dar nu faci nimic, ești un băiețandru ignorant și speriat, care se teme de viața adevărată. De ce nu te duci la o mănăstire, să te îngropi acolo?

Midge, care până atunci stătuse pe patul lui Stuart, se ridică să plece. Nu-și dezbrăcase pardesiul. Avea și pălărie pe cap, dar abia acum își aminti de ea: și-o scoase și și-o puse înapoi.

Pe tot parcursul discuției, Stuart stătuse în picioare. Acum se duse și se așeză cu spatele în ușă.

— Stai un pic, zise el. Spune-mi de ce-ai venit, de fapt. Nu era nevoie să-mi spui toate lucrurile astea sau să... te expui criticilor mele... în felul ăsta.

— Ce cuvinte minunate folosești. Mă întreb, oare-ți dai seama ce mult ofensezi mereu pe toată lumea? Am venit fiindcă... Ah, cât rău ne-ai făcut, mie și lui Harry. Nu cred c-o să te ierte vreodată.

— Fiindcă m-am întors cu voi, cu mașina?

— Fiindcă erai la Seegard atunci și ne-ai văzut jucând teatru.

— Adică pretinzând că sunteți domnul și doamna Bentley?

— Ah, cum ai băgat totul la cap, nu mă scutești de nici un amănunt!

— A fost o întâmplare.

— Nu te cred. A trebuit să vin fiindcă am sperat că, spunându-ți cât rău ne-ai făcut... cum ne-ai rănit..., aș putea să șterg totul cu buretele, să scap de toate astea, să scap de coșmaruri. Dar văd că nu-nțelegi. Ai devenit o figură de coșmar, o stafie odioasă. Voiam să te văd așa cum ești în realitate, un nătărău împiedicat, stupid și inutil...

Stuart se dădu la o parte și deschise ușa.

— Îmi pare rău, îmi pare foarte rău, înțeleg, murmură el. Te rog să nu mai ai coșmaruri.

Midge trecu pe lângă el și o luă pe scări în jos, țăcănind din tocuri.

Stuart se așeză pe pat. Înțelegea și-i părea rău. Nu-i plăcea deloc ideea că reprezintă pentru cineva

o figură de coșmar. Îl necăjise foarte tare ce spusese Midge despre Meredith. Își îndepărtă gândurile de la problema tatălui său și de la posibilitatea ca Midge să-i devină mamă vitregă. Își frecă obrajii și hotărî că e cazul să se bărbierească.

Trecuseră câteva zile de când plecase de-acasă și își dădea seama ce protejat fusese cât trăise într-o casă plăcută, în casa copilăriei, împreună cu tatăl lui. Ca student, locuise în mai multe camere, inclusiv în cea în care se afla acum, dar atunci era altfel, avea preocupări simple, obișnuite. Atunci fuseseră de acord că „e o idee bună" să trăiască independent, din bursă, departe și totuși aproape. Acum, deși nu-și imagina că era definitiv alungat, era descumpănit de circumstanțele plecării lui forțate. Se simțea ciudat de singur – poate că asta făcea parte din procesul de „maturizare" pe care diverse persoane erau de părere că el trebuie să-l experimenteze. Thomas îl avertizase asupra a „cât de neînțeles" va fi. De asemenea, acum era în stare să aprecieze ce mult îl înviorase și-l susținuse moral „decizia" lui; și cât de multe mai rămăseseră de hotărât. Își aminti de scrisoarea lui Giles Brightwalton și de figura inteligentă și veselă a lui Giles. Oare o să reușească vreodată să-i explice lui Giles?

Se întrebă dacă acum o să aibă de suportat și reproșurile lui Edward. Oare chiar îl dezamăgise pe Edward, oare chiar se speriase, așa cum afirmase Midge, și fugise? Ar fi trebuit să rămână cu Edward și cu femeile acelea? Plecase de la Seegard pentru că atmosfera de acolo îl înspăimântase. I se părea că respiră falsitate și că în curând o să fie *alcătuit* din ea, așa cum erau *ele*, așa cum era și Edward pe cale să ajungă. Simțise, după cum spusese, că nu e „de nici un folos" acolo. Și totuși, oare nu era asta doar o impresie intuitivă, bazată pe reacțiile confuze și zgomotoase ale lui Edward? Cât despre discuția cu Midge, oare vorbise el prea mult, prea puțin sau spusese ce nu trebuia? Ajunse la concluzia

că pentru Midge nu putea face nimic, o „discuție de la inimă la inimă" ar fi fost de neconceput.

Se așeză pe un scaun, cu spatele drept, cu picioarele ușor depărtate și cu mâinile încrucișate. Încă nu se hotărâse să se pregătească pentru o anume slujbă. Stabilise o întâlnire cu un consilier pentru „cariere". Era foarte important *să înceapă*, dacă era cu putință, la locul potrivit. Economiile pe care le făcuse din bursă aveau să-i ajungă o bucată de vreme. Trebuia să aibă răbdare; vor apărea indicii, perspective. În fine, răbdare avea destulă, *asta* nu era greu, și nu se simțea vinovat că așteaptă. Midge îl întrebase ce face toată ziua. Stătea și cugeta. Stătea și nu cugeta. Se plimba. Dormea bine noaptea. Începu acum să se gândească la Meredith. Șterse gândul la Meredith. Trăsăturile i se relaxară, mintea i se goli treptat și se umplu în loc cu un întuneric tăcut, neîndoielnic.

Midge, cu pălăria acum în mână, mergea grăbită pe stradă, uitându-se ba peste umăr după un taxi, ba în jos, la pavaj. Se temea să nu cadă iar, era sigură c-o să cadă. Genunchiul încă o durea. Venise cu un taxi, dar acum, pe străduțele astea lăturalnice, prăpădite, nu era nici urmă de așa ceva. Nu reușea să găsească nici măcar o stație de autobuz. Nu voia să întrebe încotro s-o ia, fiindcă ar fi apucat-o plânsul. Și, pe deasupra, stătea să plouă.

Pe Harry nu-l mai văzuse de la acel tăcut drum de întoarcere de la Seegard, iar faptul acesta o tortura. Îl sunase de acasă imediat ce considerase că a ajuns și el acasă la el, dar când îi răspunse părea deja beat, îi spusese că Stuart e de față și-i sugerase să se ducă la culcare. În dimineața următoare îl sună din nou, dar nu răspunse nimeni. Apoi Thomas se întorsese neașteptat de repede, o anunțase că se hotărâse să aranjeze o mică vacanță, voia să meargă la Quitterne. Midge îi scrisese lui Harry de la Quitterne. Fusese o scrisoare greu de scris. Midge nu prea se pricepea la scris scrisori

și nu putea sau nu îndrăznea să înțeleagă de ce acea scrisoare era atât de dificilă. Era vagă și incoerentă, deși știa că asta îi displace profund lui Harry. Harry se plângea mereu că ea nu scrie niciodată scrisori de dragoste adevărate. Începea să-și imagineze ce efect avusese asupra lui Harry descoperirea lui Stuart, nesuferita *prezență* a lui Stuart. Acum Harry o să mă preseze, o să dărâme totul, iar eu nu sunt gata. S-ar putea chiar să-i spună totul lui Thomas, fără să mă avertizeze. S-ar putea să vină să-l vadă pe Thomas și să-i vorbească. Gândurile astea o făceau aproape să-și dorească să rămână la Quitterne. După ce scrisese scrisoarea, nu-i fusese ușor nici s-o expedieze. Până la urmă reuși „să facă o plimbare" în pădure și fugi până la o cutie poștală aflată destul de departe. Meredith, care o văzuse scriind, se oferise s-o pună el la poștă.

Se întorsese la Londra cu o seară în urmă și de dimineață, imediat ce Thomas plecase la clinică, sunase la Harry acasă și-i răspunsese Edward, care o întâmpinase din senin cu surprinzătoarea întrebare: „Jesse e cumva cu tine?" Edward îi mai spusese că Harry avea să lipsească toată dimineața, „s-a dus să întâlnească un editor sau un avocat sau așa ceva". Îi mai spusese, de asemenea, că Stuart se mutase, dar nu știa unde. Când Migde realiză că are o dimineață liberă, i se cristaliză ideea să-l caute pe Stuart, idee care îi stăruia vag în minte de ceva vreme. Nevoia intensă „să acționeze cumva" o copleșea. Simțea că nu poate sta pur și simplu acasă. Ce-i spusese lui Stuart când o întrebase de ce voise să-l vadă era adevărat. Evident că voise să se asigure că el „nu vorbise". Un gând i se înfiripase în minte: un cuvânt de-al lui ne-ar putea distruge. Dar, mai presus de orice, voise să se debaraseze de o imagine obsesivă. Stuart, în rolul lui detestabil de martor și de judecător, o „poseda". Trebuia să fie în stare să-l alunge, să-l înfrângă și, dând glas disprețului pentru părerile lui, să dea forță și consistență acestei victorii.

Avea într-adevăr vise, coşmaruri în care faţa lui Stuart o privea ţintă, acuzator, aşa cum îl văzuse privind-o când ea stătea pe scaunul de lângă uşă, în sala aia oribilă, demascată, ridicolă, învinsă. În unele vise, când călăreţul cel alb, palid trecea pe lângă ea, se întorcea spre ea şi avea chipul lui Stuart.

Dar Midge îl visa şi pe Jesse. Jesse în chip de monstru marin, acoperit de blană şi de ghimpi, ca un leu de mare, ca o morsă, ca o balenă. Sau venind spre ea, din nou tânăr, şi spunându-i: te iubesc, mărită-te cu mine. Şi în vis Midge se gândea: *pot*, sunt tânără şi liberă, nu sunt măritată cu nimeni. Întrebarea lui Edward o răscolise profund. Mergea pe stradă şi simţea pe buze sărutările umede şi fierbinţi ale lui Jesse. *E aici*, îşi spunea ea, şi am să-l întâlnesc din nou.

*

— Scuzaţi-mă, se întâmplă să ştiţi cumva unde e Jesse Baltram? Mi-a spus cineva că e în Londra şi m-am gândit că poate-o fi venit pe-aici, la Royal College[1].

— Jesse Baltram e în oraş?

— Nu sunt sigur, dar aşa cred.

— Pe-aici n-a fost. Nu l-ai văzut pe Jesse Baltram, nu?

— A apărut iar pezevenghiul ăla bătrân de Jesse?

— Mă gândeam doar că poate l-a întâlnit cineva dintre dumneavoastră.

— Nu, dar, dacă-l găseşti, spune-i să dea pe-aici. Mai sunt mulţi dintre vechii lui prieteni pe-aici.

— Şi duşmani!

— Eşti pictor?

— Nu, doar...

— Credeam că eşti unul dintre elevii lui Jesse.

---

1. *Royal College of Art*, prestigioasă universitate londoneză cu profil artistic.

— E prea tânăr ca să fi fost elevul lui Jesse. Eu am fost în ultima serie a lui Jesse, tânărul ăsta e aproape un copil!

— Bei ceva?

— Nu, mulțumesc. N-ați putea să-mi sugerați pe cine aș mai putea să întreb?

— Scrii o carte despre el?

— Nu.

— Ar fi timpul să apară o carte ca lumea.

— Dar îți place pictura lui? Avem vreo două pânze de-ale lui aici.

— Mai exact aveam. Acum sunt în depozit!

— Cine are câteva lucrări de-ale lui Jesse stă pe o mină de aur.

— Ai putea să încerci la galeria lui.

— Da, încearcă în Cork Street.

— Nu, acolo a expirat contractul de închiriere, tipul s-a mutat în Ealing, îl cheamă Barnswell, caută-l în cartea de telefon.

— Nu cred că Jesse ar trece pe la nătărăul ăla.

— S-ar putea să știe totuși ceva de el.

— Măi să fie, nu credeam că Jesse o să se mai întoarcă vreodată în Londra!

— Nu pot să-ți spună de la el, de la țară, unde e?

— Nu sunt în cartea de telefon...

— Stai un pic. Semeni teribil cu el. Nu cumva ești fiu-său?

— Ba da.

— Nu știam că Jesse are un băiat.

— Uită-te la el!

— Hai că acum nu te mai lăsăm să pleci, ia un păhărel!

— Deci nu ești pictor? Dar ar trebui să fii!

— Nu, nu știu să pictez...

— Ai încercat?

— Nu, dar...

— Te învăț eu să pictezi.

— Mulțumesc, dar acum trebuie să plec.

— Scuzați-mă, sunteți domnul Barnswell?

— Ce dorești?

— Pe vremuri v-ați ocupat de lucrările lui Jesse Baltram?

— Cine ți-a zis?

— Niște domni de la Royal College of Art.

— Cum ai ajuns aici?

— V-am căutat în cartea de telefon.

— Ești negustor?

— Nu.

— Atunci ce vrei?

— Îl caut pe Jesse.

— Nu-i la mine. Sper să fi crăpat. Da' ce treabă ai cu el?

— Sunt un prieten de-al lui.

— Îți datorează bani?

— Nu.

— Ești unul dintr-ăia care umblă să recupereze datorii?

— Nu.

— Păcat. Te-aș pune pe urmele lui, dac-aș ști unde e. Îmi datorează o grămadă de bani.

— Aveți idee...

— Bănuiesc că putrezește acolo, la țară, în monstruozitatea aia uriașă pe care-a ridicat-o în mlaștini, de ce nu mergi acolo?

— Cred că e în Londra.

— I-am trimis nu știu câte scrisori acolo, nu mi-a răspuns niciodată.

— Pentru ce vă datorează bani?

— I-am plătit niște pânze pe care nu le-a livrat nici până-n ziua de azi.

— Sunt convins că...

— Am pariat pe el când n-auzise nimeni de el, i-am clădit reputația.

— Sunt convins că n-a vrut...

— Mi-a distrus afacerea. Aveam localul în Cork Street. Uită-te la dărăpănătura asta.

— Îmi pare rău.

— Mai am niște tablouri timpurii de-ale lui. Ești interesat să cumperi?

— Nu, nu sunt, de fapt...

— Nu sunt cine știe ce scumpe. Dar o să le crească mult valoarea când o să moară. E chilipir curat.

— Nu, știți...

— Hai, dom'le, e o investiție. Am nevoie de afurisiții ăștia de bani.

— Nu, mulțumesc... Se-ntâmplă cumva...

— N-ai decât, dacă nu vrei să te-mbogățești.

— Se-ntâmplă cumva să-i știți vechea adresă din Chelsea?

— Flood Street. Cred și eu c-o știu. Am fost acolo de nu știu câte ori.

— Ați putea să mi-o dați și mie?

— Da, cu condiția să mă anunți și pe mine când îl găsești.

— În regulă.

— Ce învârți dumneata, de fapt? Eh, de parcă mi-ai spune. Poftim adresa.

— Mulțumesc...

— Dacă reușești să dai de el, n-ai face rău să-i dai un brânci în Tamisa. Marfa aia o să aibă o cotă înaltă de tot când o să moară porcul ăla bătrân. Abia aștept!

— Scuză-mă, nu cumva...

— Intră.

— Voiam doar să...

— Hai, intră. Lasă-ți pardesiul acolo, intră în salon. Ăsta-i salonul. Înainte era sus.

— Mulțumesc, iartă-mă că te deranjez...

— Nu-i nici un deranj. Bei ceva, sherry, whisky, gin? Este și niște Campari pe undeva pe-aici.

— Mda, mulțumesc, sherry, dar...

— Sper că-ți place sec. Nu suport sherry-ul dulce.

— Nu, e în regulă, mulțumesc. Aici *este* Flood Street, numărul 158, nu-i așa?

— Da, sigur. Ia loc pe sofa.

— Mulțumesc...

— Cum mi-ai aflat adresa?

— Am luat-o de la domnul Barnswell din Ealing.

— Nu cunosc pe nimeni în Ealing. De altfel, nu cunosc nici un Barnswell.

— Nu cumva mă iei drept altcineva?

— Cum ai putea fi altcineva? Sunt foarte mulțumită că ești tu. De ce-ai vrea să fii altcineva?

— Păi nu vreau, dar...

— Ești student?

— Da, în Londra...

— La ce facultate?

— Franceză...

— Nu-i așa că-l adori pe Proust?

— Da...

— La toamnă merg și eu la colegiu, tot în Londra. Vreau să fac psihologie. Câți ani ai?

— Douăzeci.

— A, și eu la fel, ce coincidență! Cum te cheamă?

— Edward.

— Pe mine, Victoria. Nu ți se pare un nume frumos?

— Da... Dar, uite...

— Dacă ai un nume de familie scurt, ai nevoie de un prenume lung. Numele meu de familie e Gunn. Al tău care e?

— Uite, trebuie să-ți spun...

— Știi, casa asta e proprietatea mea!

— Înseamnă că ești bogată.

— Tati e bogat. De la el o am. Face ceva legat de impozite. Mai ia un pahar.

— Uite, Victoria, eu am venit să întreb dacă știe cineva din casa asta unde se află Jesse Baltram.

— N-am auzit în viața mea de ea.

— E un el. A locuit aici mai demult.

— Scuze, s-a pierdut în negurile trecutului.

— Poate că altcineva...

— Tati a cumpărat casa de foarte puțină vreme. Tapetul ăsta oribil n-a fost ideea noastră. Cei dinainte au plecat. Eu domnesc în fieful lor. Tu ești primul meu musafir!

— Tatăl tău unde e?

— În Philadelphia, face bani. Eu o să locuiesc singură aici, numai cu Stalky.

— Aha. Cine-i Stalky?

— Cotoiul meu cenușiu, e încă în carantină, mi-e groaznic de dor de el.

— Ai putea să-mi dai...

— E complet cenușiu, are numai o pată mică, albă, pe frunte. E adorabil. Se crede om.

— Ai putea să-mi dai adresa celor care-au locuit aici înainte?

— Au lăsat o adresă bancară, îi cheamă Nu-știu-cum-Smith, o am pe undeva pe sus.

— Mulțumesc, dacă...

— Dar de ce îl cauți pe Baltram ăsta?

— E tatăl meu.

— Și de ce l-ai pierdut?

— E o poveste lungă.

— Îmi pare rău. Probabil crezi că-s o tipă ciudată.

— Ba cred că ești o tipă foarte drăguță. Dar n-ar fi trebuit să mă inviți înăuntru. Poate eram un violator.

— Ei, există violatori și violatori. Sărută-mă, Edward.

Edward era înnebunit de remușcări și de durere, dar speranța îl ținea pe linia de plutire. Își imagina întruna ce minunat o să fie când o să-l găsească pe Jesse. Se ruga întruna : dă, Doamne, să-l găsesc pe Jesse, dacă-l găsesc totul o să fie bine. Se închipuia povestindu-i lui Jesse toate aventurile și auzindu-l cum râde. În viziunile acestea, Jesse era sănătos, vindecat, întinerit, strălucind de forță și frumusețe. Se metamorfozase, într-adevăr, își schimbase forma ca să-și reînnoiască puterile. Uneori, Edward simțea că așa *trebuie* să fie și că Jesse era nu numai viu, ci și undeva *foarte aproape*. Îl sâcâia doar cu absența lui, poate chiar îl urmărea. I se părea întruna că-l vede pe Jesse pe stradă, uneori chiar se lua după câte cineva. Odată coborâse dintr-un autobuz și fugise înapoi fiindcă-l văzuse

pe Jesse pe un trotuar aglomerat. Speranța îl ținea ocupat, îi oferea *un program* pentru fiecare zi. Pleca devreme de-acasă în expedițiile lui și se întorcea târziu. Îl evita pe Harry care, își imagina el, îl blama pentru ceea ce văzuse la Seegard, deși, evident, nu schimbaseră o vorbă în legătură cu acest subiect.

Când se întorsese de la Seegard găsise un morman de scrisori, majoritatea de la doamna Wilsden. Aruncă o privire pe fiecare, ca să se convingă că erau tot simple scrisori de ură, și le aruncă necitite. Mai erau două scrisori, datate cu ceva timp în urmă, de la Sarah Plowmain, în care fata se plângea de diverse lucruri, dar nu le citi nici pe acelea. Stuart lăsase un bilet cu adresa lui. Thomas îi scrisese cerându-i să vină pe la el. Dar Edward nu se simțea pregătit să se vadă cu nici unul dintre mentori. Voia întâi să-l găsească pe Jesse și să-și elibereze mintea de acea oroare. Dacă ceea ce văzuse el în apă fusese Jesse și nu un vis sau o vedenie, atunci era vinovat de omucidere. A doua omucidere. Îl părăsise pe Jesse, așa cum îl părăsise și pe Mark, pentru întâlnirea cu o femeie. Asemănarea dintre cele două trădări nu putea fi accidentală ; iar chinurile prin care trecea din cauza celor două crime se amestecau în mintea lui, potențându-se reciproc. Încerca să se mai liniștească spunându-și că, dacă chiar îl văzuse pe Jesse în apa aceea cafenie, atunci cu siguranță văzuse un înecat, un cadavru, și nu un om viu, care ar fi putut fi salvat. Jesse părea atât de liniștit, atât de ciudat de distant, de *calm*, nu ca o victimă care se zbătea, pe jumătate asfixiată. Și totuși, dacă nu era mort, ci în transă ? Dacă abia căzuse în apă și, după ce Edward plecase, fusese brusc înghițit de o bulboană și se înecase mai târziu ? Imaginea ciudat de liniștită contribuise la părerea lui Edward de atunci, că totul era o simplă iluzie, și de asta se agăța uneori. Pe moment i se păruse ireală, nu dovedea și asta ceva ? Vai, nimic, în afară de Jesse însuși, nu putea fi o dovadă ; și,

fără dovezi, Edward era condamnat la chinuri veșnice. Poate asta era o pedeapsă pentru ce-i făcuse lui Mark? Își dorise mai demult o pedeapsă, dar nu așa ceva. Se gândise la o penitență izbăvitoare, nu la o intensificare a sentimentului de vinovăție. Câteodată, singura lui alinare era gândul că poate oricând să se sinucidă.

Îl mai sfâșia și o dorință intensă de *a spune cuiva* ce se întâmplase; dar și conștiința faptului că, dacă ar fi spus cuiva, fie și unui singur om, ar fi schimbat întreaga situație. Atunci ar fi putut fi acuzat. Ei și, nu se acuza el însuși destul, n-ar fi fost mai puțin vehemenți oricare alți acuzatori? Dar, deși secretul și singurătatea îl înnebuneau, ideea că ar mai fi știut și altcineva i se părea intolerabilă, ca și cum *asta* i-ar fi adus dizgrația: nu numai chinul etern, dar și pierderea definitivă a onoarei. Doamne, și era atât de tânăr, condamnat la o suferință atât de lungă! Nu voia să fie compătimit tot restul vieții. Nu voia să cedeze altcuiva puterea de a dezvălui cea de-a doua crimă. Nu putea avea încredere în nici un alt om. Nu mai putea acum să mărturisească nici la poliție, ar fi fost condamnat pentru tăinuire imorală și criminală. Nu putea vorbi nici cu Stuart, nici cu Harry, nici cu Midge, nici cu Ursula, nici cu Willy. Se gândi să meargă la Thomas; dar Thomas ar fi fost atât de *interesat*, de fascinat, Thomas ar fi analizat problema, dezvoltând-o, transformând-o în altceva, în ceva (oricât de multă vreme ar fi tăcut) public. Edward nu putea lăsa ca lucrul ăsta înfiorător să aparțină altcuiva. Singura lui nădejde de supraviețuire, dacă Jesse nu s-ar mai fi întors, era că va putea trăi cu ce făcuse și să spere că, odată și-odată, acel fapt se va spulbera. Împărtășindu-l, i-ar fi dat mai multă viață.

Bineînțeles, se gândea întruna la Brownie. Nici ei nu voia să-i spună, deși măcar i-ar fi servit ca explicație pentru plecarea lui mitocănească, dacă i-ar fi putut spune motivul. Dacă i s-ar fi destăinuit,

s-ar fi născut încă o legătură între ei; totuși, dezvăluirea aceasta ar fi fost „prea mult". Poate că Brownie îl iertase pentru ce-i făcuse lui Mark (deși s-ar fi putut ca el să nu afle niciodată). Cum putea fi el iertat? În orice caz, îl îmbrățișase. Dacă i-ar mai fi spus și asta, s-ar fi îndepărtat de el cutremurată, ca de un proscris mutilat și damnat. Cu toate astea, în mintea lui răvășită, tânjea după Brownie, și-o închipuia stând într-un fotoliu, el așezat cu capul pe genunchii ei, iar ea mângâindu-i ușor părul. Câteodată o dorea cu sălbăticie și visa cu ochii deschiși cum o îmbrățișează, cum se hrănește cu sărutările ei. Dar aceste dorințe îi făceau foarte rău, erau ca niște imagini fugare dintr-un paradis inaccesibil. Nu știa unde e Brownie, iar treaba lui era acum să-l găsească pe Jesse. La doamna Wilsden nu putea merge. Se gândi să-i trimită o scrisoare pe adresa aceea, dar nu se putea aduna să scrie o scrisoare și, în orice caz, mama ei ar fi interceptat-o. Ce putea să-i spună despre ultima lor întâlnire? Și dacă i-ar fi scris, l-ar fi îngrozit lipsa răspunsului sau chiar un răspuns rece, politicos. Deocamdată, era mai bine să aștepte și să-și țină inclusiv speranța în frâu. Emoția și căldura lui Brownie erau poate impulsuri de moment, pe care mai târziu avea să le depășească bucuroasă, cu convingerea că făcuse destul pentru omul care-i ucisese fratele. Și totuși, speranța, învești mântată în haina credinței, nu-l părăsea: era sigur că Brownie nu-l va abandona și că în curând vor găsi o cale să fie din nou împreună. Curând, după ce avea să-l găsească pe Jesse, o va găsi și pe Brownie.

Neliniștea influențează în mod ciudat timpul. La începutul fiecărei zile își spunea că în ziua aceea nesiguranța lui va lua sfârșit, deci sfârșitul trebuia să fie aproape. Și totuși, i se părea că asupra lui fusese aruncat ciudatul blestem de a-și petrece restul vieții căutându-și tatăl. Ilona îi spusese „c-o să-l anunțe", dar oare avea s-o facă? Era probabil furioasă pe el, cu siguranță credea că el

trădase și renegase dragostea pe care-i spusese odată c-o simte pentru ea. Lucrul ăsta era un motiv în plus pentru Edward ca să se simtă sfâșiat de tristețe și de vinovăție. Și, oricum, putea ea oare să scrie, să facă rost de timbru, să pună scrisoarea la poștă? Iar dacă i-ar scrie el, ar intra ea în posesia scrisorii sau *ele* ar pune primele mâna pe ea? Acum îi părea rău că nu le spusese Mamei May și Bettinei că pleacă și că nu le mulțumise pentru amabilitate. Ar fi trebuit să se poarte mai frumos și mai curtenitor, nu să fugă ca un hoț. Atunci n-ar mai fi părut că le tratează ca pe niște dușmani. Fuga lui trăda disperare, poate că le făcuse suspicioase. Dar de ce anume să-l suspecteze? Însă pe măsură ce rememora iar și iar evenimentele din ziua aceea înfiorătoare, în minte îi încolțeau gânduri și mai negre, și mai oribile. Când ieșise de dimineață, Mama May încercase să-l oprească și strigase în urma lui. Știa ea atunci că Jesse ieșise? Sperau ele că în sfârșit... plecase să moară...? Se temeau că Edward o să-l găsească înainte să aibă timp să...? Dar unde era Bettina? Poate exact în clipa aceea îl îneca, îi ținea capul sub apă, așa cum îneci un câine mare? Când se întorsese de la Canton, Mama May spusese „E bine, doarme". Voia să spună că e mort? La urma urmei, cu siguranță că-i doreau moartea, din cauza ororii pe care o constituia faptul că mai exista. Gândurile astea erau atât de greu de îndurat, că încerca să le îngroape. Le detesta și se temea de ele mai ales pentru că ar fi putut fi tentat să creadă în ele, ca să se descarce pe sine de vină. Dacă *așa* stăteau lucrurile, Jesse ar fi murit oricum. Îi era groaznic de milă de tatăl lui, iar mila asta era mai rea decât orice. Oarecum în legătură cu acele speculații de coșmar, ca și cum ar fi fost cam același lucru, lui Edward îi veni ideea să meargă încă o dată la doamna Quaid. Dar pierduse cartea de vizită cu adresa, în cartea de telefon nu era și, deși se învârti mult pe străduțele din zona Fitzroy Square, nu reuși să-și amintească unde se afla clădirea.

— Uite ce, zise Harry, hai să n-o mai dăm atâta cotită. Nu sunt împotrivă să-i spui lui Thomas, *abia aştept* să-i spui lui Thomas, atâta timp cât te ajută să obții divorțul și să vii *imediat* să stai cu mine. Trebuie să pui totul la un loc, să spui tot într-o singură frază. Eu îți zic asta întruna și tu te tot eschivezi. Știu că ți-e groază să-i spui. Dacă vrei, îi spun eu. Doar n-o s-o lungim așa, să depindem de discreția băieților! Dar asta scoate la lumină cât de absurdă a fost situația noastră de la bun început. Când ne-am îndrăgostit, eu am vrut să am pe loc o explicație cu Thomas, dar tu n-ai vrut. Spuneai că nu ești sigură. Dar acum ești sigură și tot nu te hotărăști... *Mă scoți din minți*!

— Iartă-mă...

— Sigur că tot ce s-a întâmplat în casa aia sinistră unde tu *ai vrut* să mergem... e numai vina ta...

— Dacă n-ai fi condus așa de smucit și n-ai fi băgat mașina în șanț...

— Bine, e și vina mea, peste asta am trecut. Știu ce s-a întâmplat, prezența lui Stuart, dacă era numai Edward nu era așa de rău, ai avut un șoc oribil. Îmi dau seama că te-a făcut să te simți vinovată! Dar e o aiureală să te gândești să începi să te simți vinovată când ești descoperită! Îndrăznesc să spun că nu-i ceva ieșit din comun!

— M-am simțit tot timpul vinovată.

— Da, dar acum transformi totul într-o criză și nu pricep de ce! Midge, căsnicia ta s-a terminat. Oricum, n-a fost niciodată ceea ce ți-ai dorit.

Harry și Midge stăteau față în față la o masă din micuțul apartament, „cuibușorul dragostei" cu care în ultima vreme Harry-și umpluse atât de plăcut timpul și care trebuia să fie un dar pentru Midge, o minunată surpriză. Se aflau în micuța cameră de zi. Nu intraseră încă împreună în micuțul dormitor. Era în după-amiaza zilei în care Midge

se întorsese de la țară. De dimineață, Harry se întâlnise cu un editor, ca să discute cum să-și rescrie romanul de care acesta fusese oarecum interesat. Era supărat și enervat de plecarea lui Midge la Quitterne, pe care credea că ea ar fi putut-o evita. Dar faptul că pentru scurt timp Harry nu fusese la dispoziția ei avea un alt motiv, nu degeaba o studiase el pe Midge atâta vreme. Știa ce groaznic se simte ea din cauza dramei de la Seegard. Sigur că și el se simțea groaznic, dar depășise momentul, nu-l mai preocupa decât în măsura în care îi servea pentru strategia imediată. Șocul avea s-o facă pe Midge să se retragă, să încerce să-și liniștească conștiința rănită, să-și recompună expresia facială, să regândească totul dintr-o perspectivă mai puțin dezastruoasă. Harry însă voia și mai mult haos, mai multă violență, un asalt final în miezul măcelului. Pentru asta trebuia s-o manipuleze pe Midge: s-o facă mai întâi să se sperie un pic, apoi să-i forțeze mâna. Așa că i se păru că femeii nu i-ar strica să se întoarcă în Londra și să nu-l găsească așteptând telefonul ei. Sigur că și lui îi făcea rău abstinența, tânjea cu disperare după prezența ei, chiar și acum, când se certau, inima îi bătea în ritmul profund al bucuriei perfecte, care te cuprinde când te afli în locul cel mai potrivit, împreună cu cel pe care-l iubești. Midge arăta astăzi obosită, necăjită, îmbătrânită, frumusețea ei era tristă, înduioșătoare, dar el știa că anumite gesturi ale lui, pe care intenționat nu le făcea deocamdată, aveau s-o preschimbe într-o frumusețe fericită. Avea o ținută de „tipă rafinată", cu un pardesiu și o fustă foarte scumpe, gri închis, cu carouri mici, negre, foarte discrete, o bluză albastră de mătase, deschisă la gât și o eșarfă de mătase îngustă, de un verde întunecat. Cât timp petrecuse ca să-și aleagă hainele? Un secol, spera el. Ciorapii erau negri, cu un model ajurat, în romburi, iar pantofii negri cu toc străluceau de parcă picioarele-i nici nu atinseseră pământul. Își

ridicase puțin fusta, stătea picior peste picior și se uita prin cameră. Harry spera că ea va începe să facă planuri de amenajare a apartamentului, că îl va adopta rapid ca fiind *al lor*, primul lor cămin: un cămin vremelnic, bineînțeles, reprezentând un stadiu intermediar esențial.

— Ce fel de perdele să punem, simple sau cu flori și altceva?

— Simple, răspunse Midge, dacă punem tablouri. Îmi place covorul maro și tapetul. Am putea pune și o carpetă drăguță.

— Ah, Midge, ce bine-mi pare că spui asta, *crezi* în locul ăsta! Draga mea, nu trebuie decât să crezi un pic mai mult și-o să fim aici acasă, ajunși cu bine în port. Toată încurcătura aia sinistră a fost până la urmă bună, a urnit lucrurile din loc. Înseamnă că trebuie să mergem înainte. E o provocare, înseamnă viață, înseamnă forță, înseamnă *avanti*! Trebuie să înaintăm cu drapelele desfășurate! Ah, Midge, *ce-i cu tine*, ești așa de tăcută și de melancolică.

Midge își scutură și-și dădu la o parte de pe frunte coama de păr multicolor, pe care-l purta tapat și ciufulit. Colțurile gurii îi căzură.

— S-au întâmplat o mulțime de lucruri rele.

— La Quitterne? A ghicit Thomas? Sunt încântat!

— Nu, nu bănuiește nimic... Și asta-i așa de ciudat... E important...

— Doamne, doar nu vrei să spui că te înduioșează!

— E atât de deștept și știe, în felul lui, atâtea despre oameni. Dar pe-asta n-o vede. Pur și simplu nu vede. Pur și simplu are încredere în mine. E orb.

— Bun, dar atunci ce s-a întâmplat? Da, bine, Seegard și-așa mai departe, dar asta nu-i important în sine, doar ne împinge pe noi să facem ceea ce vrem să facem!

— Cred că a trebuit să merg la Seegard.

— Magnetizată de aura lui Jesse, știu, mi-ai mai spus! Nu fi proastă, iubita mea. Nu amesteca trecutul cu viitorul. Dar continuă, de ce-a trebuit să mergi?

— Bănuiesc că avea de-a face cu Jesse...

— Nu ți-a mai ieșit din minte clipa când a zis „Cine-i fata aia?"... Și nu te puteai opri să te întrebi... dacă nu cumva te-ar fi ales pe tine în locul lui Chloe.

— Da, răspunse Midge dându-și capul pe spate. Cum de-ai ghicit? Adică, da... Dar nu-i asta...

— Trebuia să ieși învingătoare în fața lui Chloe! Știu că ăsta a fost unul dintre țelurile tale în viață. Chloe e moartă și Jesse te-a sărutat. Și mă mai ai și pe mine pe deasupra. Nu mai ai ce lua de la biata fată.

— A fost extraordinar...

— Cu toate că-i bătrân și nebun și-a crezut că ești Chloe!

— Poate n-ai cum să-ți dai seama... Dar numai *să fii atinsă* de omul ăla... Ca să nu mai vorbim despre...

— Te-a înșfăcat, te-a învăluit, te-a devorat, practic! Vrei să te duc înapoi la el?

— Nu mai vreau să-l văd. Mi-a ajuns.

— Mă bucur. Ceva te-a întors pe dos. Deci Jesse era, normal, înțeleg. Trebuie să-ți vii în fire. Dar, fata mea dragă, nu mai face să ne pierdem timp. Suntem mai mari, suntem mai puternici, lumea-i a noastră. În comparație cu noi, toate *astea* nu înseamnă nimic.

— Jesse a fost o minune...

— Da, bine, dar...

— A fost un miracol frumos, dar fără legătură cu viața reală...

— Bine...

— Doar că... Nu știu cum să-ți explic... A șters trecutul cu buretele...

— Vrei să spui obsesia ta legată de Chloe...?

— Nu numai asta... A fost ca și cum m-a atins și pe urmă m-a aruncat... Așa cum lovești ceva și-l faci să zboare tangențial...

— Te-a lansat ca pe o săgeată! Bun, deci acum suntem amândoi în aer!

— Nu Jesse mă supără. Stuart mă supără.

— Da. Faptul că știe este, într-adevăr, s-ar zice, un lucru al naibii de rău. Și-ar putea băga în cap să se ducă să ne pârască pentru că așa i se pare lui că trebuie. Și *ăsta* e un motiv foarte bun să ne ducem acum să-i spunem tot lui Thomas, în caz că Stuart se duce primul. Midge, scumpa mea, *concentrează-te*, închipuie-ți numai cum ne-am simți dacă i-ar spune Stuart! Ne-am simți ca niște găinari mizerabili, ca niște mincinoși prăpădiți și meschini, ca niște escroci deconspirați... Am pierde orice inițiativă. Măcar inițiativă am avut în permanență, *am ales* cum să jucăm, *noi* am ales. Ai dreptate când spui că Stuart e punctul sensibil. Dar atâta timp cât pui problema în felul ăsta, refuzi să accepți soluția!

— Stuart n-o să-i spună lui Thomas.

— De unde știi că n-o să-i spună?

— Mi-a zis el.

— *Ți-a zis* el?

— Da, în dimineața asta, am fost la el.

— Ai fost pe la mine, ai venit să mă cauți pe mine și...?

— Nu, am fost la locuința lui, am vrut să stau de vorbă cu el...

Harry sări de pe scaun, răsturnându-l. Midge se lipi cu tot cu scaun de perete. Micuța încăpere era aproape goală, ferestrele și pereții erau de asemenea goi. Covorul simplu, maro închis, care-i plăcuse lui Midge, era singurul element care făcea spațiul acela să semene cu o cameră. Mirosea a vopsea proaspătă.

— *Te-ai întâlnit* cu Stuart, *ai stat de vorbă* cu el... fără să-mi spui? Pentru ce? Ai fost să te rogi de el să nu ne trădeze!

— Nu ca să mă rog... Da, voiam să știu... Dar nu numai pentru asta...

— Dar pentru ce altceva, pentru numele lui Dumnezeu?

— Am vrut *să-l văd*...

— Adică să caști gura la el?

— Da. Și să stau de vorbă cu el. L-am tot visat. Adică am visat un bărbat palid, călare pe-un cal, uitându-se la mine. Thomas spunea că reprezintă moartea. Când l-am văzut pe Stuart mi-am dat seama că el era în vis.

— Bun, te înspăimântă precum Gorgona, dar, Midge, zău că ești nebună, îți dai seama cum *mă simt* eu, când îmi spui cu atâta calm că ai fost la Stuart și-ai discutat cu el... După toate *astea*, după faptul că știe, că a fost martor, după ce a stat acolo în mașină fără să scoată o vorbă, când noi voiam așa de tare să fim împreună...

— De aceea am și vrut să-l văd.

— Ca să-i spui ce furioasă ai fost! Cum ai putut să te expui așa în fața *lui*? Midge, nu pot să-mi dau seama! Sper că i-ai spus să-și vadă de treaba lui!

— Da, dar nu asta s-a întâmplat.

— L-ai rugat să nu-i spună lui Thomas, l-ai implorat, te-ai târât...

— Nu, nu l-am rugat nimic. El mi-a spus că n-o să-i spună lui Thomas. Mi-a zis că, după părerea lui, eu ar trebui să-i spun.

— Să-i mărturisești și să-i ceri iertare pentru o rătăcire de moment!

— N-a spus nimic despre *noi*, adică n-a intenționat să facă nici un comentariu. A pomenit doar de minciuni și de Meredith. Ți-am spus că Meredith ne-a văzut, mai exact m-a văzut pe mine și te-a auzit pe tine. I-am cerut să păstreze secretul. Stuart e de părere că prin asta l-am corupt.

— Meredith știa... mda... absolut groaznic...

Midge stătea pe scaun încordată, cu spatele drept și cu mâinile încrucișate, ca într-un spital sau într-o sală de tribunal. Vorbea precipitat, monoton, cu voce joasă, de parcă voia să termine cât mai repede ce-avea de spus. Se uita la picioarele lui Harry și, din când în când, ridica ușor din umeri.

Harry era conștient că implicarea lui Meredith în toată situația era periculoasă și foarte neplăcută, dar nu-și propunea să se neliniștească acum

din pricina asta. Era o parte integrantă a întregii probleme, a cărei soluție trebuia și avea să rezulte din propria lui voință. Rămase o clipă nemișcat, apoi îndepărtă scaunul răsturnat din cale cu un șut și începu să se foiască încoace și-ncolo prin spațiul strâmt.

— Bine, zise el, îmi dau seama cât de înspăimântător e totul și-mi pare rău... Îmi pare rău pentru tine și pentru mine. Puteam s-o rezolvăm și fără complicația asta. Dar dacă tot ne-a căzut pe cap povestea asta cu Meredith, hai s-o includem și pe ea în grămada uriașă de motive ca să facem pasul cel mare acum, *astăzi*. Tu rămâi aici și eu mă duc să-i spun lui Thomas. Unde e, la clinică?

— Nu știu.

— Ba știi. Stuart are dreptate, e timpul să terminăm cu minciunile. Mă duc la Thomas să-i spun că vrei să divorțezi.

— Nu, *nu*, nu pot acum, nu așa... Harry, nu te duce... *Te rog*, nu te duce...

Midge începu să plângă într-o poziție de-a dreptul sobră, aplecată ușor în față, cu cotul sprijinit de genunchi și cu capul lăsat în palmă, suspinând cu un fel de isterie liniștită, cuminte, aproape tăcută.

Harry se opri și se uită la ea. Fața lui latră, netedă, era calmă. Își ciufuli părul blond. Stătu un pic pe gânduri, mușcându-și buzele. Apoi spuse cu blândețe:

— Midge, trebuie s-o facem acum. Acum e momentul potrivit. Ai vrut întotdeauna să aștepți momentul potrivit. Uite-l, a sosit. Nu-i așa? Nu-i așa?

Midge se opri din plâns. Scoase un oftat lung și puternic, de-a dreptul exasperat. Își căută agitată batista în poșetă, iar părul i se revărsă descoperindu-i albeața gâtului.

— Harry, hai să mergem în dormitor, mormăi ea.

Când voia să facă dragoste folosea întotdeauna expresia asta, niciodată ceva mai direct.

— Nu vrei decât să mă deturnezi, îi răspunse el.

Dar dintr-odată se simți foarte obosit și plin de dorință. De ce-și risipeau forțele certându-se? Of, Doamne, de ce trebuia să fie așa de nefericiți?

— Harry, nu mă chinui.

— Bine... Dar o să... rezolvăm toate astea repede... și totul o să fie bine. Scumpa mea iubită, dragostea mea, aleasa mea, nu mai fi necăjită... O să am grijă de tine până la sfârșitul lumii, știi asta, te iubesc.

— Of... Sunt așa de obosită...

— Și eu. Hai. Să nu ne mai certăm. Fruntea sus. Păstrează-ți stilul. Și, pentru numele lui Dumnezeu, nu mai vorbi cu Stuart, ei, sigur că n-o să mai vorbești.

Deschise ușa dormitorului. Înăuntru strălucea patul dublu, acoperit cu o cuvertură din bumbac, imprimată cu mănunchiuri de flori mărunte. Ocupa aproape toată camera.

Midge se ridică și se frecă la ochi.

— Ei, mă tem că trebuie să mă mai întâlnesc cu el, spuse ea somnoroasă.

Harry se întoarse spre ea:

— Ce Dumnezeu vrei să spui, *de ce*? N-are nici un rost și ar fi cazul să observi cât de mult detest eu ideea asta!

— Da, dar trebuie să-l mai văd. Nu pot să îndur gândurile lui. Vreau să oprească chinul, chinul acela.

— Midge, mă omori cu *mizeriile* astea. Gândește-te cine *este* el.

Femeia căscă, strâmbându-se ca o pisică.

Harry se uită la ea. Se întoarse și-o trase spre el cu blândețe:

— Ești obosită și-ai luat-o un pic razna. Totul a fost așa groaznic. O să-ți vii în fire. O să am grijă de tine. Hai încoace, hai cu Harry. În valurile adânci.

Nortrige House,
East Foncett,
Suffolk

Dragă domnule Baltram,

Vă mulţumesc mult pentru scrisoarea care mi-a fost remisă de bancă. Îmi pare tare rău că nu eram în Flood Street ca să vă întâmpinăm! Acum, că au crescut copiii, ne-am mutat la ţară! După cum probabil ştiţi, am cumpărat casa din Flood Street de la tatăl dumneavoastră, pe care răposatul meu tată, care lucra în domeniul designului industrial, l-a cunoscut la un moment dat. Înainte de asta locuiam în Hampstead, dar copiii voiau neapărat să fie lângă fluviu, cred că întotdeauna copiii vor să fie aproape de apă, nu ştiu de ce. Îmi amintesc că l-am întâlnit pe Jesse (dacă-mi permiteţi să-i spun aşa, noi întotdeauna vorbeam despre el într-un mod familiar!) în mai multe rânduri şi mi s-a părut cu adevărat impresionant. După ce ne-am mutat în Flood Street, l-am invitat de vreo două-trei ori împreună cu soţia, dar n-au venit! (Poate se temeau că am desfigurat casa. Am schimbat, într-adevăr, cu totul interioarele!) Am cumpărat două desene ale sale, cam ciudate, dar frumoase. Îmi pare rău să aflu că aţi pierdut legătura cu tatăl dumneavoastră, trebuie să fie cât se poate de îngrijorător. Mă tem că nu prea vă pot fi de ajutor, nu l-am cunoscut niciodată cu adevărat pe Jesse şi nu am avut nici o legătură cu „lumea“ lui. Presupun că aţi încercat în locurile „evidente“, cum ar fi RCA sau galeriile. Bănuiesc că avea „cârciumi“ favorite, dar mă tem că nu sunt expertă în aşa ceva. M-aţi întrebat de prieteni, dar singurul de care-mi amintesc să fi auzit este un pictor pe nume Max Point, despre care tata spunea că ar fi fost (dacă mă înţelegeţi) un prieten *special* al lui Jesse. Mi-a spus să nu spun nimănui, la vremea aceea lumea era mai reţinută cu asemenea lucruri, dar cred

că acum nu mai contează. De altfel, s-ar putea să fie mort, bietul om. Locuia pe una din barjele de pe Tamisa, dincolo de capătul lui Cheyne Walk, îmi amintesc că a lui se numea *Fortaventur*, ni se părea un nume caraghios pentru o barjă mititică și care nu pleca niciodată nicăieri! Îmi pare rău că nu pot să vă fiu de mai mult ajutor. Dacă îmi mai vine ceva în minte, o să vă mai scriu. Sper că până în prezent v-ați întâlnit cu tatăl dumneavoastră. După cum spuneam, ne pare rău că nu eram acasă când ați trecut pe-acolo. După cum cred că ați aflat, casa a cumpărat-o un american simpatic, care a făcut o grămadă de bani din pastă de dinți, cred, în orice caz din ceva ce ține de igienă. Ne-ar fi părut bine să vă cunoaștem. Sunteți și dumneavoastră pictor? De multe ori mi-am dorit să pictez și eu, pictorii au niște vieți atât de frumoase. Poate că ne vom cunoaște la un moment dat. Spuneți-mi dacă vă mai pot ajuta cu ceva. Soțul și fiicele mele vă trimit și ei, împreună cu mine, cele mai bune urări.

A dumneavoastră,
(dna) Julia Carson-Smith

Cu această neașteptată scrisoare în buzunar, Edward păși de pe debarcader pe scândura îngustă și nesigură care traversa o mulțime amestecată de barje rezidențiale, mari și mici. Nu se vedea prin preajmă nimeni care să-i dea vreo lămurire. Era vremea fluxului și ambarcațiunile pluteau în voie, legănându-se și ciocnindu-se ușurel unele de altele pe apa scânteietoare, agitată de un vânt puternic dinspre est. Era o lumină septentrională, argintie, tăioasă. Așezate pe câte trei sau patru rânduri de-o parte și de alta a debarcaderului, bărcile păreau pustii, din câte-și putea da seama băiatul, care trecea pe lângă ele uitându-se atent la nume. Nu se vedea nici urmă de *Fortaventur*. Își dădu seama că, pentru a ajunge la rândurile mai îndepărtate, trebuia să treacă peste bărcile din față, și se apucă să se cațere cu îndrăzneală peste parapete și să

sară dintr-una-n alta. Cătunul de locuințe plutitoare vădea o mare diversitate, atât ca mărime și formă a ambarcațiunilor, cât și ca stil de viață al proprietarilor. Unele dintre ele, greoaie, dărăpănate, cu lemnul cojit și crăpat, păreau gata-gata să se scufunde pe vecie în mâlul de pe fund. Altele erau proaspăt vopsite în culori vesele, cu desene tradiționale cu păsări și flori sau cu alte modele mai abstracte sau mai fanteziste. Trăgând cu ochiul prin interioare, văzu unele mobilate doar cu un pat sau chiar cu o simplă saltea așezată direct pe podea, în timp ce altele erau adevărate saloane plutitoare, cu mobilă tapițată cu pluș, cu biblioteci, cu tablouri pe pereți. Ici-colo, câte o pisică încolăcită stătea mărturie continuității vieții domestice. Și numele erau variate, tradiționale sau exotice. Zgomotul pașilor băiatului stârnea ecou pe scândurile găunoase, iar tristețea lui sporea când se gândea ce mult i-ar fi plăcut această plimbare dacă n-ar fi existat blestemul care atârna deasupra capului său. Ieșise fără pardesiu, iar vântul, care bătea dinspre mare și scrijelea dungi negre pe apă, mușca din trupul lui firav, îmbrăcat subțire. Era pe cale să renunțe când, pe o barjă ce părea să nu aibă nume (mai erau și unele dintr-astea), văzu un colac de salvare alb, pe care scria cu litere înflorite *Fortaventur*. Sări de pe puntea mai înaltă a bărcii de alături, aterizâ cu o bufnitură și se ridică speriat, întrebându-se dacă o să iasă cineva din cabină. Nu ieși nimeni. Probabil nu era nimeni înăuntru. Când citise scrisoarea doamnei Carson-Smith, își amintise vag că auzise numele Max Point pomenit cândva, cum că ar fi murit. Venise la barje pe de-o parte ca să-și umple timpul cu ceva, cu ceva *treabă* legată de Jesse, și pe de altă parte datorită numelui bărcii. Se apropie de ușa cabinei, vopsită într-un albastru spălăcit, și bătu. Nu primi nici un răspuns, așa că răsuci mânerul de alamă care abia se ținea închis. Înăuntru era întuneric.

Își încordă privirea și zări o încăpere îngustă, cu perdele trase pe jumătate. Clipi de mai multe

ori, apoi intră și fu cât pe ce să cadă din cauza a două trepte la care nu se aștepta. Se ridică, mirosind lemnul umed. O voce hârâită din capătul celălalt al camerei întrebă tărăgănat:

— Ăăă... Cine-i... acolo?

— Iertați-mă că vă deranjez, răspunse Edward, dar îl caut pe domnul Point, domnul Max Point.

— Eu... sunt.... el.

Acum Edward vedea interiorul în lumina slabă; la o masă stătea un bărbat. Bărbatul părea foarte bătrân, ridat, uscățiv, emaciat chiar, cu o față mică, roșie și osoasă, cu nas scurt și cârn și o chelie înconjurată de câteva smocuri de păr. Pe masă erau un pahar și o sticlă de whisky.

Băiatul se apropie. Mirosul de mucegai se amesteca acum cu mirosul de haine îmbâcsite de transpirație și cu cel de alcool. Se împiedică într-o gaură dintr-o carpetă jerpelită. Spațiul strâmt era și mai strâmt din pricina mulțimii de picturi, de pânze de diferite mărimi, rezemate și stivuite pe lângă pereți, care lăsau doar o cărare îngustă prin mijloc. Unele pânze erau distruse de tăieturi lungi, în diagonală.

Edward veni până lângă masă, așteptând în picioare. Max Point, cu capul între umeri, ridică spre el niște ochi apoși, mijiți:

— Bea și tu. Uite un pahar. Stai jos. Care-i treaba?

— Scuzați-mă, vă rog... Voiam să vă întreb...

— Bea ceva.

— Nu, mulțumesc, voiam doar...

— Care-i treaba? Am fost pictor. Acum nu mai sunt bun de nimic, numai să mor. Stau aicea și nu mai vine nimenea. Ba mint, mai vine o femeie, Dumnezeu știe cine-i, de la asistența socială, îmi aduce de mâncare, altfel aș crăpa de foame, știi? Ca un papagal... Un papagal într-o cușcă, a murit bătrânul și papagalul i-a murit de foame, pe una din bărci, l-au găsit peste câteva săptămâni, papagalul atârna cu capu-n jos pe stinghia lui. Câteva săptămâni or să le trebuiască să mă găsească și

pe mine, și-ncă o să fie puțin. Crezi că papagalii țipă când mor de foame, nu-i așa? N-are nici un sens. Când bătrânul trăia, pasărea trăncănea întruna și după ce-a murit el n-a mai avut nimica de zis, n-a reușit să găsească o poantă mai bună, săracu' bulangiu. Vine o cucoană, ți-am zis, aduce mâncare... Gustări la whisky, cu asta-mi duc zilele... Tre' să mănânc... ca să pot bea... Nu? Buda-i înfundată, tre' să ies afară, iarnă-vară, să mă cac în mâl, îl ia apa, apa duce, apa aduce, într-o bună zi o să mă ducă și pe mine... Apa... duce totul... până la urmă...

Vasul se legăna ușor, liniștit și ritmic, ca un leagăn mișcat de o mână puternică și iubitoare. Plescăitul ușor neregulat al valurilor care se spărgeau de bord alcătuia un contrapunct muzical delicat. Dincolo de masă se afla un șevalet cu o pânză întinsă pe el și un taburet pe care zăceau o paletă mânjită cu vopsele, un cuțit de vopsea și niște pensule.

— Lucrați la un tablou, spuse Edward.

— Nu-ți bate joc de mine... E de râsul curcilor... Toți râd de mine... Sau râdeau, că acum m-au uitat, eu sunt omul uitat. Știi de când stă pânza asta aici? De ani de zile. Am uitat de câți. De cinci, de zece. În zece ani s-au uscat vopselele. S-au uscat și s-au întărit, ca mine. Ca să pictezi trebuie să te con-cen-trezi, ceea ce eu nu mai pot, pricepi? Da' de fapt ce cauți aici, cine ești? Bea un pahar. Pentru numele lui Dumnezeu, așază-te odată, că nu te văd.

Edward se așeză. Îi era oarecum silă și oarecum teamă, dar în același timp îi era așa de milă de Max Point, că-i venea să-l ia în brațe. Poate că mișcarea bărcii îl făcea să se simtă atât de ciudat.

— Am venit să vă întreb de Jesse Baltram.

— E mort.

Promptitudinea răspunsului îl șocă pe băiat:

— Nu cred... E pe undeva, prin Londra...

— E mort. Ascultă-mă pe mine. Dacă n-ar fi mort s-ar fi întors.

Din ochii lui Max Point izvorâră câteva lacrimi care se prelinseră prin ridurile de pe obrajii lui roșii și buhăiți.

— Ultimul portret pe care i l-am făcut a fost după o nenorocită de poză, l-am pictat înc-o dată și-nc-o dată și de fiecare dată era mai bătrân. Da' nu s-a mai întors deloc. Și-acuma-i mort.

Își duse mâna la nas, împingându-i vârful ud și mai în sus. Apoi se îndreptă brusc de șale, răsturnând whisky-ul peste niște hârtii care zăceau împrăștiate pe masă. Se holbă la Edward:

— Da' de fapt, tu cine dracu' ești? Ia să ne uităm la tine.

Întinse mâna și aprinse o lampă. După o clipă începu iar să vorbească, dar cu un cu totul alt glas, un glas mai limpede și mai puternic, ca al unui om tânăr:

— Jesse, te-ai întors până la urmă, te-ai întors la bătrânul tău Maxie, singurul care te-a iubit cu adevărat, nimeni nu te-a mai iubit niciodată, știam eu c-ai să vii... Curva aia de May Barnes e moartă, nu-i așa, ea n-a contat niciodată, zicea cineva c-a murit... Jesse, o să fim iar împreună, așa cum spuneai tu și cum speram eu... Asta e dragostea, nu-i așa, mori fără speranță... M-ai iertat, te-am iertat... Tu ești adevăratul pictor, eu sunt un nătărău nenorocit, în privința asta am fost întotdeauna de acord, nu-i așa... Singurul lucru bun din mine ești tu... Și tu ai fost *aici*, aici, în nenorocita asta de barcă putregăită, în toți anii ăștia... Doamne, cât de des te-am văzut eu aici și tu nu erai... Și-acum ești chiar tu... Așa-i, e-adevărat, nu-i așa, bătrâne, bătrânul meu iubit... Mângâie-mă, ia-mă-n brațe, fă-mă iar tânăr, salvează-mă, bătrânul meu vrăjitor, regele meu, dragostea mea...

Max Point se întinse peste masă și-l înșfăcă pe Edward de braț cu o mână pe care artrita o preschimbase într-o gheară. Băiatul îi simțea unghiile prin mânecă. Își trase scaunul îndărăt, desfăcându-și brațul din strânsoare.

— Îmi pare rău, îmi pare rău, nu sunt Jesse, sunt numai fiul lui, sunt Edward Baltram, nu Jesse, îl caut pe tatăl meu, îmi pare așa de rău, știu că semăn cu el...

— Jesse. Nu mă amăgi iar... Nu mă părăsi, pentru numele lui Dumnezeu. Am să mor...

— Nu sunt Jesse! strigă Edward sărind în picioare și ținându-se la distanță de mâinile numai piele și os, ce se întinseseră peste masă.

— Nu ești Jesse... Atunci cine ești?

— Sunt fiul lui.

— Minți. Jesse n-are nici un fiu. Ai venit aicea ca să mă bântui.

— Nu... Vă rog... Vreau să vă ajut... Dați-mi voie să vă ajut.

— Diavol spurcat, strigoiule, te știu, ai mai fost pe-aici, dându-te drept Jesse. Nu mă păcălești tu pe mine. Jesse e mort, tu l-ai omorât, diavole. L-ai omorât și te-ai îmbrăcat în pielea lui, vă știu eu pe voi, ți-ai pus fața lui, dedesubt n-ai față, numa' noroi și sânge și gunoaie, te-am simțit noaptea lângă mine, cum te băgai în mine, stafie împuțită... Și Jesse e mort, frumosul meu Jesse e mort... Pleacă de lângă mine, că te omor...

Bătrânul sări în picioare și înhăță cuțitul de vopsea din spatele lui. Edward zări sclipirea lamei, se întoarse și fugi către raza de lumină ce pătrundea prin ușa pe jumătate deschisă. Cățărându-se pe treptele care duceau pe punte, se uită peste umăr. Max Point înfipsese cuțitul într-una din pânze.

— Deci a crezut că ești Jesse, spuse Thomas.

— Da, și după aia că sunt diavolul care a luat chipul lui Jesse. Și-a mai zis că Jesse e mort și că eu l-am omorât.

Edward se răzgândise și se dusese până la urmă la Thomas. Nevoia de a spune *cuiva* devenise prea apăsătoare; iar Thomas era singura persoană cu care putea vorbi. Despre Seegard îi povestise totul, în afară, bineînțeles, de Harry și Midge și de Stuart. Nu voia ca Thomas să-l cheme pe Stuart și să-l descoasă. Treburile erau și-așa destul de încurcate. Abia după ce se hotărâse să stea de vorbă cu Thomas i se limpezise în minte ideea că

tatăl său vitreg are o relație amoroasă cu soția lui Thomas. Toată situația aceea ciudată de la Seegard, sosirea „domnului și doamnei Bentley", apariția lui Jesse, sărutul lui Jesse și Midge, toate i se păruseră băiatului un vis, un preludiu fantasmagoric al întâmplărilor din ziua următoare. Nu simțea că e de datoria lui să-l informeze pe Thomas și nici nu știa dacă Thomas aflase sau știa dinainte. Propriile necazuri i se păreau mai urgente. Toate *celelalte* erau o umbră urâtă și misterioasă pe marginea tabloului. Dar așa cum fusese trist că nu se poate bucura de plimbarea printre ambarcațiuni, și acum îi părea rău, într-un fel, că nu se poate gândi mai mult la tatăl său vitreg, pe care-l iubea, și la Midge, pentru care avusese o fantezie adolescentină, și că nici măcar nu-l poate *interesa* drama aceasta care se petrecea atât de aproape de el. Pentru o inimă haină, durerea altuia poate fi o consolare, dar nu când e vorba de chinuri uriașe. În legătură cu Thomas, nu-și făcea griji. Thomas era un bărbat puternic, orice s-ar fi întâmplat, Thomas putea să-și poarte singur de grijă. Dacă stătea să se gândească, se temea deocamdată pentru Harry, se temea, la urma urmei, într-un sens foarte important, pentru tatăl lui. Dar astea erau lucruri la care era mai bine să nu se gândească.

— Și m-a mai făcut strigoi. Doamne, nu numai că am văzut un strigoi, dar am și fost unul!

— Crezi c-a zis „Jesse e mort, *înecat*"?

— Nu, cred că mi-am imaginat eu asta, am adăugat-o mai târziu... Nu mai pot avea încredere în gândurile și-n memoria mea. Spunea că visase un fals Jesse făcut numai din sânge și noroi.

— Bun, hai să-l lăsăm deoparte pe Max Point...

— Ce groaznic sună, spuse Edward, toată lumea l-a lăsat deoparte. Oare nu putem face nimic pentru el? N-are pe nimeni și de la atâta băutură o să i se tragă moartea.

— De, dacă așa vrea el... Mulți vor al naibii de tare să facă lucruri dintr-astea și e grozav de greu să-i oprești.

— Ar trebui să i se ia băutura.

— Ar fi oare mai fericit în cazul ăsta? Și cine să i-o ia? Tu, de exemplu?

— Eu n-aș putea face nimic. Mă gândesc la asistența socială sau la ceva de felul ăsta. El zicea că vine o femeie și-i aduce de mâncare...

— Atunci probabil că a evaluat ea situația.

— Și totuși... N-ai putea merge tu?

— Nu. Dar o să-i sun pe cei de la ajutoare.

Thomas își făcu o însemnare pe bloc notes.

— Acum să vorbim despre tine, văd că progresezi în dezastre.

— Thomas, nu glumi.

— Sunt cât se poate de serios.

— Stuart spunea „lasă totul să ardă, dar scoate ceva bun din toată povestea".

— Voia să suferi, să nu te eschivezi și apoi să găsești în propriul tău suflet adevărul și speranța. Asta vreau și eu.

— El urmează calea religioasă, tu pe cea științifică, dar nici una din căile astea nu-i de ajutor când omul e în infern.

Thomas se opri și se uită preocupat la Edward:

— Pari să acorzi importanță faptului că Point te-a făcut strigoi. Hai să ne întoarcem la ce ți s-a părut că vezi. Ți se pare mai clar acum? Vorbim de peste două ore.

— Îți pierzi timpul cu mine.

— Lasă asta, continuă.

— Nu. Am sperat că, dacă o să ți-o pot descrie ție, ai să lămurești tu problema sau măcar o să-mi amintesc ceva esențial. Nu se poate să fi fost realitate... Și totuși, am atins inelul... *Cred* că avea ochii deschiși... Băusem chestia aia și sunt sigur că avea droguri în ea.

— Și spui că te simțeai rău, că aveai febră? Faptul că nu i-ai spus lui Brownie pledează pentru sau împotriva credinței tale *de atunci* că a fost o iluzie?

— Thomas, *nu mă zăpăci*, nu pot să gândesc așa... Nu știu... Stabilisem deja că e ceva groaznic...

— Îți puseseși deja problema că s-ar fi putut să fie în transă, iar tu l-ai fi putut salva?

— *Nu știu...* Am simțit că dacă spun ceva, *indiferent cui*, mă compromit, mă pun singur *în puterea* aceluia. Dacă ar fi aflat cineva, ar fi aflat toți, oricum, așa credeam eu, și asta ar fi însemnat sentința finală, aș fi fost *stigmatizat*. Și cu atât mai mult ei nu puteam să-i spun, nu puteam s-o mai încarc și cu asta, m-ar fi văzut ca pe o creatură bolnavă, ca pe un lepros care aduce moartea cu el. N-ar mai fi văzut moartea lui Mark ca pe un accident. S-a purtat minunat în privința asta, dar era problema ei personală... Să-i spun celălalt lucru ar fi însemnat să distrug totul...

— Până la urmă tot s-a distrus totul.

— Da... Am șters-o exact ca unul care are altă întâlnire!

— O să te mai întâlnești cu ea. Dar concentrează-te. Din câte mi-ai povestit despre casa aceea, trebuie că erai într-o stare de anxietate accentuată, sub o presiune psihologică puternică. Înțeleptul nebun, ținut prizonier de nevasta și fetele lui, din câte mi-ai zis. Ideea morții lui Jesse îți apărea mereu în fața ochilor. Ba chiar, după cum spui, ideea că își doreau ca el să moară cât mai repede și poate chiar plănuiau să-l ucidă.

— N-ar fi trebuit să spun asta. N-am crezut asta niciodată, nu sunt chiar într-atâta de nebun. Of, numai de l-aș *găsi*. Nici măcar nu știu dacă Ilona mi-ar spune în caz că s-ar întoarce acasă, dacă ar lăsa-o ele. Dac-aș ști că trăiește... Atunci m-aș putea întoarce la Mark, de unde a început totul.

— Vorbești de parcă ar fi o datorie de viață și de moarte.

— Așa și e.

— Rămâne de văzut. Nu pot să rezolv problema cu Jesse, îmi pare rău. Pare improbabil să fi fost real și nu un fel de halucinație, dar lucruri improbabile se întâmplă mereu. Trebuie să așteptăm. Între timp, am o sugestie pentru tine, uite despre

ce-i vorba. Cred c-ar trebui să te întorci pentru o vreme în fosta ta locuință.

— Vrei să spui... în camera aia?

— Da. Încearcă, numai câteva zile. S-ar părea că ai sentimentul puternic că trebuie să treci prin *toate*, ca și cum le-ai mai trăi o dată, cam asta ar fi „datoria" ta. Și înseamnă că o neglijezi dacă nu faci asta. Sigur c-o să fie foarte dureros... Dar și-așa te închipui destul de des acolo.

— Tot timpul.

— Ei bine, întoarce-te și înfruntă realitatea.

— Dar probabil au închiriat camera.

— Nu-i închiriată. Am sunat eu azi-dimineață, când am aflat că vii încoace.

— Ah... Thomas...

— Oricum, mai gândește-te. Îți pare rău c-ai vorbit cu mine?

— Nu. Am deplină încredere în tine.

— Bine. Apropo, nu te-am întrebat când l-ai văzut exact ultima dată pe Jesse înainte de povestea de la râu.

— În seara dinainte, când...

Roși și-și mușcă buzele, după care adăugă neconvingător:

— Când a coborât în timp ce noi luam cina.

— Și ce s-a întâmplat atunci?

— Nimic. S-a uitat la noi și s-a întors la el în cameră.

— Nimic altceva? Într-adevăr?

— Nimic altceva.

— Hmm, făcu Thomas uitându-se prin ochelarii care-i măreau ochii.

— Crezi că sunt *nebun*? întrebă Edward după câteva clipe.

— Nu. Dar tu?

— Am idei de om nebun. Nu ți-am spus... Când urcam dealul spre locul ăla ciudat, cu obeliscul... Erau o mulțime de lucruri mici, maro, pe pământ...

— Lucruri mici, maro?

— Da, naturale, vreau să zic ghinde, jir, coji vechi de castane, chestii mici, maro și uscate, foarte

sfărâmicioase. Călcam pe ele, iar ele scârțâiau și se făceau fărâme... Și simțeam cumva, îmi închipuiam că poate ele, femeile, îmi băgaseră în cap... că una de-asta... era Jesse... și că eu l-am strivit și l-am distrus. Pe urmă am început să mă gândesc... Poate că visasem... că *fiecare* era câte un Jesse, mii, milioane, nenumărați Jesse. Asta nu se cheamă nebunie?

— Asta e *superb*, murmură Thomas.

— Semănau cu niște talismane, cu niște chipuri de zei... Iar eu le călcam în picioare.

— Da, da, ai ajuns departe. Sufletul reacționează, trimite imagini vindecătoare. Puterea lui de a crea existență nouă nu cunoaște margini. Chiar într-un grăunte de praf s-ar putea să existe nenumărați Jesse. Nu te-ai gândit că, dacă tot sunt așa de mulți, n-are importanță dacă distrugi câțiva?

— Eu am simțit că l-am distrus pe-*al meu*.

— Sămânța moare ca să trăiască. Să nu-ți fie frică de ideile tale, sunt semnale pe care le trimite viața. Mai treci pe la mine cât poți de curând. Acum trebuie să plec la clinică.

Edward se ridică. Timp de mai bine de două ceasuri studiase chipul lui Thomas de parcă ar fi trebuit să-i facă portretul, urmărindu-i gura șovăielnică, de evreu, scanându-i părul cenușiu deschis, cu bretonul lui drept, uitându-se în fântânile adânci ale ochelarilor lui. Suspină și se întoarse cu spatele la el, închise ochii o clipă, apoi îi dădu voie camerei să-i umple privirea: lumina soarelui, un pic de praf pe birou, o piatră cu punctulețe strălucitoare așezată pe o foaie cu însemnări, cărți așezate înclinat pe un raft, o siluetă mică, roșie, pe care n-o mai remarcase până atunci în tabloul lui Cleve Warriston care reprezenta o moară.

În timp ce cobora scările, Edward îl văzu pe Meredith care trecea prin hol. Acesta îi făcu un semn și Edward intră după el în salon. Soarele după-amiezii pătrundea printre florile cățărătoare

de pe draperiile pe jumătate trase și însuflețea cu strălucirea lui florile mărunte de pe tapet, florile stilizate de pe covor și trandafirii și irișii așezați în numeroasele vaze. Camera mirosea a trandafiri și a vară. La vederea încăperii familiare, Edward avu un șoc dureros, era o cameră feminină, în care se lăsase în voia iubirii lui de copil pentru Midge, o cameră care nu știa ce-i chinul și groaza, o cameră pe care, chiar și acum, stăpâna o umpluse de aranjamente florale. Nu mai intrase aici din seara în care fusese la cină și stătuse într-un colț și se prefăcuse că citește o carte când Meredith venise și-i atinsese mâneca.

— E Edward, spuse Meredith.

— E Meredith.

E mai înalt, e mai matur, își spuse Edward, e capabil de ironii, e în stare să fie răutăcios. Cum a învățat, ce știe? Mă consideră dușman?

— Ai fost la tati? îl întrebă Meredith zâmbind.

— Da.

— Tati știe tot, în afară de un singur lucru, și lucrul ăsta îl tot caută el, deși îl are tot timpul sub nas.

— Asta sună ca o parabolă, zise Edward.

— E o jucărică, așa ca acelea primite de Crăciun. Ce știi tu, Edward?

— Hai, termină, Meredith, nu uita că n-ai decât treisprezece ani, făcu Edward.

— Cine zice că nu poți înnebuni și la treisprezece ani? Poți să faci așa?

Meredith se așeză brusc în mâini, capul i-o luă în jos, picioarele lui lungi, îmbrăcate în pantaloni eleganți, o luară în sus, părul castaniu deschis îi fâlfâi, călcâiele i se ciocniră între ele. Palmele îi poposiră pe covor, cu degetele răschirate, albite sub povara trupului. Apoi coatele i se îndoiră în lături, iar capul coborî ușor, până atinse podeaua. Rămase o clipă nemișcat, după care își reluă poziția normală printr-o rotire a brațelor și picioarelor. Se uită la Edward cu o expresie înverșunată pe chipul înroșit:

— Pleacă, spuse el. Am o durere în suflet.

Se așeză din nou în mâini. Fața răsturnată, căreia nu i se mai distingeau trăsăturile, se uita urât la Edward. Acesta ieși, închizând fără zgomot ușa salonului și ușa de la intrare.

Oare de ce-l chinui așa, se gândea Thomas, de ce-l trimit în miezul primejdiei? Dacă se întoarce în camera aia și se aruncă și el pe fereastră?

Stătu o vreme ținând în mână pieptenele pe care-l scosese cu un gest automat, împreună cu o batistă albă, curată, din sertarul biroului. Apoi începu să se pieptene cu multă grijă, pipăindu-și creștetul și netezindu-și părul mătăsos cu cealaltă mână. Pe urmă scoase un smoc de fire dintre dinții pieptenelui și-l aruncă în coșul de hârtii, puse pieptenele deoparte și-și șterse ochelarii cu batista. Își făcu ordine pe birou. Îndreptă foaia cu însemnări și piatra cu punctulețe strălucitoare, luată din Scoția. Așeză creioanele bine ascuțite într-un șir drept. Scria des cu creionul. Îi plăcea să ascută creioane și să folosească diferite culori.

Puțin probabil, își zise. Totuși, trebuie să renunț la practică, trebuie să mă retrag, chiar trebuie să mă opresc.

Se așeză mai comod în fotoliu. Nu spunea întotdeauna adevărul, nu trebuia să meargă la clinică. Era ziua lui de cercetare.

Începu să se gândească la menopauză și la câte false mituri generase ea. Era unul dintre subiectele favorite ale pacientelor lui, hotărâte să-și lege crizele de nervi de acest fenomen și, dacă nu făceau crize de nervi, să-și inducă. De fapt, își zise el, nu există menopauză tipică, există atâtea menopauze câte femei. Spoiala de știință populară cauza atâta agitație inutilă, școlărițe nerăbdătoare care numărau zilele până la examene, femei de vârstă mijlocie cărora revistele răsfoite prin saloanele de coafură le băgau în cap c-or să facă depresii. Sigur că existau și asemenea cazuri. Acesta era un subiect

asupra căruia Thomas și Ursula Brightwalton erau de acord. Se întreba dacă Midge se gândește deja la menopauză și dacă o îngrijorează perspectiva. Ar trebui oare s-o pună el la curent, în termeni generali, desigur? Ei doi nu discutau asemenea lucruri, era o caracteristică a căsniciei lor. Pudoarea lui, cu dublă sorginte, iudaică și puritană, îl făcea să evite discuțiile fiziologice despre sex. La unele cupluri, directețea verbală, ba chiar trivialitatea, făceau parte din intimitatea lor. Ei doi însă păstraseră un soi de sfială care lui Thomas îi era foarte dragă. Sigur, în calitate de doctor, o îngrijea pe soția lui și-i spunea ce era necesar, dar nu sub formă de conversație. Își iubea soția profund, cu o pasiune demnă și reticentă și simțea întruna ce norocos fusese că se însurase cu ea. Simțul său ancestral al trăiniciei căsătoriei nu fusese niciodată zdruncinat în lunga lor relație și nu-l punea niciodată la îndoială. Nu-l îngrijoraseră niciodată prânzurile cu prietenii bărbați din vremurile când Midge mai lucra ca manechin, prânzuri pe care i le povestea după aceea cu umor (și, de multe ori, cu malițiozitate). Viața lor comună era ordonată și ceremonioasă. La început, Midge își armonizase obiceiurile cu ale lui, fiind îndrăgostită de autoritatea sa. Mai târziu, diferența de vârstă dintre ei părea să fi dispărut. Va apărea din nou, cu siguranță, își spuse Thomas, dar am depășit pericolul.

În ultima vreme, Midge păruse cam agitată, îi repezea pe el și pe Meredith într-un fel care nu-i stătea în fire. Momentele când făceau dragoste, anunțate de anumite semnale mute, începuseră de câțiva ani să se rărească și în ultimul timp încetaseră cu totul. Temporar, fără îndoială. Thomas, căruia nu-i convenea această stare de lucruri, nu spusese, totuși, nimic. Stătea în cumpănă dacă să stea de vorbă cu Midge sau să continue să se bazeze pe telepatia care-i făcuse să fie întotdeauna așa de apropiați și de fericiți împreună. Se hotărî să se gândească serios la asta. Își aminti că Ursula

spusese cândva că, de fapt, Thomas ar fi trebuit să se însoare cu o scoțiancă voinică, care să stea toată ziua în bucătărie, iar Midge să se mărite cu un industriaș bogat, cu un iaht care să-i dea posibilitatea să aibă un *salon* plin de VIP-uri. Glumea, desigur, și făcea o altă generalizare falsă. Asta era valabil și pentru convingerea Ursulei că Thomas era un autocrat și un dur. *Noi* suntem fericiți, își spuse el, *noi* știm ce înseamnă să „o duci bine". Meredith însuși era o dovadă. Thomas, care, în munca lui, se pricepea atât de bine să vorbească, să descoasă, să insiste, acasă nu făcea la fel. Nu se „încontra" cu nevasta sau cu copilul lui. Foarte rar se întâmplase să fie supărat pe față pe Meredith sau să-l certe aspru; dar când Thomas era nemulțumit, Meredith știa, și știa și de ce. Încă de la o vârstă fragedă, ochii inteligenți ai copilului se întâlneau cu ai săi într-o înțelegere fără cuvinte. Câteodată, când erau doar ei doi, Thomas scriind, Meredith citind, ridicau ochii și se uitau unul la celălalt, fără să zâmbească. Mai târziu începuseră să-și și zâmbească.

Thomas expedie către propriul subconștient o misivă despre soția lui și-și îndreptă gândurile spre domnul Blinnet. Domnul Blinnet continua să-l nedumerească. Câteodată se gândea și el că poate Ursula are dreptate și domnul Blinnet e un impostor. Dar ce fel de impostor? Pentru ce motiv? Dacă pur și simplu îi făcea plăcere să-și cheltuie banii an după an numai ca să-l păcălească pe Thomas, asta nu semnala o stare anormală? Venise la Thomas după ce fusese spitalizat și făcuse tratamente medicamentoase ineficiente. (Terapia cu șocuri o refuzase.) Domnul Blinnet ducea în aparență o viață normală, avea un venit propriu pe care și-l administra singur, avea o mașină scumpă. N-avea (din câte se părea) nici un fel de rude și nu fusese niciodată căsătorit. Totul era normal la el, în afară de faptul că era nebun. (Thomas mai întâlnise cazuri asemănătoare, dar

al domnului Blinnet era cel mai frapant.) Avea vedenii înspăimântătoare, era persecutat de raze laser, de sonde telepatice care-i intrau în creier, de extratereștri cu arme cu raze, de haite de câini turbați care-l urmăreau pe stradă. Îi era în mod special frică de câini. Mai avea o fantezie permanentă cu o femeie moartă care creștea într-un copac. Despre femeia asta spunea uneori că e soția lui pe care o ucisese, intenționat sau accidental și (în diferite versiuni) o îngropase într-un izlaz comunal, o aruncase într-un lac, o arsese într-un cuptor sau o tăiase în bucăți și-o împrăștiase în apele mării. Ieri îi dăduse lui Thomas un lung poem pe această temă. Domnul Blinnet scria adesea poeme, poeme banale, plicticoase, de om nebun, fanteziile nebunilor sunt de obicei inerte și lipsite de inventivitate. Ultimul poem (folosea mult asonanțele) începea așa: „Astfel îmbătrânește ea în mormântul de sub copac, astfel se răcește ea în fusta ei de lut frământat, dar crește din hainele ei de țărână, lăstărind din culcușul ei de tină, am găsit-o pe pământ, ca o movilă înverzind" (și așa mai departe, trăncăneală informă și neconvingătoare). Să fi fost domnul Blinnet un criminal în serie într-o perioadă de pauză? Nu părea genul acela de nebun; dar dacă nu era deloc nebun? Dacă, de fapt, domnul Blinnet, un om întreg la minte, comisese o crimă gravă și pe urmă își construise o întreagă aparență de nebunie, pe care s-o poată folosi în caz că avea, până la urmă, să fie prins? Ingenios... Dar era, oare, necesar să lungească atât păcăleala? Domnul Blinnet părea să fie alcătuit din plămada din care sunt făcuți agenții secreți. Semăna, într-adevăr, mult cu un agent secret, așa cum sunt ei înfățișați în filme, cu o aparență care disimulează perfect adevărata lor natură, care natură se arată, totuși, discret, unui ochi avizat. Domnul Blinnet avea o față frumoasă și calmă, ca a unui înțelept sau a unui sfânt, dar ochii, dacă-i surprindeai uneori pe neașteptate, erau cercetători, ba chiar amuzați.

Cu toate suferințele cauzate de cadavre care cresc din pământ sau de raze laser, se distra adesea cu o glumă numai de el știută. Dacă totul era o mascaradă, atunci ce nevoie avea s-o continue, cum putea s-o continue? Pentru că-l iubea pe Thomas, evident. (Thomas îl iubea pe el.)

Apoi gândurile i se întoarseră la Edward. Edward voia ca el să-i spună dacă viziunea cu Jesse fusese o halucinație. Dar Thomas nu putea. Era înclinat să creadă că da. Dacă, într-adevăr, ceea ce *văzuse* băiatul era un om înecat, ar fi avut altă calitate și problema halucinației nici nu s-ar fi pus. Era important faptul că la momentul respectiv Edward o catalogase drept halucinație. Dar ce rost aveau speculațiile? Timpul avea să le lămurească pe toate. În momentul de față era mai bine să-l lase pe Edward *să se ocupe* cu chinurile lui neîntrerupte, până când avea să simtă că *a făcut totul*. La sfârșit avea să obosească, avea să se întoarcă și-avea să cadă fără cunoștință la picioarele lui Thomas. Atunci avea să înceapă o altă fază, o convalescență în care își vor face efectul tinerețea lui, natura lui simplă și robustă, dorința lui instinctivă de fericire. Dar ar fi fost o greșeală gravă să înceapă procesul acesta prea devreme.

Thomas se simțea obosit. Se concentrase asupra lui Edward. Acum voia să se concentreze asupra cărții lui și să uite de Edward. Ar trebui, totuși, să mă opresc, își zise el. *Am întins coarda* prea tare. Aș putea fi descoperit în orice clipă. Mi-e dor să fiu liber, arta și rațiunea m-au adus aici, de-acum înainte am să mă las condus de dorință. Nu pot să mai practic meșteșugul ăsta ingenios, să-mi manifest puterea, să pliez și să contorsionez viețile oamenilor ca un maestru de ikebana. Trebuie să se termine odată... înainte să se întâmple ceva rău, înainte să-mi pierd ceea ce, la urma urmei, prețuiesc încă așa de mult, reputația... onoarea. Ceea ce a pierdut și caută acum bietul Edward. Pentru mine nu există autoritate, nu există nici

un magistru care să mă vindece. Și totuși, ce mult mi-ar plăcea să discut unele dintre lucrurile astea cu Stuart. S-ar putea întâmpla asta? Mai târziu, poate. Dar înainte de orice, trebuie să mă retrag din toată povestea asta, trebuie *s-o las baltă*. Vom locui la Quitterne, *voi medita* și voi scrie. Vraja trebuie să se sfârșească. Desigur, Tezeu trebuie s-o părăsească pe Ariadna și Enea trebuie s-o abandoneze pe Didona, Atena trebuie salvată, Roma trebuie întemeiată, Prospero își aruncă în valuri cartea și îl eliberează pe Ariel, iar Ducele se însoară cu Isabella. Și Apollo le îmblânzește pe Furii. Se opri o clipă și adăugă zâmbind, cu jumătate de voce:

— Și-l jupoaie pe Marsyas.

— Vreau să mă înveți să meditez, spuse Midge.

— Nu știu cum să te învăț, îi răspunse Stuart. Eu meditez pur și simplu. Adică există disciplinele alea foarte lungi... Eu inventez pentru uzul meu personal, poate că de fapt greșesc. Trebuie să rogi pe altcineva.

— Vrei să scapi de mine.

— Nu. Pur și simplu nu pot să te ajut.

— *Trebuie* să mă ajuți. Doar se știe că tu faci binele. E din cauză că ești implicat personal?

— Mă îndoiesc că te-aș putea ajuta în vreun fel, spuse Stuart, după o pauză, dar în situația de față... adică pentru că e și tata amestecat... simt că-i mai bine să nu discutăm.

— Dar cu cine altcineva să vorbesc? Tu ai cu siguranță o datorie, o obligație specială. Tu ești singurul om care poate vedea totul în ansamblu. Trebuie să mă ajuți *să gândesc*, nimeni altcineva nu poate face asta. Vreau să-ți spun totul despre mine și despre toată situația, faptul că ți le spun ție ar schimba așa de multe... Abia atunci aș putea lua hotărârea corectă. Nu vrei să fac asta?

— Ba da, dar...

— Nici măcar nu te *interesează*?

— Ba, da, mă „interesează", răspunse Stuart după o clipă de gândire. Dar soiul ăsta de interes e un instinct meschin și eu unul nu mă pot lăsa ghidat de așa ceva.

— Crezi că nu-i bine să-ți imaginezi suferințele altora?

— Faptul că-mi spui toate astea n-are cum să ducă la ceva bun.

— De unde știi, de ce ești atât de sigur, de ce nu *încerci*, de ce anume ți-e frică?

— Eu unul văd tot felul de consecințe negative, pe care, probabil, tu nu le vezi. Discuția asta nu trebuie în ruptul capului să aibă loc.

— Cum poți spune ceva așa de sec și de lipsit de suflet...

— E un truc, e o modalitate de a amâna să-i spui lui Thomas.

— Adică, dacă nu-i spun eu lui Thomas, o să-i spui tu!

— Nu, eu n-o să-i spun.

— Niciodată?

— Problema nu se pune așa. Thomas va afla cât de curând. S-ar putea să-i spună tata. Dar e mai bine să-i spui tu. Odată ce secretul nu vă mai aparține doar ție și tatei, e foarte probabil c-o să iasă cumva la iveală.

— Cred că s-ar putea să-i spună Edward. Sau să-l împrăștie diavolițele alea de la Seegard. Dar... nu contează... Mă simt ca și cum ar ști deja.

— Crezi că știe?

— Nu, nu știe, dar, vorba ta, o să afle, așa că asta este. Ce vreau eu este să înțeleg ce-am făcut... Despre asta vreau să discut cu tine... Și despre toate, despre ce înseamnă toate lucrurile astea. Cum pot eu să judec? Am nevoie de tine, am nevoie de ajutorul tău, te implor să mă ajuți, vreau să mă spovedesc, vreau să vărs totul în fața ta...

— Înțeleg, dar exact vărsatul ăsta n-o să te ajute cu nimic. Nu-ți folosește la nimic să-mi spui mie. Asta-i numai o diversiune, o experiență emoțională oarecare, un mod de a trăi... de a continua... relația aceea... Du-te la Thomas. Dacă-i spui *lui*, totul va deveni clar și real. Trăiești într-un fel de vis... Cel puțin așa mi se pare mie... Până nu-i spui lui Thomas, n-o să știi ce faci. După ce-ai să-i spui, ai să fii alt om.

— De asta mă și tem.

— O parte din tine se teme. Dar tu *vrei* să fii alt om, să încetezi să înșeli...

— Am impresia că tu crezi că o femeie nu poate iubi pe nimeni în afară de soțul ei. Crezi că orice altă dragoste e lipsită de valoare... Dar poate fi cel mai valoros lucru din lume. Și se întâmplă foarte des. Tu vrei numai să mă desparți de tatăl tău. Toată povestea asta îți face silă. Chiar nu poți fi obiectiv?

— Da, îmi face silă, recunoscu Stuart, dar nu despre asta-i vorba. E vorba că trebuie să spui adevărul. Când spui multe minciuni, mai ales minciuni sistematice, te detaşezi treptat de realitate, nu mai poţi *vedea*. Părerea mea, care nu e importantă, e că treaba asta cu tata nu e bună... De Meredith trebuie să ţii seama şi...

— Nu fi netrebnic, nu fi josnic, eşti invidios, ţi-e ciudă... Nu înţelegi, cum poţi...

— În regulă, nu înţeleg, îmi pare rău. N-are rost să încerci să mă faci să înţeleg, n-am nici un amestec în toate astea şi nici nu-i cazul să am.

— Ţi-e frică de tatăl tău.

— Nu cred. Îmi pare rău că am zis abia acum că nu-i bine. Minciuna nu e bună. Numai când o să fie totul la lumina zilei o să poţi vedea ce s-a făcut şi ce mai trebuie făcut. N-are rost să-mi povesteşti mie nimic, asta ar fi numai aşa, de-o variaţie, simţi nevoia de distragere, ca şi cum ai merge la cinema ca să mai uiţi de necazuri, e o fantezie.

— Faptul că vreau să-ţi spun tot adevărul despre afacerea asta îl consideri tu o fantezie?

— Da. Nu poţi şi nu trebuie să-mi spui. În prezenţa lui Thomas poate adevărul să iasă la iveală, nu în prezenţa mea. *Cu mine* s-ar crea o atmosferă emoţională, un fel de pseudolegătură perturbatoare...

— Înţeleg... De fapt, *ţie* ţi-e frică de o legătură emoţională cu mine. Simţi că eşti în pericol?

— Nu. Simt că tu eşti în pericol.

— Te automăgulesti. Crezi că m-aş putea îndrăgosti de tine?

— Nu, sigur că nu! Vreau să spun că ai putea deveni dependentă de dorinţa de a vorbi la nesfârşit despre tine cu cineva... cu oricine...

— Dar sună ca o analiză...

— Într-un fel care nu ţi-ar aduce nimic bun. Ar însemna numai să-ţi continui visul, neadevărul, şi să amâni ceea ce trebuie făcut...

— Crezi că aş putea să te perturb.

— Nu!

— Tu spuneai că e „perturbator".

— Hai să nu ne certăm așa, te rog...

— Eu nu mă cert, tu te cerți. Eu vreau doar să mă ajuți. Te-ai erijat în ceva uimitor... Ai creat un fel de... vacuum... în jurul tău... Nu te poți plânge dacă oamenii necăjiți dau buzna în el. Ideea pe care o ai tu despre sfințenie îi alungă pe toți? Ar trebui să stai cocoțat pe-un stâlp.

— Numai... pe tine...

— Eu sunt deosebită... Poate sunt o ispită!

— Nu. Știi ce vreau să spun. Hai să terminăm discuția asta, e o aiureală.

— Iar tu urăști aiurelile. Unde-s oameni, acolo-s și aiureli.

— Ascultă, aici e vorba de *tata*... Nu pot să-i discut... ăă...

— Aventurile.

— Cu tine. Nu e cuviincios.

— Ce-mi place vocabularul tău.

— I-ar... displăcea... și pe bună dreptate. Ăsta e un motiv suficient de serios ca să te rog să pleci.

— Eu aș vrea să aflu celelalte motive.

— Vrei de fapt o scenă emoțională, o criză de nervi, n-are rost...

— Dacă ești așa de preocupat să nu-ți superi tatăl, de ce te-ai întors la Londra cu noi?

— A fost o greșeală, recunoscu Stuart, voiam să plec mai repede de-acolo.

— Greșelile au urmări. Hai, Stuart, ajută-mă, numai un pic, orice fleac m-ar putea ajuta. Nu fi așa de crud. Vreau ceva ce-mi poți da... Dă-mi ceva, un fel de izbăvire... Nu, vreau să spun un pic de înțelegere iertătoare, de compasiune, de *afecțiune*...

— Îmi pare rău pentru tine...

— Ăsta e un început.

— Dar n-am cum să te-ajut. Te rog, nu mai cere nimic aici, ai nimerit greșit.

— Deci n-ai nimic să-i dai cuiva care-i nebun de durere?

— În contextul ăsta... nimic, confirmă Stuart după o clipă de gândire.

— Ah, tu... diavole... cu greşeala ta cu tot...

— Nu vreau să mai fac încă una, aici.

— E prea târziu. Crezi că un singur pas greşit te-ar putea demoraliza. Tu trebuie să fii perfect, chiar dacă toţi ceilalţi pier. Măcar încep să te cunosc mai bine!

Stăteau în cămăruţa lui Stuart, el pe pat, ea pe un scaun. Vorbeau cu glas scăzut. Raze de soare palide şi piezişe intrau prin fereastra murdară, pe care Stuart o închisese când Midge sosise pe neaşteptate. Pereţii pătaţi şi decoloraţi erau de un verde pal, linoleumul nou, lucios, care făcea o cocoaşă şi nu lăsa uşa să se deschidă cum trebuie, era de un verde mai viu. În cameră era o chiuvetă cu un prosop alb, subţire. Pe o măsuţă zăceau împrăştiate hârtii, broşuri, formulare. În praful gros de sub pat se vedea valiza lui Stuart, pe jumătate plină, cu capacul rupt, căzut pe podea. Lambriurile aveau şi ele un strat subţire de praf pe marginea de sus. În cameră era frig şi mirosea a rufe nespălate şi a igrasie.

Lui Stuart îi era frig şi se simţea aiurea. Tocmai se bărbierise. Îşi dăduse cu multă apă rece pe faţă şi avea părul ud. Cămaşa îi era descheiată. Încercase s-o încheie, dar nasturii stăteau anapoda şi nu voise să se uite în jos şi să-i potrivească, Midge îşi începuse imediat atacul, iar el trebuise să se concentreze. Se uita la Midge cu ochii lui de animal, de culoarea chihlimbarului, a căror privire putea să fie atât de rece şi de inexpresivă.

Midge, care-şi aruncase pardesiul pe podea, era îmbrăcată sobru, cu o fustă maro şi o bluză albă; era machiată foarte discret şi nu avea nici o bijuterie, dar cureaua frumoasă, de piele, şi pantofii erau ca o semnătură distinsă care armoniza şi înviora eleganţa ansamblului. Avea o poziţie graţioasă, răsucită puţin într-o parte; fusta i se ridicase puţin, fără să-şi dea seama. În timp ce vorbea,

mâinile mici, cu unghiile vopsite cu ojă de un roşu închis, îi rătăceau agitate de-a lungul tivului fustei, pe genunchi, pe gât, prin păr, ca două animăluţe inofensive şi speriate. Nu mai era suplă, dar acum arăta pusă la punct, frumos gătită, tânără, vioaie ca un soldăţel într-o uniformă impecabilă. Îşi smucea întruna capul cu nervozitate, aruncându-şi pe spate coama de păr strălucitor.

— Stuart, nu înţelegi ce-ţi spun eu, despre ce-i vorba aici, ce *înseamnă* când *trebuie* să vezi pe cineva, când vrei mai mult decât orice pe lume să stai de vorbă cu el, să fii cu el? Te iubesc. M-am îndrăgostit de tine.

Era adevărat. Midge îşi dăduse seama mai târziu că se întâmplase în maşină, când se întorseseră de la Seegard, când simţise atât de puternic că nu vrea să-l atingă pe Harry, că *n-are voie* să-l atingă. Treptat simţise o schimbare în tot trupul, mai întâi un frig cumplit, apoi o căldură lentă care venea din spate. La început stătuse ţeapănă, stăpânită de un amestec de groază, nefericire, furie, ruşine, remuşcări. Îşi dorea ca Stuart să fie departe, mort, să nu fi existat niciodată, să piară conştiinţa lui înspăimântătoare, *faptul că ştia*. Se temea de trupul lui mare, alb şi stângaci, care stătea greoi pe bancheta din spate, atât de aproape de ea, ca un cadavru contaminat, încărcat cu o boală fatală, dezgustător, primejdios. Apoi, după o vreme, se simţi pur şi simplu obosită şi capitulă în faţa unui sentiment tăcut şi deznădăjduit de „prea mult". Atunci începu să se răspândească asupra ei o căldură fizică şi, fără să-şi schimbe poziţia, se relaxă şi se lăsă încălzită. Simţea o aură emoţională, o dorinţă fără obiect, o dorinţă nouă. Ce putea să însemne asta? Era un efect fizic, un eveniment, ca şi cum tot corpul îi era restructurat, i se modificaseră atomii, ca sub efectul unor radiaţii. Se simţea liniştită, ca în pragul somnului, şi totuşi ageră, vie. Îşi dădu seama, cum realizase mai târziu, că de la Stuart i se trage, simpla lui apropiere o

influența. Ce însemna când se întâmpla așa ceva? Dar nu i se mai întâmplase niciodată așa ceva, starea asta, ca și ea însăși, ca și eul său schimbat, era ceva cu totul nou. Nu se simțea ispitită să se uite în spate, să se uite în spate ar fi fost *imposibil*. Stătea și se uita în față, cu ochi mari și uimiți, conștientă de profilul lui Harry și de mișcările smucite și furioase cu care conducea, ea stătea, respira adânc și se gândea la ceea ce, atât de evident, se întâmpla. Părea ceva ce trecea dincolo de personalitate, un schimb chimic de proporții cosmice, în care el era forță pură, iar ea, substanță pură. Atât de puternic resimțea ea impersonalitatea, obiectivitatea ineluctabilă a întâmplării, încât nu s-ar fi mirat dacă Stuart ar fi fost și el conștient în vreun fel de ea.

Când, după ce se întorsese la Londra, Thomas o luase cu el la Quitterne, fusese bucuroasă să meargă, *să se odihnească*, să-și dea seama ce i se întâmplase. Sigur că trebuia să meargă la Stuart să-i spună, dar în primul rând voia să-l vadă, să se afle în prezența lui. Asta era clar. Dar acum începea să vadă și restul. Oare primejdioasa apropiere, *ființa* lui Stuart, îi vătămase fatal dragostea pentru Harry, acea minunată dorință reciprocă la care ținea atât, care-i umpluse conștiința, îi glorificase trupul și-i dictase programul zilnic, atât de meticulos alcătuit, timp de aproape doi ani? Evident că era imposibil să nu-l mai iubească pe Harry, bineînțeles că-l iubea, dar era oare acum *altfel*? Aflată la Quitterne doar cu bărbatul și copilul ei, visătoare, izolată într-un timp absolut, încerca să nu-și facă griji în legătură cu asta sau cu ce urma să facă, ci doar să protejeze, să consolideze și să se lase în voia aprecierii lui Stuart. Era ca și cum Stuart îi fusese dat ca un subiect *pe care să-l studieze în amănunt*, în integralitatea lui. Punea la un loc tot ce-și amintea despre el, încă din copilărie, medita la el, îl reconstituia. Când se întorsese la Londra, fusese ușurată, deși în același timp afectată, că Harry nu era acasă

și că n-o aștepta cu drag și nerăbdare. Nu plănuise să-l vadă pe Stuart în dimineața aceea, *nu prevăzuse* să-l vadă, dar absența lui Harry fusese ca un semnal. Totuși, acum începea să-și dea seama în ce situație groaznică se află. Fusese dureros de impresionată de apartamentul lui Harry, de rugămințile lui familiare, de tensiunea pe care i-o inducea totala lui ignoranță. Vechile și profundele deprinderi de dragoste și loialitate se luptau să supraviețuiască în fața noii revelații. Cum putea să nu-l mai iubească pe Harry, cum putea el să nu mai fie absolutul ei? Simțea o tandrețe și o milă chinuitoare, care-i intensificau conștiința prezenței amantului, dar totodată, chiar în timp ce stătea de vorbă cu el, își plănuia următoarea întâlnire cu Stuart, gândindu-se cât de curând se va întâmpla și ce expresie să arboreze când va merge din nou la el. Faptul că-i îngăduise lui Harry să facă dragoste cu ea fusese emoționant și ciudat, ca și cum *el* era acum tânăr și trebuia să i se poarte de grijă, iar la sfârșit se refugiase în somn din calea gândurilor. Îi promisese lui Harry că-l sună a doua zi, ca să aranjeze ceva, dar nu-l sună și se duse la Stuart.

— Of, nu fi toantă! ripostă Stuart. Du-te acasă.

Midge se ridică, se repezi spre pat și se așeză lângă el și, pentru o clipă, piciorul acoperit de fustă îl atinse și-i simți prin cămașă căldura trupului voinic. Stuart sări de pe pat și se refugie lângă fereastră, lovindu-se de masă și împrăștiind hârtiile pe podea.

— Midge, nu mai îndruga asemenea prostii absurde...

— Stuart, ascultă, nu te pripi cu concluziile, știu că pare o nebunie, știu că e surprinzător, dar e ceva *adevărat*... Nu mă respinge de la început, *gândește-te*... Știu că vrei să-ți trăiești viața într-un fel anume, să nu faci niciodată sex și să nu te însori, îți respect opțiunea, îmi *place*, vreau doar să fiu câteodată cu tine, vreau doar să-mi *accepți* dragostea, consideră-mă prietenă sau servitoare,

ți-aș putea fi de folos. Vrei să faci lucruri bune, să faci bine, și eu vreau asta, viața mea a fost până acum așa de trândavă, de nefolositoare, așa de plină de vanitate, de asta însemni atât de mult pentru mine, dacă înțelegi *asta* trebuie să mă lași să fiu cu tine... Aș putea să-ți fiu asistentă, secretară, aș putea să-ți gătesc, să fac orice, nu-i imposibil, dă-ți seama, te rog, ce *puțin* îți cer, trebuie numai să fiu legată de tine, nu despărțită, nu alungată categoric, vreau numai să-ți *dau* dragostea mea.

— Termină, făcu Stuart. Nici nu crezi, nici nu simți nimic din toate astea, nici măcar nu le înțelegi, e numai trăncăneală isterică, ai o criză de nervi, suferi încă de pe urma șocului de a ne fi găsit pe mine și pe Edward acolo... Normal că te-a iritat prezența mea acolo, iar ăsta e un mod ciudat de-a mă ataca... O să-ți dai seama mâine, o să te simți altfel... Sigur că îți doresc numai bine, sper să iei hotărârile corecte și să fii fericită, dar ceea ce spui tu acum e pur și simplu lipsit de rațiune... Du-te și odihnește-te... Pleacă, te rog... Uite, deschid ușa.

Midge lunecă de pe pat și ajunse înaintea lui la ușă, ținând-o închisă.

— Mi-ai ucis dragostea pentru Harry. Nu-ți pare bine? Sunt singură acum, sunt a ta, trebuie să-ți asumi răspunderea pentru mine, trebuie *să știi* ce simt, trebuie să mă recunoști și să mă accepți. Trebuie să exist pentru tine și să fiu prezentă în viața ta, asta *trebuie* să se întâmple. E opera ta, tu ai provocat totul, și tu simți la fel, îmi dau foarte bine seama. S-a întâmplat în mașină, simțeam cum mă tragi spre tine, cred că mă doreai atunci, în mașină.

— Îmi pare rău, spuse Stuart. Nu te-am dorit nici atunci, nici altă dată, nu am asemenea porniri. Te rog, nu te mai amăgi singură. Du-te acum acasă, ia o aspirină și bagă-te-n pat. Nu pot să fac nimic pentru tine. Până și faptul că te ascult vorbind aiurea e rău pentru tine.

— Ești mișcat, ești tulburat, îți pasă de mine. *Nu se poate* să fiu numai eu prinsă, e ceva atât de

puternic, atât de cuprinzător. Să te îndrăgostești e un miracol, e o renaștere... Trebuie să simți ceva... Tu m-ai făcut să te iubesc... Am să le spun tuturor... Lui Harry, lui Thomas, lui Meredith...

— Midge, te rog, te rog, nu mai minți și nu mai face rău și altora. Tot ce mi-ai spus e fals, lucrurile despre care vorbești nu există, *eu* n-am nici o legătură cu ele. Dacă termini cu minciunile și te duci acasă, o să descoperi că ești, în sfârșit, fericită, cât timp ai înșelat n-ai avut cum să fii fericită. Nu cred ce mi-ai spus adineauri despre dragostea ta pentru tata, dar dacă se schimbă cât de cât ceva e bine, ai să te simți liberă...

— Liberă! Nu-ți bate joc de mine! Tu nu vezi cât sufăr, ai inimă sau nu? Ah... Nu vezi, nu înțelegi... Am să-ți scriu, am să-ți explic tot...

— Te rog, nu-mi scrie, n-am să citesc scrisoarea, n-am să-ți răspund, te rog să nu începi nimic...

— Să nu încep! Dar e deja început! Tu deții cheia voinței mele. Numai tu poți opri chinul ăsta groaznic. Te rog, atinge-mă numai, atingerea ta mă poate vindeca... Nu refuza, nu-ți tăgădui harul... Ia-mi mâna, te implor, dacă n-o iei o să mi se usuce și-o să-mi cadă... Am s-o ard, ard toată, tot trupul meu arde... Ah, pentru numele lui Dumnezeu, izbăvește-mă, alină-mă, atinge-mă...

Midge întinse mâna. Atârna în fața lui, lângă cămașa lui descheiată, ca o pasăre ce planează cu aripile nemișcate.

Stuart apucă mâna fierbinte și-i simți degetele încleștându-se, unghiile zgâriindu-i pielea, palma fierbinte mângâindu-i articulațiile degetelor, ca o pasăre de pradă, caldă și pufoasă, agățată de el. Închise ochii ca să nu-i vadă fața excitată și roșie, buzele și ochii umezi. Își trase repede mâna și făcu un pas în spate. Din ochii femeii țâșniră lacrimi care-i cădeau pe bluza albă și se prelingeau între sâni.

— Îmi pare rău, spuse el.

Trase de clanță, împingând-o pe Midge la o parte, și o luă la fugă în jos pe trepte. Ajuns în

stradă, se îndreptă cu paşi lungi şi repezi către un loc unde erau câteva tufişuri, câţiva copaci şi o bancă. Se aşeză, pe jumătate ascuns în spatele tufişurilor, şi începu să supravegheze strada. Voia s-o vadă pe Midge plecând.

După vreo cinci minute ieşi şi ea. Se uita în susul şi în josul străzii. Stuart nu-şi dădea seama dacă-l văzuse. Femeia porni în cealaltă direcţie. După ce nu se mai zări, bărbatul mai aşteptă o vreme, apoi se întoarse alene în casă.

Edward ridică fereastra cât de mult putu, apoi trase un scaun sub ea și se urcă pe el. Se uită pieziș în jos, apoi, îndoindu-și spinarea și ținându-se de tocul ferestrei, se aplecă în afară. Văzu trotuarul, balustradele, dreptunghiul mai întunecat al zonei subsolului. În noaptea aceea, în apartamentul de la subsol fusese lumina aprinsă. Cum de nu auziseră nimic? Poate erau în camera din spate, cu televizorul deschis. Acum era după-amiază și soarele strălucea. Pervazul ferestrei îi trecea puțin de genunchi. Întotdeauna și-l imaginase pe Mark pășind peste pervaz; poate pentru că voia să creadă că atunci, în ultimele clipe, se simțise fericit și atotputernic. Voia să și-l închipuie umblând pe aer. Nu era ușor să pășești peste marginea ferestrei, trebuia să te apleci în față, să te cațeri pe pervaz, apoi să te îndrepți de spate, să te apleci înainte și să faci un pas în afară... Oare ce simți într-un asemenea moment și când își dăduse Mark seama, dar își dăduse oare seama...? Ce rost avea să se întrebe ce voise el să facă? Poți să sari în gol. Sau poți pur și simplu să te prăbușești și să cazi cu capul înainte. Oare țipase în timpul căderii? Cum de nu nimerise pe balustradă? Pășea zâmbind, plutea ca Peter Pan. Asta fusese prima piesă pe care o văzuse Edward vreodată și, pentru el, cel mai valoros moment din tot teatrul îl reprezenta apariția lui Peter la fereastra aceea de la mansardă, uitându-se la copiii adormiți, singur în noaptea neagră, străin, exclus, sinistru. Nici o fantomă care pătrunsese de-atunci încoace în imaginația lui înfiorată nu-l speriase mai tare decât copilul zburător.

Își dădu seama brusc că începuse să se legene. Coborî iute de pe scaun. Îi veni în minte: dacă în noaptea asta, după ce adorm, Mark vine în zbor prin întuneric, se oprește pe pervaz și saltă cu multă grijă fereastra...

Se simți atât de copleșit de spaimă, de dor și de vechile lui chinuri, că trebui să se așeze, dar nu

pe scaun, ci pe pat: patul pe care stătuse Mark în seara aceea, relaxat și fericit, rostind atâtea prostii drăgălașe și zâmbindu-i lui Edward. Se concentră asupra durerii care se preschimba acum într-o nevoie imperioasă și înspăimântătoare de dragoste, într-un chinuitor „dacă...". Dacă totul ar fi fost un vis urât, dacă Mark ar veni acum la el, adevărat, nu mort, nu fantomă, ci râzând, fericit, frumos, făcând glume slăbuțe în franțuzește. Doamne, cât de fericiți fuseseră, amândoi, și *nu știuseră*. Să fii în paradis și *să nu știi*. Ah, cum te trage și te-mpinge dragostea în toate părțile, cum se răspândește în raze, cum modelează și îmbrățișează, atât de sigură de realitatea obiectului ei, ca și cum l-ar fi creat ea însăși din nimic. Dar când obiectul ei *este*... nimic? Să iubești vidul.

Ca să-și abată gândurile în altă parte, cu alt fel de dureri, scoase din buzunar câteva scrisori de la mama lui Mark, pe care le găsise acasă și la care nu se uitase încă. Le luase cu el fiindcă simțea că *ar trebui* să le citească și încă nu-și făcuse curaj, dar și pentru că nu voia să le lase undeva unde s-ar fi putut să fie cineva tentat să se uite prin ele și să-i vadă ticăloșia, cumplita și irevocabila rușine. Își spunea că doamna Wilsden e pe jumătate nebună, că are nevoie de ajutor, că ar trebui să-i fie milă de ea, dar ura ei ajungea la el în același fel, cum, de altfel, părea să vrea, în raze pure de acuzații chinuitoare și paralizante. Tonul și stilul erau ușor schimbate, dar conținutul era în bună măsură același:

> De ce te-ai băgat în viața mea, de ce trebuie să mă gândesc tot timpul la tine, de ce mi-e mintea întunecată de imaginea ta odioasă? Sunt în iad și chinurile mele nu vor înceta niciodată. Până în cea din urmă zi a vieții mele am să mă gândesc în fiecare clipă la moartea lui, am să mi-o imaginez, am s-o trăiesc, am să trăiesc moartea asta absurdă și voită, furtul acesta de viață, furtul unei întregi vieți bune, minunate,

pline de bucurii și de dragoste, și care lasă în lume un gol, o rană sângerândă. *I-am văzut trupul*, pe care tu l-ai sfărâmat, l-ai sfărâmat. Tu l-ai lăsat în urmă, l-ai părăsit și l-ai uitat, cum ai făcut și în seara aceea. Sper să cazi și tu pe geam. Dacă ura mea ar putea să te ucidă... Sau, și mai bine, ar trebui să pierzi ce iubești mai mult și să simți ce simt eu, să fii unde sunt eu.

— Dar eu *sunt* acolo! urlă Edward, mototolind scrisoarea. Se uită prin celelalte fără să le citească atent, numai cât să se asigure că nu se întâmplase nici o minune, că nu începea nici o scrisoare cu „Dragă Edward, mânia îndreptată împotriva ta s-a sfârșit, s-a dus, îmi dau seama că ai suferit și tu, că ai suferit destul, te iert." Nu exista o asemenea scrisoare, cuvintele acelea tămăduitoare n-aveau să vină niciodată.

Băiatul ținuse seama de ordinul lui Thomas și se întorsese să locuiască în camera fatală, își adusese o valiză și un rucsac în care avea cărți, deși era sigur că n-o să mai poată lucra niciodată aici și, de altfel, nu vedea cum o să mai poată lucra vreodată. Proprietăreasa fusese bucuroasă să-l vadă. Vorbea despre cameră numind-o „camera morții" și spunea că avusese probleme cu închirierea ei, fiindcă lumea considera că poartă ghinion. Dobândise și reputația de a fi bântuită. Edward se mutase ca să-l asculte pe Thomas și pentru că era ceva ce trebuia făcut, o mișcare necesară, o parte din „opera" pe care o îndeplinea acum în locul celei pe care n-avea s-o mai facă niciodată; dar și ca să plece de lângă Harry, care, evident, nu-l mai voia în casă. Nu discutaseră nimic, desigur. Însă Edward, văzându-l pe Harry atât de necăjit și de nervos, se simțea jenat și vinovat din cauza celor întâmplate la Seegard. Dar acum, stând așa pe pat, cu scrisorile mototolite la picioare, i se părea o greșeală imensă că a venit singur aici, unde avea să moară sau să înnebunească, luptându-se noaptea cu o stafie care avea să încerce să-l tragă spre fereastră.

Și în sufletul lui era un talmeș-balmeș de jale și frică, pentru că n-avea încă nici un fel de veste despre Jesse. Ilona nu-i scrisese. Prin Londra nu găsise nici o urmă de-a lui, nu mai avea habar pe unde ar mai fi putut să caute, așa că și îndatorirea asta se apropia de sfârșit. Ar fi vrut totuși s-o găsească pe doamna Quaid, mediumul, fiind ferm convins că putea să-l ajute cumva, dar casa în care aceasta locuia parcă fusese pur și simplu ștearsă de pe hartă. Probabil se mutase și n-avea s-o mai găsească în veci. Sau poate că întâmplarea *aceea* fusese un vis, un spirit care i se arătase în vis? Mai mult de-atât, n-avea nici o posibilitate să dea de Brownie. Aproape că-și dorea ca fata să se fi întors în America și să se găsească cineva să-i spună și lui. La mama ei nu putea să meargă. Trimisese o scrisoare la Cambridge, la colegiul unde studia ea, dar nu primise răspuns. Trebuia să încerce să tragă concluzia că Brownie nu voia să-l mai vadă, că obținuse de la el ce avea nevoie și nu mai voia să-și urmeze impulsul de milă, poate acum considera că el nu-i capabil de tandrețe, din moment ce ea avusese parte de atât de puțină. Poate regreta că-și dezvăluise emoțiile. Iar el o părăsise atât de brusc, grosolan de-a binelea, fără măcar să-i ceară adresa. Poate crezuse că prezența ei îl făcuse prea mult să sufere. Se părea că acum nu mai are altceva *de făcut*, decât *să sufere*. Oare asta voise și Thomas? Oare chiar știa ce face sau încerca și el diverse trucuri, ca atunci când zgâlțâi o mașinărie stricată? La urma urmei, nu era Dumnezeu. Edward se hotărî să rămână aici o noapte, poate două și, dacă mai era în viață, să se mute în altă parte. Dar unde? Pe la prieteni nu putea merge, acum nu mai avea prieteni, îi era prea rușine. Avea să fie nevoit să umble să-și caute o cameră sau să meargă la un hotel ieftin. Avea să fie nevoit să treacă mereu pe-acasă ca să vadă dacă n-a primit vreo scrisoare de la Brownie sau de la Ilona, dar nu îndrăznea să creadă că aceste

mult dorite scrisori aveau să sosească vreodată. Începea să-și dea seama că, mai devreme sau mai târziu, va trebui să se întoarcă la Seegard. Uneori, în străfulgerări de speranță, îl vedea pe Jesse viu, la Seegard, unde fusese în tot acest timp, le vedea pe femei amuzate de ușurarea lui, iubitoare, întâmpinându-l cu bucurie, ca atunci când venise prima dată. Dar acum, gândindu-se la inevitabilitatea acestei călătorii, vedea întoarcerea la Seegard ca pe ceva înspăimântător, ca pe un asalt final în întuneric.

Cum stătea el așa pe pat, tremurând și încercând să plângă sau să se hotărască să facă ceva obișnuit, ca de exemplu să iasă să mănânce ceva, în cameră intră Stuart.

— Bună, Ed, te simți bine?

— Nu fi prost.

— De ce te-ai întors aici?

— Thomas mi-a sugerat asta.

— Aha. Înțeleg de ce.

— Eu nu. Și înnebunesc.

— Atunci am făcut bine că am venit.

— Ce face Harry? De fapt, și tu ai plecat de-acasă.

— E foarte morocănos. Am trecut pe la el.

— Îmi închipui că n-ați prea avut spor la conversație.

— Așa e. El mi-a spus că ești aici. Am dus floarea înapoi în camera ta.

— Care floare? A, mulțumesc.

— Mă îngrijorează Midge. E foarte afectată.

— De când crezi că durează povestea asta?

— La ce te referi?

— La domnul și doamna Bentley.

— Nu știu. Crezi că Thomas știe?

— Nu pot să cred că știe.

— De ce?

— *Ar face* ceva.

Rămaseră tăcuți o clipă, gândindu-se ce-ar putea face Thomas.

— Nu știu ce să zic, spuse Stuart. S-ar putea să aștepte.

— Să se termine? Nu. Of, la dracu, nu-mi pasă, mă simt așa de nenorocit, că-mi vine să mă sinucid.

Stuart se duse la geam, îl închise, mută scaunul în celălalt capăt al camerei și se așeză pe el.

— Nu așa. De fapt, n-am tendințe suicidale, mai bine aș avea, aș găsi și eu un sfârșit la toate. Doamne, ce nefericiți sunt toți, de ce nu poate lumea să fie fericită? Tu ești fericit? Da, bănuiesc că tu ești. De ce să nu fii? Tu ești *nevinovat*.

Stuart stătu o clipă pe gânduri, apoi îi răspunse:

— Cred că la un anumit nivel, foarte profund, sunt *oarecum* fericit, nu știu dacă-i cuvântul potrivit... Dar la alt nivel, sunt groaznic de necăjit.

— Necăjit! Doamne, aș vrea și eu să fiu necăjit!

Stuart se ridică, își scoase mantaua neagră și fularul cu însemnele fostului său colegiu, le aruncă pe podea și se așeză la loc. Purta un sacou din catifea reiată, de culoare închisă, de sub care ieșea un pic gulerul cămășii nu tocmai curate. Părul scurt, blond și ciufulit, îi stătea ridicat. Așa cum ședea pe scaun, cu picioarele depărtate și încălțate cu ghete, părea foarte robust, aproape monumental, în contrast cu silueta firavă și contorsionată a lui Edward. Acesta din urmă stătea cu capul între umeri, cu picioarele lipite, iar mâinile i se ridicau întruna ca să-și dea pletele brune pe spate și apoi se întorceau în poală, ca să se încleștеze și să se răsucească una pe cealaltă.

— Ed, aș vrea să treci pe la Midge, ea ține la tine.

— De-asta ai venit încoace?

— Nu tocmai. Dar ai putea s-o ajuți și...

— Și astfel să mă ajut pe mine, gândindu-mă în mod creator la altcineva. Știu. Nu funcționează, eu urăsc pe toată lumea. Mă rog, pe tine nu te urăsc, tu ești un fenomen. Doamne, ești fratele meu. Dar ce rost are să mă văd cu Midge? *Tu* te-ai întâlnit cu ea, ai trecut pe la ea cu un buchet de flori, să-ți exprimi compasiunea? Nu. N-are ea nevoie de mine. Eu sunt bolnav, n-am existență, toată substanța mea a fost făcută bucăți-bucățele,

sunt o zdreanță, o bucată de hârtie mototolită, un gunoi negru într-o rigolă, n-aș *exista* suficient încât Midge să mă *observe*.

— Dar acum exiști.

— Tu mă faci să exist. Și Thomas reușește. În rest, sunt numai o umbră smiorcăită. Oricum, ce-ai vrea să fac? Să-i abat atenția de la Harry, făcând-o să se îndrăgostească de mine?

— Crezi că s-ar putea întâmpla așa ceva? întrebă Stuart uluit.

— Midge e cam smucită. S-ar putea să-l urască pe Harry pentru povestea de la Seegard. Ar putea face orice. Chiar să-i mărturisească lui Thomas. Dar, nu știu, n-are nici un rost să mă duc la ea, am prea multă bătaie de cap cu ce-i în propriul meu suflet, cu chestiile astea, de exemplu...

Luă de jos mai multe scrisori de-ale doamnei Wilsden și le aruncă la picioarele lui Stuart. Acesta se uită la o scrisoare, apoi la încă una.

— Biata de ea, vai de capul ei, groaznic trebuie să mai sufere.

— Eram sigur c-o să spui asta! Dar cu mine cum rămâne?

— Vreau să spun că e înspăimântător să-ți concretizezi suferința în ură. Dar o să se vindece, o să-și schimbe perspectiva, o să sufere altfel. Pentru tine scrisorile astea nu contează, atâta timp cât o privești cu bunăvoință și nu-i întorci ura.

— Cum adică, nu contează?

— Păi, nu-ți aduc nici o informație nouă despre ce s-a întâmplat de fapt. Trebuie să te gândești la toată povestea în felul tău, nu într-al ei. Ea nu e vocea lui Dumnezeu, nici justiția. Nu te poate atinge, nu-ți poate face rău. E doar un om nefericit care reacționează într-un mod violent. Sigur că ești legat de ea, ești dator să te gândești la ea, să-ți fie milă, s-o ajuți dacă poți... Ești legat de ea pentru totdeauna. Dar asta nu înseamnă că ea e judecătorul tău. N-o urăști, nu-i așa?

Răspunsul lui Stuart mai mult îl zăpăci pe Edward și nu-l mulțumi.

— Nu, sigur că nu, dar... Ce spun scrisorile astea... e o amenințare, e un blestem...

— Nu te poate blestema, Ed. Nu există o asemenea putere. Tăișul distrugător e numai în mintea ta. Sau te gândești, poate, că o să apară în fața ta cu un pistol?

— Nu, nu cred. Dar și ura poate ucide. Poate să mă facă să mă urăsc pe mine însumi. Aș putea să am un accident, să mă calce un autobuz, fiindcă eu cred că așa ceva ar vrea ea să mi se-ntâmple și pentru că sunt de acord cu ea, aș putea să mă blestem singur.

Stuart se uită lung la el, încruntând din sprâncene.

— N-ar trebui să stai singur aici. E una dintre ideile strălucite ale lui Thomas, dar nici el n-are chiar totdeauna dreptate. El se gândește la lucruri într-un mod dramatic. Nu privi și tu toată povestea ca pe o piesă de teatru sau ca pe o ghicitoare. Nu există nici o ghicitoare.

— Ba da, există. Ghicitoarea mea. Proprie și personală.

— Întoarce-te cât mai curând, du-te acasă sau vino la mine. Mă rog, eu de fapt vreau să mă mut, am putea căuta ceva împreună. Ai suferit cu vârf și îndesat, ajunge, pleacă de-aici și odihnește-te, *calmează-te*, te zgândărești singur tot timpul, ai trecut prin toate...

— Ba nu... Încă nu... Poate niciodată...

Edward își dădu seama că Stuart nu știe de dispariția lui Jesse. Rezistă ispitei de a-i spune. *Asta* făcea parte din întreg... Trebuia să aibă legătură... cumva. O legătură... ca legătura lui eternă cu doamna Wilsden. Se gândi să-l întrebe pe Stuart dacă Jesse era cu Midge, dar întrebarea ar fi sunat aiurea, iar dacă Stuart l-ar fi văzut pe Jesse în Londra, i-ar fi spus deja. E adevărat că Midge negase că Jesse ar fi fost la ea, dar ar fi putut fi acolo în secret. Mai bine se ducea să se lămurească singur.

— S-ar putea să trec totuși pe la Midge.

— Bun, o să ai ceva de făcut.

— Dar *tu* ce faci, fiindcă tot veni vorba? Ți-ai făcut planuri de viitor?

— Nu tocmai. S-ar putea să fac un curs pentru profesori. Aș putea obține o bursă.

— Să predai mate la clasa a șasea? Ai ajunge rapid de unde-ai plecat.

— Nu, nu pentru asta. Aș avea de învățat o mulțime de lucruri noi...

— Ești scrântit!

Se auzi o bătaie ușoară în ușă.

— Intră, strigă Edward uluit și speriat.

Intră o fată. Fata era Brownie.

Băieții se uitară la ea. Edward își stăpâni un urlet de bucurie.

— Bună, îi spuse el. El e fratele meu, Stuart Cuno. Tocmai voia să plece.

Apoi, către Stuart:

— E o studentă... O cunoștință de-a mea... Betty... ăă...

Brownie făcu câțiva pași. Stuart o ocoli încetișor. Se uitară unul la altul, Stuart se înclină ușor și apoi ieși. Pașii lui grei se auziră coborând scara.

Brownie și Edward rămaseră ca două statui. Băiatul își stăpânise pornirea de a se repezi la ea strigând, iar acum nu știa ce să-i spună.

— Cum m-ai găsit? zise el în cele din urmă, făcând un gest vag de bun venit.

— M-am gândit că s-ar putea să fii aici.

— Ia loc, te rog, o invită el, întrebându-se în sinea lui de ce o fi crezut fata așa ceva.

Suntem la o mie de mile distanță, își zise el, toată apropierea, toată *dezinvoltura* s-au dus.

— De ce-ai spus că-s altcineva?

— Fiindcă n-aș putea suporta să se știe că ne cunoaștem.

Ideea că Stuart ar fi putut afla era intolerabilă. De ce? Pentru că Stuart *s-ar fi gândit* la asta, și-ar fi făcut speranțe, s-ar fi gândit la viitor. Dar

nimeni n-avea voie să facă așa ceva, nici măcar Edward. Miza era prea mare. Dacă o pierdea pe Brownie, dacă fata pleca, dacă îl respingea sau îl detesta, lucrurile astea nu trebuiau aflate. N-ar fi putut suporta ca, după toate cele întâmplate, lumea să știe și că el o cunoscuse pe Brownie și c-o pierduse. Lucrul ăsta, adăugat la toate celelalte deja știute, ar fi fost prea mult. Tot ce era în legătură cu Brownie, cu Jesse, trebuia să rămână secret, ținut sub lacăt.

— Dar de ce? se miră Brownie.

Se apropie de fereastră și se uită afară, dar n-o deschise.

— Știi ce cameră e asta?

— Da.

— Ai mai fost aici?

— Nu.

Brownie plecă de la geam și se așeză pe scaunul pe care stătuse Stuart. Își puse poșeta pe podea, lângă ea. Purta o fustă maro ecosez, o cămașă în dungi și o jachetă lălâie de lână. Își trase fusta puțin în jos și se înfășură în jachetă. Soarele era acoperit de nori și în cameră era frig. Edward se așeză înapoi pe pat.

— Doamne, Brownie, sunt nebun de bucurie că te văd, așa de mult mi-am dorit să te văd...

— Dar de ce nu vrei să știe și alții...?

Edward fu cât pe ce să spună „În caz că te pierd", dar vorbele astea sunau a înfumurare. Cum s-ar fi putut să n-o piardă? Sau, mai bine zis, cum putea să piardă ceva ce n-avusese niciodată?

— Nu vreau să înceapă bârfele, spuse în cele din urmă, faptul că ne cunoaștem e prea prețios pentru mine.

— Da, înțeleg. Deci acum locuiești aici? adăugă ea după o pauză.

Lui Edward îi veni gândul de coșmar că fata ar putea crede că pentru el era de la sine înțeleasă întoarcerea aici, că *nu-i păsa*. Așa că-i răspunse iute:

— Am simțit că trebuie să mă confrunt cu asta, că ar fi bine... Nu rămân mult... numai cât să... se bâlbâi el.

Brownie îl privea cu o față obosită, alungită și greoaie, cu buzele ofilite și subțiate. În jurul ochilor avea riduri și pete decolorate și arăta de parcă ar fi plâns. Părul îi era ceva mai scurt, cu conturul neregulat, probabil și-l tăiase singură, în grabă, cu foarfeca. Fața ei mare părea golașă și vulnerabilă, încordată, aproape urâtă, cu fruntea descoperită și proeminentă. Arăta ca o femeie deșteaptă, mai în vârstă, nepotrivită cu cineva ca Edward. Ochii ei căprui, aspri, îl priviră întrebător, apoi se uitară neconsolați în altă parte.

Edward simțea din nou sila aceea de a exista, acea oribilă irealitate sfâșiată în mii de fărâme despre care-i vorbise lui Stuart. O să plece, își zise el, și nici măcar n-am stat de vorbă ca lumea, de data asta o să plece pentru totdeauna.

— Brownie... Te rog, *te rog*...

— Știu. Îmi pare rău. Sunt în stare de șoc.

— Iartă-mă. Știu. Să vezi camera asta... Ai simțit și tu că trebuie s-o vezi. Nu mă pot abține să te strig. Of, dac-ai ști... Mi-e capul plin de coșmaruri, de păianjeni.

Brownie se uită la el cu o expresie îmblânzită:

— Păianjenii sunt niște animale drăguțe. Nu fac rău nimănui.

— Ai mei sunt veninoși.

— Știu. Făceam și eu conversație. Ai răbdare. Mama îți mai scrie?

— Da.

— În același fel?

— Da.

Doamne, își zise băiatul, nu trebuie să vadă scrisorile, ar putea să vrea să le citească, ce imagine de om ticălos am eu în scrisorile alea. Dar scrisorile nu se zăreau nicăieri, probabil le luase Stuart.

— Mama suferă îngrozitor. Nu mai e în toate mințile.

— Eu... Da... Îmi pare rău... Aș vrea să pot... Locuiești cu ea?

— Nu, stau la niște prieteni, cu Sarah Plowmain, la mama ei.

— A, Sarah...

Amintirea lui Sarah era dureroasă, supărătoare, iar ideea că Brownie era intimă cu Sarah, că discuta cu ea, era cumplit de dezgustătoare. Edward își aminti când trăsese cu ochiul pe fereastră și-o văzuse pe Sarah îngenuncheată în fața lui Brownie, consolând-o. Voia și el acum să îngenuncheze în fața lui Brownie, s-o consoleze și să fie consolat. Dar distanța părea de netrecut, gestul – imposibil.

— Știi, zise Brownie, într-un fel mama... nu suportă să mă vadă... pentru că eu trăiesc și Mark e mort... Întotdeauna l-a iubit pe el mai mult.

— Doamne sfinte!

Oare n-or să se *oprească* niciodată toate astea, gândi el, nu există un sfârșit al consecințelor?

— O să-i treacă, bineînțeles. Mă iubește cu adevărat. Dragostea o să reziste și ura o să treacă. Și pe tine o să înceteze să te urască. Nu fi... chinuit din cauza asta.

Cuvântul „chinuit" căzu peste creștetul lui Edward ca o ghilotină. Pe moment, nu fu în stare să spună nimic, doar dădea încet din cap, ca prostul, ca și cum ar fi făcut o observație tăcută. Se simțea ca un lepros, ca un om pe care ți-e imposibil să-l atingi din cauza nenorocirii lui, *îngălat* în nenorocire. Brownie nu putea să-i dea *viața* după care tânjea, la care spera. Ca un om în pericol iminent de moarte, simți că trebuie să facă ceva imediat, să facă un efort să se salveze. Se temea că fata poate în orice clipă să-i spună adio, iar el n-o să fie în stare s-o oprească. Trebuia măcar s-o facă să mai vorbească, să-i țină mintea prinsă de a lui ca o lipitoare binefăcătoare.

— Aș vrea să pot face ceva pentru mama ta, spuse el, dar evident că nu pot face nimic. Poate c-aș putea face ceva fără știrea ei, fără să afle

vreodată... Eh, astea-s prostii, nu-i așa? Trebuie să-mi pun problema să fac ceva pentru alții, adăugă el, gândindu-se pentru o clipă la Midge.

— Studiezi, citești?

— Nu.

— N-ar fi bine să te reapuci? Faci franceză, nu-i așa?

— Da... Ca Mark...

— Întoarce-te la lucru, e cel mai bine.

— Tu ce-ai făcut la Cambridge?

— Rusă. Scriu o teză despre Leskov.

— Ești o norocoasă că știi rusește.

— Ai putea să înveți și tu, nu e greu, e o limbă minunată.

După o tăcere goală, Brownie își ridică poșeta de pe podea.

— Ei, nu-ți mai bate capul cu mama...

Era un preludiu al plecării.

— Brownie, vino și așază-te lângă mine, aici. *Vino.*

Fata se așeză lângă el pe pat și stătură alături, stângaci, căutându-și mâinile și încercând să se privească în ochi. Apoi, cu o mișcare bruscă și agilă, Edward își ridică picioarele lungi pe pat și se lăsă pe spate, trăgând-o și pe fată după el. Pentru o clipă se temu de o împotrivire, dar nu se întâmplă nimic. Brownie dădu drumul poșetei și se întinse neîndemânatică pe pat, lipindu-se de el. Stăteau față în față, cu piepturile atingându-li-se, iar pantofii ei grei îi loveau băiatului gleznele. Edward se ridică o clipă, își scoase pantofii, apoi îi scoase și pe-ai ei. Fata stătea nemișcată și picioarele ei calde îl ajutară. Își îngropase pe jumătate obrajii în plapuma grea care acoperea patul. Edward se întinse la loc, îi mângâie părul și-o cuprinse de umeri. O destindere intensă și o dorință nesfârșit de dulce, alcătuită din ușurare sufletească, din adorație și recunoștință, începură să-i străbată trupul relaxat. Își lipi buzele de obrazul ei, n-o săruta, o atingea doar. Obrazul ei era fierbinte și ud.

— Brownie, te iubesc.

— Edward... Dragul meu Edward... bâigui ea.

— Am nevoie de tine, te iubesc, și tu ai nevoie de mine.

Brownie îl îndepărtă ușor, întorcându-și capul ca să-l privească; își văzură fețele dintr-odată uriașe, îmbujorate și transfigurate de emoție, pătate cu lacrimile ei.

— Da, avem nevoie unul de celălalt, dar e din cauza lui Mark.

— Suntem meniți unul altuia. Mă iubești și tu, spune-mi că mă iubești.

— Da, dar e din cauza lui Mark.

— E un miracol. Nu mă urăști, mă iubești.

— Da, dar...

— Ai spus de trei ori „dar". Nu mă ucide acum, după ce mi-ai spus că mă iubești. Iubește-mă și dă-mi viață. Ah, iubita mea, ah, bucuria mea, draga mea Brownie, vrei să fii soția mea?

— Ce cauți aici? se încruntă Elspeth Macran. N-are ea destule necazuri și fără să te mai bagi dumneata?

— Hai cu mine, Stuart, să stăm de vorbă, spuse Ursula Brightwalton.

— Scuzați-mă, voiam să vorbesc cu doamna Wilsden între patru ochi, zise Stuart. Pot veni altă dată.

Doamna Wilsden era așezată la o masă, în camera întunecoasă. Pe masă era un ceainic. Elspeth Macran ședea lângă ea. Ursula se ridicase când Stuart intrase, introdus de Sarah.

— De ce l-ai adus înăuntru? își întrebă Elspeth Macran fiica.

— Eu abia ce-am ajuns, făcu Sarah. Spunea că vrea s-o vadă pe doamna Wilsden. Nu știam că sunteți toate aici.

— Ești o proastă, zise Elspeth Macran. Și termină cu țigara aia.

— A intrat odată cu mine...

— Plec, spuse Stuart. Poate îmi permiteți să vin mâine.

— Nu, nu-ți permit să vii mâine, zise doamna Wilsden. Ai venit să-mi spui ceva, spune. *Voi* nu plecați, le ceru ea Ursulei și lui Elspeth.

— Sigur că nu, o liniști Elspeth.

— Ai venit ca ambasador? îl întrebă Ursula.

— Spune-i să stea jos.

— Stai jos, Stuart.

Stuart se așeză lângă ușă, lângă veioza care era singura sursă de lumină din cameră. La celălalt capăt, unde era masa, draperiile închise acopereau cerul palid al serii. Ursula se așeză la loc, de cealaltă parte a doamnei Wilsden. Sarah se ghemui pe podea, lângă cămin. Lumina veiozei făcea să strălucească părul blond al lui Stuart și-i bătea în ochi. Stătea și se uita stingherit la siluetele de lângă masă.

— Da, ca un fel de ambasador, răspunse el la întrebarea Ursulei, doar că nu știe nimeni că am

venit, nu mi-a cerut nimeni să vin, m-am gândit eu...

— Te-ai gândit pur și simplu să vii, zise Elspeth.

— Da. În legătură cu scrisorile.

— Ce scrisori? se miră Ursula.

— Doamna Wilsden i-a scris niște scrisori lui Edward...

— Ești bun să mi te adresezi mie? spuse doamna Wilsden.

— Iertați-mă. Firește... Sunt îngrijorat pentru Edward.

— Bietul Edward! făcu Elspeth.

— Voiam să vă spun... doamnă Wilsden... că fratele meu...

— Nu e fratele tău, se băgă iar Elspeth Macran.

— Că fratele meu suferă foarte mult. Are într-adevăr parte de o durere cumplită și continuă, e foarte nefericit, foarte vinovat...

— Suntem încântate să auzim treaba asta! făcu iar Elspeth.

— Sigur, nu vreau să scuz cele întâmplate...

— N-a fost nimic întâmplător, e opera lui, spuse doamna Wilsden.

— Voiam să vă spun doar două lucruri, spuse Stuart.

— Fii scurt, Stuart, îl rugă Ursula, folosește-ți mintea.

— Mai întâi, dacă vreți să știți că-i pare foarte rău și că suferă extrem de mult, aflați că e adevărat. În al doilea rând... voiam să vă rog... din suflet... să nu-i mai scrieți... scrisorile acelea...

— Ți-a arătat scrisorile? întrebă doamna Wilsden.

— Mda, mi-a arătat câteva...

— Deci le arată în stânga și-n dreapta ca să-i facă pe oameni să le fie *milă* de el! exclamă Elspeth.

— Ce spuneai în scrisori, Jenny? întrebă Ursula.

— Mi le-a arătat numai mie, preciză Stuart, și nu vrea milă, din cauza lor se simte cât v-ați dorit dumneavoastră de nenorocit. Mie mi s-a părut însă că... s-au spus destule... și mă gândeam că

poate... dacă-i scrieți... ați putea să-i spuneți ceva mai blând... de exemplu, că știți cât de rău îi pare. E pe marginea prăpastiei.

— Vrei să spui că s-ar putea sinucide? întrebă doamna Wilsden. Păi atunci, lasă-l să se sinucidă. De ce l-aș opri?

— Nu cred că vrea să se sinucidă, dar e aproape nebun de durere.

— Și de ce-ar trebui să-mi pese de durerea lui? O am pe-a mea...

— E tânăr...

— Și fiul meu era tânăr.

— Știu că e foarte greu pentru dumneavoastră să nu-l mai urâți, dar simt că ar fi bine să încercați... poate... pentru că...

— Ei nu, că ăsta-i sfârșitul lumii! se revoltă Elspeth. Nu crezi, Ursula? Mucosul ăsta a venit aici să-i țină predici lui Jennifer!

— Continuă, spuse doamna Wilsden.

— Nu vă face bine, urmă Stuart, să-i scrieți scrisorile acelea dure și acuzatoare... Știu că nu veți putea trece niciodată peste ceea ce s-a întâmplat...

— Stuart... făcu Ursula.

— Dar dacă ați putea încerca... să faceți un gest față de Edward... să-i arătați că știți că se simte atât de vinovat și că-i e rușine... un fel de gest de iertare... Orice, câteva rânduri, un bilețel, să zicem... Dacă ați putea face asta... l-ați putea ajuta să înțeleagă mai bine totul, *să vadă* totul corect... Și poate că ați reuși și dumneavoastră să fiți mai puțin extremă... Ați avea sentimente noi. Iertați-mă, nu mă exprim prea bine...

— Vrei să-l fac să nu se mai simtă vinovat, să simtă că nu contează, că a fost o greșeală lipsită de importanță?

— Nu, nu vreau să spun asta, n-ar putea în ruptul capului să simtă așa ceva. Numai că vinovăția autodistructivă, exasperantă și ura răzbunătoare sunt un fel de... boli inutile și infame... care distrug viața care ar trebui... să se întoarcă într-o formă

nouă, mai bună... la cei care au comis crime odioase sau cărora li s-a făcut mult rău.

— Infamia îi aparține, spuse doamna Wilsden. N-are decât să se înece în ea. Cum poți să vii aici, aici, *la mine*, și să te vaiți că fratele tău e nefericit? Vrei să-l ajut eu să viseze că nu s-a întâmplat nimic?

— Nu-mi pasă că e nefericit, spuse Stuart, adică îmi pasă, dar nu despre asta-i vorba. Vinovat o să se simtă toată viața, oricum, o să se simtă răspunzător, o să-și amintească în fiecare zi, veșnic. Nu vreau să viseze nimic, acum e într-un vis, un vis de vinovăție, de spaimă și de ură, pe care scrisorile dumneavoastră îl perpetuează, aș vrea să se trezească și să privească totul așa cum e în realitate, și dacă i-ați arăta fie și un strop de bunătate, ar fi pentru el ca un șoc electric, ar vedea lumea din nou, ar fi în stare să trăiască în ea și să se recompună. Așa cum e acum, trăiește într-o fantezie.

— Încrezut pedant și scârbos, făcu Elspeth. Am auzit despre tine că pretinzi că ai renunțat la sex și că faci întruna pe sfântul. Nu-ți dai seama ce șarlatan ești? Ție de fapt îți plac cruzimea și puterea... Cruzime e ceea ce-i faci tu prietenei noastre. Cară-te de-aici.

Stuart nu se mișcă. O urmărea concentrat pe doamna Wilsden.

— Vă rog să mă iertați că am venit și v-am vorbit în felul ăsta...

— Îmi supraestimezi puterea de a le administra șocuri electrice asasinilor, spuse doamna Wilsden. Vindea droguri.

— N-a vândut niciodată droguri! protestă Stuart. Dar, de fapt, nu era sigur.

— Nu vreau să discut cu dumneata, zise doamna Wilsden. Ești o persoană odioasă și detestabilă. Nu poți decât să faci rău și îmi pare rău pentru oamenii peste care vei avea putere în viața dumitale. Ai venit aici să intimidezi o femeie. Ei bine, n-ai reușit. Vrei să-l „iert" pe băiatul ăla, pe omul ăla. Nu pot să vreau să iert.

— Nu înțeleg de ce nu puteți, insistă Stuart.

— Mi-a făcut un rău imens, mi-a distrus viața și bucuria și-a făcut-o intenționat. Sunt surprinsă că îndrăznești să vii aici și să mă torturezi pronunțându-i numele. Ești mai mult decât impertinent, ești sadic și crud, așa cum spunea Elspeth. Acum te rog să pleci din casa mea.

— Îmi pare rău, spuse Stuart. Eu am avut intenții bune.

Se ridică, răsturnând veioza.

Sarah sări și aprinse lustra. Acum părea aproape întuneric afară. Cele trei femei stăteau aliniate ca niște magistrați, Elspeth Macran, pe care ochelarii cu lentile groase ce se sprijineau de nasul lung o făceau să semene cu o pasăre cu ochi uriași, Ursula, cu o ținută îngrijită, aproape ca o uniformă, cu ochii ei strălucitori și curioși, și doamna Wilsden, arătând mai tânără decât celelalte două, cu fruntea înaltă, trasă la față și cu o coamă de păr castaniu încâlcit.

Sarah deschise ușa și Stuart trecu în vestibul, oprindu-se încurcat. Fata deschise larg ușa casei, dezvăluind privirii o seară neașteptat de luminoasă. Stuart coborî împleticindu-se trei trepte și porni cu pași mari pe trotuar. După câteva clipe își dădu seama că lângă el alerga cineva, care aducea cu un băiețel zdrențăros. Era Sarah, în blugi și tricou, cu părul scurt, cu o expresie dușmănoasă pe fețișoara ei negricioasă, de țigancă. Îl apucă de mâneca sacoului și băiatul se opri.

— Cum *ai putut* să vii s-o chinui pe biata femeie?

— Îmi pare rău, răspunse Stuart. Voiam s-o conving să nu mai scrie acele scrisori. Nu-i fac bine nici ei, nici lui Edward.

— Doamne, cât de prost poți fi. Uite, spune-i lui Edward s-o lase-n pace pe Brownie Wilsden. Se vede cu ea. Ce mama dracului crede el că vrea să facă? Nu i-am spus doamnei Wilsden. Dacă ar mai afla și *asta*, *ar muri* de furie. Cum poți să fii așa de insensibil, cum poate el să fie așa de javră?

Nu poate decât să-i facă rău lui Brownie, e groaznic de nefericită, maică-sa e pornită împotriva ei, o s-o nenorocească și mai tare, o s-o scoată din minți. Și mai spune-i din partea mea...

— Da, făcu Stuart cu o privire serioasă.

— Of, las-o baltă. Îmi pare bine că se simte vinovat din cauza lui Mark. Dar cu mine cum rămâne? Din cauza mea de ce nu se simte vinovat? Și eu mă gândesc la noaptea aceea. A plecat, i-am scris și nu mi-a răspuns. E un criminal nenorocit. Spune-i c-o să-l urăsc câte zile o să am. Spune-i să se care și să-și poarte singur de grijă. Nimeni n-a fost niciodată bun cu mine, copilăria mea a fost un adevărat pustiu, nu-mi găsesc locul nicăieri, mereu sunt altfel decât ceilalți, nu exist cu adevărat, nimănui nu-i pasă de mine. Toți sunt niște animale de pradă, fiecare pentru sine. Voiam mai demult să te cunosc, fiindcă păreai diferit, păreai ieșit din comun. M-am încurcat cu Edward pentru tine. Dar ești groaznic, ești așa de grosolan și de plin de tine, ai să faci numai rău pe lumea asta și dă-mi voie să-ți spun ceva: femeile or să te deteste întotdeauna, or să te ghicească și-or să te urască. Spune-i lui Edward să nu se mai bage... A, precis crezi că-s geloasă...

— Nu cred... se apără Stuart.

— Dar doamna Wilsden o să moară dacă află fie și numai că a cunoscut-o pe Brownie. Nu poate și el să facă măcar un lucru ca lumea? Tu ce religie ai?

— Nici una în mod exact, spuse Stuart.

— Ori ești credincios, ori nu ești. Tu nu crezi în nimic. Înseamnă că tu crezi în tine însuți. Ai vreo cicatrice pe corp?

— Nu...

— Te-am visat o dată. Dar asta a fost mai demult, când credeam că ești un tip de treabă. Ce escroc! Adio pentru totdeauna. Spune-i lui Edward... Of, las-o baltă... Căca-m-aș pe toate.

Sarah dădu drumul manșetei lui, de care stătuse până atunci atârnată, și o tuli înapoi. Picioarele ei

mici, care-i ieșeau din blugii strâmți, erau goale și pline de praf. Ajunse în fața casei și dispăru înăuntru. Ușa se trânti în urma ei. Stuart își continuă drumul.

Câteva minute mai târziu, pe lângă el trecu încet o mașină care se opri ceva mai în față. Ursula se întinse și deschise portiera din stânga. Stuart urcă.

— Să te duc acasă, la Harry?

— Nu, nu mai stau acolo.

— Atunci, unde?

— Zău, nu e nevoie să mă duci cu mașina...

— *Unde*?

Îi dădu adresa și porniră.

— Ce face Edward?

— Rău.

— Am aflat de la Elspeth că a fost pe la casa ei de vacanță, stătea la familia Baltram. Thomas l-a trimis acolo, sunt convinsă. Îmi închipui ce bine i-a făcut! Se zice că bătrânul e pe moarte din cauză că n-are parte de îngrijire medicală.

Stuart nu spuse nimic. Nu voia să fie nevoit să-i spună Ursulei despre propria lui vizită la Seegard, în legătură cu care se simțea cam încurcat, ba chiar jenat.

— O să merg să-l văd pe Edward și-o să-l trec iar pe medicamente. Pun pariu că pe celelalte le-a pierdut sau le-a aruncat. Cred că *el* stă la Harry.

— Nu, răspunse Stuart, stă în fosta lui cameră, unde s-a întâmplat nenorocirea.

— Și *asta*-i tot ideea lui Thomas? Poartă sută la sută amprenta lui.

— Așa cred. Mi-a spus Harry când am trecut pe-acolo.

— Te-ai certat cu Harry?

— Nu.

— Toată lumea se poartă ciudat zilele astea. Eu sunt singura persoană cu mintea întreagă. Am fost la o conferință în California. Credeam că *acolo* e toată lumea nebună. Dar dacă vă scap o clipă din ochi... Tu ce mai faci? Mai ai vești de la Giles? I-a spus Willy să-ți scrie.

— Da, mi-a scris o scrisoare minunată.

— Căreia nu i-ai dat nici o atenție. Dar *cum* te mai simți?

— Bine...

— Dă-mi voie să-ți dau un sfat, tinere Stuart. Nu mai *aştepta*, nu mai sta degeaba, gândindu-te să faci bine și cam care-ar fi cea mai potrivită cale de a face binele ăsta, du-te și fă ceva. Fii voluntar pentru oamenii necăjiți. Ți-aș putea da câteva sugestii. Acum n-am timp, dar te rog să mă suni.

— Da. Mulțumesc, Ursula. Mă tem că azi am cam făcut-o de oaie.

— Crezi în tacticile șoc, sunt convinsă.

— Îmi pare rău...

— A, nu e cazul, ai făcut un lucru original, cine știe, până acum toată lumea a umblat în jurul ei în vârful picioarelor, s-ar putea să-i facă bine o schimbare. Cum poți ști ce să faci cu o asemenea suferință? Mintea omenească e o uriașă taină. Numai oameni ca Thomas își închipuie c-o înțeleg și, Doamne, cât sunt de periculoși. Numai întâmplarea face că Thomas n-a omorât pe nimeni până în prezent. A pus pur și simplu stăpânire pe fantezia lui Edward! Și asta numește el terapie. Și cu șarlatanul ăla de Blinnet e la fel. Thomas e fascinat de visele altora, și-a pierdut complet simțul realității. Totuși, observ că-și cam pierde capacitatea de pătrundere, își pierde încrederea în sine, iar asta e vital. Oamenii ăștia nu funcționează decât când au încredere totală în ei înșiși, ca în Dumnezeu. Poți să-mi dai adresa lui Edward?

După ce Ursula îl lăsă acasă, Stuart rămase o vreme pe trotuar, gândindu-se să meargă la cafeneaua unde își lua uneori cina. I-ar fi prins bine o plimbare. Era supărat, obosit și flămând. Se hotărî să rămână mai bine acasă și să-și gătească singur ceva pe aragaz. Acolo putea sta liniștit. Îi păruse bine c-o întâlnise pe Ursula, dar n-avea nici un chef „să stea cum trebuie de vorbă“ cu ea,

așa cum îi sugerase femeia. Începu să urce scara, încântat de perspectiva singurătății. Dar problemele nu i se sfârșiseră pe ziua aceea.

Ușa camerei lui era deschisă. Intră și, în lumina îmblânzită a amurgului, văzu pe cineva stând în mijlocul camerei, un bărbat, ba nu, un băiat. Era Meredith.

— Hei, te-aștept *de un secol*!

— Iartă-mă, am fost plecat...

— Am observat c-ai fost plecat! Am fost pe la tatăl tău pe-acasă. N-a fost încântat că mă vede. Mi-a dat adresa ta și mi-a trântit ușa-n nas.

— Îmi pare bine că te văd. Te-aș servi cu ceva de mâncare, dar... Ce e?

— Ce să fie?

— De ce-ai venit? Numai ca să mă vezi? Sper că nu s-a întâmplat nimic rău.

— Sigur că n-am venit numai ca să te văd. Nu așa funcționează lucrurile între noi doi. Noi nu ne facem vizite neanunțate, noi ne dăm întâlniri. Nu ne întâlnim acasă la unul dintre noi, ci în locuri publice misterioase, unde avem ce învăța, ca British Museum sau National Gallery.

— Vrei niște coca-cola?

— Nu. Sunt foarte supărat.

Stuart se așeză pe pat. Meredith rămase în picioare, uitându-se pe geam.

— Și de ce ești supărat?

— Din cauza ta.

— Îmi pare rău să aud asta...

— Și a maică-mii. Îți amintești că ți-am spus că are un amant și tu mi-ai zis că-i imposibil. Ei bine, nu e imposibil, iar amantul e taică-tău. Știai?

— Da.

— Deci m-ai mințit.

— Atunci nu știam. Am aflat mai târziu. Tatăl tău știe?

— Nu cred. El trăiește în lumea lui. El și cu domnul Blinnet stau împreună pe un nor și cântă la harpă. Dar nu asta-i problema, adică nu taică-tău. Ci tu.

— Cum adică eu?

— Mama e supărată pe tine și nu știu de ce. De ce?

— Cred că-i supărată fiindcă am aflat de ea și de tata. Am aflat întâmplător.

— Dar ce i-ai făcut, că parcă i-ai fi făcut farmece?

— Dar ce ți-a spus?

— Tot felul de chestii. Oricum o dădeai, era numai vina ta. De parcă *tu* ai fi sedus-o. N-am priceput nimic.

— Dar... De ce-a vorbit cu tine?

— Eu am deschis discuția. Probabil că nu trebuia. Dar *mă durea* așa de tare, mi se înfipsese în minte, nu mai suportam. Cred că voiam să-mi spună că nu-i adevărat, chiar dacă era. Era iadul pe pământ, de fapt chiar este iadul pe pământ. Aveai dreptate, e imposibil, numai că imposibilul e posibil. Nici nu visam că ea... E incredibil... și groaznic. Mă simt rupt de ea... și de tata, fiindcă nu știa nimic...

— Și ce i-ai spus?

— I-am spus că știu și că e înfiorător. Și după aia am simțit că i-am făcut ceva groaznic propriei mele mame. Era așa de nenorocită și parcă... strivită, al naibii aș mai fi vrut să-mi fi ținut gura. Și după aia a început să vorbească ca o apucată... Încremenisem de spaimă... Parcă înnebunise... Și mi-a interzis să te mai văd în viața mea...

— A făcut ea asta?

— Da, dar asta încă nu-i nimic, îmi mai interzisese și altă dată, dar i-am spus să lase prostiile și n-a mai insistat. Dar de data asta vorbea de tine ca și cum erai foarte important, ca și cum se afla în puterile tale. Doar nu i-ai făcut pase sau mai știu eu ce?

— Nu, răspunse Stuart. Meredith, calmează-te, te rog. I-am sugerat doar să-i spună tatălui tău și să termine cu al meu...

— Atâta tot! Dar îl iubește, nu-i așa? Sau pe tine te iubește, nu știu. Poate că amândoi sunteți îndrăgostiți de ea.

— Meredith, termină. Știi foarte bine că n-aș...

— De unde să știu? Eu nu știu de fapt nimic despre tine. Câteodată simt că nu funcționezi la fel ca alții. Ești un tip teribil de ciudat. Ești ambiguu, sau ambivalent, cum spunea cineva. Mama spunea că ești un pic sărit, asta mai demult. De fapt toată lumea spune asta. Mama m-a avertizat. A zis că o să iasă ceva urât din asta. M-ai făcut să fiu dependent de tine, mi-ai denaturat sentimentele, vrei să mă domini. Am mai crescut și eu, am început să înțeleg. Nu mai trebuie să te văd, nu mai vreau să te văd, ți-am picat cu tronc...

— Ține-ți gura, se supără Stuart. Nici tu nu crezi tâmpeniile astea. Nu i-am făcut mamei tale nimic, i-am spus doar părerea mea. Ea m-a întrebat ce cred și eu i-am spus.

— A venit ea la tine.

— Da, altfel n-aș fi spus nimic. Și în nici un caz n-am de gând să-i spun tatălui tău. Nu pot decât să sper și să cred că toată povestea asta cu înșelatul o să se termine curând. Și tu nu mi-ai picat cu tronc, ci te iubesc. Ești destul de mare ca să înțelegi termenii ăștia. Meredith, nu-i nimic rău în asta. Nu-i lăsa pe alții...

— Ea crede că te-ai îndrăgostit de mine. Știu eu cum sunt chestiile astea.

— Nu fi în halul ăsta de tolomac. Suntem niște indivizi liberi, nu cazuri de una și de alta. Ne cunoaștem de multă vreme și am avut tot timpul încredere unul în celălalt, știi că nu sunt...

— Nu te mai vreau, s-a dus naibii totul, e un coșmar, și e vina ta.

— Îmi pare foarte rău pentru mama ta...

— A venit la tine, te urăsc...

— Lasă isteriile, nu mai țipa!

— M-ai făcut să mă atașez de tine, ai vrut să mă controlezi...

— Poate c-am vrut să te influențez, dar...

— Nu vreau să te mai văd *în vecii vecilor*!

— Meredith, *stai*...

Din ochii lui Meredith țâșni șuvoaie de lacrimi. Se repezi la ușă. Stuart încercă să-l oprească, îl apucă de mijloc, apoi îl înhăță de pulpana hainei, dar băiatul se zbătu și fugi. Stuart alergă după el până în stradă, dar Meredith, iute de picior, dispărea deja în întunericul care se lăsa. Stuart mai fugi o bucată după el, dar renunță. Se întoarse încet spre casă, urcă în camera lui și închise ușa. Se așeză pe jos, cu spatele sprijinit de pat și rămase așa, în timp ce camera se întuneca.

— Nu se poate să fie totul făcut fărâme de vrăjitoarea aia de la Seegard sau pentru că Jesse te-a sărutat și te-a expediat, te-a trimis pe o tangentă, după cum spuneai, adică ai avut o nebunie trecătoare! Bun, pot să-mi imaginez că ți s-a părut deodată că te-ai îndrăgostit *de el*, ziceai c-o să te gândești la el toată viața, și că ești geloasă pe Chloe, și...

— *Nu*-i asta, *ți-am spus*...

— *Asta*-i șocul, asta te-a dezechilibrat, dar ai să-ți revii...

— N-are de-a face cu Jesse sau... N-are de-a face cu nimic...

— Imposibil, ripostă Harry. Toate au de-a face cu ceva. Ce nu pot eu să cred și n-am să cred niciodată este că tu poți măcar *să-ți închipui* că ești îndrăgostită de Stuart. Asta *nu*.

Se aflau acasă la Midge, nu sus, în camera „lor", ci în salonul cel înflorat. De Thomas n-aveau grijă, era plecat la clinică și avea să rămână toată ziua acolo. Stăteau față în față, la vreun metru distanță, și pe chipurile lor triste se citea oroarea adevărului celui nou, de parcă un vânt puternic le biciuise și le despuiase. Se uitau în gol, tulburați, mușcându-și buzele și cutremurându-se din când în când. Midge n-avea nici un fel de machiaj, în afară de o umbră de pudră pe vârful nasului. Harry purta un papion roșu închis și sacoul lui negru de piele, care, după cum îi spusese Midge odată, îl făcea să pară tânăr și nesăbuit.

— Nu se poate să-l iubești, spuse Harry, nu-i posibil, nu pot să cred. Ce înseamnă că-l iubești, în ce constă iubirea asta, vrei să te culci cu el?

— Nu știu... Bănuiesc că da...

— Dacă nu știi, ci doar bănuiești, înseamnă că nu ești îndrăgostită.

— Nu e ceva obișnuit, că pur și simplu vreau să fac dragoste...

— Să vrei să faci dragoste nu e ceva obișnuit, nu e obișnuit să vrei să faci dragoste așa cum vrem *noi*.

— E așa de departe, e ciudat, nu-mi pot imagina... Vreau să fiu cu el, să-l ating, să vorbesc cu el, să fiu... cu toată intensitatea... cu el.

— Midge, tu îți dai seama ce spui? Știi *despre cine* și *cu cine* vorbești? Nu cred că e o farsă urâtă, făcută ca să mă rănești, dar exact asta pare.

— *Trebuie* să înțelegi că vorbesc serios, spuse Midge. N-am ce face dacă te rănesc spunându-ți adevărul. Îmi tot spuneai că ocolesc faptele și nu vreau să vorbesc deschis. Ei bine, tocmai faptul că acum vorbesc deschis dovedește cât sunt de serioasă. Numai o situație extremă mă poate face să mă port așa.

— Sau un scurtcircuit mental. Cred că ești pur și simplu nebună, greutățile prin care a trecut dragostea noastră te-au înnebunit. Mai bine i-ai cere Ursulei niște pastile! O să-ți treacă. Numai nu mă înnebuni și pe mine între timp. Ai inventat lucrul care mă poate răni cel mai rău pe lumea asta.

— Nu l-am inventat.

— Gândește-te *cine* este persoana pentru care pretinzi că ai făcut o fixație.

— Cine? Aa... Fiul tău... Da...

— Uitaseși? Sau crezi că n-are importanță?

— Da... dar... Pentru mine nu e fiul nimănui, e pur și simplu el însuși.

— Te-ai prostit? *Eu* exist, uite-mă, sunt *aici*. Ne iubim de doi ani, am fost fericiți, ne-am fost întru totul fideli și devotați în tot acest timp, vrem să ne căsătorim...

— Mă simt așa de schimbată...

— Midge, vrei să dau în tine? Am investit o lume întreagă în asta. Ne-am iubit, am fost sinceri, tandri, pasionali. N-am privit legătura noastră ca pe o aventură întâmplătoare. N-am dreptate?

— Ba da, dar s-a întâmplat ceva...

— Eu tot cred că Jesse e de vină. Povestea cu Stuart e un produs secundar, e un *șoc*, asta e, un

șoc. Eu am crezut chiar că poate fi un lucru bun să-l întâlnești pe Jesse așa, chiar și grozăvia faptului că am dat peste Stuart și Edward acolo, am crezut c-o să te *provoace* să-i spui lui Thomas. Dacă măcar mă lăsai să-i spun în ziua aceea, când ai început să vorbești despre Stuart! Dacă aș fi avut eu destul curaj să te las singură în apartament și să mă duc glonț la Thomas să-i spun tot, cu sau fără acordul tău! Te-am lăsat tot timpul să mă conduci pentru că te iubesc. Doamne, ce laș am fost, m-ai transformat într-un om laș. Dacă i-aș fi spus *atunci* lui Thomas, n-ai mai fi dezvoltat acum toată povestea asta cu Stuart.

— Ba nu, eram deja îndrăgostită de Stuart, numai că nu-ți spusesem, s-a întâmplat în mașină, când stătea în spatele nostru. El *m-a făcut* să mă îndrăgostesc de el.

— Vrei să spui că intenționat... Spuneai că n-a încercat să...

— Nu, n-a fost nimic intenționat, n-a încercat nimic, a fost doar *ființa* lui, ca un fel de radiație...

— Hai că acum devenim și mistici. Mă superi, Doamne, cât mă superi, cum nu m-ai mai supărat niciodată. Distrugi totul sub ochii mei, dragostea noastră perfectă, te montezi să mă urăști, mă faci și pe mine să te urăsc. Parcă-i ceva mecanic. Îmi vine să te omor.

— Harry, îmi pare îngrozitor de rău. Nu mă crezi că și eu sunt nenorocită?

— Pe el sigur am să-l omor.

— Sunt foarte curajoasă, sunt atât de curajoasă datorită lui. El m-a făcut să-mi dau seama cât de josnic era totul, cât de mârșav, să-l mint pe Thomas, să te mint pe tine...

— Vrei să spui că n-ai avut niciodată de gând să te măriți cu mine!

— Nu vreau să spun asta...

— Ești într-o transă masochistă. E o stare pe care ar putea-o explica Thomas. Te-ai simțit vinovată în ăștia doi ani și acum faptul că Stuart a aflat ți-a cristalizat vina într-o criză psihopatică de

autoumilire. În regulă, simte-te vinovată dacă-ți face plăcere, numai nu-i mai spune dragoste pentru Stuart. El a provocat-o. Nu-i nevoie să fie tot el obiectul dragostei!

— Dar așa e, spuse Midge, palidă și trasă la față, marcată de efortul acestor explicații pe care le relua de ceva vreme. Faptul că e așa de diferit, așa de aparte și de integru și nu se împotmolește în obiecte, a fost mai presus de puterile mele, el, ca atare, a fost o revelație pentru mine... Nu ceea ce spunea sau voia... Pur și simplu *el*, ca și cum el *era* adevărul...

— Ca Iisus Hristos. Îmi vine să vomit. Nu poți să-l vezi așa cum e în realitate, fricos, afectat, grandoman, plin de sine, anormal de nevrotic?

— Îl iubesc, spuse Midge.

— Și pe mine nu mă mai iubești?

— Harry, nu știu. E altceva, trebuie să fie altceva, pentru că totul s-a schimbat. Mă simt ruptă de tine. Cred că ai observat asta când eram în apartament.

— Am observat, dar am crezut că e ceva temporar. Și cred în continuare că e ceva temporar. N-are cum fi altfel. Ne-am încercat, ne-am testat de-atâtea ori unul pe celălalt, ne-am *dobândit* unul pe celălalt... Sau ai de gând să te măriți cu el?

— Nu se pune problema. Nu se pune problema de nimic, ți-am spus că mă respinge.

— Deci nu ești nebună? Ce-ai de gând să faci cu această așa-zisă dragoste? Să iubești în van toată viața?

— Sper că, mai târziu, o să-mi dea voie să muncesc împreună cu el, să-l ajut în munca lui... de a ajuta oamenii...

— Midge, ești penibilă! Nu pot să te iau în serios.

— Trebuie să mă iei în serios, nu mai suntem cum eram...

— Nu te mai recunosc. Cine vorbește prin tine?

— Îmi pare bine că spui asta. Simt că m-am schimbat, am încredere, siguranță. Pot să spun adevărul. Mereu mi-a fost frică să spun ce gândesc,

am evitat întrebările directe, mereu m-am ascuns după jumătăți de adevăr. Toate minciunile alea nesfârșite se cuibăriseră în mine, așa că nu mai puteam vorbi cu nimeni ca lumea, ca și cum nu mai aveam un limbaj al sincerității... Mă transformasem într-o marionetă, în ceva ireal, *amândoi* eram ireali, de multe ori am simțit asta.

— N-ai simțit niciodată așa ceva. Noi suntem realitatea lumii, orice altceva e simplă aparență. Midge, noi ne iubim, ne-am spus-o de-o mie de ori, sincer și la modul realist. Nu deforma trecutul. Dragostea noastră e eternă.

— Așa părea. N-am crezut niciodată că se poate întâmpla ceva așa de repede. Acum simt un soi de ușurare. Deși mă simt și eu groaznic.

— Dar totul e *fals*, nu pricepi, chestia asta cu Stuart e teatru, e visare, e o visare fantezistă și primejdioasă, Stuart e un nimic, un simulacru, un cadavru, cum spunea Jesse, e moartea însăși. Recunoști că te respinge. Dacă mă părăsești acum, o să fii moartă pentru tot restul zilelor tale. O să te târăști înapoi la Thomas. O să fii ciuca batjocurii și disprețului. N-ai mândrie? Vrei să mori?

— Da, cred că da, adică nu-mi pasă...

— Niciodată nu mi-am închipuit c-o să te văd ca pe un clovn mincinos și sentimental, fără coloană vertebrală, fricos, *prost*, ești *proastă*... Mă-ntreb ce-ar scoate Thomas din noua ta viață interioară?

— Cred că, dacă Thomas știa, ne-ar fi ucis dragostea într-o clipită.

— Deci m-ai înșelat?

— Nu. De fapt m-am înșelat pe mine însămi. Mi-a fost frică să-i spun.

— Fiindcă credeai că, dacă-i mărturisești și el te iartă, o să-ți dai seama că de fapt îl iubești... Asta e? Eu credeam dimpotrivă... Că dacă Thomas află, relația voastră o să fie iremediabil ruptă, o să se spargă. Dacă afla, erai a mea într-o clipă. La naiba, de ce folosesc trecutul, asta cred și acum. Când o să afle, o să fii a mea.

— Atunci, de ce nu i-ai spus?

— Nu mă face să turbez! Fiindcă n-ai vrut tu să-i spun!

— Cred că ți-e frică de Thomas. Amândurora ne e.

Harry își lăsă capul în jos, până aproape își atinse genunchii, gâfâind și gemând. Apoi îi spuse, cu o privire încărcată de furie:

— Ei, *acum* o să-i spui? Sau să-i spun eu? Poate că e mai bine să-i spui tu. Tu poți să-i explici și treaba cu Stuart, care pentru mine rămâne o necunoscută. Sau o să-i spui despre Stuart și despre noi nu? Sau invers?

— Acum o să trebuiască să-i spun tot.

— Ah, Doamne. Poate ar fi mai bine să nu-i spui încă, dă-ne timp să aranjăm întâi problema noastră, dă-ți ție timp *să-ți revii*. Când relația noastră o să fie perfect refăcută, îi spunem.

— Să nu ne zăpăcim...

— Asta-i cea mai nostimă vorbă a ta pe ziua de azi.

— *Îți este* frică de el.

— Adevărul este că nici unul din noi n-are nici cea mai vagă idee cum o să reacționeze Thomas.

— Pentru el e revoltător. La urma urmei, ești cel mai bun prieten al lui...

— Te-ai gândit în sfârșit la asta, naiba să te ia? Nu ești singura care se simte vinovată! Te iubesc prea mult ca să te deranjez cu remușcările mele, le rumeg de unul singur.

— Harry, ai fost bun cu mine...

— Da, așa *mă tem*, așa că poate-i mai bine să trecem deocamdată peste asta și să punem toate mizeriile în ordine mai târziu. Oricum, nu văd ce-ar putea Thomas să-mi facă, să mă preschimbe într-o broască râioasă. Nu văd ce-ar putea să-mi facă oricine dacă te pierd, Midge, că nu mai fac două parale... Am să mă înec.

În fața ochilor îi apăru barca goală și liniștită, plutind singură, încet și, totuși, prea repede.

— Ei, reluă el, când îi spui... Astăzi, diseară?

— Așa... Așa cred...

— Nu ești în stare să-l înfrunți. Am să-i spun eu.

— Nu...

— Dar dacă vrea să divorțeze? Vrei să te aștept?

— Nu, nu pot...

— Bineînțeles c-o să te aștept. Când o să izbucnească furtuna, o să alergi la mine, după ce-ai să-i spui lui Thomas, totul o să fie distrus, în afară de legătura ta cu mine. O să iasă totul bine, Midge, hai să mergem împreună la el.

— Nu...

— Draga mea, sufletul meu, te iubesc și mă iubești, dragostea noastră n-o poți desface, ne aparținem întru totul unul celuilalt până la sfârșitul lumii, am pus dragostea noastră la încercare și e adevărată, e puternică, e bună. Acum îmi dau seama, Stuart *îl reprezintă* pur și simplu pe Thomas, din cauza asta ești așa de tulburată, anticipezi șocul confruntării cu Thomas, îl derulezi dinainte... Deci, nu-ți dai seama, când o să se producă, adevăratul șoc o să fie *atenuat*. Nu-i așa că am dreptate? Te rog, nu mai fi nebună, fii din nou Midge cea veche, vezi, sunt eu, Harry, marea ta iubire. Nu mă dezamăgi, nu mă ucide. Ai să-ți revii, șocul e de vină, încordarea, e o dereglare, ești bolnavă, nu ești tu însăți, trăiești într-un vis. *Trezește-te*.

Harry se ridică și se apropie de ea. O trase în sus, înșfăcând-o de umerii rochiei. O zgâlțâi violent, apoi o aruncă înapoi în fotoliul în care stătuse. Capul femeii se lovi cu zgomot de spătarul fotoliului.

Midge își duse mâna la cap, privindu-l uluită, și ochii i se umplură de lacrimi.

— Dacă nu l-ai fi luat în mașină, aș fi mers cu tine în apartament... Dar acuma-i prea târziu.

Pe hol se auzi un zgomot. Harry se îndepărtă, iar Midge se ridică, aranjându-și rochia și ștergându-și ochii. Cineva bătu la ușa salonului. Înainte ca Midge să ajungă la ușă, aceasta se deschise și intră un bărbat chel, în care nu-l recunoscură imediat pe Willy Brightwalton: sfătuit de un american înțelept, acesta renunțase să-și mai pieptene șuvița

de păr peste creștet, o tunsese și se împăcase cu ideea cheliei. Era bronzat și mai slăbise.

— Ei, Willy, bine ai venit acasă! strigă Midge.

Willy se apropie, o sărută pe obraz și puse pe o masă sacoșa pe care o avea în mână.

— Bună, Midge dragă, sper că nu te superi, speram să te găsesc singură, adică să te găsesc la ora asta din dimineață. Am găsit ușa deschisă și am intrat. Bună, Harry, voiam să trec și pe la tine, chiar că sunt norocos. Ieri m-am întors, mă simt tare ciudat, ceasul meu interior arată cam miezul nopții. Am venit fără escală de la San Francisco, m-am uitat toată noaptea la un film, n-am ațipit o clipă. Ursula mi-a zis să stau toată ziua în pat, dar mă simțeam prea plin de energie, n-aveam stare...

— Îți pare bine că te-ai întors? îl întrebă Harry.

— Păi, da *și* nu. M-am distrat fantastic în California, Giles m-a plimbat pe toată coasta, și-am văzut balene, balene mari, cenușii, migratoare, destul de aproape de țărm, și foci, și vidre de mare, v-ar fi plăcut și vouă, și-am fost și-n Mexic, și-am văzut Marele Canion și-o mulțime de deșerturi. Celor de-acolo le plac la nebunie deșerturile. Ne-am văzut și cu Ursula, a fost la o mare conferință, știți, în San Diego, dar n-a stat mult, ei nu-i place America, mie da, trebuie să recunosc că mi se potrivește, te simți mai liber, sau poate numai pentru că eram în altă universitate și n-aveam răspunderi. Am predat Proust și am cunoscut câțiva specialiști remarcabili în Proust, și universitari, și studenți. Am avut și o lectură-maraton din Proust, ca să strângem fonduri pentru acțiuni ecologice, a fost grozav de distractiv, i-au zis Proustathon...

— Giles ce mai face? întrebă Midge.

— Înflorește! Cuvântul ăsta face parte dintr-un stil de comportament pe care l-am adoptat ca să-i amuz pe americani... Am reușit să fiu foarte natural. E într-o formă excepțională. A publicat un articol care a devenit faimos, eu unul n-am înțeles o iotă din el!

— Crezi c-o să se stabilească acolo?

— Mă tem că da. Eu speram c-o să vină la Oxford, dar, *tout casse, tout lasse*, în zilele noastre nici nu mai e așa departe. Are de gând să-și cumpere o casă cu un palmier și cu piscină, toată lumea are piscină acolo, am înotat o grămadă...

— Arăți foarte bine, spuse Harry.

— Fiindcă veni vorba de Proust, Edward ce mai face?

— Nu știu, răspunse Harry, s-a mutat de la mine. Cred că e bine.

— Aha... Și Stuart? I-am spus lui Giles să-i scrie. Vai de mine, m-am pricopsit cu o mulțime de americanisme. Zic „tip" și „do you have"[1]... Stuart a renunțat la planurile lui aiurite?

— Nu cred.

— O, Doamne. Trebuie să-i dau lui Stuart niște chestii de la Giles. Și am cadouri pentru toată lumea. Pe-ale voastre le-am adus acum, Midge dragă, pot să le scot? Dacă știam, îl aduceam și pe-al lui Harry.

Willy se apucă să despacheteze și Harry se așeză lângă masă, nescăpând-o din ochi pe Midge, care îi evita privirea.

— Niște dulciuri. Și o sticlă de Bourbon pentru Thomas, nu că bea el prea mult, dar e tare greu să-i găsești un cadou, Giles îmi sugerase să-i iau o cravată americănească oribilă, glumeam, bineînțeles. Uite și-o pereche de ciorapi simpatici, cum poartă fetele de-acolo, sunt la modă, foarte frumoase fete, trebuie să recunosc, cam înalte pentru mine, totuși. Și uite o bluză și două rochii, una dintre soțiile de universitari m-a dus la un butic care zicea ea că e *dernier cri*[2], scuzați-i accentul...

---

1. Construcție interogativă a verbului „to have" (a avea), specifică englezei americane, în contrast cu construcția *have you got?*, specifică englezei britanice.
2. „Ultimul strigăt" (în fr. în orig.).

— Ah, Willy... Ce lucruri minunate... Ce rochie adorabilă, și aceea, ce culori perfecte, și bluziţa asta pufoasă... Cât de drăguţ din partea ta...

— Sper să ţi se potrivească măsurile. Îmi pare tare bine că-ţi plac. Și uite un șirag de mărgele, sunt de sticlă, dar mi s-a părut drăgălaș...

— Willy, ai fost *extravagant*, îţi mulţumesc din suflet!

— Ei, asta-i tot, îmi pare bine că ţi-am făcut o bucurie. Apropo, voi ce ziar de duminică citiţi? Bănuiesc că pe ăsta nici nu-l ştiţi, e mai degrabă „popular". I l-a lăsat Ursulei o prietenă de-a ei, ea a plecat iar, la niște cursuri, mereu învaţă ceva. M-am uitat prin el... Asta o să vă intereseze pe amândoi... E un articol despre tatăl lui Edward... Uite, e o poză a lui din tinereţe, seamănă perfect cu Edward. De fapt n-am avut timp să-l citesc, aș vrea să-l iau înapoi mai încolo, sunt sigur c-o să vrea și Ursula să-l vadă.

Willy întinse ziarul pe masă. Harry îl luă în mână.

— Eu trebuie să plec undeva, Willy, spuse Midge, dar hai să ne întâlnim cât de curând și-o să ne povesteşti toate aventurile tale.

— S-au întâmplat o mulţime, pe cuvânt, am fost și înjunghiat!

— Ei, nu!

— Foarte superficial. Un tip cu un cuţit mi-a cerut portofelul. Nu m-am opus! Și pe urmă, când am fost la Marele Canion...

— Willy, trebuie să pleci, sunt nerăbdătoare să te ascult, dar mai târziu.

Midge îl conduse pe Willy până în hol.

— Sper că ţi-ai adus și ţie niște haine. Ce pardesiu frumos, e nou, e din păr de cămilă, nu-i aşa? La revedere, și îţi mulţumesc foarte mult!

Ușa se închise. Midge rămase câteva clipe în hol, respirând adânc. Se privi în oglinda agăţată deasupra scrinului în stil iacobit, pe care se lăsau pardesiele și paltoanele. Faţa îi strălucea, dar nimeni n-ar fi ghicit că era din cauza lacrimilor

uscate. Rochia îi era trasă într-o parte pe umăr, dar nu dezvăluia prea mult. Se întoarse în salon.

— Ne-a dat în gât, spuse Harry.

— Cum adică?

— Doamna Baltram a scris despre noi.

— *A scris despre noi*?

— Da. Urmează să-şi publice memoriile, toate mărturiile despre dragostea de viaţă a lui Jesse, şi ăştia au publicat bucata cea mai recentă, în care e vorba de Edward şi de noi.

— Dar... Nu înţeleg... Ce spune... Ne dă numele?

— Suficient de clar. Uite, citeşte partea asta.

Trebuie să menţionez aici un exemplu mai recent al extraordinarei forţe a lui Jesse de a crea coincidenţe şi de a atrage oamenii spre el prin puterea voinţei. Geniul e înconjurat de nebunie, iar marii oameni de o aură psihoelectrică. Edward stătea de o bucată de vreme la noi şi, în atmosfera nepoluată a căminului nostru, devenise mai puţin agitat, când s-au întâmplat două lucruri surprinzătoare. A apărut la noi fratele lui vitreg, Stuart, n-aş putea preciza dacă adus de curiozitate sau de dorinţa de a fi de ajutor. Părea un tânăr simplu, deşi bine intenţionat, dar dacă venise „să-i facă bine" lui Edward, n-a prea avut timp, din cauza evenimentelor care s-au întâmplat foarte curând. Era o seară ceţoasă când – cioc-cioc la uşă – apare un cuplu, un bărbat şi o femeie, care s-au prezentat drept domnul şi doamna Bentley. Se împotmoliseră cu maşina în smârcuri, un accident nu tocmai neobişnuit, şi eram rugate să-i ajutăm s-o scoată, ceea ce, firește, am fost de acord să facem, de multe ori jucăm rolul bunilor samariteni. În vremea asta, Jesse îşi făcu una dintre apariţiile lui la ceas de seară, intrând pe neaşteptate în sală ca un rege în plină splendoare, ţinându-şi bastonul ca pe un sceptru şi rotindu-şi imperial privirile prin încăpere. Un ţipăt brusc, strigătul „Chloe", şi domnul meu o îmbrăţişa pe musafira noastră, care se dovedi a fi

sora lui Chloe. Se aruncase asupra lui ca o pisică. Personajul acesta a mai apărut, dacă vă amintiți, în povestea noastră, pe vremea când era școlăriță, am relatat cum a venit o dată cu Chloe și-a stat cu noi la masă, fără să scoată o vorbă, intimidată de compania neobișnuită și uitându-se în jurul ei cu gura căscată. Jesse a întrebat cine e, dar n-a prea dat atenție răspunsului, era o fetiță ștearsă. În anii din urmă, asemănarea cu Chloe era mai perceptibilă, deși nu prea marcată, totuși Jesse a observat-o și-a fost transportat înapoi în timp. Schema a fost completă când s-a dovedit că „domnul Bentley" era o rudă a lui Stuart! Netulburate, am scos mașina din noroi și i-am trimis în drumul lor, cu tot cu Stuart. Jesse, fără să fie marcat de călătoria în timp, s-a dus la culcare și, a doua zi de dimineață, uitase episodul.

— Dar... O să observe cineva? Vreau să spun că nu ne menționează numele... spuse Midge, lăsând ziarul jos.

— Sigur că o să se observe. Vestea se va răspândi. O să citească toată lumea chestia asta. Cineva a fost atât de amabil să-i aducă ziarul Ursulei! Fragmentul e intitulat *Haremul lui Jesse*. Jesse e dintr-odată celebru. Și noi de asemenea.

— Harry, nu înțeleg... Noi nu cumpărăm ziarul ăsta... Thomas sigur nu l-a văzut... Și spune, pur și simplu, o rudă a lui Stuart.

— Stuart n-are nici o rudă care să te cunoască, în afară de mine. Sau vrei să inventăm una? Doamne, de ce-a trebuit să se întâmple așa? Nu e bine, o să se discute la toate dineurile, în toate rubricile de cancan. Implicațiile sunt limpezi precum cristalul. Nu mai are rost să ne certăm cine-i spune lui Thomas. O să-i spună lumea.

În momentul acela se auzi cum se descuie ușa de la intrare, apoi pași pe hol. Thomas intră în salon și închise ușa după el. Când îl văzu pe Harry, se opri, deschise ușa înapoi și rămase ostentativ pe loc. Harry ieși și plecă din casă.

Thomas se apropie de masă, văzu ziarul desfăcut pe care-l lăsase Midge din mână și aruncă deasupra un exemplar al aceluiași ziar de duminică și un tabloid cotidian.

— Presupun că „Domnul Bentley" e Harry.

— Da.

— Care e amantul tău?

— Da.

— Te-ai dus acolo ca să te prezinți lui Jesse împreună cu amantul tău?

— Nu, a fost un accident.

— De când durează povestea asta?

— De doi ani.

— *De doi ani*?

— Da.

Midge se duse la fereastră, deschise larg ușa balconului și se așeză lângă ea. Thomas veni după ea.

— Meredith știa?

— Da. Ne-a văzut pe mine și pe Harry aici. Știa că facem dragoste.

— Vrei să spui că ați făcut dragoste aici, în casa asta?

— Da, în camera de oaspeți. Ne întâlneam acasă la Harry înainte să se mute Stuart la el.

— Și îl iubești pe Harry?

Midge ezită.

— Păi... Îl iubeam... Da.

— Cum adică, îl iubeai? Vrei să divorțezi ca să te măriți cu el?

— Nu.

— De ce?

— Nu vreau să mă mărit cu el, spuse Midge începând să plângă încetișor, stăpânit și întorcându-și fața.

— Îl vrei numai ca amant, nu și ca soț? El vrea să divorțezi?

— Da.

— Spui că nu vrei să divorțezi, dar dacă, după cum se vede, îl iubești pe el și nu pe mine, n-ar fi un lucru rațional? Spune-mi, te rog, ce vrei de fapt.

— Dacă *tu* vrei să divorțezi...

— Te aștepți să accept adulterul ăsta, care, întâmplător, a devenit de notorietate publică? În caz că exista vreo ambiguitate, un binecunoscut foiletonist a dat și nume. Vrei să continui să fii soția mea și amanta lui, asta vrei?

— Nu. Relația mea cu Harry s-a terminat. Se încheiase înainte să aflu de articolul ăsta. Mă pregăteam să-ți spun. Sper că mă crezi.

— Nu cred că te cred. Cred că pur și simplu te aperi după șocul de a fi descoperită. Când spui că s-a încheiat relația?

— Cred că... acum câteva zile.

— Când v-ați dat seama că n-o mai puteți ascunde. V-ați hotărât să spuneți că s-a terminat. Ca să puteți trece mai ușor peste o perioadă dificilă și pe urmă s-o luați de la capăt. Nu pare o coincidență că tu „crezi" că s-a terminat acum câteva zile! Te rog, fii cinstită și spune-mi.

— S-a terminat din cauza lui Stuart.

— Stuart? A, da, era și el acolo, ca și Edward. Iar Meredith știa. Nu te-ai temut că Meredith o să-mi spună?

— L-am rugat să nu-ți spună.

Thomas stătea în picioare lângă ea, sprijinindu-se cu palma de perete. Tăcu o clipă, apoi spuse:

— Ai pângărit totul. Dar fă-mă să înțeleg. Edward și Stuart au fost discreți... Meredith, de asemenea... Dar fără îndoială că v-ați dat seama că nu vă puteți baza la nesfârșit pe discreția lor. De aici schimbarea de tactică. Să vă ascundeți relația mai bine, pretinzând că s-a încheiat.

— Nu, nu... A fost din cauza lui *Stuart*... El mi-a spus că ar trebui să-ți mărturisesc. El n-avea de gând să-ți spună. Mi-a zis că eu trebuie s-o fac.

— Dar ce diferență ar fi fost? Uite, nu pot să cred că o relație care durează de doi ani de zile în condiții dificile se poate desface așa, deodată. O înșelătorie de o asemenea amploare cere multă reflecție și energie și... devotament. A fost cu siguranță partea cea mai importantă a vieții voastre, activitatea voastră de căpătâi. Probabil că te simțeai ca și căsătorită cu Harry. Ce importanță avea Stuart?

— M-a făcut să văd. M-a făcut să mă simt altfel. M-am îndrăgostit de Stuart. Îl iubesc.

Thomas o privi atent. Se îndepărtă de perete, își scoase ochelarii, își trase batista din buzunar, apoi îndesă batista la loc și-și puse ochelarii pe nas.

— Ce înseamnă asta, ce poate să însemne? Lui i-ai spus?

— Da. Îl iubesc. Am fost la el, vreau să fiu cu el. Vreau să muncesc împreună cu el, vreau să muncesc pentru el, vreau să-mi schimb viața.

— Deci acum nu mai vrei să trăiești cu Harry, vrei să trăiești cu Stuart?

— Da, dar... Trebuie să-l văd din nou pe Stuart, trebuie...

— Lui Harry i-ai spus?

— Da.

— Și vrei ca Stuart să fie amantul tău? Dar el ce părere are?

— El nu mă vrea, nu așa. Dar mai târziu aș putea să muncesc împreună cu el, vreau să mă schimb, vreau îndatoriri...

— Îndatoriri... Ah, Midge dragă... Oricum, vrei să ne părăsești, pe mine și pe Meredith?

— Pe Meredith, nu.

— Dar pe mine?

— Numai pentru că nu mă vrei acum.

— Crezi c-o să te implor să rămâi? N-o să fac așa ceva. N-ar fi cinstit față de tine. Tu trebuie să hotărăști ce vrei să faci. S-ar putea să fii mai fericită fără mine. Nu înțeleg treaba cu Stuart. Nu cred că e o înșelăciune deliberată, ci un fel de mecanism psihologic. Nu cumva te simți ușurată?

— Ba da.

— Exact cum bănuiam. Nervii sunt de vină. Ai avut un șoc pentru că Stuart a aflat și pentru că a îndrăznit să te judece. Ca să te salvezi, a trebuit să-ți îmbrățișezi călăul. Îmi închipui că Stuart era un obstacol, după ce viața ta secretă se scursese ca-ntr-o vrajă, în sfârșit ceva dificil. Ai să depășești faza cu Stuart și-o să fugi înapoi la Harry. El o să te consoleze. Nu-i așa... draga mea... soție?

— Nu. Nu cred. Ah, ce *rece* ești. Niciodată nu faci nimic natural...

Ridică puțin capul, cu gura ușor deschisă. Nu mai plângea.

— Ce-ai vrea să fac, să urlu și să sparg prin casă? Eu am descoperit acum o oră ceea ce tu și amantul tău știați de ani de zile. Tocmai am aflat că viața mea fericită se sprijinea pe o greșeală. Nu vreau să-mi revărs suferința asupra ta sub formă de furie.

— Nu cred că-ți pasă chiar așa de tare.

— Ba normal că-mi pasă, o să dăuneze profesiei mele. Cine-o să-și mai încredințeze necazurile unui om care nu-și poate înțelege nici măcar propria soție? Cum crezi că mă simt eu acum, că sunt în mod public un fraier? Soiul ăsta de publicitate care împroașcă oamenii cu noroi te schimbă, și ăsta-i doar începutul. Ziariștii or să înceapă să dea telefoane, fotografii or să pândească la ușă. O să fie ca-n vremurile tale vechi, numai că de data asta n-o să-ți mai facă nici o plăcere.

— Ești rece și detașat, *gândești*, acum nici măcar nu ești serios, nu-ți pasă. Nu m-ai *văzut* niciodată cu adevărat.

— Poate că sunt un fraier și poate că n-am fost un soț perfect, dar te-am iubit foarte mult și încă te iubesc foarte mult. Numai că nu trebuie să te aștepți să-mi pun acum sufletul pe tavă în fața ta, în clipa asta, în situația asta. Te găsesc aici cu Harry, el fuge, n-are nimic de zis, tu nu-mi oferi nici o scuză, nici nu poate să existe vreo scuză. Sunt confruntat cu monumentala realitate a dragostei tale pasionale pentru altcineva și cu hotărârea ta, luată cu sânge rece, de a mă înșela. Acum trebuie să mă apăr și încep imediat s-o fac. N-am de gând să vă las, pe tine și pe Harry, să-mi schilodiți viața. Mă simt profund rănit. Imaginea mea despre tine, părerea mea despre tine erau așa de minunate...

— Ai fost prea sigur de mine.

— Normal. Am avut încredere totală în tine. Căsnicia mea, căminul meu era un loc unde n-aveam nevoie să fiu suspicios. Dragostea mea pentru tine

era un refugiu absolut. Acum aflu că m-ai mințit sistematic, urmărindu-mi neliniștită planurile, să nu se încurce cu ale voastre, aranjându-ți programul în așa fel încât să fii cu amantul tău, ducându-i dorul, gândindu-te la el, fiind cu el chiar și când stăteai de vorbă cu mine.

— Eu nu mă simțeam așa, protestă Midge.

— Vrei să spui că nu considerai că minți. Faptul că-l simțeai mereu prezent mă făcea pe mine să devin ireal, așa că n-aveam cum să sufăr! Prezența mea te irita, dincolo de mine îl vedeai pe el. Scuza ta era că dragostea pentru el era vie și adevărată, în timp ce dragostea pentru mine era veche și ofilită.

— Îl iubeam.

— Și asta ar trebui să le dea oamenilor libertate deplină.

— Îmi pare rău... Nu așteptam așa ceva.

— Nu vreau să mai vorbesc despre asta, spuse Thomas. O scenă nu ne-ar folosi la nimic, nici unuia dintre noi. Nu vreau să mai răscolesc lucrurile, ca să-ți descarci tu emoțiile. Rămâi aici și pune-ți intențiile în ordine. N-am să-ți stau în cale. Îmi fac valiza și plec la Quitterne. Te hotărăști ce vrei să faci și mă anunți mai târziu. Nu vreau să te forțez în nici un fel și am să te ajut să duci la bun sfârșit orice plan pe care ți-l stabilești. Ești liberă să te hotărăști. De un singur lucru te rog să ții seama. Dacă o să ne despărțim, sau când o să ne despărțim, Meredith rămâne cu mine.

Lui Midge îi dădură iar lacrimile.

— O să facem niște aranjamente civilizate, spuse ea. Dar, te rog, nu pleca încă... N-ai înțeles...

— Civilizate! Suntem la ani lumină în afara civilizației! Cât mi-aș fi dorit să nu fi fost Harry.

— Thomas, te rog, nu fi așa de furios...

— Asta numești tu furie? Îți doresc numai bine. Fii fericită.

Thomas ieși din cameră și Midge rămase pe scaun, suspinând în batistă. După câteva minute, pașii lui se auziră coborând repede scara, iar ușa de la intrare se deschise și-apoi se închise. Femeia se lăsă pe podea, lângă scaun, și se lăsă în voia hohotelor.

Brownie nu spusese da la cererea lui Edward. Dar nu spusese nici nu. Nu făcuseră dragoste. Nu acolo, pe patul pe care zăcuse Mark în extazul lui fericit, înainte să se ridice și să zboare pe fereastră. Stătuseră doar și vorbiseră despre Mark. Deși nici unul dintre ei nu se exprimase în felul acesta, prezența lui în cameră contraria plăcerea pe care ar fi putut-o simți unul în compania celuilalt, dar în același timp constituia legătura lor ciudată, ambivalentă.

— E din cauza lui Mark.

— Da, aprobase Edward, dar nu e numai din cauza lui Mark.

— Ar putea fi, ăsta ar putea fi înțelesul profund.

— Ei, dacă-i suficient de profund... nici n-ar fi rău, nu-i așa?

— Ar putea fi... dacă fiecare din noi l-ar substitui pe Mark cu celălalt... scoțându-ni-l din minte.

— Dar n-am putea să ni-l scoatem din minte.

— Nu, așa că s-ar putea ca el să fie o barieră între noi.

— Ce-am fi vrut?

— Întrebarea asta n-o putem înțelege.

Discuția aceasta, a cărei logică îi depășea, începuse să-i sperie, așa că o încheiară. Discutară despre Mark într-un mod mai simplu, Edward – despre perioada colegiului, Brownie – despre copilărie.

Acum Edward urma s-o întâlnească iar. Nu voiau să se mai vadă a doua oară în camera aceea. Nu puteau merge la doamna Wilsden sau la Elspeth Macran, iar acasă la el nu se putea gândi s-o ducă. Și el, și Brownie simțeau nevoia să păstreze secretă extraordinara lor relație, atât de dureroasă și de necesară. Nu voiau încă s-o expună judecății lumii, înainte să-și explice ei înșiși ce era cu ea. Erau amanți clandestini și fără adăpost, de fapt nu erau încă tocmai amanți, iar lipsa adăpostului făcea cumva și ea parte din relația lor, din pactul lor, o făceau să fie, deocamdată, provizorie și nevinovată.

Astăzi urma să ia prânzul împreună într-un restaurant din Bayswater, pe care-l propusese Brownie, nu prea departe, dar nici periculos de aproape de casa lui Elspeth Macran. Edward nu voise să facă nici o propunere. Voia să meargă unde spunea *ea* și găsea un farmec blând în ideea de a străbate amândoi Londra cea mare, anonimă și indiferentă, până la locul de întâlnire, unde aveau să stea în colțișorul lor ca niște oameni invizibili. Și ideea de a se întâlni într-un restaurant era bună, sugera, eventual, o nouă fază, începutul unei perioade de normalitate, în care legătura lor, mai puțin încordată, avea să capete consistență.

Era mult prea devreme pentru întâlnire și Edward se plimba prin Soho. Îi plăceau plimbările lungi prin Londra, mersul pe jos îi amorțea și-i liniștea mintea prea activă. Nu renunțase cu totul la speranța de a o găsi pe doamna Quaid, deși i se părea cel mai probabil să se fi mutat. După ce mai ținea minte, îi venea greu să creadă că femeia aceea exista cu adevărat. Amintirile lui semănau mai mult cu un vis. Se hotărî să ajungă în Bayswater luând-o pe străduțele de la nord de Oxford Street și trecând pe lângă Fitzroy Square.

Nu-i spusese lui Brownie de Jesse, cel puțin nu-i spusese de „halucinație", de dispariția lui Jesse și de căutările lui prin Londra. Îi vorbise foarte vag despre șederea la Seegard. Brownie nu manifestase nici un pic de curiozitate față de acest subiect. Aveau altele de discutat. De la Ilona nu primise nici o scrisoare. Își și luase gândul. Cum putea să-i scrie Ilona? Mai că-i venea să creadă că nu știe carte. Și chiar dacă i-ar fi scris, Mama May i-ar fi cenzurat scrisoarea și ar fi oprit orice bilet de genul „Nu-ți mai face griji, s-a întors". Atâta timp cât *nu știa*, Edward era nevoit să se întoarcă la Seegard. În imaginația lui, locul acela devenise grotesc și întunecat și se temea de eventualitatea de a se întoarce acolo. Cum se mai schimbă toate în mintea omului, se gândea el, și în mintea

lui era atât de multă grozăvie fără noimă. Uneori își imagina cum s-ar putea schimba lucrurile în bine, cel puțin unele dintre ele. Avea să-l găsească deodată pe Jesse, poate avea să-l întâlnească pur și simplu pe stradă. Asta ar fi ceva tipic pentru ceea ce s-a întâmplat cu Jesse, ar fi bine. Așa că, în timp ce mergea, se uita la oamenii pe lângă care trecea, văzând adesea falși Jesse, străbătut de săgețile ascuțite ale unor nădejdi ținute în frâu. Sau până la urmă avea să-i scrie Ilona, spunându-i, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, „Sigur că e aici", transmițându-i din partea lui Jesse că-l iubește. Sau ar pleca el la Seegard și, în închipuirea lui, s-ar strecura înăuntru, ar descuia ușa turnului, ar rupe-o la fugă în sus pe trepte, ar da năvală în camera lui Jesse și s-ar opri în brațele lui. Îi lipsea Jesse, îi era dor de el, tânjea după el. Apoi se întorceau spaima îngrozitoare, sentimentul de vinovăție, taina pe care o știa numai Thomas. Oare avea să vină vreodată clipa aceea fericită când o să stea cu Brownie și-o să i-o spună și ei? În relatarea aceea, halucinația ar deveni ceva de-a dreptul trivial, ceva intuit pe loc drept iluzie. Apoi, când mintea lui neliniștită se întorcea la Brownie, își spunea: nu există viitor. Parcă se uita într-o oglindă și nu vedea nimic în ea.

Petrecuse deja două nopți în vechea lui cameră. Avusese ceva eficiență, așa cum sperase Thomas, dar acum se epuizase, ieșise tot ce se putuse din șederea lui, posibil să fi fost doar întâlnirea cu Brownie. Nu-i mai oferea nici un gând care să-i folosească la ceva. În cameră existau spirite ale vinovăției și teroarei. Edward se temea mai ales ca nu cumva să înceapă să-l urască pe Mark, să vadă în el un demon care-i distrusese viața. Uneori, noaptea, lângă patul lui stătea un Mark diabolic. De ce să nu vrea Mark să se răzbune? El îi distrusese lui Edward viața, dar Edward i-o luase cu totul pe-a lui. Aceasta era o idee nouă, înspăimântătoare, ce ieșise din puhoiul de păianjeni care, după cum

îi spusese lui Brownie, îi colcăiau în cap. Trebuia să-și găsească altă locuință. Se gândi să se întoarcă acasă, dar îi era teamă de Harry. Își putea da seama, din activitatea automată a propriei imaginații, cât de odioasă ar fi putut să-i fie lui Harry prezența lui, doar pentru că știa ce știa. Harry era foarte iritat de această „pierdere a onorabilității" și foarte supărat pe orice martor al ei. Se întreba, dar fără să-și bată deloc capul, ce s-o fi întâmplat cu Midge și cu Harry. Trăind izolat în lumea lui, Edward nu văzuse nici un ziar și nici nu aflase de „deconspirări". Se gândi la Midge, că ar trebui să meargă pe la ea, dar își spuse că probabil și ei îi era odios deocamdată și nu se simțea destul de puternic să riște. Dacă ar fi fost respins, l-ar fi apucat plânsul.

Edward se plimba deci pe stradă și se uita la trecători, stăpânit de fantasme vii în care se împleteau speranța și spaima și care se învârteau din ce în ce mai repede prin mintea lui epuizată. Din cauza spiritelor rele, nu putuse dormi. Îl vedea pe Jesse la Seegard, stând în pat și așteptându-l pe el. O vedea pe Brownie la restaurant, spunându-i că nu vrea să-l mai vadă, că și-a dat seama că n-o să-l poată niciodată ierta. O vedea pe Ilona dansând pe deasupra firelor de iarbă. Apoi o vedea înecată în râu, purtată iute spre mare, cu părul ei lung la fel de întunecat ca ierburile din apă. Îl vedea pe Harry aplecându-se spre el și spunându-i „Ești *bolnav*, asta-i o *boală*, ai să primești ajutor, ai să te vindeci". Vedea ochelarii sclipitori ai lui Thomas, bretonul lui bine pieptănat și-i auzea glasul spunând „În fiecare firicel de praf sunt nenumărați Jesse". Vedea ochii galbeni ai lui Stuart, plini de dragoste și de mustrări.

Băiatul își continua drumul; deodată însă se opri. Trecuse pe lângă ceva ce văzuse și pe care la început nu-l înțelesese, dar care îi pătrunsese în minte ca un fulger violent. Porni înapoi încet, uitându-se cu atenție la case. Apoi văzu cartonașul mic, galben, prins pe o ușă de lemn: *Doamna D.M.*

Quaid, Medium. Dedesubt, alt cartonaș, prins pe cealaltă față: *MORȚII VOR SĂ-ȚI VORBEASCĂ?* Edward își duse mâna la gât. O căuta pe doamna Quaid, dar acum îi era frică, tremura. Fusese oare *călăuzit* încoace, și dacă da, în ce scop nefast? Dacă o mai vede o dată, n-o să *înnebunească*? Acum i se părea că pur și simplu uitase cât de groaznic, cât de neplăcut și ciudat fusese în camera aceea și tot ce făcuse și ce era doamna Quaid. Cum ar fi putut să fie bine s-o mai vadă? N-ar fi fost mai bine să ignore cartonașul galben și să-și ia picioarele la spinare? În închipuirile lui o văzuse pe doamna Quaid ca pe o unealtă, un mijloc, *o metodă* de a-l găsi pe Jesse. Acum însă imaginația îi arăta în culori foarte vii ce putea face și spune doamna Quaid în realitate, ce lucruri teribile ar putea dezvălui, sau ar părea că dezvăluie, ce minciuni sau ce imagini pernicioase i-ar fi putut sădi pentru totdeauna în minte. Doamna Quaid era primejdioasă. Dar, bineînțeles, acum era imposibil să se mai eschiveze. Împinse ușa. Era deschisă. Intră.

Când ajunse la ușa apartamentului, o găsi închisă; o încercă și era încuiată. Nu era nici un anunț pe ea. Nu era zi de ședință. Nu era sonerie, așa că bătu la ușă, mai întâi încetișor, apoi mai tare. După o lungă așteptare, ușa se crăpă cât îi permitea lanțul de siguranță și cineva se uită prin deschizătură.

— Da?

— Aș vrea s-o văd pe doamna Quaid.

— Nu-i aici.

Ușa dădu să se închidă, dar Edward băgă piciorul în deschizătură.

— Doamnă Quaid, vă rog dați-mi voie să intru, vă rog. Sunt un client al dumneavoastră. Am venit la o ședință. Mi-ați fost de mare ajutor. Știu că nu e zi de ședință, dar *trebuie* să vă văd.

Doamna Quaid desfăcu lanțul și Edward împinse ușa. Îi recunoscuse vocea cu un ușor accent irlandez. Înfățișarea i se schimbase. Slăbise mult. Nu purta

turbanul și părul cărunt și neîngrijit i se lipise de gât și-i atârna pe umerii gârbovi. Stătea pe hol, încovoiată, cu gulerul rochiei desfăcut și cu mărgelele atârnând și legănându-se. Se uită pieziș la el, apoi o luă cu pași șovăitori pe coridor. Băiatul închise ușa și intră după ea în camera cea mare, în care avusese loc ședința de spiritism. Draperiile erau pe jumătate închise și în cameră era întuneric. Scaunele nu mai erau aranjate în semicerc, ci împinse într-un colț și așezate unele peste altele. Lângă cămin erau două fotolii; pe consolă era aprinsă o veioză mică și pe grătarul gol se afla un radiator electric. Televizorul, cu ecranul neacoperit, stătea în fața unuia dintre fotolii. Doamna Quaid își continuă mersul șovăielnic și gârbovit, rostogolindu-se înainte ca un arici, luă de pe o măsuță o sticlă și, după o scurtă ezitare, o aruncă în găleata de cărbuni. Se așeză într-un fotoliu și se uită spre Edward, răsucindu-și pe deget o șuviță cărunță. Edward luă un scaun din celălalt capăt al camerei, îl puse lângă ea și se așeză. Nu-l ispitea celălalt fotoliu. Cât se dusese el după scaun, doamna Quaid închisese ochii.

— Doamnă Quaid...

— A... da... Ce dorești?

— Vreau...

Dar ce voia, de fapt? Nu-și pregătise discursul.

— Data trecută când am fost aici, zise el, ați spus ceva de un om cu doi tați. Ei bine, eu eram acela. Vă mai amintiți?

— Sigur că nu, răspunse doamna Quaid. Eu sunt numai vehiculul. Spiritele vorbesc, nu eu.

— Ei bine, mi-a vorbit o voce, mi-a spus pe nume și mi-a zis să mă duc acasă. Cred că era tatăl meu. Ei bine, m-am dus la el, m-am dus acasă, dar acum l-am pierdut iar. Nu știu unde e, s-ar putea să fie mort, deși nu cred, și am sperat că mă puteți ajuta dumneavoastră.

— Săptămâna asta nu e nici o ședință și, oricum, vorbim numai cu morții, deci dacă nu-i mort nu va exista nici o comunicare.

— Dar am comunicat deja cu el și era viu. Dacă ați mai putea intra o dată în legătură cu el...

— Nu cunosc așa ceva. Oamenii își imaginează tot felul de chestii, aud ce vor ei să audă, văd ce vor ei să vadă, nu e vina *mea*. Nu poate oricine să înțeleagă vocile care vin de dincolo, nu oricine merită.

Doamna Quaid tremura. Își pusese pe umeri șalul care stătuse pe televizor și și-l trăsese până la gât. Fața îi era mai slabă și printre șuvițele cărunte, rare și fără viață, i se zărea scalpul alb. Ridicase ochii spre Edward, dar cu greu îl putea vedea, căci capul, înclinat în față, i se mișca necontrolat în sus și-n jos; cerceii lungi și sclipitori îi zgâriau gâtul scofâlcit. Cu o mișcare aferată, își desfăcu șalul și își scoase mărgelele care dispăruseră sub rochie. Își aranjă șalul pe sub mărgele, încercă să-i înnoade capetele, dar nu reuși, și ridică spre băiat o față dușmănoasă, cu buzele strânse. Băiatul își dădu seama că data trecută nici nu-i văzuse cu adevărat fața, fusese doar o pată deasupra căreia se înălța turbanul încărcat cu bijuterii.

— Sunteți bolnavă, doamnă Quaid? o întrebă el ridicându-se și venind mai aproape.

— Sigur că sunt bolnavă. Dar n-are importanță. Nu-i ceva contagios. Ce spuneai că vrei?

— În legătură cu tatăl meu. Nu reușesc să-l găsesc. S-a pierdut. Se numește Jesse...

— N-am cum să te ajut. Eu nu mă ocup cu așa ceva. Trebuie să aștepți spiritele. Ele hotărăsc. N-are nici un rost să le ceri să-l găsească pe tatăl băiatului.

Edward se așeză în fotoliu.

— Dacă ați putea, totuși, să încercați... insistă el. Aș putea veni săptămâna viitoare la o ședință...

Doamna Quaid închisese ochii și se lăsase pe spate în fotoliu, cu capul atârnându-i un pic într-o parte. Respirația îi deveni sonoră. La naiba, își zise băiatul, a adormit. Și ce slabă e veioza, cred că a pus ceva peste ea. Și televizorul merge, nu

observase, are imagine, dar n-are sunet. Se lăsă și el pe spate în fotoliu, inspirând praful pe care-l ridicase mișcarea lui. Începu să se uite la televizor. Aparatul era prost reglat și pe ecran dansau niște umbre, ca niște ramuri de copac. Apoi ecranul deveni mai luminos, iar imaginea cenușie deveni mai clară și mai puternică. De-a curmezișul ecranului se vedea o linie care lui Edward i se păru a fi linia orizontului. În fața ochilor lui se găsea marea. E un televizor alb-negru, își spuse el, arată al naibii de tern când ești obișnuit cu colorul, sau poate că e un film vechi. Dar e foarte luminos, ca o după-amiază ploioasă, când soarele se ivește dintre nori. Peisajul se schimbă, arătând țărmul mării, cu valuri mici ce se spărgeau în tăcere, rostogolind pietricele. Camera de filmat se plimba de-a lungul plajei, înfățișând dunele de nisip acoperite de smocuri de iarbă ce se unduiau în vânt. Ce film soporific, își spuse el, ce încet se mișcă imaginile, cu valurile care se sparg și vântul care bate în tăcere. Acum se vedea un estuar, gura unui fluviu, de partea cealaltă se zărea uscatul, cu plopi, cu stufăriș; niște păsări se ridicau, niște gâște mari care-și luau greoaie zborul, bătând apa cu aripile. Mi-ar plăcea să aud zgomotul aripilor, își spuse Edward. Imaginea se mutase pe uscat, de-a lungul malului fluviului; trecând de o plajă mică, bolovănoasă, fluviul se îngusta. Apoi apăru un pâlc de sălcii grațioase oglindite în apa liniștită, iar dincolo de ele se înălța ceva, un zid, un fel de debarcader rupt care înainta în apă. Apoi imaginea rămase nemișcată și apăru un bărbat. Stătea cu spatele, la oarecare distanță de mal; era un bărbat înalt, cu haine închise la culoare. Se mișcă, se întoarse, și camera îi aduse fața în prim plan: un tânăr cu părul brun și drept căzându-i pe frunte. Edward nu se mișcă, dar unghiile i se înfipseră în brațele fotoliului. Fața crescu și mai mult. *Dar ăsta-s eu*, își spuse băiatul. Apoi se răzgândi, nu, nu sunt eu, *e Jesse*. Dar ce se întâmplă, probabil că e un

film vechi despre Jesse, ce coincidență, ce ciudat, ce *groaznic*. Jesse își dădu cu mâna părul pe spate, iar acum se îndrepta din nou spre mal. Se opri și se uită în jos, în apă. Apoi se întoarse din nou și-i zâmbi lui Edward.

Băiatul se trezi. Se auzea un zgomot ciudat, regulat. Stătea tolănit în fotoliu, în camera doamnei Quaid, iar ecranul televizorului era gol. În fața lui, în bătaia veiozei, doamna Quaid dormea. Zgomotul pe care-l auzise și care probabil că-l trezise era sforăitul ei. Se îndreptă de spate. Fusese un film despre Jesse. Televizorul era închis. Probabil că visase. Se ridică. Îl cuprinse spaima, o spaimă groaznică, înnebunitoare și sufocantă, ca atunci, la Seegard, când ieșise afară pe întuneric. Se duse la ușă, nu reuși s-o deschidă, învârti mânerul lunecos încoace și-ncolo și o deschise cu o smucitură. Închise ușa în urma lui, se duse la ușa apartamentului, o închise și pe aceea și coborî treptele în salturi. Ajuns în stradă, aproape că nu-i veni să creadă când dădu cu ochii de lumina obișnuită a zilei și de oameni obișnuiți care umblau pe trotuar. O luă și el din loc. Se uită la ceas. Trecuse de ora patru. Dormise patru ore. Apoi își aminti. *Brownie.* Începu să alerge, dar știa că n-are rost, restaurantul se închisese probabil. Probabil că fata îl așteptase îndelung, iar în cele din urmă plecase. Ratase întâlnirea, o pierduse pe Brownie.

În primul capitol al „memoriilor“ sale, doamna Baltram ne-a servit un fragment recent din palpitantul său jurnal (pe care ne spune că se bazează memoriile sale), dat ca exemplu pentru „aura psihoelectrică“, ca să mă exprim cu propriile ei cuvinte, care, spune ea, îl înconjoară pe soțul său. Unii ar putea descrie cele ce se petrec la reședința lor de la țară mai degrabă ca pe niște mostre de viață dezordonată. Doamna Baltram pare să creadă că, dacă ești un geniu, ți se scuză orice exces, iar dacă ești soția unui geniu ți se scuză orice indiscreție. Aproape că ți se face milă de bietul om care, aflăm din alte surse, este un sihastru bolnav și senil și nu mai lucrează de ani de zile. Cu toate acestea, e prezentat, ca în cazul de față, drept „domnul său“, „un rege în plină splendoare“, „un vrăjitor pe un cal zburător“ etc. Proza destul de banală a doamnei Baltram are câteva porțiuni de calitate, scoase în față cu ajutorul hiperbolei și îndulcite cu sentimentalisme. Ne spune că „a trebuit să supraviețuiască“, ne dă de înțeles că „a avut și ea parte de consolare“ și că „ai și de suferit dacă te măriți cu un geniu“. Asta-i foarte adevărat, se pare. Cel de-al doilea capitol ne povestește destul de amănunțit cum se dădea biata May la o parte când Jesse, „cu ochii în flăcări“, o ducea în camera lui pe Chloe Warriston, modelul său. („Desigur, să fii modelul lui Jesse însemna un singur lucru, exista un lung șir de pupeze“ etc.) Dacă păstrează acest standard, „memoriile“ promit să fie, cum fără îndoială și intenționează, o orgie de indiscreții și răzbunări. Fiecare pagină scânteiază de răutate. Doamna Baltram este expertă în arta, practicată, e drept, de aproape toți biografii, de a părea că formulează aprecieri călduroase și chiar adulatoare, în timp ce, discret și fără milă, coboară obiectul atenției în derizoriu. Poate că toți vrem să-i coborâm pe cei a căror statură ne face pe noi să părem mici. Totuși,

puțini pot (sau vor) să întreprindă o asemenea operație complexă de micșorare. Doamna Baltram se dovedește a avea obsesia jurnalelor. Jurnalele din care derivă saga ei ar putea, într-adevăr, constitui o lectură mai interesantă, ba chiar mai atractivă. Poate că, nu peste multă vreme, ne vom putea regala și cu jurnalele! Ca „literatură", litania doamnei Baltram, judecată după primele două fragmente, pare lipsită de valoare, dar ca document social ar putea avea importanță. „May Baltram cunoștea pe toată lumea", ne spune exuberanta introducere. Presupun că scandalurile legate de aventurile amoroase ale pictorilor răsuflați sunt destul de profitabile. Dar cât de bun pictor a fost Jesse Baltram pare să fie obiectul unei puternice dispute, judecând după controversele pe care le-au stârnit scrierile soției sale. Și-a făcut, fără îndoială, publicitate pentru propriul stoc de pânze, prin referințe incitante la „lucrări târzii cu tematică erotică, necunoscute încă publicului". Un sociolog perspicace ar trata fără îndoială această vorbărie, acum și în viitor, ca pe un text pentru psihologia femeilor care își închipuie că s-au eliberat și, de fapt, contrariul e categoric valabil: un fenomen al epocii noastre. Doamna Baltram a fost, fără îndoială, străpunsă de nenumărate săgeți de gelozie. E clar că și-a pregătit o răzbunare consistentă față de toate frumoasele modele care i-au încălzit patul lui Jesse. (A se vedea cum este tratată Chloe Warriston în fragmentul de față.) Dar, de fapt, adevărata și amara ei suferință, pe care n-ar recunoaște-o în ruptul capului, deși toate relatările ei sunt impregnate de ea, este invidia. Era o femeie oarecare, măritată cu un bărbat, orice s-ar spune, remarcabil. Răzbunarea ei față de Jesse, pentru că era celebru, atrăgător, talentat, charismatic, tot ceea ce ea nu era, pare deplină. Totuși, nu-i cazul s-o compătimim prea tare pe doamna Baltram. Sarcina ei este plăcută și profitabilă. După încă două fragmente publicate în presă, pentru a ne

stârni apetitul, ni se promite apariția primului volum din memorii. Această carte (și vor mai urma și altele) va fi un best-seller. Se vorbește chiar despre drepturi de ecranizare.

Thomas McCaskerville stătea în cabinetul său de la Quitterne și citea un articol despre memoriile lui May Baltram, scris de Elspeth Macran. Citise și cel de-al doilea capitol al „vorbăriei" lui May. Trecuseră două zile de când era la Quitterne. În prima zi sunase un ziarist, după care Thomas scosese telefonul din priză. Dăduse și el totuși niște telefoane, la clinică, să-și reprogrameze pacienții, și la internatul la care Meredith urma să meargă din toamnă, ca să întrebe dacă nu-l puteau primi de pe-acum. (I se spusese că se poate.) Nu scrisese și nu primise nici o scrisoare legată de cele întâmplate. *Lor* nu le trimisese nici un semnal. Se întreba când o să vină Harry să-l vadă. Harry *trebuia* să vină să-l vadă; Thomas voia ca el să vină și nu trebuia decât să-și continue tăcerea punitivă ca să-l constrângă. Voia să-l vadă aici, la Quitterne, voia ca Harry să vină la el dintr-un impuls nervos imposibil de stăpânit, ca să... ce? Să se roage de el, să se pocăiască în fața lui, să-și arate aversiunea? Oricum ar fi fost, Harry ar fi trebuit să fie împins să vină de o neliniște crescândă și intensă, legată de Thomas.

Nu-și pregătise nici o strategie pentru această întâlnire. Știa că, atunci când va veni vremea, va găsi tonul, cuvintele și masca potrivită. Până atunci n-avea să ia nici o măsură nici în privința lui Meredith. Până când avea să vină Harry, până când *va afla*, prin urmare, ceva, trebuia să fie pur și simplu tăcut și absent. Sigur că nu se punea problema să discute cu oricine altcineva. După ce avea să dețină informațiile, putea începe să acționeze. Voia să-l scoată pe Meredith din casa aceea. Voia ca băiatul să se găsească în cu totul altă parte, pe teritoriu neutru, unde i se putea purta de grijă –

incredibil ce multe se schimbaseră – fără să fie nevoit să aibă de-a face cu puteri străine. Era greu pentru Meredith să se mute așa de repede. Dar pentru Meredith oricum era greu. Ideea că fiul său o „surprinsese" pe Midge cu amantul ei în propria lor casă îi era odioasă, imaginația lui rănită se întorcea mereu la ea ca s-o îmbrace într-o infinită varietate de detalii și atâta era de-ajuns ca să-l facă să se simtă de parcă niciodată n-ar fi avut gânduri curate. Cu Meredith fusese întotdeauna strict, Midge îl acuza uneori că e prea sever, dar restricțiile acestea erau înglobate într-o înțelegere profundă, care n-avea nevoie de cuvinte, între el și copilul care-i semăna atât de mult. Thomas respecta demnitatea laconică a băiatului și dragostea lor era lipsită de gesturi. Acestei legături și posibilității de a alege între tăcere și cuvinte li se adusese o obscenă ofensă. Totuși, Thomas nu concepea în ruptul capului să-l piardă pe băiat; indiferent ce avea să mai urmeze, el și Meredith erau un întreg.

Era acum în stare *să se gândească* la Meredith și la Harry. Era în stare să „adopte poziții". În legătură cu Stuart se decise să nu speculeze, mulțumindu-se pentru moment să-l considere o aberație care avea să treacă, lăsându-l pe Harry în față. La Midge însă nu putea să se gândească, în relație cu ea, el nu era decât un ghem sângerând de suferință. Mintea lui, incapabilă de o înțelegere coerentă, era sfâșiată între incredulitate lașă, obidă, jale copilărească, tragism teatral, curiozitate rece și crudă și mânie turbată. Era uluit să constate de câtă furie era în stare. Sigur că „oricine i-ar fi putut spune" și, într-adevăr, își spunea și singur că tânăra sa soție atrăgea admiratori. Era atât de frumoasă, de plină de viață, atât de bine îmbrăcată, atât de diferită de femeia cu care mai tânărul Thomas crezuse și *sperase* că se însoară. Era o soție neverosimilă, o apariție superbă, o alăturare ciudată, și asta fusese pentru el întotdeauna un motiv de bucurie, nu de neliniște. Faptul că se

îndrăgostise de el – și fusese, fără îndoială, îndrăgostită de el – era o dovadă a bogăției imprevizibile a vieții, o încântare surprinzătoare și copleșitoare. Îi dăruise o fericire pe care o crezuse de neatins, de-a dreptul stranie. Dragostea lui, neatinsă, și chiar fericirea lui, fericirea lui ignorantă și incredulă, rămâneau acum înăuntrul său să-l chinuie, o sensibilitate uriașă și fremătătoare ce putea suferi, dar nu se putea stinge și nu putea muri. O iubesc, o iubesc, își spunea în gând, acoperindu-și uneori fața și gemând. De ce nu-i asta destul ca să reprezinte întreaga realitate?

Începu să-și găsească vini și continuă, cu multă inventivitate, să-și caute din ce în ce mai multe. De ce nu găsise o cale s-o apere, s-o păstreze? De ce nu-i trecuse oare prin minte, tocmai lui, care, ca psihiatru, cunoștea atâtea secrete surprinzătoare, că soția lui ar fi putut călca pe-alături? Era perfect conștient că Midge cunoștea oameni despre care el nu știa mare lucru, despre care, într-adevăr, el n-o întrebase niciodată. Fusese neatent, absorbit de propriile probleme, dragostea lui era amorțită, nu numai de ea fusese prea sigur, ci și de dragostea lui pentru ea. Nu încape îndoială că era vorba și de un soi de vanitate, de convingerea că era superior oricărui posibil rival, de conștiința că oamenilor le era întotdeauna cam frică de el și că n-ar fi îndrăznit să intre pe teritoriul lui. Dar dragostea lui, fericirea lui îi luau apărarea, strigând că avusese încredere absolută în ea, cu o simplitate copilărească, absolută, care domnea aici și numai aici, în împlinirea acestei căsnicii. Dar apoi, furia lui teribilă evoca odioasa *pereche*, pe *cei doi* călăi care-i distruseseră cu totul bucuria, îi otrăviseră mintea și-i provocaseră acea suferință schiloditoare. Simțea că ar fi suportat mult mai ușor o pierdere onestă, o despărțire sinceră. Și mult mai ușor i-ar fi fost dacă era alt bărbat, un străin, orice bărbat în afară de cel la care ținea din toată inima și în care avusese încredere.

În fața ochilor îi apăru chipul soției sale, atât de plin de o automulțumire energică și atrăgătoare,

pe care el o interpretase drept o absolut nevinovată *joie de vivre*. O considerase în prea mare măsură un copil fericit și dependent de el? Această Midge, Midge cea dragă și iubitoare, a lui și numai a lui, fusese în stare să plănuiască și să ducă la îndeplinire cu atâta sânge rece o mistificare care dura de atâta vreme... Reflectă asupra detaliilor. Nu îndrăznea să se îndoiască de nevoia pasională care-o împinsese pe soția lui să-l înșele în propria lor casă. Doi ani, și cât tânjiseră unul după celălalt în tot timpul ăsta. Cu câtă dragoste îl suna ea imediat ce Thomas pleca de acasă. Cu câtă grijă și nerăbdare își făceau programul. Cum îl întreba Midge pe Thomas, aparent nu prea interesată, când pleacă de-acasă, unde și cât stă. Câte calcule atente, câte manevre lipsite de scrupule care se ascundeau în spatele zâmbetelor familiare. Cum i se schimba expresia, peste umărul lui, când o îmbrățișa. Da, cu ce *voință* lipsită de scrupule îl transformase într-un nimic. Cum se strecura fluxul acela viguros al unei alte vieți în interstițiile dintre ei doi. Deci el însuși, drepturile lui asupra ei reprezentau o întrerupere anostă, mohorâtă, rutina obositoare și odioasă la care se întorcea fără tragere de inimă dintr-un spațiu viu, plin de pasiune și tandrețe, cu propriul lui limbaj, cu o mitologie luxuriantă și cu tăinuite coduri ale dragostei. Spațiul acela Thomas și-l închipuia ca pe o tabără de corturi, plină de activitate și de agitație veselă, de flamuri unduitoare, de cupole înalte de mătase, de sunete vioaie de trâmbițe și de bătăi de tobe. *Acolo* erau toate culorile vieții, pe când *aici* culorile secaseră și se preschimbaseră toate într-un cenușiu monoton. Doi ani; și el nici măcar nu observase, nu văzuse, nu simțise procesul implacabil care-i răpise tot ceea ce iubea, ființa în care se încredea.

Își aminti că observase, totuși, „toanele" lui Midge din ultima vreme, se gândise la ele, dar se hotărâse să nu-și facă griji! De data asta se hotărî să nu scormonească prin toate amănuntele căsniciei

lor, căutând „cauze" ale celor întâmplate. Cauzele erau fără îndoială multiple, probabil foarte bine ascunse, în nici un caz nu le-ar fi putut sonda sau diseca acum. Nu orice se rezolvă sau se clarifică dacă-l scoți la lumină. Thomas își menaja sfiala puritană. Prețuia instinctele caste și le considera, la el și la alții, capabile să deschidă calea fericirii și pasiunii puternice și curate a dragostei adevărate. Simțise întotdeauna între el și Midge un flux sexual profund și solid care ridiculiza vulgaritatea manualelor. Midge îl iubise, îl dorise, îi tachinase solemnitatea, se împărtășise din forța lui, îl admirase, îl prețuise și avusese încredere în el, îi dăruise frumusețea ei vie și plenitudinea prezenței ei fizice. Sau așa crezuse; cât de mult putea îndrăzni să se întoarcă în timp ca să vadă că totul fusese fals?

Thomas nu era obișnuit să sufere, durerea profundă pe care-o simțise la moartea părinților nu fusese așa. Acum părea că unde fusese dragostea lui pentru Midge se cască un vid, și totuși, cum era posibil așa ceva... Suferea într-un fel nou și insuportabil, parcă se inventase o nouă tortură, dragostea lui preschimbată în durere absolută. Cum putea să sufere așa? Nu era obișnuit nici cu furia necontrolată. Câteodată era cuprins de o mânie turbată, care putea deveni obsesivă, împotriva celor doi uneltitori, stupefacție și șoc în fața trădării lor, iar față de Harry simțea uneori un dezgust violent, vecin cu ura. Era conștient că va trebui cât de curând să controleze și să elimine emoțiile acestea distructive; dar nu avea nici o viziune convingătoare asupra teritoriului de dincolo de ele. Mândria, demnitatea lui erau profund rănite, cereau ajutor, cereau răzbunare. O renunțare resemnată și clementă, pe care lumea ar fi interpretat-o drept slăbiciune? (Vasăzică îi păsa de ce zice lumea?) O înțelegere „generoasă", meditativă și solitară, pasibilă de a fi prelungită la nesfârșit? Un plan de bătaie conceput „la rece" pentru a-și distruge rivalul? Și pentru a recâștiga o consoartă ursuză

și ostilă? Nu întrevedea nici o soluție. N-avea nici un rost să se grăbească să se întoarcă la Londra, deocamdată trebuia să vadă ce se mai întâmplă, să spere în minuni, să-și disciplineze mintea. Dragostea pentru Midge, contorsionată și întortocheată, devenise violentă, sălbatică, îl tortura uneori cu viziuni de fericire și bucurie pe care imaginația lui lașă le plăsmuia ca o consolare iluzorie, cum o să se sfârșească, adică, totul „cu bine". O iubesc, o doresc, striga el iar și iar. Dar nu putea avea ceea ce-și dorea cu atâta disperare și, mai presus de toate, n-o putea avea pe draga lui soție înapoi, așa cum fusese odinioară, tandră și sinceră.

Gândurile acestea repetitive, ce se așezau deja în niște tipare mecanice pe care Thomas le recunoștea și de care se temea, fură întrerupte de un zgomot intrat de-afară pe fereastră, zgomotul pe care-l aștepta, zgomot de pneuri pe prundișul aleii. Se ridică, se duse la geam și-l văzu pe Harry coborând din mașină. Portiera se închise cu un declic discret. Așteptând să audă soneria, Thomas își pieptănă părul.

— Cred că nu-ți pasă, spuse Harry.

— E foarte convenabil pentru tine să crezi asta.

— Nu vrei să divorțezi?

— Nu, sigur că nu.

— Deci nu te deranjează?

— Am aflat deja că ești un mincinos ordinar, îi răspunse Thomas, trebuie să te consider și prost?

Șocul emoțional al întâlnirii fusese pentru amândoi chiar mai mare decât se așteptaseră, așa că în primele douăzeci de minute discutaseră aproape aiurea, ca să-și ascundă agitația. Amândoi erau hotărâți să-și păstreze calmul, să nu dea dovadă de nici o slăbiciune, să domine, să câștige. Nu se așteptaseră să fie copleșiți de un soi de confuzie dezorientată, care îi conducea spre momente

de vid mental și de anti-climax. Departe de a fi prea dramatică, scena se dovedea, din punctul de vedere al desfășurării ulterioare, insuficient de dramatică. Thomas avea avantajul de a fi mai puțin dependent de alcool și, categoric, nu-i oferise nici lui Harry; nevoia de alcool a lui Harry în situațiile de criză era vizibilă până și în gesturile lui agitate și în privirile care i se tot mutau de colo-colo.

— Trebuie să tratăm chestiunea cu calm, spuse Harry, să fim înțelepți și să distrugem cât mai puțin cu putință. Sper că putem rămâne prieteni.

— Sigur că nu putem rămâne prieteni, ripostă Thomas, pari incapabil să mai gândești. De fapt ce voiai?

— Ce vrei să zici?

— Ai venit aici neinvitat, e de presupus că voiai să-mi spui ceva. Ești bun să spui ce aveai de spus?

— Doamne, ce insensibil ești, se revoltă Harry. De ce te prefaci surprins că am venit, nu mă așteptai, nu voiai o explicație, o prezentare a întregii probleme, sau intenționai să-ți vezi de munca ta și să ignori realitatea?

— De ce-ai alergat la mine? Vrei să te consolez?

— La naiba, sigur că nu! Aș fi zis că tu ești cel care are nevoie de consolare.

— Soția mea mi-a spus, și eu o cred, că nu te mai iubește. Nu vrea să divorțeze. Aș fi zis că această stare de lucruri nu-ți oferă altă variantă decât să ieși din viețile noastre. Te asigur că nu vreau să aflu detaliile defunctei voastre povești de amor. Întrucât se pare că n-ai nimic să-mi spui, îți sugerez să pleci. Nu văd ce nevoie aș avea să stau de vorbă cu tine și nu vreau să te mai văd. Am terminat cu tine.

Discursul acesta fu rostit cu atâta venin, încât îl surprinse și-l intimidă pe Harry. Își dădea seama cât sperase (acum vedea și el ce naiv fusese) că Thomas, deși supărat, furios chiar, își va păstra felul lui de-a fi ironic, ponderat, compătimitor, plin de o înțelegere răbdătoare. Harry venise la Quitterne

pentru că, așa cum presupusese Thomas, n-avea încotro, nevoia de a-l întâlni, de a fi pur și simplu lângă el, era acum, că se aflase totul, covârșitoare. Avea nevoie de consolarea, de ușurarea de *a-l fi văzut*, de a-l fi găsit, chiar dacă nu tocmai gata să-l ierte, oricum, calm, detașat, gata pentru o discuție liniștită și rațională. Dar Harry mai avea nevoie, ca să-și poată stabili propria strategie, să afle ce-i spusese Midge lui Thomas, fără ca acesta să-și dea seama ce puține îi spusese ea lui Harry. De când fuseseră deconspirați, se întâlnise cu ea și stătuseră de vorbă, dar fără să fie în stare s-o înțeleagă. Se purta ca o sălbatică, n-avea stare, era foarte tulburată, își ferea mereu privirea, vorbea mai mult în exclamații decât în cuvinte. În seara zilei când se aflase totul o sunase, dar nu răspunsese nimeni. Nu îndrăznise să se ducă la ea de teamă să nu dea peste Thomas. A doua zi îi răspunsese la telefon, îi spusese că Thomas e plecat la Quitterne și că poate veni la ea. Se dusese plin de speranță și se trezise stând în salon ca un vizitator, ca un petițor. În cameră stăruia încă șocul venirii lui Thomas, ziarele erau azvârlite pe masă, ușa rămăsese larg deschisă. Harry începuse deja să regrete că nu rămăsese atunci să-l înfrunte pe Thomas, deși își dădea seama că ar fi fost paralizat și, îi era groază să recunoască, copleșit de rușine. Dacă ar fi rămas, ar fi putut avea măcar o idee despre situație, idee căreia acum îi ducea grozav de tare lipsa. Abia când o revăzuse pe Midge își pusese problema dacă femeia îi spusese lui Thomas de Stuart. Spera că nu, spera și, uneori, era sigur că „problema cu Stuart" o să treacă, chiar foarte repede, și că totul va fi cum și-a dorit, cum și-a închipuit că va fi „după ce o să afle Thomas": Midge, șocată, vărsând lacrimi de ușurare, alergând la el, rămânând cu el, cuibărindu-se în sfârșit în bucuria și tihna de a fi în întregime a lui. O privea îndurerat, o studia în timp ce ea se foia prin cameră, oftând și făcându-și de lucru cu părul. Midge îi spuse,

fără s-o întrebe el, că după plecarea lui Thomas, se dusese la Stuart și descoperise că se mutase, eliberase camera și nu lăsase nici o adresă. Când Harry sunase de dimineață, primul lucru pe care-l făcuse ea fusese să-l întrebe de Stuart, dacă se întorsese cumva acasă. Când venise la ea, îl lăsase să-i ia mâna, dar îl întrebase cum ar putea da de Stuart, pe cine ar putea întreba. Se plimba agitată prin cameră și nu părea să-și dea seama de cât de nefericit e Harry, nu părea să-i observe durerea, spaima, nevoia unui cuvânt de alinare, cărora nu îndrăznea să le dea glas de frică să nu fie alungat. Era mai bine dacă pe moment îl accepta ca pe un vechi prieten, cineva care avea dreptul să fie lângă ea, aproape ca un doctor. Oricum, nu-i ceruse să plece, și, în cursul monologului ei staccato, amestecat cu șoaptele lui ce voiau s-o liniștească, exclamase de două ori „Ah, Harry... Harry...", ca și cum ar fi simțit că el ar putea s-o ajute cu ceva; iar asta îl făcuse să spere. „Thomas a plecat." „Unde aș putea să-l găsesc pe Stuart? Aș putea să-i întreb pe prietenii lui." „Ce-am făcut, Doamne, ce-am făcut." Harry vorbea și el cam așa: „Fii calmă, te rog, nu-ți face griji, am să-l găsesc pe Stuart, nu-ți bate capul cu Thomas, ai încredere în mine, nu mă uita, o să fie totul bine." Nu-i spusese nimic despre intenția de a merge la Thomas. O dată sau de două ori își formulase și reformulase în minte întrebările: ce ți-a spus Thomas? Ce-a făcut? Dar nu le rostise, erau întrebări prea neplăcute pentru starea ei de spirit din momentul acela. În cursul acelei întâlniri și a doua zi, când fusese din nou la ea, își formase părerea, oarecum liniștitoare, că Midge e atinsă temporar de nebunie; și imaginându-și discuția pe care urma s-o aibă cu Thomas, includea în ea și o parte inimaginabilă, în care *îl consulta* cu privire la sănătatea lui Midge.

O altă idee care îi umbla prin minte în timp ce conducea cu viteză prea mare pe autostradă, în graba chinuitoare la care îl împingea nevoia de a-l

întâlni pe Thomas, era aceea că avea să urmeze o scenă de reconciliere. El avea să domine discuția, arătându-și compătimirea față de Thomas care, pierzându-și soția, făcuse gestul, ușor de înțeles, de a se retrage. În această postură, Harry putea să se recunoască în oarecare măsură vinovat și chiar să-și ceară iertare în câteva cuvinte alese cu grijă. După aceea ar fi putut sta de vorbă ca niște oameni de lume. Dar acum, stând în fața lui Thomas la birou, uitându-se la el și ascultându-i tonul vocii, asemenea gesturi deveniseră imposibile. Începuse războiul. Deci Midge îi spusese lui Thomas că nu-l mai iubește. Dar chiar îi spusese? Poate că Thomas inventase chestia asta. Și oare despre Stuart îi spusese?

— Nu-i adevărat că Midge nu mă mai iubește, răspunse el. Asta-i invenția ta. De ce continui să-i spui soția ta? O cheamă Midge. Și de ce-ai fugit din Londra dacă tu chiar credeai că vrea să rămână cu tine? Ce spui tu n-are nici un sens. Am stat mult de vorbă cu ea și ieri, și astăzi. Sigur, a fost într-o stare de șoc, dar e pe cale s-o depășească, mă iubește profund și neîncetat, ceea ce, poate, tu nu ești în stare să-ți imaginezi. Pe tine nu te-a iubit niciodată cu adevărat, nici n-a fost vreodată cu adevărat *măritată* cu tine. Am discutat toate astea cu ea, evident, știu cum stăteau lucrurile, știu tot. I-a fost mereu frică de tine. Din cauza asta am fost nevoiți să spunem toate minciunile alea pe care le uram. De acord, aici am greșit și ne cerem iertare. Cu mine, Midge e alt om, e fericită, e liberă, nici n-ai recunoaște-o. Ești psihiatru, trebuie să știi când cineva e nefericit, ai văzut ce neliniștită și iritată și nemulțumită era. Cu mine, e *acasă*. Trebuie să conștientizezi că ai pierdut-o, nu te mai lupta degeaba, las-o să plece, o să plece oricum, a plecat deja. Ai fugit și-ai părăsit-o fiindcă ți-ai dat seama că vrea să fie cu mine și tu nu puteai suporta lucrul ăsta. Te-ai dat bătut, ai capitulat, recunoști că a plecat cu adevărat, că e a

mea. N-am vrut să-ți spun toate astea, voiam să fiu generos, voiam chiar să-ți cer iertare, dar mi-ai forțat mâna. Mi-a spus despre tine atâtea lucruri pe care nu le-ar putea spune cineva care te iubește, mi-a spus că ești rece, lipsit de tandrețe, fără umor, mi-a spus c-o neglijezi, c-o plictisești...

— Astea-s minciuni, protestă Thomas, minciuni josnice și scârboase.

— Nu-s minciuni. Dacă tu chiar credeai că m-a părăsit, de ce-ai plecat? De ce-ai părăsit-o, de ce l-ai părăsit pe Meredith, de el nu pare să-ți pese deloc. Midge are dreptate, ești rece, n-o meriți pe femeia asta nemaipomenită, cred că nici n-o vrei, de ce nu recunoști? Doamne sfinte, ar trebui să te pricepi să conduci interviuri cu persoane cu probleme psihice, dar cu ăsta nu prea pari să te descurci. Normal că de data asta tu ești victima, ești pacientul, nu vezi, *n-ai nimic de spus.*

Thomas, roșu la față și tremurând vizibil, rămase nemișcat, fixându-l cu privirea. Apoi strânse din buze, lăsă ochii în jos și-și scoase ochelarii. Am câștigat, își spuse Harry, am câștigat-o, e a mea! E mut de furie, da' măcar e mut. Poate că, de fapt, vrea să scape de ea, de ce n-am văzut asta mai devreme, de ce n-am crezut... Am câștigat, am câștigat!

Cu atenție, dar rapid, Thomas își împinse scaunul în spate și deschise un sertar de la birou. Harry sări în picioare.

În clipa aceea, se întâmplă ceva. Un vârtej cafeniu traversă camera în diagonală și se întoarse, descriind în aer un zig-zag rapid. Se auzi un bâzâit ușor, apoi o bufnitură puternică. Intrase un măcăleandru pe fereastră, zburase prin cameră și se lovise de sticla geamului.

Thomas făcu un salt.

— Închide ușa, îi ceru el lui Harry.

Pasărea izbea înnebunită geamul cu aripile. Thomas încercă să deschidă fereastra mai mult, dar era înțepenită.

— Ai grijă, ai grijă, strigă Harry.

Măcăleandrul se îndepărtă de geam și începu să zboare în cerc sub tavan, izbindu-și trupușorul firav de pereți. Harry îi veni în ajutor lui Thomas și reuși să ridice fereastra încă un pic. După ce se refugie într-unul din colțurile de sus ale camerei, pasărea căzu pe podea, sub un morman de cărți și rămase suspect de nemișcată. Cu un strigăt necăjit, Thomas începu să dea cărțile la o parte.

— Hai, ieși, ieși, pe-acolo, pe-acolo, îi dădea Harry înainte.

Când cărțile căzură de pe el, măcăleandrul se ridică din nou, se izbi de un perete și se opri pe un dulap, uitându-se în jos cu ochișorii lui strălucitori. Apoi, cu un aer hotărât, zbură în jos și ieși pe fereastră, țâșnind spre libertate într-un zbor grațios, apoi se ridică și se așeză pe o creangă din fagul roșu, uitându-se spre casă.

— M-am speriat c-o să cadă geamul peste ea, spuse Harry.

Thomas coborî puțin fereastra, apoi o închise.

— Pleacă, pleacă, spuse el încet, fără să se uite spre Harry.

— Voiai să scoți un pistol? îl întrebă acesta.

— Nu, sigur că nu, răspunse Thomas după o pauză.

— Thomas...

— *Pleacă*.

— Iartă-mă.

Thomas făcu un gest, ca și cum ar fi luat notă de cele auzite, și deschise ușa. Harry ieși. Zgomotul mașinii care pleca se auzi aproape imediat. Thomas rămase o vreme nemișcat, apoi deschise din nou fereastra, lăsând să intre cântecul păsărilor.

Mai târziu începu să umble la întâmplare prin camerele de la parter, pe urmă ieși în grădină. Trecu de pietricelele sure, colțuroase, și păși pe iarbă. Se plimbă puțin pe liziera pădurii, unde cerul albastru se zărea prin umbra ușoară, verzuie; rododendronii din depărtare erau acoperiți de pete

roz și violete. Ce tipic pentru gândirea lui Harry, își spunea el, să creadă că voiam să scot un pistol, când, de fapt, tot ce voiam eu era să găsesc ceva să-mi șterg ochelarii! Dar dacă asta crede încă, atunci lasă-l să creadă. El trăiește într-o lume romanțioasă, de violență romanțată. Într-un fel, gândea Thomas pășind pe o cărare mărginită de florile moarte ale clopoțeilor, ideea pistolului era corectă. În clipa aia aș fi putut să-l omor. De ce? Ce spunea el acolo erau clar absurdități... Oare? Chiar tot ce spunea? Era un șuvoi de insulte, mortale și oribile. Dar nu puteam să-i răspund, să spun aia și aia nu-s adevărate pentru că... Și nu puteam să urlu pur și simplu îmi iubesc nevasta, n-am de gând să renunț la ea. Singura reacție posibilă părea violența, dar pentru mine așa ceva nu era cu putință. Avea dreptate, n-aveam nimic de spus, era victoria lui. Doamne sfinte, eram în stare să izbucnesc în lacrimi. La gândul acesta, își dădu seama că e încă șocat și tremură de furie. Măcăleandrul fusese providențial. De asemenea, deși Thomas n-ar fi putut spune dacă era un lucru bun sau rău, incidentul îi îngăduise lui Harry să-și ceară iertare, iar lui Thomas să-i primească, printr-un gest, scuzele.

Prin frunziș se zărea deja zidul de cărămidă roșie al casei familiei Shaftoe, așa că Thomas se întoarse din drum, cum făcea întotdeauna în acest punct. Începea acum să înțeleagă cât de profund i se schimbase viața. Avea să mai aibă, oare, vreodată gânduri calme și curate? Simțea o nefericire sfredelitoare. Nu disperare, slăbiciunea și relaxarea disperării ar fi fost o ușurare. Se simțea activ, vigilent, capabil să ia decizii, dar suferea.

Îi veni în minte cuvântul *lâcheté*[1], un cuvânt care i se păruse întotdeauna mai expresiv decât englezescul „mișelie“[2]. *Je suis un lâche*[3], își spuse

1. Lașitate (în fr. în orig.).
2. În original „cowardice“.
3. „Sunt un laș“ (în fr. în orig.).

el. De ce-o abandonase pe Midge, de ce părăsise casa, de ce-l părăsise pe Meredith? Plecase ca să-și salveze demnitatea? Sau fiindcă-i era teamă că dezgustul față de trădarea lui Midge avea să-l facă s-o urască? *Putea* el s-o urască așa cum îl ura pe Harry acum? Era un gând groaznic. Fugise de ea așa cum fugise de propria lui violență, ca să nu descopere că detestă s-o mai vadă. Dacă acum s-ar întoarce și ar constata că ea a plecat, că a fugit, n-ar fi trebuit să se considere vinovat? Dar e sigur că Midge n-ar fi părăsit casa atâta timp cât Meredith era acolo, prin simpla lui existență, Meredith ar fi sfătuit-o de bine. Nu-i trecuse niciodată prin minte că Meredith ar fi putut fi împotriva lui. Se întrebă în ce fel și pentru câtă vreme ceea ce văzuse avea să-i afecteze, poate chiar să-i stânjenească lui Meredith relațiile cu tatăl lui. Aveau oare ei doi să vorbească vreodată despre asta? Ce consecințe oribile și interminabile!

Thomas așteptase venirea lui Harry. Harry venise și se întâmplase ceva. Acum era rândul lui Thomas să mute. Ar trebui să mă întorc la Londra și să stau cu Midge, își spuse el. Trebuie să aflu dacă Stuart i-a ucis într-adevăr dragostea pentru Harry, așa cum mi-a zis ea. Un asemenea lucru era posibil și, chiar dacă nu mai întâlnise o situație la fel, văzuse lucruri asemănătoare, își putea da seama cum ar putea „funcționa". Se întrebă dacă ar fi cazul să-l caute pe Stuart. Dacă Stuart însemna pentru Midge, indiferent de rezultate, „o nebunie temporară", era probabil mai înțelept să-l lase deocamdată în pace. Sau, pur și simplu, lui Thomas îi repugna ideea de a apărea în fața tânărului Stuart în calitate de soț al femeii care-l iubea? Stuart avea cu siguranță să acționeze cu bun simț și discreție, probabil avea să fugă. Oare? Era de conceput c-ar fi putut-o *încuraja*, fie și fără să-și dea seama? Sunt un manipulator, își zise el, calculez totul. Pun lucrurile în mișcare și pe urmă le las baltă, cum l-am trimis și pe Edward înapoi în

camera aia. Sunt un grădinar neglijent, plantez ceva și pe urmă plec. I-am spus lui Midge „ce trebuia", niște chestii deștepte, și pe urmă am lăsat-o să le digere.

Când casa intră în raza lui vizuală, zări o mașină înaintând pe prundișul aleii. Pentru o clipă, crezu că *trebuie* să fie Midge, care se întorcea la el, și simți o bucurie intensă. Apoi, din mașină coborî încet o siluetă familiară, purtând o pălărie de fetru. Era domnul Blinnet. Doamne, își zise Thomas, asta încalcă toate regulile. Alergă în întâmpinarea lui.

Edward stătea în fața Cantonului. Soarele de după-amiază strălucea și deasupra câmpiei întinse atârna o ceață ușoară, tristă, prăfoasă, aurie. În aerul lipsit de orice adiere, deasupra debleului atârnau încremenite buchete albe de hasmațuchi și boboci liliachii agățați în vârful unor tulpini înalte de iarbă. La picioarele lui Edward creștea un mănunchi de floricele mărunte, de un albastru strălucitor; prin minte îi fulgeră numele lor, de multă vreme uitat: sclipeți. De trunchiul tisei era prins un anunț mare pe care scria *De vânzare*. Fereastra pe care o spărsese când fusese rândul trecut atârna acum deschisă larg, ieșită un pic din balamale. Se cățără pe ea și intră în cameră; picioarele i se scufundară în suprafața jilavă și buretoasă a sofalei pe care tot el o trăsese sub geam. În încăpere intraseră ploile și furtunile și chiar și acum, în bătaia soarelui verii, mirosea a mucegai și a nelocuit. Cea mai mare parte a mobilei fusese scoasă, mai rămăseseră sofaua, două scaune rupte și o carpetă roasă. Traversă camera, ascultându-și sunetul pașilor pe podeaua dezgolită, și se uită în dormitor, unde rămăsese vechiul pat de fier pe care stătuseră odinioară Jesse și Chloe, înfășurați în frumusețea lor caldă. Se întoarse în camera principală. Locul era gol, putregăit, distrus, avea în curând să fie cotropit de vremea rea, de natură, de ciuperci și de lăstari verzi. Edward se opri, ascultă și-și închipui că aude murmurul invaziei, ramurile tisei zgâriind fereastra, iedera dislocând dalele de gresie, insectele rozând adânc în lemn. Îl trecură fiori. Ieși pe ușă, închizând-o cu grijă în urma lui. Împinse fereastra spartă la locul ei, apăsând lemnul deformat. Apoi coborî la nivelul șinei și o luă din loc, încercând să-și amintească harta și neluând în seamă cărarea care ducea la Seegard și pe care, în seara aceea fatidică, mersese Sarah Plowmain ca să-i poarte pe Midge și pe Harry încotro îi chema soarta.

Șina năpădită de ierburi continua cu o curbă ușoară; pe măsură ce înainta, era din ce în ce mai plină de urzici și de măcriș cu frunze groase. Terenul începu să urce ușor și sub tălpi se simțea suprafața pietroasă pe care creștea iarba. Debleul se sfârși și, uitându-se în urmă, Edward văzu ogoare întinse de orz roșiatic și pâlpâitor și, dincolo de ele, o uluitoare întindere colorată, un galben care se ridica din el însuși într-o lumină intensă, ca o pulbere, pe lângă care cerul de vară părea întunecat. Erau, probabil, ogoarele de rapiță despre care vorbise Ilona. Culoarea îi amintea de ceva: era galbenul violent, terifiant, din picturile abstracte ale lui Jesse. Întorcându-se iar în direcția în care mersese până atunci, văzu, nu prea departe, turnul de la Seegard ce se ridica în spatele unor copaci. Acum mergea spre dreapta, pe o ridicătură ce semăna cu un șarpe; era un taluz pe laturile căruia pământul era mocirlos, noroi uscat străbătut de crăpături pline de apă, acoperit ici-colo de ierburi sârmoase de mlaștină. Sălcii scunde și încâlcite, tufe de soc și de alun îl împiedicau să vadă prea departe, iar aerul cald, tulbure, în care lumina vibra ușor, îi intra pâlpâind în ochi. Umbrelușele catifelate și turtite ale florilor de soc, acoperite de albine, împrăștiau în jur mireasma puternică a vinului de la Seegard. Mersese în ritm susținut de la gară până la autobuz și pe urmă direct din șosea, de-a lungul șinei, până la Canton, ținându-se departe de Seegard. Avusese cam puțină mâncare la el și se simțea secătuit și cam buimac, iar sunetul albinelor părea că-i răsună în capul gol. Își ducea sacoul în mână și transpira în arșița după-amiezii. Apoi, trecând de copaci, văzu deodată apărând, destul de aproape, pe stânga, marea, calmă, albastră și scânteietoare; și când se opri într-o liniște nouă, o auzi cum mângâie ușor pietrele de pe țărm. O pală ușoară și răcoroasă de vânt venea dinspre ea, prea blândă să-i spui briză, dar înviorând aerul încremenit de pe uscat.

Edward se gândi mai târziu că, dacă prima dată când căutase marea s-ar fi încrezut în propriul simț de orientare și în faptul că *știa* că șina merge paralel cu malul și că trebuie să-l ducă la el, nu s-ar fi oprit la Canton, n-ar fi cunoscut-o pe Brownie și, în ziua „halucinației", n-ar fi fost atât de agitat și de grăbit încât să nu stea să înțeleagă ceea ce văzuse; ar fi putut, într-adevăr, să stea în dimineața aceea cu Jesse, iar Jesse n-ar fi plecat și nu s-ar fi pierdut... Gânduri pe care era mai bine să nu le aibă.

În ciuda grijilor și spaimelor bolnave din timpul călătoriei, nu se putu împiedica să se simtă ușurat când văzu marea și păși din iarbă pe pietrele curate de pe țărm, acei bolovani netezi și cafenii de care îi vorbise Ilona. Merse peste pietrele care-i scârțâiau sub tălpi apoi se opri și rămase o vreme să privească valurile mici cum mângâie cu drag uscatul și să asculte fâșâitul slab și ritmic cu care se spărgeau și sunetul aspru cu care se retrăgeau. Scoicari cu pene negre și albe alergau la marginea apei, scoțând strigătele lor ca niște fluierături tremurate. Dar astăzi nu se putea bucura de mare, îl umplea de tristețe și de presimțiri rele, iar linia clară, rotunjită a orizontului nu trezea în el, ca de obicei, acel calm absolut. Astăzi vraja mării era diferită, străină și primejdioasă sub razele soarelui, albastrul ei era foarte rece. Plecă mai departe, mai întâi pe marginea apei, apoi se întoarse pe rambleul șinei, pe unde era mai ușor de mers. Nu după multă vreme văzu plaja din fața lui traversată de un zid de piatră și o linie de apă înspumată ce se scurgea în mare. Era probabil micul golf al „pescarilor" de care pomenise Mama May, al căror sat „se prăbușise în smârcuri" după cumplita furtună care-l inundase și dezafectase și calea ferată. Când ajunse la el, golful i se păru aproape intact, ambele maluri, unul drept, iar celălalt curbat, închizând un spațiu de apă liniștită, în care pescuiau câteva rândunele-de-mare. Sfărâmăturile

rămase din peronul gării apărură deodată lângă el, dar din sat nu zări la început nici o urmă. Apoi începu să distingă ici și colo bucăți mari din ziduri de piatră, înclinate în niște unghiuri ciudate, ca în picturile medievale cu cetăți distruse, înconjurate de băltoace și năpădite de iederă și de tuberoze sălbatice. Edward nu se opri, totuși, dimpotrivă, începu să alerge când văzu, nu departe, estuarul.

Șina se îndepărta ușor de mal, dar băiatul o tăie drept, alergând peste porțiunile cu iarbă și sărind peste ridicăturile din teren. Râul, care dispăruse în spatele stufului și sălciilor, i se deschise atât de brusc la picioare, că fu cât pe ce să cadă în el. Se opri și privi întinderea nemăsurată și calmă de apă mișcătoare, oglindind cerul albastru și câțiva plopi ce creșteau pe celălalt mal. Se opri și picioarele începură pur și simplu să-l doară de dorința de a sta locului sau de a se întoarce. Atunci îl cuprinse din nou spaima aceea, spaima neagră și sufocantă pe care o mai simțise de două ori. Își simți diafragma străpunsă și partea de jos a trupului plină de întuneric. Respirația i se preschimbă în gâfâit. Răsuflând adânc se străduí să înainteze, să meargă încet în amonte, scrutând adâncimea din ce în ce mai mică a râului și uitându-se peste mal, printre tulpinile de stuf care creșteau în albia râului în pâlcuri mai mari sau mai mici, cărora li se alăturau ici-colo mănunchiuri de tătănească sau de stânjenei galbeni și plauri de pliscul-cucoarei. Se uita după o anumită grupare de sălcii, dar erau multe sălcii, care parcă erau, parcă nu erau cele pe care și le amintea. Apoi văzu un loc unde râul formase o mică plajă așternută cu pietre, iar dincolo de ea se zărea o structură de piatră ivindu-se din apă; își dădu imediat seama că acelea erau resturile podului sau pasarelei pe care calea ferată traversase râul. Gâfâind iar și ținându-și mâna la gât, băiatul mai făcu câțiva pași și apoi se opri. Îl luă amețeala de cât se uitase în apa întunecată, plină de stuf. Cred că am trecut

de locul ăsta, își zise el, *și nu-i nimic aici*. Sau de n-ar fi nimic, să fiu și eu liber să plec acasă. Am încercat, am încercat. Dar ar fi însemnat asta libertate, ar mai fi putut el fi liber vreodată? Mai merg cincizeci de metri și pe urmă plec, își mai zise el. Dar zări sălciile, adică un pâlc de sălcii care păreau să-i stârnească memoria într-un fel nou. Grăbi pasul până ajunse lângă copaci, apoi îngenunche pe mal, înfigându-și privirea în apă. La început nu-și văzu decât propria reflexie, forma întunecată a capului, întinsă pe apă. Se mută, așa cum era, în genunchi, un pic mai în amonte și începu să vadă mai lămurit prin încâlceala de stuf. Atunci îl văzu pe Jesse.

Avu cutremurătoarea convingere că ceea ce vede acolo e trupul lui Jesse, pentru că – ah, cum putea să se îndoiască – însuși Jesse îi spusese să caute în locul acela. Mai mult, aproape de suprafață plutea o mână albă și umflată, cu un inel roșu, cu rubin. Dedesubt nu se vedea decât ceva întunecat, un fel de balot rotunjit, înfășurat într-o încâlcitură de ierburi. Urmându-și impulsul de moment, Edward se aplecă și atinse mâna. Era moale și foarte rece. Atinse inelul și, tot dintr-un impuls, îl trase de pe deget. Inelul ieși ușor și băiatul și-l puse pe degetul mijlociu de la mâna stângă, unde, abia acum își aminti, îl purta Jesse. Apoi se ridică clătinându-se, se întoarse și încercă să vomite, dar nu reuși. Vaietele lui sparseră ceea ce părea să fie liniștea, dar acum cântecul păsărilor umplea văzduhul. Se așeză pe iarbă cu spatele la râu și-și luă capul în mâini. Apoi se ridică, se duse înapoi și se aplecă din nou peste tulpinile de stuf. Era tot acolo. Acum reuși să distingă umerii cocoșați, capul aplecat în față și părul care plutea în apă. Ochii i se umplură de lacrimi și începu să plângă în hohote, așa cum stătea acolo, aplecat peste mal. Lacrimile îi cădeau în apă printre sulițele stufului. Își înteți hohotele, urlându-și copleșitoarea durere ca pe un strigăt de ajutor. Dar, bineînțeles, n-avea cine să-l audă.

Se întrebă în sfârșit ce-ar trebui să facă, ce avea să facă. Să încerce să scoată cadavrul din apă, oare era în stare? Luptându-se cu repulsia care-i stârnea din nou greața, îngenunche din nou, se aplecă și se întinse spre umerii masivi, încercând să-i apuce. Mâinile îi alunecară pe pânza plină de mâl și atinseră carnea; îl cuprinse brusc spaima că mortul l-ar putea înhăța și l-ar putea trage la el. Cadavrul era greu și văzu că era înțepenit în încâlceala de tulpini și rădăcini și alge. Ar fi trebuit să intre în apă și să-l desprindă de-acolo... Nu putea face așa ceva. În plus, dacă l-ar fi eliberat, forța apei l-ar fi putut lua de lângă el și l-ar fi dus în mare.

Se așeză din nou pe iarbă; lumina îl făcea să clipească. Se întrebă: *și asta-i tot o iluzie*? Se ridică și se scutură ca un câine, se ciupi de mână și de braț și se uită de jur-împrejur, la câmpia pustie, la gurile râului, la așezarea sălciilor, la dărâmăturile podului de cale ferată. Apoi își lăsă privirile în jos, atent la simțurile și la rațiunea lui. De data asta sigur nu era un vis, era cu totul altfel decât data trecută. Dar *asta* nu dovedea realitatea celeilalte viziuni, când Jesse părea că se uită la el din apă și-i zâmbește? Sau poate că *aceea* dovedea cumva că *asta* nu e reală? Acum e sigur că nu-i iluzie, își spuse Edward. Cât despre data trecută... poate că niciodată n-am să fiu sigur... Acum n-am voie să mă gândesc la data trecută. Se întoarse brusc, cu impresia că în spatele lui stă cineva. Dar smârcurile erau întinse și pustii ca și până atunci.

Își dădu seama că nu mai plânge, dar fața îi era udă de lacrimi. Se șterse cu dosul mâinii. Trebuie să mă duc la Seegard, să le spun, își zise el. Doamne, ce groaznic. Dar dacă, atunci când o să mă întorc cu ele, n-o să fie nimic aici? Dacă o să se întâmple iar? Ar însemna să mă apuce turbarea, ar însemna să mă arunc în mare, să înot și iar să înot în căutarea lui Jesse. Își acoperi gura cu mâna și se întoarse cu spatele. Oricum, am să

însemn locul, își mai zise el. Își aruncase sacoul pe mal. Îl ridică și-l agăță ca pe o sperietoare de ciori de un băț care ieșea din iarbă. Apoi o luă pe malul râului spre interior și în curând zări, mai aproape decât se aștepta, turnul de la Seegard și acoperișul înalt al hambarului. În aceeași clipă văzu și o siluetă ce se îndrepta spre el, un bărbat înalt și bărbos. E Jesse, își spuse Edward, el *trebuie* să fie, până la urmă a fost o halucinație, a doua... Dar ideea aceasta nu dură mai mult de-o secundă, căci îl recunoscu pe unul dintre pădurari, cel care-i adusese scrisorile de la Brownie. N-am să-i spun nimic, hotărî băiatul. Dar ar putea să mă bănuiască, își zise mai apoi, omul o să vadă semnul și...

— Tocmai am găsit cadavrul lui Jesse Baltram, îi spuse el pădurarului, e înecat, e prins în stufăriș, imediat după podul de cale ferată, mi-am lăsat sacoul pe un băț...

— Șefu'? Ești sigur că-i el? M-am gândit io că s-o fi înecat când am auzit c-a plecat.

— De ce-ai crezut asta? îl întrebă Edward.

— I se potrivește, era calea pe care-ar fi ales-o unu' ca el ca să se care de pe lumea asta. Mă duc și io să arunc o privire. Te duci să le spui celor de-acasă? adăugă omul, însuflețit și încântat.

— A fost un accident, spuse Edward.

Până ajunse la intrarea în Seegard, cerul se întunecă. În jurul turnului zburau o mulțime de lăstuni gălăgioși. Deschise ușa și intră în Atriumul uriaș și întunecos; înăuntru era de-a dreptul frig după arșița de afară. Își amintise cum i se păruse încăperea în prima seară și pentru o clipă uită sau nu crezu ce știa și ce venise să spună acum. De s-ar termina repede, își zise el, de s-ar termina repede... ce-o mai fi să se întâmple. Strigă. Numai după ce strigă își dădu seama ce spusese. „Ilona!" Liniște. Păși peste dalele pe care le simțea reci, umede și lipicioase sub tălpi, și deschise ușa Trecerii. „Hei!" Nimeni. Oare *să fi plecat* toate?

se gândi el. Se duse la ușa Interfectoriului. Camera era goală. Nu e foc în cămin, își zise, dar de ce-ar fi, se scutură el, că doar acum e vară. Vestea pe care o aducea îl rodea ca o vulpe. Se duse la ușa turnului, așteptându-se s-o găsească încuiată, dar ușa se deschise și băiatul intră în marea „sală de expoziții" de la parter, în care era o lumină blândă, dar foarte clară. În încăpere domnea o liniște intensă. Se pregătea să strige din nou, când văzu două persoane care stăteau în celălalt capăt și se uitau uimite la el. Erau Bettina și Mama May. Pânzele fuseseră mutate din loc, câteva erau sprijinite de pereți.

— Bună, Edward, îl întâmpină Mama May. Verificam catalogul lucrărilor. Ai ajuns tocmai la timp ca să ne ajuți. Ești bine, sănătos? Ne pare tare bine că te vedem, nu-i așa, Bettina? Chiar ne întrebam când o să te întorci.

Edward se apropie de ele simțindu-și gâtlejul încleștat, ca în visele în care încerci să vorbești, dar nu poți. Se așeză pe un scaun lângă ele.

— Ce s-a întâmplat, Edward? îl întrebă Bettina.

Felul cum îi repetau numele suna amenințător. Stăteau amândouă și se uitau curioase la el.

Băiatul își descheie cu un gest automat nasturii de la cămașă și-și trecu mâna peste piept și peste gât. Alergase aproape tot drumul de la râu până aici, gâfâise și transpirase mult. De când intrase în casă, i se părea că trebuie să-și țină răsuflarea. Acum însă răsufla adânc, scuturat de fiorii emoției.

— *Ce-i cu tine*, Edward? insistă Mama May, dar părea mai mult curioasă decât îngrijorată.

— Jesse, reuși să spună Edward.

— Poftim?

— E mort, înecat.

— Cum adică? făcu Bettina.

Oare știu, oare au știut tot timpul ăsta? se întrebă Edward în sinea lui.

— I-am găsit trupul aproape de estuar, prins în stufăriș. E mort.

Mama May și Bettina se uitară una la alta.

— Hai să ieșim de-aici, ce ziceți? spuse Bettina, de parcă le-ar fi propus o pauză de cafea.

Cele două femei o luară spre ușă. Edward le urmă, continuând să gâfâie și cărându-și scaunul după el, ca idiotul. Lăsă scaunul în ușă. Bettina se opri și-l lăsă să treacă în Interfectoriu. Pe urmă închise ușa încet, o încuie și puse cheia pe consola căminului. Edward se așeză într-un fotoliu, apoi se ridică iar, femeile se așezară, iar el rămase în picioare lângă cămin.

— Ei, *ce* înseamnă toate astea? îl întrebă Mama May pe un ton sever. Calmează-te.

Astăzi, ea și Bettina aveau părul aranjat identic, până la ultimul ac: părul lung și bogat era strâns într-un coc lunguieț și neted, strâns la spate, dar care lăsa ceafa descoperită. Purtau rochiile de zi și niște șorțuri lungi, albastre. Îl priveau atente, cu fețele lor tinere, atât de asemănătoare.

— E mort, insistă Edward. L-am văzut. I-am văzut cadavrul aproape de gurile râului. Dacă veniți cu mine, vi-l arăt. De data asta nu-i vis.

Nici data trecută nu fusese, își spuse în gând, sau fusese? Cum am stabilit? Of, de-ar începe odată *să mă creadă*.

— Nu ești în apele tale, Edward, spuse Mama May, vorbește-ne, te rog, mai calm. Ai mâncat azi ceva? Ai luat prânzul? O să-ți pună Bettina ceva de mâncare.

Bettina însă nu se mișcă.

De ce naiba i-am spus pădurarului? se gândea băiatul. Acum, dacă *s-a dus*, n-am să mai știu niciodată și-am să-nnebunesc. Poate că pădurarul nu vrea să fie găsit, poate că se gândește că ar putea fi el acuzat.

— Dacă veniți cu mine, vă arăt, repetă el. Dar n-ar fi mai bine să sunăm... Of, normal că nu putem... să anunțăm poliția, să chemăm o ambulanță...

Ah, Doamne, oare-i nevoie de ambulanță, nu-s sigur că-i mort, sau asta era data trecută?

— E adevărat, e *adevărat*, e *mort*, de ce mă torturați cu *prefăcătoria*?

— Nu ne prefacem, protestă Bettina.

— Unde-i Ilona? Ea o să mă creadă.

— Nu mai vorbi așa de repede, Edward, spuse Mama May, nu-i ușor pentru noi să auzim ce spui.

— Atunci unde credeți că e, dacă nu-i mort și nu-i în râu?

— Ce întrebare ciudată. Nu știm unde e și cred că nici tu nu știi...

— L-am văzut cu ochii mei chiar acum, *l-am atins*, uite, uite! strigă băiatul întinzând mâna stângă, pe care avea inelul cu rubin.

Femeile se ridicară și se apropiară, uitându-se la inel.

— E inelul lui Jesse? întrebă Bettina.

Mama May se întoarse cu spatele.

— S-ar putea să nu fie greșeala ta, spuse ea, dar ai adus moartea în casa asta, ți-ai omorât prietenul, ai venit aici cu mâinile tale mânjite, ai adus moartea cu tine, Jesse a văzut-o stând lângă tine la masă...

Edward scoase un geamăt, fugi afară din cameră și străbătu Atriumul până la ușă; dalele bufneau sub tălpile lui. Alunecă și se izbi de ușă, o deschise și dădu buzna afară. Aleea era întunecată, dar peste ogoarele galbene de dincolo de stejarii-de-piatră strălucea soarele. Își continuă fuga de-a curmezișul terasei și intră pe alee. Voia să găsească *pe cineva căruia să-i spună*, pe cineva pe care să se poată baza, care să-l creadă, care *să facă* ceva. Apoi se gândi că e mai bine să se ducă să vadă dacă *mai e acolo*. Se întoarse și o luă iar la fugă dincotro venise, doar că acum împrejurimile arătau altfel și nu mai era sigur care e drumul bun. Ochii i se umplură de lacrimi și începu să urle din toți rărunchii: „Jesse, Jesse, Jesse!“ Poate că ar trebui, pur și simplu, să urce în turn și să vadă dacă tatăl

lui nu stă ca de obicei în pat, în șezut, zâmbind? Poate că din cauza asta nu-l credeau?

Apoi văzu, venind pe iarbă dinspre estuar, un om, urmat de alții, care cărau ceva, când se mai apropiară văzu că duceau un corp pe o targă. Îi acoperiseră fața cu haina lui. Mama May și Bettina ieșiseră din Atrium și văzură și ele cortegiul funerar. Pădurarii îl aduceau pe Jesse acasă. Mama May începu să țipe și Edward o văzu luptându-se cu Bettina, care voia s-o ducă înapoi în casă.

— N-ai făcut decât să stârnești necazuri, suferință și certuri. Astea sunt bunele tale intenții. De ce te-ai întors?

— Iartă-mă, tată, spuse Stuart. Ai văzut ziarele de seară?

— Da, a murit Jesse Baltram. Și ce-i cu asta?

— Eram îngrijorat pentru Ed. Dar nu-i la tine?

— Nu știu unde-i. Ce i-ai făcut lui Midge? Ai chemat-o la tine ca s-o acuzi?

— N-am chemat-o eu, a venit din proprie inițiativă.

— Nu te cred. I-ai făcut vrăji. Și-ai acuzat-o.

— I-am spus să nu mai mintă sau așa ceva... Nu-mi mai amintesc exact...

— Nu-ți mai amintești exact! Distrugi viețile oamenilor ca din întâmplare și nu-ți mai amintești cum! Și l-ai mutilat pe Meredith pe vecie cu manipulările tale sentimentale.

— Asta cine-a zis-o?

— Midge. Băiatul plânge întruna. La vârsta asta, copiii nu se mai vindecă.

— Nu i-am făcut nimic. Poate că-i supărat din alte cauze.

— Și-acum taică-su ăla nebun și răzbunător l-a trimis la internat, să plângă în altă parte. Te simți bine când faci copiii să plângă?

— Nu mai fi furios pe mine, tată. Ce are de gând să facă Midge?

— Aha, deci asta ai venit să afli, umbli după ea.

— Nu umblu după nimeni, n-am de gând s-o mai văd...

— Întâi distrugi temeinic omul cu sâcâielile tale și pe urmă zici că nu vrei să-l mai vezi! O dorești.

— Nu...

— Ai venit aici ca să vorbești despre ea.

— Nu... Tu ai adus vorba de ea...

— N-am adus eu vorba, tu ai întrebat ce-are de gând să facă. Am să-ți spun. O să se facă anahoretă.

— Ce-i aia?

— Pustnică. Vrea să trăiască singură într-o garsonieră și să renunțe la sex și să facă bine oamenilor.

— N-o să reușească, spuse Stuart.

— Dar poate să încerce. Și să te aștepte pe tine. Ai schimbat-o, ai făcut ca viața ei naturală să înceteze, a ajuns un automat demn de milă.

— Astea-s prostii, protestă Stuart, e în stare de șoc, din cauză că a aflat Thomas. Nu-i din cauza mea, e din cauză că a fost descoperită. O să-i treacă.

— Crezi că tuturor o să le treacă, dar te înșeli. *Te întâlnești* cu ea?

— Nu, doar ți-am spus... Nu ți-a spus și ea?

— Ea spune că nu reușește să te găsească. Nu știu dacă-i adevărat. Minte, toată lumea minte.

— Tată... Midge nu-i aici, nu-i așa...?

— Nu. Deci ai venit s-o cauți! E acasă la Thomas. Thomas e la țară.

— Când o să-și revină din șoc, probabil c-o să-l părăsească pe Thomas și-o să vină la tine.

— O să încerci s-o oprești.

— Nu...

— De ce-ai venit cu noi cu mașina, atunci, dacă nu voiai să te bagi între noi? Ți s-a pus pata să ne distrugi iubirea. O dezaprobi!

— Dezaprob minciunile, în rest n-am încercat să fac nimic...

— Ba da, ai încercat. Acum crezi că ai influență asupra ei și n-ai s-o mai lași în pace. Ești gelos. Ai fost întotdeauna gelos că-l iubește pe Edward și pe tine nu. Erai gelos că eu îl iubesc pe Edward și nu pe tine. Recunoaște.

— Da, un pic... recunoscu Stuart după o clipă de gândire.

— Ei, vezi...

— Dar asta a fost demult, când eram copil, și n-am crezut niciodată că nu mă iubești, mă iubeai, mă iubești și-acum.

— Ce-i asta, o rugăminte?

— Nu.

— Ar trebui să iei niște lecții de psihologie, adevărul e că în natura umană nimic nu poate fi șters cu buretele, religia e o minciună fiindcă pretinde că poți s-o iei de la început, asta a făcut creștinismul să fie așa de răspândit...

— Asta nu știu, spuse Stuart. Eu cred că religia se ocupă de bine și de rău și de distanța dintre ele.

— Extremele astea sunt ficțiune, îl contrazise Harry, false contrarii care se inventează unul pe celălalt, oamenii cumsecade n-au habar de nici unul dintre ele. Binele și răul tău sunt niște câini răi pe care-i mai bine să nu-i stârnești. Răul are dreptul la o existență liniștită, n-o să-ți facă multe necazuri dacă-l lași în pace. Pretutindeni unde te duci ești un intrus. O să treci prin viață provocând necazuri în jurul tău, ești *periculos*...

— Te rog, termină...

— Ai să dai până la urmă de bucluc, și cu cât mai repede, cu atât mai bine. Joaca lui Midge de-a viața simplă vrea să te impresioneze, crede c-o să fie mai vrednică să te ajute în munca ta, și pe urmă, într-o zi, ai s-o înhați...

— Of, tată, spuse Stuart, nu mai vorbi așa, nu mai încerca să te certi cu mine.

— Nu încerc să mă cert! Toți avem gânduri murdare, și tu ai fantezii abjecte, nu nega, ești un refulat...

— Ăsta-i un cuvânt ridicol, pe care-l resping categoric.

— Uite că te înfurii.

— Tu încerci să mă înfurii, dar n-ai să reușești, ascultă...

— Sigur că Midge o să iasă din tot rahatul ăsta și-o să se întoarcă la mine, e a mea... Doar că mă supără foarte rău amestecul tău.

— Ascultă, eu am venit să-l caut pe Edward...

— Ce bine i-ai făcut tu vreodată lui Edward? N-ai încercat niciodată să comunici cu el, nu știi nimic despre el. Ești prea mulțumit de tine, prea

înfumurat și prea nepriceput ca să poți discuta cu cineva.

— Dar eu voiam să spun altceva.

— Ce anume, pentru numele lui Dumnezeu?

— Vreau să mă întorc aici, în casa asta... Mă primești?

Se aflau în salonul casei din Bloomsbury. Soarele după-amiezii târzii se reflecta în lambriurile verzui. Stuart stătea în picioare, avea încă impermeabilul pe el, mai devreme plouase, iar el umblase multă vreme înainte să se hotărască să vină la tatăl lui. Harry ședea la birou, unde, cu ajutorul unei sticle de whisky, îi scrisese o scrisoare lui Midge. Se învârtea cu scaunul și-și dădea seama că, sub privirea intensă și rece a lui Stuart, părea șleampăt, ba chiar beat. Pe moment simți că-i vine să plângă de furie și că i-a pierit graiul.

— Nu-i un accident că mi-ai făcut atâta rău...

— Poftim?

— Nu-i... Of, lua-te-ar naiba, nu, nu poți să te întorci, nu pot să te văd în ochi, asta-i tot, nu te apropia! Iadul e pe-aici pe-aproape și tu ești un diavol...

Se ridică, făcu un pas în față și-și recăpătă echilibrul ținându-se de spătarul scaunului. Stuart nu se mișcă.

— Pleacă de-**aici,** nu mai sta așa aproape de mine...

— Tată... Iartă-mă, te rog... N-am vrut să te supăr... Pot să te rog...

— Iisuse, n-ai înțeles nimic, nu știi ce le face rău oamenilor... Mi-ai făcut atâta rău... Mi-ai stricat viața... din rădăcini... Du-te *înapoi, ieși...*

Harry se năpusti la fiul lui, agitându-și brațele. Era aproape la fel de înalt ca Stuart. O mână lovi impermeabilul ud și alunecă în jos, cealaltă se încleștă pe obrazul lui Stuart. Se clătină și fu cât pe ce să cadă. Stuart profită și se îndepărtă.

— Scuză-mă. Am plecat, spuse el luând-o repede spre ușă și oprindu-se o clipă.

Harry își reținu impulsul de a-l chema înapoi. Băiatul ieși și închise ușa. Harry apucă un presse-papier de sticlă și-l aruncă în ușă, crăpând unul dintre panourile de lemn. Se așeză la loc pe bâjbâite, aproape să nu nimerească scaunul. Înșfăcă scrisoarea și-o făcu ghemotoc. Nu se putea exprima, nu știa deloc cum să i se adreseze lui Midge. Felul de neînțeles în care se îndepărtase de el, combinat cu nevoia continuă pe care o avea de el, faptul că-i accepta prezența, exclamațiile ei repetate, înnebunitoare, legate de starea ei mentală, trezeau în el o violență teribilă și inexprimabilă; era torturat de furie, de dorință, de speranță, de viziunea apropiatei ei întoarceri, ușa care se deschidea, brațele ei întinse, dragostea care i se citea pe chip. Se lăsă să alunece de pe scaun, îngenunche și apoi se întinse pe podea, cu fața în jos. Rosti cu gura înfundată în covor:

— Trebuie să vină la mine, o să vină la mine, n-are unde se duce în altă parte.

În timp ce cobora scara, Stuart auzi presse-papier-ul izbit de ușă și se gândi. Îi amintea de ceva. A, da. De Biblia pe care-o aruncase Edward după el. Oamenii fac des chestia asta, după cât se pare. După ce ieșise din salon, își acoperise fața cu batista, căci îi sângera nasul. Intră în toaleta de la parter, își udă batista cu apă rece și-și șterse fața cu ea. Îl durea nasul și se întrebă dacă nu cumva o fi rupt. Cum îți dai seama dacă ai nasul rupt? Îl pipăi ușurel. Sângele continua să curgă în chiuvetă. Își clăti batista și, ținând-o în mână așa, udă, ieși din casă, la soare. Ținând batista la distanță de corp și ștergându-și din când în când nasul cu ea, merse pe jos până la Tottenham Court Road, după care intră pe strada Oxford. Nasul nu-i mai sângera și se simțea mai bine. Stoarse batista udă și înroșită peste bordură, își frecă nasul și gura și-o băgă în buzunar.

Își văzu de drum, jenat, ferindu-se de oamenii care întorceau capul după el. Voia să ajungă la o

anumită biserică, la nord de strada Oxford, care-i plăcea și unde putea sta liniștit. Intră în lăcașul singuratic, înalt și întunecos, cu mireasma lui sfântă, de praf și tămâie, și se așeză, apoi îngenunche. Nu era nimeni înăuntru. Respiră mai lent, mai adânc, nemaiauzind zgomotul străzii, lăsând intensitatea liniștii să pună stăpânire pe el. Inima, care, după scena dureroasă cu tatăl lui, i-o luase razna, își mai rărise bătăile. Norii emoțiilor puternice începură să se risipească, înlocuiți de o tristețe calmă. Apoi tristețea aceasta i se cufundă în alta, mai adâncă. *Nu era nimeni înăuntru.* Sigur, nu-și închipuise că poate fi cineva, în viața lui nu crezuse nici o clipă în Dumnezeu, niciodată nu păruse să aibă importanță. N-avea cu cine vorbi, n-avea cui să-i dea, în ultimă instanță, ajutorul perfect, dragostea perfectă. Nu-și dorise niciodată în mod special să fie iubit, nu depinsese niciodată de dragoste. Își iubea tatăl și, în același timp, știa că tatăl lui îl iubește mai mult pe Edward. Nu-i păsa de asta așa de mult cum credeau ei, Harry, Thomas, poate Edward, oricine își bătea capul cu așa ceva. Poate că izolarea, ruperea de ceilalți, hotărârea de a nu-i păsa aveau de-a face cu absența mamei, cel mai timpuriu adevăr din viața lui, cu absența dragostei totale și cu obsesia ei, nu ca o posibilitate reală, ci ca un soare abstract, invizibil, care dă lumină fără să dea, însă, și căldură. Ideea de a se explica pe sine, chiar de a se cunoaște pe sine, îi era străină și niciodată nu schițase vreo teorie de felul acelora care erau atât de firești pentru gândirea lui Thomas. Asemenea teoretizări îi displăceau cu desăvârșire. Nu se gândea prea des la mama lui, avea tendința să-i alunge imaginea, nu cu iritare, ci cu un gest trist și hotărât. Dar acum, când îi apăru în biserica pustie, făcu legătura și știu că mai făcuse asta și înainte, cu concepția despre sine ca un fel de persoană „religioasă", cu un destin devotat: asta sau nimic, asta sau praful și pulberea, și fiindcă nu putea fi vorba de nimic sau de praf și pulbere, atunci asta.

Se încruntă. Nu-i păsa de conexiunile astea. Ce se întâmpla cu el, îl cuprindea slăbiciunea? Se întrebă din senin dacă are vreo importanță faptul că nu există Dumnezeu. Întotdeauna i se păruse esențial să nu existe. Niciodată nu căutase un El sau un Tu și nici nu încercase să conceptualizeze vechea divinitate în vreun soi de spirit nebulos, cvasipersonal. „Dumnezeu" era un substantiv propriu care denumea o Persoană supranaturală în care Stuart nu credea. Biserica tăcută, în care venise adesea și de la care, după scena cu tatăl lui, sperase ceva, i se părea acum fără miez, nepotrivită, locul nepotrivit. Oare mă dau bătut, se întrebă el, să fie până la urmă praful și pulberea? M-a zdruncinat *profund*, m-a speriat afirmația că nu fac decât rău? Locul ăsta mă liniștea și mă încuraja fiindcă făcea ca tot ce-mi doream eu să pară curat și nevinovat, ca și cum ar fi garantat existența sfințeniei sau bunătății sau ceva de felul ăsta, și m-ar fi pus în legătură cu ele. Dar eu n-am nevoie de legătura asta, asta e o despărțire, nu o legătură, e o idee romantică despre mine însumi, ca și cum m-aș vedea îmbrăcat într-o robă albă. Nu că aș fi crezut că pot merge oriunde sau că pot învăța orice sau că oamenii or să mă bage în seamă... Dar speram că sunt imun la a face rău. Am trăit cu ideea mea, cu *ea*, multă vreme, mult mai multă decât am spus cuiva sau decât am ținut eu socoteala. *Ea* nu se poate să eșueze, sunt sigur de asta, nu se poate schimba, nu se poate murdări. Poate că îmi dau pur și simplu seama, acum că *am început*, că dacă fac ceva, orice, pot face rău. Dacă nu pot să comunic cu oamenii, asta nu-i o stângăcie nevinovată, e un defect pe care trebuie să-l depășesc, dar să-l depășesc în stilul meu *propriu*, pe care nu l-am găsit încă. Ah, dacă aș putea primi un semn. Știu că nu pot, dar tot vin în locuri ca ăsta și îngenunchez, ca și cum aștept ceva, o plăcere, poate. (Se ridică și-și reluă locul pe bancă.) Trebuie să mă descurc fără toate astea. Ăsta-i

sensul ideii mele de *muncă*, problema legată de ea, pe care încă n-am rezolvat-o și pe care *ei* cred că o amân nejustificat, și poate că au dreptate. Mă bucur de un provizorat în care simt că, într-un sens ascuns și ideal, am înfăptuit totul, când, de fapt, n-am înfăptuit nimic. Nu mi-am dat voie să conștientizez că trebuie să fac totul singur... Sunt singur și voi fi întotdeauna singur, nu într-un fel romantic, ci în *celălalt* fel, care *pentru mine* e poate o iluzie, nici nu pot să știu deocamdată. *Ea* e sigură, dar asta nu înseamnă că *eu* pot călători. S-ar putea să fiu condamnat să nu pot ajuta oamenii. Trebuie să învăț să încerc, dar și asta sună prost. Fă lucrul care urmează, ferește-te să fii prost și să dramatizezi, nu fi doar mic și tăcut, fii nimic și lasă acțiunile să curgă de la sine. Apoi își zise : nu găsesc noima... Ah, ce nefericit mă simt deodată... Cum n-am mai fost în viața mea.

Înspăimântat de aceste gânduri, sări în picioare și ieși în grabă din biserică, fără să se uite înapoi. Auzi în spatele lui pași, probabil era un preot care ieșise din sacristie. Se întoarse repede pe strada Oxford și o apucă spre Oxford Circus, un bărbat înalt, prin mulțimea de oameni, pășind în lateral, schimbând direcția ca să evite să-i ciocnească, privind pe deasupra capetelor lor, mergând (își dădu brusc seama, și i se păru groaznic) ca un om pe care-l văzuse într-un film, când starul e înfățișat umblând singur pe străzile aglomerate din New York (sigur era la New York) plin de semnificația magică a rolului, fericit sau nefericit, o imagine a puterii, a vieții de invidiat, înconjurat de alți actori care, prin contrast, sunt lipsiți de existență ; și e cu totul și cu totul fals. Când ajunse în Oxford Circus, coborî în stația de metrou. Voia să se întoarcă la noua lui locuință și să închidă ușa. Oare nu-s pur și simplu bolnav, oare n-am gripă ? se întrebă el. Sunt oare grav bolnav, am să mor tânăr, *asta* să fie soluția ? Ce gânduri idioate. Probabil că mi-e foame.

Începu din nou, cum i se întâmpla des, prea des în ultima vreme, să retrăiască acele neobișnuite ultime ore de la Seegard, cu tatăl lui care arăta așa de palid și de nenorocit, evitându-i privirea și prefăcându-se că e calm, spunându-i „fiule", apoi Jesse, cu capul lui mare și zbârlit, cu ochii lucindu-i, ca un vraci ce poartă o mască supranaturală, strigând „Omul ăla e mort, luați-l de-aici!" Și în tot timpul ăsta, el, Stuart, stătuse tăcut la masă și privise; adică nu, se ridicase când venise Jesse. Era martorul pasiv și odios, un cadavru, pretutindeni un intrus, cum spusese tatăl lui. Asta era boala pentru care *munca* era leacul, dar avea el oare s-o înfăptuiască? Stăteam tăcut la masă, își spuse el, stăteam tăcut în mașină și mă simțeam groaznic și mic ca un microb netrebnic. Nu, nu m-am simțit așa atunci, eram paralizat, mă speriase *el* foarte rău, în mașină mă gândeam mai mult la *el* decât la *ei*, ca și cum era într-adevăr puternic și primejdios. Și-acum e mort. Bietul Edward.

Stând acolo pe peron și așteptând metroul, se simți cuprins de un sentiment nou și înspăimântător de rușine, singurătate rușinoasă, tristețe, durere, ca și cum ar fi fost alungat din rasa umană și în același timp condamnat pentru eternitate să fie martor inutil și detestat al suferințelor ei. Acestea fuseseră sentimentul și viziunea lui atunci când biserica i se păruse deodată respingătoare și pustie, și cu gândul acesta se întoarse la scena cu Harry, la refuzul lui Harry, la nefericirea și ura lui Harry, la lovitura pe care i-o dăduse și pe care avea să și-o amintească mereu.

Cu gândurile acestea învârtindu-i-se în minte, stând pe peron, puțin amețit de foame, se uita în spațiul negru de la picioarele lui, la șanțul de sub șine. Își imaginase uneori cum, dacă ar fi căzut cineva acolo, el ar fi sărit și l-ar fi tras în sus chiar când trenul intra vuind în stație. Acum nu-și închipuia nimic și se uita la suprafața întunecată de beton pe care erau montate șinele. Deodată

zări, chiar pe fund, o mișcare, ceva care părea viu. Se încruntă, își concentră privirea și se uită mai atent. Era un șoricel, un șoricel viu. Șoricelul alergă un pic pe lângă zidul gropii, apoi se opri și se așeză pe codiță. Rodea ceva. Apoi se întoarse din nou, uitându-se încoace și-ncolo. Nu era prins în capcană. *Acolo trăia.*

Revelația aceasta o avu într-o secundă. Intră în el ca un glonț. Explodă înăuntrul lui. Fu cât pe ce să cadă din picioare. Se îndepărtă de marginea peronului. Găsi un loc liber și se așeză, rezemându-și capul de zidul placat cu ceramică. Ce se întâmplase, avea o criză? Respira gâfâit și simțea cum i se schimbă tot trupul. Curgea prin el o bucurie și o împăcare extraordinară, conștiința tulburătoare a căldurii și liniștii sângelui său curgându-i prin toate venele și arterele până în cele mai fine capilare din vârful degetelor. În ochi i se aprinsese o lumină, nu supărătoare, nu ca un fulger, ci ca un soare tainic ce-i încălzi trupul până ce acesta începu să strălucească de parcă, la rândul lui, era aprins. Își roti capul în stânga și-n dreapta pe plăcile zidului, închise ochii pe jumătate și oftă de bucurie.

O siluetă masivă, îmbrăcată într-o salopetă, se aplecă deasupra lui:

— Te simți bine, fiule?

— Da... răspunse Stuart.

— Ai sânge pe față. Ai căzut sau ceva?

— Nu... Mulțumesc din suflet... Mă simt bine... Mă simt... foarte bine.

Edward se întorsese la Londra. Rămăsese pe alee până ce cadavrul lui Jesse intrase în casă, împreună cu cei care-l purtau și cu cele care-l jeleau. Mama May și Bettina, plângând amândouă, intrară ultimele. Atunci băiatul o luă la fugă pe alee și apoi pe cărare până la șosea. Abia când ajunse la șosea și se opri din fugă își dădu seama că haina îi rămăsese la Seegard. De-acum, *ele* o ridicaseră, tânguindu-se, ca să se uite la fața lui Jesse. Din fericire, banii și cheile erau în buzunarul de la pantaloni. I se făcu frig. În depărtare se auzeau tunete și începu să plouă. O porni pe jos spre gară, dar după vreo milă îl ajunse autobuzul din urmă. Se întrebă în treacăt dacă e de datoria lui să sune la poliție și ajunse la o concluzie negativă. Fusese anulat un tren și fu nevoit să stea o mulțime de vreme, cu hainele ude, într-o sală de așteptare mohorâtă, cu trupul chinuit de o suferință agitată. Drumul până la Londra fusese îngrozitor de lung și anost. Într-un târziu ajunse în camera lui sau, cum o considera acum, camera lui Mark. Se gândi să se întoarcă în Bloomsbury, dar se temu să nu piardă vreun mesaj pe care Brownie i l-ar fi putut lăsa acolo. N-avea nici un mesaj. Era aproape seară. Nu mâncase nimic.

Se întrebă dacă n-ar fi trebuit să rămână la Seegard. Dorința de a pleca *imediat* fusese intensă și imperativă și mai târziu se întrebă ce fusese: frică, pur și simplu? Nu voia să mai vadă o dată totul. Există în om o frică primitivă de morți, de morții urâți, care n-au murit de moarte bună, de morții impuri, care răspândesc efluvii otrăvite, de morții invidioși care-i trag pe vii la ei și-i sugrumă. Edward își aminti teroarea care-l cuprinsese când atinsese cadavrul ud, umflat și greu. Dar nu numai frica îl pusese pe fugă, mai era și un ciudat și chinuitor simț al decenței. Nu se cuvenea să stea acolo și să se uite la niște femei cum plâng. El nu

intra în cadrul acela. Fusese musafir la Seegard, nu o parte a substanței lui. Și-apoi, simți cu o intensitate aproape consolatoare că-și luase adio de la Jesse acolo, la râu, lângă sălcii. Alte vorbe de rămas bun nu mai aveau rost. Își făcuse datoria, se achitase de sarcina stabilită, de ultimul serviciu închinat doamnelor de la Seegard. Împlinise ritul care, evident, trebuia împlinit de un fiu pentru tatăl său. Îl găsise pe Jesse în locul lui de taină. Dacă ar fi stat acolo, cu pădurarii, în timp ce soția și fiicele s-ar fi ocupat de cadavru, ar fi trimis mesaje, s-ar fi organizat, ar fi făcut, probabil, de mâncare, Edward ar fi înnebunit de durere. Și nici n-ar fi vrut să fie martor la jalea Ilonei sau să riște să-i aducă el vestea. Dar îi părea rău că n-o văzuse, acesta era singurul lui regret.

În seara întoarcerii, deși i se părea șocant să-i fie foame, se dusese la un birt, mâncase niște sandviciuri și băuse mult whisky. Apoi se întorsese în camera care mirosea a pustiu și a absență, se băgă devreme în pat și dormi somn adânc. Când se trezi de dimineață, se simți cuprins de o nouă și înfiorătoare nefericire. Tatăl său, pe care-l căutase și-l găsise și-apoi îl căutase iar, era mort. Acum își dădea seama că, în căutările lui disperate prin Londra, sperase și, într-o oarecare măsură, crezuse că tatăl lui e viu. Acum Jesse era mort și *nu era nimic de făcut*, povestea se încheiase. Mark era mort și Jesse era, de asemenea, mort. Făcuseră amândoi un pact împotriva lui Edward. Simți brusc că era de-a dreptul o ușurare să se întoarcă la vechea și familiara suferință provocată de moartea lui Mark, ca o abatere de la noua și cumplita suferință a morții lui Jesse. Încep oare să mă obișnuiesc cu ideea că Mark e mort, se întrebă el. Se uită prin cameră, la pat, la scaun, la fereastră, și vechea oroare i se trezi din nou, cu forțe proaspete. *Trebuie* s-o găsesc pe Brownie, își zise. Plecase din Londra a doua zi după ce ratase întâlnirea. Fata avea cu siguranță să-i scrie sau să treacă pe

la el, *precis* înțelesese că numai un accident teribil putuse să-l împiedice să ajungă. Se hotărî să stea toată ziua în casă, în caz că Brownie avea să vină, dar chinul așteptării era prea intens. Ieși în oraș, lăsând un bilet pe ușa camerei, altul pe ușa de la intrare și un mesaj la proprietăreasă. Hoinări pe străzile Londrei; nu se putea împiedica să-l caute pe Jesse printre trecători. Se duse la restaurantul unde avuseseră întâlnirea și rămase acolo până la ora închiderii, îmbătându-se. Se duse la doamna Wilsden, își amintea adresa din numeroasele scrisori. Sigur că nu îndrăzni să sune, dar stătu mai la distanță, cu ochii pe ușă. Intră într-o cafenea de unde se vedea bine un capăt al străzii și se zgâi până ce ochii i se goliră de orice expresie. Desigur, Brownie îi spusese că locuiește cu Sarah, dar nu era exclus să se fi întors la mama ei. Se gândi la un moment dat să meargă la Sarah, dar nu se putu hotărî, îi era prea rușine. Se întoarse în camera lui, apoi se duse la birtul din apropiere și-apoi la culcare. Biletul pe care i-l dădu proprietăreasa se dovedi a fi de la Stuart, care-i comunica noua lui adresă. Făcu la fel și-a doua zi, și-a treia zi. Apoi se gândi la doamna Quaid. Doamna Quaid îl găsise pe Jesse. Nu putea oare s-o găsească și pe Brownie?

De data asta găsi casa fără greutate. Soarele strălucea și ziua se arăta a fi o zi caldă de vară, o zi de vară londoneză, cu lumină londoneză, prăfuită și cu umbra copacilor verzi, cu rezonanța sunetelor și cu o bogăție de culori care pot să le pară unora, după starea de spirit, atât de geniale, festive și pline de o atotcuprinzătoare sărbătoare, iar altora atât de înăbușitoare, apăsătoare și pline de o nostalgie fantomatică. Edward vedea ce obosiți păreau deja toți copacii, cu frunzele moleșite și înnegrite, iar străzile erau pline de ecouri triste. Apropiindu-se de casa doamnei Quaid avu un sentiment care-i era de-acum familiar, apropierea unui pericol și a ceva tenebros și neplăcut, chiar malefic.

Ușa de la stradă era, ca de obicei, neîncuiată, așa că o împinse și urcă scara în vârful picioarelor. Ușa doamnei Quaid era închisă și rămase o vreme în fața ei, cuprins de o bruscă repulsie, neputându-se hotărî să bată. Până la urmă bătu, timid, nehotărât. Urmă o tăcere prelungită. Nu deschise nimeni. Uitându-se la prețul de la ușă, ros și plin de praf, la balustrada lipicioasă de murdară ce era, la praful dens care plutea în aer și care se vedea în razele soarelui ce intra pe fereastra palierului, băiatul se simți copleșit de o lipsă de noimă și de o singurătate care-i răpeau conștiința propriului eu. Se simți îngrozit de ideea de a nu mai exista și avu sentimentul naturii cu totul precare a identității, așa cum oamenii sănătoși, cu o viață obișnuită, au câteodată, într-o străfulgerare bruscă, viziunea nebuniei și morții. Și dacă tot nu conta ce face, încercă mânerul. Ușa era descuiată; o deschise și intră.

Pe holul din interior era întuneric, toate ușile erau închise. În lumina slabă care intra de pe palier, Edward bâjbâi după un întrerupător. La capătul celălalt al holului se deschise o ușă și în cadrul ei apăru o femeie pe care n-o vedea prea bine; purta o șapcă pe cap și un colier la gât.

— Doamnă Quaid... făcu Edward, dar își dădu seama în aceeași clipă că nu poate fi doamna Quaid. Mâna îi nimeri în sfârșit întrerupătorul.

— Edward, exclamă femeia din ușă, făcând un pas spre el.

Era Ilona.

— Doamne! făcu băiatul.

Pentru o clipă se gândi serios dacă nu cumva înnebunise, dacă nu cumva *transformase* în mintea lui imaginea doamnei Quaid în imaginea Ilonei. Închise ușa în urma lui și se așeză pe un scaun de lângă perete.

— Edward, dragul meu, cum de m-ai găsit?

— Să te *găsesc*, răspunse el. Nu te căutam pe tine. Nu se poate să fii aici, e imposibil. Ăsta-i un

loc blestemat, plin de stafii și de halucinații. Nu ești tu. Tu arăți altfel.

— M-am tuns.

Ceea ce luase Edward drept șapcă era propriul ei păr, tuns scurt.

— Ah, Ilona, nu mai suport, nu mai *suport*...

— Că m-am tuns? E o tunsoare foarte reușită...

— Nu... Să fiu așa *nebun*, toate sunt *nebune*...

— Edward, îmi pare tare bine că te văd. Nu sta acolo ca o pisică. Intră, hai încoace.

Băiatul se ridică și intră după ea în camera cea mare, care arăta aproape la fel ca ultima dată, cu scaunele puse unul peste altul într-un colț și cu fotoliile lângă cămin. În mijlocul camerei fusese așezată o masă. Draperiile groase, plușate, erau trase de tot în lături și camera era plină de o lumină strălucitoare, iar pe geam se vedea un zid luminat de soare și în spatele lui un copac.

Ilona era într-adevăr schimbată. Părul scurt îi dădea o înfățișare băiețoasă și o făcea să pară mai în vârstă, aproape sofisticată. Rochia pe care o purta, verde, strâmtă, elegantă și destul de scurtă, contribuia la această impresie. Purta pantofi cu tocuri înalte. Numai colierul, din cele vechi, și care nu se potrivea deloc cu restul ținutei, mai amintea de Ilona cea pe care o știa el.

— Uite, hai să alegem niște scaune și să ne așezăm. Eu îl iau pe ăsta, tu poți să-l iei pe acela. Nu-mi plac fotoliile. Hai să stăm la masă. Scriam niște scrisori.

Trase un scaun din grămadă și-l așeză la masă, lângă cel pe care stătuse ea. Se așezară și rămaseră o vreme privindu-se.

— Ilona, le-ai părăsit...

— Pe cele de la Seegard, adică... Da...

— N-ai putut să suporți... ce s-a întâmplat... Jesse...

— A, am plecat înainte... Am plecat aproape imediat după tine... Sunt de-o grămadă de vreme în Londra.

— Ilona! Dar tu știi... că a murit Jesse...?

— Bineînțeles, am citit despre moartea lui, erau pline ziarele.

— *Ai citit* în *ziare*?

— Da. Te rog, Edward, nu fi așa dramatic.

— Nu înțeleg. Și n-ai fost acasă? Nu pot să cred că ai plecat de la Seegard. Mie mi se pare că ești încă acolo, ca și cum n-ai putea să pleci...

— Ca și cum m-aș sfărâma în bucăți în lumea de-afară? După cum vezi, nu m-am sfărâmat.

— Și ești de-atâta vreme în Londra și nu mi-ai spus, n-ai luat legătura cu mine...

— Aveam de gând... Voiam întâi să-mi găsesc o slujbă.

— Ai venit singură la Londra?

— Da! Nu-s chiar așa de mică și de proastă cum credeai tu.

— Dar... Ascultă... De ce ești *aici*, de ce *Dumnezeu* ești *aici*... Mă așteptai pe mine?

— Nu... Dar fiindcă veni vorba, tu ce cauți aici? De unde știai unde sunt?

— Nu știam. Aici locuiește doamna Quaid. La ea venisem.

— Deci nu știai... A murit.

— Ah... Îmi pare rău... Groaznic...

I se părea într-adevăr groaznic, nefiresc și amenințător.

— Și ea a murit... adăugă el, ca și cum moartea era molipsitoare și Jesse o infectase și pe ea. Dar nu se poate să fi murit. Vreau să spun că am văzut-o acum câteva zile.

— A murit acum câteva zile. Probabil imediat după ce-ai văzut-o tu. Înmormântarea a fost ieri, dar n-am putut să merg. Avea de multă vreme cancer. Dar o cunoșteai, nu-i așa? Cum de-o cunoșteai?

— Am fost aici la o ședință de spiritism... Înainte să vin la Seegard... Nu ți-am vorbit niciodată de ea, fiindcă a fost așa de ciudat și de extraordinar, simțeam că trebuie să păstrez secretul... Și o voce mi-a spus să... să merg la tatăl meu...

Ilona, Ilona cea nouă, cu părul scurt, se uită țintă la el:

— Vrei să spui că ai primit *un mesaj*?

— Da. În fine, asta părea să fie. Pe urmă am primit scrisoarea de la Mama May. Nu i-am spus de mesaj, n-am vrut să creadă că mai avusesem alt motiv să vin în afară de scrisoarea ei, și oricum, ar fi părut o nebunie totală...

— Ce ciudat... Nu știam că o cunoști pe Dorothy... Pe doamna Quaid...

— Am fost numai de două ori aici. A doua oară... În fine, nu contează... Dar încă nu mi-ai spus de ce ești *tu* aici, aici, astăzi, în casa asta? Ai venit și tu... la o consultație?

— Aici locuiesc.

— Tu...?

— Când am venit la Londra, aici am tras, trebuia să stau undeva. Dorothy Quaid e o veche prietenă a Mamei May, s-au cunoscut la școala de artă, preda design textil înainte să-și descopere harul. Ea lua bijuteriile și restul chestiilor de la noi și le vindea la Londra.

— Vrei să spui că vă cunoaște... că vă cunoștea... că-l cunoștea pe Jesse... că a fost la Seegard?

— Da, ți-am spus doar, e o prietenă veche.

— Asta explică totul... Sau mai degrabă... nu explică... Trebuie să mă mai gândesc... Și tu ai fost tot timpul aici...

— Tu cum ai nimerit la Dorothy?

— Din întâmplare... Dacă există așa ceva. O fată, Sarah Plowmain, mi-a dat o carte de vizită, e fiica lui Elspeth Macran, care-o cunoștea pe mama ta, cred... Doamne, Ilona dragă, ce bine-mi pare că te văd. Mi-a părut așa de rău că nu te-am întâlnit în ziua aia la Seegard... Dar, normal, erai deja plecată...

— În care zi? Ai mai fost la Seegard?

— Da, nu știai? Bănuiesc că nu vă scrieți și a fost o întâmplare. Eu l-am găsit pe Jesse.

— Adică tu...?

— Eu i-am găsit cadavrul. Ziarele n-au scris nimic despre asta? Eu n-am văzut nici un ziar, eu de fapt...

— Nu, nu ziceau nimic de tine.

— Cred că n-au vrut ele să mă mai amestece... N-au spus... I-am găsit cadavrul în râu...

— Nu-mi povesti acum, te rog.

— Iartă-mă, nu vreau să te supăr.

— Nu sunt supărată. Adică normal că sunt supărată. Dar știam că-i mort. Încă de când a dispărut am știut că-i mort.

— *De unde* ai știut? făcu Edward, holbându-se la chipul ei cel nou, emancipat.

— Am avut un sentiment, o intuiție, un sentiment aparte.

— Era în râu. Ce crezi că s-a întâmplat?

— N-o să știm niciodată, așa că mai bine nu ne gândim, răspunse Ilona.

— Nu-ți poți imagina... În fine, ai dreptate. Mai bine s-o lăsăm baltă. Eu unul... sunt șocat și sufăr foarte mult... Tot timpul am crezut că trăiește.

— Eu am depășit mai demult șocul. Am plâns atunci. Acum mi-a trecut.

Ochii fetei se umplură de lacrimi și-și lăsă capul în jos, deasupra colierului.

Edward se ridică și-i atinse umărul acoperit de materialul moale și răcoros al rochiei, apoi îi atinse părul catifelat, care strălucea în lumina puternică a soarelui, îi simți căldura capului și vru s-o mângâie ușor, dar gestul îi rămase stingher și neterminat. Ilona se ridică și ea, scuturată de un fior, își luă poșeta de pe podea, scoase din ea o batistă și-și suflă nasul. Se așezară amândoi la loc.

— Ce zici de memoriile mamei? întrebă Ilona.

— A, le-a publicat? se miră Edward. N-am văzut...

— A apărut ceva într-un ziar. Sper să-ți arate și ție cineva.

— Am fost teribil de rupt de lume. Acum cred că te întorci la Seegard.

— Nu. Dar plec din Londra.

— Și unde mergi?
— La Paris.
— La *Paris*?
— Da. N-am mai fost niciodată.
— Dar, Ilona, nu poți merge singură la Paris. Vin cu tine.
— Păi nu merg singură.
— Ilona... Ce-ai făcut de când ești în Londra? Ți-ai găsit o slujbă?
— Da. Sunt dansatoare în Soho.
— Doar nu...
— Ba da, fac striptease.
— *Cum* poți...
— Foarte ușor. Trebuie să vii să mă vezi. Nu fi șocat. Uite o carte de vizită, se cheamă *Maison carrée*. E o slujbă ca oricare alta, trebuia să fac ceva să câștig un ban, nu puteam să mă duc înapoi și să spun că nu m-am descurcat... Și singurele lucruri al care mă pricep sunt dansul și bijuteriile... și...
Băiatul își aminti ce văzuse în dumbrava sacră.
— Dansul... Da... Dansezi minunat.
— De unde știi?
— Trebuie să-ți găsești o slujbă adevărată, să dansezi pe bune, balet sau...
— Pentru balet e prea târziu. Poate c-o să-mi găsesc altceva mai încolo. Lucrurile se mișcă foarte repede în Soho.
— Dar te-ai dus intenționat în Soho?
— N-am făcut nimic intenționat. Am sperat c-o să-mi găsească Dorothy ceva de lucru în comerțul cu bijuterii. Întotdeauna i-am fost dragă, să știi. Dar chiar când am venit eu i s-a înrăutățit foarte mult starea... A fost grozav de dureros... Cu toate că știam, desigur, că trebuie să se întâmple... nu mă așteptam...
— Biata de tine...
— Era așa de cumsecade...
— Nu plânge, nu suport...
— Of, multe mi s-au mai întâmplat...
— Ce ți s-a mai întâmplat?

— Edward... Știi ce atrage strigoiul?

— Ce? A, da.

— Ei, eu nu-l mai atrag.

— Of, draga mea, făcu el, dar știa deja asta.

— Vezi... Te-am rugat să ai grijă de mine... Și n-ai avut... Și acum are altcineva...

Lacrimile care-i umpleau ochii se revărsară acum, gura îi era udă și-și șterse bărbia cu batista, arăta ca un copil lipsit de apărare, ca Ilona cea veche.

Edward sări din nou în picioare. Simțea o dorință arzătoare s-o protejeze, s-o tragă spre el și s-o apere; și era disperat, avea remușcări groaznice, gemea la gândul că va suferi mult în viitor și din cauza asta.

— E prea mult, e prea mult... spuse el frângându-și mâinile.

— A, nu-ți face griji, zise Ilona dând drumul batistei ude pe podea și încercând să-și usuce obrajii cu dosul mâinii. Sunt bine așa cum sunt. Săptămâna viitoare plec la Paris cu Ricardo, e un tip de la localul de striptease.

— Dar trebuie să fie oameni groaznici pe-acolo.

— Ricardo nu-i groaznic, e drăguț și... face teatru de-adevăratelea...

— Presupun că e italian.

— Nu, e din Manchester, a avut o copilărie tare grea.

— Îmi pare așa de rău, Ilona.

— Nu-i cazul. Și nu-s groaznici. Sunt tot felul de oameni. Într-un fel, s-a întâmplat totul așa cum trebuia să se-ntâmple. Eu mă bucur că s-a întâmplat așa.

— Dar cu Mama May și cu Bettina cum rămâne?

— Ele n-au nevoie de mine. Sunt puternice. Eu trebuie de-acum să-mi urmez propriul drum. Sigur că mai încolo o să merg să le văd.

— Ilona dragă, surioară dragă, aș vrea să mă lași să te-ajut, sunt așa de nefericit, am nevoie de cineva pe care să-l iubesc și căruia să-i port de grijă, nu te duce cu Ricardo, rămâi cu mine.

— Nu, nu, n-ar merge. Uite ce, eu trebuie să plec. Am ceva de repetat, o să iau legătura cu tine când mă întorc. N-am idee când o să se întâmple asta, și-o să trebuiască să-mi găsesc altă locuință, dar sigur o să iau legătura cu tine.

Ilona se ridică și se îndreptă spre ușă. Edward o urmă.

— Nu pot suporta gândul că pleci, acum că te-am găsit, spuse el. Nu pot să suport, rămâi, te rog, te iubesc.

Îi privi casca de păr roșcat-auriu, frumos tuns, ca blana lucioasă a unui animal superb, și de data asta fu în stare să pună mâna pe ea. O mângâie pe păr și, atingându-i capul, simți în degete toată electricitatea trupului ei. O cuprinse apăsat de ceafă și făcu un pas în spate. Rămaseră așa o clipă, privindu-se.

— Îmi pare bine că ne-am întâlnit, Edward. Vreau să-ți mai spun ceva. În memorii – știam de ani de zile că mama ține un soi de jurnal, deși nouă nu ni l-a arătat niciodată –, în bucățica publicată în presă mama spune că a avut și ea parte de consolare...

— De consolare?

— De aventuri amoroase. Jesse a avut aventuri. Ea zice c-a avut și ea. Sigur că a trecut multă vreme de-atunci.

Se opri, părând că a terminat ce avea de spus.

— Și... continuă... îi ceru Edward.

— Și gata.

— Nu înțeleg.

— Atunci lasă, mai bine-o lăsăm oricum baltă, trebuie să plec, trebuie să mă spăl pe față și să mă machiez.

Edward se uită țintă la fața ridicată spre el, care acum, fără părul lung și bogat, părea tare mică și slăbuță.

— O, *nu*... făcu el.

— Las-o baltă. E ca și cealaltă chestie.

— Vrei să spui că s-ar putea ca Jesse să nu fie tatăl tău?

— *S-ar putea* să nu fie. Dar n-o să putem şti niciodată. Aşa că n-are rost să ne lăsăm imaginaţia să zburde.

— Acum, că ai adus vorba, cum putem să nu...

— Bettina seamănă cu Jesse, iar eu nu semăn, dar asta nu dovedeşte nimic, evident...

— Am putea face un test de sânge...Dar nu, Ilona, nu... Nu ne putem apuca să *investigăm*... E de neconceput...

— De acord cu tine.

— Ciudat. Jesse mi-a zis odată că speră să mă însor cu tine. I-am amintit că eşti sora mea. Mă-ntreb dacă n-o fi crezut şi el că nu eşti fata lui.

Ilona scutură din cap şi nu spuse nimic.

— Există cineva care crezi că s-ar putea să fie tatăl tău?

Era înspăimântător ce tot vorbeau ei acolo. Trebuie să încetăm, îşi zise Edward.

— Nu. Era un bărbat, acum e mort, cred că era iubitul lui Jesse, şi pe urmă i l-a luat Mama May, dar n-am nici un motiv să cred... Doar că-mi amintesc vag de el... Era pictor, îl chema Max Point.

Edward fu cât pe ce să scoată un strigăt la auzul numelui, dar se opri, acoperindu-şi gura cu mâna. Trebuia să se gândească la asta.

— Cred că... Nu acum, mai târziu... Am putea s-o întrebăm pe mama ta.

— Nu, nu se poate. Nu, nu. N-ar suporta. Ar putea spune orice.

— Vrei să spui că n-am putea s-o credem, sau că s-ar putea să nu fie sigură, sau...

— N-ar putea suporta. Şi s-ar încurca toate.

— Nu, înţeleg ce vrei să spui, mai bine ne lăsăm păgubaşi. Nu-i nimic de făcut.

Se uitară lung unul la celălalt, cu ochii trişti, cu buzele întredeschise.

— Oricum, spuse Edward, sunt îndrăgostit de altcineva.

Cum adică, „oricum“? I se părea foarte ciudat că spusese aşa ceva.

Ilona oftă și se uită în altă parte.

— Voiam să-ți spun și ție... Ei, acum ți-am spus și am încheiat subiectul.

Se întoarse la masă și-și luă poșeta.

— Trebuie să ies, am o mulțime de treburi, să cumpăr niște lentile de contact și niște haine și să ajung la club. Știi, de când cu memoriile alea, Jesse e un veritabil sex simbol... Tu arăți exact ca în pozele lui... Poți avea orice fată din Londra.

— Ilona, nu mai vorbi așa! Ne mai vedem înainte să pleci la Paris?

— Mai bine nu. Mă bucur că ne-am întâlnit aici. O să ne mai vedem mai târziu. Mai târziu o să mă cunosc și eu mai bine. Ai putea să vii să mă vezi dansând, dar numai ca spectator, nu încerca să...

— Nu cred c-am să vin, spuse Edward. Nu vreau să te văd dansând acolo. Am să vin să te văd dansând la Covent Garden.

— N-am să dansez niciodată la Covent Garden. La revedere, dragul meu Edward.

Se priviră din nou. Apoi băiatul se apropie de ea și o luă de talie, ca și cum ar fi vrut să danseze acolo, pe loc. O sărută pe obraz, apoi pe buze.

— Ah, Ilona, scumpa mea, fii sora mea, o să am nevoie de o soră de-a lungul anilor.

Ilona se desprinse din îmbrățișare și deschise ușa.

— Eu mă duc să mă spăl pe față și să-mi refac machiajul, o să plec într-un minut.

— Vin și eu cu tine...

— Nu, eu trebuie să mă grăbesc. Rămâi aici un pic, pe urmă pleacă. Uite, eu descui ușa, închide-o când pleci.

— Unde pot să-ți scriu?

— N-ai unde. O să-ți scriu eu. Știu adresa tatălui tău, tatăl tău vitreg. Am căutat-o. La revedere, mai spuse ea și plecă.

— La revedere.

Se teme să nu ne vadă Ricardo împreună pe stradă și să n-o creadă că sunt fratele ei, își zise

Edward. Și s-ar putea să aibă dreptate! Cum o să mă mai chinuie și povestea asta... *O să mă chinuie*, de ce *mi-a spus*! Mi-o doresc așa de mult ca soră și-acum...Încercă să și-l amintească pe Max Point, dar nu văzu decât o față roșie și o țeastă cheală. Oare ar trebui să se mai ducă pe la el? Oricum, totul era de domeniul fantasticului. Și Ilona avea și așa destule necazuri.

Se așeză într-un fotoliu. Începu să se gândească la Ricardo cel drăguț, cu copilăria lui grea, petrecută în Manchester. Ar fi trebuit s-o întrebe câți ani are Ricardo. Douăzeci, cincizeci? Care ar fi fost varianta mai proastă? Își dădu seama că stă în fața televizorului care se uita la el cu ochiul lui mare, gol și hipnotic. Sări în picioare și făcu câțiva pași repezi. Văzu pe masă cartea de vizită de la clubul Ilonei și-o băgă în buzunar. Se opri și ascultă. Se auzea zgomotul traficului de-afară, dar se mai auzea și altceva. Apartamentul murmura în sinea lui, cu sunete sibilinice de țesături care se mișcă ușor, de mobilă care trosnește, de praf care se așază peste tot. Apartamentul era trist, mohorât, pustiu. Dar era oare pustiu? Nu era cât se poate de probabil că doamna Quaid mai era pe undeva, pe-acolo?

Ieși din cameră, stinse lumina pe hol, închise ușa apartamentului în urma lui și coborî în fugă pe trepte, până în stradă. Se îndreptă din nou spre restaurantul unde trebuise să se întâlnească cu Brownie. Stătu acolo până la ora închiderii, dar bineînțeles că ea nu veni.

Văzuse din nou în vise acea frumoasă și înspăimântătoare privire asexuată. Se gândea mult la moarte și se simțea liniștită la gândul vecinătății, al posibilității ei, care își făceau discret și reconfortant simțită prezența. Luă cutia cu somnifere și o vărsă în palmă. I le dăduse Thomas. Poate că, îi veni în minte, asta însemna că erau strict nonletale? Nu că Thomas s-ar fi temut că se sinucide, dar îi dăduse probabil ceea ce le dădea și pacienților lui. În cazul ăsta, erau concepute să nu ucidă. Puse pastilele deoparte. Oricum n-avusese de gând să le ia.

După ce fusese la locuința lui Stuart și descoperise că băiatul se mutase, Midge renunțase să-l mai caute sau, mai exact, nu se putea gândi pe moment la nici o modalitate de a-l găsi. Era totuși sigură că o să-l vadă curând, îl aștepta. Voia mult de tot să se afle în prezența lui, să-l facă s-o privească și să-i vorbească, iar ea să-i vorbească despre „viața ei mai bună", să-i explice cum va fi și să audă de la el fie și un singur cuvânt de aprobare a țelurilor ei, ceea ce le-ar fi făcut să devină reale. De la alții nu aștepta decât batjocuri, dar *el* era în stare să distingă grăuntele de adevăr din obscura și confuza ei „nouă existență". În urma colapsului vieții sale duble, o viață așa de obișnuită, așa de bine pusă la punct încât să pară reală și aproape ca la carte, alergase către noua ei viziune pe care o vedea ca singura salvare; o salvare pe care i-o oferise Stuart în chiar clipa în care îi distrusese lumea datorită existenței lui și faptului că-i cunoștea secretul. Voia să vorbească cu el despre cum va fi în viitorul acela simplu și fericit. Totul depindea de el și, dacă avea să înțeleagă, nu putea da greș.

Între timp, consolându-se cu suferința, relua iar și iar detaliile catastrofei, convingându-se încă o dată ce cumplită și totală era și cât era ea de

vinovată; cu propria vina nu putea face altceva decât să încerce s-o depășească. Părea că nu mai există nimic în viața ei de până acum cu care să rămână sau cu care să mai poată face ceva. Vinovăția, lipsa de loialitate, minciunile, răul pe care-l făcuse altora trebuiau socotite realități. Dar încercând să-și vadă viața în felul ăsta, Midge n-o considera un loc unde să mai existe pentru ea porțiuni de teren solid pe care să pună piciorul, posibilități de a reconstrui, de a reface, de a explica, de a vindeca. După părerea ei, colapsul era prea deplin ca să mai lase loc la așa ceva. Dacă se întorcea, fie și plină de cele mai bune intenții, în dezastrul acela, nu avea cum să facă nimic bun, ba își murdărea și mai rău mâinile. Era și mai bine, și mai ușor să lase totul în urmă, ca pe o casă prăbușită, făcută una cu pământul de un incendiu, distrusă de o bombă. Asta mai însemna că nu avea nevoie, deocamdată, să se gândească la toate supărătoarele detalii ale viitorului. Thomas nu putea, nici sub aspect moral, nici legal, să i-l ia pe Meredith, deci avea să fie și Meredith cu ea în viitorul acela mai bun. Meredith era acum la școala lui cea nouă. Își organizase singur plecarea, cu un calm uimitor și deconcertant, urmând indicațiile scrise ale lui Thomas. Lăsase o listă de cărți și haine care să-i fie trimise ulterior și pe care Midge nu avusese încă tăria să se uite. Nu avusese nici o „discuție" cu el și băiatul îi dăduse în mod tacit de înțeles că nici nu vrea așa ceva. Nu existase nici vreo scenă lungă și sentimentală de bun rămas. Plânsese mult de tot după ce băiatul plecase, dar se simțea ușurată că nu mai e în casă.

Un motiv de suferință mai presant și mai chinuitor, care o împiedica să-și facă inventarul complet al păcatelor și care o făcuse să-și toarne în palmă cutia cu pilule, era ideea, de fapt convingerea, că era suficient să-i trimită un singur cuvânt, să-i dea cel mai slab semnal lui Harry, ca să repună în drepturi întreaga splendoare a dragostei lor

într-un context nou, de libertate. Nu era acum, după cum spusese într-adevăr Harry, exact ce-și doriseră, nu primiseră datorită hazardului ceea ce li se păruse, ei cel puțin, atât de greu de realizat? Thomas aflase și plecase de-acasă „lăsându-i libertatea de decizie". Poate că Harry avea dreptate când presupunea că lui Thomas n-o să-i pese, c-o să se simtă ușurat. Vechile bariere care păruseră atât de solide pieriseră dintr-odată. Nimic n-o mai împiedica acum să alerge în casa din Bloomsbury. Acum nu mai trebuia să se uite mereu la ceas, să calculeze, să mintă. Totul era cunoscut, se terminase cu minciunile. Trebuia numai să vorbească, să pronunțe în șoaptă un singur cuvânt pentru ca totul să se înalțe ca un palat vrăjit, ca o cetate cu copaci, flori și păsări cântătoare și cu trepte de marmură ce urcă spre soare.

Îi ceruse lui Harry să nu mai încerce s-o vadă o bucată de vreme. El continua s-o considere „temporar bolnavă" și afișa mereu veselia tonică și blândă cu care-l binedispui pe un invalid. Doar că Midge îi vedea foarte bine spaima nebună din priviri. Luându-și o expresie calmă, o anunțase că oricum trebuie să plece din Londra, dar că o să treacă neapărat s-o vadă imediat ce se întoarce și speră s-o găsească „mai bine". Midge nu-i spusese să nu mai vină. Când *această* posibilitate, pe care încă o ținea la distanță, se apropie prea mult, se trezi deodată că se întreabă: deci n-am să-l mai văd niciodată așa cum se întâmpla cândva? Simțea o ușurare ciudată, vecină cu plăcerea, când vorbea cu Harry despre sentimentele ei pentru Stuart, ca și cum acesta îi devenise deja prieten vechi sau confident. Dar asemenea întâlniri erau posibile numai dacă *îl avea în puterea ei*, erau suportabile numai datorită gândului că nu-l pierduse încă. Uneori, când mintea ei ieșea în câmp deschis și zburda încoace și-ncolo înainte să se întoarcă în refugiul ei, la Stuart, se întreba dacă era într-adevăr nebună, odată ce nu voia mai mult decât orice pe lume să-l

vadă pe Harry și să-l facă fericit. Poate că boala ei era doar o anihilare totală a impulsului sexual, ceva ce ar putea urma după o modificare chimică. Fluxul electric care, timp de doi ani, o legase prin toate gândurile, prin toate impulsurile energice și acaparatoare ale sentimentelor, prin toate vibrațiile alcătuirii ei fizice, de acest bărbat, și numai de el, fluxul acela fusese întrerupt. Dar nu, dorința sexuală nu dispăruse, se schimbase doar. Midge *tânjea* după prezența lui Stuart, chipul lui stăruia întruna în fața ochilor ei, uzurpând locul pe care-l ocupase atâta vreme chipul lui Harry; și depindea de el ca de o viziune instabilă, care era singura în stare s-o împiedice să alunece spre moarte. Își închipuia întruna imaginea aceea salvatoare, o privea ca pe o comoară, o alinta, dezmierda fața aceea palidă și lipsită de zâmbet, ochii galbeni precum chihlimbarul care, când se uita la ei, își schimbau expresia de la răceală la, ah, câtă blândețe. Mângâia fața aceea cu gândurile ei, dar în fanteziile ei n-o atingea niciodată cu buzele sau cu mâna; numai rareori se închipuia sărutându-i mâneca sau umărul hainei, iar asta era minunat. În ciuda acestor slăbiciuni, era în dorința ei ceva abstract, ceea ce o bucura mult, cu toate că o cam neliniștea. Îi dorea prezența cu înfocare, cu sete, dorea ca el *s-o privească*, *să-i vorbească*, el, el însuși, cu eul său impresionant, cu autoritatea lui, cu singularitatea lui, cu inaccesibilitatea lui, cu incapacitatea lui de a se lega de alți oameni, în sensul că nu avea să fie niciodată legat, și totuși putea, fără o legătură, *să fie*, pentru ea, nu numai pentru ea, și totuși cu totul pentru ea.

Thomas era și el, desigur, tot timpul „în mintea ei", dar ascuns după un nor întunecat. Își amintea adesea de răceala despărțirii. „Asta numești tu furie? Îți doresc numai bine." Fusese crudă cu el, dar nu-și mai amintea ce anume-i spusese. Thomas ținuse la ea, dar Midge nu-și imagina cum ar mai fi acum posibil așa ceva; nu-și putea imagina nici

măcar că ar mai vrea s-o vadă pentru alt motiv decât pentru a reglementa despărțirea. Era conștientă de existența a o mulțime de „lucruri", probabil o acumulare de timp, trecutul ei, căsnicia ei, care rămăseseră cu Thomas și de care trebuia la un moment dat „să se ocupe"; dar și asta era undeva, în umbră. Soțul ei păstrase o mare capacitate de a-i face rău, pe care avea probabil s-o folosească atunci când va veni vremea să regleze conturile; și lucrul acesta o înspăimânta. Se temea de reîntâlnirea cu el și evita să-și imagineze acea scenă.

*

Edward stătea în întuneric. Se afla la *Maison carrée*. În sala micuță, plină numai cu bărbați, era liniște deplină. Încordarea lor era lipsită de ușorul neastâmpăr al spectatorilor obișnuiți și nu semăna nici cu tăcerea vrăjită în care se așteaptă marile „momente de teatru". Era ca și cum toți *mâncau* ceea ce vedeau, încremeniți, dar lacomi și grăbiți. Fețele palide, lipsite de expresie, ce abia se zăreau în lumina care venea de pe scenă, priveau țintă înainte și, în hotărârea de a rămâne anonime, în ciuda concentrării lor hulpave, păreau să semene între ele, alcătuind un public de clone. Furișați, strânși în sine, nu-i individualiza nici un gest, nici cea mai mică tresărire. Simulând blasfematoriu uitarea de sine pe care o trăiești atunci când contempli misterele artei sau religiei, stăteau într-o nemișcare tensionată, în timp ce în fiecare creier zumzăia fără zgomot motorașul fanteziilor secrete, repetate continuu.

La început detașat, Edward începea deja să devină parte integrantă a acestei comunități tăcute. Stătea și el acolo, incapabil să se miște sau să întoarcă privirea, cu fața inexpresivă și încordată

îndreptată spre scenă, cu buzele un pic țuguiate, semn de atenție. Găsise un loc în spate. Se temea să nu-l vadă Ilona. Ea îi sugerase să vină, dar băiatul nu putea concepe că vorbise serios, voise doar să demonstreze că nu-i e rușine de ceea ce face. Dacă se întâmpla ca, văzându-l, să-și uite „rolul", să țipe, să izbucnească în lacrimi? Era un loc abject; cu toate astea, își îngădui repede să fie interesat de rutina predictibilă a fetelor, nu toate foarte tinere, cu zâmbetele lor false și strălucitoare și cu provocările lor triviale. Muzica, uneori visătoare, alteori zgomotoasă, îi curgea prin cap și se simțea ca și cum o parte a ființei lui adormise repede, iar altă parte era trează, cu o atenție intensă și minuțioasă. Aproape că uitase de ce se afla acolo și începu să compare fetele între ele. Nici una nu știa *să danseze*; doar una sau două, cărora *le plăcea* în mod evident să se dezbrace, trimiteau o adiere de realitate spre duhoarea publicului ce stătea cu sufletul la gură. Dar Ilona, cum avea să fie când avea să apară *ea*, ce se va întâmpla cu publicul când va vedea o dansatoare adevărată, triumful grației asupra gravitației? Oare nu se vor *trezi*, nu se vor întoarce unii spre alții uluiți, nu vor țipa, nu vor plânge, nu-și vor mărturisi păcatele?

Acum pe scenă apăru o fată zâmbăreață, cu un joben argintiu și o cămășuță de paiete, care începu să chicotească și să se fâțâie încoace și-ncolo pe scenă, mânuind cu stângăcie un șal de mătase neagră și simulând sfiala; aruncă șalul pe podea și-i dădu un șut elegant cu pantofii negri, cu toc înalt, care scoteau o răpăială zgomotoasă, lipsită de ritm, la contactul cu scândurile scenei. Paietele căzură și ele la pământ, descoperind un trup subțirel, acoperit cu trei stele. Când fata își agită jobenul și-apoi îl azvârli cât-colo, întorcându-se cu o săritură ca să-și arate dosul și să-și scoată stelele, Edward își dădu brusc seama că *era Ilona*. Se prefăcea? Nu. *Nu știa să danseze*. Băiatul lăsă capul în jos. Când ridică ochii din nou, Ilona sărea pe scenă

goală, cu un zâmbet larg și crispat. Goliciunea ei îți stârnea mila, era înduioșătoare ca aceea a unui copil, palidă, uscătivă, despuiată, forma umană expusă în toată absurditatea ei imprevizibilă. Era jenant și tragic. Ceea ce la celelalte fete părea pur și simplu urât și vulgar, aici sărea în ochi ca un lucru de o obscenitate sublimă, ca o etalare a unei diformități, ceea ce era în același timp meschin, penibil, impur și infantil. Începu s-o cerceteze cu privirea, să-i inspecteze trupul, gâtul lung și subțire, picioarele osoase, sânii mici, ascuțiți și tremurători. Închise ochii. Muzica anunța sfârșitul programului, scena era goală. Edward se ridică grăbit și ieși în stradă.

*

— Îmi pare bine că ai venit, Edward, spuse Midge. Voiam tare mult să te văd.

Nu se prea gândise la nepotul ei și nu-și închipuise c-o să fie în stare să stea de vorbă cu el, dar acum, că era aici, se simțea ușurată, ca și cum Edward era singurul om cu care îi venea ușor să vorbească.

— Îmi pare rău, Midge, spuse Edward. Voiam să vin... (Nu spuse că i se sugerase să vină.) Doar că am avut o mulțime de necazuri... Și, știi, am crezut că e Ursula lângă tine...

— De ce Ursula? se miră Midge. Bărbații cred mereu că femeile se adună în asemenea situații. N-a fost nimeni lângă mine, parcă aș avea scarlatină. De altfel, Ursula e la o conferință, în Suedia.

Midge deținea informația aceasta dintr-o scrisoare lungă, cu vorbe foarte bine cântărite, pe care o primise de la Willy Brightwalton și în care îi comunica în mod limpede că e singur. Willy nu spunea că și-ar părăsi bucuros nevasta ca să alerge la ea, nici că, dacă ar fi liber, i-ar oferi pe dată mâna lui. Spunea totuși, cu tact și elocvență, cât

de mult ține la ea, cât de mult suferă alături de ea, cât o compătimește și cât de tare dorește s-o slujească, în orice fel ar binevoi ea să-i ceară. Încheiase scrisoarea cu „Al tău, Willy". Midge nu-i răspunsese, iar el nu apăruse deocamdată la ușă neinvitat. Willy era un om timid și se temea nu numai de Thomas, ca mulți alții, de fapt, ci și de Harry. O asemenea paralizie plină de tact le afecta, în mod evident, și pe diversele cunoștințe ale lui Midge, cu care lua prânzul. Alte scrisori nu mai primise. Telefonul mai suna câteodată, dar nu răspundea, ca să nu dea peste Thomas. Era evitată într-un mod care-i sporea resentimentele și rușinea, fără să-i dea energia sfidării. Era bucuroasă să-l vadă pe Edward.

Cu toată singurătatea ei, Midge era îmbrăcată, după cum observă Edward, în haine de oraș, cu aceeași meticulozitate a ei dintotdeauna. Rochia dreaptă, de in bleumarin, care ar fi putut fi uniforma unei școli exclusiviste, se transformase cu ajutorul unei eșarfe bleu și a ceva nedefinit din înfățișarea celei care-o purta, în ținuta unei femei elegante, după care întorci capul. S-ar fi zis că mai slăbise. Tenul îi arăta de parcă ar fi prins-o soarele, era îmbujorat și strălucea, și părea că-și datorează netezimea translucidă nu vreunui artificiu, ci tinereții și verii. Stătea în fața lui Edward picior peste picior, cu ciorapii negri care i se vedeau de sub fusta ridicată, și-și pipăia părul aflat într-o dezordine studiată. Cu vorbele ei calme și cu înfățișarea suavă, ar fi putut părea aproape liniștită, dacă n-ar fi fost linia aspră a gurii cu colțurile coborâte și ochii înspăimântați care-i cereau atât de limpede lui Edward „Ah, ajută-mă, ajută-mă, poartă-mi de grijă".

— Ți-a cerut Thomas să vii?

— Nu.

— Atunci Harry?

— Nu.

— Nu mai pot să cred pe nimeni acum, spuse ea. Ei, a cui greșeală e?

— N-am venit ca ambasador, dacă asta vrei să spui, o lămuri Edward.

— Știi că Jesse Baltram a murit? Sigur că știi, au scris toate ziarele.

— Da.

Nici o relatare a morții lui Jesse nu pomenea de Edward. Într-un fel, se simțea rănit. Aici era mâna Mamei May, care voia să-l scoată de-acum încolo din peisaj. Era gelos, ca și cum i-ar fi fost violat un drept de posesie. Dar gândindu-se mai bine, se simțea ușurat. Ar fi fost groaznic să trebuiască să vorbească despre *asta* cu poliția, cu jurnaliștii. N-avea să înceteze niciodată să-și amintească ce se întâmplase, dar nu voia să fie nevoit să speculeze pe tema aceea într-un mod trivial. Mai târziu poate că avea să-i povestească lui Thomas.

— Îți pare rău, îți pasă de moartea lui?

— Da, îmi pare rău, răspunse Edward.

— Dar nu-l cunoșteai, l-ai văzut doar când erai micuț.

— Ba l-am cunoscut foarte bine la Seegard.

— Dar tu n-ai fost niciodată la Seegard.

— Ba da, am fost, am stat acolo ceva vreme, eram acolo când ați venit tu cu Harry, în noaptea aia...

— *Erai acolo*? Cred că încep să înnebunesc. Da, acum îmi amintesc. Te șterseseem din tablou!

Da, își spuse Edward, s-a șters totul, nimeni n-o să știe că am fost la Jesse, că l-am iubit și că m-a iubit și el. O să fie ca și cum n-a fost nimic. Poate că o să încetez și eu să mai cred.

— A fost un șoc, continuă Midge. Nu te aștepți ca oamenii să moară. Și, într-un fel, credeam c-o să-l mai văd. Dar, știi, ciudat, mi-a părut și bine, m-a mai abătut o vreme de la necazurile mele. Bănuiesc că e și o rămășiță veche de gelozie. Eram geloasă pe Chloe pentru că omul ăla o iubea. Acum sunt morți amândoi. Nu pare o cruzime? Gelozia dăinuie veșnic.

— Într-adevăr? făcu Edward.

— Da. Asta-i o veste proastă pentru tineri. Bei ceva? Nu? Eu nu mai beau. Cred că ai auzit de mine și Stuart?

— Vrei să zici de tine și Harry? Când ați apărut împreună la Seegard am presupus...

— Nu, eu vorbesc de Stuart, că m-am îndrăgostit de el.

— Uite, Midge, eu sunt cam pe dinafară, am fost singur-singurel în ultimul timp, credeam că tu și cu Harry...

— Da, aveam o aventură cu Harry, dar brusc, atunci, la Seegard, m-am îndrăgostit de Stuart, Thomas știe totul acum, a plecat de-acasă, nu vreau să-l mai văd pe Harry, Stuart nu vrea să mă vadă... Am impresia că știe toată lumea, dar probabil că nu știu chiar toți...

— Stai un pic...

— Harry voia să-l părăsesc pe Thomas, apoi, când Stuart ne-a văzut împreună, cu toate minciunile alea stupide, cu domnul și doamna Bentley, a ucis ceva în mine numai cu privirea...

— Îl iubeai pe Harry și-acum îl iubești pe Stuart? Doar n-o să spui că-l iubești tocmai pentru c-a ucis ceva...?

— Ba da, exact. Cred că, până la urmă, o să beau ceva, tu nu vrei? Tocmai pentru că, parcă toate erau moarte, era ca și cum moartea se uita la mine și făcea ca toate lucrurile să fie moarte...

— Dar s-a întâmplat totul într-o clipă? întrebă Edward, acceptând un pahar de sherry.

— Nu chiar. A început într-o clipă și a continuat în mașină, când ne-am întors la Londra. Îl simțeam pe Stuart în spatele meu ca pe un bloc de gheață. Tot ce *voiam* a devenit pur și simplu fără importanță, ca și cum nu mai voiam *nimic*. Și când m-am întors mi-am dat seama că, de fapt, îl vreau pe Stuart. Parcă ar fi creat un vid imens și nimic nu-l putea umple, în afară de el. Asta însemna că trebuie să mă duc să-l văd și să stau de vorbă cu el... M-am oferit lui, nu sexual...

— Asta ce înseamnă?...

— M-am oferit, nu știu cum să-ți explic, total, ca pe un dar, voiam să-mi schimb viața ca să pot lucra împreună cu el, încă mai vreau asta, să fac ceva bun pe lumea asta...

— Dar cu sexul cum rămâne? Știu că Stuart a renunțat la el, dar cu tine în peisaj... Vreau să spun că sunt *uluit*...

Edward simțea că uluiala îl încălzește, sau poate că era sherry-ul. Și Midge părea mai însuflețită.

— El a fost foarte rece. Mi-a spus să termin cu minciunile, să-i spun lui Thomas de Harry, la vremea aia Thomas nu știa încă, numai că a aflat din ziarul ăla...

— Ce ziar?

— May Baltram a publicat un articol despre Jesse, actualizat la sânge. De fapt, descria seara aceea de la Seegard, cum am venit eu și cu Harry incognito, cum au descoperit cine suntem...

— Vai, Midge... Într-un ziar?

— Pe urmă au intrat pe fir jurnaliștii de la rubricile de scandal. Din câte se pare, May Baltram scrie o carte cu povestea vieții ei, totul despre viața amoroasă a lui Jesse, totul despre Chloe, kilometri de detalii răuvoitoare, și totul o să fie publicat, urăște pe toată lumea. Probabil că, în clipa asta chiar, scrie niște minciuni gogonate despre tine.

— Nu cred. Dar a povestit ce s-a întâmplat, iar Thomas a citit? În ce fel mizerabil i-a fost dat să afle...

— Da. Mi-a părut tare rău. Tocmai voiam să-i spun eu.

— Și Stuart ce-a mai spus? N-a fost *ispitit*? Ce chestie extraordinară!

— Ispitit? Normal că nu. Mi-a spus că totul e o iluzie.

— Dar îl vrei, îl dorești? Asta înseamnă să fii îndrăgostit.

— Da... Dar așa e imposibil... Trebuie să fie în celălalt fel...

— Asta n-o înțeleg. Bănuiesc că ți-a spus să rămâi cu bărbatul tău.

— Nu. Nu mi-a zis asta. Doar că ar trebui să le spun tuturor adevărul...

— Și să-l lași pe el în pace! Nu prea pare să-ți fi făcut mult bine.

— Ah, ba da, ba da... Mi-a făcut un mare bine... Ca o revelație...

— Îmi pare rău, Midge, nu reușesc să diger chestia asta... Hai să ne lămurim. De Harry erai foarte îndrăgostită?

— Da, foarte, și de multă vreme, voiam să mă mărit cu el, doar că nu vedeam cum.

— Și asta s-a putut termina așa de brusc? Nu cumva ai ajuns la concluzia că-l preferi pe Thomas? Dragostea asta a ta pentru Stuart mi se pare o absurditate totală, e o prostie, e falsă, nu se poate așa ceva, trebuie să fie altceva la mijloc! Thomas ce-a zis?

— El e de părere că încă îl iubesc pe Harry. Crede că e o fază din dragostea mea pentru Harry. Un fel de efect de șoc.

— Cu Harry te-ai mai întâlnit?

— Da, dar nu ca înainte.

— Ce groaznic e pentru toți! Doamne, ce aiureală. Știi, cred că Stuart e o pistă falsă.

— Cum adică?

— El n-are nici o treabă cu toate astea, e numai un impuls extern, un fel de hurducătură, o entitate solidă, ceva de care te izbești. Totul se întâmplă în mintea ta. Impresia că ești îndrăgostită de Stuart e numai un efect al prăbușirii lucrurilor, al faptului că acum vezi o scenă deschisă, ești surprinsă de propria ta capacitate de a vedea lucrurile altfel...

— Eu nu simt asta, îl contrazise Midge. Vreau să fiu *cu el*, iar el s-ar putea să nu vrea deloc să mă vadă, și când mă gândesc la asta nici nu mai vreau să trăiesc... și mă împiedică să mă gândesc la ei...

— La ei?

— La *ei*, repetă Midge, nereușind să fie mai explicită.

— Adică la Thomas și la Harry. Exact ce spuneam. E un mod de a te eschiva de la alegere. Și impresia că-l iubești pe Stuart îți dă un soi nou de energie și mai amână necesitatea de a rezolva cealaltă problemă – la care o să trebuiască să te întorci... Stai, stai, spuneai că tot ce voiai până acum a devenit fără importanță. Poate că a fost o revelație, dar va trebui s-o analizezi... Va trebui *s-o vezi* în ansamblu... Poate că Stuart a făcut ceva pentru tine...

Edward se înflăcărase.

— *Nu pot*, răspunse Midge, nu pot să analizez, nu pot să văd, vreau să mă aline Stuart... Ce groaznic e totul... Ce groaznică-s eu...

Începu să plângă atât de discret, că Edward nici nu observă de la început că femeia avea obrajii uzi.

— Of, Midge, draga mea, nu plânge, vino la mine să te alin, dă-mi mâna.

Își împinse scaunul lângă al ei, încât acum genunchii li se atingeau. O luă de mână și, în clipa următoare, capul ei se lăsă greu pe umărul lui. Băiatul se aplecă peste ea până când părul lui lung și întunecat se amestecă cu părul ei blond și parfumat, cu o mulțime de șuvițe de culori diferite, pe care el le observa abia acum. O cuprinse pe după umeri și-o legănă până când femeia se trase înapoi. Îi simți, ceea ce nu se întâmplase când intrase în salon și o admirase atât de mult, întregul trup, greutatea, căldura, moliciunea, hainele care-o acopereau.

— N-ai o batistă, Edward?

— Poftim. Acum hai să rezolvăm împreună problema. Nu-ți mai face griji pentru Stuart. Ai să-i faci un bine. L-ai zguduit rău. O să trebuiască să încerce, o să trebuiască să se gândească la ce-i mai bine de făcut, o să vă mai întâlniți cu siguranță și-o să vrea să fiți prieteni. Între voi doi e o legătură adevărată.

— Chiar crezi?

— Da. Așa că asta ar putea fi bine pentru amândoi. Dar dragostea asta a ta e o iluzie, într-un

fel așa *trebuie* să fie, e ceva de moment. Stuart e un element exterior, totul e în tine, Stuart nu înseamnă nimic, n-are nici o putere, e un element fictiv, vreau să zic că e un simplu accident, tu l-ai inventat. *Felul* în care îți închipui tu situația de fapt nu are nici o legătură adevărată cu ea. Adevărați sunt Harry și Thomas. Adevărat e Meredith.

— Aș putea câștiga custodia lui Meredith în instanță... Doamne, ce coșmar... Și Thomas, ce rece a fost...

— E normal. E într-atâta de obișnuit să nu-și arate sentimentele, încât a fost, probabil, nevoit să mențină distanța. Bietul Thomas, la urma urmei e foarte greu pentru el. Știi cât te iubește, cu siguranță știi, oricât ar fi el de rece. Apropo, el unde-i acum?

— La Quitterne. A plecat și m-a lăsat... să mă hotărăsc ce vreau de fapt...

— Și ce vrei de fapt?

— *Nu știu*... Crezi că Stuart n-o să mă urască? Vreau să-mi schimb viața...

— Ți-ai schimbat-o deja. Ai încetat să mai ai o aventură secretă. Dacă Stuart te-a făcut să simți că acesta era un lucru oribil poate că așa și era de fapt. Poți să continui să-ți schimbi viața, poți să faci mult bine, la urma urmei ce te oprește, ce ne oprește pe oricare dintre noi să facem mult bine...

Tăcu o clipă, impresionat el însuși de ideea pe care tocmai o formulase.

— Evident că Stuart n-o să te urască, el mustește de bune intenții, nu-ți face griji în legătură cu Stuart, ăsta-i fixul lui, că lumea nu trebuie să-și facă griji în legătură cu el, ca și cum nici n-ar exista, dacă ți-a făcut ceva e din cauză că trebuia, oricum, să se întâmple ceva. Dacă chiar ai ajuns să-ți urăști legătura cu Harry și simți că Stuart poate să te influențeze doar ca prieten, uită-te în jur și gândește-te câte lucruri adevărate îți mai rămân, și sunt o mulțime, după părerea mea. Pe de altă parte, dacă îl iubești încă pe Harry din tot sufletul...

Midge, care în tot acest timp îl privise țintă pe Edward și încă îl ținea de mână, se ridică brusc și-și ascunse fața în mâini. Auzise zgomotul discret al unei chei răsucite în broasca ușii de la intrare. Numai doi oameni aveau cheia aceea, Harry și Thomas.

— Du-te și oprește-l, îl rugă ea pe Edward. Și spune-mi care dintre ei e.

Băiatul ieși repede din salon și închise ușa în urma lui. Bărbatul din hol era Thomas.

Își privi nepotul cu o expresie ciudată, intensă, cercetătoare și în același timp ghidușă, de parcă ar fi fost ziua de naștere a băiatului, iar el i-ar fi adus un cadou surpriză. Nu părea deloc mirat să-l vadă.

— Bună, Edward.

— Thomas, Midge e în salon. M-a rugat să văd care dintre voi a venit...

— O să mă prezint singur. Tu ce mai faci?

— Mai bine.

Oare?

— Bravo. Vino mâine pe la mine.

— Mâine mă duc la Seegard.

De fapt, ideea asta îi venise atunci, pe loc.

— Trebuie să mă duc, insistă el. N-o să stau mult...

— Atunci, să treci pe la mine, cât poți de repede. Te-ai întors în camera aceea?

— Da... Ai avut dreptate... Dar mi-a ajuns de-acum...

— Du-te la Harry. S-ar putea să aibă nevoie de tine. Îmi pare bine că ai venit pe la Midge. Acum șterge-o.

Când Edward trecu pe lângă Thomas, acesta din urmă îl prinse de mâna stângă cu mâna lui dreaptă. Când deschise ușa să iasă, îl văzu pe Thomas în fața salonului, uitându-se după el. Băiatul ieși în stradă și închise ușa casei în urma lui.

În lumina blândă a după-amiezii, Seegard arăta altfel, părea o biserică parohială supradimensionată, cu turla impunătoare și naosul de o formă neregulată. Lumina o avantaja, estompând petele neregulate de pe turn, făcând zidurile murdare să pară vechi, acoperindu-le cu o patină voalată, brun-aurie, ca piatra năpădită de licheni. Rapița galbenă se ofilise, dar acum pe câmp licăreau în soare orzul și grâul des, verde-albăstrui. Am văzut în locul ăsta cum se rotesc anotimpurile și cum se schimbă anul, își zise Edward. De-a lungul drumului, tufele de măceș erau încărcate de flori, unele învoalte, mari și roz, altele mici, fragile și aproape albe, ca niște bucățele de hârtie. Pătrunjelul sălbatic, căruia Ilona îi spunea hasmațuchi, se trecuse.

Se opri la intrarea pe aleea mărginită de copaci, se uită în jur și ascultă. Se auzea o ciocârlie și, în depărtare, un cuc, dar cântul lor nu tulbura, ci mai degrabă accentua liniștea adâncă și calmă ce învăluia casa și împrejurimile. Nu se auzea nici râul. Înaintă încet, pășind pe pavaj, până ajunse în dreptul ultimului frasin înfrunzit. Apoi se opri din nou. Ușa cea mare de la hambar era închisă. Se uită la ferestrele Seldenului, la fereastra lui, apoi spre turn. Îl deranja ideea că ar putea fi urmărit pe ascuns. Se simțea vinovat, ca un intrus, ca unul pe care proprietarii ar avea tot dreptul să-l împuște. Nu pregătise nici măcar pentru sine vreo explicație pentru vizită. De două ori fugise de aici fără o vorbă. Cum interpretaseră ele purtarea lui? O observaseră, le păsase de ea, mai erau ele aici? De cum îl văzuse pe Thomas, Edward își dăduse seama că este *esențial* să se întoarcă, nu ca să încerce să afle „ce se întâmplase", ci pur și simplu ca să facă pace, ca să se impună ca o persoană acceptabilă și reală și-apoi să plece într-un mod mai demn și mai civilizat. *Femeile* trebuiau să facă atâta lucru pentru el, să fie amabile, să-l întâmpine fără supărare, să-i accepte durerea

filială, să încheie într-un mod destins perioada aceea de timp, drama aceea, să-l elibereze. *După aceea* problema viitoarelor lui legături cu Seegard și cu locuitoarele ei putea să devină o problemă oarecare, pe care o putea rezolva pe cale rațională.

Dar pentru ce să-l elibereze? Ca să se întoarcă de unde plecase, la vinovăția și la suferințele legate de Mark, să se întoarcă la ele ca la o sarcină temporar întreruptă? Ca să înceapă o viață consacrată întrebărilor fără răspuns despre Jesse? Era clar că nu venise la Seegard în căutarea unei clarificări definitive, așa ceva nu exista. Să se întâlnească iar cu Midge și să vadă ce hotărâse? Îi făcuse oarecum bine discuția cu Midge, poate pentru că pur și simplu îi trezise o curiozitate animalică față de lumea înconjurătoare, care pentru el fusese atâta vreme moartă. Să aibă grijă de Harry, să discute cu Stuart? Să meargă după Ilona la Paris? Gândul la Ilona îl făcea să se simtă groaznic; dacă i se întâmpla ceva rău la Paris? Avea să fie asta încă o sursă copleșitoare de vinovăție care avea să-l însoțească de-acum încolo? Își propuse să nu se gândească prea mult la asta. Problema cea mai urgentă, adevărata problemă, *datoria* lui era s-o găsească pe Brownie, să fie *cu* Brownie, *să se cufunde* în prezența ei ca într-un izvor tămăduitor. Cât de firave i se păreau acum încercările lui de-a o găsi, ce laș fusese când dăduse târcoale casei maică-sii, prea rușinat ca să meargă la Sarah. Fusese grozav de obosit, simțise un fel de sfârșeală morală. Îi lipsiseră energia și curajul pe care poate că le-ar recâștiga dacă ar face pace cu Seegard. Atunci ar bate la ușa mamei lui Brownie, ar lua-o pe Sarah la întrebări, i-ar găsi pe prietenii ei de la Cambridge, s-ar duce după ea în America, dacă ar fi nevoie. Atunci, într-adevăr, nimic nu l-ar mai putea împiedica s-o găsească pe Brownie și *să se însoare* cu ea.

Încercă ușa de la Atrium, era deschisă, intră. Se așteptase la un șoc, dar nu anticipase valul electric de emoții care se năpusti spre el și-l copleși

când închise ușa și păși în imensa încăpere. Începu să tremure și se așeză repede pe un scaun. Lângă ușă erau două scaune alăturate, într-o poziție neobișnuită, și își dădu seama că erau chiar scaunele pe care stătuseră Harry și Midge, ca niște prizonieri umiliți, în seara aceea oribilă când poposiseră aici. Nimeni nu mișcase scaunele din loc. Se ridică și, pășind pe dale ca o pisică, se apropie de masă. Erau acolo un teanc de farfurii curate și o ceașcă în care se vedea ceva lichid. Se duse la ușa Interfectoriului și se uită înăuntru. Camera era goală, adormită, ponosită, nedereticată, și se simțea în ea același iz de cărți vechi și de perne vechi, slinoase. Se apropie de ușa dinspre turn. Era descuiată, așa că intră în „galeria de artă" de la parter. Aici se vedeau schimbări. Pânzele lui Jesse fuseseră toate date jos și stivuite pe lângă pereți; erau întoarse, nu li se vedea decât spatele. Reveni repede în sala mare, căci începuse să simtă că-l caută pe Jesse. Acum mergea cu mai puțină grijă, dar tot nu se simțea în stare să spargă tăcerea cu vreun „Hei!" sau „Unde sunteți?". Îndreptându-se spre Trecere, observă că tapiseria cu fata care urmărea peștele zburător fusese dată jos, împăturită și așezată pe podea, lângă zid. Poate că fusese deja cumpărată de vreun american. Ciuberele cu plante fuseseră și ele mutate, femeile le înghesuiseră în colțul lor, încât ramurile erau îndoite și amestecate; unele se rupseseră, toate erau prăfuite și pleoștite, probabil că uitaseră de ele și nu le mai udaseră. Ilona le uda de obicei, își aminti el. Una dintre plante părea moartă de-a binelea; era cea în care vărsase licoarea de dragoste a Ilonei și care-l prinsese cu brațele-i înfrunzite când fugise prima dată de aici. Se opri o clipă, cuprins de milă, apoi fugi spre Trecere. Bucătăria era și ea nedereticată, într-un lighean așteptau niște vase de lut murdare. Cuptorul cel mare era stins, dar frigiderul, „suficient de mare cât să încapă un om întreg", se auzea torcând. În spălătorie era un teanc de prosoape curate. Își reprimă impulsul de

a le lua și a le duce în dulapul de sus. Dacă nu găsea pe nimeni, nu voia ca femeile să afle că umblase prin casă ca o stafie. Deschizând ușa dinspre Selden, auzi un gângurit care i se păru la început glas de rândunică, dar pe urmă își dădu seama că e mașina de scris a Mamei May.

O luă iute de-a lungul culoarului dinspre vest și ieși pe ușa de la fațadă. Zgomotul mașinii de scris, care-i amintea de ce-i povestise Midge, îl făcuse să se simtă nepregătit să dea ochii cu Mama May. N-o prea credea pe Midge, dar ideea că cineva scria despre mama lui, poate și despre el, îl înspăimânta de-a dreptul. Își aminti cum spusese Midge despre Jesse și Chloe, „acum sunt amândoi morți"; și pentru o clipă îi apăru în drum fantoma mamei lui, deschizându-și brațele cu un țipăt neauzit. Întinse pasul. El pe Bettina voia s-o vadă. Dar poate că plecase și ea de la Seegard.

Trecu printre stejari și prin livadă. Și aici se vedeau schimbări. Plopii fuseseră tăiați. Copacii zăceau pe pământ, dezbrăcați deja de crengi, ca niște stâlpi lungi și netezi, aliniați în iarbă. Pădurarii făcuseră curat la fața locului. Pe malul râului iarba crescuse atât de înaltă, încât la început nu văzu podețul de scânduri și trebui să se întoarcă din drum. Trecu ușor peste apa care acum era mai mică și mai potolită. Pădurea era întunecată, iar lăstarii de pe coasta dealului, printre care trecuse așa de ușor de fiecare dată, erau acum plini de frunze și alcătuiau niște bariere dificile, care-i agățau hainele și-l plesneau peste față. Descoperi până la urmă cărăruia care abia se zărea de sub buruieni. Simțea sub picioare rădăcinile copacilor și micuții idoli de lemn. Își croi drum printre lăstari, zărind soarele în depărtare și într-un târziu ajunse la *dromos*.

Se îndreptă spre piatra falică, galbenă, orbit de soarele care-i intra în ochi. Pe piedestalul canelat stătea cineva. Era Bettina.

— Bună, făcu Edward. M-am gândit că s-ar putea să te găsesc aici.

— Bună, făcu și Bettina. M-am gândit că s-ar putea să vii.

Bettina se tunsese și ea, dar nu atât de scurt ca Ilona. Părul îi cădea ciufulit și inegal până aproape de umeri. Probabil și-l tăiase singură, repede, într-un acces de enervare. Și-o închipui cu niște foarfeci lungi în mână, privindu-se noaptea târziu în oglindă, cu ochi furioși. Se trezi întrebând-o:

— Ce-ai făcut cu părul? Cu cel pe care l-ai tăiat?

— L-am ars.

Era îmbrăcată într-una din rochiile ei „bune", înflorate, dintr-un material ușor de bumbac, nu din cele țesute în casă. Își ridicase poalele până deasupra genunchilor, lăsându-și la vedere picioarele bronzate și suple, încălțate în sandale. Stătea aplecată în față, iar șiragul lung de mărgele i se clătina încetișor. Văzând privirea lui Edward, își trase fusta în jos.

După o clipă de tăcere, băiatul spuse:

— Plantele din Atrium au nevoie de apă.

— Da. Da.

Cu părul scurt și drept, Bettina arăta mai tânără, mai isteață, mai șmecheră, ca un puști îmbrăcat nepretențios, dar șic, care s-ar putea dovedi un elev strălucit. Edward o percepea acum pentru prima dată ca pe o persoană separată, singură, ca pe un om cu un viitor numai al lui, nu ca pe o parte a unui trio, și se simți înduioșat. Observă și cât de bine semăna cu Jesse; cu o ciudată împunsătură în inimă, își dădu seama ce bine seamănă și cu el însuși și constată că la același lucru se gândea și ea, când o văzu cum își dă părul ciufulit pe spate și-și îngustează ochii cenușii. Îl privea fără să zâmbească, cu o curiozitate nu chiar lipsită de bunăvoință.

— Porți inelul lui Jesse, observă ea.

— Da. E al meu. El mi l-a dat.

E adevărat, nu-i așa? își zise băiatul în gând. Nu exista alt răspuns. N-avea de gând să renunțe la inel.

— Văd că plopii sunt morți, adăugă el.

Voise de fapt să spună „tăiați".

— Da, am fost nevoite să-i tăiem.

— Doar nu aveți nevoie de bani acum?

Fata continuă să-l fixeze cu privirea, fără să-i răspundă.

Edward se așeză pe iarbă, era călduță.

— Cum de iarba e întotdeauna așa de scurtă aici?

— Pădurarii aduc oile să pască.

— De ce m-a chemat Mama May la Seegard?

— A crezut că e de datoria ei, după ce a primit scrisoarea de la Thomas McCaskerville.

— *Scrisoarea de la Thomas McCaskerville?*

— Da. N-ai știut de ea? I-a povestit ce ți s-a întâmplat, i-a spus că ești deprimat și că ai nevoie de o schimbare. I-a sugerat să te invite aici, așa că te-am invitat.

— Vrei să spui că n-a fost în nici un caz ideea voastră?

— Nu. Ți-ai imaginat că am simțit așa, dintr-odată, că avem nevoie de tine?

— Da, așa mi-am închipuit. Asta schimbă în mare măsură lucrurile.

Deci în toată chestia asta fusese mâna lui Thomas. Probabil că Thomas își închipuise c-o să fugă de-acasă și voise să se asigure că știe unde anume o să fugă. Iar Edward avea atâta nevoie, teribil de mare nevoie să simtă că există un loc unde i se duce dorul.

— Nu știu de ce, reluă Bettina. Am fi putut să refuzăm. Dar te-am primit cu plăcere. Ne-a părut bine să te cunoaștem.

— Pe bune?

— Edward, tu chiar ai impresia că-ți sunt dușmancă?

— Nu. Ba da.

Îi era frică de ea. Dar ce rău putea să-i mai facă acum, că Jesse era mort?

Bettina nu mai repetă întrebarea și nici nu negă că i-ar fi dușmancă. Oftă doar și întoarse capul.

Cel puțin Jesse voise să-l cunoască. Bucuria asta nu i-o putea lua nimeni.

— Jesse a vrut să mă vadă, și-a dorit foarte mult, mi-a spus el.

— Jesse putea să-ți spună orice. Probabil nu ți-ai dat seama ce dus era. Nici măcar nu știa cine ești. Întreba întruna „Cine-i băiatul ăla?", și noi îi spuneam, și el iar uita.

— Ba nu, i-o tăie Edward, știa foarte bine cine sunt. Spunea că mi-a scris. N-am primit niciodată vreo scrisoare de la el. Cred că le-a distrus cineva.

— Bătea câmpii. N-avea cum să-ți scrie. Nu mai putea să picteze, nu mai putea să scrie. Singurul lucru care l-a sensibilizat a fost faptul că te-a văzut cu o fată. L-a enervat foarte tare, l-a făcut gelos.

— De unde știi?

— Ne-a spus el, evident. Ne spunea tot. Apropo, cine era fata?

— Sora lui Mark Wilsden.

Bettina nu se arătă interesată.

— De data asta de ce-ai venit?

— Ca să vă văd pe voi. Și pentru Jesse.

— Ce?

— Legat de moartea lui. Nu înțeleg. A fost sinucidere?

— Tu ce părere ai? făcu Bettina.

Se ridică și se cățără pe soclul canelat, sprijinindu-se cu o mână de stâlp.

— Sau a fost ucis?

— Adică l-am omorât noi? Edward! De ce nu tu?

Edward, care se pornise și el să se ridice, se opri, sprijinit într-un genunchi. Un vânticel ușor îi flutura Bettinei rochia și părul. Soarele cobora îndărătul copacilor, iar aerul se mai răcorise. Se întrebă dacă Bettina l-o fi văzut când îl găsise pe Jesse înecat și îl lăsase acolo? Dacă așa o fi fost?

— De ce eu?

— Tu erai un factor nou în toată situația, un nou-venit periculos, viața noastră urma de multă vreme un anumit curs, se părea că nimic n-o poate schimba, dar ai venit tu și în puțin timp s-au întâmplat foarte multe. Probabil că n-a fost vina

ta... Oricum, nu mai mult decât în cazul prietenului tău căzut pe geam. Unii oameni pur și simplu atrag dezastrele.

— Asta-i o tâmpenie, se revoltă Edward. Voi îi doreați moartea. Nu eu.

— Nu-i chiar așa de simplu, îl contrazise Bettina, e adevărat că nu puteam suporta să-l vedem cum se degradează sub ochii noștri pe zi ce trecea...

— Acum îmi amintesc, de fapt May mi-a spus că mi-a scris pentru că spera să aduc o schimbare...

— Ei, acum îi spui May? Senilitatea lui ne distrugea tuturor viața, dura de o mulțime de vreme. Era groaznic să-l vedem cum se stinge, ne era milă de el.

— Poate că de milă l-ați distrus.

Bettina se uită spre Edward, care acum stătea lângă ea.

— De un lucru poți fi absolut sigur. Orice s-o fi întâmplat, a fost ceea ce-a vrut Jesse să se întâmple.

— Asta sună a scuză.

Dar de fapt și el voia să creadă asta.

— Tu l-ai stârnit, continuă Bettina, i-ai zis c-o să-l duci la Londra. El aici trebuia să moară.

— Ești sigură că nu l-ați ajutat voi să moară?

— Adică din cauză că lăsam ușile deschise? El oricum nu putea muri de o moarte obișnuită. S-a întâmplat ceva cu el.

— Nu-nțeleg.

— Probabil că, la urma urmei, ai avut și tu un amestec aici. Sau mai degrabă fratele tău. A fost ca o prevestire, un semn.

— Jesse a zis despre el că e mort, că e un cadavru.

— A fost o ciocnire de forțe între ei.

— Doar nu vrei să spui că Stuart *i-a făcut ceva* lui Jesse!

— Nu, nu, totul s-a întâmplat în mintea lui Jesse, o spaimă, o vrajă venită de nu se știe unde, fratele tău a fost ceva exterior, o manifestare inconștientă, un simptom, nu o cauză. Se poate întâmpla

ca un element accidental să pară că exorcizează spiritele cu care trăiește cineva și care oricum îl părăsesc.

— Strigoiul a mai apărut?

— A dispărut. Ținea de Jesse. N-avea nimic de-a face cu mine sau cu Ilona.

— Crezi că Jesse a primit... un mesaj... că e timpul să plece? A fost sinucidere?

— Tu simplifici totul!

— De-asta l-a invitat May pe Stuart? Eu n-am reușit să schimb prea multe, așa că l-a chemat pe el.

— Pur și simplu s-au întâmplat multe, zise Bettina. Și îndrăznesc să spun că multe altele le-au făcut să se întâmple.

Edward stătea în picioare, lângă ea, și-i privea fața și gâtul arse de soare. Simți impulsul s-o înșface de poala rochiei. Frica de mai înainte i se transformase în agitație. Știa că trebuie să profite de această ultimă șansă de-a o face pe Bettina să vorbească. Fusese lipsit de tact, trebuia să existe o întrebare mai bună, o întrebare-cheie, al cărei răspuns să lămurească, în sfârșit, enigma. Dar nu reușea s-o găsească. Așa că întrebă:

— L-ați ars și pe el, așa cum ți-ai ars părul?

— Nu, l-am înmormântat.

— Unde?

— Aici.

Fata sări jos de pe soclu și trecu pe lângă Edward, îndreptându-se spre cele două tise uriașe al căror frunziș alcătuia în capătul poienii o văgăună neguroasă. Băiatul se luă după ea. Chiar unde se termina covorul de iarbă se vedea pe pământ ceva întunecat și alungit; de fapt părea adâncit în pământ, astfel încât ierburile dimprejur se aplecau peste el și-i ascundeau marginile. Era o lespede mare de gresie neagră. Edward își încordă privirea. Pe suprafața ei erau săpate câteva litere. JESSE. Ochii li se întâlniră pe deasupra pietrei.

— E o bucată de gresie care rămăsese de la pardoseala Atriumului.

— Cred că e foarte grea...

— Pădurarii au cărat-o. Unul dintre ei e pietrar, el a săpat literele. După cum vezi, nu-s chiar regulate. Ei l-au cărat și pe Jesse.

— Deci e... aici.

— Da.

— În sicriu.

— Da. Pădurarii au făcut și sicriul, unul simplu. Sunt destul de îndemânatici.

Se uitară unul la altul. Apoi se uitară amândoi la lespede.

— Nu pot să cred că e mort, spuse Edward după câteva clipe. Îl căutam prin casă.

Marginile lespezii erau deja acoperite cu pământ. Mai târziu, dacă nu-i purta nimeni de grijă, o să fie toată acoperită de pământ, năpădită de ierburi, pierdută.

— May crede că e mort? Tu crezi că e mort? Sau credeți că zace în pământ ca o crisalidă și-o să învie și-o să se întoarcă?

— Nu se mai întoarce cât trăim noi.

Bettina se uita țintă la piatră, chipul îi era foarte trist, dar cu o minunată expresie destinsă, calmă. Ascultându-i cuvintele, care păreau ciudat de potrivite, de la locul lor, precum cuvintele dintr-o slujbă religioasă, se întrebă: e nebună, sunt eu nebun? Căută să spună și el ceva:

— Poate că lespezile astea se pun ca să-i împiedice pe morți să se scoale.

— Dacă s-ar întoarce acum, ar fi chiar răuvoitor, ar fi hain.

— Trebuie să mai aștepte?

— Să-și reîncarce esența. Mi-e îngrozitor, chinuitor de dor de el.

Abia cuvintele acestea convenționale sunau ciudat.

— Și May... Ea ce face?

— Nu pot să-i măsor suferința. E într-un haos de jale, se descompune de durere.

Edward își aminti de mașina de scris. Oare ce credea Bettina despre „memorii"? Poate că nici nu știa de ele.

— Și mie mi-e dor de el, spuse el. Și-o să-mi fie mereu. Mereu o să-l iubesc și-o să mă gândesc la el. Sunt convins că știa cine sunt, se gândea la mine, voia să vin, mă iubea.

Deci îngropaseră monstrul, își zise în sinea lui. Oare cu ce ritual îl coborâseră în pământ?

O bucată de vreme tăcură amândoi. Edward nu se mai putea concentra. Întrebarea-cheie care trebuia să lămurească enigma se îndepărtase, nu mai era prezentă nici măcar sub o formă disimulată. Se trezi că se uită la ceas:

— Eu cam trebuie să plec. Trebuie să prind trenul de Londra. Îl am pe tata în grijă.

— Atunci, drum bun.

Băiatul se întrebă dacă ar fi cazul să pomenească de Ilona, dar se gândi că mai bine nu. Îi spuse Bettinei:

— Mulțumesc... că ai stat de vorbă cu mine... Sper... bineînțeles... O să ne mai vedem... O să mai vin pe-aici... poate...

Dar nu găsea în inima lui nici cea mai mică dorință sau intenție de a se întoarce. Își scormoni mintea după o formulă potrivită de rămas bun:

— O să vă descurcați?

Bettina zâmbi:

— I-ai spus odată Ilonei că suntem zâne fecioare. Să știi că zânele fecioare pot să-și poarte singure de grijă.

Edward ridică mâna într-un fel de salut, ca un gest de omagiu. Când începu să se îndepărteze, Bettina, care parcă uitase deja de el, păși pe piatra de mormânt și se întoarse cu spatele, scrutând întunecimea de sub tise. Mișcarea i se păru băiatului un sacrilegiu deliberat. Pentru o clipă, crezu că Bettina *o să danseze* pe lespedea de gresie. Dacă așa era, era un dans la care el nu avea voie să fie martor. Străbătu repede pajiștea și când intră pe cărare începu să alerge cât putea de repede.

În minte îi prindea contur o idee care îi venise ceva mai devreme. Sigur că „trebuia să creadă“ că

Jesse ştiuse cine e şi-l iubise. Dar oare nu exista nici o dovadă? Trecu din câteva salturi peste podeţul care se legăna şi străbătu în fugă crângul de plopi, sărind peste trunchiurile doborâte. Ocoli casa prin spate până ajunse la curtea grajdurilor, ca să poată intra direct în Interfectoriu. Rotindu-şi ochii peste smârcuri, văzu că pajiştea cu rostopască era acum înflorită toată, era plină de untişor, de trifoi alb şi de roşul aburos al măcrişului. Intră iute în Interfectoriu şi pătrunse pe uşa turnului. Acolo încetini şi se apucă să urce gâfâind scara în spirală. În atelier şi în „camera copiilor" nu se schimbase nimic, doar că „jucăriile", care zăcuseră împrăştiate pe jos, erau acum adunate într-o grămadă lângă perete, iar, în atelier, una dintre picturile tantrice care reprezentau începutul sau sfârşitul lumii fusese aşezată pe şevalet. Nu mai zăbovi acolo, ci o luă din nou pe scară în sus, spre „apartamentul" tihnit şi mochetat de deasupra, care era atât de diferit de restul încăperilor. Pe hol era aceeaşi ordine, uşile erau închise. Edward, hotărât să nu dea atenţie spaimei care-i stăpânea inima, se apropie de dormitor. De data asta nu era nici o cheie în broască, uşa nu era încuiată. O deschise, pregătit să-l vadă înăuntru pe Jesse, stând în pat, ridicat între perne şi privindu-l cu ochii lui rotunzi ca nişte jeleuri; simţi că leşină. Dar camera era, desigur, goală, curată, toate lucrurile erau la locul lor, patul era acoperit cu o cuvertură din petice colorate. Patul, pe care înainte îl ascundeau cearşafurile mototolite şi trupul uriaş al lui Jesse, părea acum tare mic şi îngust. Părea o cameră dintr-un hotel de provincie, plăcută, dar impersonală, în care se rânduise după dezordinea lăsată de ultimul client şi care era gata să găzduiască unul nou.

Băiatul se duse glonţ la fereastră. Da, se vedea marea, de un albastru întunecat, lucios, împestriţat cu smarald. Şi, ah, pe mare pluteau mulţime de bărci, iar vântul umfla pântecele pânzelor dungate, în toate culorile, roşii, albastre, galbene, verzi şi

negre. În lumina strălucitoare a după-amiezii târzii, bărcile pluteau încetișor în toate direcțiile, trecând unele pe lângă altele și tăindu-și calea cu eleganța unui dans lent. Trebuie să fie un club de iahting, își zise Edward, probabil că urmează o întrecere, sau, mai degrabă, întrecerea tocmai s-a încheiat. Și îi veni dintr-odată în minte că oamenii aceia trăiesc într-o cu totul altă lume, sunt oameni care râd și glumesc și se sărută, bărbați și fete frumoase care deschid sticle de șampanie. Se întoarse spre camera care părea acum atât de mică, de tăcută, de singuratică, de tristă. Se întrebă dacă acea cuvertură din petice o făcuseră femeile, lucrând împreună la ea în tăcere, în serile de iarnă. Caloriferul alb spre care arătase Jesse, un obiect de metal, pătrat, demodat, nefolosit probabil de ani de zile, căci nu se vedea nici o țeavă de care să fie legat, fusese fixat de perete și băiatul observă că praful de pe el fusese șters. Dedesubt era foarte puțin loc. Își strecură degetele acolo. Nimic. Probabil că nu exista nimic decât în mintea lui Jesse. Îngenunche și își strecură degetele în spatele metalului rece. După ce bâjbâi încoace și-ncolo cu vârfurile degetelor, atinse ceva care se mișca, dar nu putu să-l prindă. Reuși să-l împingă un pic în sus și-apoi băgă mâna pe deasupra și-l prinse cu două degete, trăgându-l spre el. Era o foaie mică de hârtie ieftină, liniată, împăturită. O desfăcu. *Eu, Jesse Aylwyn Baltram, las pe această cale moștenire mult iubitului meu fiu, Edward Baltram, tot ceea ce voi poseda în clipa morții.* Testamentul, scris cu litere înclinate și tremurate, era datat cam cu doi ani în urmă. Martorii, care semnaseră dedesubt cu mâini stângace, se numeau Tom Dickey și Bob O'Brien. Erau cu siguranță pădurari, iar Jesse îi chemase pe ascuns, probabil într-o zi în care femeile se duseseră la oraș, sau se întâlnise cu ei în inima pădurii, într-una din plimbările lui solitare.

Edward se așeză pe pat și se uită la document. În jurul lui izbucni o explozie uriașă de surpriză,

de bucurie și de oroare, ca norul de praf stârnit de o bombă sau ca aura copleșitoare a unui martir. Ce nemaipomenit, ce groaznic, ce semnificație minunată, ce durere înspăimântătoare: ce Dumnezeu se cuvenea să facă el acum? Citi înscrisul de mai multe ori, concentrându-se pe fiecare cuvânt, apoi îl împături la loc, îl puse în buzunar și rămase cu ochii pierduți pe fereastră, la cerul care căpătase o nuanță de albastru mai densă, mai blândă, mai catifelată. Cel puțin, își zise el, asta dovedește că Jesse se gândea la mine dinainte să vin aici... și că mă iubea. Cred că mi-a scris, așa cum mi-a zis, dar au interceptat ele scrisoarea. Dar testamentul... Chiar avusese de gând să-i lase lui totul, sau fusese un impuls trecător, un gest de moment, provocat de ura împotriva temnicerelor lui?

— Jesse, ce să fac? spuse băiatul cu voce tare.

Atinse inelul și se gândi dacă ar trebui să mai facă asta cândva, în viitor. Nu avu nici o revelație. Cu siguranță că May, suspicioasă cum era, își imaginase că Jesse o să vrea să-i joace festa asta și-l făcuse să-și actualizeze periodic testamentul „corect". Sau poate că nu credea că o asemenea „ciudățenie" o să poată avea câștig de cauză în instanță. Deci aveau să ajungă în instanță? Chiar avea el să fie într-atât de ticălos încât să vrea să-și dezmoștenească surorile și pe May? Evident că nu; totuși, ideea că ar putea fi înspăimântător de bogat îi încolți o clipă în minte ca o scânteie aurie. Dar el n-avea nevoie de bani, nu-i așa? Putea să-și câștige singur pâinea, și-apoi, probabil că avea să moștenească de la Harry ceva. Ce gânduri dezgustătoare, avocați, bani... Sigur că ar putea face un aranjament generos, să păstreze câte ceva ca amintire... Dar asta tot la avocați și bani îl aducea. Sau să le fluture testamentul pe sub nas și pe urmă să-l rupă? Asta le-ar arunca într-o dilemă morală... Nu că May și Bettina ar da doi bani pe dilemele morale... Ei, dar asta era nedrept, ce puțin le cunoștea de fapt, în fața lui jucaseră în

permanență teatru. Mai bine să-l distrugă acum, pe loc. De fapt, ce voise Jesse? Probabil că nimic special, probabil că voise numai să-i trimită lui un mesaj, și asta și făcuse. Testamentul își îndeplinise singurul rol important, acela de *a-i aminti* lui Edward, pentru că de fapt el știuse asta încă din prima clipă în care deschisese ușa dormitorului, că tatăl lui îl cunoștea și îl iubea.

Se ridică, îndreptă cuvertura de pe pat și se duse la ușă, nu se mai uită în urmă, nu se mai duse la fereastră să vadă bărcile colorate cum plutesc în cercuri line în lumina apusului. Închise ușa după el și coborî scara în spirală grăbit, dar calm. În Interfectoriu găsi o cutie de chibrituri pe consola căminului și arse testamentul. Regretă instantaneu gestul, făcuse un act irevocabil fără să reflecteze în mod serios.

Acum nu mai voia decât să poată pleca repede, fără să se mai întâlnească cu nimeni. După ce mărunți hârtia arsă cu vătraiul, văzu cu colțul ochiului fotografia lui Jesse, Jesse ca Edward, Edward ca Jesse, atârnând într-un cui, pe perete. O luă din cui, se uită la ea și se hotărî s-o ia cu el. *Sunt aici, nu mă uita*. Când ajunse în Atrium, șovăi o clipă, apoi se duse în colțul unde bietele plante fuseseră atât de neglijent înghesuite și atinse vreo două dintre ghivecele uscate. Avu impulsul de a aduce apă să le ude, dar se grăbea prea tare să plece. Luă de pe masă ceașca și mirosi lichidul din ea. Era o băutură de ierburi de-ale lui May. O vărsă în ghiveciul plantei *lui*, aceea care părea să fie moartă. Acum fie o să se vindece, fie o să-și sfârșească chinul, își zise el.

Îndreptându-se spre ieșire, văzu pe unul dintre scaunele de lângă ușă ceva ce nu fusese acolo mai devreme. Era sacoul lui, curățat și împăturit, sacoul cu care acoperise fața lui Jesse. Îl luă și ieși trântind ușa. În urma șocului, din zid se desprinse o bucată de piatră cât mâna lui. Palatul vrăjitorului începea să se năruie.

Sunt priponită cu un lanț de aur, își spunea Midge. Am fost adusă înapoi în trecut. M-am lăsat prinsă în capcana moralității. Temniceri îi erau bărbatul și fiul ei.

La Quitterne era toiul verii. Midge stătea sus, la fereastra dormitorului, și se uita cum tunde Thomas peluza. Cu capul aplecat, fără ochelari, cu părul cărunt fluturându-i peste față, părea să împingă mașina mare, galbenă, care de fapt se deplasa singură, întorcând-o cu gesturi largi la fiecare capăt de rând. Pe gazonul acoperit de-acum pe jumătate de umbra fagilor apăreau brazde drepte, de un verde mai închis sau mai deschis. Îmbrăcat cu niște pantaloni vechi de catifea reiată și cu o cămașă albastră, lălâie, descheiată la gât, bărbatul arăta mai tânăr și, categoric, mai puțin rigid. Se oprea din când în când să-și șteargă sudoarea de pe fața lucioasă, înroșită de soare. Dincolo de el, în lumina blândă a verii, trandafirii roșii și albi se profilau pe gardul înalt și țepos de cimișir, amestecându-se cu albastrul intens al nemțișorilor cu ochi negri, care erau și ei înfloriți. Oprindu-se să-și tragă sufletul, Thomas se uită în sus și-i făcu cu mâna. Midge îi făcu și ea cu mâna. Pregătise un prânz minunat. Spălase rufele. Se odihnise. Își schimbase rochia.

Midge se hotărâse. Luase hotărârea atât de brusc, încât, când își amintea, se gândea că a fost o întâmplare. Cum ar fi fost dacă cheia care se auzise în ușă ar fi fost a lui Harry și nu a lui Thomas? Fusese o întâmplare sau, dimpotrivă, mâna lui Dumnezeu. Vizita lui Edward, de pildă. Discuția cu Edward, atât de calmă, de *sensibilă*, fusese ea însăși un eveniment necesar. Edward fusese elementul nou, mediatorul. Nimeni altcineva n-ar fi putut-o face. El era cea mai apropiată persoană care n-avea nici un amestec în oribila poveste, un spectator candid, inteligent, bine intenționat,

un prieten vechi, era unic. Când îi povestise despre Stuart, simțise că o face pentru prima dată. Cu Harry, cu Thomas, nu fusese povestire, ci război. Înțelegând cum stau lucrurile, Edward reușise repede să-i intuiască starea de spirit, apăsând exact pe punctele vulnerabile și instabile. Strigătul lui, „e o nebunie, e o prostie, e falsă!", când îi spusese de dragostea ei pentru Stuart, o zguduise precum strigătul de luptă al unei noi forțe. Era posibil să privească „întâmplarea" într-o lumină nouă, fără să-și piardă credința în ea, dar având, în raport cu ea, mai mult spațiu, o mai mare posibilitate de acțiune. Stuart îi păruse atât de impunător, atât de complet, o entitate letală care-i transformase toată existența de până atunci în ceva lipsit de valoare și-i inspirase setea aceea teribilă, durerea aceea care nu puteau fi ostoite decât prin prezența lui și posibilitatea ca el s-o alunge însemna pedeapsa cu moartea. Edward, care și el suferise așa de cumplit (de asta, Midge își dăduse seama abia mai târziu), era acum de partea lumii obișnuite, în care nu exista necesitatea absolută a alegerii între viață și moarte, în care compasiunea, rațiunea, blândețea, compromisul făceau viața să poată fi trăită. Bineînțeles că avea să-l revadă pe Stuart, bineînțeles că el n-avea s-o respingă cu dezgust. Din această perspectivă, pasiunea ei subită nu i se mai părea falsă, nu i se mai părea un „truc psihologic", ci un eveniment impersonal care nu era ceea ce părea, ci un lucru la care trebuia să reflecteze, pe care trebuia să-l mai prelucreze, compatibil cu alte lucruri. Bineînțeles că n-avea niciodată să poată trăi cu Stuart, să muncească alături de el, să facă bine împreună cu el, așa cum avusese de gând, toate astea erau un vis, nu un vis găunos și mincinos, ci un fel de semn. Dacă voia, putea să facă mult bine. Și când ajungea aici, își imagina deja cum Stuart avea să fie prietenul ei, probabil că avea să-i și zâmbească, și-atunci... La urma urmei, nu era Dumnezeu.

Imensa ușurare de a *nu* se afla în pragul morții, de parcă Stuart, respingând-o, i-ar fi hotărât sfârșitul, o umpluse de recunoștință față de Edward și-l făcuse pe Stuart să pară mai puțin uriaș, mai puțin definitiv, mai uman. Edward îi spusese că Stuart e un element exterior, nimerit din greșeală acolo. Totul era în mintea ei, era ceva ce-și făcea singură. Deci putea să facă și ea ceva... Poate chiar *să tragă folos* de pe urma celor întâmplate?

Ceea ce se întâmplase fusese de fapt o modalitate prin care se despărțise de Harry, un lucru care o îngrozise în ultimii doi ani. Dar schimbarea în perceperea lui Stuart, care constituia și ea, nu-i așa, o fugă de moarte, schimbarea aceasta îi îngăduia oare să rămână amanta lui Harry, în ciuda faptului că acum se despărțise, îngrozită, de el? N-ar putea fi povestea cu Stuart interpretată ca un semn că ar fi cinstit și realist... să-l accepte pe Harry și să se mărite cu el, sfârșind *în felul acesta* cu eschivările și cu minciunile? Era oare despărțirea de Harry o perioadă de purificare care *i-ar fi redat-o* acestuia, sinceră, fermă și fără să se simtă rușinată? Sau Harry era un capitol încheiat? Avea să fie adusă înapoi în trecut, respingând ca pe un fapt trecător tot ceea ce era șocant, revoluționar, pe de-a-ntregul nou? Atât îi erau de complexe și rapide gândurile pe care i le provocase Edward prin vorbele lui stângace, intuitive, prin simpla lui prezență. După ce fusese paralizată de suferință și de frică, mintea lui Midge zburătăcea acum ca o pasăre ce-și caută libertatea. Oare acum judec la rece, se întreba ea, sunt eu în stare de așa ceva? Dacă rămân cu Thomas, pot să fiu prietenă cu Stuart, dar dacă mă duc la Harry, nu pot. Dacă-l părăsesc pe Thomas, s-ar putea să fiu nevoită să lupt pentru Meredith. Nu m-am gândit niciodată serios la asta... La nefericirea lui Meredith... Harry spunea mereu că o să fie în regulă. Da. Meredith e primordial. Stuart nu e. La urma urmei, spusese Edward, nu rămâi cu ceea ce-i adevărat? Se referea

la Meredith și la Thomas. Da, ei erau adevărați. Stuart era un vis. Harry era... Oare Stuart îi ucisese definitiv dragostea pentru Harry? Oare nu tocmai amânările și minciunile ei erau dovada că nu îl iubea *îndeajuns*? Putea ea să facă pentru Harry *un asemenea* sacrificiu, să-și distrugă căminul, căsnicia? Era clar că nu. Și la fel de clar era că lunga ei aventură nu-i destrămase căminul și familia. Iar Thomas... El n-o iubea? Ba da. Ah, cum înclina acum balanța, în mod deliberat, văzând totul, în afară de supremul *de ce* pe care îl vedea dintr-odată în lumina aceasta nouă. Când ajungea aici (dar de ce ajungea acum aici?), Harry era și el, ca și Stuart, un vis, ceva ce nu putea *exista*, și oare nu știuse ea tot timpul asta? Acei doi ani oribili, căci oribili fuseseră, o dovediseră. Și totuși, toată dragostea, toată bucuria aceea, nu fuseseră reale? În fine, erau de domeniul trecutului. Așa că, atunci când venise Thomas, i se păruse că-l așteptase: un Thomas blând, calm, iubitor, care n-o mai speria. Era ca și cum și el se tot gândise și se apropiase în gândurile lui de ea, și gândurile lor îi aduseseră, la momentul potrivit, împreună. (Asta-i spusese Thomas mai târziu.) Chiar îi ceruse iertare și-i sărutase mâna. Faptul că-i sărutase mâna o impresionase foarte mult. După aceea s-au îmbrățișat, Midge a plâns mult de tot și Thomas a plâns și el un pic. Și după aceea au stat de vorbă ore întregi. Iar Midge și-a putut da seama că hotărârea ei era luată.

Mi-am înșelat bărbatul, își spunea Midge, iar acum mi-am trădat amantul. I l-am dat lui Thomas pe mână, legat de mâini și de picioare și cu căluș în gură, neajutorat, nici nu m-am uitat în ochii lui imploratori. I-am mărturisit totul lui Thomas ca și cum ar fi fost vorba de o catastrofă, ca și cum m-aș fi simțit scăpată din robie (dar *mă simțeam* scăpată din robie, mă simțeam *liberă*), ca și cum mi se întâmplase ceva îngrozitor, iar el trebuia să fie alături de mine, și el a fost alături de mine.

Mai mult, *m-a apărat* cu atâta grijă de tot ce m-ar fi putut face să mă simt rușinată sau iritată că trebuie să spun asemenea lucruri, indiferent cui. El *m-a determinat* să le spun, și dintr-odată s-au preschimbat în altceva, ca și cum imediat ce le-am rostit, imediat ce mi-au ieșit din gură, s-au metamorfozat din negru în alb. Și lui Midge îi apărură în fața ochilor niște cocoloașe negre care-i ieșeau din gură și se preschimbau în bomboane albe, în pâine albă, în fluturi albi, în porumbei. Cred că așa se întâmplă când te spovedești la un preot. Și așa l-am trădat pe Harry. L-am vândut. Și totuși trebuia s-o fac, trebuia să-mi dovedesc mie însămi că nu am altă cale, că asta îmi doream cel mai mult. Și în timp ce vorbeam cu Thomas mi-am dat seama că-l iubesc și că l-am iubit dintotdeauna și că impresia mea că nu-l iubesc fusese o iluzie necesară. Sau, cine știe, poate că m-am îndrăgostit din nou de el, în alt fel. Faptul că nu mai minteam făcea totul să fie așa de diferit, dar nu cum fusese înainte. Iar dacă aș fi refuzat ceea ce era atunci posibil, m-aș fi declasat definitiv și m-aș fi lăsat târâtă în iad de un șarpe negru. Oare de ce gândesc așa, Thomas mi-o fi băgat în cap toate noțiunile astea? Am mintea plină de tot felul de ciudățenii. Oare vin din mintea lui iudeo-scoțiană, plină de monștri? Sau sunt monștrii mei? Acum nu mai trebuie să-mi fie frică, dar cum mă doare, cum mă dor toate. Sigur că nu i-am spus tot; și din moment ce mărturisirile mele au schimbat ceva, probabil că nu i-am spus nimic. Cu siguranță că Thomas știe și asta. Știe când să insiste, să se agațe cu gheare de oțel, știe și când să o lase mai moale, să mă lase să respir, să se distanțeze, așa încât să nu se mai vadă decât ca o siluetă micuță, cât o cutie de chibrituri. Bănuiesc că acesta-i tipul lui de inteligență, sau înțelepciunea lui, nu știu, inteligența pentru care-l iubesc. Dar el e de părere c-a fost un fraier că n-a observat nimic, și nu-mi place să mă gândesc la asta. Și uite-l acum, a terminat de

tuns iarba și s-a apucat să monteze fileul de badminton.

Cum s-or fi întâmplat toate, se întreba ea, pentru că *s-au întâmplat*. Sau sunt încă în primejdie? Trebuie să aflu acel *de ce* sau *cum* suprem, ca să nu mai fiu în primejdie? Oare până la urmă e o chestiune de instinct? Când Thomas mi-a sărutat mâna, am știut, pur și simplu. Poate că, la urma urmei, e imposibil să explici, să spui cuiva efectiv adevărul sau să-ți dai tu însuți seama de el. Pentru asta există Dumnezeu, să citească în inimile noastre și să ne transforme minciunile în adevăr. Dar asta-i ceva ce nu putem noi să știm. De fapt l-am înșelat pe Thomas, i-am mărturisit totul, în afară de un singur lucru, nu ceva anume, nu un simplu fapt, ci am păstrat ceva ascuns ca pe un giuvaer prețios, am furat un anumit lucru din cutie atunci când i-am dat-o. *Asta* știe Thomas, dar nu spune, stă în expectativă. Și l-am indus în eroare pe Stuart când i-am spus că nu-l mai iubesc pe Harry, că el mi-a ucis dragostea pentru Harry, când, de fapt, ce mi-a ucis sau mi-a schilodit el a fost dorința mea de sex. Iar asta îmi revine. Cât de oribil de ciudat e totul acum, de parcă, brusc, pot să văd tot ce e în viața mea, nu foarte clar, dar totul e însuflețit, iar eu pot să stau cu mâinile încrucișate și să mă uit la viața mea. E ca și cum nu mai trebuie să fac nimic, tot ce mai e de făcut or să facă Thomas și Meredith. Pe Stuart încă îl iubesc, dar e o dragoste subiectivă, calmă, nu mai vreau să mă împușc și să-i cad la picioare. L-am speriat, bietul băiat. Thomas îmi spunea că Stuart a fost „o prezență negativă", un catalizator. Un lucru foarte util, zicea el, un catalizator eficient. Spunea că pusesem totul în spinarea lui Stuart, ca proasta. Spunea că ar cam trebui să-i scriu o scrisoare drăguță. Stuart o să vrea să fie totul în regulă, iar eu am să-l ajut, și în felul acesta o să se creeze o legătură între noi.

Cu asemenea gânduri se consola Midge și încerca să-și păstreze mintea calmă și limpede, în chinurile

care-o stăpâneau. Căci secretul pe care încă îl păstra era că, nici măcar acum, nimic pe lumea asta n-o putea opri să se întoarcă la Harry. Dragostea lui o aștepta în continuare, ca o casă mare și primitoare, ca un peisaj frumos, însorit. Și dragostea ei pentru el supraviețuia, de asemenea, înghesuită într-o minusculă capsulă radioactivă, o tumoare, o gemă, un grăunte de otravă.

Era convinsă că mărunțișul acela feroce avea să-și piardă încet-încet puterile, că avea să se stingă și să se risipească în neant sau că o să se transforme într-un petic de țesătură, ușor de identificat, dar inofensiv. Dar acum ar fi fost de-ajuns o ușoară schimbare în mișcarea particulelor care determină evenimentele, iar ea ar fi putut fi departe, cu Harry, în sudul Franței, stând într-o cafenea și privind marea, sau pe vreo insulă grecească, sau în Italia, în vreun oraș alb, superb, înălțat pe o colină. Banalitatea închipuirilor ei o făcu să ofteze. Nu substanța marii ei iubiri fusese preschimbată acum aproape cu totul în durere. Acum, că luase o hotărâre, avea înfricoșătorul *răgaz* de a-și redescoperi vechea afecțiune și de a o retrăi de una singură. Aici Thomas n-o putea ajuta, deși îi cunoștea, îi vedea suferința și i-o trata cu umilință și delicatețe. Vedea exact unde e și-o privea cu ochii lui albaștri, reci. Stuart îi spusese, termină cu minciunile și-o să vezi cum stai, dacă termini cu minciunile și te întorci acasă o să fii fericită. Dar nu era chiar atât de simplu și nici nu se petrecea atât de repede; deși își dădea seama că exista acum în viitor o ușurare care lipsise timp de doi ani din viața ei. Ai răbdare, îi spusese Thomas, fii calmă, nu-ți lăsa nefericirea să te facă nefericită. Primește-o cu bucurie. S-o primească cu bucurie! Uneori suferința asta o devora, îi secătuia substanța, îi infecta celulele, i le îmbolnăvea, i le ardea. Îi scrisese lui Harry. Nu-i spusese lui Thomas, dar el știa. Era o scrisoare foarte scurtă, nu era în stare să scrie scrisori, îi spunea că s-a terminat totul și

că trebuie să se despartă, că sunt deja despărțiți și că-i pare rău. N-avea nici un rost să se explice. Dar scurta scrisoare i se păru, când o reciti, exact cum voise să fie, cât se poate de clară. Nu-i spusese însă lui Thomas, iar el nu aflase, că primise imediat de la Harry un răspuns pe care-l ținea ascuns în măsuța de toaletă.

Midge stătea relaxată la fereastră, cu brațele și picioarele moi. Era invalidă. Aștepta semnele însănătoșirii care aveau să apară treptat, atingându-i tot trupul și sufletul îndurerat cu mângâieri ușoare, blânde. Putea să aștepte, să respire și să aibă răbdare, așa cum o sfătuise Thomas. Avea să gătească, să facă curat și să umple casa de flori, conștientă că toate lucrurile bune de care era sigură că e menită să le îndeplinească se puteau, la urma urmei, dovedi a fi lucrurile vechi, familiare, monotone, grija pentru familia și căminul ei. Probabil că n-ar fi supraviețuit rupturii, dezertării, fugii, care i se părea așa de frumoasă într-o perspectivă nerealistă, să-l părăsească pe Thomas, să-l rupă pe Meredith în două, să trăiască o viață nouă, liberă, cu Harry, izgonind trecutul departe. I se păruse posibil numai pentru că era de fapt în afară de orice discuție, ceva ce nici măcar nu-și imagina cu adevărat, o fantezie ce coexista cu realitatea care-o excludea. Cum ar fi putut să-i facă așa ceva lui Meredith: să se hotărască pe cine să rănească, să-i facă vizite chinuitoare, într-o atmosferă de stânjeneală, să plece cu mașina fără să spună o vorbă, părinții să nu poată discuta despre viața lui; să-l condamne la o singurătate tăcută și la cultivarea indiferenței și interiorizării. Câteodată nu poți evita asemenea soartă, dar în cazul lui ar fi fost absurd. Mi-ar fi părut bine să nu știe, își spunea ea. Dar ar fi aflat oricum mai târziu. Și a crescut așa de mult, are ochii isteți și lucizi și cât de *inteligent* au conlucrat el și Thomas ca să *mă prindă* în dragostea lor și, oricât ar părea de incredibil să te gândești în felul acesta, în *recunoștința*

lor. Iar Thomas susține că nu era nici o înțelegere între ei, și-l cred, *n-au schimbat o vorbă*. Ce mult seamănă! Și zâmbi, pentru că, evident, nu numai pentru Meredith îl alungase ea pe cel la al cărui farmec și a cărui frumusețe nici nu îndrăznea să se gândească, ci și pentru Thomas. Se străduise să învețe să-l urască pe Thomas ca să aibă tăria să-l părăsească. Îi venea greu să aprobe acele stări de spirit, chiar să și le amintească îi venea greu. Acum era liberă să-și redescopere vechile sentimente pentru Thomas, sau mai degrabă să afle ce se întâmplase cu ele, ca și cum, la întoarcere, le-ar fi găsit ample, evoluate, cizelate și, cât se poate de clar, intense. Nu știuse ea dintotdeauna că Thomas era mai bun, mai puternic, mai demn de a fi iubit, mai interesant? Thomas câștigase.

Eram îndrăgostită, își spunea Midge, eram *nebună*, dar *eram* îndrăgostită. A fost o experiență de autoconfirmare, așa cum obișnuia *el* să spună; era oare cinstit s-o considere un simplu vis? Numai că în viață nu chiar orice își are locul lui, și pentru asta nu era loc. Oare faptul că minciunile duraseră prea mult le-a distrus șansele? Ce s-ar fi întâmplat dacă i-ar fi mărturisit lui Thomas de la bun început? Dar începutul fusese așa de minunat, de agitat, n-ar fi putut face nici o afirmație, totul era numai un prezent fulminant, imposibil de rostit, viitor nu exista, prezentul era viitorul, cum ar fi putut ei să gândească, să plănuiască? Mai târziu, înșelătoria se structurase deja și părea în orice clipă imposibil să-i spună lui Thomas și la fel de imposibil să nu vrea să-i spună. Așteptau amândoi un semn. Ei bine, semnul se arătase. Își mai dorea ea, așa cum își dorise de-atâtea ori, să-l fi cunoscut întâi pe Harry, să nu se fi măritat cu Thomas, să fi fost totul altfel? Dorința aceasta, care i se păruse atât de plină de substanță, acum îi părea găunoasă. Dar trecutul nu putea fi negat, nu putea fi distrus. Avea oare, într-o bună zi, să se gândească la toate acestea cu nostalgie? Nu putea să uite că-l iubise

pe Harry, iar, cu timpul, amintirea dragostei ei n-avea să mai fie primejdioasă. Până atunci însă, varianta Harry avea să reziste o vreme, părăsită, dar activă, ca o tumoare benignă, vindecabilă. Cuvântul era înfricoșător, unele tumori își distrugeau gazdele. Putea să survină și moartea; dar n-am să mor dintr-asta, își zise ea. Moartea era pretutindeni, razele ei cădeau asupra lui Midge, asupra celor pe care-i iubea, asupra întregii lumi. Își aminti visul cu călărețul alb și ciudatul efect pe care-l avusese Stuart asupra ei, cum îi ucisese viața ei obișnuită, cum îi anihilase dorințele instinctive, dându-i copleșitorul sentiment că a pierdut ceva, dar care era în același timp un fel de bucurie nepământeană.

Soarele se îndrepta de-acum spre apus, iar umbra fagilor acoperea aproape toată peluza, pe care Thomas și cu Meredith jucau badminton, cu mult entuziasm, dar foarte prost. Acum, câinele lui Meredith, un pui de labrador auriu foarte nostim, luase în stăpânire fluturașul. În timp ce jucătorii încercau, râzând în hohote, să-l prindă, Midge zări ceva mișcându-se pe cer. Era balonul cu dungi albastre și galbene pe care-l mai văzuse cândva, și femeia simți o împunsătură de plăcere când își aminti ce nefericită era atunci.

Se ridică de la fereastră, deschise un sertar de la măsuța de toaletă și scoase din el o pereche de ciorapi în care ascunsese scrisoarea lui Harry. Voia s-o mai citească o dată.

> Nu vreau și nu pot să accept ceea ce spui. Vreau să-ți fie clar. N-o să accept, iar tu nu spui adevărul. Ciudat, asta e prima scrisoare de dragoste pe care ți-o scriu. Chiar din ziua aceea de după petrecerea Ursulei, când ne-am privit în ochi, ne-am uitat în altă parte, ne-am privit iar și *am știut*, am fost atât de aproape, atât de des împreună, că am trăit fără scrisori. Eu aș fi vrut să-ți scriu, să-mi sting chinurile despărțirilor în

scris, dar ţie îţi era frică de Thomas. Acum, că nu mai contează, nici măcar nu-mi pasă dacă citeşte şi Thomas scrisoarea asta. Te iubesc, *te iubesc*, eşti a mea şi n-am să renunţ la tine. Şi tu mă iubeşti şi *nu iubeşti pe nimeni altcineva*. Nu te înşela singură, dragostea mea, regina mea, nu şovăi tocmai acum când, în sfârşit, calea noastră e deschisă. Te iubesc, trăiesc prin şi în dragostea ta, viaţa mea se sprijină pe dragostea ta. Am fost nevoit să trăiesc de pe-o zi pe alta, fiecare zi în care mai erai cu mine era paradisul regăsit. Dar speram, şi sperai şi tu, că va veni vremea când vom putea trăi doar împreună mereu. Când mă gândesc la tine, mi se înmoaie genunchii, mă prăbuşesc pe podea, aşa cum mi s-a întâmplat în prima zi. Îţi dai seama cât e de rară o dragoste ca a noastră, reciprocă, perfectă? Cu trupul meu mă închin ţie. Noi cunoaştem ceea ce e dat atâtor de puţini oameni, fericirea perfectă, bucuria perfectă. Nu poţi tăgădui, tăgada ta ar fi o minciună crudă şi neagră, nu ca minciunile cu care ne apăram nepreţuita dragoste, şi care ne erau aşa de nesuferite, mie îmi erau aşa de nesuferite, nu eram eu vinovat de ele. Trebuia să rămân cu tine în ziua aceea când a venit Thomas, când a aflat, regret că am plecat, îmi pare rău, am fost un laş, frica de Thomas ne-a făcut rău tot timpul, hai să n-o mai lăsăm să ne facă rău acum când, în sfârşit, nu mai e nevoie. Ah, dragostea mea, scumpa mea, toate instinctele mele sunt îndreptate spre a nu-ţi face rău, m-aş lupta cu demoni, cu Însuşi Dumnezeu ca să te feresc de cea mai măruntă suferinţă. Iar acum par că te acuz. *Te acuz* de nesinceritate, de necredinţă, de lipsă de curaj... Îţi lipseşte curajul chiar în clipa în care ai cea mai mare nevoie de el şi în care îţi va fi cel mai bine răsplătit. Suntem aşa de aproape de un sfârşit fericit, suntem aşa de aproape să reuşim lucrul pentru care am trudit şi-am suferit şi la care *avem dreptul*, libertatea de a fi împreună. Ai avut un şoc... Două şocuri... Faptul că Thomas ne-a descoperit şi nebunia ta temporară legată

de Stuart, care sper şi cred că s-a încheiat. (Pe *asta* chiar că nu pot s-o cred şi s-o suport, acum îmi dau seama că am luat-o prea în serios!) S-ar putea să simţi că ai nevoie de odihnă. Dar, dragostea mea, îngerul meu, nu e timp de odihnă acum. Trebuie *să trudim*. Trebuie să ne alegem adevăratul cămin, unde vom trăi în veci nemuritori ca zeii, unde ne vom înălţa drapelul nostru neîmblânzit... Îţi aminteşti de drapel? Midge, nu mai amâna, nu fi *leneşă*, nu pot să cred că tu, cu ochii deschişi, tu, care le-ai trăit pe amândouă, ai putea să dai deoparte ce-i mai bun şi să te mulţumeşti cu ce-i pe locul doi, pe locul zece! Dacă ai face asta, ai regreta amarnic, de-a lungul anilor, închisă în căsnicia ta mohorâtă şi pustie. Dacă rămâi cu Thomas, o să îmbătrâneşti repede, pentru că *el* e bătrân. Nu lăsa o pură slăbiciune, o pură convenţie lipsită de sens, pentru că acum e *total* lipsită de sens, să ne mai ţină despărţiţi încă o zi. Te aştept, ceas de ceas, clipă de clipă, *te aştept*. O să-l obţinem şi pe Meredith, o să fie al nostru, ne-am înţeles, ştim asta. Nu-ţi fie frică! Cum ar putea să nu ne prefere pe noi, fericirea noastră, veselia noastră, libertatea noastră, lumii lui Thomas, cu posomorala ei scoţiană, aspră şi ternă? Thomas e un melancolic. Putem să ne mutăm în altă parte, pe nişte meleaguri mai colorate, mai însorite, aşa cum ţi-ai dorit întotdeauna. Putem călători în Răsărit. Spuneai că Meredith şi-ar dori foarte mult să meargă în India. Poate să meargă în India cu noi. Vom fi un trio fericit, o familie fericită, *ne vom bucura* de viaţă. *Noi* n-o să trăim în întuneric. Nu mai amâna, nu te mai lipsi de *bunurile* astea, de atât de *multe* bunuri, pe care, în adâncul inimii, *ţi le doreşti*. Ah, urmează-ţi dorinţele, dorinţele tale cele mai personale. Nu doar perfecţiunea absolută a trupurilor noastre alăturate – lasă-le *pe ele* să vorbească pentru noi –, ci şi un univers de fericiri vii, armonioase, mereu altele şi mereu înnoite, pe care să le împărtăşim cu Meredith... Draga mea dragă, îţi sărut genunchii şi te implor

să pui capăt acestei nesiguranțe care ne face pe amândoi să agonizăm. Simt că am să mor de durere, am să mor din cauza absenței tale de lângă mine – *imaginează-ți* cum o să fie când o să alergi la mine, în brațele mele, și când, în sfârșit, o să putem pleca împreună fără să mai avem nevoie de minciuni și fără să ne mai temem c-o să fim descoperiți. Nu vezi...? Ni *s-a dat* ceea ce n-am avut noi îndrăzneala să ne luăm singuri, *permisiunea*, adică permisiunea morală să facem *ce vrem*. Nu te mai simți vinovată pentru asta. N-o să rănești pe nimeni prea tare, cel mult amorul propriu al lui Thomas. El are sentimente profunde, dar nu în căsnicie, cum spuneai tu cândva. Dar dacă mă distrugi pe mine... Nu vreau să spun că m-aș sinucide sau aș muri de durere, aș trăi mai departe și poate chiar aș încerca să mă îndrăgostesc de altcineva. Dar orice altă dragoste ar fi o umbră, un fals, în comparație cu această realitate pe care-am înfăptuit-o împreună, cu această certitudine pe care-am împărtășit-o și care ne-a dezvăluit lumea, prințesa mea, scumpa mea dulce, draga mea, unica mea iubire. Midge, nimeni pe lumea asta nu te poate face *să fii* așa cum pot eu.

N-ar fi trebuit să te las să pleci, îmi pare rău și-ți cer iertare în genunchi pentru asta și pentru orice greșeală am mai făcut fără voia mea. Mai demult *era lucru știut* că nu trebuie să plec de lângă tine. Nebunia cu Stuart s-a insinuat ca un nor între noi la momentul crucial, de parcă ne-ar întunecat judecata un diavol ieșit din adâncurile minții lui Thomas. Dacă n-ar fi fost asta, ai fi fugit cu mine în minutul, în secunda în care ar fi aflat Thomas. Obsesia ciudată pe care ai făcut-o pentru fiul meu, nemaipomenit de dureroasă, m-a supărat prea tare, după cum îmi dau acum seama, m-a impresionat prea tare, n-ar fi trebuit s-o cred. A fost un capriciu nevrotic de care te-ai agățat ca să eviți iminența despărțirii de Thomas. *Întoarce-te la mine* – și hai să trăim, cum ai vrut tu dintotdeauna să trăim, în adevăr și lumină. Ah,

Doamne, ce mult te iubesc. Nu am nimic în mine în afară de dragostea asta. Nu mă distruge, Midge.

H.

Midge citi încă o dată scrisoarea, cu lacrimi în ochi. Cât de limpede i-l reamintea, cum evoca ea delicatețea, frumusețea lui, dragostea lui neabătută, *farmecul lui absolut.* Avea dreptate, ei doi se potriveau perfect. Dar asta nu însemna neapărat că ar fi putut fi vreodată fericiți împreună, iar fericirea era principalul scop. Și cinstea, și bunătatea, bineînțeles; dar fericirea... era esențială... Și chiar acum, deși încă se mai simțea bolnavă de pe urma întregii situații, gustase un pic de fericire, văzând bucuria lui Thomas și-a lui Meredith. Citea printre rândurile scrisorii, atât de emoționantă, atât de înflăcărată, că probabil și Harry își dădea seama că înțelegerea lor deplină fusese distrusă, deși n-ar fi putut spune din ce cauză. Nici Midge nu știa sigur ce se întâmplase și când se întâmplase. Avea legătură cu Stuart, cu norul acela care coborâse, ciudat, tocmai atunci, și o făcuse să se schimbe? Nu, Stuart fusese un simptom sau un semn, nu cauza. Ce spunea Harry despre Meredith era greșit, aproape o minciună, era ce voia el să creadă. Din ochi începură să-i curgă lacrimi, lacrimi pentru ceva minunat care trebuise să se sfârșească și care acum era de domeniul trecutului și-avea să pălească și niciodată n-avea să și-l mai amintească așa cum și-l amintea acum. Cum ar putea cineva să-i reziste unui asemenea iubit, cum îi putuse rezista cineva? Midge fusese norocoasă că, atunci când se terminase, era în alt loc, un loc adevărat, un loc pe care nu-l părăsise niciodată cu totul, în sânul unei iubiri nevinovate. Bietul de Harry, el aruncase totul în joc, pe când ea păstrase tot timpul o rezervă. Dar asta contribuise la eșecul ei și-l făcuse și pe el să eșueze. Îi era greu să se mai gândească.

Scrisoarea sosise cu trei zile în urmă și voise s-o distrugă imediat, de teamă să n-o găsească

Thomas și de teamă să nu fie ispitită s-o recitească, dar nu putuse. O recitise de mai multe ori. Ieri, cu inima bătându-i să-i spargă pieptul, ieșise repede să pună la poștă o scrisoare care spunea doar *Nu, îmi pare rău. Nu.* Pe drum, o sfredelise un gând: *o să-și găsească* pe altcineva, iar pe mine o să mă chinuie de-acum încolo gelozia. Chinurile mele nu s-au încheiat, abia încep. Mâna i se muie și aproape că o trădă când să pună scrisoarea la cutie... Și-l imagină pe Harry deschizând-o, își imagină cum ar fi fost să scrie o altfel de scrisoare. Totuși, după ce dădu drumul plicului se simți mai bine, mai liberă, așa cum nu se mai simțise în ultimii doi ani, se simțise, în sfârșit, ea însăși. Acum trebuia să distrugă scrisoarea lui Harry. Ideea de a o păstra și de a o mai citi din când în când i se părea oribilă. Scrisoarea era moartă de-acum. O ucisese ea.

Coborî la parter și o arse în cămin. Tocmai fărâmițase cenușa cu piciorul și se uita, în jos, la ea, când intră Thomas. Midge se îndepărtă repede de cămin.

Thomas, care găsise, desigur, scrisoarea și-o citise la scurtă vreme după ce sosise, ghici ce făcuse Midge, îi văzu urmele de lacrimi de pe obraji și o învălui într-o privire plină de tandrețe și de mândrie.

— Thomas...

— Da, iubita mea...

— Acum, că tot te pensionezi, am avea destui bani să-l ducem pe Meredith în India?

— Nu văd de ce nu.

(De fapt, se simțea mult mai bine decât recunoștea în fața oricui, inclusiv a soției sale; era, probabil, o trăsătură scoțiană).

Thomas era într-o stare de spirit extraordinară. Când era singur, se zgâia la imaginea lui din oglindă și chiar se scălămbăia. Își spionase soția, trăgând cu ochiul pe geam, și văzuse pe fața ei o înduioșătoare expresie de plăcere animalică în timp ce

mânca o prăjitură cu brânză. Se ținea pe urmele ei cum se ține un îngrijitor pe urmele unui animal bolnav. Îi supraveghea starea de sănătate. Simțea că întreaga lui concepție despre psihologia umană se făcuse praf. Când e vorba despre mintea unui individ anume, lumina științei dezvăluie tare puține lucruri; iar talmeș-balmeșul de idei științifice, mitologie, literatură, elemente izolate, înțelegere pentru semeni, intuiție, dorință de putere, care purta numele de psihanaliză și care, desigur, uneori „ajuta" oamenii, putea face cele mai teribile greșeli când se abătea de la cărările evidenței. Presupunerile eronate, sugerate de dorințele secrete ale celui care le făcea, puteau conduce la nesfârșite călătorii pe piste greșite. Persoana care îl nedumerea cel mai tare era el însuși. De ce i se păruse esențial să fugă de acasă după ce își confruntase nevasta cu dovezile infidelității ei? Se despărțise de ea în termeni reci. Păruse că e brusc interesat de propria demnitate. Pomenise chiar și de daune pe care le suferea în exercitarea profesiei, nu fiindcă i-ar fi păsat de ele sau fiindcă chiar credea că se vor produce, ci pentru că voia să ridice pe loc o barieră de răceală ironică și de „considerații practice", nu numai ca să se apere pe sine, ci și ca s-o rănească pe ea. N-ar fi fost în stare să rămână acolo și să se certe, să aibă o „reacție firească", cu țipete, porunci și rugăminți, așa ceva nu-i stătea deloc în fire, nu voia să fie nevoit să devină alt om. Poate că fusese incapabil de o reacție directă și din cauză că simțea nevoia să-și dea fără întârziere frâu liber disperării. Șocul descoperirii pe care alt bărbat (mai puțin meticulos, mai puțin încrezător, mai puțin sigur de sine, mai puțin preocupat de sine) ar fi făcut-o mai repede fusese cumplit de puternic, un tip de șoc cu totul și cu totul nou, care-i paralizase regiuni îndepărtate și nefolosite din ființa lui. Simțise că trebuie să fie singur ca *să-și vină în fire* și să poată rezista cu demnitate și calm rațional colapsului total al căsniciei lui.

Harry credea, sau cel puțin așa afirmase, că e rece, că nu-l interesează soția lui, că e gata să renunțe la ea. Midge ar fi spus, se pare, că n-are umor, că e plicticos și lipsit de tandrețe. Influențată de Harry, probabil că spusese toate astea. Își dădea seama cum se înțeleseseră ei, în mod instinctiv, să-l minimalizeze pe el ca să se apere pe ei. Thomas era ferm hotărât să nu-și imagineze detaliile acelor „doi ani". Nu era nevoie de *așa ceva* și își putea spune sincer că erau niște taine care nu puteau fi înțelese și care trebuiau lăsate în pace sau, cum zicea o vorbă din bătrâni, „lăsate în plata Domnului". Închipuirile lui, în caz că n-ar fi fost vulgar de limpezi, ar fi fost nerușinate și, în ambele cazuri, false. Era o dovadă de delicatețe față de Midge ca gândurile lui să n-o urmeze în locul acela, care lui îi provoca teamă, iar ei, suferință. Desigur, Midge avea să se mai întâlnească cu Harry. Viețile lor erau legate prin alte vieți: Edward era nepotul ei, vărul lui Meredith. În plus, nici el nu voia, absolut deloc, să-l piardă pe Harry. Își îngădui să-și închipuie cât de înfiorător de intolerabil trebuie să i se fi părut lui Harry „capriciul" amantei sale pentru fiul lui. Avea Thomas la un moment dat, curând poate, s-o ajute pe Midge să-și construiască o relație relaxată, de prietenie, cu Stuart? *Vor mai putea* ei toți să se întâlnească și să nu lase să se vadă pe frunțile lor nimic din tot ce se întâmplase...? Așa spera. Trebuiau să se supună viitorului, dar deocamdată trebuiau să lase viitorul în pace.

Nu se temea. Își îngăduia să fie fericit, câteodată îi venea să-și strige fericirea în gura mare. Nu avusese prea des parte de o asemenea fericire conștientă. Cu răbdare, fără să forțeze, fără prea multe vorbe, avea să-și refacă relația cu Midge, iubirea lui și iubirea ei, și avea să simtă degetele ei cercetătoare căutându-le pe-ale lui în același întuneric. Avea încredere în revenirea ei și pentru o vreme trebuia să fie spectatorul tăcut și plin de tact al nefericirii și lentei ei vindecări, îndrumând-o,

ajutând-o cu fericirea lui. Iar în îndatorirea aceasta, Meredith îi va fi un complice apropiat, tăcut și telepatic. În felul acesta o vor vindeca, veselia destinsă a lui Meredith, care răzbătea din hârjoana cu cățelușul, era o sursă constantă de încredere, aproape o dovadă în acest sens. Lui Meredith îi plăcea școala cea nouă, se maturiza, era inteligent și înțelept. Și asta făcea parte din viitor. Thomas simțea că, fără să aibă vreun merit personal, tocmai scăpase dintr-un cumplit naufragiu și acum putea să navigheze din nou, mai în siguranță pe măsură ce zilele treceau una după alta, cu preocupările și întâmplările lor, fără legătură cu neliniștile din trecutul recent. Deci se mai putea întâmpla și altceva, viața obișnuită își putea urma cursul. Dar mai intervenise ceva departe de a fi obișnuit, care l-ar fi obsedat dacă nu ar fi avut alte griji și care, chiar și așa, îl îngrijora în mare măsură. Era vorba de domnul Blinnet.

Vizita neprogramată a domnului Blinnet la Quitterne fusese determinată de faptul fără precedent că Thomas anulase proxima ședință. Acest șoc pe care-l suferise sistemul domnului Blinnet provocase în starea lui de spirit schimbări care oricum s-ar fi produs sau care poate că nu s-ar fi produs deloc. Thomas alergase în întâmpinarea lui și încercase să-și convingă pacientul să se întoarcă la Londra, promițându-i că-l va primi, ca de obicei, peste câteva zile. Dar domnul Blinnet nu fusese de acord. Atunci Thomas îl invită în casă și îl servi cu o ceașcă de ceai, în speranța că se va calma și va pleca. Pentru că era evident că domnul Blinnet e foarte supărat, își scosese până și pălăria. Și Thomas era foarte supărat și trebui să urce în dormitor să se pieptene. Apoi Thomas, care voia să bea ceva, îi oferi și domnului Blinnet un pahar. La scurtă vreme, domnul Blinnet începu să depene amintiri, dar în cuvinte pe care nu le mai folosise niciodată până atunci. Reieșea din ele, după cum se convingea treptat Thomas, că domnul Blinnet

comisese cu adevărat un delict grav şi că partea mai detaliată a istoricului aberaţiilor lui mentale era falsă. Thomas vedea, ca într-un film, chipul palid al vechiului său pacient transformându-se sub ochii lui, până când se trezi faţă în faţă cu o persoană complet diferită: o persoană inteligentă şi suficient de hotărâtă să reuşească, într-o relaţie de lungă durată cu un terapeut experimentat, să simuleze nebunia. (Când Thomas îşi manifestase surprinderea, domnul Blinnet spusese nervos „La urma urmei, toate astea apar în cărţi!") De fapt, şi asta îi trezise un mare interes lui Thomas, atenuându-i dezamăgirea, domnul Blinnet pusese atâta suflet în fantazările lui conştiente, încât dezvoltase faţă de ele o dependenţă compulsivă; şi în acest sens, domnul Blinnet era, în oarecare măsură, „autentic". Asta merita studiat.

Ideea originală era aceea pe care Thomas o luase în considerare cu multă vreme în urmă, dar la care renunţase: elaborarea atentă a unei apărări legale care urma să fie folosită în caz că omorul avea să iasă vreodată la lumină. Probabil că ar fi funcţionat, îşi zise Thomas. Păi cum, putea exista, în ochii juraţilor, om mai nebun decât domnul Blinnet? Se imagina pe sine, în boxa martorilor, pledând înflăcărat în favoarea pacientului său. Şi totuşi, fusese domnul Blinnet suficient de şmecher, simulase el exact tipul de nebunie adecvat crimei comise? Un psihiatru în slujba acuzării l-ar fi putut prinde cu vreo greşeală crucială, cu vreo gafă revelatoare. Thomas bănuia deja cam despre ce gafă ar fi putut fi vorba. Era fascinat de propria lui credulitate. Ce păcat că nu putea publica o lucrare pe subiectul ăsta! În situaţia dată, discuţia din acea după-amiază îi adusese pe amândoi într-un serios impas. Nu că Thomas s-ar fi simţit obligat să anunţe poliţia. Secretul profesional rămânea intact. Crima domnului Blinnet era de asemenea natură încât nu era de presupus că putea fi repetată, de fapt, strict vorbind, nu putea fi repetată.

Domnul Blinnet nu era un pericol public, iar Thomas nu credea în justiția punitivă. Numai că relația lor, a cărei intimitate fusese sterilizată și limitată de etica și de atmosfera terapiei, era acum aruncată brusc în toiul vieții obișnuite, generând obligații noi, probleme și emoții noi. Acum nu mai putea fi vorba de „transfer afectiv". Domnul Blinnet era îndrăgostit de Thomas. Thomas se trezise cu un nou prieten, un prieten apropiat, pe care nu-l putea abandona. Acum, că masca obsesiilor demente, la început simulate, mai apoi intrate în reflex, căzuse, pe chipul domnului Blinnet se citea o inteligență rafinată. Ce *mă fac* cu el? se întreba Thomas. Să-l dau drept vindecat și să-i fac cunoștință cu toată lumea? Domnul Blinnet n-avea nici o intenție de a-și reduce dependența față de terapeutul său. Ce-ar trebui să fac? se tot gândea Thomas. În fine, și asta ținea tot de viitor și era o altă poveste.

N-are nici o noimă, își zicea Edward. Ilona spunea că e telepatie, dar nici asta nu explică totul. Doamna Quaid ar fi putut „citi" că-mi fac griji pentru Jesse... Doar că pe vremea aceea nu-mi făceam. Deci e independent de timp, nu-i așa? Și, evident, ea cunoștea Seegardul, deci îl avea și ea în minte. Dar televizorul? Poate că era o simplă coincidență, o fi fost o emisiune veche despre Jesse, poate că doamna Quaid avea o casetă cu ea, iar eu mi-am imaginat fundalul, marea, estuarul, locuri la care mă gândeam și unde voiam să ajung chiar când am adormit? Doar am dormit, nu-i așa? Cât despre faptul că am găsit trupul lui Jesse, gurile râului erau cel mai firesc loc unde trebuia căutat. Am un sentiment ciudat despre toată povestea asta, își spuse el, totul e foarte intens, foarte viu colorat, și totuși greu de rememorat, ca un vis, nu trebuie *să-mi mai bat capul.* Dar îmi bat capul fiindcă vreau să cred că Jesse a pus totul la cale, iar asta-i cam absurd.

— Apropo, Ed, zise Stuart, ai sus niște scrisori, le-a pus Harry într-un sertar, la tine-n dormitor. Iartă-mă, am uitat ieri să-ți spunem.

Edward și Stuart se întorseseră acasă, la Harry, în Bloomsbury. Edward sosise cu o seară în urmă, intrând cu cheia lui, pe tăcute și-i auzise pe Stuart și pe Harry stând de vorbă în bucătărie. Fuseseră bucuroși să-l vadă și nu-i puseseră întrebări. Îi dădură de mâncare. Se culcă devreme și adormi imediat, amintindu-și vag că Stuart intrase, se uitase la el și stinsese lumina. Când se trezi dimineață, i se păru că nu dormise niciodată așa de mult și de adânc. Nu-și amintea să fi visat, dar somnul îi stăruia în memorie de parcă s-ar fi aflat într-o groapă adâncă, întunecată și caldă. Sentimentul că e din nou acasă îl luă prin surprindere și-l impresionă plăcut. Fețele mirate și bucuroase ale tatălui și fratelui său îl făcură să se simtă ușurat și să-și dea seama că fusese convins că sunt

supărați pe el. De ce? Fiindcă fugise, dispăruse, le refuzase ajutorul, se certase cu ei, omorâse un om. Fugise la Thomas, apoi la... Dar acum se terminase totul. Îl aștepta un nou început și singurul lucru care-i rămânea de făcut era să o găsească pe Brownie și *să fie* cu ea... Să-i spună totul și să-și lepede toate poverile la picioarele ei. Asta simțea când se târa pe scări în sus, după care căzu în abisul somnului.

După întoarcerea de la Seegard, petrecuse încă două nopți în camera *aceea*, în caz că Brownie trecea pe acolo. Orele care se scurgeau și faptul că fata nu apărea îl îmbolnăveau, îl înnebuneau, iar când se întuneca începea să se gândească la Jesse, cum zăcea el acolo, sub lespedea lui de piatră de sub tise. Și-l închipuia pe Jesse cu ochii deschiși, respirând ușor. Apoi se gândea la trupul mutilat al lui Mark Wilsden, care fusese ars. Se băga în pat sleit de puteri, dar nu putea dormi. În seara următoare se duse acasă. Casa familiară, sunetul familiar al vocii tatălui și a fratelui mai mare, discutând în altă cameră, despre alte lucruri, îl făceau, cu un instinct pe care și-l reprima întruna, să se simtă în siguranță, așa cum se simțea în copilărie. Azaleea pe care i-o adusese Midge „ca să-l înveselească", și care acum nu mai avea flori și arăta ca un copăcel verde, era din nou în dormitorul lui. La trezire se simți puternic, capabil să ia hotărâri. Se hotărî să meargă la doamna Wilsden și să întrebe de Brownie. Nu mai rămăsese nimic în afară de Brownie, atât mai rămăsese din îndatoririle lui, din încercările lui, din canonul lui, atât și nimic mai mult, pentru că de asta depindea totul.

— Unde-i Harry? întrebă Edward.

Își făcuse niște cafea în bucătărie, apoi îl descoperise pe Stuart în salon, citind. Soarele pătrundea în camera verde, deschizând culoarea pereților care păreau că se ofilesc și aruncând scântei pe amorașii auriți care susțineau oglinda Romulei. Stuart stătea în fotoliul pătrat de lângă pian, citind o carte. Atmosfera îl proiectă pe Edward în trecut. Era prima zi din vacanța de vară. Liber, fără nici o treabă.

— E în birou, îi răspunse Stuart. Îl sună pe editorul lui.

— Editorul lui?!?

— Da, nu e minunat? A scris un roman și-o să-i fie publicat. Sună în Italia, editorul are o vilă în Golful Napoli, cu vedere la Vezuviu.

— O să scriu și eu un roman într-o bună zi, spuse Edward, și-o să am și eu o vilă în Italia, sau măcar o să cunosc pe cineva care o să aibă.

— Ce mai faci tu, Edward, te simți mai bine?

— Încă nu-mi dau seama. Am fost la Seegard.

— Îmi pare rău de Jesse.

— Da. Cu Midge cum mai e?

— E la Quitterne, cu Thomas. Se pare că i-a dat papucii lui Harry.

— Of, treaba asta n-am înțeles-o niciodată. Deci ne-am întors amândoi acasă. Tu ce-ai de gând să faci?

— M-am hotărât, mă fac învățător.

— Așa, pur și simplu?

— Trebuie întâi să urmez un curs de pregătire, am o bursă și...

— Aha. Bravo. Mă duc să mă uit la scrisorile alea.

O luă la fugă pe scări în sus. Găsi scrisorile într-un sertar, se așeză pe pat și le întinse lângă el. Se uita după scrisul lui Brownie, dar nu-l văzu pe nici una. Era o ilustrată nesemnată de la Ilona, cu Turnul Eiffel, pe care scria *Mă-ntorc curând, sper să ne vedem, sora ta care te iubește.* Mai erau câteva plicuri cu adresa bătută la mașină, două scrisori de la doamna Wilsden și una cu un scris care-i era vag familiar. O deschise pe aceasta prima.

Dragul meu Edward,

M-am gândit să-ți scriu ca să-ți spun ce bucuroși suntem cu toții pentru ceea ce ai făcut tu pentru Midge. Mi-a povestit totul la telefon. Ai fost la obiect, ai fost calm și înțelept, i-ai lăsat „loc de-ntors", astea au fost cuvintele ei, e un

adevărat har să arăți înțelegere cuiva care „are necazuri"! Îi ești tare drag și ai fost singurul dintre cei apropiați cu care a putut sta de vorbă! Ai făcut-o să-și înțeleagă „adevăratele sentimente". Ar trebui să te faci psihiatru, ai fi cu mult mai bun ca Thomas! I-ai spus simplu „hai să ne lămurim" și v-ați lămurit. Apoi, când i-ai spus „rămâi cu Thomas", era clar că asta trebuie să facă. Bravo, micuțule Edward! Treci pe la noi, da? Ne pare rău de Jesse Baltram. Nu că l-ai fi cunoscut, dar probabil că a fost trist. Sper și cred că te simți mai bine. Timpul vindecă, dragă Edward, tinerețea vindecă. Trebuie de-acum să fii gata să vezi că n-a fost vina ta și să te ierți tu însuți. Toată lumea te-a iertat de mult, sau nici măcar nu te-a învinuit vreodată. Cred că ai auzit veștile minunate despre Giles. O să-ți povestim totul când ne vedem. Willy te îmbrățișează cu drag și speră că citești Proust! Cu toată dragostea, dragul nostru Edward,

A ta,
Ursula

Edward aruncă scrisoarea pe podea. Nu-și amintea să fi spus „rămâi cu Thomas". Poate că Midge și-a imaginat asta ulterior. Deschise două dintre plicurile dactilografiate. Unul conținea o invitație la o petrecere, de la cineva pe nume Victoria Gunn, celălalt o invitație la un bal de la cineva pe nume Julia Carson-Smith. Nu-și putea da seama cine sunt persoanele respective și aruncă și scrisorile lor pe podea. Următoarea era de la Sarah Plowmain.

Dragă Edward,

Îmi pare rău că ai primit de la mine scrisoarea aceea oribilă, în care spuneam niște chestii groaznice. Am crezut că sunt gravidă și m-am hotărât să fac avort și voiam să-ți scriu ca să-ți spun că e numai vina ta și că acum ai mai omorât pe cineva, primul nostru copil. Dar s-a dovedit a fi

alarmă falsă și copilul care-mi provocase atâtea griji și spaime de fapt nici nu exista! Chiar și după atâta vreme încă mă mai resimt de pe urma șocului. Ajunsesem să-mi imaginez atât de intens copilul acela (ajunsesem să mă gândesc că ar fi cazul să învăț cum se folosesc scutecele!) și nu spusesem nimănui și nici nu puteam visa „să mă consult" cu tine, simțeam că e numai și numai treaba mea, viitorul meu, licența mea, viața mea. Și eram furioasă pe tine pentru că ai intrat valvârtej în camera mea și ai provocat toate astea și pe urmă ai ieșit valvârtej și m-ai lăsat baltă. Și nu mi-ai răspuns la cealaltă scrisoare și m-am simțit părăsită și ți-am spus ce nefericită sunt și tu nici nu mi-ai răspuns! Sigur că mă simt ușurată în legătură cu „copilul", dar sunt și tristă, pentru că bineînțeles că până la urmă probabil nu l-aș fi omorât. Îi duc lipsa și acum mă simt de parcă ar fi murit! Toate au mers anapoda în ultimul timp și ce n-a mers anapoda m-a făcut invidioasă! Mami e într-o permanentă stare de agitație și de indignare în legătură cu memoriile lui May Baltram. (Cred că și tu ești la fel! Mă abțin de la orice comentariu!) Vrea să-și scrie și ea memoriile și o carte măreață despre feminism. (Evident că *ei* nu i-am spus ce credeam eu că se întâmplă înăuntrul meu!) Sunt foarte deprimată. M-am lăsat de fumat. Știi, cred că abia acum începe să mă afecteze moartea tatii. Aș fi vrut să-mi pese mai mult de el. I-aș fi putut da un motiv pentru care să trăiască și care să-l facă să iubească viața. Edward, aș vrea să ne întâlnim. N-are nici o legătură cu sexul, sunt sătulă de sex, cred că am nevoie de prieteni. Abia de curând mi-am dat seama că sexul te privează de prieteni – e valabil, în orice caz, pentru femei. Sper c-o să ai suficientă decență cât să-mi răspunzi la scrisoarea *asta*. Eu nu ți-am făcut nici un rău. Sper că ai trecut peste povestea cu Mark. Sigur că știu că peste așa ceva nu poți trece etc., etc., etc., dar într-un fel sau altul poți și trebuie să treci.

Cu drag,
Sarah

Băiatul citi scrisoarea până la capăt, o mototoli și-o aruncă pe jos. Dădu să distrugă scrisorile doamnei Wilsden necitite, dar se gândi că mai bine se uită, totuși, pe ele. Prima era în tonul obișnuit, doamna Wilsden se repeta. „Crimă... întunecime... pierdere... pe vecie..." O luă pe-a doua, o deschise, îi aruncă o privire și, chiar când începea să-i alunece printre degete, începu să înțeleagă.

Ți-am scris câteva scrisori cumplite, scrisori cumplite izvorâte din durerea mea cumplită. Simțeam că trebuie să înțelegi ce-ai făcut. Mi s-a spus că înțelegi. Nimic nu-mi poate aduce copilul înapoi. Trebuie să trăiești cu lucrurile astea zi de zi, clipă de clipă. Trebuia să-ți scriu scrisorile acelea. Acum nu mai pare așa de necesar. Știu că n-o să uiți câte zile o să ai. Trebuie să-mi închid durerea în mine și să n-o mai risipesc în acuzații zadarnice. Am fost rugată să-ți spun, și-ți spun cu toată sinceritatea izvorâtă dintr-o tristețe profundă, că te iert. Poate că n-are rost să folosesc asemenea cuvinte, dar după ce ți-am scris toate scrisorile acelea simt că s-ar putea să fiu datoare, dacă nu față de tine, atunci față de altcineva sau de altceva. Îmi imaginez starea ta de spirit și mi-e milă de tine. După cum s-ar putea să știi, curând am să plec și în măsura în care îți poți trece în revistă viața și planurile de viitor, un gest de împăcare ar fi potrivit. Iar în sprijinul tău a vorbit un înger.

Jennifer Wilsden

Vizita fratelui tău a fost folositoare. Spune-i și lui.

Lui Edward nu-i venea să creadă că se întâmplase o asemenea minune. Reciti scrisoarea cu atenție sporită, analizând și cântărind fiecare cuvânt. Da, era o scrisoare bună, o scrisoare benefică, un ordin de grațiere. Referirea la Brownie putea să însemne că i se deschidea o ușă. O ușă! Putea s-o

ia din loc chiar în clipa asta. Să bată la ușa doamnei Wilsden și s-o găsească pe Brownie! Îi fusese groază să dea ochii cu doamna Wilsden și-i fusese și mai groază că o să dea greș, că o să fie alungat cu blesteme și că n-o să afle nimic. Acum, deși întâlnirea putea fi stânjenitoare, doamna Wilsden nu putea refuza să-i dea vești... sau să-i înlesnească o întâlnire cu îngerul care vorbise în sprijinul lui! Într-adevăr, i se părea foarte plauzibil ca Brownie să se afle de fapt acolo, în casa aceea, așteptându-l. I se păruse necesar, înainte să-l revadă, să-și convingă mama să-l ierte.

Nu-și mai putea stăpâni bucuria. Metafora era foarte potrivită. Simțea că parcă țâșnește din el, că-i izvorăște din ochi, din urechi, din gură, din tălpile picioarelor. Se ridică și-și acoperi ochii și fruntea cu mâinile, ținându-le strâns, ca să nu plesnească de emoție. Răsuflă adânc și stătu câteva clipe nemișcat. Apoi se duse la chiuvetă și începu să se bărbierească foarte atent. Mâna îi tremura. Se uită la rânjetul de om nebun care-i apărea pe față când își întindea buza ca să treacă lama peste ea. Ar fi fost cazul să se spele pe cap, dar n-avea timp. Se șterse pe față și-și dădu la o parte șuvițele lungi de păr de pe frunte. Ce întunecați și strălucitori îi erau ochii. Își scoase jacheta de bumbac și se apucă să caute o cravată, răscolind cu piciorul hârtiile de pe podea. Observă ultima scrisoare nedeschisă, cu adresa dactilografiată, care rămăsese pe pat, și se gândi că n-ar strica să arunce și pe ea o privire. Era de la Brownie.

Dragul meu Edward,

Sunt foarte bucuroasă că ne-am întâlnit și că am stat cu tine. A fost un lucru esențial pentru amândoi, s-a întâmplat așa de frumos și ne-a făcut atât de bine, îți sunt foarte recunoscătoare pentru sinceritatea și francheța ta, pentru dragostea și suferința ta pentru Mark și pentru sprijinul afectuos pe care mi l-ai arătat mie. Probabil că

ai primit deja scrisoarea de la mama. Sunt foarte fericită că a reușit până la urmă să treacă peste cumplita și violenta ei amărăciune. Se simte mai bine din toate punctele de vedere. N-o să încetăm niciodată să-l jelim pe Mark, dar jalea noastră se va schimba, va fi mai blândă, mai înțeleaptă și mai puțin radicală. Ne-ai ajutat foarte mult în sensul ăsta. *Trebuia* să ne întâlnim. Îmi pare rău că n-ai mai venit atunci, la restaurant. Sunt convinsă că numai ceva foarte urgent te-a putut împiedica, așa că, te rog, nu-ți mai face griji. Sunt tare bucuroasă că ne-am întâlnit în camera aceea – Thomas McCaskerville mi-a spus că ești acolo –, vederea acelei ferestre a fost o experiență prin care trebuia să trec și a fost o adevărată binecuvântare că am trăit-o alături de tine. Simt că am trecut prin atâtea împreună, încât cred că erau o serie de lucruri care trebuiau făcute, un fel de ritual care trebuia îndeplinit, pentru Mark și pentru noi înșine; și fără tine eu n-aș fi putut să le îndeplinesc. Îți mulțumesc și te binecuvântez din toată inima.

Bănuiesc că ai aflat deja că mă mărit cu Giles Brightwalton. Ne cunoaștem și ne iubim de multă vreme, dar Giles era convins că e homosexual. (La un moment dat chiar credea că e îndrăgostit de fratele tău – nu știu dacă fratele tău știa.) Acum, în sfârșit, s-a hotărât. (Nu ți-am spus nimic despre asta până acum, pentru că nu aveam ce să-ți spun.) Ne căsătorim luna viitoare și ne vom stabili în America, unde sper să obțin un post într-o universitate și unde o să se mute și mama. Când vei primi tu scrisoarea noi vom fi părăsit deja Anglia. Toată lumea pare mulțumită. Willy a fost cel mai pe față. Cred că s-a alarmat când i-am scris lui Giles că m-am întâlnit cu tine! Și Giles s-a alarmat! Mama, care își dorise dintotdeauna să mă mărit cu el, e copleșită de bucurie. Cred că asta i-a dat puterea să te ierte.

Edward, sper că toate astea nu te vor afecta. Sunt sigură că nu. Pe noi Mark ne-a legat, iar afecțiunea pe care o avem unul pentru celălalt și

care sper că va rezista trece prin el. Giles știe, dar nu am de gând să mai spun nimănui de ea, e secretul nostru. De fapt, când n-ai venit la restaurant m-am simțit ușurată. Era un fel de semn liniștitor. Mama și cu mine vom trăi în Lumea Nouă și-l vom lăsa pe Mark aici, împăcat. Și sper că și tu, dragă Edward, vei fi împăcat, vei ieși din starea de nefericire autodistructivă și nu te vei mai simți vinovat pentru toate cele întâmplate. N-a fost nimeni de vină. Viața e plină de grozăvii și trebuie să privim spre viitor și să ne gândim la fericirea pe care o putem aduce altora și nouă înșine. Putem face foarte mult bine și trebuie să găsim energia să-l facem. Regret foarte mult moartea tatălui tău. A fost o binecuvântare că ai fost cu el când i s-a apropiat sfârșitul. Giles îți trimite și el dragostea și urările lui de bine. Sper să ne vedem în curând, aici sau acolo. Cu cele mai afectuoase și umile mulțumiri,

Cu drag,
Brownie

Edward își dădu seama că, tot timpul cât citise scrisoarea, gâfâise, se sufocase, scosese tot felul de exclamații incoerente. Căci văzu imediat că nu asta era scrisoarea pe care o așteptase. Se ridică depărtându-și picioarele și încercând să-și recapete suflul, iar după ce se mai uită pe scrisoare și se asigură că a înțeles totul, o puse pe scrin, lângă azalee și se întinse pe pat. Deci Brownie plecase. Îi fusese luată, dispăruse. Fusese doar un vis de împăcare și dragoste și-și încheiase misiunea. Crezuse în ea cu pasiune, cu venerație, Brownie fusese pentru el cheia de boltă a realității și adevărului. Totuși, într-un fel, nu existase niciodată pentru el. Ea avusese nevoie de el pentru „ritualul" ei. Fusese pentru ea o parte din Mark, un vestigiu, o relicvă. Îi scrisese despre el lui Giles. Nu făcuse parte din povestea lui Edward, totul fusese în imaginația lui, o născocire. Până și venirea ei în camera lui Mark fusese sugerată de Thomas. Iar

el o lăsase baltă de două ori, de trei ori, după ce ea făcuse atât de multe și ajunsese atât de departe. Se simțise ușurată când el nu venise la restaurant, fusese „un semn liniștitor", un indiciu că nu trebuia să se simtă vinovată că-l „iubise", când, de fapt, fusese tot timpul îndrăgostită de altcineva. Deci, până la urmă, când crezuse că vinovăția și suferința îi vor fi, în sfârșit, tămăduite, avusese parte de un simulacru pe care, de fapt, și-l confecționase singur. Nu era ordinul de grațiere. Lumina cădea pe cei care-i făceau semne de rămas bun, iar el rămânea în întuneric, același întuneric plin de stafii și de suferință, din care visul lui îl scosese pentru scurtă vreme. Cu o precizie demonică, chinurilor lui li se adăugase acum gelozia. Gelozia dăinuie veșnic. Asta-i o veste proastă pentru cei tineri. Își aminti de visul cu fluturele, sufletul care se zbătea și nu putea ieși pe fereastră, și căzuse mort pe podea. Rămase pe pat cu mâinile încrucișate pe piept, sfârșit de puteri, cu lacrimile inundându-i ochii închiși.

În vremea aceasta, Stuart citea și el o scrisoare care-i sosise cu poșta de dimineață.

Dragul meu Stuart,

Îmi pare foarte rău că te-am contrariat cu ciudata mea „declarație de dragoste". Acum totul mi se pare foarte bizar, cred că a fost ceea ce Thomas numește „un episod psihotic", și sunt convinsă că-ți datorez scuze! Te rog să nu-ți faci griji pentru mine sau pentru starea mea de spirit, a trecut totul! După cum știi, sunt acasă, cu Thomas, și am întrerupt ceea ce a fost dintotdeauna o relație stânjenitoare și nefericită cu tatăl tău. Toate au rămas de-acum în trecut și sper că nu vor afecta relațiile dintre familiile noastre. Contez pe ajutorul tău în această privință. Te rog să nu ai resentimente în ceea ce mă privește.

Tu chiar n-ai avut nici un amestec, totul s-a întâmplat în mintea mea. Nu erai implicat în trăirile mele, ai fost doar un element exterior, ca un brânci, ca o smucitură. Am crezut că persoana ta mă afectează în vreun fel, dar nu era aşa, tu ai fost doar o prezenţă negativă, un fel de catalizator. Mulţumită retragerii tale am fost în stare să-mi înţeleg poziţia şi am ajuns la concluzia că ai provocat nişte situaţii care n-aveau nici o legătură cu tine. Iar eu ţi le-am pus pe toate în spinare. Impresia că m-am îndrăgostit de tine era de fapt surprinderea că sunt în stare să văd lucrurile altfel. Deci totul a fost exclusiv isprava mea. Te rog din suflet să mă ierţi! Edward a fost tare scump, foarte înţelegător şi bun. Te rog, dacă e cu tine, spune-i că-l iubesc. Meredith îţi trimite şi el toată dragostea lui şi spune, foarte criptic, „E OK", zice c-o să înţelegi tu. S-a maturizat grozav de mult de când e la internat. Thomas e cu un pacient, mai are unul sau doi, dar dacă ar fi aici ţi-ar trimite şi el toate cele bune. Sper să ne întâlnim nu peste multă vreme. Cu drag şi cu cele mai bune urări,

Midge

Aşezat în fotoliul din salon, cu cartea pe genunchi, Stuart citi scrisoarea de două ori, cât se poate de atent. Apoi ridică ochii şi se uită cum aruncă soarele umbrele frunzelor pe obloane. Stătu o vreme nemişcat, meditând, cu gura lui frumoasă strânsă pungă şi cu o uşoară încruntătură deasupra ochilor galbeni, nedumeriţi. Apoi se relaxă şi zâmbi. Era bucuros de mesajul lui Meredith; şi îi plăcuse exprimarea cu pusul în spinare.

Şoricelul. Şi păianjenul. Cine pomenise de păianjen? Thomas. Mda, şi păianjenul era important. Sunt semne pretutindeni, toate sunt semne. Nu există încercări, sau toate sunt încercări. Şi nu există nici un drum, doar capătul lui, după cum spusese cineva.

Se hotărî să urce şi să vadă ce mai face Edward.

Când ajunse la el, Edward stătea pe marginea patului, cu o mulțime de hârtii mototolite la picioare. Arăta rău.

— Arăți foarte obosit, Ed. Poftim, ți-am adus niște cafea și ziarul de azi, *Times*.

— Mulțumesc. Pune-le acolo, pe scrin. Sper c-a fost vreun cutremur cu zece mii de morți.

— Nu, mă tem că nu. Am primit o scrisoare foarte drăguță de la Midge, îți transmite că te iubește. Spune că ai fost foarte bun cu ea, că ai fost minunat.

— Deci toată lumea e de părere că sunt minunat. În afară de Harry. Nu cred că el e de aceeași părere. Ce zici, mă urăște? Aseară a fost cel mult politicos.

— Normal că nu te urăște!

— Pe tine a fost furios, nu-i așa?

— Da, m-a dat afară de două ori. Dar când m-am întors într-o seară... Stătea în salon, și arăta ca un om nebun, băuse și nu se bărbierise, părul îi stătea în toate părțile și avea o privire fixă, de parcă era scăpat de la Bedlam[1], știi fotografiile alea cu bolnavi mintali – exact cum credeam eu când eram copil că arată un nebun. Am spus ceva, dar pur și simplu m-a ignorat, nici nu s-a uitat la mine. M-am așezat și eu – el stătea lângă cămin și m-am așezat și eu acolo – și am stat așa, amândoi, fără să vorbim, o bucată bună de vreme. Pe urmă, destul de brusc, a părut să-și vină în fire și mi-a spus „Iartă-mă, Stuart...“ și pe urmă am stat un pic de vorbă și totul a fost OK între noi. Știam că așa o să fie. Și îi pare grozav de bine că te-ai întors... Așa că, vezi...

— Ce drăguți sunt toți, făcu Edward. Eu sunt minunat și toți sunt drăguți. Și tu o să te faci învățător.

---

1. Denumire familiară pentru *Bethlem Royal Hospital*, prima instituție medicală londoneză specializată în boli mintale.

— Du-te până jos și stai de vorbă cu Harry... când o să ai chef... numai...

— Da, da. Deci ne-am adunat iarăși cu toții acasă.

— Și Willy a sunat să spună că abia așteaptă să te întorci semestrul viitor la facultate și să întrebe cum stai cu lecturile. Bănuiesc că știi că Giles se însoară cu sora lui Mark.

— A, da. Știam de mult. Vreau să zic că era de așteptat. E grozav, nu?

Edward își dădu seama că nimeni nu știa de relația lui, de relația lui *de dragoste* cu Brownie. Nici Brownie, nici el nu spuseseră nimănui. Era „secretul nostru". Ce bine că nu spusese nimănui. Nu simțea nevoia de compătimiri publice și de priviri pline de înțelegere... Și nici de *rușinea* de-a o fi pierdut.

— Cred că e un lucru foarte bun, spuse Stuart. Întotdeauna am ținut mult la Giles, e un tip extra. Și din câte am auzit, ea e o tipă dintr-o bucată. O știi? Eu unul n-am cunoscut-o.

Și totuși ai cunoscut-o, își zise Edward, acolo, în cameră, când ți-am prezentat-o drept Betty și nu mai știu cum. Nu cred c-o să-și mai aducă aminte. Când o s-o cunoască în calitate de doamna Giles Brightwalton o să fie al naibii de schimbată datorită fericirii matrimoniale și Americii. Da, chiar că e dintr-o bucată. Vocabularul lui Stuart e de multe ori ciudat de adecvat.

În timpul discuției, Edward răsfoia într-o doară ziarul. Deodată îi sări ceva în ochi.

— Stuart, băiete, te superi dacă te rog s-o tai?

— Nici o problemă. Vino și tu jos cât poți de repede.

Stuart dispăru. Edward citea deja un scurt necrolog din coloana de anunțuri mortuare.

Max Point, care a murit săptămâna trecută, era unul din membrii cercului lui Jesse Baltram și un prieten al lui Baltram. Picturile lui timpurii sunt influențate de subiectele „mitologice" ale lui Baltram, dar este mai cunoscut și mai prețuit

pentru portretele lui de maturitate, în stilul lui Sutin[1] și Motesczicky. Peisajele lui înfățișând Tamisa, pe malul căreia locuia, i-au atras probabil în cea mai mare măsură popularitatea și pot fi găsite în colecții din provincie. Tate Gallery posedă un portret al lui Baltram de Point, pe care însă îl expune rar. Acesta va putea fi văzut în cadrul anunțatei și mult așteptatei expoziții Jesse Baltram. Max Point, care a pictat puțin în ultimii ani, a fost fără îndoială un artist multilateral și subapreciat. E timpul să fie redescoperit.

Edward rămase cu ochii pe rubrica de decese, care-i stârnise un vârtej de sentimente intense și dureroase. Își aminti lumina argintie, septentrională care învăluia fluviul și chipul lui Max Point în întunericul maroniu, distorsionat ca portretele lui în stilul lui Sutin. Își aminti cum îi spusese lui Thomas că ar trebui să se facă ceva pentru el, iar Thomas îi răspunsese de ce să nu faci tu ceva? Avusese de gând să mai meargă la el. Apoi își aminti că era posibil să fie tatăl Ilonei și că nu-i vorbise niciodată bătrânului despre Ilona. Mai bine. Și Ilona își căutase tatăl. Acum era mort. Mark era și el mort, și Jesse era mort, și doamna Quaid era moartă, și primul lui copil era mort, sau, mai bine zis, nu existase niciodată. Și Brownie a mea e moartă, își zise el, sau n-a existat niciodată. Și mort sunt și eu.

Doar că eu nu sunt mort și sunt viu și sufăr. Iubesc doi oameni morți și pe unul pe care l-am pierdut. N-am să mai fiu niciodată fericit pentru că tot ce-i pe lumea asta o să-mi aducă aminte de Mark și o să-mi doresc întotdeauna să fi putut schimba trecutul, căci e nevoie de o schimbare foarte mică pentru ca eu să pot avea o viață fericită. Stuart zicea să las focul să ardă. A ars și-a tot ars și eu ard în el, ard de viu și urlu. Fruntea sus, lasă totul în urmă, nu-i nimic esențial, Dumnezeu

1. Haim Sutin (1893-1943), pictor expresionist francez de origine iudeo-bielorusă.

nu stă cu ochii pe tine, răspunderea personală e o invenție, ești pur și simplu bolnav, e o boală, o să-ți revii, gândește-te la ea ca la o călătorie spirituală, imaginea ta despre tine însuți e distrusă, există viață după moarte, dezastrele te vor face mai puternic, suferă, nu eluda nimic, trăiește în suferință, întinde mâna și atinge ceva bun, remușcările îți vor ucide sinele, nu-l vor învăța minciuni noi, speră că vei găsi adevărul, sufletul trebuie să moară ca să poată trăi. Bine, bine, bine. Dar groaznicul adevăr era că nu evoluase nici cu un pas, toată înaintarea, toată călătoria nu fuseseră decât o iluzie, se întorsese la începuturi, la Mark, se întorsese în iad. Sunt stigmatizat, își spuse el, sunt zidit de viu, mă târăsc în rând cu libărcile, duhnesc a nenorocire și a păcat, n-a mai rămas nimic din mine, totul a ajuns la groapa de gunoi. Sunt o rană deschisă și cangrenată. Părea că s-a întâmplat ceva, dar am visat, acum m-am întors la realitate, am simțit asta când am citit scrisoarea, m-am întors de unde am plecat. *Totul* a fost o vrajă, toate ideile pe care le aveau unii și alții, toate cuvintele pe care mi le-au spus, tot ce-am sperat, călătoriile spirituale, încercările mântuitoare, licorile vindecătoare, împăcarea, salvarea, viața cea nouă. Tot ce părea bun și obișnuit și adevărat a fost numai o halucinație. Nu erau *pentru mine*. Lumina pe care-am văzut-o nu era soarele. Era numai o reflexie a flăcărilor iadului.

Toate aceste gânduri i se învolburară atât de iute în minte, că Edward începu să gâfâie, apoi să geamă, apoi se ridică iute trăgând de gulerul cămășii ca să-l lărgească și deschizând gura. Se simțea de parcă avea gura plină de sulf și se duse la chiuvetă să și-o clătească. Când se aplecă, simți că-i vine să vomite. O ceață neagră atârna deasupra lui și simți că leșină. Deschise un sertar de la scrin, ca să se sprijine de el, văzu înăuntru inelul lui Jesse, pe care nu-l mai purta, și-l închise repede la loc. Se duse la fereastră și-o deschise. Soarele se ascunsese și vântul smucea încoace și-ncolo frunzele prăfuite

ale copacilor de prin grădinile cartierului. Erau deja obosite de povara verii. Dincolo de ele se lăbărța murdară, părăginită, Londra, cetatea condamnată. Acum *sunt* bolnav, își zise Edward, doar că e vorba de suflet, de suflet. Sufletul poate să moară. Am văzut asta în vis. Se gândi dacă n-ar fi bine să alerge jos, la Stuart, să ceară ajutor.

*

Harry era în bucătărie și spăla vasele. Refuzase ajutorul lui Stuart. Se gândea la părinții lui. Adică se gândea la Midge, ceea ce făcea tot timpul, iar la un alt nivel se gândea la părinții lui. Fuseseră oare fericiți, tatăl său avusese cumva aventuri? Părea foarte probabil. Când ar fi putut să afle așa ceva, nu fusese interesat. Fusese mama lui nemulțumită, regretase toate sacrificiile pe care le făcuse, faptul că în loc de pianistă ajunsese dactilografă, că-l slujise pe egocentricul acela blond și frumos? Ea îl considera un geniu. Își dădu seama ce departe e de lumea lor și se simți buimăcit. Adevărul era că lui Casimir nu-i plăcea muzica. Nici lui Harry. Își amintea, din copilărie, cum se auzea pianul în salon, întotdeauna trist, sugerând zădărnicia, distrugerea, moartea. Ce frumoasă era mama lui, cu chipul ei delicat, care parcă-și cerea mereu iertare, cu părul blond, moale, ondulat artificial, cu picioruşele ei încălțate în pantofi lăcuiți, cu toc, care-i provocaseră lui Harry prima experiență erotică conștientă. Întins pe podea sub pian privea mișcările bruște, neregulate, puternice ale picioarelor care acționau pedalele și asculta sunetele mecanice, slabe, pe care le scoteau pedalele și care i se păreau mult mai atrăgătoare decât muzica lui Bach sau Mozart. După ce murise Casimir, pianul se auzise din nou, dar își pierduse viața. Muzica nu mai avea autoritate. Și Teresa, fata de pe meleaguri îndepărtate, stătuse acolo, în salon, pe sofa, iar Harry își privise tânăra soție cum o privise pe tânăra lui mamă. Teresa cântase la flaut înainte să

se mărite, dar pianul Romulei o redusese la tăcere. Se împăcau bine, deși Romula era geloasă. Se și mutase din casă, locuia într-un apartament. Dar casa o respingea pe Teresa, ea nu fusese niciodată stăpână acolo. Casimir n-o cunoscuse pe Teresa. I s-ar fi părut atrăgătoare, ar fi tachinat-o, ar fi poreclit-o fata sălbatică din colonii? Teresa nu era sălbatică. Era o școlăriță silitoare care făcuse economii ca să vină la Londra și să facă o facultate. Harry nu-i cunoscuse niciodată părinții, nici nu fusese în țara ei natală, nici măcar albatrosul nu-l putuse determina să facă o asemenea călătorie, iar acum nici nu-și putea măcar aminti de ce-o iubise. Trecuse atâta timp de-atunci, iar ea trăise așa de puțin, de parcă ar fi ucis-o el. Plutea neîntinată în memoria lui precum o entitate de pe altă lume. Poate că îl încântase faptul că îl iubise atât de mult, cu o dragoste atât de virginală. El fusese primul și singurul ei iubit. Era atât de tânără și necoaptă. Păruse că dezvoltă față de persoana lui un idealism trecător, care la început o tulburase, iar la sfârșit îi trezise cinismul. Chloe, pe care Romula nu mai apucase s-o cunoască, era cu totul altceva. Chloe era ca el. Ah, Doamne, de ce n-o descoperise pe Midge imediat după moartea lui Chloe... Micuța Midge, care trăia undeva în Kent, și pe care Jesse o descoperise și întrebase „Cine-i fata aia?"

Midge era perfectă, potrivită, femeia potrivită pentru el, tovarășa lui. Ah, de ce-o cunoscuse așa de târziu și de ce acum, din motive atât de urâte și de confuze, o pierduse? Fiindcă era clar că o pierduse, nu-și mai făcea iluzii. Fusese înlăturat cu mașinații murdare, își bătuseră joc de el, îl înșelaseră, îl păcăliseră, îl năuciseră, și Thomas, și Stuart, și Edward, și norocul, și soarta, și Midge. Dar avea să-și ia revanșa față de toți și de toate. Avea să găsească femeia perfectă și-avea să se însoare cu ea. O să-l epateze pe Thomas, o să-i uluiască pe băieți, Midge o să fie schilodită de gelozie și regrete copleșitoare, o să plătească cu vârf și îndesat pentru chinurile prin care trecea el

acum. Mai existau și alte femei. Chiar își amintea că-i mai venise gândul ăsta, același gând care parcă plutea într-o capsulă, și după ce murise Teresa, și după ce murise Chloe. Îl avusese și înainte ca ele să moară? Nu, le fusese fidel, poate și pentru că, în ambele cazuri, nu fusese pus pentru multă vreme la încercare. Mai erau femei pe lume! Era posibil chiar să aibă pe cineva în vedere. Dar, ah, ce grele erau chinul, dorul, absența, tortura de-a dreptul fizică a dorinței care crescuse din satisfacția perfectă, atât de familiară, de puternică, de precisă. Harry știa că nu are vocație de martir. N-avea să moară din dragoste, cu timpul avea să-și recapete buna dispoziție, să înceapă să se uite în jurul lui, să găsească alte preocupări și bucurii. Avea să mai scrie un roman, îi veniseră deja niște idei. N-avea să cadă din barcă și să se uite cum se îndepărtează mai repede decât putea el să înoate. Știa toate astea pentru că-și cunoștea viitorul. Ce lucru ciudat e viața unui bărbat. Dar faptul că știa toate aceste lucruri nu-i ușura suferința pe care-o simțea chiar atunci, așa cum stătea și se uita la farfuria pe care-o ținea în mână și-și dădea seama că n-o să mai fie niciodată pe lumea asta cu Midge, cu Midge *a lui*, frumoasa, perfecta lui amantă.

— Tată, lasă-mă pe mine.

— Nu, îmi place, îmi face bine.

— Să mă duc la cumpărături?

— Nu, o să mă duc eu. Vreau să gătesc ceva ca lumea.

— A, minunat!

— Tu și cu Edward aveți nevoie de mâncare adevărată, nu mâncați niciodată nimic. Unde-i Edward?

— Vorbește la telefon.

— Cu cine?

— Nu știu. Când pleci în Italia?

— Vineri. S-ar putea să stau ceva mai mult, vreau să lucrez la un roman nou.

— Aha, bine. O să stai undeva, pe malul mării?

— Da. O să văd Vezuviul de la fereastra dormitorului.

— Asta ar trebui să te inspire. Editorul tău trebuie că e tare de treabă dacă te-a invitat...

— Da, foarte de treabă. De fapt, e femeie...

Edward formase numărul de la țară al lui Thomas. Îi răspunse Meredith. Thomas și cu Midge ieșiseră să ia masa cu o familie pe nume Shaftoe. Edward stătu de vorbă cu Meredith. Vocea lui clară, ușor răgușită, suna la telefon exact ca a lui Thomas. Peste câțiva ani vocile lor aveau să fie imposibil de deosebit. Edward își aminti de cina aceea oribilă de la familia McCaskerville când se așezase într-un colț și se prefăcea că citește o carte, iar Meredith venise lângă el și-l mângâiase pe braț. Vorbi cu Meredith despre școala lui, despre dormitoare, profesori, despre jocuri, de faptul că începuse să învețe elina. Vorbiră și despre câinele lui Meredith. Închise telefonul și se întoarse în camera lui.

Criza de furie îi trecuse, lăsând în urmă suferința cea de toate zilele. Cred c-o să-mi fie mai bine, se gândi el, cred că n-o să fiu toată viața totalmente distrus. Probabil că mi-e deja un pic mai bine dacă sunt în stare să mă gândesc la așa ceva. Mă întreb dacă nebunia, teroarea, oroarea or să revină periodic în viața mea, întorcându-se ca și cum n-ar fi plecat niciodată, stârnite de vreo altă întâmplare cumplită? Poate că vor mai fi multe catastrofe de felul acesta, pe care acum nici nu le pot concepe, poate că sunt condamnat să am o viață lipsită de noroc. Dar asta-i o idee lipsită de sens, pe care-o resping. Cred că imaginea lui Brownie o să se stingă, de fapt cred că n-am crezut niciodată pe deplin în ea, *mă prefăceam* că totul depinde de ea, dar nu eram de fapt în situația asta. Relația noastră era forțată și deliberată. N-am trecut niciodată de faza în care ne foloseam unul de celălalt ca să-l împăcăm

pe Mark. Cuvântul „împăcăm" aduse cu el imaginea unei fantome triste și pizmașe care bătea la porțile vieții ca să atragă asupra lui atenția pe cale să se stingă a celor pe care-i iubea și care-o iubiseră odinioară. Nu sunt de condamnat, îi spuse Edward lui Mark, n-a fost vina mea, n-am vrut să-ți fac rău, acum suntem despărțiți și tu vei rămâne tânăr iar eu voi îmbătrâni și nu te voi uita, dar nu pot să te las să mă distrugi. Viața mea aparține altora, celor care sunt aici, acum, și celor care vor veni. Dar, ah, Brownie, draga de Brownie, al cărei chip n-o să-l mai vadă niciodată în realitate. Nu făcuse dragoste cu ea în camera aceea, ar fi fost un sacrilegiu; dar poate că tocmai prin acel sacrilegiu ar fi câștigat-o. Dacă ar fi făcut *asta*, l-ar mai fi părăsit ea? Dar și astea erau gânduri lipsite de sens pe care trebuia să le alunge. Pentru că în tot timpul ăsta ea tânjea după Giles, care tânjea după Stuart.

Deschise sertarul și se uită la inelul lui Jesse. Îl scoase afară și, căutând mai adânc în sertar, scoase și schița care o reprezenta pe Ilona, lănțișorul pe care i-l dăduse ea și fotografia lui Jesse, pe care o furase. Sprijini schița și poza în picioare pe scrin, își puse lanțul la gât și, în sfârșit, cam cu rețineri, își puse și inelul. Parcă îndeplinea o ceremonie religioasă. Încercă să vadă ce simte. Nici urmă de senzații de căldură, de viziuni, de amintiri uitate. Îi dădu prin minte să pună inelul pe lănțișor și să-l poarte la gât, ca Frodo. Ideea îl amuză. Puse amintirile la loc, odihnească-se în pace; și se întrebă dacă în viitor, în vreo situație specială, cu mai mari speranțe și cu rezultate mai bune, ar fi putut să poarte inelul lui Jesse. Jesse fusese întotdeauna mai mult amant decât tată, cu Jesse nu terminase încă și, la fel ca femeile de la Seegard, încă nu putea crede cu adevărat că e mort.

— Trebuie să supraviețuiesc, spuse el cu voce tare.

Strânse hârtiile de pe podea și le puse în ordine pe pat. Împături scrisoarea de la Brownie și o băgă în buzunar. Voia să o distrugă, era deja o amintire neplăcută, un lucru nefiresc și oribil,

peste care s-ar fi temut să mai dea în anii ce aveau să vină. Totuși, n-o s-o distrugă azi. O să facă asta mâine. Probabil, când o s-o recitească, o să i se pară o scrisoare falsă, plină de ocolișuri și de scuze. Își dădu deodată seama că ar fi fost cazul să-i răspundă, să-i spună „e-n regulă, nu-ți face griji, fii fericită". Ar fi fost cazul să felicite fericitul cuplu. Ar fi putut părea nesincer, dar ei, la cât erau de bucuroși, n-ar fi observat! Rupse prima scrisoare de la doamna Wilsden și o puse pe cea de-a doua în buzunar. Acum nu mai era așa de importantă pentru el. Îl „iertase" numai pentru că era foarte bucuroasă de măritișul lui Brownie. Se uită și peste scrisoarea de la Ursula, era o „scrisoare drăguță", dar o aruncă în coșul de hârtii; îi veni în minte că până și Willy uneltise împotriva lui, alarmându-l pe Giles în legătură cu un posibil rival. Deci, într-un fel, își zise Edward, i-am adus, la urma urmei, lui Brownie fericirea! O să fie asta o consolare pentru mine? Netezi scrisoarea de la Sarah, înțelegând-o pentru prima dată. Mirosea a tămâie și-i aminti de cămăruța întunecată unde-l sedusese Sarah în timp ce Mark Wilsden murea. Acum, pentru prima dată, Edward își aminti că îi făcuse plăcere să fie sedus. În fine, îi explicase lui Mark că nu era vina lui și în nici un caz nu era vina lui Sarah. Poate că Mark îl legase de Sarah la fel cum îl legase de Brownie. Am o răspundere față de ea, își zise, îi sunt dator, trebuie s-o văd; și simți cum îl îmboldește curiozitatea, care-i atât de des motiv de bunăvoință. Apoi se uită la celelalte două scrisori care i se păruseră atât de misterioase. Cine naiba era Victoria Gunn, care-i scria așa de familiar, ca unui prieten vechi, invitându-l la o petrecere care sărbătorea eliberarea cuiva pe nume Stalky? Adresa era din Flood Street. Da, sigur, era fătuca aia excentrică din America pe care-o cunoscuse când îl căuta pe Jesse, iar Stalky era motanul ei, care atunci era în carantină. Dar cine era Julia Carson-Smith, din Suffolk? A, dar era persoana care locuise în casa lui Jesse și care îl

cunoştea pe Max Point. Invitaţia ei formală era însoţită de un bilet. *Dăm un bal (cam de modă veche, dar foarte amuzant!) cu ocazia debutului în societate al mezinei noastre, Cressida, şi sperăm din toată inima că veţi putea participa! Vă trimit indicaţiile necesare pentru a ajunge la noi. Un autobuz special vă va aştepta la trenul de 2.45 de la King Cross.* O să mă duc, îşi zise Edward. O să stau de poveşti cu Sarah, o să beau cu Victoria, o să dansez cu Cressida. Sunt destule fete pe lume. Avea dreptate Ilona, există tot felul de alţi oameni. O să mă apuc din nou de şcoală, o să învăţ ruseşte şi-o să scriu un roman. O să scriu despre tot ce mi s-a întâmplat, sau mai bine nu, o să scriu despre ceva înfiorător pe care *o să-l inventez* eu. Sunt aşa de plin de lucruri înfiorătoare, cât să-mi ajungă pentru o viaţă de scris! Şi aşa, după cum spunea Thomas, dezastrele mă vor face mai puternic. Oare m-au făcut mai puternic, sau m-am călit numai? Deodată îi apăru în faţa ochilor o imagine a fericirii obişnuite, un pâlc de bărci cu pânze uriaşe, în dungi viu colorate, plutind pe marea albastră. Nu e vorba despre ce zicea Thomas de o fiinţă nouă et cetera, e mai degrabă ce zicea despre eul natural care revine la suprafaţă! Dar el mai zicea că or să rămână în urmă nişte dovezi. Trebuie să-l întreb la un moment dat despre asta. Poate că pur şi simplu am obosit aşa de tare, poate că am capitulat, iar natura mă vindecă! Oricum, am să mă străduiesc să fac lucruri bune pe lumea asta, dacă nu-i prea greu, nimic nu poate împiedica pe oricine să facă bine.

Luă în mână ilustrata de la Ilona şi chipul fetei îi răsări în minte aşa cum îl văzuse prima dată, în seara aceea minunată când ajunsese prima oară la Seegard, la „praznicul" organizat în cinstea venirii lui. Îşi aminti gustul acelui vin, diferit de orice vin pe care-l băuse vreodată. Şi pe Ilona, cu claia ei de păr căzându-i pe umeri şi cu privirea ei sfioasă şi neastâmpărată. Imaginea aceasta îi readuse în minte toată inocenţa şi farmecul Seegardului. Oare totul se dovedise a fi o iluzie, era Seegard un

capitol încheiat, era o perioadă irelevantă, o taină viciată, o enigmă impenetrabilă, o călătorie în lumea de dincolo? Credea acum că, orice-ar fi fost, era o chestiune colosală, atât de colosală, că-i vor trebui ani și ani ca s-o lămurească; și își dădu pentru prima dată seama că pot să existe experiențe care durează o viață întreagă, transformându-se mereu și nedispărând niciodată; așa cum, desigur, n-avea să dispară nici Mark. Și odată cu aceste gânduri îi veni în minte și viitorul lui lung, lung: și Mark, al cărui viitor se sfârșise. Fusese martor și la sfârșitul Seegardului, poate că, așa cum îi sugerase Bettina, contribuise la el. Îl tulburase pe Jesse, provocase venirea lui Stuart, stricase rânduiala prin prezența lui, el, cel nou, mesagerul, spectatorul, *străinul*. Și totuși, tot ce se întâmplase era exact după voia lui Jesse. Mda, judec totul în două moduri complet diferite, își zise Edward. Pe de o parte, a fost tot talmeș-balmeșul provocat de un accident: depresia mea, medicamentele, telepatia, boala tatălui meu, femeile acelea claustrate și nevrotice, oameni care apăreau pe neașteptate, tot soiul de lucruri care s-au produs absolut din întâmplare. Într-o mulțime de momente cel mai mic element diferit ar fi putut să schimbe totul. Pe de altă parte, toată povestea e un întreg complex, cu conexiuni interne, ca un glob întunecat, ca și cum noi toți am fi personaje ale uneia și aceleiași piese, trăind într-o operă de artă. Poate că toate lucrurile importante din viață sunt așa, să le poți judeca în două moduri diferite. E adevărat că mai *prelucrezi* lucrurile pe care le ai în minte, nu vrei să crezi că cele întâmplate „n-au rost" sau „n-au importanță", ca și cum s-ar fi irosit, e mult mai mângâietor dacă ele fac parte într-un fel sau altul din soarta ta sau din ființa ta profundă. Poate că prelucrarea asta e un fel de vrajă, ca aceea care l-a făcut pe Stuart să fugă. E periculos, dar nu văd cum ne-am putea descurca altfel.

Dar Ilona, ce Dumnezeu o fi făcând ea la Paris? Se uită la ilustrată. Îi mergea bine sau era vina lui

dacă avea probleme? Se hotărî să nu-și facă griji. Fata o să se întoarcă în curând, o s-o cunoască pe Ilona cea nouă și ciudată și or să stea o mulțime de vorbă despre aventurile lor, iar pe viitor *o să aibă grijă de ea*; la urma urmei, era fratele ei mai mare. De ce-și închipuise oare că Seegard era un capitol pe care-l închisese el? Asta era curată îngâmfare. Seegard era încă în picioare, era o casă în care trăiau oameni, acolo avea și el o mamă și o soră, o să se ducă la un moment dat să le facă o vizită, o să meargă împreună cu Ilona și-o să fie și un praznic. O să se ducă și-o să înoate în mare. Nu erau dușmancele lui, gata, erau libere, acum erau niște femei obișnuite. May era nefericită, „într-un haos de jale", poate că avea nevoie de el, poate că o să-i pară bine să-l vadă. Își aminti de vorbele lui May, „Poți să mă iubești îndeajuns?" Era o întrebare cinstită. Și Bettina cea interesantă și imprevizibilă ar putea avea nevoie de el. În scurtă vreme putea merge la ele liniștit.

Dar Jesse era mort, lui nu-i mai putea face nici o vizită, și, oricât ar mai fi prelucrat lucrurile în minte, el nu mai putea face parte din scena aceea deschisă și aleatorie. Și totuși, își zise Edward, Jesse a intervenit de trei ori între mine și Brownie, și nu numai „când încă trăia". Da, Jesse era un mister, se alăturase lucrurilor care se întâmplă mereu în viață și care, într-un fel, sunt eterne. Mi-am găsit tatăl, iar tata era vrăjitor. Vrăjile sunt rele? Stuart ar spune că da. Era ca și cum în jurul lui Jesse ar fi urlat furtuna, dar în miezul furtunii era liniște. Și, ca într-o viziune, Edward îl văzu pe Jesse în ochiul acela calm, micșorându-se și transformându-se într-o sferă mică, iradiantă, iar în centrul sferei era un copil. Îl iubesc, își spuse băiatul, *el* nu mi-a făcut nici un rău, mi-a făcut numai bine, el trăiește în mine, avea nevoie de mine, am o răspundere față de el, o să-l păstrez ca pe o taină, un mister pe care o să-l studiez și care n-o să mă exaspereze și n-o să mă sperie. El e nevinovat. Și-apoi îi apăru deodată în gând mama lui, Chloe, așa cum stătea

lângă alee și-și deschidea brațele țipând. Am să vorbesc cu Harry despre ea, am să aflu totul despre ea, niciodată n-am făcut asta. Poate că și față de ea am o răspundere!

Oare între el și Brownie avea să existe o legătură specială, pe care timpul avea s-o transforme în ceva pur și bun? Vorbe frumoase, dar abstracte. Poate că și Brownie o să fie unul dintre lucrurile eterne. În orice caz, era sigur că durerea adâncă și confuză care i-o provoca acum o să treacă. Acum putea să facă diferența între chinuri, el, care avusese parte de atâtea. Asta nu era o boală care-i cuprinsese întreaga ființă, era o rană dezinfectată, care o să se vindece.

*

— Iată-ne din nou împreună, spuse Harry, destupând o sticlă de șampanie. Noi împotriva tuturor.

Se aflau în salon. Stuart tăiase cu foarfeca o cutie cu suc de mere și acum o turna cu grijă într-o carafă de sticlă.

— Dar noi nu suntem împotriva celorlalți, nu-i așa? spuse Stuart.

— Eu unul sunt. Edward, bea asta, o să-ți facă bine.

— Mulțumesc.

Edward bău din șampanie. Avea un gust divin.

— Voiam să-ți spun ceva, Ed, spuse Stuart. Am văzut o inscripție pe un zid, pe lângă British Museum, scria *Jesse trăiește*.

— Am văzut-o și eu, sări Harry, și am mai văzut *Jesse Baltram e rege*.

— Asta ce-ar putea să însemne? se miră Edward.

— Înseamnă că taică-tău e un erou al sexului!

— Pe mine m-a impresionat, spuse Stuart, înseamnă că oamenii îl apreciază.

— Soră-mea spunea că semăn leit cu el, că aș putea avea orice fată din Londra!

— Ferice de tine, Edward, zise Harry, beau în cinstea ta!

— Și cum e locul acela unde te duci? îl întrebă Edward pe Stuart.

— E un colegiu de pregătire pentru învățători, pot să fac un curs scurt. Am nevoie de o diplomă.

— Și-o să predai la clasa a șasea?

— Nu, la copii mici.

— Adică de zece-unsprezece ani?

— Nu, de opt, șase, patru.

— Ai înnebunit! făcu Harry.

— Știi, îi explică Stuart, lucrurile trebuie începute bine...

— Te referi la computere? Credeam că le urăști!

— Nu, mă refer la gândire și moralitate...

— Vorbești ca un iezuit, vrei să-i îndoctrinezi din fragedă pruncie...

— Computerele sunt OK, dar sunt doar o chestie mecanică. Poți să-i înveți la fel de bine limba și literatura, dar și cum să folosească cuvintele ca *să gândească*. Și poți să-i înveți valorile morale, poți să-i înveți meditația, ceea ce se numea mai demult rugăciune, și să le dai o idee despre ce înseamnă bunătatea și cum s-o iubească...

— Stuart, până la urmă ai optat pentru putere! Credeam că oamenii buni sunt lipsiți de putere. Dar tu ești un maniac al puterii, exact cum ți-am spus!

— Evident, problema e cum să faci asta, precizează Stuart, în asta stă totul, asta e *toată* problema... Va trebui să învăț... Iar între timp o să fac ceva muncă de voluntariat cu niște pacienți de-ai Ursulei...

— Asta sună grozav, spuse Edward, dar n-o să-ți dea nimeni voie.

— Ba cred că da, îl contrazise Stuart. Sigur, o să trebuiască întâi să acumulez experiență, să-mi construiesc un sistem și să trezesc și altor oameni interesul. Mi-ar plăcea să am o școală a mea.

— Aha, strigă Harry, Stuart șef! N-o să faci mulți purici în educație, de fapt nici n-o să mai intri! N-o să poți fi niciodată învățător, o să râdă lumea de tine. Ești pur și simplu masochist...

— Ei, n-are decât să râdă, poate că o să râd și eu. O să experimentez, o să caut, mi se pare că baza educației...

— O să cauți toată viața, insistă Harry, mă tem că ești un „căutător", n-am putut niciodată să-i sufăr pe căutători, ăștia provoacă numai încurcături. N-o să-ți găsești niciodată locul, o să fii un permanent începător... Nu ești de acord cu mine, Edward?

— Nu, spuse Edward, eu cred că Stuart e mai degrabă un monument, pur și simplu există și e un lucru bun, e un motor de neurnit. Serios acum, cred c-ar putea avea multă influență, ar putea deveni un mare reformator în educație, e clar că avem nevoie de așa ceva.

— Nimeni nu poate evita lucrul de mântuială, se încăpățână Harry, nimeni nu poate evita corupția, viața pură și devotată unui țel e o iluzie, uită-te la toate ticăloșiile pe care le provoacă preoții, sunt și ei la fel de murdari ca noi, doar că există o conspirație a discreției în ceea ce-i privește. Ideea de bunătate e opiu romantic, până la urmă te ucide. Stuart e o amenințare, e un tip care simplifică, n-are imaginație, n-are simțul dramei...

— Stai un pic, îl opri Edward. Nu-i același lucru.

— Cum spuneai și tu, e un monument, e static, ca filosofii ăia greci care spuneau că nimic nu se mișcă și toate sunt una...

— Poate că nu are inconștient, opină Edward.

— Toată lumea are, de-aia religia e o iluzie.

— Tocmai asta n-are el.

— Ei, nu-i vorba de impulsurile sexuale, e fiul meu, o să izbucnească odată și-odată!

Stuart râdea. Râdeau toți trei. Uitându-se la cei doi bărbați înalți, Edward observă cât de bine seamănă între ei. Stuart se maturizase. Cum reușise asta, fără să trăiască nimic?

— Dacă ai s-ajungi vreodată să-ți faci propria teorie a educației să funcționeze și-o să ai propria școală, o să investesc în ea! spuse Harry. Deci acum te așezi la birou și te apuci de învățat? Ce înveți, ce-i cartea aia pe care-o citești?

— E un roman de Jane Austen, *Mansfield Park*.

Harry și Edward izbucniră în hohote.

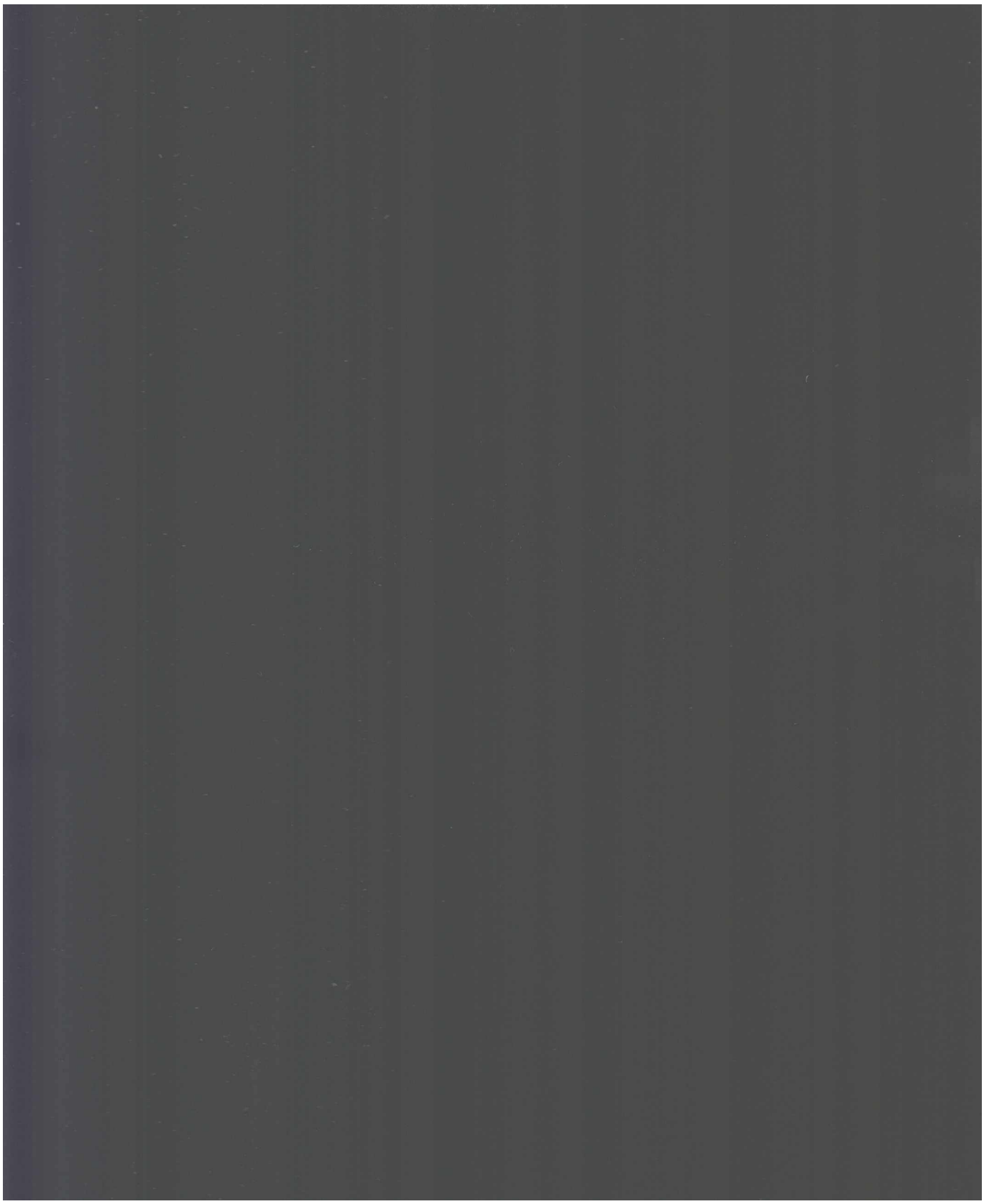

— Știți, am de făcut o lucrare la literatură engleză...

— Ai dat în mintea copiilor. Nu ești decât un copil de un metru optzeci!

— Nu pot s-o las din mână, e foarte bună...

— Normal că-i foarte bună, tontule! Și tu ce citești, Edward, ce carte-i aia?

— Aa... Proust...

Edward căutase pasajul care-l uimise atât de tare la Seegard, cu Albertine care mergea cu bicicleta prin ploaie, dar nu-l găsise. O luase de la început. *Longtemps, je me suis couché de bonne heure.* Câtă durere era în aceste prime pagini. Câtă durere era peste tot. Deci cum se făcea că toată cartea vibra de bucurie pură? Acesta era un lucru pe care era hotărât să-l descopere.

— Și săptămâna viitoare pe vremea asta o să admiri Vezuviul de la fereastra dormitorului, spuse Stuart.

— O să venim și noi, adăugă Edward.

— Să nu vă prind!

— Sunt o mulțime de zei pe-acolo, spuse Edward. Și e și o intrare în Hades. Sau aia-i la Etna?

— Este câte una peste tot. Lumea-i plină de indicatoare care-ți arată drumul spre iad.

— Clar că sunt semne peste tot, încuviință Stuart.

Se gândea la șoricel. Și la fete care-și împleteau părul dimineața.

— Da, dar există și lucruri bune pe lume, zise Edward.

— Există? Atunci să bem pentru ele. Edward, Stuart...

— Dar care-s alea? insistă Edward. S-ar putea să avem în vedere chestii diferite.

— Nu contează, să bem pentru ele. Haideți.

Ridicară paharele.

La Editura POLIROM

au apărut :

Anna Gavalda – *Darul unei zile*
Cormac McCarthy – *Nu există ţară pentru bătrâni*
Irvine Welsh – *Varză reîncălzită*
José Luís Peixoto – *Cimitirul de piane*
Harper Lee – *Să ucizi o pasăre cântătoare*
Upton Sinclair – *Va curge sânge*
Thomas Pynchon – *Curcubeul gravitaţiei*
Iris Murdoch – *Maşina de iubit, cea sacră şi profană*
Margaret Mazzantini – *Venit pe lume*
Ilia Ilf, Evgheni Petrov – *America fără etaje*
Antonio Tabucchi – *Timpul îmbătrâneşte în pripă*
F. Scott Fitzgerald – *Dragostea ultimului magnat*
Nick Cave – *Şi a văzut asina pe înger*
Carlos Ruiz Zafón – *Marina*
Zeruya Shalev – *Thera*
Alaa al-Aswani – *Chicago*
Will Self – *Cum văd eu distracţia*
John Steinbeck – *Strada Sardinelor*
Andrei Codrescu – *Contesa sângeroasă*
George Orwell – *Jurnale*
Julio Cortázar – *Pagini neaşteptate*
Tracy Chevalier – *Făpturi uluitoare*
Yan Lianke – *În slujba poporului*
Dubravka Ugrešić – *Ministerul durerii*
Ognjen Spahić – *Copiii lui Hansen*
Günter Grass – *Aparatul de fotografiat*
Anchee Min – *Perla Chinei*
Philip Roth – *Umilirea*
Alberto Moravia – *Amorul conjugal*
George Orwell – *O gură de aer*
Ian McEwan – *Durabila iubire*
Jonathan Coe – *Înspăimântătoarea viaţă personală a lui Maxwell Sim*

în pregătire :

Irving Stone – *Bucuria vieţii*

www.polirom.ro

Redactor: Mădălina Vatcu
Coperta: Laurențiu Midvichi
Tehnoredactor: Vasilica Zevoi

Bun de tipar: ianuarie 2011. Apărut: 2011
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. BOX 266
700506, Iași, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00 ; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
București, sector 4, B-dul Splaiul Unirii nr. 6,
bl. B3A, et. 1, cam. 4, O.P. 53, 040031, P.O. BOX 1-728
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

PRINT multicolor
Str. Bucium nr. 34 Iași
tel.: 0232/211225
fax: 0232/211252
office@printmulticolor.ro
www.printmulticolor.ro
SERVICII TIPOGRAFICE COMPLETE

Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA